

Atlas 2013

de 50 grootste gemeenten
van Nederland
op 50 punten vergeleken

voor gemeenten

GROEN & WATER

Gerard Marlet
Clemens van Woerkens

Atlas voor gemeenten 2013

De samenstellers streven naar grote nauwkeurigheid bij de totstandkoming van de *Atlas voor gemeenten*. Mochten er desondanks onvolkomenheden zijn opgetreden in deze Atlas, dan aanvaarden de samenstellers geen aansprakelijkheid voor eventueel daaruit voortvloeiende schade. Het doel is de Atlas elk jaar verder te verbeteren. Geconstateerde onvolkomenheden, opmerkingen of suggesties kunnen gebruikers van de *Atlas voor gemeenten* kenbaar maken via info@atlasvoorgemeenten.nl.

Colofon

Uitgave

VOC Uitgevers
Postbus 366
6500 AJ Nijmegen
www.voc-uitgevers.nl
© Atlas voor gemeenten, Utrecht, mei 2013
ISBN: 9789079812134

Deskresearch & eindredactie

Nadine van den Berg

PR en communicatie

Marlene Spencer

Ontwerp en productie

Huibert Stolker, Stip grafisch ontwerp, Driebergen

Drukwerk en distributie

Kerckebosch Grafische Communicatie, Zeist

Deze uitgave is totstandgekomen met financiële steun van gemeente Nijmegen (waar de Atlas in mei 2013 ten doop is gehouden), het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, en van verschillende van de in de Atlas opgenomen gemeenten.

Bestel de Atlas rechtstreeks via www.atlasvoorgemeenten.nl

© Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier.

Atlas voor gemeenten 2013

Gerard Marlet

Clemens van Woerkens

De onderzoekers van Atlas voor gemeenten houden zich bezig met ruimtelijk-economisch onderzoek. Zij stellen zich ten doel de verschillen tussen Nederlandse wijken, steden en regio's zo precies mogelijk te beschrijven en verklaren. Daarvoor wordt gebruikgemaakt van een rijk gevulde databank met veel originele en unieke gegevens over alle Nederlandse buurten, wijken, gemeenten en regio's. Het onderzoek richt zich op verschillende beleidsterreinen waar lokale en centrale overheden zich mee bezighouden, zoals leefbaarheid, economie, arbeidsmarkt, gezondheid & milieu, infrastructuur & mobiliteit, cultuur en sport. Het onderzoek van Atlas voor gemeenten typeert zich door originele invalshoeken, creatieve en innovatieve methodes van onderzoek, een heldere presentatie en aansprekende conclusies. Zie voor een lijst met recente onderzoeksprojecten en publicaties van de verschillende onderzoekers: www.atlasvoorgemeenten.nl.

Atlas voor gemeenten

Postbus 9627

3506 GP UTRECHT

T 030 265 64 38

F 030 265 64 39

E info@atlasvoorgemeenten.nl

I www.atlasvoorgemeenten.nl

Woord vooraf

Dit is alweer de 15de *Atlas voor gemeenten*. En dit keer met een wat ander thema dan u van ons gewend bent: groen & water. Sinds de 6de editie heeft de Atlas elk jaar een thema, en wordt in de inleiding een themaonderzoek gepresenteerd. De eerste keer was het thema 'creatieve klasse', en ook daarna hadden veel van de thema's te maken met stedelijke voorzieningen, zoals cultuur, en met de transitie van productiestad naar consumptiestad. Maar nu dus groen & water, geen *urban amenity* maar een *natural amenity*.

Zoals u van ons gewend bent hebben we geprobeerd om dit thema met veel nieuwe en originele indicatoren uit te diepen en in kaart te brengen. Dus niet alleen gegevens over bodemgebruik uit de bodemstatistiek. Maar ook een nieuw ontwikkelde indicator voor de nabijheid van heuvellandschap, en indicatoren voor de kwaliteit van groen & water op basis van de aanwezigheid, dichtheid en diversiteit van bepaalde vogelsoorten. In de inleiding wordt de waarde van op die manier gemeten groen & ruimte in de buurt van de woning onderzocht. Dat levert overtuigend bewijs op dat het de stedeling niet alleen gaat om de voorzieningen in de stad, maar ook om de landschappelijke kwaliteit van de omgeving van die stad.

Onze dank gaat in eerste instantie uit naar de gemeente Nijmegen en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, die het mede mogelijk hebben gemaakt dat de Atlas dit jaar voor de 15de keer verschijnt. De totstandkoming van deze Atlas was ook niet mogelijk geweest zonder de in deel IV van deze Atlas vermelde dataleveranciers. Het gaat daarbij in het bijzonder om het Centraal Bureau voor de Statistiek, Lisa, UWV Werkbedrijf, de Vereniging van Schouwburgen en Concertgebouwdirecties, de Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals, het Nederlands Uitburo, Rijkswaterstaat Data-ICT-Dienst, Kadaster en de Nederlandse Vereniging van Make-laars. Allen heel veel dank voor de prettige samenwerking!

Gerard Marlet

Clemens van Woerkens

Inhoud

Deel I - De groene stad 11

1.1 De waarde van natuur	13
1.2 De nabijheid van natuur	16
1.3 De nabijheid van water	20
1.4 De nabijheid van groen	20
1.5 Groen & water in de wijk	24
1.6 Conclusies	26

Deel II - De vijftig grootste gemeenten van Nederland onder de loep 29

Alkmaar	30
Almelo	34
Almere	38
Alphen aan den Rijn	42
Amersfoort	46
Amstelveen	50
Amsterdam	54
Apeldoorn	58
Arnhem	62
Bergen op Zoom	66
Breda	70
Delft	74
Den Haag	78
Deventer	82
Dordrecht	86
Ede	90
Eindhoven	94
Emmen	98
Enschede	102
Gouda	106
Groningen	110
Haarlem	114
Haarlemmermeer	118
Heerlen	122
Helmond	126
Hengelo (O.)	130
's-Hertogenbosch	134
Hilversum	138
Hoorn	142
Leeuwarden	146
Leiden	150

Leidschendam-Voorburg	154
Lelystad	158
Maastricht	162
Nijmegen	166
Oss	170
Purmerend	174
Roosendaal	178
Rotterdam	182
Schiedam	186
Sittard-Geleen	190
Spijkenisse	194
Tilburg	198
Utrecht	202
Velsen	206
Venlo	210
Vlaardingen	214
Zaanstad	218
Zoetermeer	222
Zwolle	226

Deel III - Ranglijsten

231

Woon aantrekkelijkheidsindex	232
Stijgers en dalers	232
Sociaal-economische index	232
Stijgers en dalers	232
Bevolkingsontwikkeling	233
Allochtonen	233
Vergrijzing	233
Vergroening	233
Gezinnen met kinderen	234
Eenoudergezinnen	234
Hoogopgeleiden	234
Laagopgeleiden	234
Natuur liefhebbers	235
Roodborst	235
Groenling	235
Zwartkop	235
Werkgelegenheidsontwikkeling	236
Werkgelegenheidsquote	236
Bruto gemeentelijk product	236
Groeisectoren	236
Natuurbeheer	237
Buitenrecreatie	237
Participatie vrouwen	237
Arbeidsongeschiktheid	237
Werkloosheid	238
Jeugdwerkloosheid	238
Bijstand	238

Armoede	238
Bereikbaarheid	239
Huizenprijzen	239
Koopwoningen	239
Vooroorlogse woningen.	239
Culinaire kwaliteit	240
Podiumkunsten	240
Noordzeekust en duinen	240
Grote rivieren	240
Groot binnenwater	241
Meren en plassen	241
Nat natuurlijk terrein	241
Droog natuurlijk terrein	241
Bollenvelden en boomgaarden.	242
Kwaliteitsakkers en -weilanden	242
Bos	242
Heuvellandschap	242
Groen in de wijk	243
Kwaliteit groen in de wijk	243
Water in de wijk	243
Kwaliteit water in de wijk	243

Deel IV - Beschrijving van de indicatoren 245

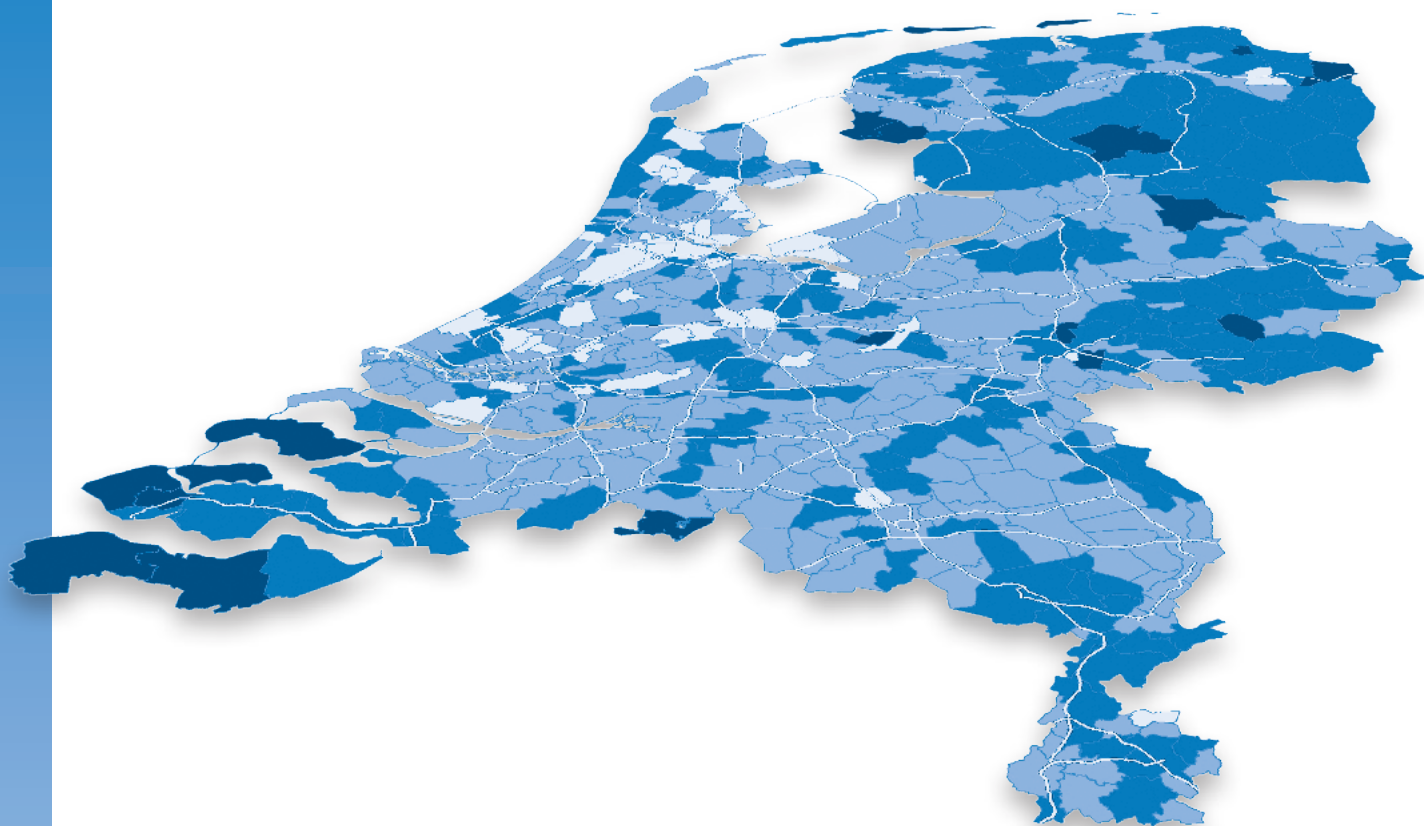
Pagina 1	Algemene informatie.	246
Pagina 2	Bevolking	248
Pagina 3	Sociaal-economische positie	249
Pagina 4	Woon aantrekkelijkheid	250

Bronnen 254

Deel I

De groene stad

De groene stad¹

Gerard Marlet, Roderik Ponds, Clemens van Woerkens²

Er is de laatste tijd veel aandacht voor de trek naar de stad, en krimp op het platteland. Na een relatief korte, maar hevige, periode van suburbanisatie – zelfs Amsterdam verloor vanaf het einde van de jaren zestig tot halverwege de jaren tachtig een kwart van haar bevolking – is de stad sinds de jaren negentig weer in opkomst. En hoe; huizenprijzen in de meest aantrekkelijke steden in de Randstad zijn geëxplodeerd, en het platteland in de periferie kampt met leegstand.

De suburbanisatiegolf sinds de jaren zestig (en in de VS eerder) wordt over het algemeen toegeschreven aan de toegenomen welvaart en de opkomst van de auto. Mensen die zich een auto konden permitteren om mee op en neer naar het werk te rijden, verlieten de stad, op zoek naar de rust en ruimte in een groene woonomgeving.³ In de VS waren dat vooral de woonlocaties aan de Westkust, met een prettig klimaat en veel landschappelijke schoonheid, ofwel: met veel *natural amenities*.⁴ De ervaring van de stad sinds de jaren negentig komt juist door een weer toenemende behoefte aan stedelijke voorzieningen in de buurt van de woning. *Urban amenities* zoals cultuur en een gevarieerd culinair aanbod verklaren een belangrijk deel van de hernieuwde aantrekkingskracht en het economische succes van steden.⁵

De vraag is of met de toenemende populariteit van steden de behoefte aan een groene woonomgeving verleden tijd is. Of maken groen & water juist onderdeel uit van de postmoderne secundaire levensbehoeften die ten grondslag liggen aan de ervaring van de

stad? Optimaliseert de nieuwe stedeling in zijn keuze voor een woonplek zowel de nabijheid van stedelijke voorzieningen als groen & water in de buurt? Bestaat er voor hem een ideale woonlocatie, van waaruit hij eenvoudig op de bakfiets naar het Concertgebouw kan, en op de racefiets een tochtje langs de Vecht kan maken? Of wordt die racefiets net zo gemakkelijk ingeruild voor een spinfiets in de sportschool in de stad?

Deze inleiding van de *Atlas voor gemeenten 2013*, met als thema groen & water, probeert een antwoord te vinden op die vraag. Over het belang van groen & water in de directe woonomgeving is al veel bekend, maar de waarde van een natuurlijke omgeving rond de steden is in Nederland nog vrijwel onontgonnen terrein. De vraag is of woonlocaties die omringd worden door natuur, meren en mooie landschappen meer in trek zijn dan woonlocaties in steden en gemeenten die minder mooi gelegen zijn. Met zoveel mogelijk indicatoren voor de nabijheid van natuur wordt de waardering van mensen voor verschillende soorten landschap onderzocht. Wat is groen & water in de buurt van de woning die mensen waard?

1.1 De waarde van natuur

Het kabinet gaat ervan uit dat landschap en cultuurhistorie bijdragen aan een aantrekkelijk, en daarmee concurrerend, vestigingsklimaat in Nederland, met een leefomgeving die aantrekkelijk is voor (buitenlandse) bedrijfsvestiging, en om in te wonen. Er zijn inderdaad verschillende studies uit de VS die een verband suggereren tussen natuurlijke omgevingskwaliteit en *werkgelegenheidsgroei*.⁶ Maar er zijn minstens zoveel studies die een verband laten zien tussen de nabijheid van natuur

¹ Te citeren als: G. Marlet, R. Ponds, C. van Woerkens, 2013: De groene stad, in: *Atlas voor gemeenten 2013* (VOC Uitgevers, Nijmegen).

² Met dank aan Maarten Bosker, Harry Garretsen, Joost Poort en Rutger Zwart, Bart van Bleek van het Ministerie van I&M, Anet Weterings van PBL, Ramona van Marwijk en Michiel Pellenbarg van het Kadaster en Jip Louwe Kooijmans van Vogelbescherming Nederland voor hun medewerking en/of nuttige commentaar op eerdere versies van dit artikel.

³ R.A. Margo, 1992: Explaining the postwar suburbanization of population in the United States: the role of income, in: *Journal of urban economics*, 31, p. 301-310.

⁴ Ullman, E.L., 1954: Amenities as a factor in regional growth, in: *Geographical review*, 44, p. 119-132.

⁵ E.L. Glaeser, J. Kolko, A. Saiz, 2001: Consumer City, in: *Journal of Economic Geography*, p. 27-50; G.A. Marlet, 2009: De aantrekkelijke stad (VOC Uitgevers, Nijmegen).

⁶ Deller, S.C., Tsai, T., Marcouiller, D.W., English, D.B.K., 2001: The role of amenities and quality of life in rural economic growth, in: *American Journal of Agricultural economics*, 80, p. 621-631; Monchuk, D.C., 2003: The role of amenities on employment growth in the US heartland: A spatial analysis examining the role of recreational amenities in surrounding counties (Working Paper, Iowa State University), J.R. Henderson, K. McDaniel, 2000: The impact of scenic amenities on rural employment growth (paper presented to 2000 AAAA Meeting, Tampa, Florida).

en *bevolkings*groei.⁷ Het is de vraag of de werkgelegenheid op landschappelijk aantrekkelijke locaties toeneemt omdat bedrijven zich graag in zo'n mooie omgeving vestigen. Of vestigen bedrijven zich waar mensen – hun (potentiële) werknemers – graag willen wonen?

Dat laatste ligt theoretisch meer voor de hand, en is voor Nederland ook empirisch te onderbouwen. De nabijheid van natuur hangt – in regressieanalyses waar – in tegelijkertijd ook rekening wordt gehouden met de groei en samenstelling van de bevolking – niet significant samen met de groei van de werkgelegenheid in steden in Nederland,⁸ maar wel met de samenstelling van de bevolking.⁹

De hypothese voor dit onderzoek is dat de nabijheid van natuur en landschap in eerste instantie positief bijdraagt aan de aantrekkingskracht van steden op huishoudens, en op die manier op de waarde van woonlocaties. Omdat het de verwachting is dat vooral hoger opgeleide huishoudens een voorkeur hebben voor een woonplek in een natuurlijke omgeving,¹⁰ kan de nabijheid van natuur indirect ook van belang zijn voor het vestigingsklimaat. Als steden door de nabijheid van natuur meer mensen met een hogere opleiding aan zich weten te binden, ontstaat daar een grotere voorraad *human capital*, waardoor daar meer bedrijven komen,

gestart worden of die bedrijven harder groeien.¹¹ En bedrijven anticiperen bij hun vestigingsbeslissing naar verwachting op de woonwensen van hun (toekomstige) werknemers.

Maar waarom zouden mensen eigenlijk in de nabijheid van natuur willen wonen? Wat zijn de vermeende maatschappelijke waarden van groen & water in de buurt? De verschillende maatschappelijke waarden van natuur, landschappen en biodiversiteit die over het algemeen worden onderscheiden,¹² passen opvallend goed in het stramien voor de categorisering van maatschappelijke waarden van publieke goederen dat eerder is ontwikkeld voor de maatschappelijke waarde van cultuur.¹³ Net als voor cultuur zijn er dan ook voor natuur vijf maatschappelijke waarden te onderscheiden: gebruikswaarde, optiewaarde, bestaanswaarde, economische waarde en sociale waarde.

De gebruikswaarde van natuur is evident. Mensen genieten ervan om in een bos te wandelen, langs een rivier te fietsen, of hard te lopen in een park. Daarnaast is er de optiewaarde. Wat is het mensen waard om de mogelijkheid, de optie, te hebben om in de buurt van hun huis te wandelen, joggen of fietsen in een natuurlijke omgeving? Als mensen die optie belangrijk vinden zoeken ze wellicht een huis van waaruit dat makkelijk kan, los van de vraag of ze uiteindelijk ook vaak gebruikmaken van die mogelijkheid. De gebruiks- en optiewaarde zijn voor dit onderzoek de belangrijkste waarden van natuur, omdat die er in theorie toe leiden dat mensen bij hun keuze voor een woonplek rekening houden met groen & water in of in de buurt van de wijk.

Dan is er nog de bestaanswaarde van natuur. Dat is de intrinsieke waarde van natuur en het behoud van soortenrijkdom. Wat is het mensen waard dat er natuur is, en mooie landschappen, en biodiversiteit, bovenop de waarde die ze eraan hechten om daar naar te (kunnen) kijken en er gebruik van te (kunnen) maken? De economische waarde van natuur bestaat uit de bestedingen van toeristen die op de natuur en landschap

⁷ D.A. McGranahan, 1999: Natural Amenities drive rural population change, Agricultural economic report, no. 781 (Economic research service, US department of agriculture), S.A. Gabriel, J.P. Matthey, W.L. Wascher, 2003: Compensating differentials and evolution in quality-of-life among US-states, in: Regional Science and Urban Economics, 33 (5), pp. 619-649, B. Cushing, 2004: Location-specific Amenities, Equilibrium, and Constraints on Location Choices (Working Paper, West Virginia University), B.E. Garber-Yonts, 2004: The economics of Amenities and Migration in the Pacific Northwest: Review of selected Literature with implications for National Forest Management (United States Department of Agriculture).

⁸ G.A. Marlet, C.M.C.M. van Woerkens, 2007: The Dutch Creative class and how it fosters urban employment growth, in: Urban Studies, 44, 13, pp. 2605-2626. Overigens blijkt dat bedrijven bij de keuze voor een kantoorpand wel rekening houden met de voorkeuren van hun medewerkers tijdens werktijd; er bestaat een bereidheid om extra te betalen voor een kantoor met uitzicht op, of in de buurt van, bomen, parken, plantsoenen en water. A. Weterings, E. Dammers, M. Breedijk, S. Boschman, P. Wijngaarden, 2009: De waarde van de kantooromgeving (PBL, Den Haag).

⁹ G.A. Marlet, 2009: De aantrekkelijke stad (VOC Uitgevers, Nijmegen).

¹⁰ Opvallend is dat vooral hoger opgeleiden met een exacte studie een grotere voorkeur blijken te hebben voor natuur en landschap in de buurt van de woning, en minder voor stedelijke voorzieningen. Zie: F. van Oort, A. Weterings, H. Verlinde, 2003: Residential amenities of knowledge workers and the location of ICT-firms in The Netherlands, in: Tijdschrift voor economische en sociale geografie, 94, 4, p. 531-538.

¹¹ Glaeser, E.L. J. Scheinkman, A. Schleifer, 1995: Economic growth in a cross-section of cities, in: Journal of monetary economics, 36, p. 117-143.

¹² Zie bijvoorbeeld: E.C.M. Ruijgrok, R. Brouwer, H. Verbruggen, 2004: Waardering van natuur, water en bodem in Maatschappelijke kosten-batenanalyses (Ministerie van Economische Zaken, Den Haag); E. Ruijgrok, 2010: Waardering van omgevingskwaliteit, in: Economische waardering van omgevingskwaliteit (SDU Uitgevers, Den Haag), p. 50-61.

¹³ G. Marlet, J. Poort, 2011: De waarde van cultuur in cijfers (Atlas voor gemeenten, Utrecht).

pen afkomen. En de sociale waarde gaat tot slot uit van de vermeende positieve effecten die van een groene omgeving uitgaan op de individuele gezondheid, en de leefbaarheid in de buurt.

Hoe kunnen die vijf maatschappelijke waarden van de nabijheid van natuur worden berekend? Vaak gebeurt dat door mensen eenvoudigweg te vragen wat natuur in de buurt ze waard is, en wat hun bereidheid is om daarvoor te betalen. Mensen vragen naar hun bereidheid om voor natuur en biodiversiteit te betalen is echter een hachelijke zaak, en levert over het algemeen zeer uiteenlopende, en dus onbetrouwbare, uitkomsten op.¹⁴ Respondenten zijn vaak slecht geïnformeerd, en kunnen hun voorkeuren moeilijk in cijfers uitdrukken, laat staan in geld. Bovendien is tegen een enquêteur zeggen dat je bereid bent om ergens voor te betalen 'gratis'. Het is nog maar de vraag of diezelfde persoon datzelfde geld nog steeds bereid is af te dragen als er echt een rekening op de deurmat valt.

Om een gedegen uitspraak te kunnen doen over de waarde van natuur in de buurt kunnen beter geen *stated* maar *revealed preferences* worden gebruikt. Daarbij wordt niet naar 'aangegeven' maar naar 'ervaren' voorkeuren gekeken, niet naar beoogd maar naar feitelijk gedrag.¹⁵ De geëigende methode om de waardering van mensen voor verschillende aspecten van de woon- en leefomgeving, waaronder groen & water, te meten is de zogenoemde hedonische prijsmethode. Die methode maakt het mogelijk om de impliciete betalingsbereidheid, en dus de maatschappelijke waarde van publieke goederen, waarvoor geen markt bestaat, te achterhalen.¹⁶

In de hedonische prijsmethode wordt ervan uitgegaan dat mensen bij de aanschaf van een woning rekening houden met de kenmerken van die woning, en de omgeving waarin die woning zich bevindt, zoals de bereikbaarheid van werk, voorzieningen, veilig-

heid, groen, et cetera. Al in het interbellum was het voor stadsbestuurders duidelijk dat de waarde van een groene woonomgeving zich zou vertalen in hogere huizenprijzen. De aanleg van de Leidse Hout aan het begin van de jaren dertig van de vorige eeuw was een werkverschaffingsproject, en is gesubsidieerd door het Rijk en de gemeente Leiden. De (hoge) bijdrage van de gemeente werd destijds verdedigd met het argument dat de waarde van de omliggende huizen aanmerkelijk zou stijgen als er een park zou verschijnen.¹⁷

Met een regressieanalyse kan worden achterhaald welke kenmerken van de woning en woonomgeving in welke mate bijdragen aan de prijs van die woning, en wat dus de impliciete prijs is die mensen bereid zijn om te betalen voor een specifiek kenmerk van de woning en woonomgeving. De verschillen in de prijs voor (de grond onder) een huis op verschillende locaties geeft dan informatie over de waardering van mensen voor de kenmerken van de woonomgeving, waaronder groen & water in de buurt.¹⁸

Met de hedonische prijsmethode wordt de optiewaarde en – omdat er over het algemeen geen kassa staat bij de ingang van een bepaald landschap – een deel van de gebruikswaarde ingeschat. Ook de sociale waarde van natuur wordt daarmee naar verwachting grotendeels gekwantificeerd; mensen anticiperen op de positieve effecten die van een groene omgeving uitgaan op de gezondheid van henzelf en hun (toekomstige) huisgenoten, en de leefbaarheid in de buurt, en houden daarmee in hun woonbeslissing, en hun bereidheid om te betalen voor een woonlocatie, rekening. De gebruikswaarde en sociale waarde van mensen die bij hun keuze voor een woonplek geen rekening houden met de nabijheid van natuur, maar wel een dagje uit of een vakantie besteden aan natuurrecreatie, wordt in de hedonische prijsmethode niet gemeten. Dat deel van de waarde van natuur kan worden ingeschat op basis van de kosten die mensen zich getroosten in termen van (reis)tijd. Voor de economische waarde van natuur moeten daar nog de bestedingen van toeristen bij worden opgeteld.

¹⁴ P.A.L.D. Nunes, J.C.J.M. van den Bergh, 2001: Economic valuation of biodiversity: sense or nonsense?, in: Ecological Economics, 39, 3, p. 203-222.

¹⁵ Overigens kunnen *stated preferences* daar nog wel informatie aan toevoegen, met name over woonwensen van mensen die ze in dit land niet of nauwelijks kunnen realiseren, omdat een dergelijk woonmilieu simpelweg ontbreekt, zodat de impliciete prijs daarvoor ook niet te berekenen valt. Denk daarbij aan wonen in het beschermde Groene Hart, of aan de voet van een hoge berg.

¹⁶ S. Rosen, 1974: Hedonic prices and implicit markets: product differentiation in pure competition, in: Journal of Political Economy, 82, pp. 34-55.

¹⁷ J. Groos, 2004: Turkse tortels en Spaanse ruiters. Planten en dieren in Leidse parken (Gemeente Leiden), p 61, 62.

¹⁸ H. de Groot, G. Marlet, C. Teulings, W. Vermeulen, 2010: Stad en land (Cpb, Den Haag).

De bestaanswaarde is – anders dan op basis van een inschatting van experts¹⁹ – lastig te meten, omdat het hier gaat om mensen die in hun woon- en recreatiegedrag geen rekening houden met de nabijheid van natuur, en toch waarde hechten aan het bestaan van die natuur. De ruimtelijke spreiding van de leden en donateurs van de Waddenvereniging en de Stichting Duinbehoud (zie kaart 2) laat zien dat de meesten van hen in de buurt van de Waddenzee of de duinen wonen. En ook de meeste groene natuurliefhebbers wonen in een groene omgeving (kaart 1). De bestaanswaarde en gebruiks- en optiewaarde van natuur lijken dus hand in hand gaan; mensen die waarde hechten aan het bestaan van natuur, houden daar in hun (woon)gedrag rekening mee, en geven zo uiting aan hun bereidheid om daarvoor te betalen. Dat geldt echter niet voor iedereen. Ook in steden als Zwolle, Hilversum, Amersfoort, Utrecht en Deventer wonen relatief veel mensen die de bescherming van de Waddenzee en de duinen financieel ondersteunen (zie deel II van deze Atlas). Dat

suggereert dat er mensen zijn die waarde hechten aan het bestaan van natuur, zonder er zelf van te genieten, dat er dus extra bestaanswaarde is bovenop de optie- en gebruikswaarde die met de hedonische prijsmethode wordt berekend.²⁰

1.2 De nabijheid van natuur

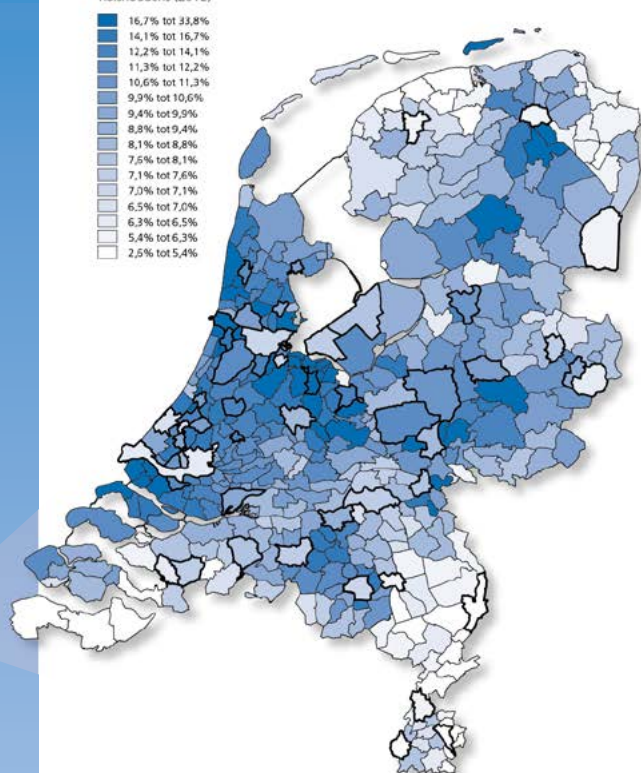
Om de waarde van de nabijheid van natuur te kunnen bepalen zijn twintig indicatoren gebruikt. Om tot goede indicatoren voor de nabijheid van natuur te kunnen komen is in eerste instantie gebruikgemaakt van het Bestand Bodemgebruik (BBG 2008) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Een belangrijke tekortkoming van dat bestand is dat onvoldoende gedetail-

19 F.J. Sijsma, A. van Hinsberd, S. Kruitwagen, F.J. Dietz, 2009: Natuureffecten in de MKBA's van projecten voor integrale gebiedsontwikkeling (Planbureau voor de leefomgeving, Den Haag).

20 Het zou voor het bepalen van de hoogte van de bestaanswaarde van natuur – en de vraag in hoeverre die nog veel toevoegt aan de overige waarden – interessant zijn om te bezien of die leden en donateurs meer dan gemiddeld veel dagtrips en/of vakanties besteden in de buurt van de Waddenzee of duinen. Als dat niet het geval is hechten die mensen kennelijk waarde aan het bestaan van de Waddenzee en de duinen (en is er voor hen dus sprake van een bestaanswaarde), zonder zelf van die Waddenzee of duinen te willen genieten (er is voor hen geen gebruikswaarde en optiewaarde). Als dat wel zo is, ligt het voor de hand dat de bestaanswaarde (grotendeels) in de gebruiks- en optiewaarde van natuur verdisconteerd zit.

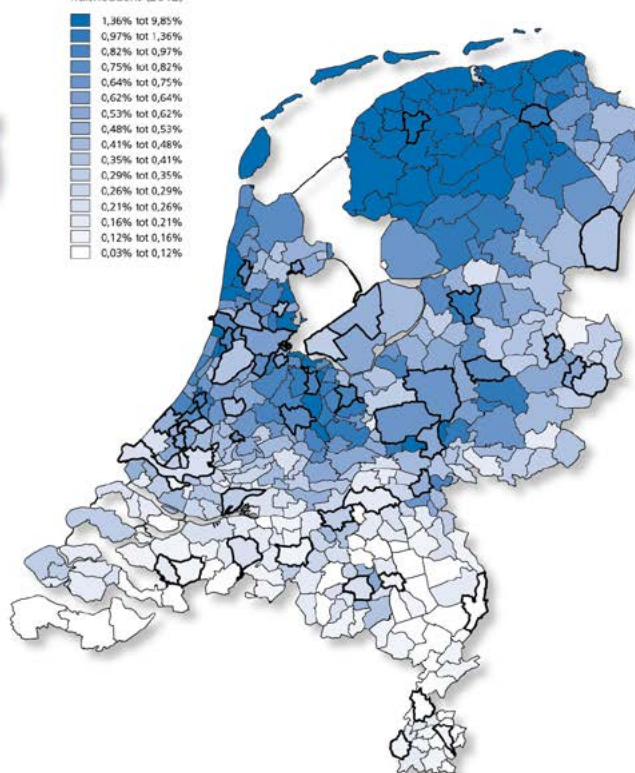
Kaart 1 Natuurliefhebbers: groen

Aantal leden/donateurs van natuurbeschermingsorganisaties, als percentage van het aantal huishoudens (2012)

Kaart 2 Natuurliefhebbers: water

Aantal leden/donateurs van natuurbeschermingsorganisaties, als percentage van het aantal huishoudens (2012)

Zie deel IV van deze Atlas voor een beschrijving van de indicatoren en bronnen. In de kaarten zijn de 50 grootste gemeenten van Nederland dik omlijnd. In deel I van deze Atlas staan de scores per gemeente. In deel III staan de ranglijsten van de 50 grootste gemeenten van Nederland.

leerd onderscheid kan worden gemaakt tussen verschillende landschappelijke kwaliteiten. Zo valt het grootste deel van de Ooijpolder bij Nijmegen onder de categorie 'agrarisch terrein', net als gebieden met intensieve (melk)veehouderij. Daarom is naast het bodembestand van het CBS ook gebruikgemaakt van de landbouwtellingen van het CBS, het TOP10NL-bestand van het Kadaster, de Broedvogelatlas,²¹ en de Atlas van groene gebiedscategorieën van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Om de waarde van natuur te kunnen bepalen is de ruimtelijke schaal van groot belang. Gaat het om groen & water in de directe omgeving van een woonlocatie? Of gaat het om de natuurlijke rijkdom en landschappelijke kwaliteit van het ommeland van de stad? Over het eerste is al veel bekend.²² Over het tweede nauwelijks iets.

Voor het bepalen van de waarde van groen & water in de directe omgeving van de woning is zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande studies. Voor groen & water in de woonwijk is in eerste instantie simpelweg het aandeel van een bepaald landschapstype in de totale oppervlakte van een wijk bepaald. Het gaat hier immers om groen dicht bij de woning, en de waardering daarvoor die vooral verband houdt met het uitzicht op groen & water, en een plek in de buurt van de woning waar kleine kinderen kunnen spelen. Daarnaast is – in het geval oppervlakte niet relevant is, zoals bij rivieren – het aantal woningen in een wijk bepaald dat binnen een bepaalde afstand van een bepaald gebied, zoals een rivier, ligt. Daarbij is een maximale straal van 500 meter gehanteerd, die is gebaseerd op de ervaringen in eerdere empirische studies.²³ Er zijn ook studies die van een andere straal uitgaan, zoals 200 meter, of een variabele schaal waarbij de waarde van elke 100 meter dichter bij groen & water wordt berekend.²⁴ Daarom is ook in dit onderzoek geëxperimenteerd met verschillende afstandsmaten.

Om de waarde van natuur verder weg te kunnen berekenen zijn veel nieuwe indicatoren ontwikkeld, die uitgaan van de recreatieve functie van natuur (wandelen, hardlopen, fietsen, zwemmen, vissen, schaatsen, picknicken, et cetera).²⁵ Daarbij was een cruciale vraag hoe ver die natuur van de woning mag liggen om nog een rol te spelen in de beleving van mensen. Daar is niet veel over bekend, in tegenstelling tot voor andere voorzieningen zoals werk, winkels en cultuur.²⁶ Daarom is ervoor gekozen om de zogenoemde afstandsvervalcurve voor de verschillende soorten natuur en landschap af te leiden uit de hedonische prijsanalyses zelf. De afstandsvervalcurves zijn zodanig gekozen dat de combinatie van indicatoren voor de nabijheid van natuur de meeste verklaringskracht toevoegt aan het hedonische prijsmodel.

Die afstandsvervalcurve is te interpreteren als de bereidheid van mensen om te betalen voor de mogelijkheid van frequente natuurrecreatie in de buurt van de woning (op de y-as in figuur 1 staat dus het aandeel van de bevolking dat bereid is te betalen voor natuur op een bepaalde reisafstand; de x-as). Frequentie natuurrecreatie bestaat uit de dagelijkse wandeling, hardlopen en fietsen in een natuurlijke omgeving. Vanzelfsprekend zijn veel mensen ook bereid om een dagje uit te gaan om natuur te bezoeken, maar daarmee houden ze bij hun keuze voor een woonplek naar verwachting geen rekening. Net zoals dat geldt voor de meeste musea die slechts één maal of een aantal keren in een mensenleven worden bezocht, en waarvoor je dus niet in de buurt van dat museum hoeft te wonen.²⁷

Dat heeft geleid tot afstandsvervalcurves voor enerzijds bos, natuurlijk terrein en agrarisch terrein (groen), en anderzijds de Noordzeekust en groot binnenwater (water). De eerste functie valt relatief snel af, tot nul bij meer dan 25 minuten reistijd (zie figuur 1). Voor natuur die verder weg van de woning ligt zijn mensen dus niet bereid om extra te betalen. De functie voor de nabijheid van de Noordzeekust en groot binnenwater zoals het IJsselmeer valt minder snel af. Ook voor een woning

²¹ F. Hustings, J.W. Vergeer (red.), 2002: Atlas van de Nederlandse broedvogels, 1998-2000 (KNNV Uitgeverij, Utrecht).

²² Zie: J. Dekkers, 2010: Externalities, land used planning and urban expansion (Dissertatie Vrije Universiteit, Amsterdam); P. Visser, F. van Dam, 2006: De prijs van de plek. Woonomgeving en woningprijs (NAI Uitgevers, Rotterdam); J. Luttik, 2000: The value of trees, water and open space as reflected by housing prices in The Netherlands, in: Landscape and Urban planning, 48, pp. 161-167.

²³ A. Weterings, E. Dammers, M. Breedijk, S. Boschman, P. Wijngaarden, 2009: De waarde van de kantooromgeving (PBL, Den Haag).

²⁴ M. Koetse, L. Brander, 2010: Meta-analyses naar de waarde van openbaar stedelijk groen, in: Economische waardering van omgevingskwaliteit (SDU Uitgevers, Den Haag), p. 65-82.

²⁵ Zie voor een methodologische verantwoording bij de ontwikkeling van deze indicatoren: G.A. Marlet, 2009: De aantrekkelijke stad (VOC Uitgevers, Nijmegen).

²⁶ M. Iacono, K. Krizek, A. El-Geneidy, 2008: Access to Destinations: How close is close enough? Estimating accurate distance decay functions for multiple and different purposes (Minnesota Department of Transportation).

²⁷ G. Marlet, J. Poort, C. van Woerkens, 2011: De schat van de stad. Welvaartseffecten van de Nederlandse musea (Atlas voor gemeenten, Utrecht).

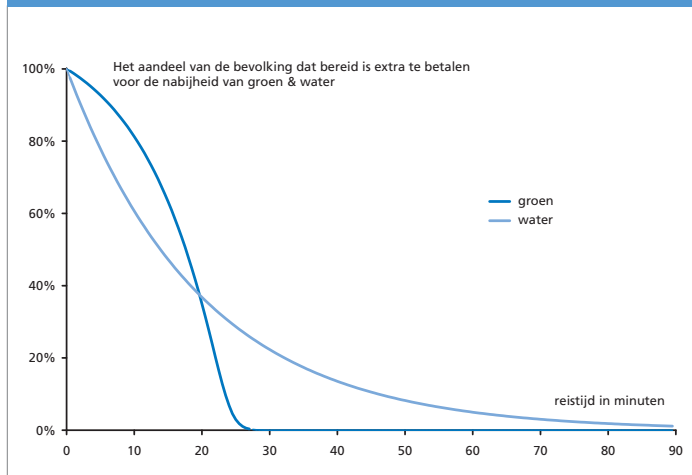
verder weg van de kust zijn sommige (maar niet zo veel) mensen bereid om wat extra te betalen, omdat ze daarmee voor hun gevoel nog steeds binnen een voor hen acceptabele tijd op het strand kunnen liggen, of in de duinen kunnen wandelen.

Op basis van die afstandsvervalcurves zijn de diverse maten gemaakt voor natuur verder weg – maar op voor frequente natuurrecreatie acceptabele afstand van – de woning. De nabijheid van groen & water is steeds de oppervlakte (of de grens, zoals in het geval van de Noordzee en grote rivieren) van de verschillende landschapstypen in Nederland, maal de reistijd vanuit alle woonlocaties in Nederland naar die gebieden, maal de 'reistijdwaardering' (op basis van de afstandsvervalcurves). Er is gerekend met de reistijden per auto zonder files, omdat wordt aangenomen dat mensen vooral buiten de spits – of lopend of op de fiets – de natuur opzoeken.

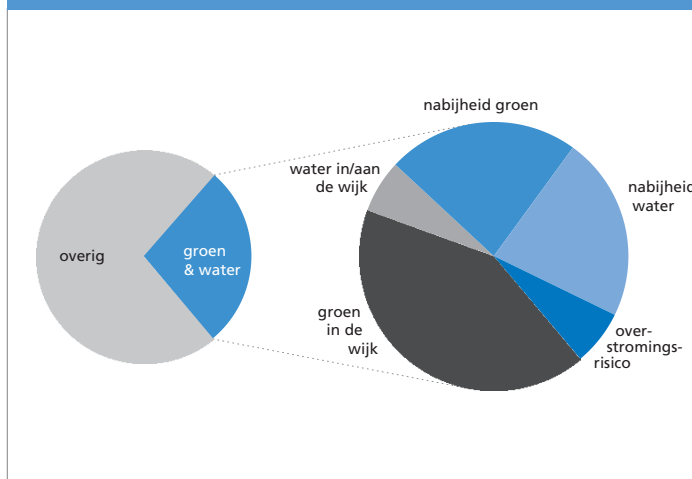
De indicatoren voor de nabijheid van groen & water worden hieronder één voor één besproken. Omdat het twintig indicatoren betreft wordt omwille van de leesbaarheid ook meteen het resultaat uit de hedonische prijsanalyse besproken. Met die hedonische prijsanalyse is bepaald wat mensen bereid zijn om te betalen voor natuur in de buurt.

Met regressieanalyses is bepaald wat de waarde is van enerzijds groen & water in de wijk zelf, en anderzijds groen & water verder weg, maar op acceptabele afstand van de woning. Bij dit soort analyses is het van groot belang om te corrigeren voor zoveel mogelijk andere factoren die van invloed zouden kunnen zijn op de waarde van woningen. Er is dan ook gecontroleerd voor zoveel mogelijk kenmerken van de woning, de woonomgeving, de nabijheid van voorzieningen en de bereikbaarheid van werk.²⁸ Daarnaast is ook een indicator opgenomen voor het overstromingsrisico dat mensen in een bepaald gebied lopen. Dat kan immers de keerzijde van een mooie natuurlijke omgeving zijn, vooral in een rivierenlandschap of aan de kust is er een

Figuur 1 De reikwijdte van de waarde van groen & water

Figuur 2 De waarde van groen & water voor een woonlocatie

gevaar op overstromingen, en dus een risico op de schade die daarvan het gevolg is. Als daar niet voor gecorrigeerd zou worden, zouden de positieve kanten van een natuurlijke omgeving aan het zicht onttrokken kunnen worden.

In tabel 1 en figuur 2 zijn de resultaten gestileerd weggegeven. Ze tonen het resultaat van een regressieanalyse waarin de verschillen in huizenprijzen per vierkante meter (bron: NVM) tussen alle 4-positie-postcodegebieden in Nederland zijn verklaard uit zoveel mogelijk kenmerken van de woningen en de woonomgeving die daarop in theorie van invloed zijn, waaronder de nabijheid van groen & water. In een ander onderzoek, dat gelijktijdig met deze Atlas verschijnt, is de waarde van ligging aan en uitzicht op groen & water berekend.²⁹

²⁸ Zie voor een volledig overzicht van de gebruikte controlevariabelen inclusief een uitgebreide beschrijving van de constructie van de indicatoren en de daarbij gebruikte bronnen: G.A. Marlet, 2009: De aantrekkelijke stad (VOC Uitgevers, Nijmegen), hoofdstuk 4.

²⁹ M. Bosker, H. Garretsen, G. Marlet, C. van Woerkens, 2013: De lage landen. Hoe Nederlanders rekening houden met overstromingsrisico's (VOC Uitgevers, Nijmegen).

Tabel 1 De waarde van groen & water voor een woonlocatie

	I In (of aan) de woonwijk	II In de nabijheid van de woonwijk
A. GROEN		
1. Bos	+	+
2. Droog natuurlijk terrein	+	+
3. Nat natuurlijk terrein	ns	-
4. Agrarisch terrein	ns	-
5. Glastuinbouw	-	ns
6. Tuinbouw (bollen en fruit)	ns	+
7. Akkerbouw	ns	-
8. Grasland	ns	-
9. Kwaliteitsgroen	+ ¹	+ ²
10. Beleidsgroen ³	ns	ns
11. Heuvellandschap	ns	+
12. Park en plantsoen ⁴	+	nvt
13. Kwaliteit groen in de wijk ⁵	+	nvt
B. WATER		
14. Noordzeekust	+	+
15. Waddenzeekust	ns	ns
16. Grote rivier ⁶	+	ns
17. Groot binnenwater ⁷	ns	+
18. Meren en waterloop	+	ns
19. Kwaliteit water in de wijk ⁸	ns	nvt
20. Overstromingsrisico	-	nvt
C. CONTROLEVARIABLEN		
Woningkenmerken		Ja
Kenmerken woonomgeving		Ja
Nabijheid voorzieningen		Ja
Bereikbaarheid banen		Ja
Sample		2336
Methode		OLS

Deze tabel is een gestileerde weergave van een regressieanalyse waarin de verschillen in huizenprijzen per vierkante meter (bron: NVM) tussen alle 4-positie-postcodegebieden zijn verklaard. Omdat de coëfficiënten niet goed te interpreteren zijn, zijn de resultaten met + en - weergegeven. Alleen significant verklarende variabelen (>90%) zijn met een + of - weergegeven. ns betekent dat de variabele niet significant samenhangt met woningwaarde. nvt betekent dat de betreffende indicator op theoretische gronden niet is getest. De volledige regressietabel is te vinden in: G. Marlet, R. Ponds, C. van Woerkens, 2013: The green city. The relevance of natural amenities for Dutch city attraction. Te downloaden via: www.atlasvoorgemeenten.nl.

1 Op basis van vogeldiversiteit: het aantal voorkomende vogelsoorten.

2 Nabijheid van gebieden met een grote dichtheid aan specifieke akker- en weidevogels.

3 Nabijheid van gebieden die vallen onder de EHS, Natura2000 en Nationale Parken.

4 Gras, loofbos, naaldbos, gemengd bos en populieren (bron: Kadaster).

5 Op basis van specifieke stadsvogels

6 Rijn, Maas, Waal, IJssel en Merwede.

7 IJsselmeer, Markermeer en Randmeren, Ooster- en Westerschelde, Haringvliet en Grevelingen

8 Op basis van specifieke watervogels

Zie deel IV van deze Atlas voor een beschrijving van de indicatoren en bronnen.

Uit figuur 2 blijkt dat alle indicatoren voor groen & water tezamen ongeveer een kwart van de waardeverschillen tussen woonlocaties in Nederland verklaren. De rest van die verschillen worden verklaard door de bereikbaarheid van werk, de nabijheid van voorzieningen, en de kwaliteit van de woningen en de woonomgeving.³⁰ Uit figuur 2 blijkt ook dat groen & water verder weg – maar op voor frequente natuurrecreatie acceptabele afstand – van de woonlocatie ongeveer net zo belangrijk is als groen & water in de wijk zelf. En dat groen in de wijk belangrijker wordt gevonden dan water in de wijk. Woningen in een gebied met overstromingsrisico blijken tot slot significant minder waard te zijn.³¹

1.3 De nabijheid van water

Voor de nabijheid van water zijn vijf indicatoren gebaseerd op het bodembestand van het CBS. In kaart 3 staat allereerst de nabijheid van de Noordzeekust vanuit elke woonlocatie (op 4-positie-postcodeniveau) in Nederland. In deel III van deze Atlas is de bijbehorende ranglijst voor de 50 grootste gemeenten te vinden. Daaruit blijkt dat de inwoners van Velsen gemiddeld het dichtst bij de Noordzeekust wonen, gevolgd door de inwoners van Den Haag en Haarlem.

Hetzelfde is gedaan voor de nabijheid van de Waddenzee, de grote rivieren en groot binnenwater. De nabijheid van grote rivieren (Rijn, Maas, Waal, IJssel en Merwede) staat in kaart 4. Uit de bijbehorende ranglijst blijkt dat de inwoners van Venlo gemiddeld het dichtst bij een grote rivier (de Maas in dit geval) wonen, gevolgd door de inwoners van Spijkenisse, Dordrecht, Maastricht en Deventer. Nijmegen staat 10de op die ranglijst. Nijmegen ligt weliswaar aan de Waal, maar heeft relatief veel nieuwe woonwijken op relatief grote afstand van die rivier gebouwd. Met de Waalsprong wordt daar nu iets aan gedaan, en zullen de inwoners van Nijmegen gemiddeld meer gaan profiteren van de ligging aan de rivier.

Kaart 5 toont de nabijheid van groot binnenwater. Het gaat daarbij om de Ooster- en Westerschelde, het Haringvliet en de Grevelingen, het IJsselmeer, Markermeer en de Randmeren, en het Lauwersmeer. De inwo-

ners van Hoorn wonen gemiddeld het dichtst bij een van die grote binnenwateren, gevolgd door de inwoners van Lelystad, Almere en Bergen op Zoom.

In kaart 6 wordt de nabijheid van kleinere meren (bron: Kadaster) in kaart gebracht. Woonlocaties in de buurt van de Friese Meren, de Wieden en Weerribben, de Oostvaardersplassen en de kleinere meren tussen Utrecht en Amsterdam en bij Woerden (Nieuwkoopse plassen) springen er duidelijk uit. Mensen die daar in de buurt wonen kunnen over het algemeen in de buurt van hun woning varen, vissen, zwemmen en schaatsen. Van de 50 grootste gemeenten geldt dat vooral voor de inwoners van Lelystad, Almere, Hilversum en Gouda.

De hedonische prijsanalyse (zie tabel 1, kolom II) laat zien dat woningen op locaties met de Noordzeekust of groot binnenwater zoals het IJsselmeer binnen handbereik meer waard zijn. Kennelijk zijn mensen bereid om te betalen voor de mogelijkheid om regelmatig op het strand te liggen, te zwemmen, varen of vissen. De nabijheid van rivieren en kleinere meren zorgt volgens deze analyse opmerkelijk genoeg niet voor hogere huizenprijzen. De reden daarvoor zou kunnen zijn dat de aanwezigheid van water in de buurt vaak sterk samenhangt met andere (groene) natuur in de buurt, waardoor een eventueel positief effect van water in de buurt verdisconteerd zou kunnen zitten in de andere indicatoren voor de nabijheid van groene natuur.³²

1.4 De nabijheid van groen

Dezelfde aanpak is gevolgd bij de selectie van indicatoren voor de nabijheid van groen. Het uitgangspunt vormde wederom het bodembestand van het CBS, waarna alternatieve bronnen zijn gezocht voor de gevallen waarin dat bestand een ontoereikend detailniveau biedt. Kaart 7 toont het aantal hectares bos dat binnen acceptabele afstand van de woning ligt.³³ De bijbehorende ranglijst laat zien dat de inwoners van Apeldoorn het meeste bos in de omgeving van hun woning

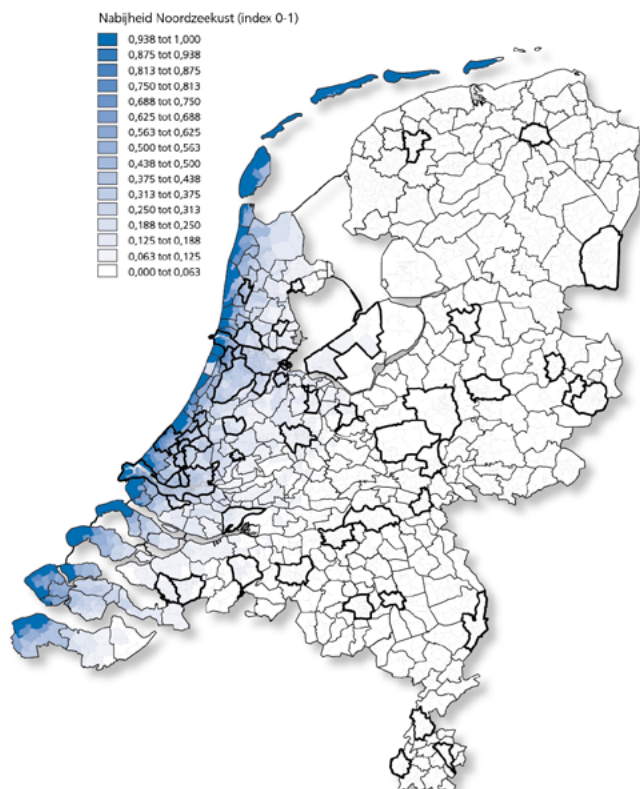
³⁰ Zie voor de details: G.A. Marlet, 2009: De aantrekkelijke stad (VOC Uitgevers, Nijmegen).

³¹ Zie voor een uitgebreide beschrijving van dit resultaat: M. Bosker, H. Garretsen, G. Marlet, C. van Woerkens, 2013: De lage landen. Hoe Nederlanders rekening houden met overstromingsrisico's (VOC Uitgevers, Nijmegen).

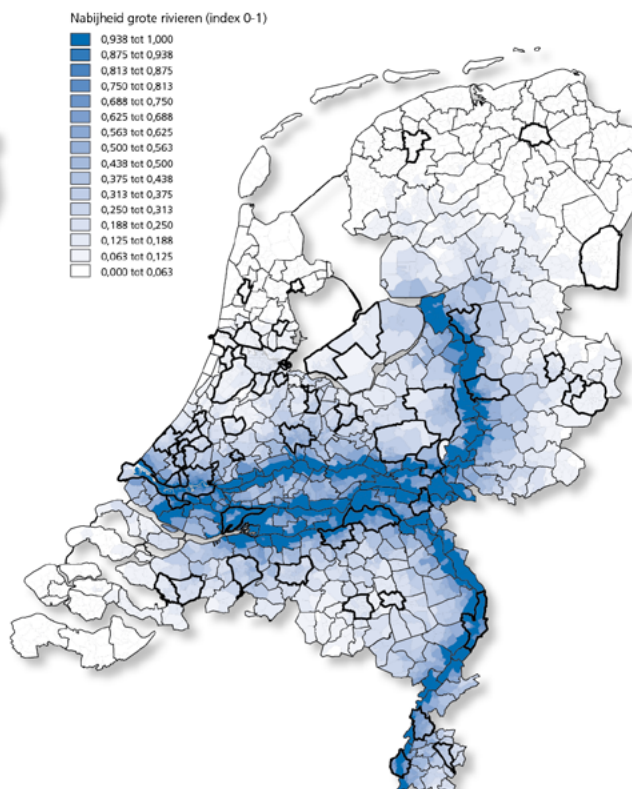
³² Een interessante vraag voor vervolgonderzoek zou zijn of gebiedstypen met een combinatie van groen & water een meerwaarde hebben.

³³ In alle gevallen is ook de natuur (bos, natuurlijk terrein en agrarisch terrein) over de landsgrenzen in de indicatoren meegenomen. Omdat voor het bodemgebruik over de grens geen bronnen beschikbaar zijn die dezelfde definities voor bodemgebruik hanteren, is hiervoor een schatting gemaakt. De aanname daarbij was dat het bodemgebruik in het aangrenzende buitenland niet wezenlijk anders zal zijn dan in Nederland. Dat is plausibel, omdat de voor de natuurindicatoren gebruikte afstandsvervalcurve vrij snel af valt.

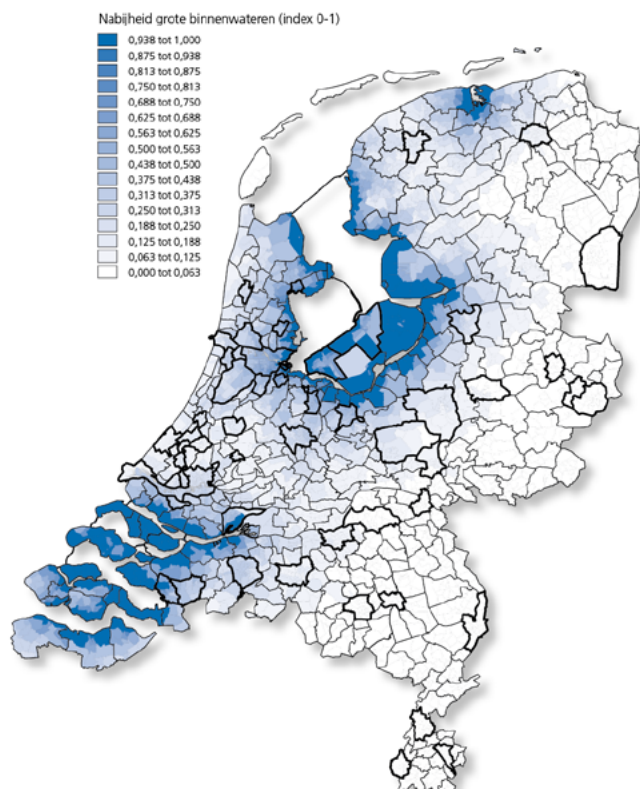
Kaart 3 De nabijheid van strand en duinen

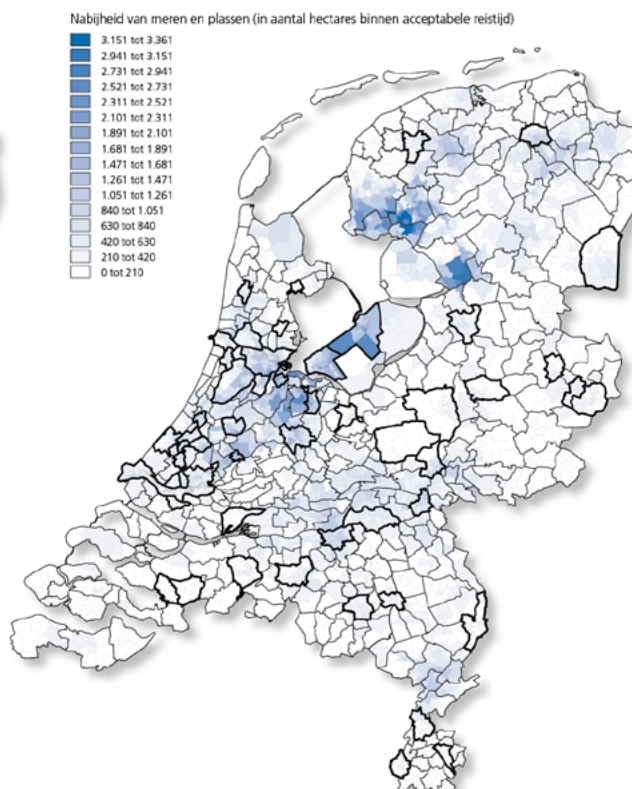
Kaart 4 De nabijheid van een van de grote rivieren

Kaart 5 De nabijheid van grote meren

Kaart 6 De nabijheid van overige meren

Zie deel IV van deze Atlas voor een beschrijving van de indicatoren en bronnen. In de kaarten zijn de 50 grootste gemeenten van Nederland dik omlijnd. In deel II van deze Atlas staan de scores per gemeente. In deel III staan de ranglijsten van de 50 grootste gemeenten van Nederland.

tot hun beschikking hebben, op de voet gevolgd door de inwoners van Amersfoort. De inwoners van Hoorn komen er op dat gebied bekaaid vanaf.

Binnen de categorie natuur is onderscheid gemaakt tussen open (in de zin van geen bos) droog natuurlijk terrein en open nat natuurlijk terrein. Droog natuurlijk terrein bestaat uit heide, uiterwaarden en dergelijke.³⁴ Bij nat natuurlijk terrein moet gedacht worden aan rietvelden, moeras en hoogveen. Kaart 8 en de bijbehorende ranglijst laten zien dat de inwoners van Zwolle de meeste droge natuur tot hun beschikking hebben, gevolgd door de inwoners van Ede. Uit de hedonische prijsanalyse (zie tabel 1, kolom II) blijkt dat zowel de nabijheid van bos als droog natuurlijk terrein door mensen gewaardeerd wordt, en leidt tot hogere huizenprijzen.

De inwoners van Lelystad en Almere hebben verreweg de meeste natte natuur in hun omgeving. Kaart 9 laat zien dat met name woonlocaties in de buurt van de Oostvaardersplassen, de Weerribben & Wieden en het gebied rond het Lauwersmeer veel natte natuur in de buurt hebben. De nabijheid van natte natuur blijkt in de hedonische prijsregressie echter niet significant samen te hangen met hogere huizenprijzen. Wellicht heeft dat te maken met het feit dat veel van deze gebieden (met name de Oostvaardersplassen en het gebied rondom het Lauwersmeer) beperkt toegankelijk zijn. Ook zou het te maken kunnen hebben met de overlast van ongedierte, zoals muggen.

De categorie 'agrarisch terrein' uit het bodembestand van het CBS bevat alle typen grond voor land- en tuinbouw. Behalve de productiewaarde van die grond, gaat er mogelijk ook een waarde vanuit omdat agrarische landschappen ook weidse uitzichten bieden, en de mogelijkheid om te fietsen en te wandelen. Ook deze indicator hangt echter significant *negatief* samen met huizenprijzen. Wellicht heeft dat te maken met het feit dat dit een heel grote en heterogene categorie

is.³⁵ Daarom is ook gebruikgemaakt van de landbouwtellingen per gemeente (bron: CBS). Daarmee is het agrarisch terrein in Nederland verder onderverdeeld in gebieden voor glastuinbouw, bloembollen & fruitteelt, akkerbouw en grasland (zie deel IV van deze Atlas voor een beschrijving van de methode). Als die indicatoren worden toegevoegd aan de analyse blijkt de nabijheid van bollenvelden en boomgaarden positief significant samen te hangen met woningprijzen.

De nabijheid van akkerbouwgebieden en grasland blijkt echter negatief significant samen te hangen met de waarde van woningen. Het is natuurlijk de vraag of hieruit de conclusie mag worden getrokken dat mensen een negatieve waarde toekennen aan akkers en weilanden in de buurt van hun woning. Daarvoor is dit nog steeds een te grote categorie, waarbinnen onvoldoende rekening wordt gehouden met verschillen in natuurwaarde en recreatieve waarde. Het ene weiland is het andere niet.

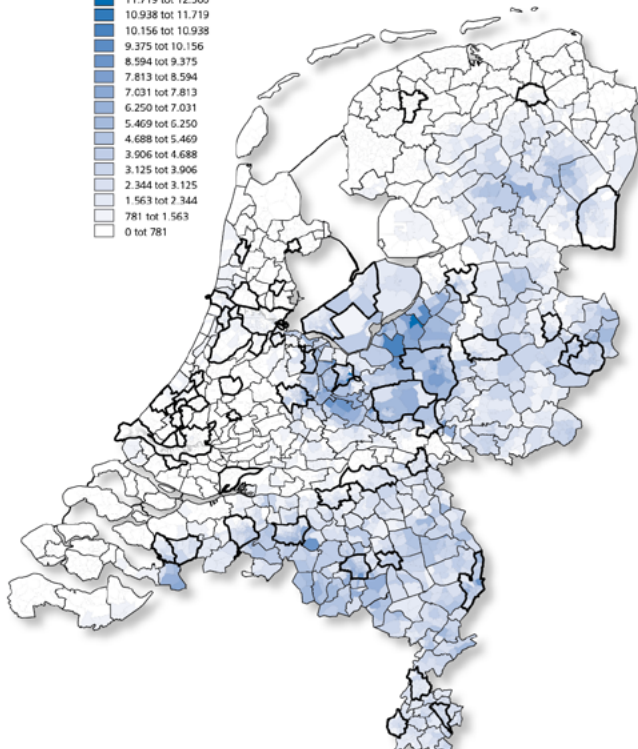
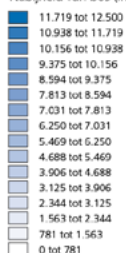
Het is niet denkbeeldig dat mensen een vlak akkerland in Oost-Groningen anders waarderen dan het glooiende heuvelland in Zuid-Limburg, terwijl beide gebieden onder dezelfde landschaps categorie vallen. Ook het bos van Berg en Dal bij Nijmegen heeft vanwege zijn heuvelachtigheid mogelijk een meerwaarde boven vlak bos. Daarom is een indicator gemaakt voor heuvelachtigheid (zie de beschrijving in deel IV van deze Atlas). In kaart 10 staat de nabijheid van heuvel landschap vanuit elke woonlocatie weergegeven. Het zal niet verbazen dat Zuid-Limburg eruit springt. Maar ook de Utrechtse Heuvelrug, een deel van de Veluwe, Salland en Berg en Dal zijn duidelijk zichtbaar. Uit de ranglijsten blijkt dat de inwoners van Maastricht en Heerlen verreweg de meeste heuvels binnen acceptabele reistijd van hun woning tot hun beschikking hebben, op gepaste afstand gevolgd door de inwoners van Sittard-Geleen, Arnhem en – op de 5de plaats – Nijmegen. Uit de hedonische prijsanalyse blijkt dat de aanwezigheid van heuvel landschap in de buurt van een woonlocatie positief bijdraagt aan de waarde van woningen.

³⁴ Omdat de nabijheid van duinen vrijwel identiek bleek te zijn aan de nabijheid van de Noordzeekust zijn de duinen uit de indicator voor de nabijheid van droog natuurlijk terrein gelaten. Dat betekent ook dat in de indicator voor de nabijheid van de Noordzeekust deels ook de nabijheid van het duingebied wordt meegenomen. Welke van de twee – het water of het zand – voor het positieve effect zorgen kan niet worden gezegd. En dat betekent ook dat het zo zou kunnen zijn dat de bijdrage van de nabijheid van water in figuur 2 enigszins wordt overschat en die van de nabijheid van groen onderschat (als de duinen onder 'groen' gerekend zouden worden).

³⁵ Ondanks het feit dat in de modellen gecontroleerd is voor ligging in het centrum of de periferie, grensbarrières en agglomeratievoordelen, is niet voor honderd procent uit te sluiten dat de coëfficiënt bij de indicator voor de nabijheid van agrarisch landschap deels de nadelen van een perifere ligging opkijkt. Datzelfde geldt voor de nabijheid van de Noordzeekust, waarvan niet voor honderd procent kan worden uitgesloten dat die deels een proxy is voor de agglomeratievoordelen van de Randstad.

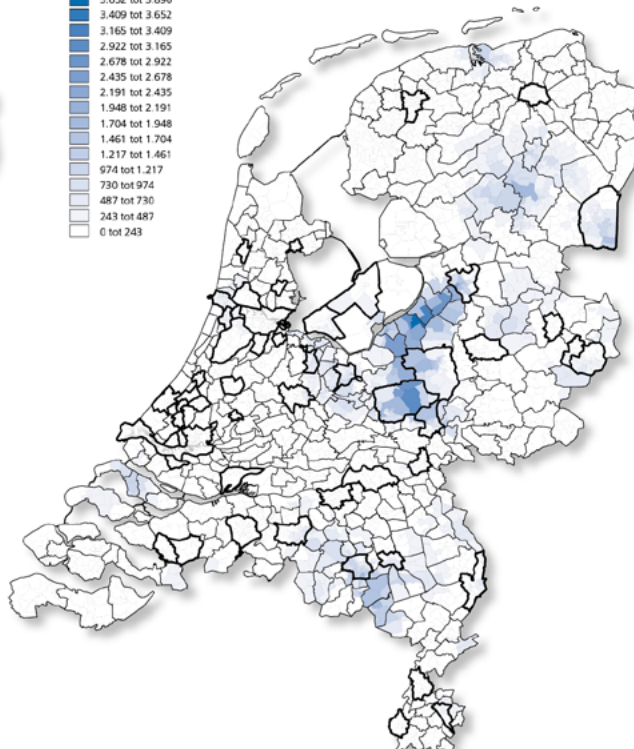
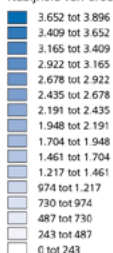
Kaart 7 De nabijheid van bos

Nabijheid van bos (in aantal hectares binnen voor frequente natuurrecreatie acceptabele reistijd)

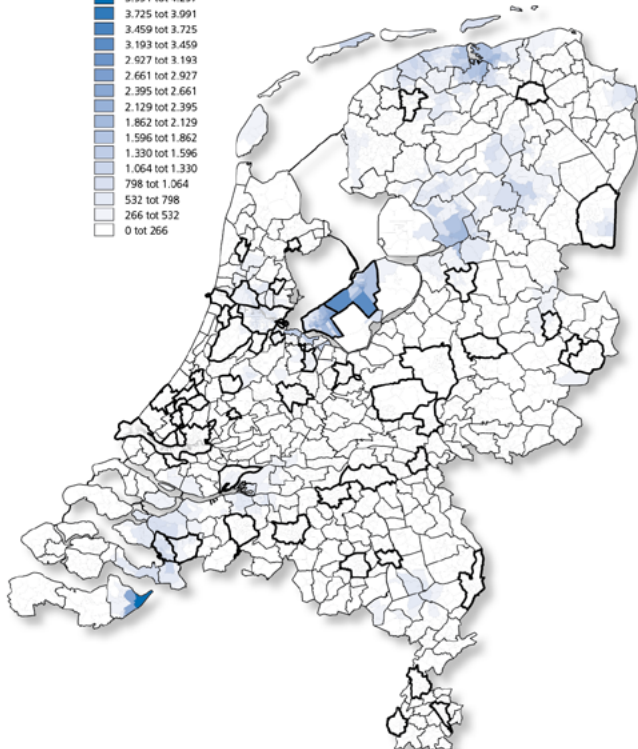
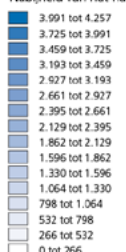
Kaart 8 De nabijheid van droge natuur

Nabijheid van droog natuurlijk terrein (in aantal hectares binnen acceptabele reistijd)

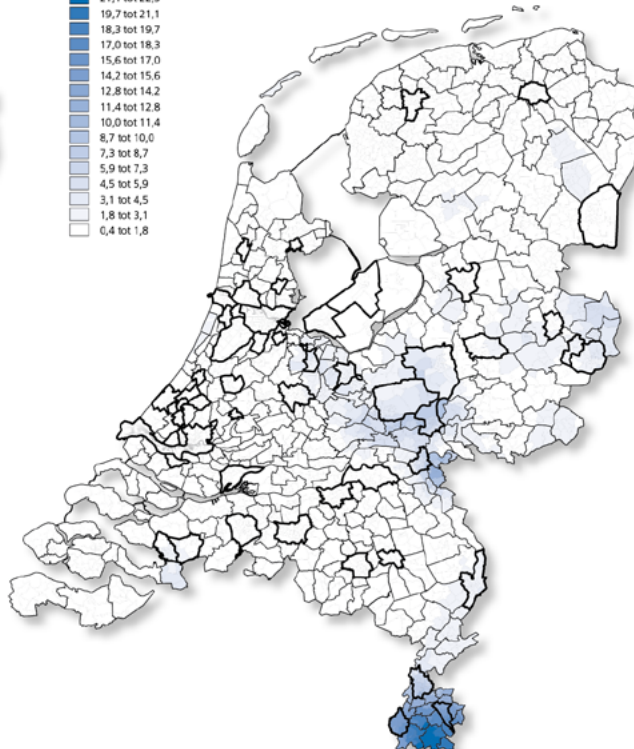
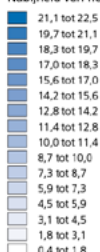
Kaart 9 De nabijheid van natte natuur

Nabijheid van nat natuurlijk terrein (in aantal hectares binnen acceptabele reistijd)

Kaart 10 De nabijheid van heuvellandschap

Nabijheid van heuvellandschap (hoogteverschil in meters)

Zie deel IV van deze Atlas voor een beschrijving van de indicatoren en bronnen. In de kaarten zijn de 50 grootste gemeenten van Nederland dik omlijnd. In deel II van deze Atlas staan de scores per gemeente. In deel III staan de ranglijsten van de 50 grootste gemeenten van Nederland.

Kennelijk zijn mensen bereid om te betalen voor de mogelijkheid om in de heuvels te fietsen of te wandelen.³⁶

Ook is gebruikgemaakt van de Broedvogelatlas³⁷ om kwaliteitsverschillen tussen verschillende typen akkers en grasland te kunnen identificeren. Net zoals mensen stemmen met hun voeten (gaan wonen waar ze het leuk vinden – hét fundament onder de hedonische prijsmethode) stemmen vogels naar verwachting met hun vleugels. Ze zoeken rust, ruimte en beschutting om te broeden, en voedsel om te eten. Of ze die rust en dat voedsel in het agrarisch landschap vinden is afhankelijk van de wijze waarop de grond wordt gebruikt, of er mest wordt geïnjecteerd, bestrijdingsmiddelen worden gebruikt en begroeiing aan de randen van de akkers en weilanden wordt toegestaan. Mogelijk vinden (bepaalde) vogels dezelfde typen agrarisch landschap aantrekkelijk als (bepaalde) mensen. In dat geval zou de aanwezigheid van vogels in een bepaald gebied een indicatie kunnen zijn voor de kwaliteitsverschillen tussen de ene en de andere akker, en het ene of het andere weiland. Op basis van vogeltellingen in de Broedvogelatlas is een indicator gemaakt voor de diversiteit aan vogelsoorten; het totaal aantal voorkomende broedvogelsoorten op een bepaalde locatie (zie kaart 11). Daarnaast zijn specifieke akker- en weidevogels geselecteerd, en is de nabijheid van gebieden bepaald waar de concentratie van dergelijke vogels hoog is (kaart 12, zie deel IV van deze Atlas voor een beschrijving van de methode). De kaarten laten zien dat de vogeldiversiteit het grootst is in Brabant, Gelderland (de Ooijpolder bij Nijmegen springt hier bijvoorbeeld ook duidelijk uit), Overijssel, 't Gooi, de duinen en delen van Friesland, Groningen en Limburg. Uit de ranglijst blijkt dat de inwoners van Bergen op Zoom en Roosendaal de meeste gebieden in hun omgeving hebben met een hoge concentratie aan specifieke akker- en weidevogels. De nabijheid van dergelijke gebieden zorgt tevens voor hogere woningprijzen. Kennelijk zijn er dus toch akkers en weilanden die de mensen in de buurt van hun woning waarderen.

Tot slot is nog geprobeerd om meer met kwaliteitsverschillen rekening te houden door gebieden waar beleid op is ingezet in de analyse te betrekken. Er is de laatste

decennia in Nederland veel aandacht besteed aan het beschermen en stimuleren van de natuurlijke waarden en biodiversiteit (Ecologische Hoofdstructuur en Natura-2000) enerzijds, en het stimuleren van natuurrecreatie (Nationale Parken) anderzijds. Er mag van worden uitgegaan dat de gebieden die daarvoor zijn geselecteerd een bovengemiddelde natuurlijke of recreatieve waarde hebben. Daarom is de nabijheid van die gebieden als extra kwaliteitsindicator aan de analyses toegevoegd.³⁸ Die blijkt naast alle andere indicatoren voor de nabijheid van natuur niet significant iets toe te voegen aan de verklaringskracht van het model. Als de indicatoren voor de verschillende gebiedstypen los in het model worden gestopt blijkt de nabijheid van de EHS wel positief significant samen te hangen met huizenprijzen. Maar dat gaat wel deels ten koste van de hoogte van de coëfficiënt voor de nabijheid van bos. Omdat de EHS voor een groot deel uit de Veluwe bestaat, neemt die indicator waarschijnlijk een deel van het positieve effect van de nabijheid van dat gebied over.

1.5 Groen & water in de wijk

Voor binnenstedelijk groen is gebruikgemaakt van het TOP10NL-bestand van het Kadaster. Het Kadasterbestand biedt meer detailinformatie dan het bodembestand van het CBS, en dat is voor de aanwezigheid en kwaliteit van groen & water op het lage schaalniveau van buurt en wijk van groot belang. Uit dat bestand is een meer gedetailleerde indicator gemaakt voor de aanwezigheid van parken, plantsoenen, groenstroken, bossen, perkjes en boomstroken in de woonwijk (zie deel IV van deze Atlas voor een beschrijving van de methode). Uit de ranglijst blijkt dat de inwoners van Almelo en Almstelveen het meeste groen in de woonomgeving hebben. De aanwezigheid van groen in de wijk hangt, zoals op basis van de resultaten van eerder onderzoek te verwachten was, significant positief samen met de woningprijzen in die wijk (zie tabel 1, kolom I).

Voor water in (en aan) de wijk zijn verschillende indicatoren geconstrueerd. Allereerst indicatoren voor het aantal woningen dat binnen 10, 25, 100, 200 of 500 meter van de zee of een grote rivier ligt. Met die indicator kan worden ingeschat of het een meerwaarde heeft dat een

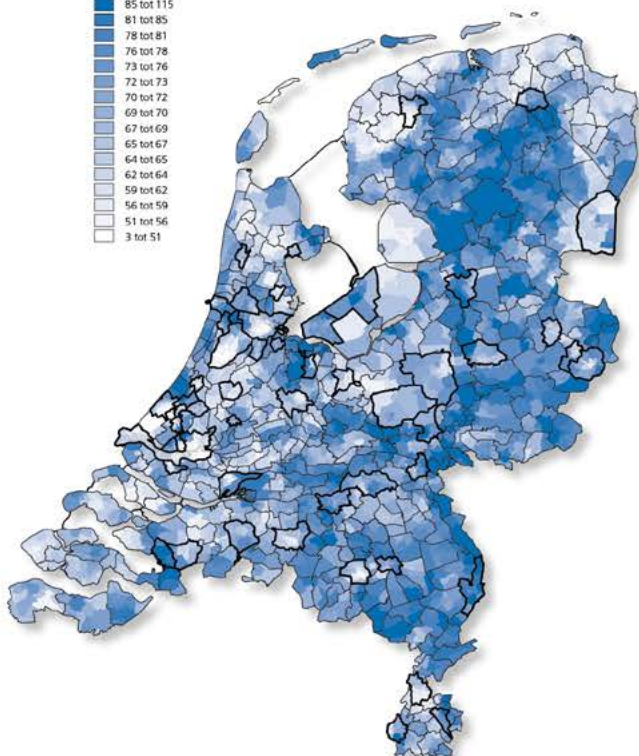
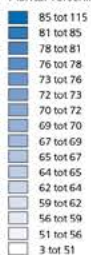
³⁶ Overigens zijn woningen in heuvelachtige wijken niet significant meer waard, dat kan te maken hebben met het feit dat de positieve effecten van mooi uitzicht teniet gedaan worden door de nadelen van het dagelijks met boodschappen een heuvel op te moeten fietsen.

³⁷ F. Hustings, J.W. Vergeer (red.), 2002: Atlas van de Nederlandse broedvogels, 1998-2000 (KNNV Uitgeverij, Utrecht).

³⁸ Daarvoor is gebruikgemaakt van de gebiedsbestanden uit de Atlas groene gebiedscategorieën die door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu ten behoeve van dit onderzoek beschikbaar zijn gesteld. Voor de analyse zijn uiteindelijk (omdat die landsdekkend beschikbaar waren) gebruikgemaakt van drie gebiedstypen: de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), Natura2000 en de Nationale Parken.

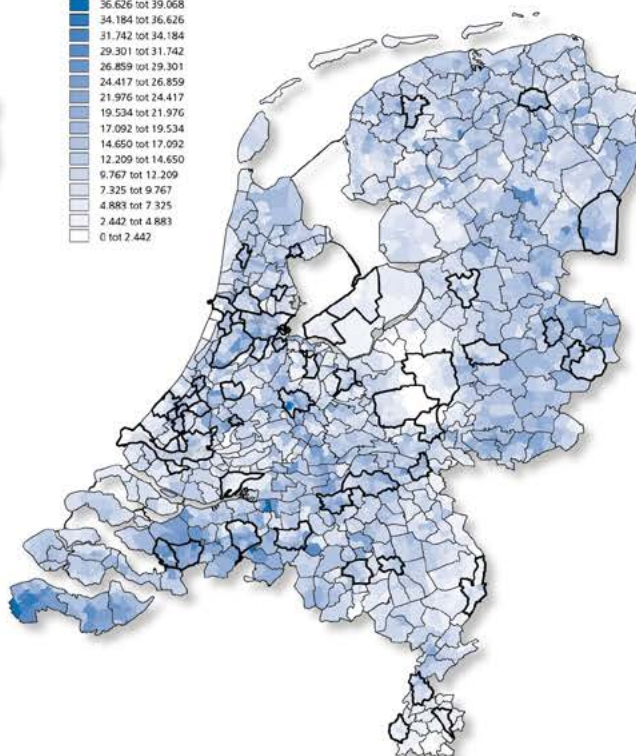
Kaart 11 Vogeldiversiteit

Aantal verschillende voorkomende vogelsoorten

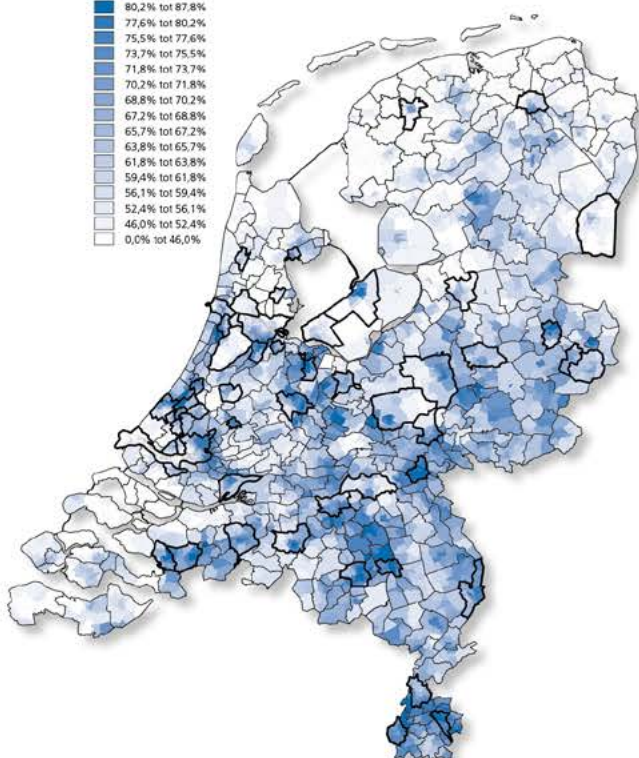
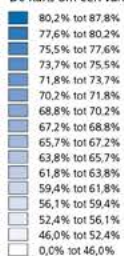
Kaart 12 Kwaliteitsakkers en -weilanden

Nabijheid van akkers en weilanden met een hoge dichtheid aan specifieke weide- en akkervogels

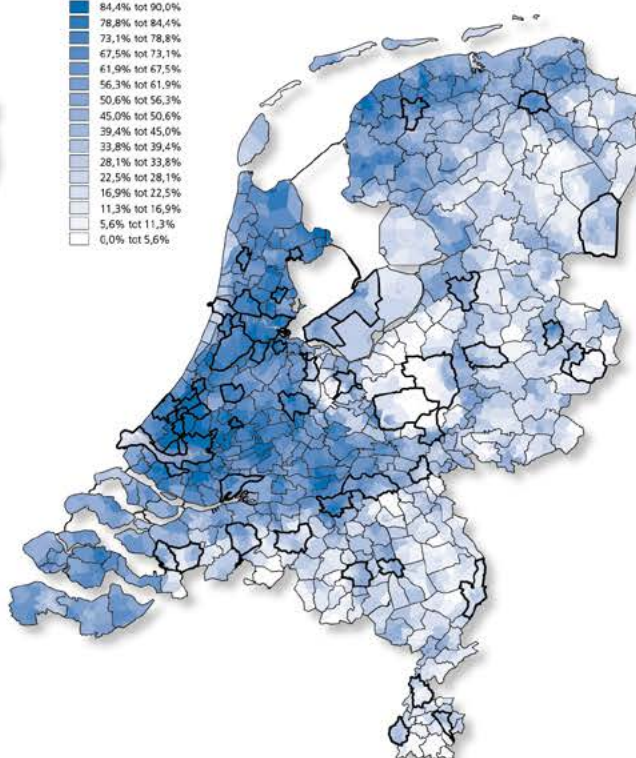
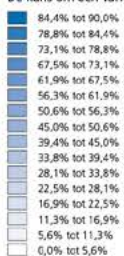
Kaart 13 Kwaliteit groen in de woonomgeving

De kans om een van de specifieke stadsvogels binnen tien minuten tegen te komen

Kaart 14 Kwaliteit water in de woonomgeving

De kans om een van de specifieke watervogels binnen tien minuten tegen te komen

Zie deel IV van deze Atlas voor een beschrijving van de indicatoren en bronnen. In de kaarten zijn de 50 grootste gemeenten van Nederland dik omlijnd. In deel II van deze Atlas staan de scores per gemeente. In deel III staan de ranglijsten van de 50 grootste gemeenten van Nederland.

woning of een hele wijk aan zee of aan een rivier of meer ligt. Voor de aanwezigheid van water in de wijk is gebruikgemaakt van het TOP10NL-bestand van het Kadaster. Daaruit is een combinatie genomen van de oppervlakte aan meren (in dit geval te interpreteren als vijvers) en waterloop (in dit geval vooral grachten en kleinere rivieren). Uit de ranglijst blijkt dat de inwoners van Spijkenisse en Lelystad over het algemeen het meeste water in de wijk hebben. Zowel water in de wijk als ligging aan zee of in de buurt (binnen 200 meter) van een grote rivier hebben een meerwaarde (zie tabel 1, kolom I).

Ondanks deze robuuste resultaten voor de waarde van groen & water in de wijk, is het de vraag of de gebruikte indicatoren voor binnenstedelijk groen & water wel voldoende zeggen over de kwaliteit daarvan. Het ene park en plantsoen is het andere niet, en in de gebruikte statistieken worden bijvoorbeeld het Vondelpark en een waterzuiveringsinstallatie (beide grasland) over één kam geschoren. Net als een met oude bomen begroeide middenberm in een lommerrijke laan, en een grasstrook vol lege blikjes en sigarettenpeuken tussen twee rijbanen van een ringweg rond de stad. Als indicator voor de kwaliteit van binnenstedelijk groen & water is daarom wederom gebruikgemaakt van de Broedvogelatlant. Vogels zouden een indicatie kunnen geven voor de kwaliteitsverschillen tussen het ene en het andere groen & water in de woonwijk, de ene en de andere tuin, bomenrij of vijver, het ene en het andere park, plantsoen of meertje. Er wordt zelfs beweerd dat de aanwezigheid van bepaalde stadsvogels de belangrijkste indicator is voor de kwaliteit van de leefomgeving in steden.³⁹ Om dat te kunnen onderzoeken zijn per type groen & water vogelsoorten geselecteerd die als indicator voor de kwaliteit daarvan zouden kunnen dienen (zie deel IV van deze Atlas voor een beschrijving van de methode). Het resultaat staat in de kaarten 13 en 14.

Uit de ranglijsten blijkt dat de op deze manier gemeten kwaliteit van binnenstedelijk groen het hoogst is in Nijmegen, gevolgd door Helmond en Heerlen. De kwaliteit van binnenstedelijk water is het hoogst in Delft, Gouda en Zoetermeer. Als deze indicatoren voor de kwaliteit van het groen & water in de wijk in de hedonische prijsanalyse worden meegenomen, blijkt dat de op deze manier gemeten aanwezigheid van kwalitatief groen in de wijk significant positief samenhangt met huizenprijzen. De indicator voor de kwaliteit van water

in de wijk (een combinatie van watervogels, zie deel IV van deze Atlas) voegt geen extra verklaringskracht toe naast de indicator voor water in de wijk op basis van de oppervlakte daarvan (zie tabel 1, kolom I). Wat opvalt is dat alleen de aanwezigheid van vogels die een voorkeur hebben voor (bomen in) parken en plantsoenen statistisch significant samenhangt met de waarde van woningen. Kennelijk wordt dat type groen in de wijk door mensen meer gewaardeerd dan (heggen en struiken in) tuinen. Maar wat natuurlijk ook kan is dat de aanwezigheid van die vogels zelf voor mensen een attractie vormt, die ze in hun woonomgeving waarderen.

1.6 Conclusies

Mensen houden bij de keuze voor, en de waardering van, een bepaalde woonlocatie rekening met de nabijheid van groen & water. Ze zijn niet alleen bereid om extra te betalen voor een woning in een wijk met veel groen of water, maar ook voor een woning in een stad of gemeente die in een natuurlijke omgeving ligt. Met name de nabijheid van strand en duinen, grote meren, bos en andere droge natuurgebieden, heuvellandschap en bepaalde typen agrarisch landschap in de omgeving van de stad of gemeente wordt gewaardeerd. Daarmee wordt duidelijk wat de waarde van de nabijheid van dit soort natuurlijke gebieden voor gemeenten is, en welke inspanning die zich mogen getroosten om die gebieden te beschermen en/of beter bereikbaar te maken vanuit de woonlocaties. Ook is meer duidelijk geworden over de soorten groen & water die met name worden gewaardeerd.

Mensen blijven kennelijk belang hechten aan groen & water in de omgeving van de stad, om in te kunnen wandelen, fietsen, hardlopen, zwemmen, vissen of schaatsen – ook in een tijd waarin de stad steeds meer in trek is als woonlocatie, en steeds meer mensen de (agglomeratie)voordelen van een stad ontdekken. Het ideale huis ligt aan de Vecht, met de Veluwe als achtertuin, en het Concertgebouw op loop- en fietsafstand. Die combinatie bestaat niet, en iets dergelijks zou onmogelijk aan alle Nederlanders kunnen worden geboden. Bovendien kunnen stedelijke voorzieningen alleen bestaan als er een zekere kritische massa is. Een maatschappelijk optimale ruimtelijke verdeling van woonlocaties houdt rekening met zowel de agglomeratievoordelen van de stad, als de waarde van groen & water in de omgeving.

³⁹ J. Louwe Kooijmans, 2009: *Stadsvogels* (Tirion Uitgevers, Baarn).

Het in deze inleiding van de *Atlas voor gemeenten* gepresenteerde onderzoek biedt een instrument om de locatie voor nieuwe woningen mee te kunnen optimaliseren. Of om bestaande woonlocaties mee te kunnen verrijken, door de plek van nieuw, of de verrijking van bestaand, groen & water te optimaliseren. Daar is nog wel enig vervolgonderzoek voor nodig. De gebruikte – deels unieke – indicatoren voor de nabijheid van natuur maken het mogelijk om nog veel van de niet beantwoorde vragen over de waarde van de nabijheid van natuur verder te onderzoeken.

Er is bijvoorbeeld nog geen rekening gehouden met afnemende meeropbrengsten. Neemt de waardering voor natuur evenredig toe met de omvang van het

gebied?⁴⁰ En zijn er regionale verschillen in de waardering voor een natuurlijke omgeving? Is die waardering bijvoorbeeld hoger op plekken waar meer schaarste is, zoals in de Randstad? En is er een verschil tussen stedelijke en landelijke woonmilieus? Ook de kwaliteit van groen & water kunnen nog veel gedetailleerder worden uiteengehaald. Daarmee kan nog meer informatie worden verkregen over de waarde van verschillende typen groen & water. En daarmee kan ook een duidelijker oordeel worden geveld over nut en noodzaak van beleid dat zich daarop richt.

⁴⁰ I. Liekens, M. Schaafsma, L. de Nocker, 2013: Developing a value function for nature development and land use policy in Flanders, in: *Land Use Policy*, 30, 1, p. 549-559.

De Natuurwaardekaart van Nijmegen

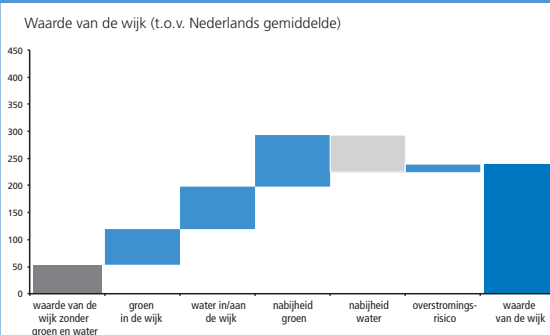
Niet alleen groen & water in de woonwijk zelf, maar ook groen & water verder weg wordt gewaardeerd. De nabijheid van groen & water bepaalt – naast de beschikbaarheid van werk en voorzieningen – ongeveer een kwart van de verschillen in waarde tussen de woonlocaties in Nederland.

Omdat de concurrentie tussen woonlocaties toeneemt, en niet elk (nieuw) huis meer automatisch wordt verkocht, is het van belang om te weten hoe de waardering van de woonlocaties in een gemeente kan worden verklaard, en wat de bijdrage van groen & water daaraan is. Dat inzicht verschaft de Natuurwaardekaart. Met de Natuurwaardekaart wordt de bijdrage van de nabijheid van natuur aan de aantrekkingskracht van een gemeente ingeschat. Ook wordt de bijdrage van de nabijheid van groen & water aan de waarde van de verschillende woonlocaties in die gemeente geanalyseerd.

Op die manier is de Natuurwaardekaart een hulpmiddel voor de gemeente bij het kiezen voor uitgekende nieuwe woonlocaties, of het verbeteren van bestaande locaties. Daarmee kan de gemeente zorgen voor een optimale mix tussen de nabijheid van enerzijds werk en voorzieningen, en anderzijds groen & water. En zo voor een duurzaam aantrekkelijk woonklimaat, waarmee krimp en leegstand worden voorkomen.

In onderstaande grafieken is als voorbeeld de bijdrage van groen & water aan de aantrekkingskracht van, en de waardering voor, vier wijken in Nijmegen in kaart gebracht. De grafieken laten allereerst zien hoe de waarde van de wijk zich verhoudt tot het gemiddelde van de overige wijken in Nederland, als er geen groen & water zouden zijn (de linker staaf in de grafiek). Vervolgens wordt met vijf staafjes duidelijk gemaakt in welke mate groen of water de relatieve waarde van de wijk verhoogt of verlaagt. Het rechter staafje is de relatieve waarde van de wijk, inclusief de bijdrage van groen & water.

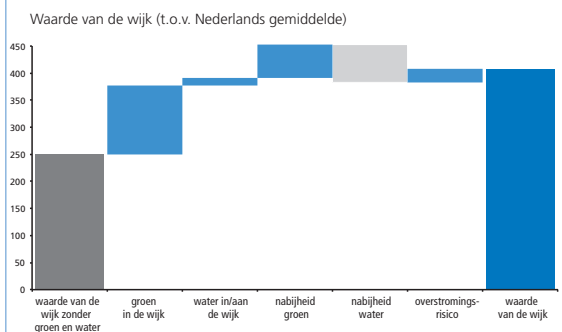
De waarde van groen & water voor Nijmegen Centrum

De woningen in het centrum van Nijmegen hebben hun relatief hoge waarde te danken aan het werk en de voorzieningen in de buurt, maar ook aan het binnenstedelijke groen (vanwege Kronenburgerpark) en

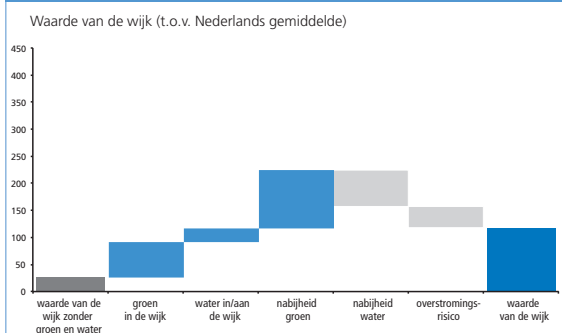
de ligging aan de rivier. De nabijheid van de natuur rond Nijmegen verhoogt de relatieve waarde van het centrum ook. Dat komt omdat bijvoorbeeld de Ooijpolder vlakbij het centrum ligt.

De waarde van groen & water voor Kwakkenberg

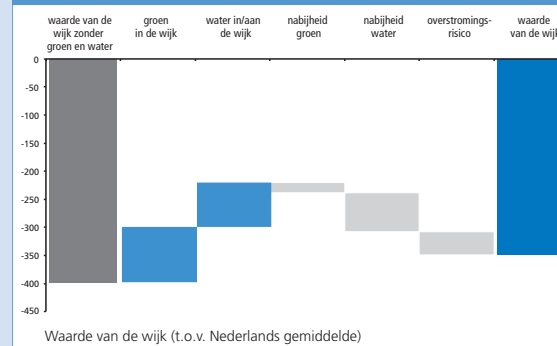
De villawijk Kwakkenberg heeft de hoogste relatieve waarde van alle wijken in Nijmegen. Niet alleen door de kwaliteit van de woningvoorraad en de woonomgeving, maar ook door het vele groen in de wijk. En door de nabijheid van de groene natuur ten oosten van de stad, zoals het bos en heuvelslandschap in Berg & Dal. Alleen het feit dat groot water (de zee en grote meren) verder weg liggen dan ten opzichte van andere steden, verlaagt de relatieve waarde van deze wijk (en andere wijken in Nijmegen) enigszins.

De waarde van groen & water voor Lent

De waarde van de nieuwe wijk Lent zou zonder groen en water niet ver boven het landelijk gemiddelde uitkomen, vooral omdat de binnenstad van Nijmegen relatief ver weg is. De groene omgeving en de ligging aan de rivier compenseren dat enigszins. Het overstromingsrisico dat daarmee gepaard gaat doet de positieve bijdrage aan de relatieve waarde echter weer teniet. Maar die berekening gaat uit van de huidige situatie; als met de teruglegging van de rivier het overstromingsrisico wordt verkleind, neemt de relatieve waarde van de woonlocaties in Lent ook weer toe. Dat geldt ook voor het scenario waarin de voorzieningen in de binnenstad beter bereikbaar worden, of nieuwe voorzieningen worden gecreëerd.

De waarde van groen & water voor Neerbosch

De Vinexwijk Neerbosch heeft ondanks het vele groen en water in de wijk een lagere waarde dan gemiddeld in Nederland. Dat komt omdat de voorzieningen in de binnenstad relatief ver weg zijn, en de kwaliteit van de woningen en de woonomgeving te wensen over laat. Groen & water compenseren daar deels, maar lang niet voldoende, voor.

Deel II

**De vijftig grootste gemeenten van Nederland
onder de loep**

Alkmaar

Met 94.531 inwoners de
30^e gemeente van
Nederland

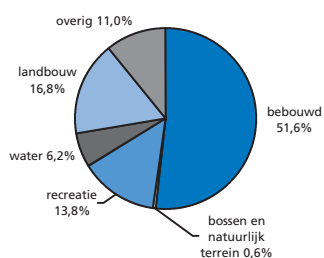
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Alkmaar
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

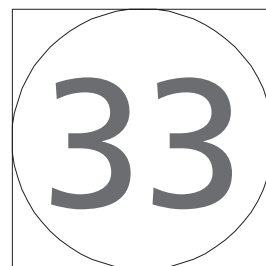
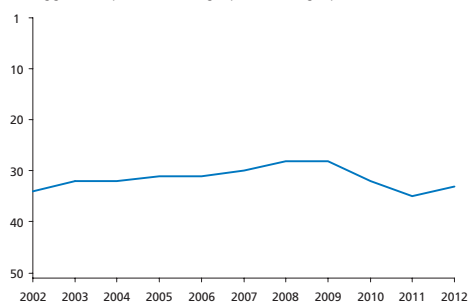
totale oppervlakte 3.120 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(34)
cultureel aanbod	(26)
veiligheid	(37)
percentage koopwoningen	(12)
nabijheid natuurgebieden	(42)
culinair aanbod	(27)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(24)
woon aantrekkelijkheidsindex	(33)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

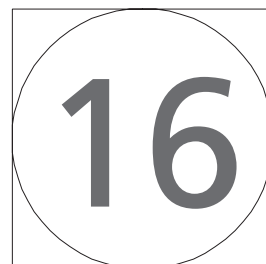
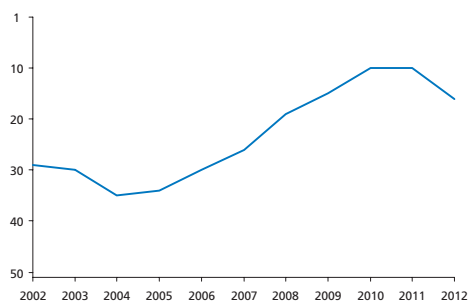

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

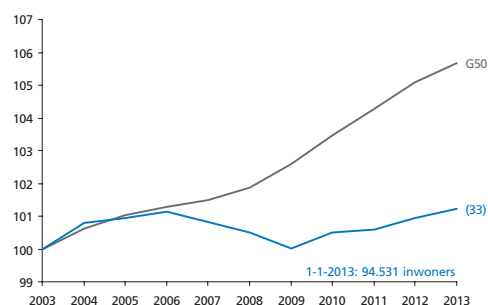
	Ranking
bijstand	(14)
werkloosheid	(6)
arbeidsongeschiktheid	(42)
armoede	(23)
percentage laagopgeleiden	(23)
participatie vrouwen	(15)
banen	(20)
percentage groeisectoren	(27)
sociaal-economische index	(16)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

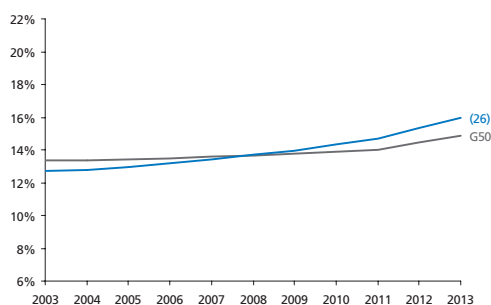
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

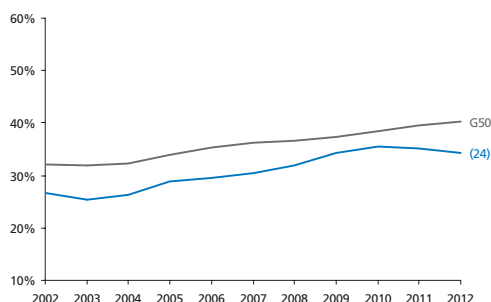
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

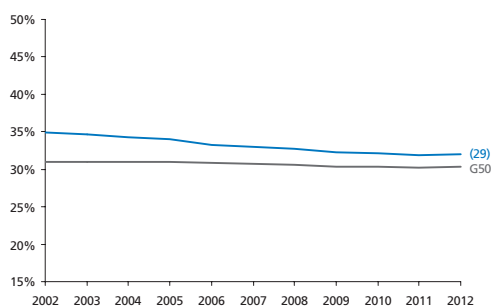
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

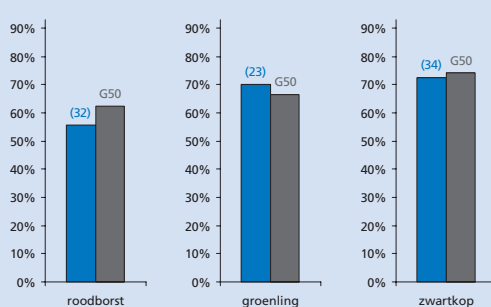
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

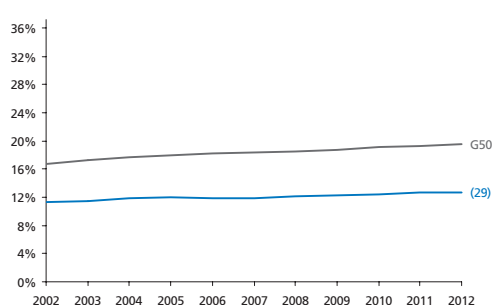
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

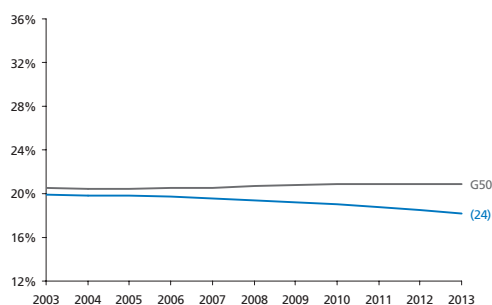
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

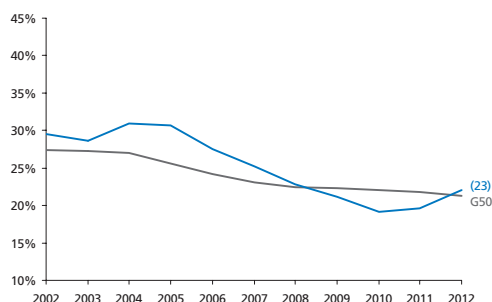
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

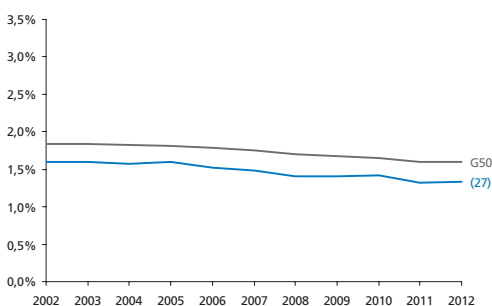
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

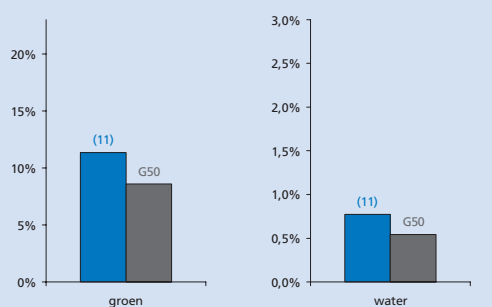
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

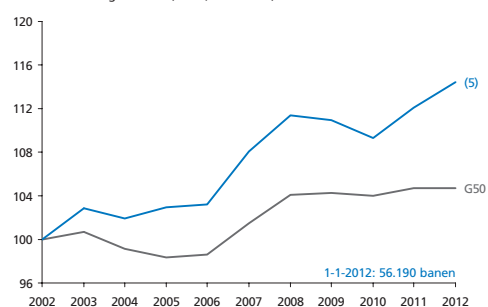
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

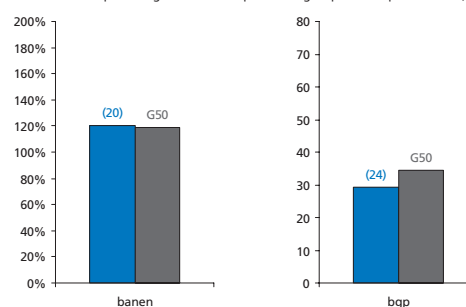
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

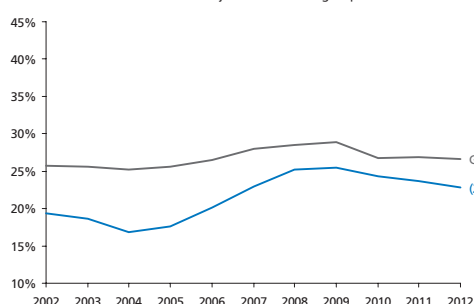
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

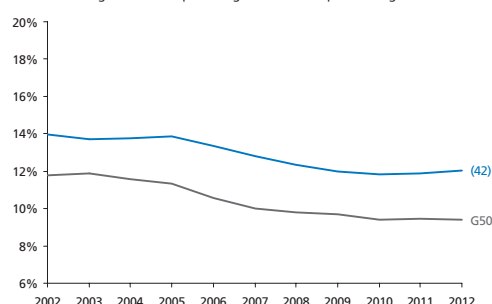
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

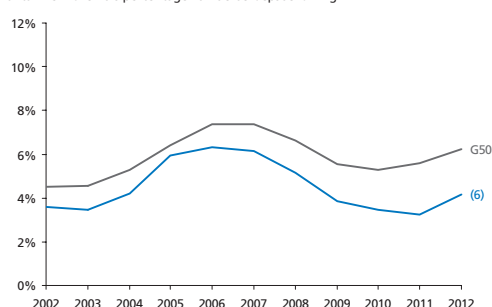
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

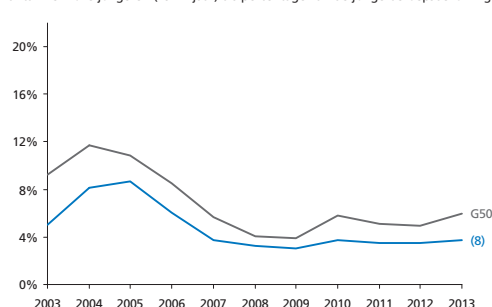
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

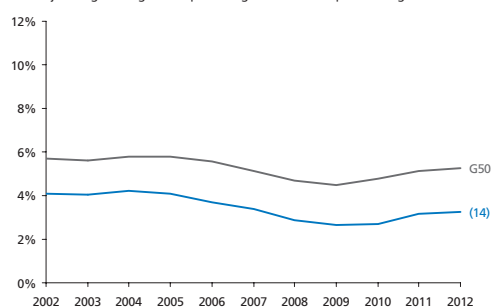
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

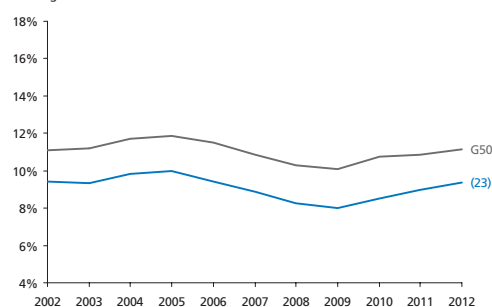
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

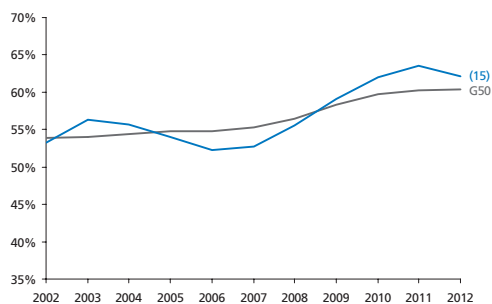
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

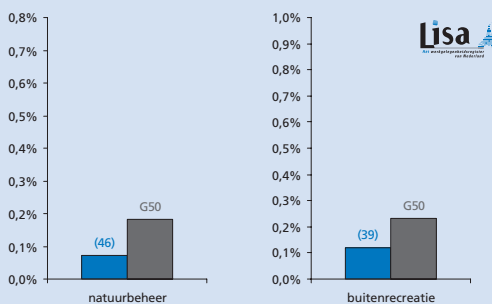
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

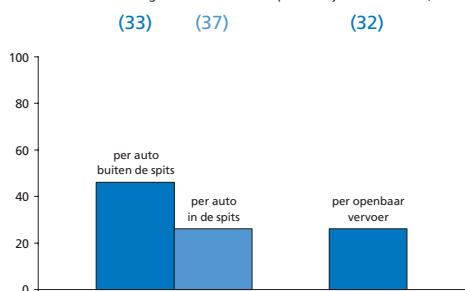
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

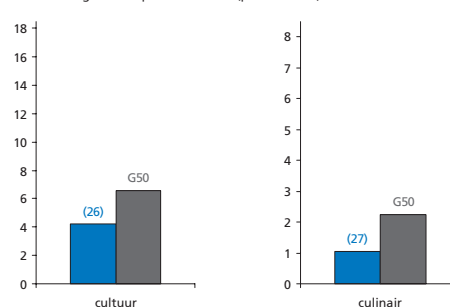
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

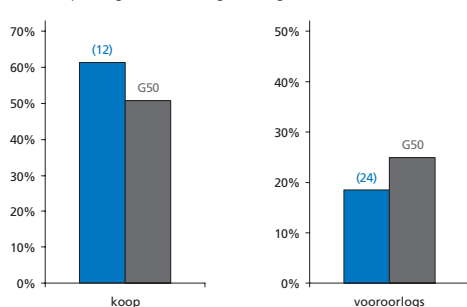
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

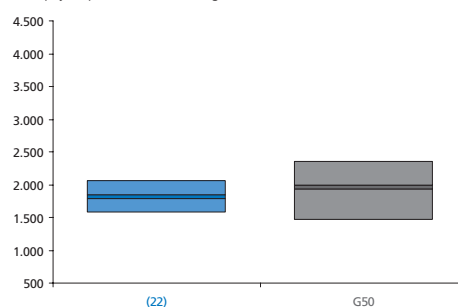
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

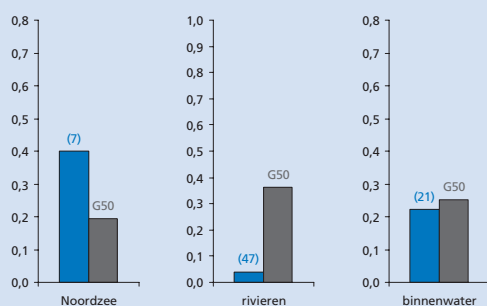
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

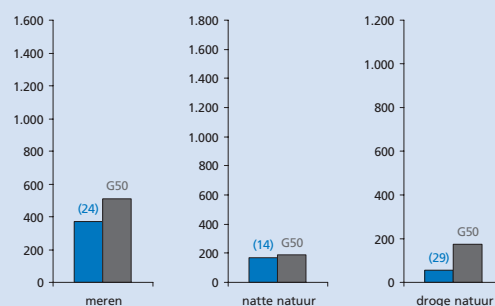
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

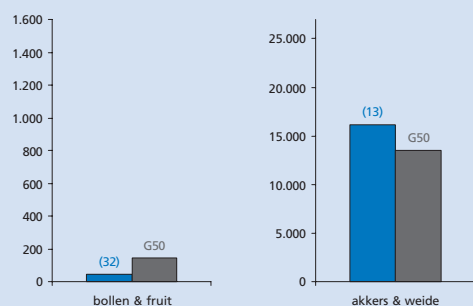
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

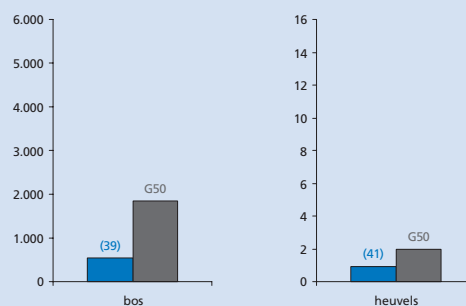
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

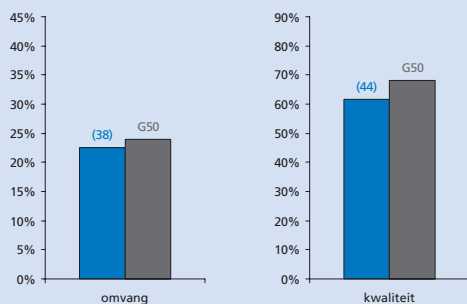
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

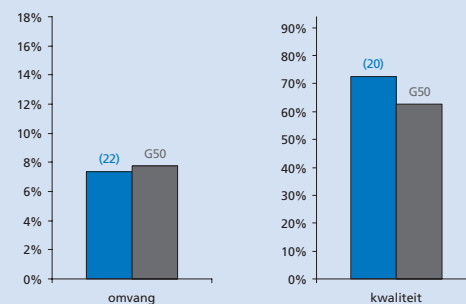
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Almelo

Met 72.742 inwoners de
43^e gemeente van
Nederland

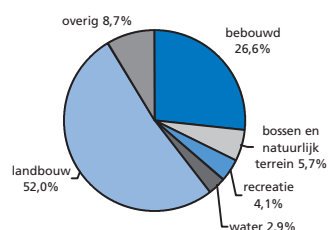
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Almelo
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 6.941 ha

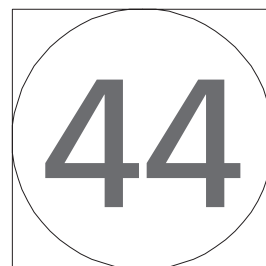
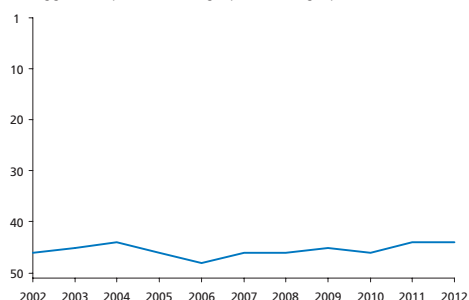
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(41)
cultureel aanbod	(37)
veiligheid	(24)
percentage koopwoningen	(17)
nabijheid natuurgebieden	(41)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(26)
woon aantrekkelijkheidsindex	(44)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

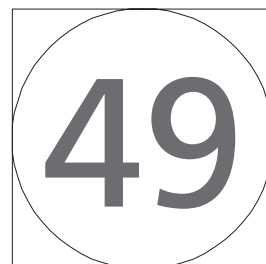
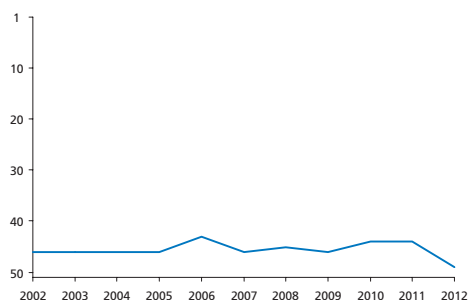
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(43)
werkloosheid	(39)
arbeidsongeschiktheid	(45)
armoede	(45)
percentage laagopgeleiden	(42)
participatie vrouwen	(44)
banen	(11)
percentage groeisectoren	(48)
sociaal-economische index	(49)

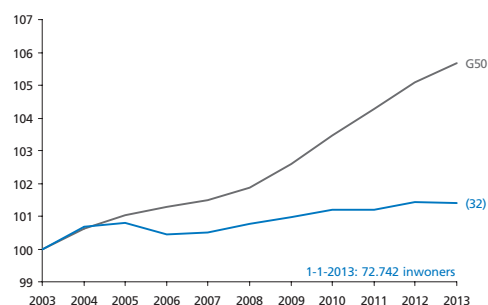
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

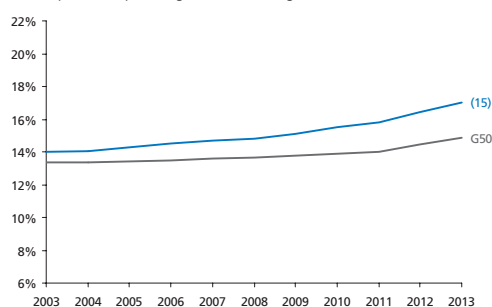
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

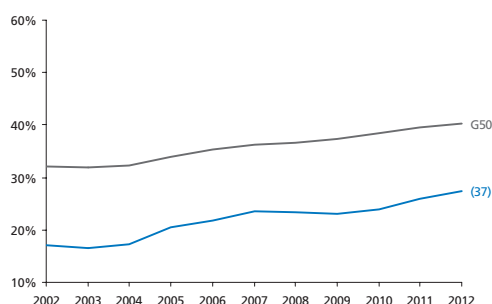
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

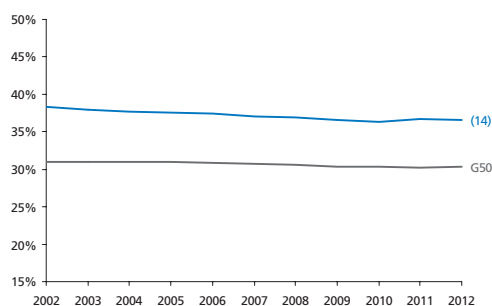
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

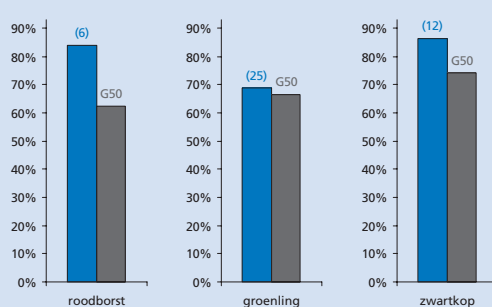
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

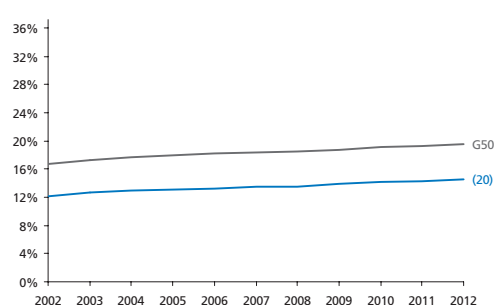
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

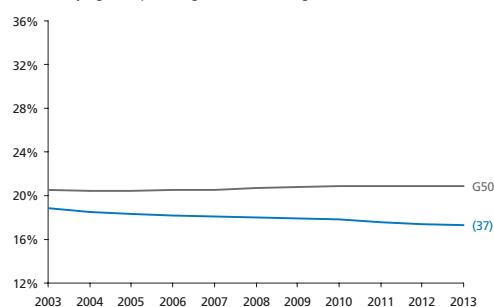
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

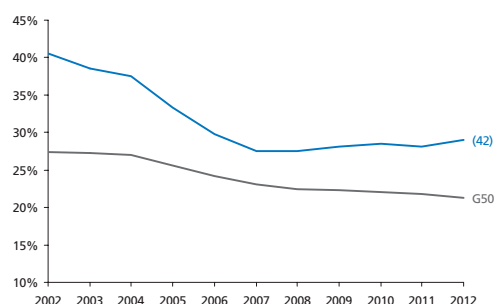
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

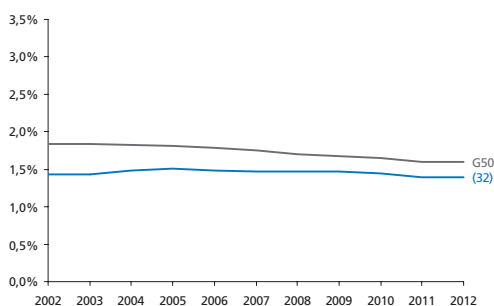
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

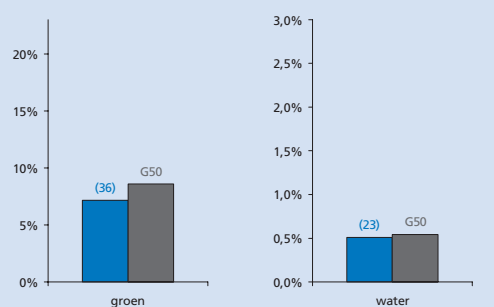
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

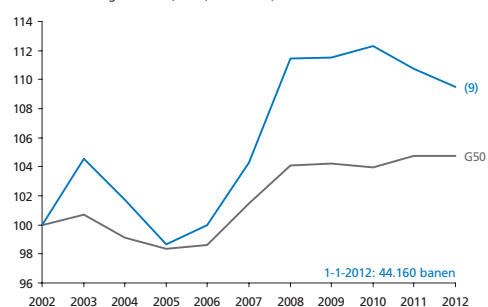
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

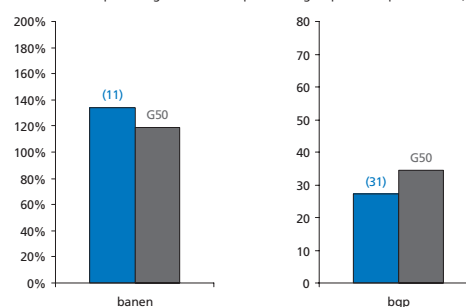
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

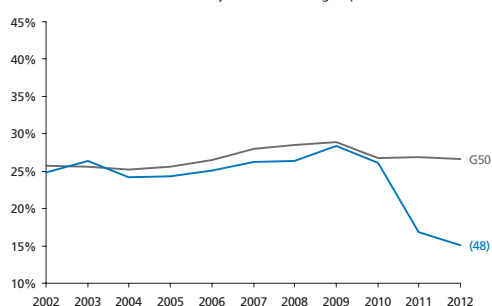
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

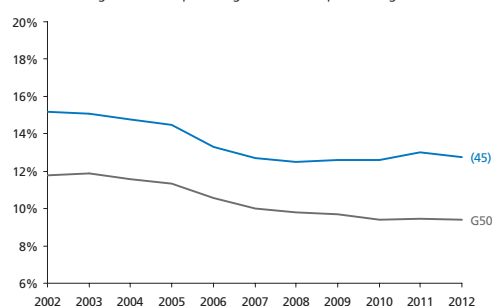
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

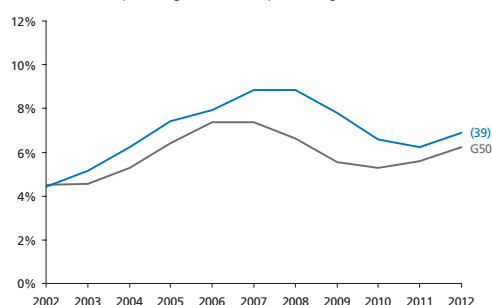
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

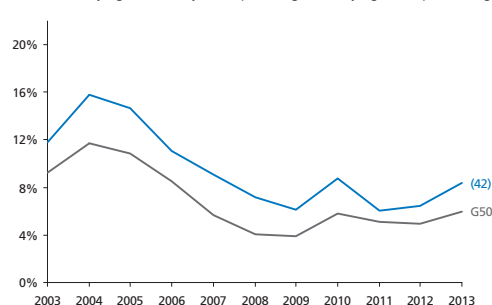
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

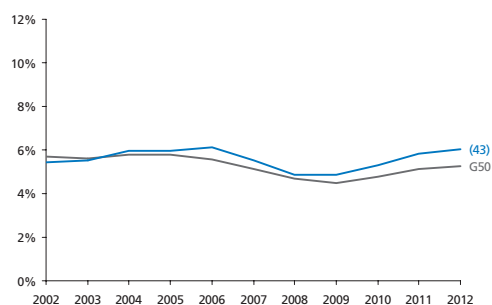
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

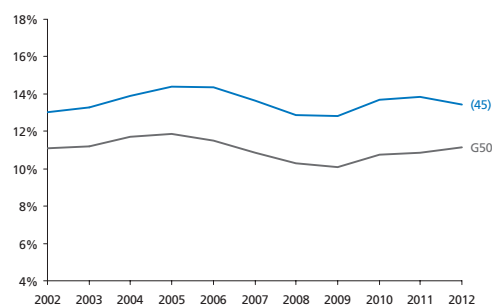
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

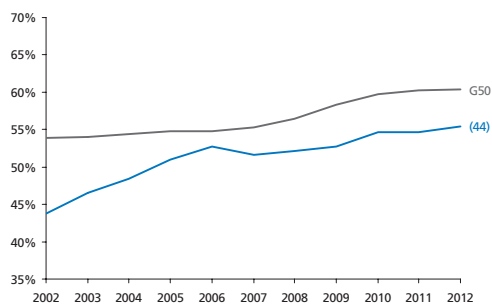
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

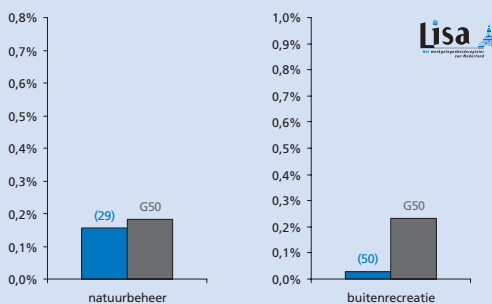
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

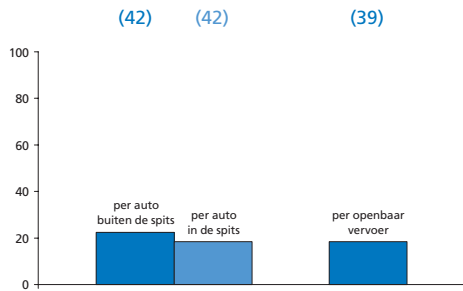
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

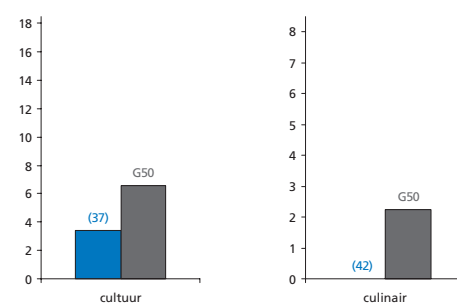
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

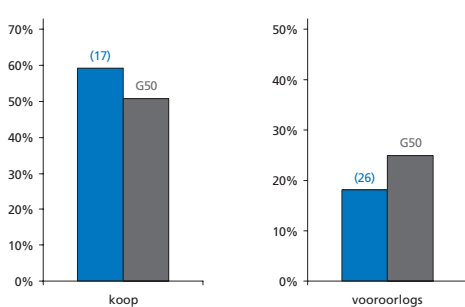
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw.) en culinaire kwaliteit (index)

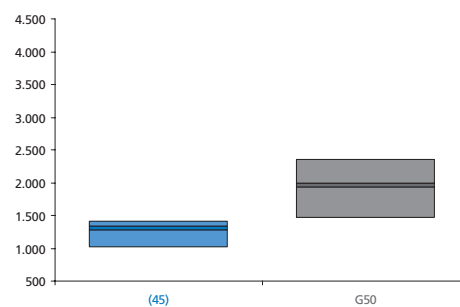
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

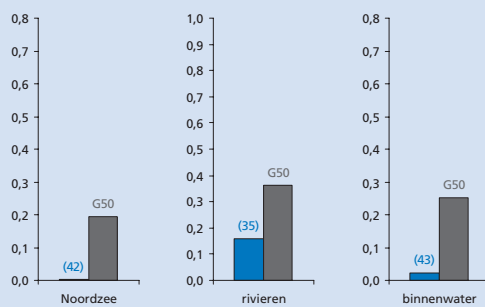
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

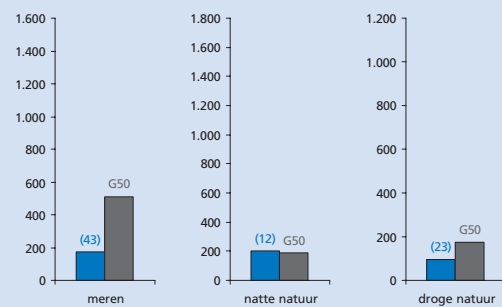
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

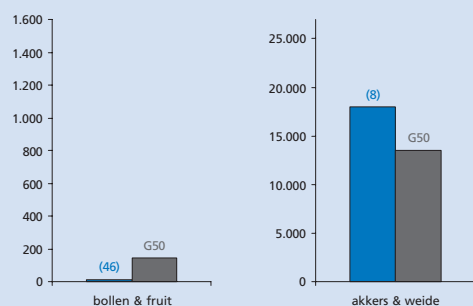
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

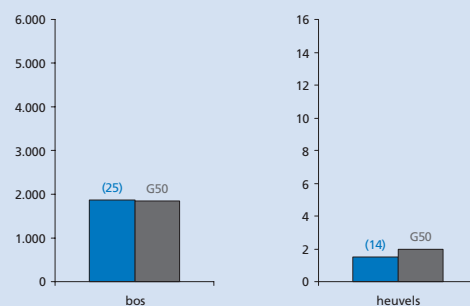
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

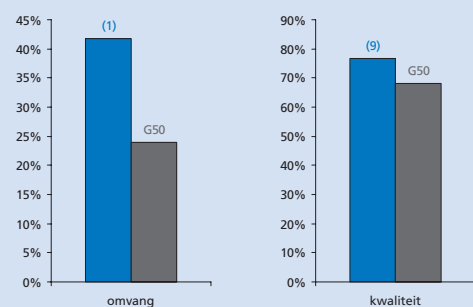
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

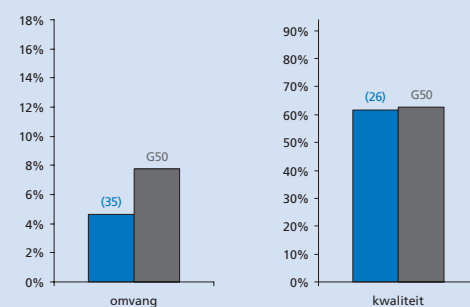
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Almere

Met 195.090 inwoners de

8^e gemeente van
N e d e r l a n d

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

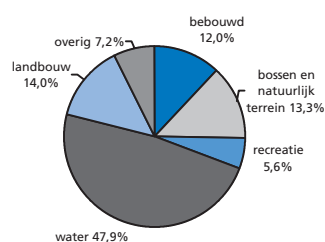
■ Almere

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

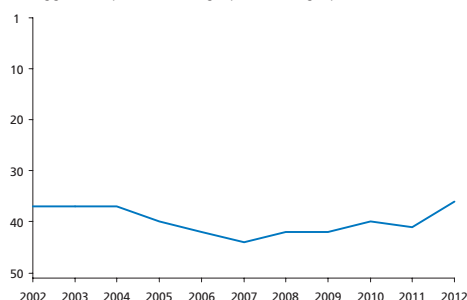
totale oppervlakte 24.877 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(30)
cultureel aanbod	(49)
veiligheid	(16)
percentage koopwoningen	(5)
nabijheid natuurgebieden	(15)
culinair aanbod	(37)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(49)
woon aantrekkelijkheidsindex	(36)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

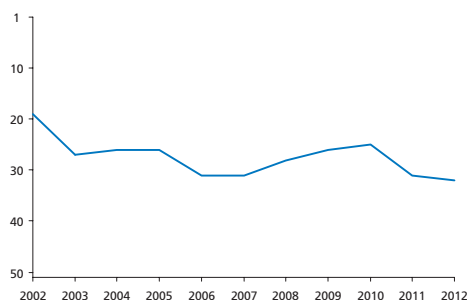
36

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

	Ranking
bijstand	(28)
werkloosheid	(31)
arbeidsongeschiktheid	(18)
armoede	(32)
percentage laagopgeleiden	(33)
participatie vrouwen	(12)
banen	(47)
percentage groeisectoren	(21)
sociaal-economische index	(32)

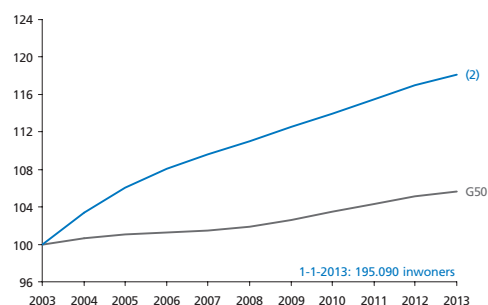
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

32

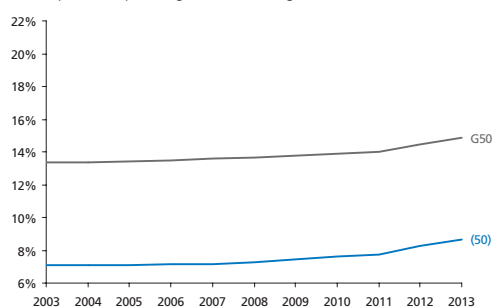
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

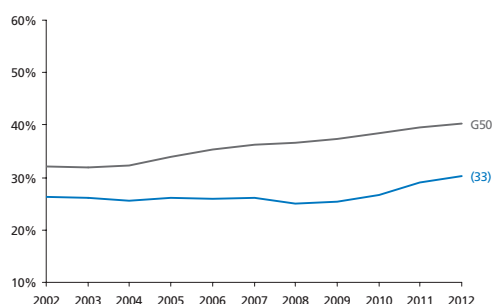
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

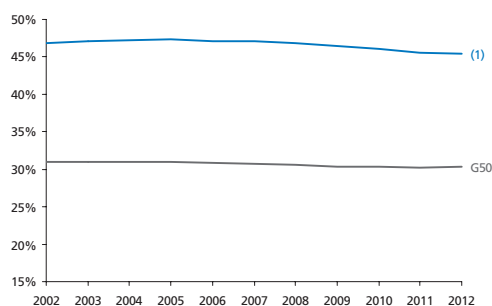
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

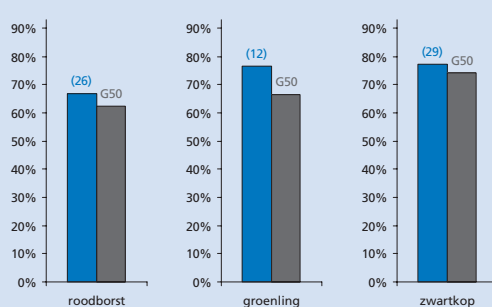
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

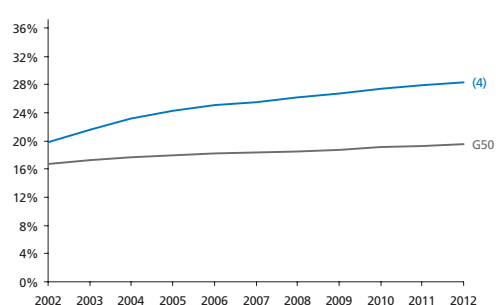
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

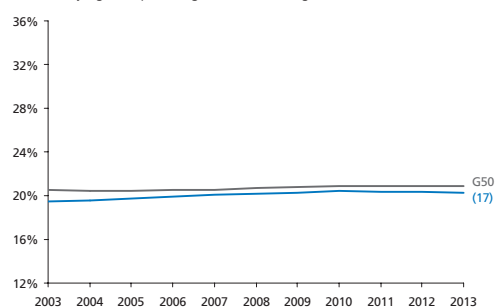
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

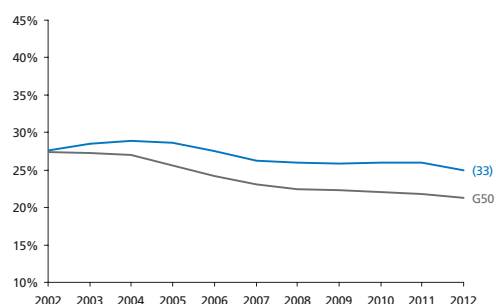
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

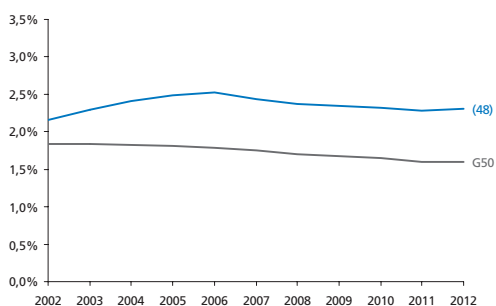
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

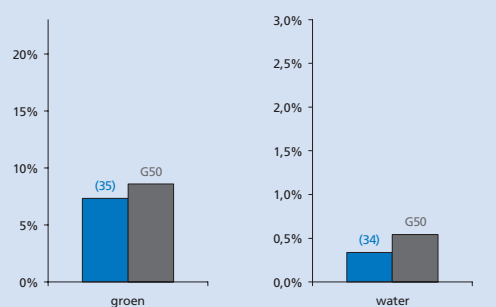
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

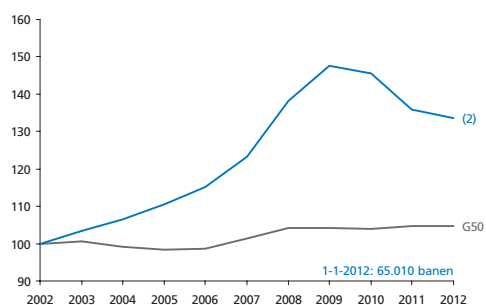
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

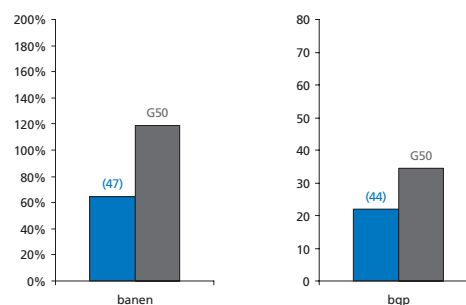
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

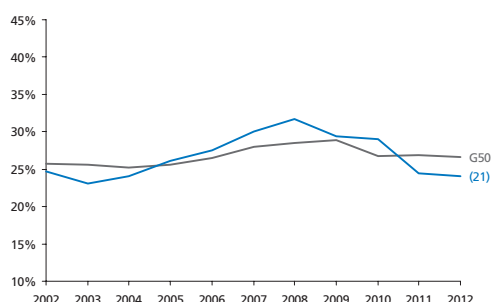
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

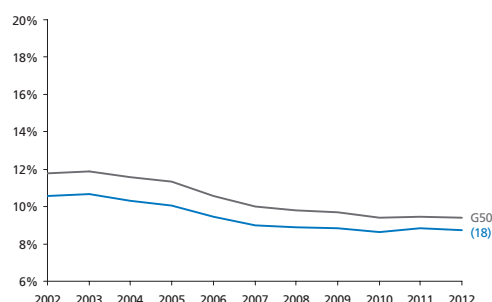
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

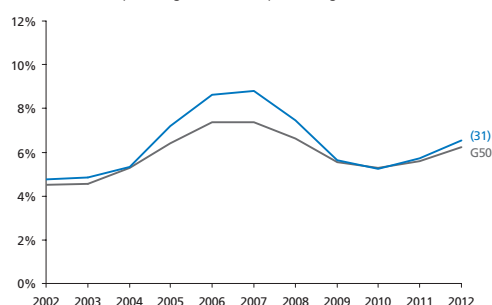
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

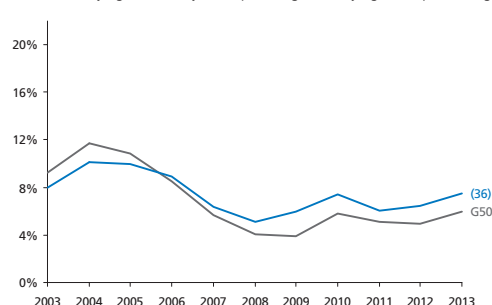
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

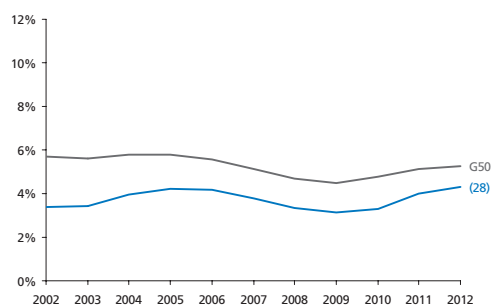
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

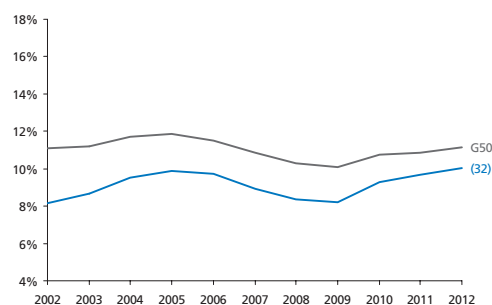
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

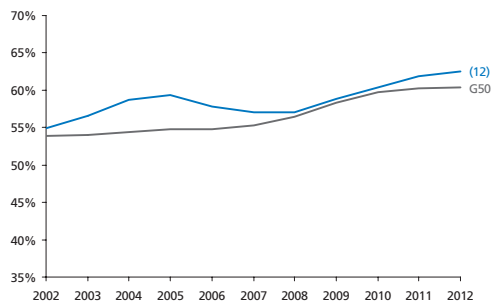
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

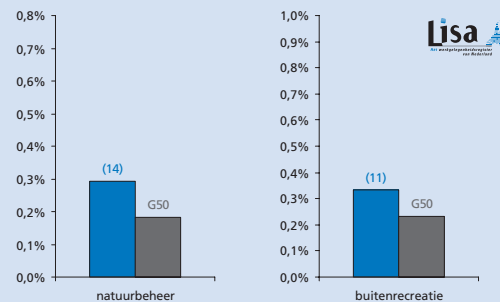
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

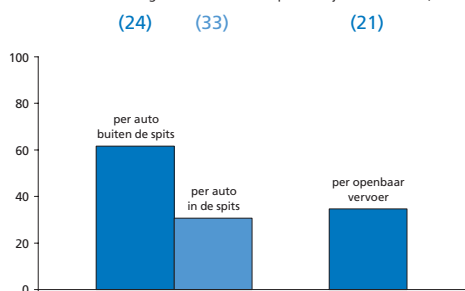
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

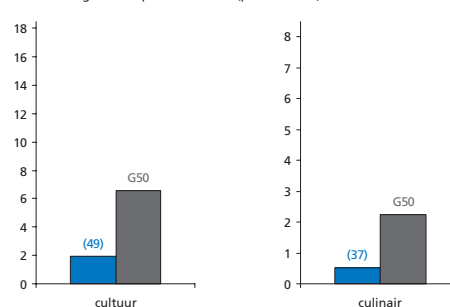
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

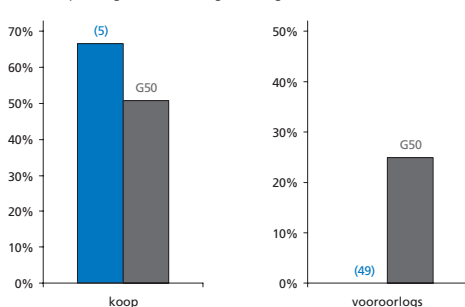
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

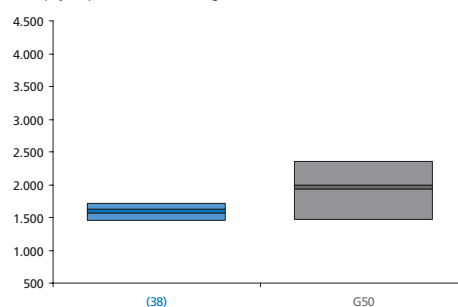
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

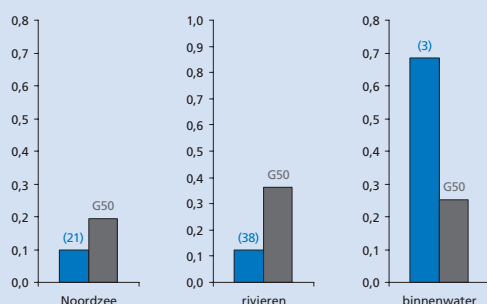
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

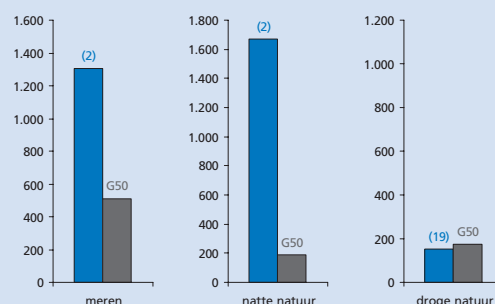
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

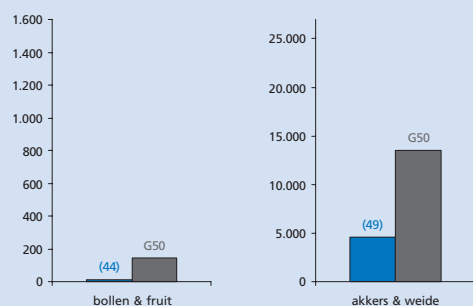
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

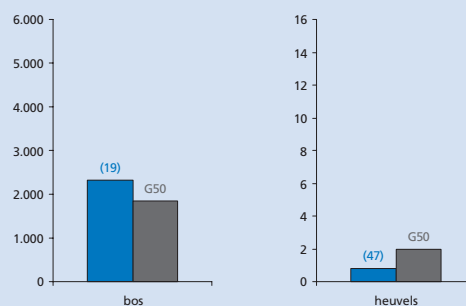
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

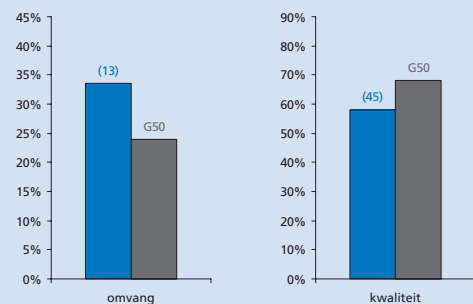
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

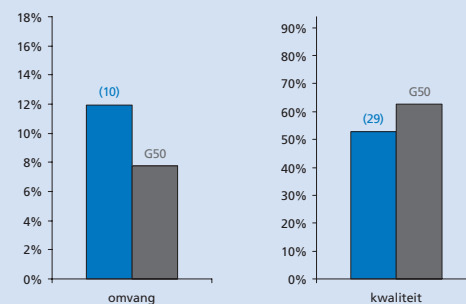
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Alphen aan den Rijn

Met 72.900 inwoners de
42^e gemeente van
Nederland

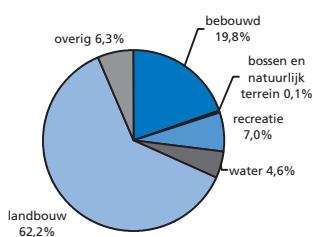
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Alphen aan den Rijn
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 5.765 ha

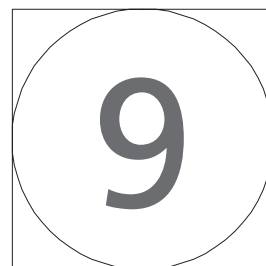
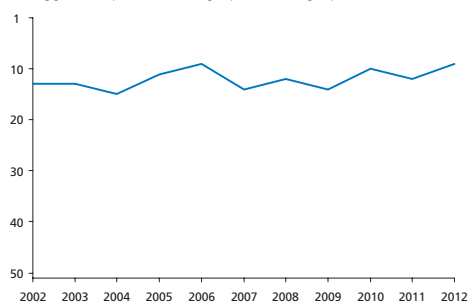
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(8)
cultureel aanbod	(27)
veiligheid	(6)
percentage koopwoningen	(6)
nabijheid natuurgebieden	(27)
culinair aanbod	(33)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(42)
woon aantrekkelijkheidsindex	(9)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

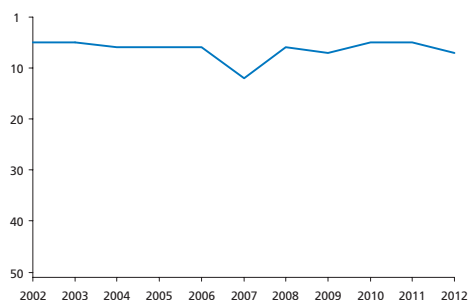
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(3)
werkloosheid	(2)
arbeidsongeschiktheid	(8)
armoede	(3)
percentage laagopgeleiden	(24)
participatie vrouwen	(4)
banen	(42)
percentage groeisectoren	(41)
sociaal-economische index	(7)

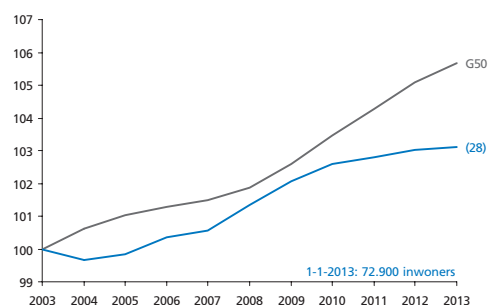
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

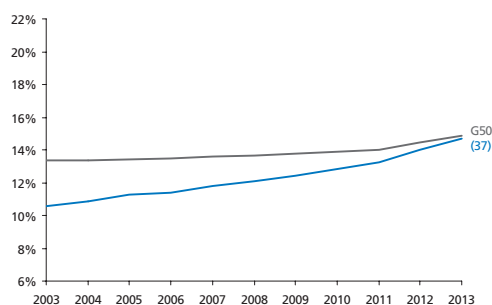
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

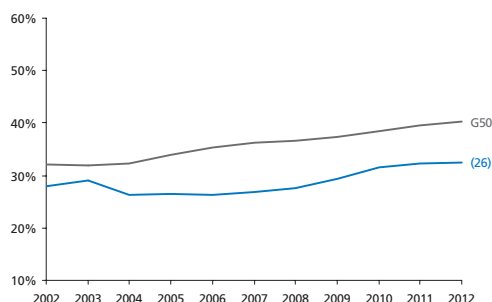
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

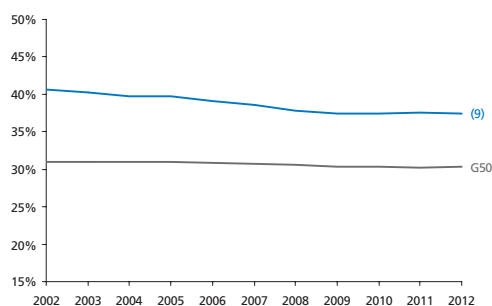
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

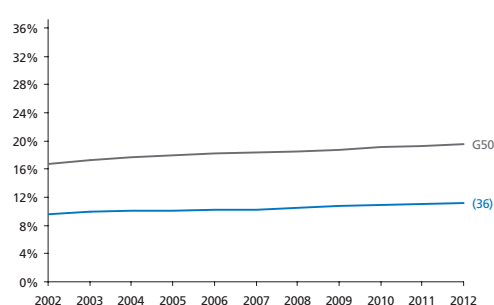
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

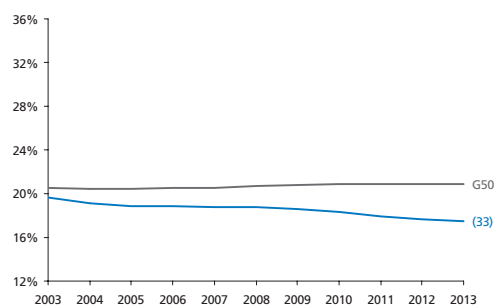
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

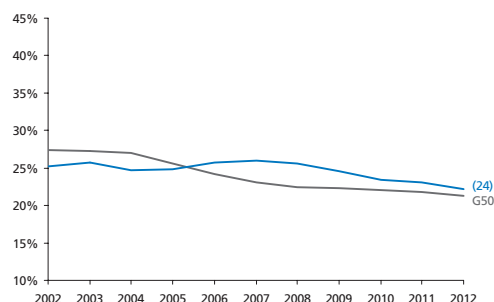
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

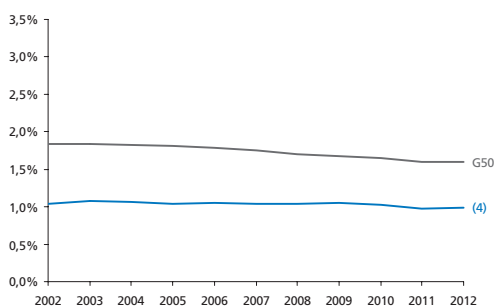
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

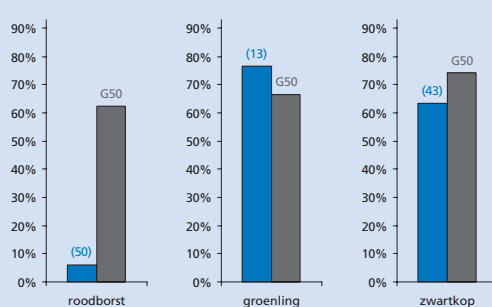
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

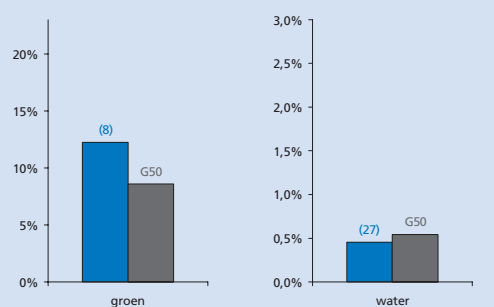
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

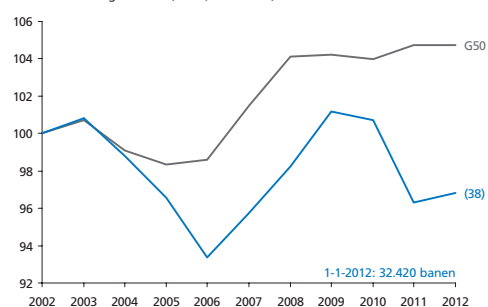
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

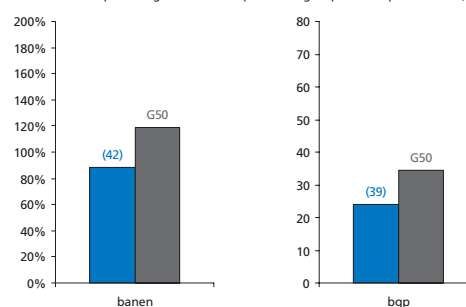
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

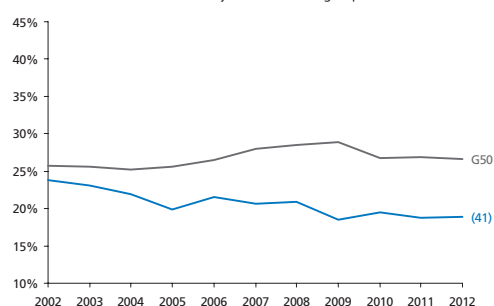
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

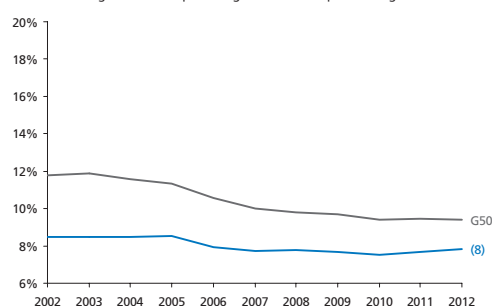
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

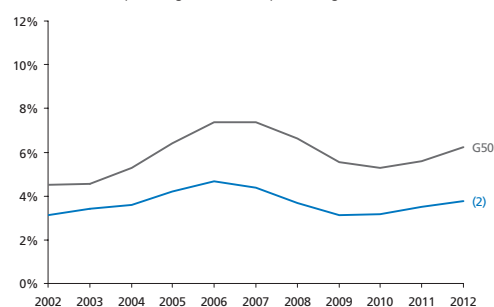
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

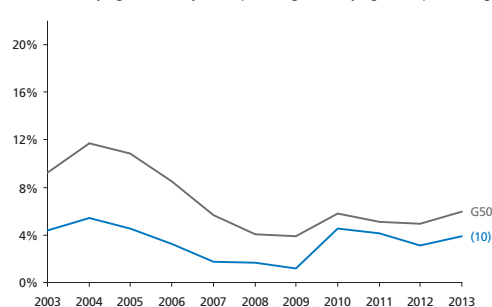
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

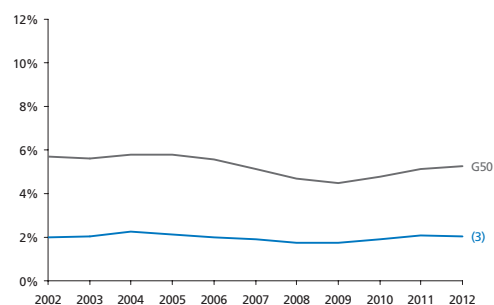
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

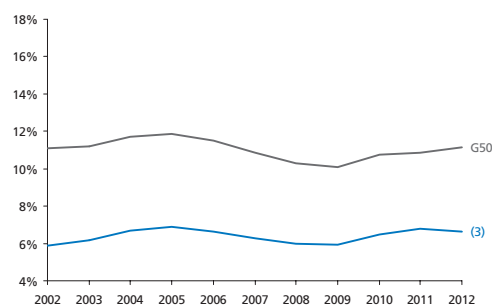
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

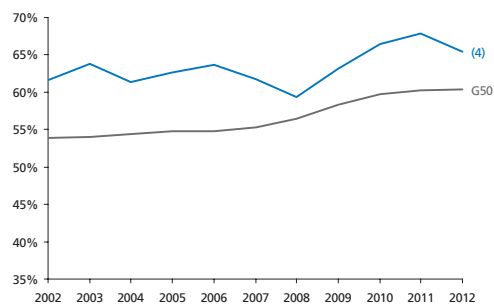
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

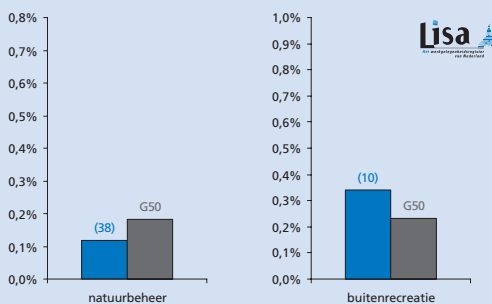
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

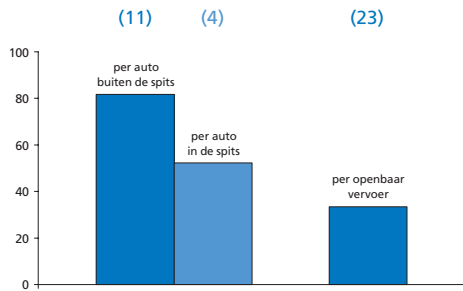
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

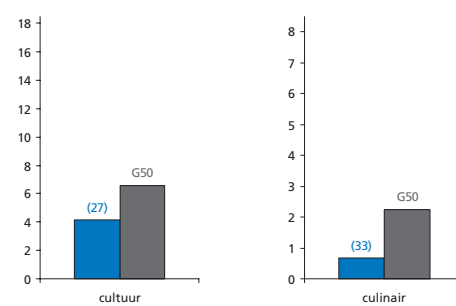
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

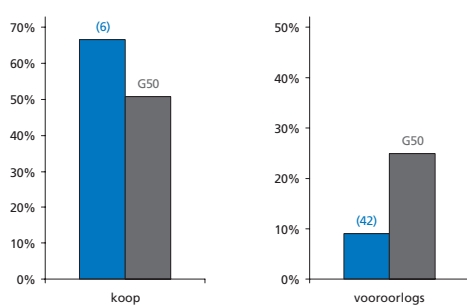
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

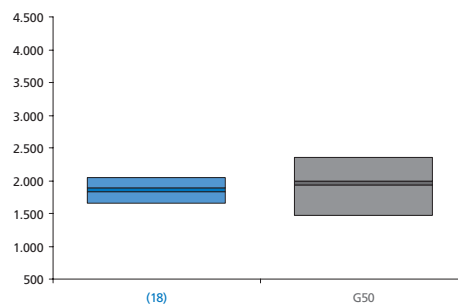
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

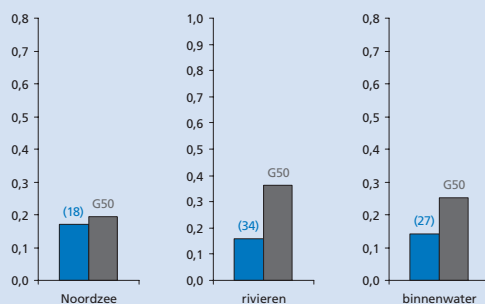
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

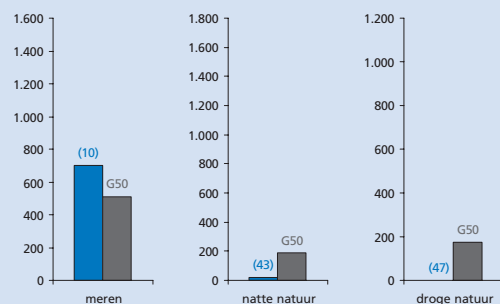
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

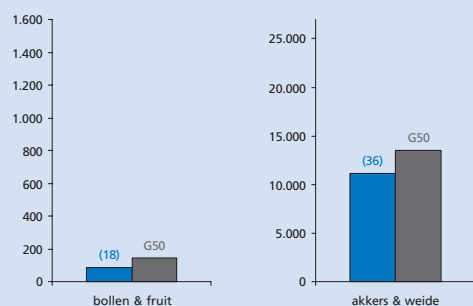
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

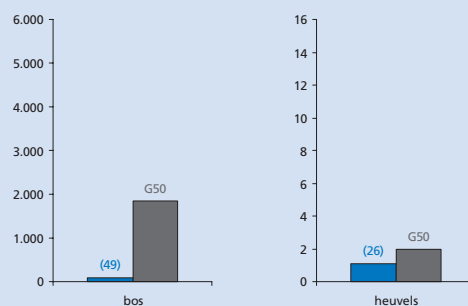
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

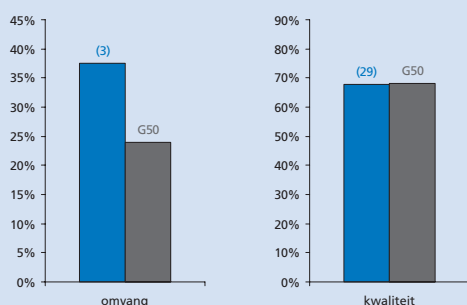
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvellandschap (hoogteverschil in meters)

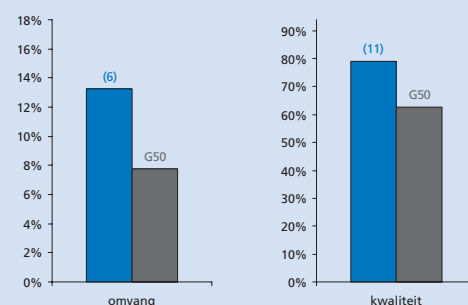
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Amersfoort

Met 149.681 inwoners de

15^e gemeente van
Nederland

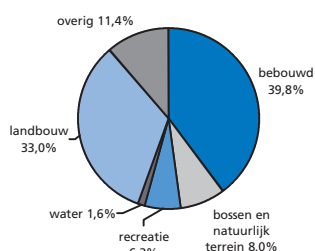
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Amersfoort
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 6.386 ha

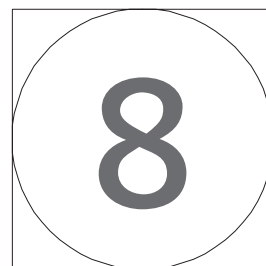
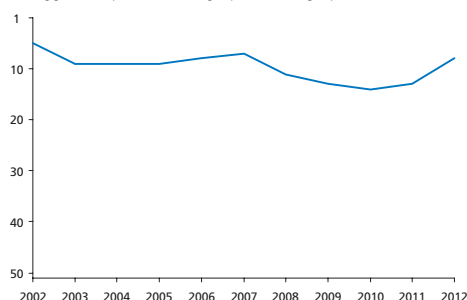
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(16)
cultureel aanbod	(36)
veiligheid	(8)
percentage koopwoningen	(14)
nabijheid natuurgebieden	(3)
culinair aanbod	(9)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(32)
woon aantrekkelijkheidsindex	(8)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

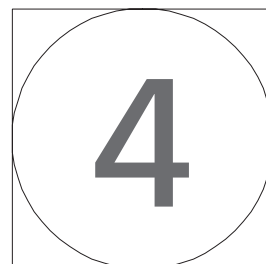
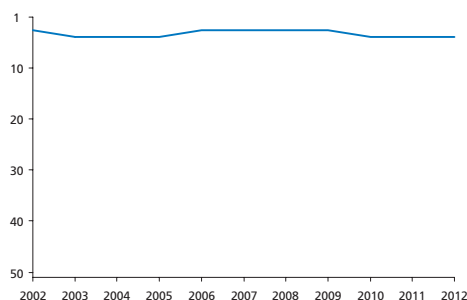
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(12)
werkloosheid	(17)
arbeidsongeschiktheid	(22)
armoede	(6)
percentage laagopgeleiden	(9)
participatie vrouwen	(8)
banen	(25)
percentage groeisectoren	(9)
sociaal-economische index	(4)

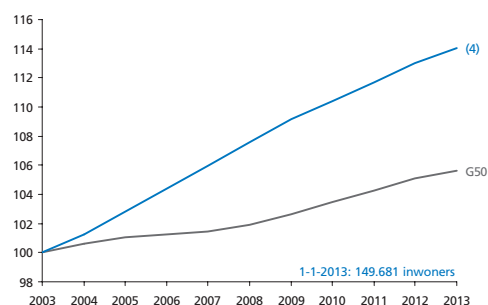
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

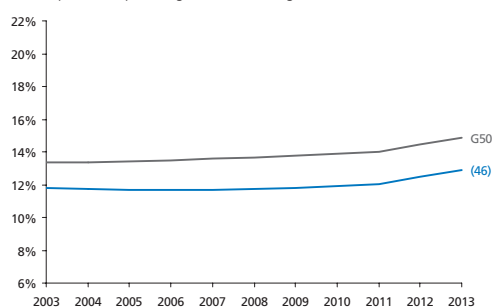
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

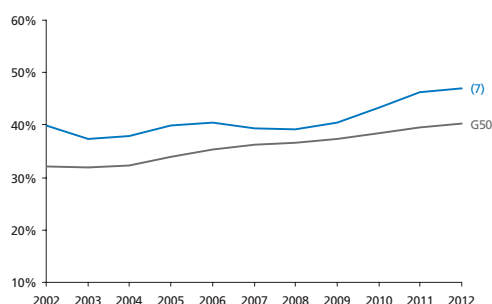
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

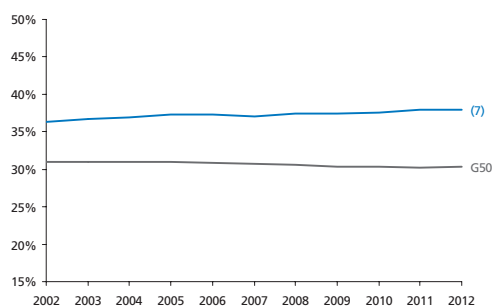
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

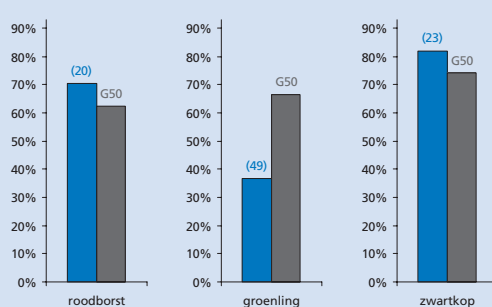
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

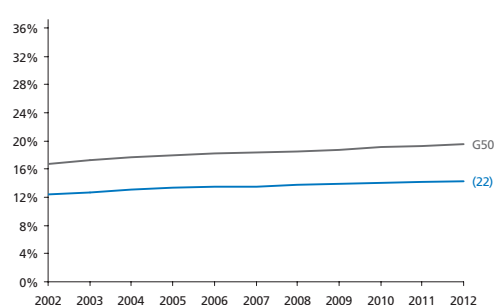
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

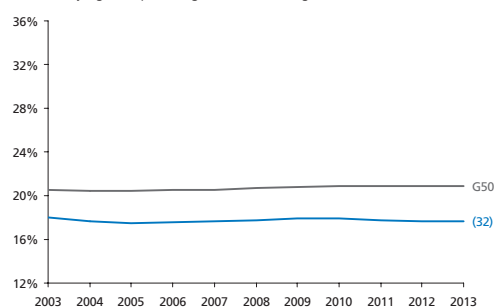
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

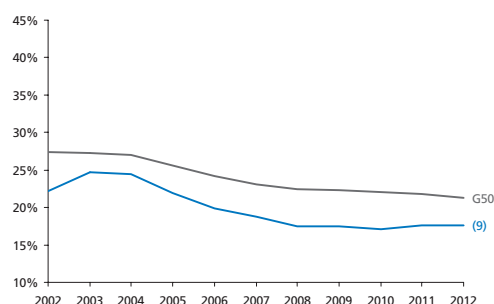
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

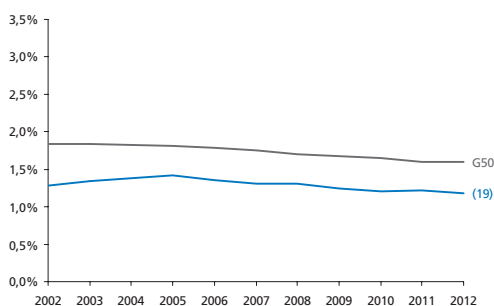
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

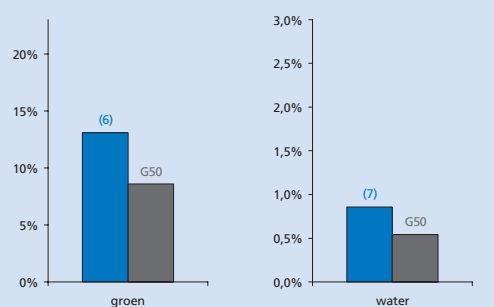
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

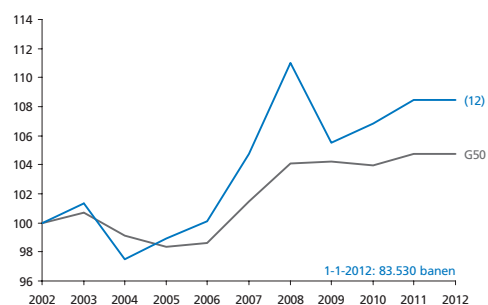
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

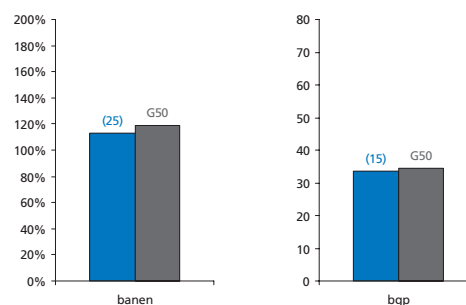
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

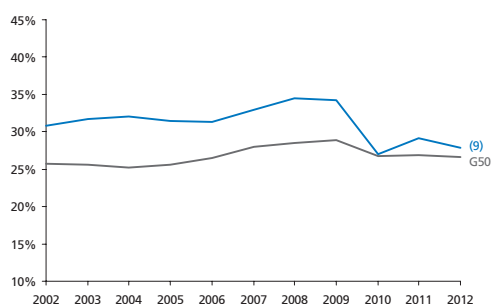
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

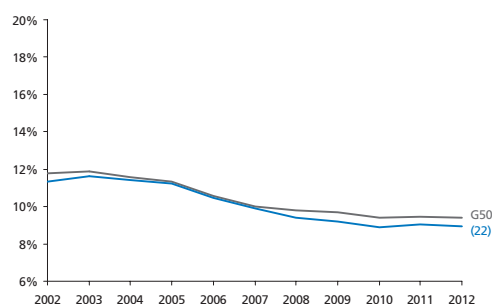
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

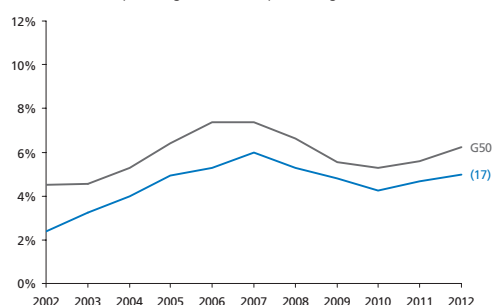
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

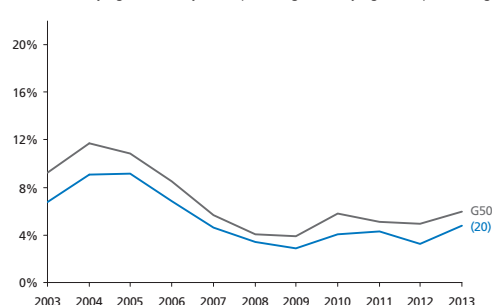
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

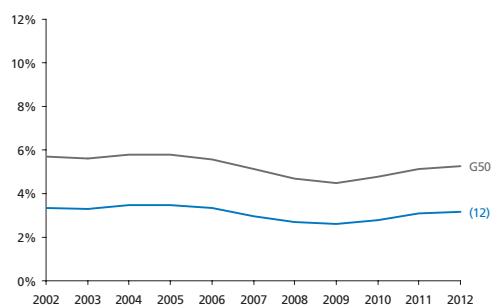
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

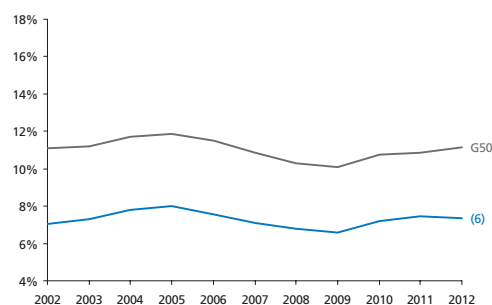
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

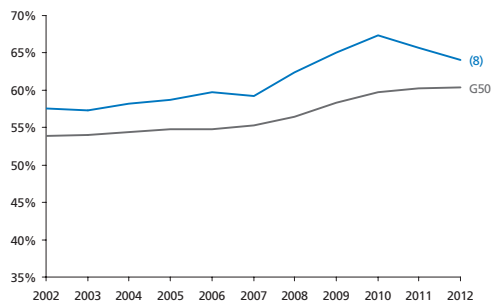
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

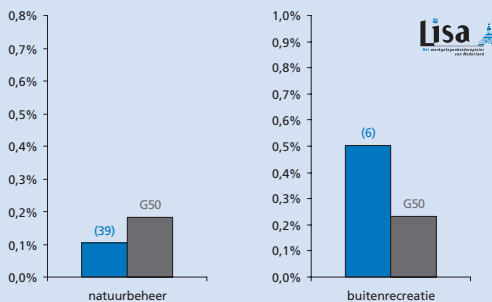
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

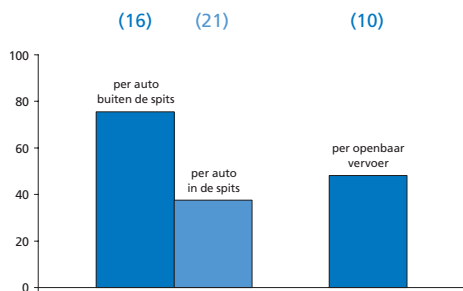
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

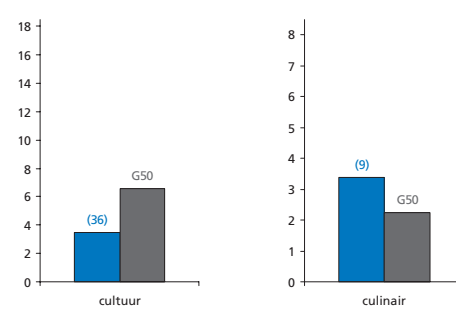
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

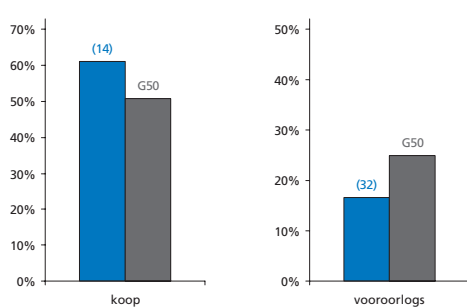
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

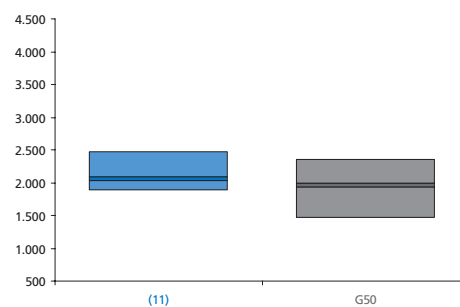
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

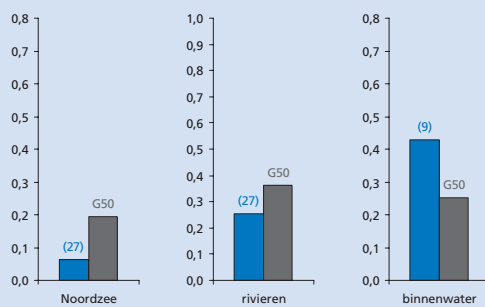
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

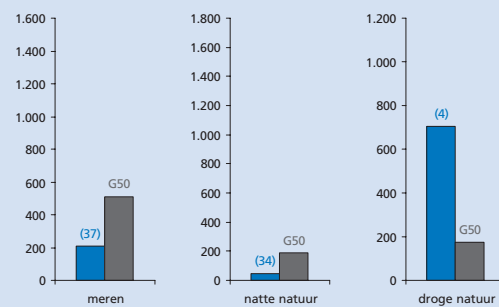
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

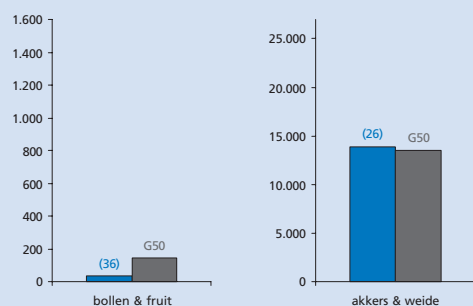
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

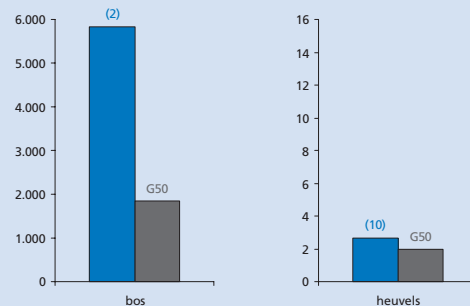
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

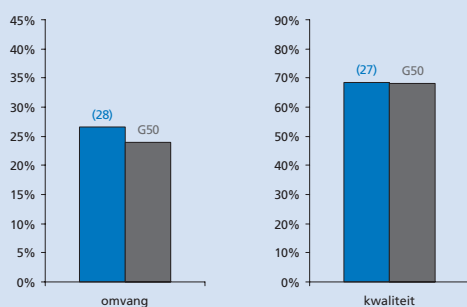
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvellandschap (hoogteverschil in meters)

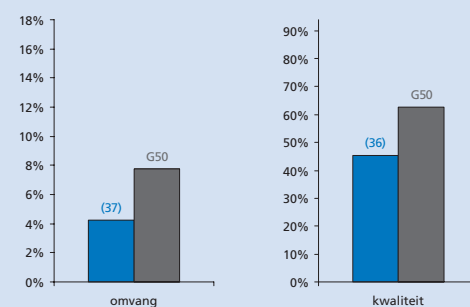
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Amstelveen

Met 84.295 inwoners de

36^e gemeente van
Nederland

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

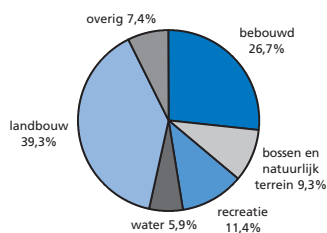
■ Amstelveen

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 4.408 ha

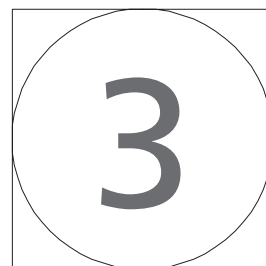
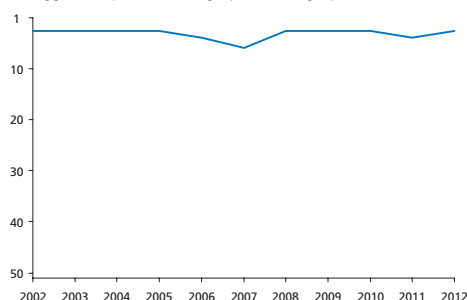
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(3)
cultureel aanbod	(22)
veiligheid	(1)
percentage koopwoningen	(36)
nabijheid natuurgebieden	(9)
culinair aanbod	(5)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(41)
woon aantrekkelijkheidsindex	(3)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

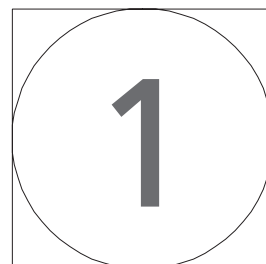
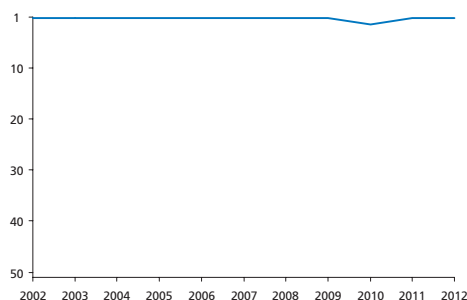
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

	Ranking
bijstand	(2)
werkloosheid	(10)
arbeidsongeschiktheid	(3)
armoede	(2)
percentage laagopgeleiden	(5)
participatie vrouwen	(17)
banen	(26)
percentage groeisectoren	(1)
sociaal-economische index	(1)

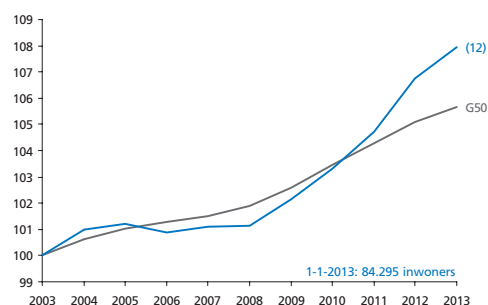
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

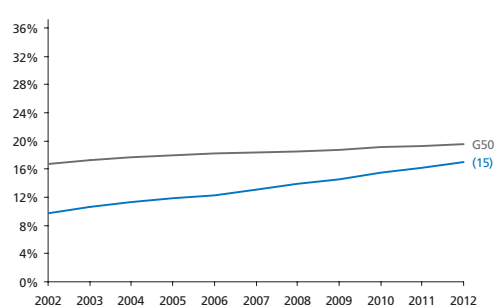
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

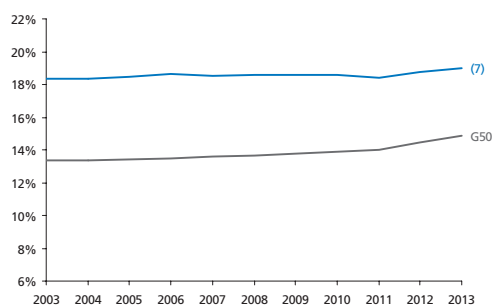
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

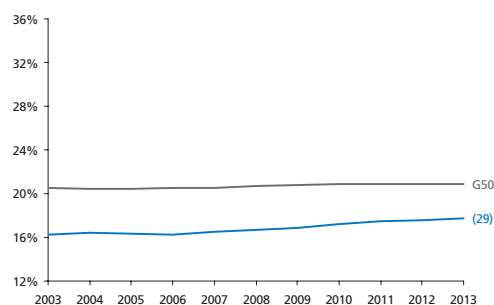
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

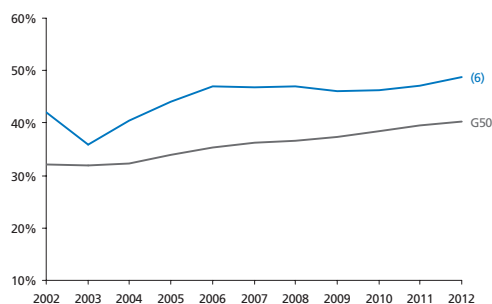
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

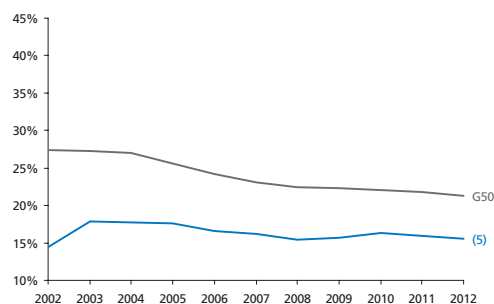
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

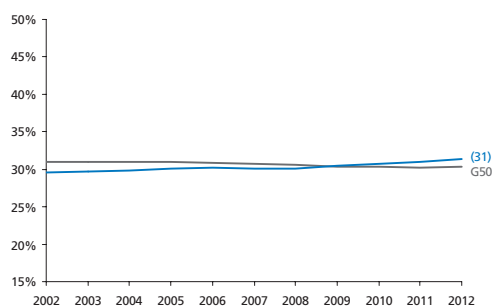
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

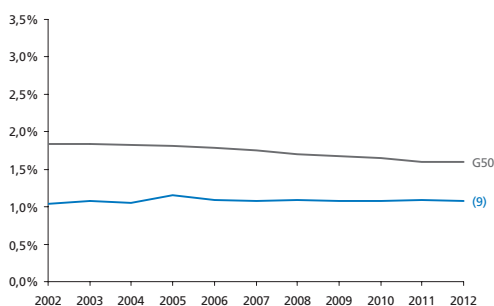
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

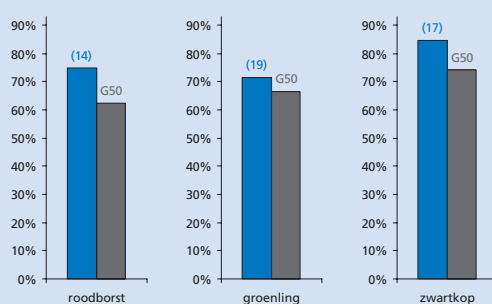
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

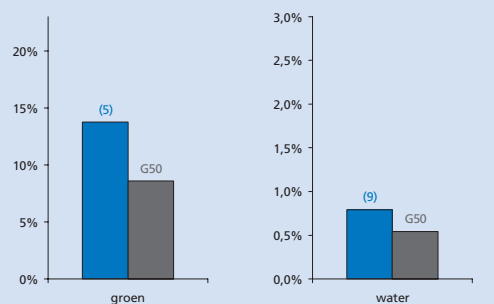
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

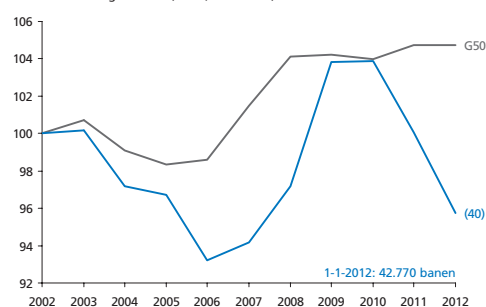
Natuurlijkehobbyers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

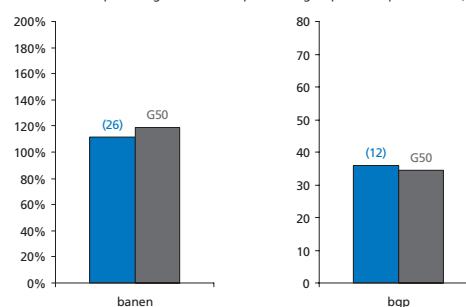
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

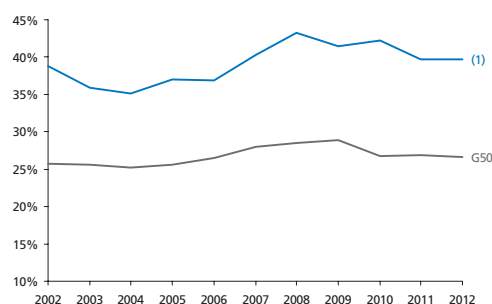
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

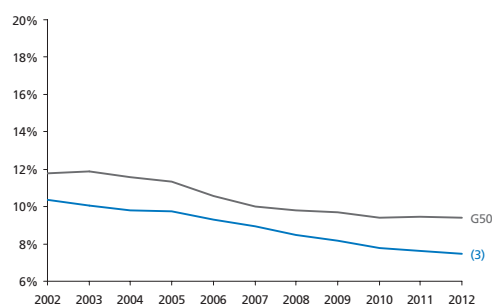
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

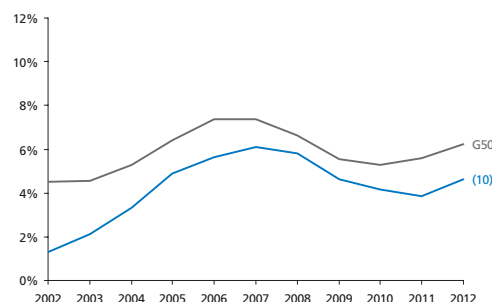
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

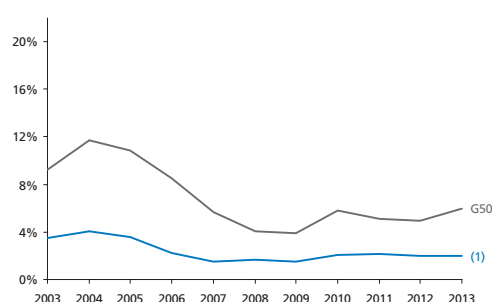
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

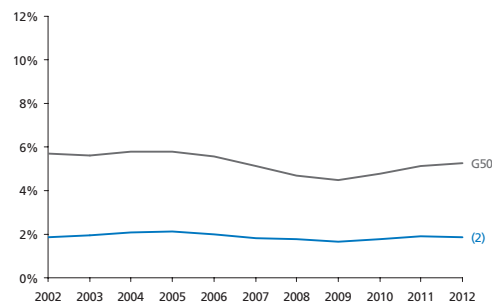
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

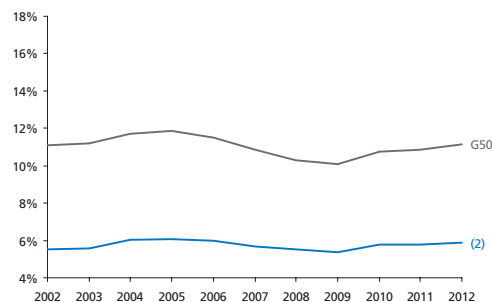
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

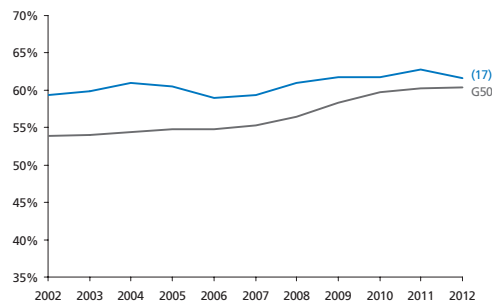
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

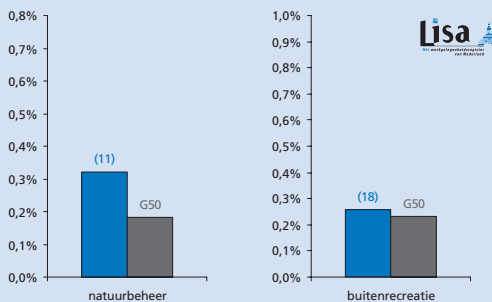
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

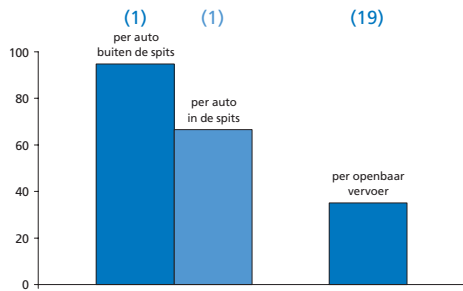
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

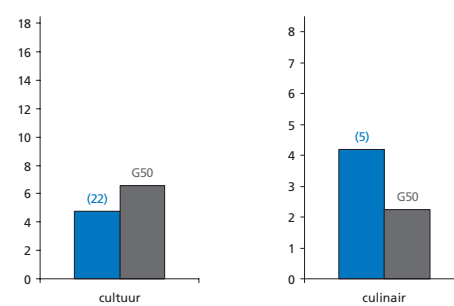
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

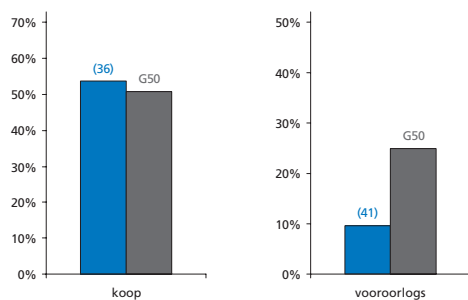
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

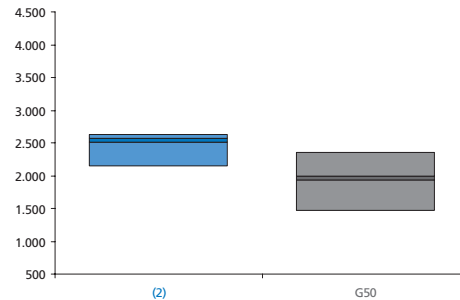
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

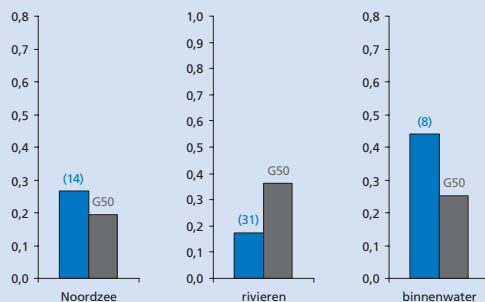
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

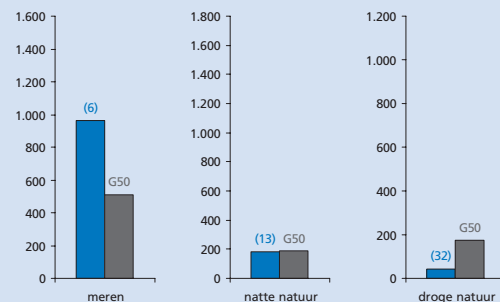
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

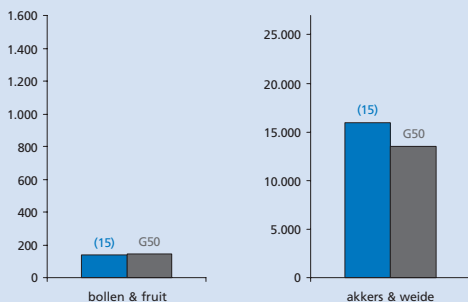
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

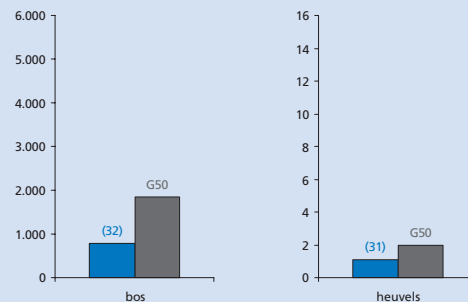
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

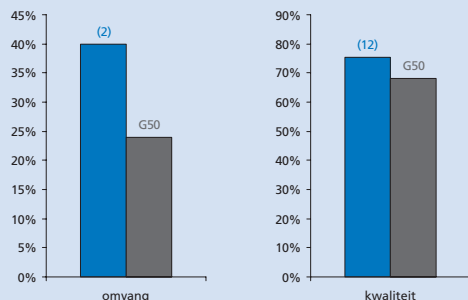
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

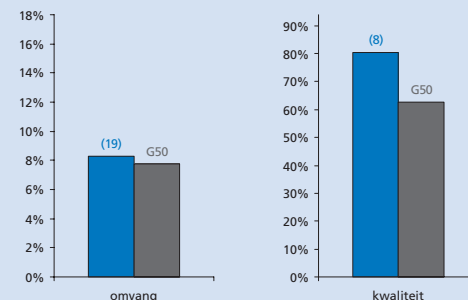
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Amsterdam

Met 799.345 inwoners de

1^e gemeente van
N e d e r l a n d

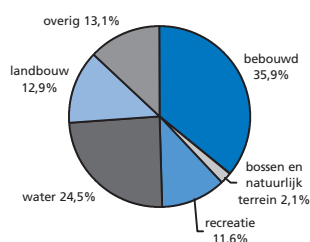
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Amsterdam
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

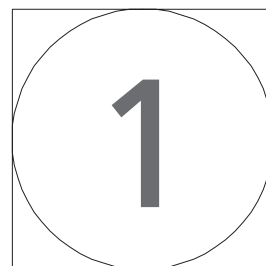
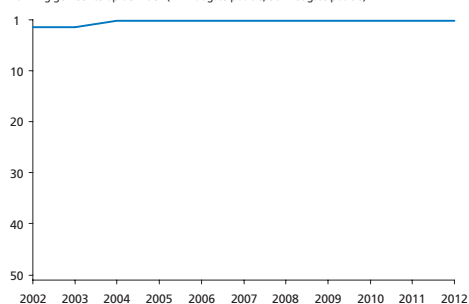
totale oppervlakte 21.932 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(1)
cultureel aanbod	(1)
veiligheid	(45)
percentage koopwoningen	(50)
nabijheid natuurgebieden	(11)
culinair aanbod	(4)
aanwezigheid universiteit	(1)
percentage vooroorlogse woningen	(2)
woon aantrekkelijkheidsindex	(1)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

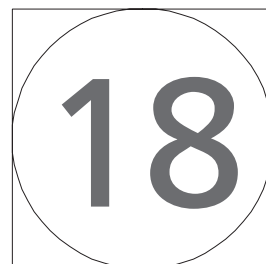
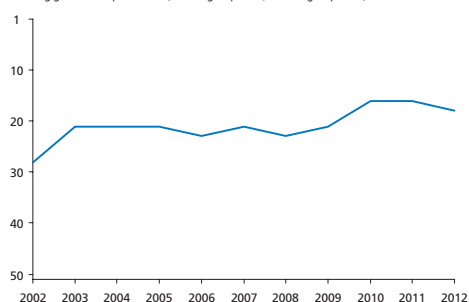

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

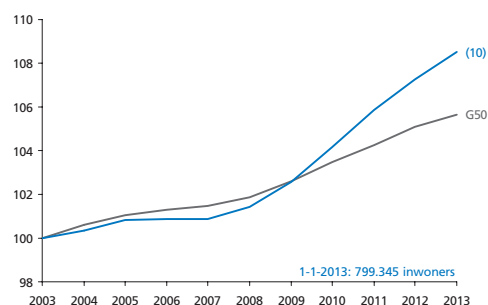
	Ranking
bijstand	(48)
werkloosheid	(35)
arbeidsongeschiktheid	(14)
armoede	(48)
percentage laagopgeleiden	(3)
participatie vrouwen	(8)
banen	(14)
percentage groeisectoren	(2)
sociaal-economische index	(18)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

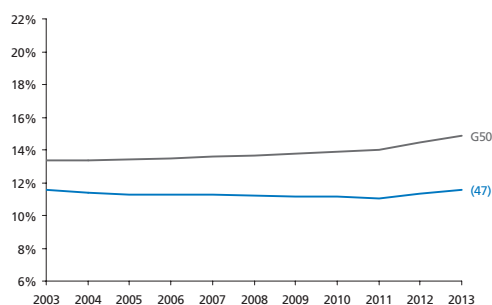
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

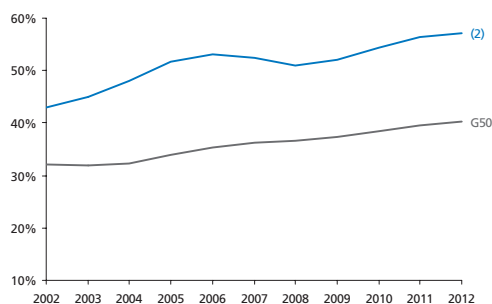
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

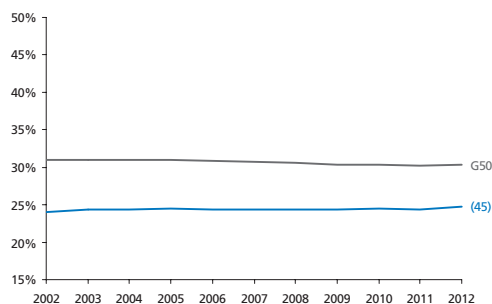
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

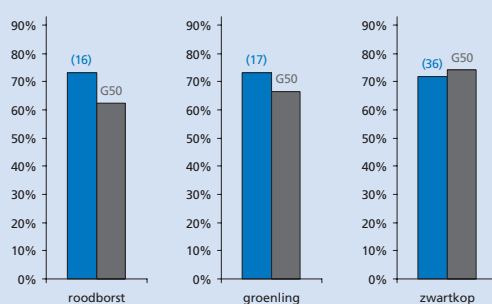
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

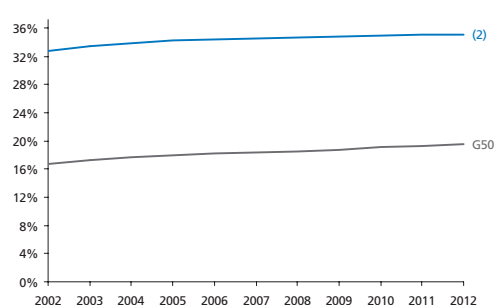
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

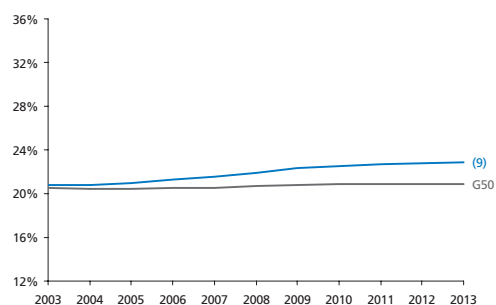
Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

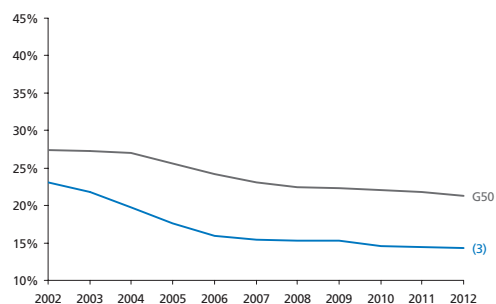
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

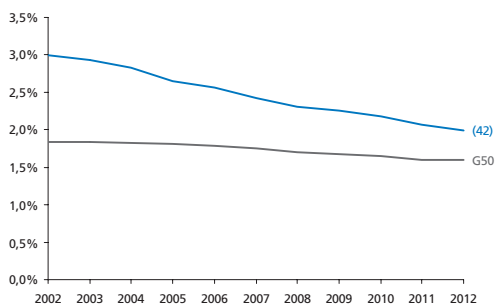
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

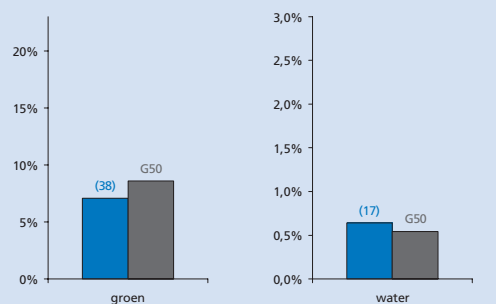
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

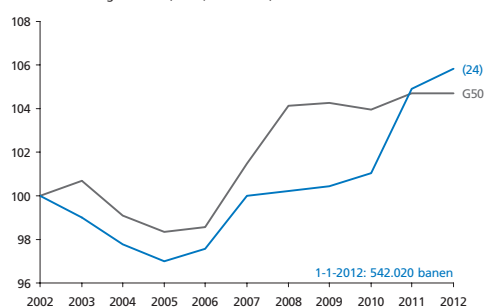
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

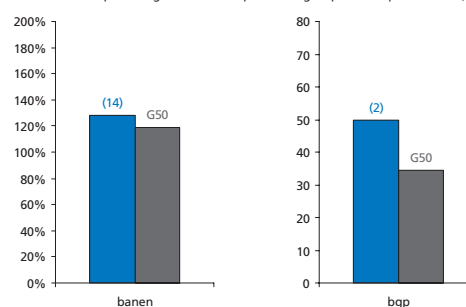
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

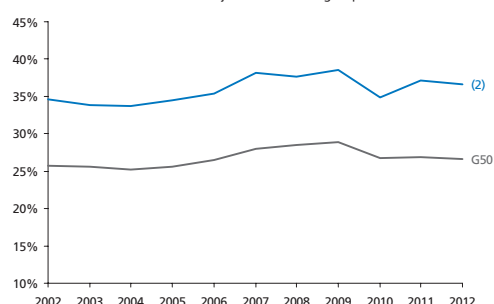
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

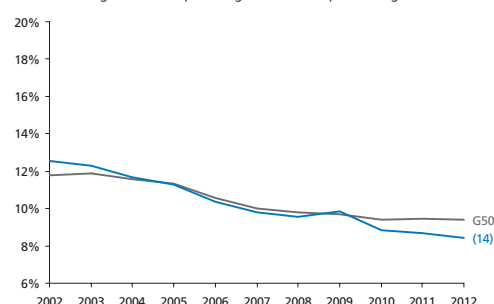
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

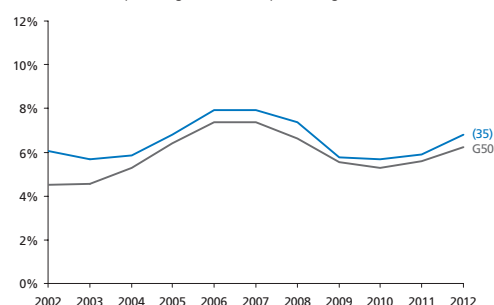
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

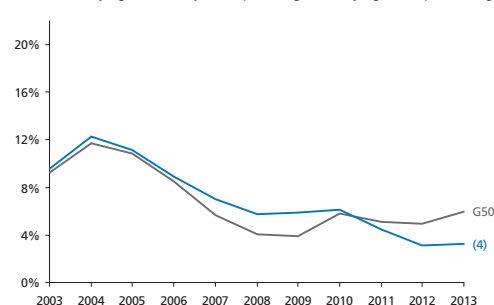
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

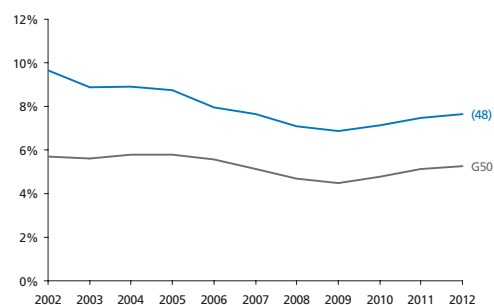
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

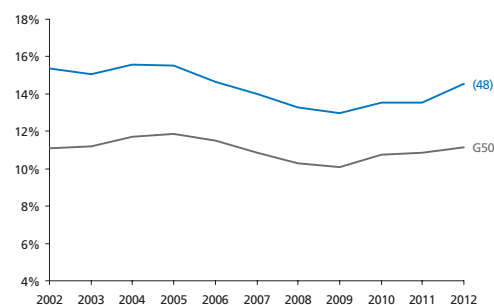
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

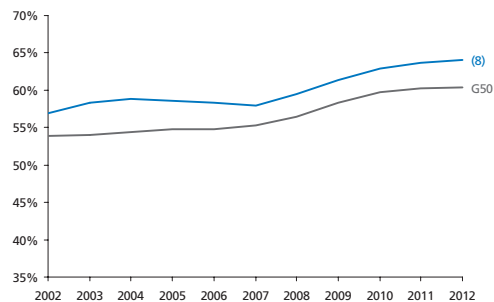
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

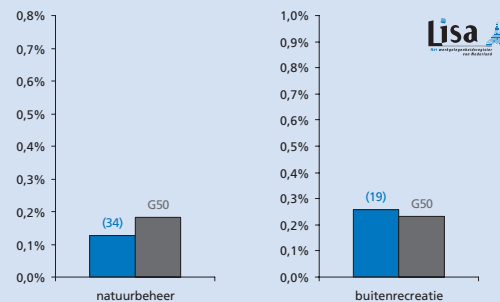
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

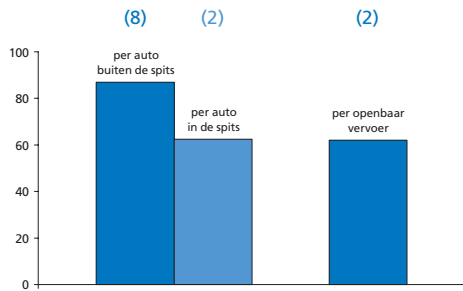
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

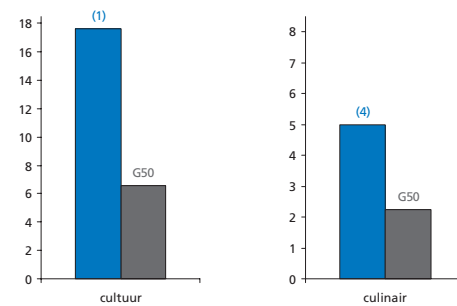
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

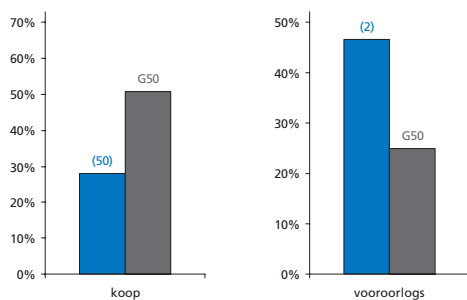
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw.) en culinaire kwaliteit (index)

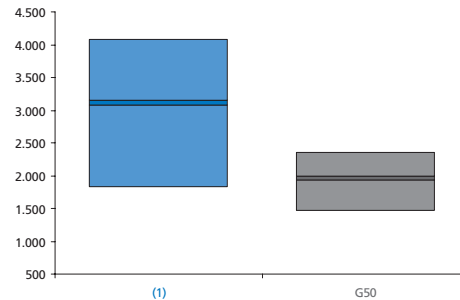
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

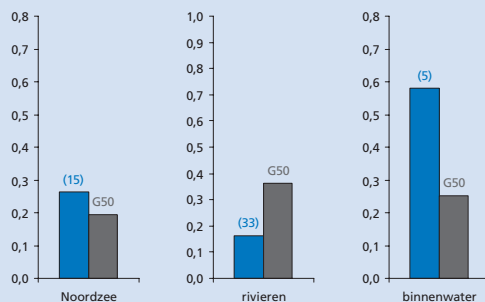
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

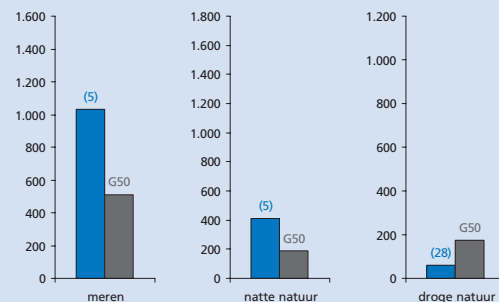
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

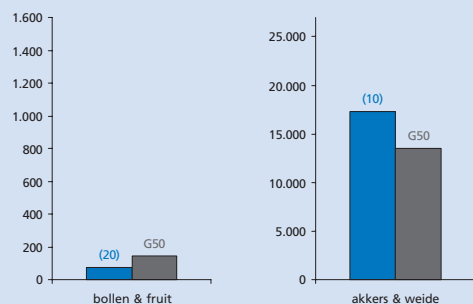
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

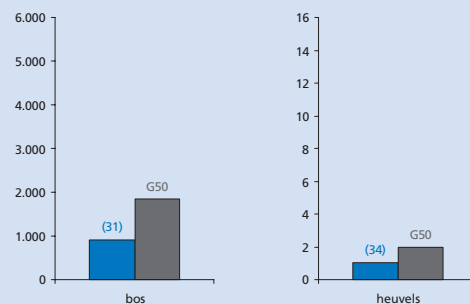
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

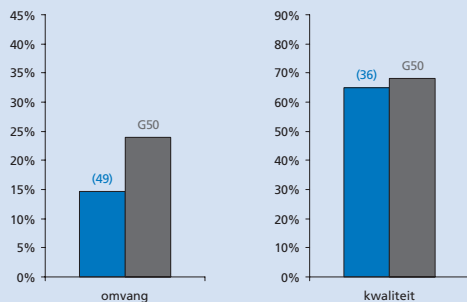
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvelslandschap (hoogteverschil in meters)

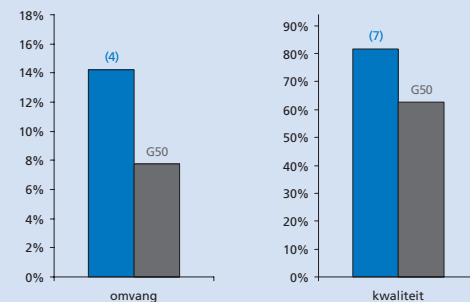
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Apeldoorn

Met 157.282 inwoners de

12^e gemeente van
Nederland

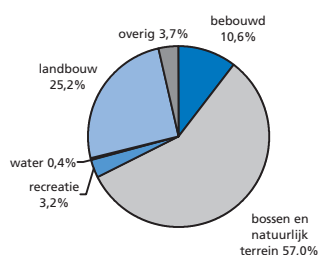
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Apeldoorn
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

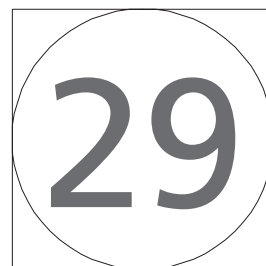
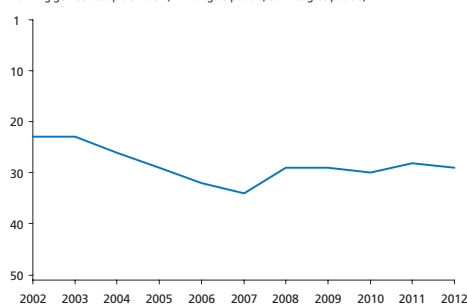
totale oppervlakte 34.115 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(33)
cultureel aanbod	(42)
veiligheid	(10)
percentage koopwoningen	(10)
nabijheid natuurgebieden	(6)
culinair aanbod	(14)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(27)
woon aantrekkelijkheidsindex	(29)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

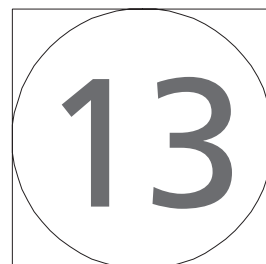
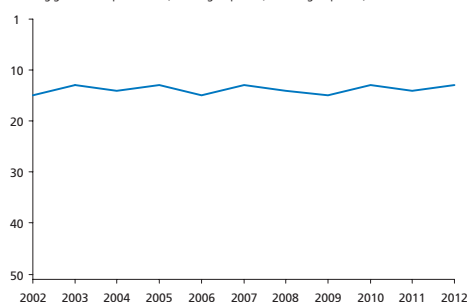

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

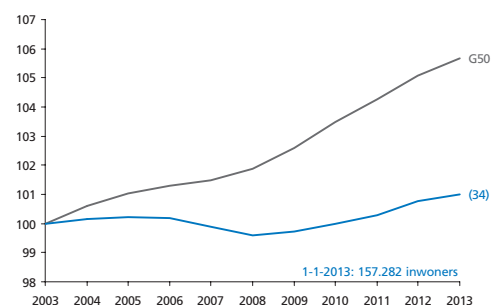
	Ranking
bijstand	(9)
werkloosheid	(8)
arbeidsongeschiktheid	(37)
armoede	(7)
percentage laagopgeleiden	(27)
participatie vrouwen	(29)
banen	(15)
percentage groeisectoren	(25)
sociaal-economische index	(13)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

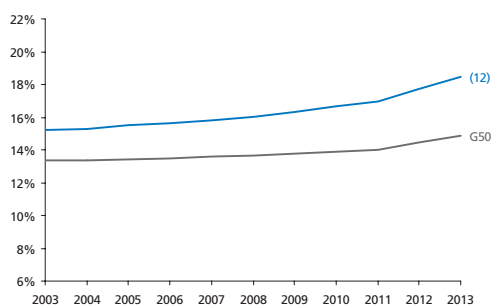
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

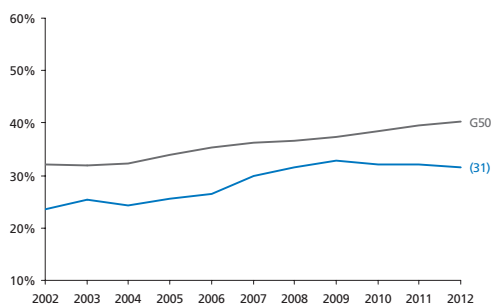
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

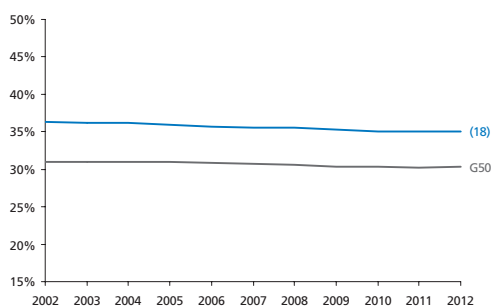
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

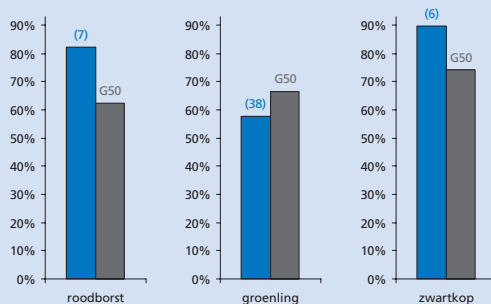
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

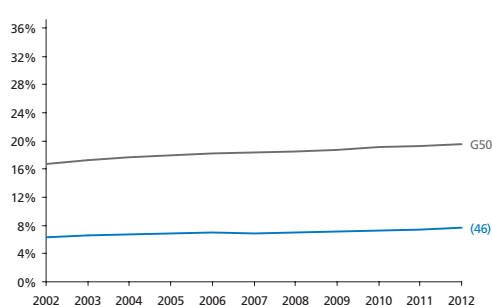
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

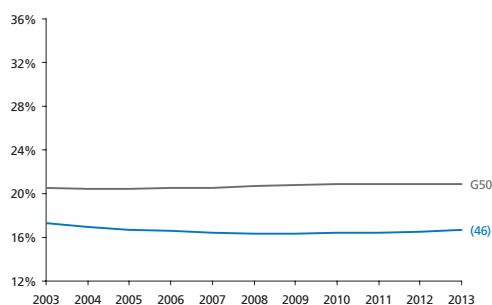
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

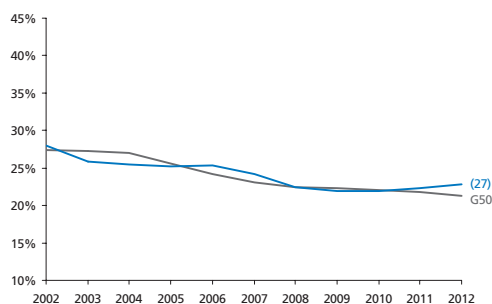
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

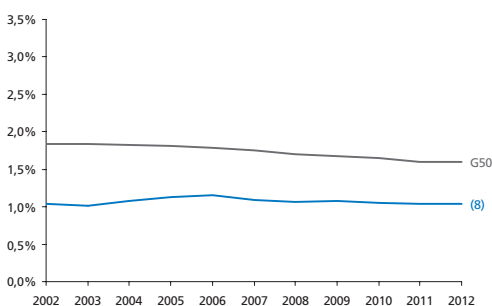
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

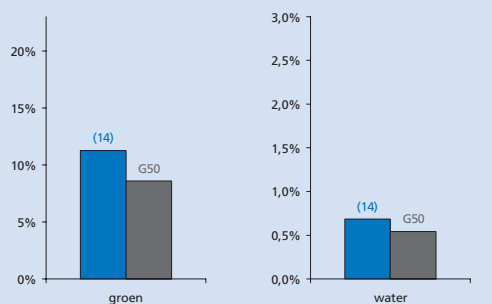
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

Natuurlijkehobbyers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

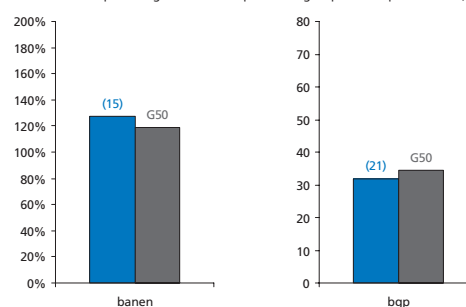
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

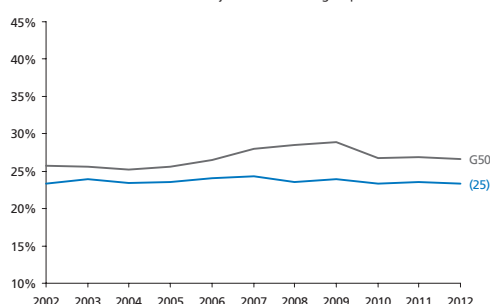
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

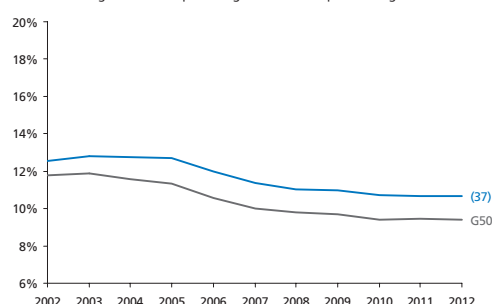
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

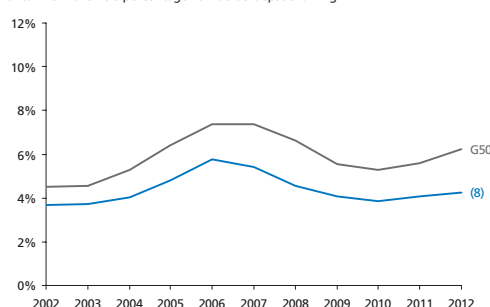
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

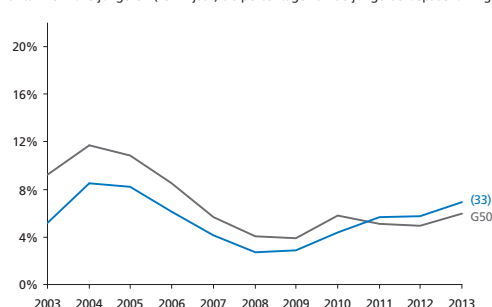
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

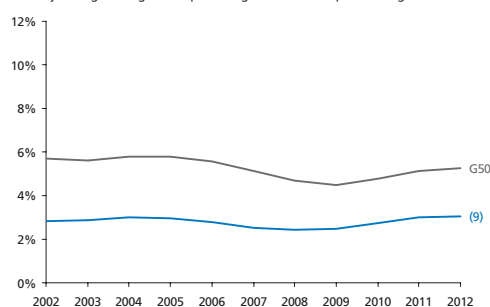
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

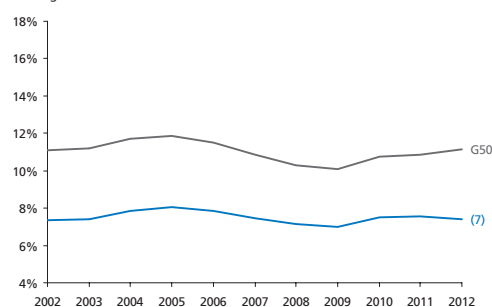
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

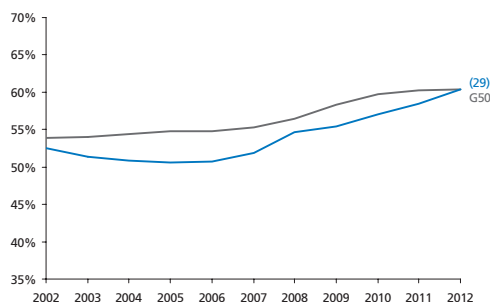
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

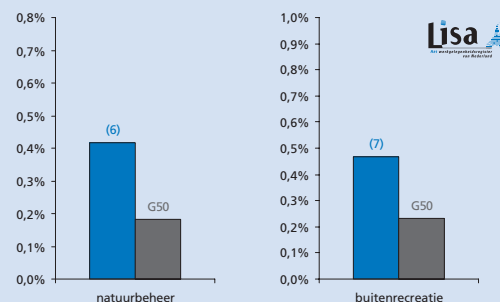
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

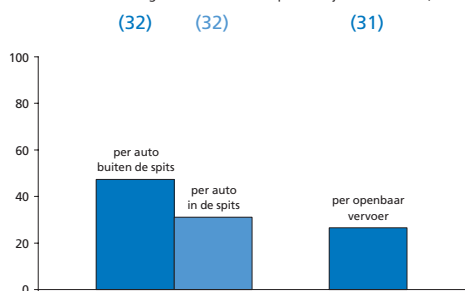
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

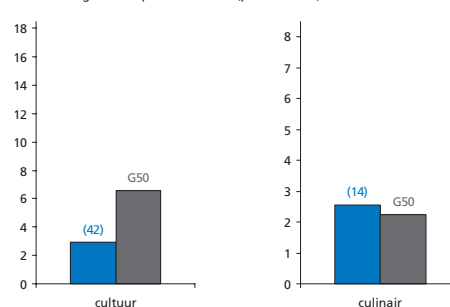
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

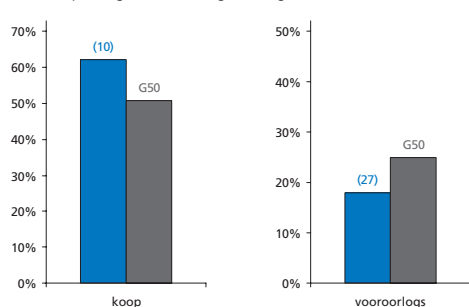
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

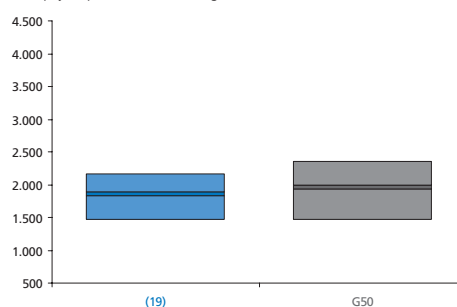
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

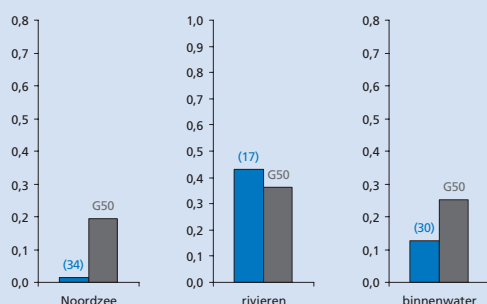
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

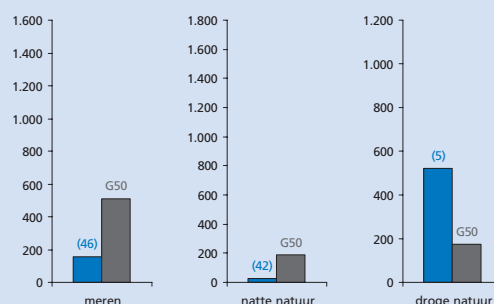
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

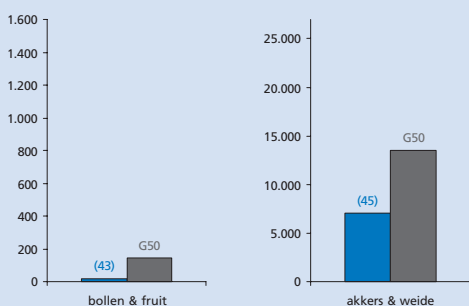
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

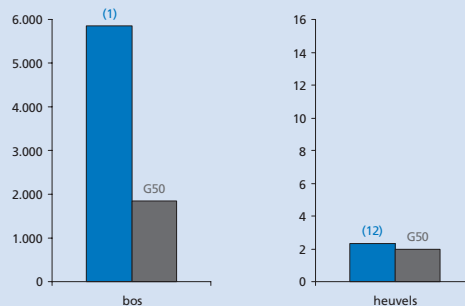
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

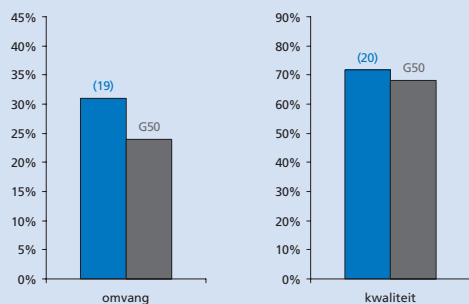
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvellandschap (hoogteverschil in meters)

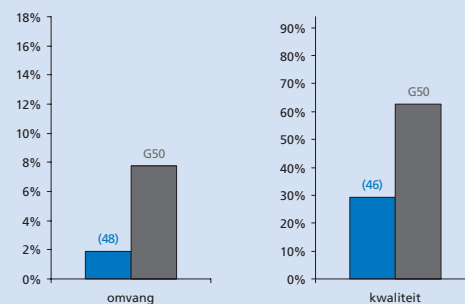
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Arnhem

Met 149.803 inwoners de

14^e gemeente van
Nederland

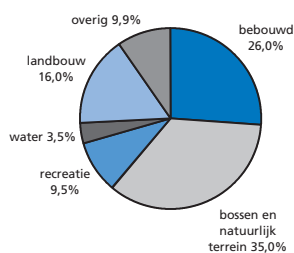
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Arnhem
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 10.154 ha

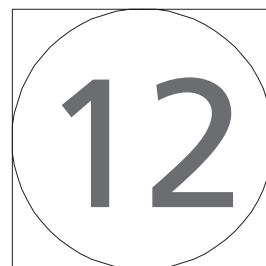
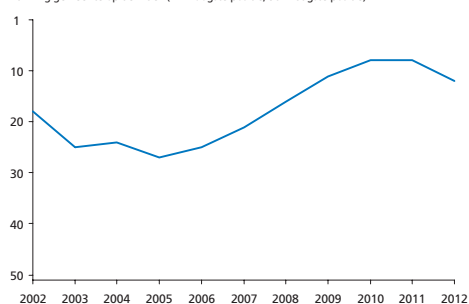
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(17)
cultureel aanbod	(10)
veiligheid	(44)
percentage koopwoningen	(42)
nabijheid natuurgebieden	(4)
culinair aanbod	(25)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(12)
woon aantrekkelijkheidsindex	(12)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

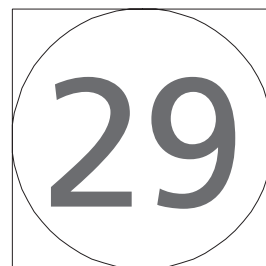
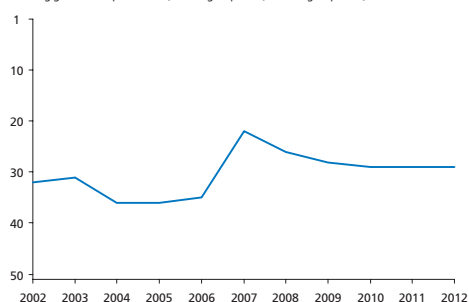
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(44)
werkloosheid	(37)
arbeidsongeschiktheid	(36)
armoede	(39)
percentage laagopgeleiden	(14)
participatie vrouwen	(27)
banen	(8)
percentage groeisectoren	(10)
sociaal-economische index	(29)

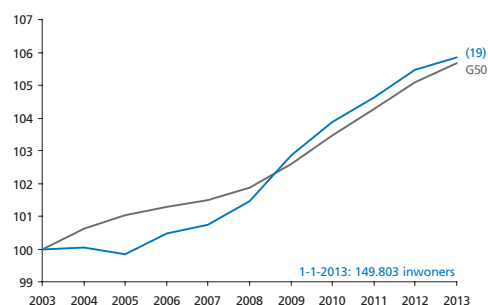
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

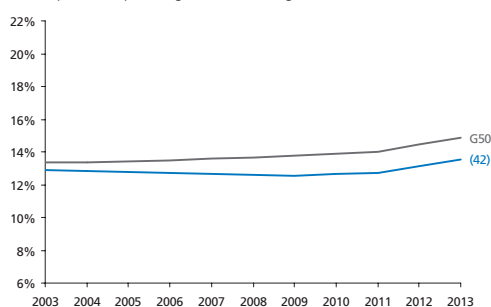
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

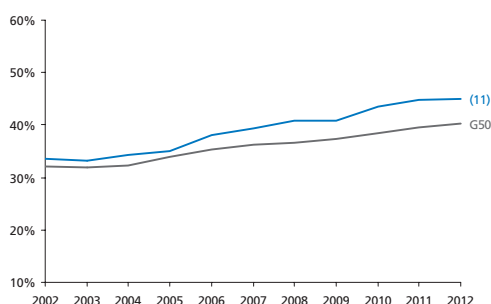
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

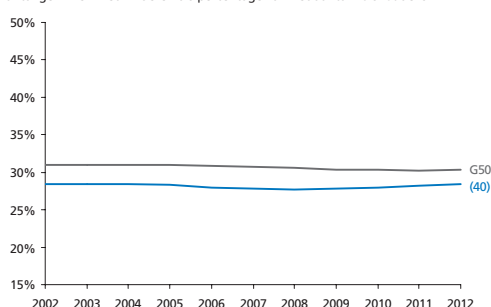
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

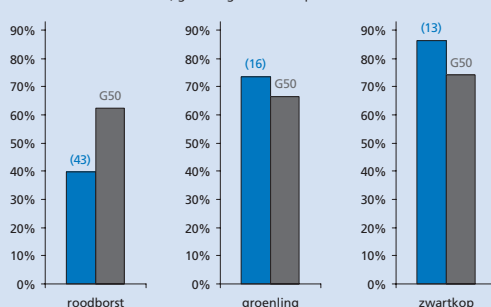
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

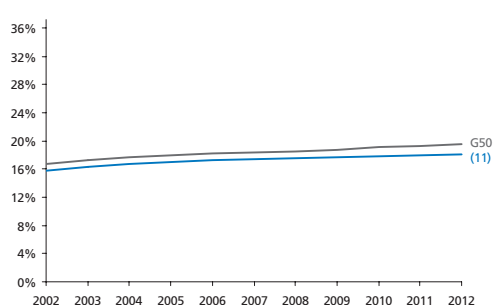
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

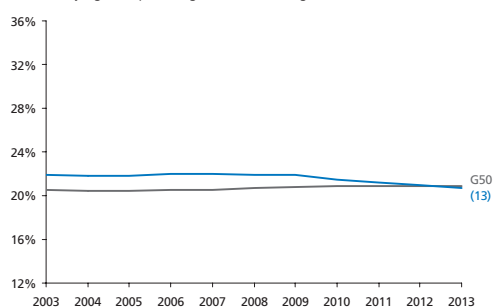
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

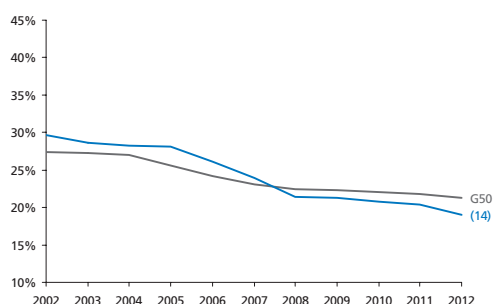
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

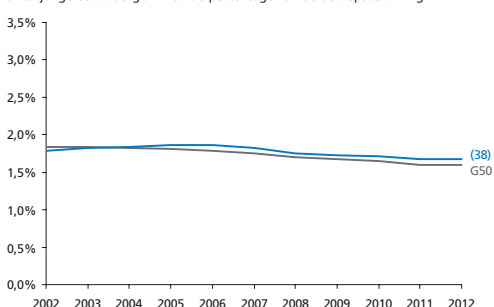
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

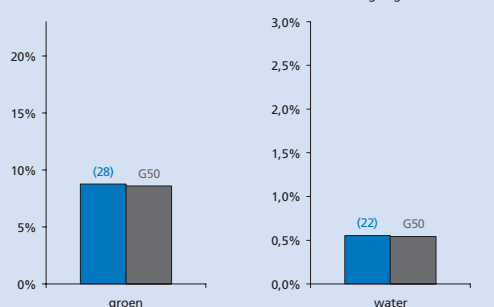
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

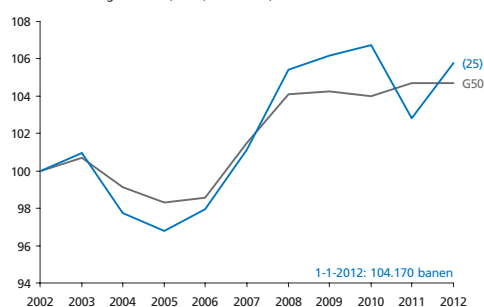
Natuurlijkehobbyers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

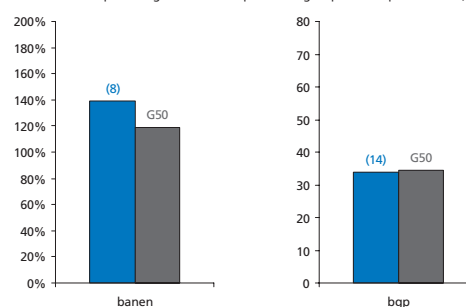
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

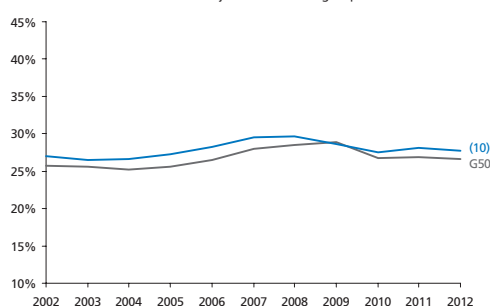
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

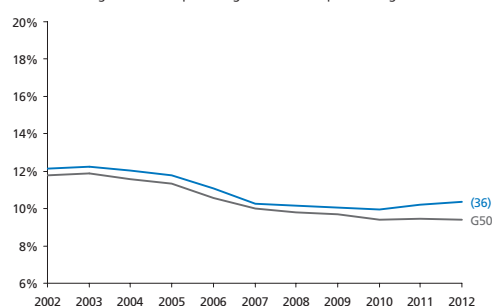
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

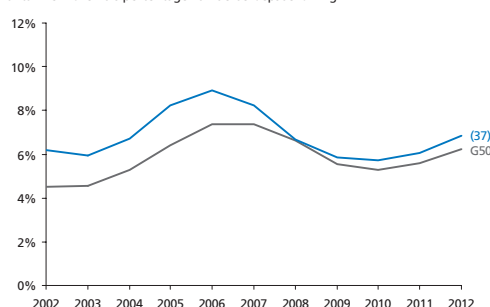
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

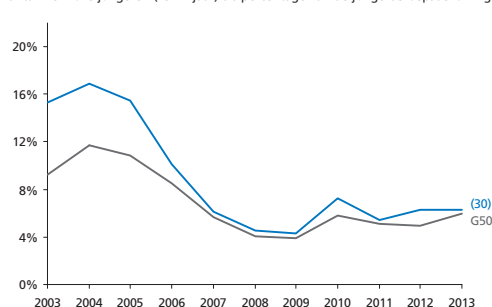
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

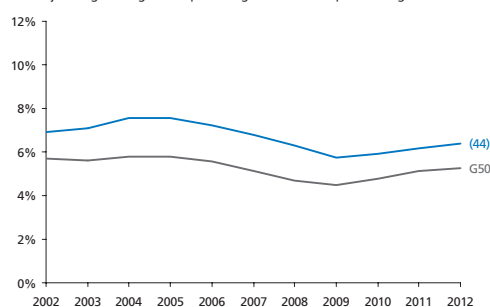
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

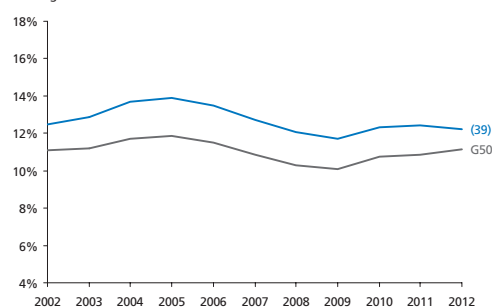
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

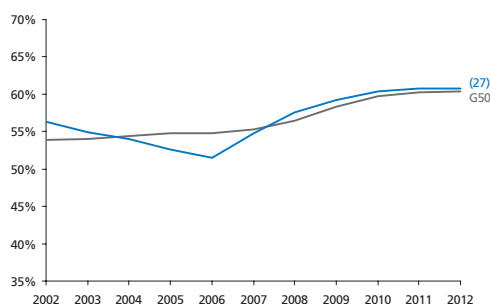
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

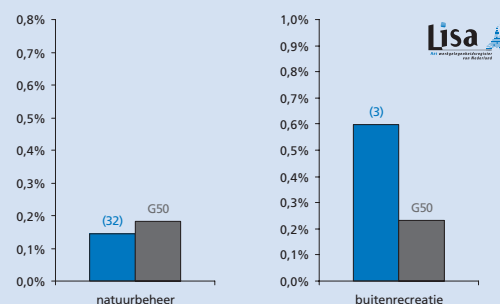
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

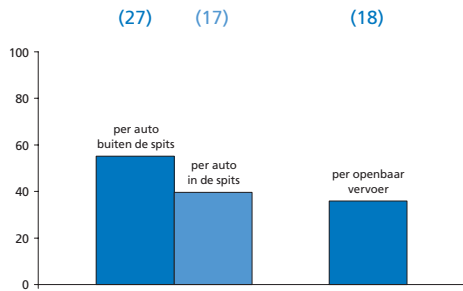
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

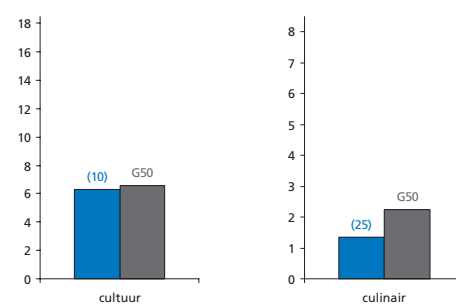
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

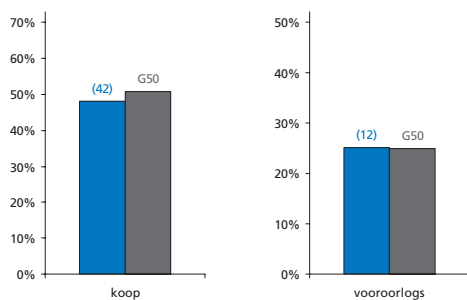
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

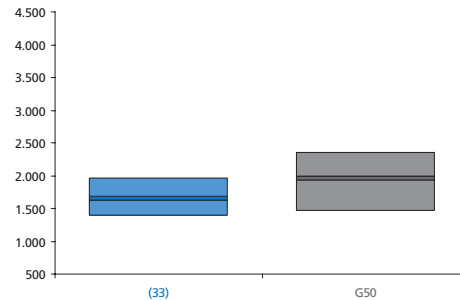
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

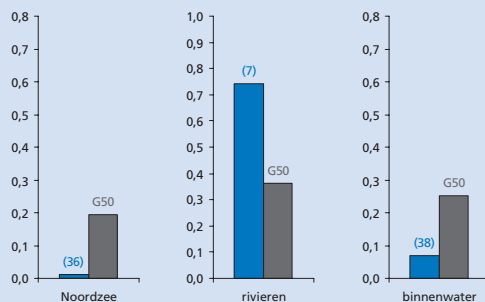
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

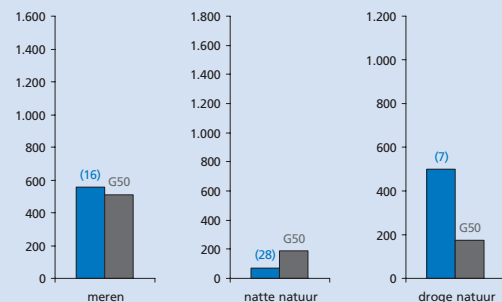
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

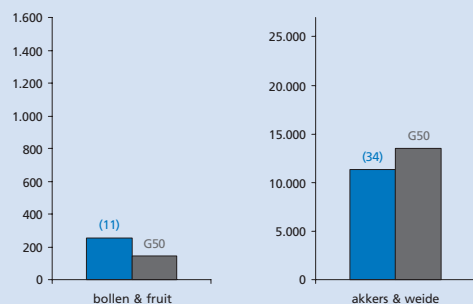
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

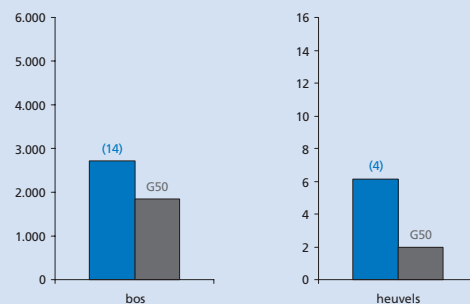
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

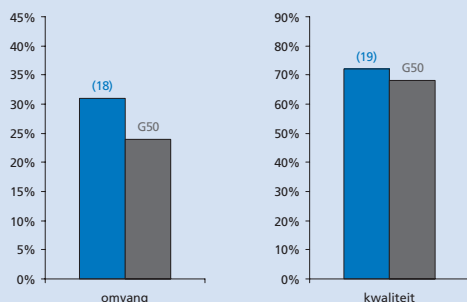
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

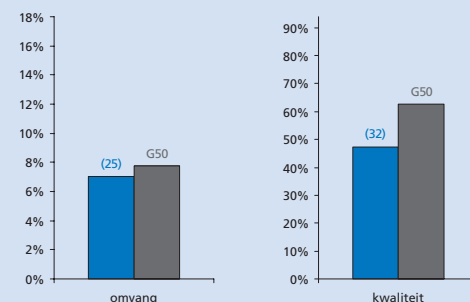
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Bergen op Zoom

Met 66.245 inwoners de

50^e gemeente van
Nederland

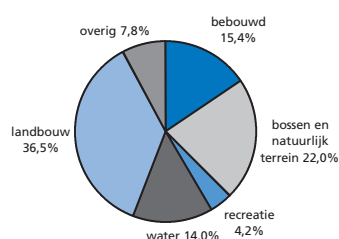
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Bergen op Zoom
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 9.313 ha

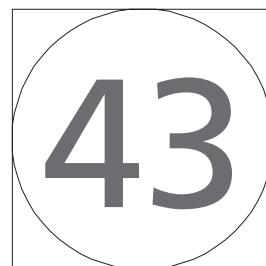
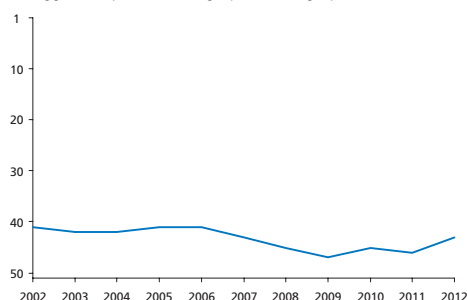
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(39)
cultureel aanbod	(35)
veiligheid	(23)
percentage koopwoningen	(20)
nabijheid natuurgebieden	(40)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(30)
woon aantrekkelijkheidsindex	(43)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

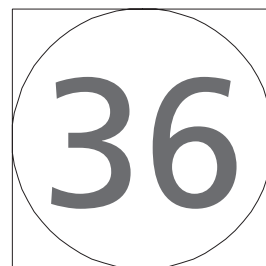
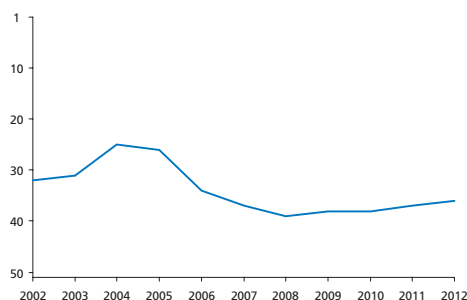
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(17)
werkloosheid	(40)
arbeidsongeschiktheid	(31)
armoede	(20)
percentage laagopgeleiden	(40)
participatie vrouwen	(33)
banen	(34)
percentage groeisectoren	(46)
sociaal-economische index	(36)

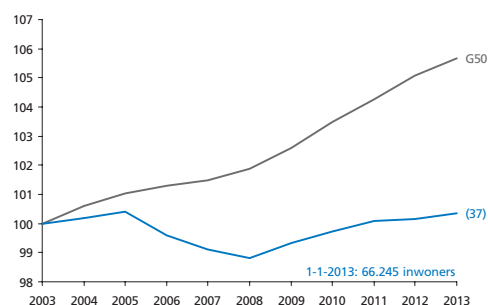
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

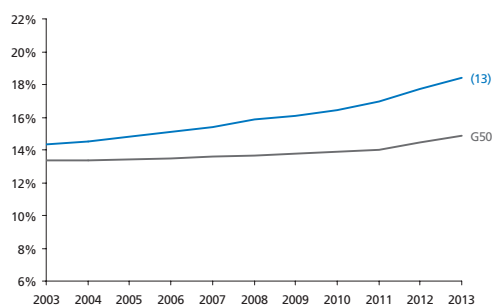
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

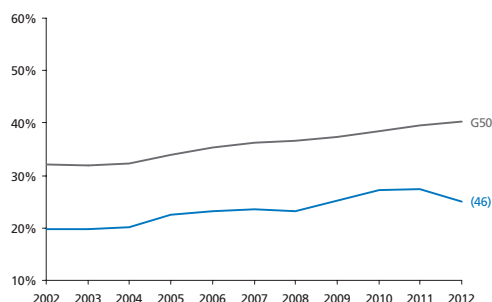
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

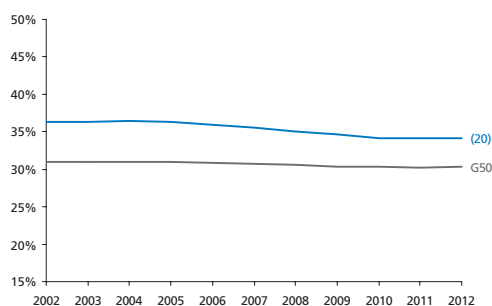
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

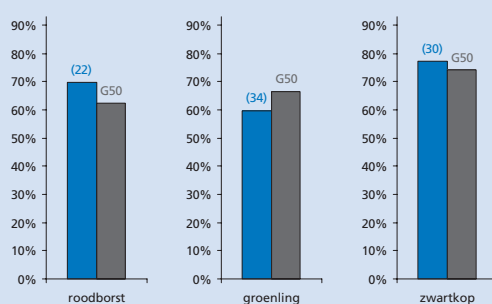
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

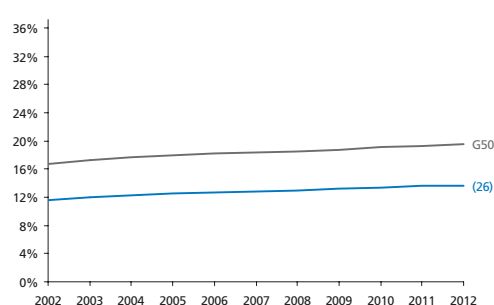
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

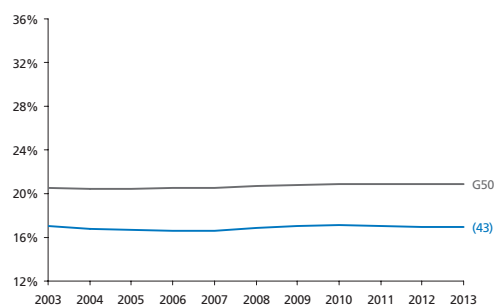
Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

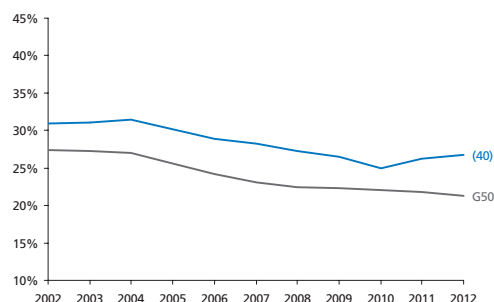
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

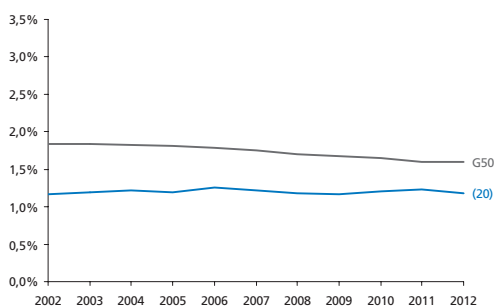
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

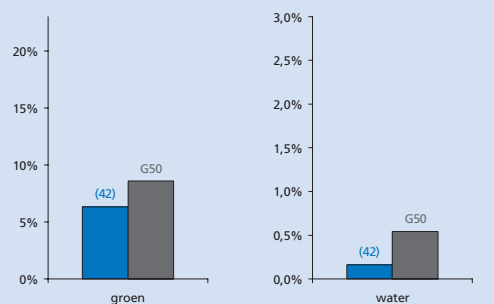
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

Natuurlijkebeheerders

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

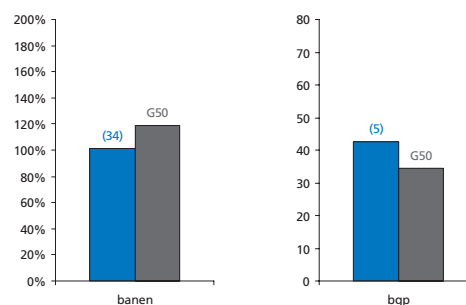
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

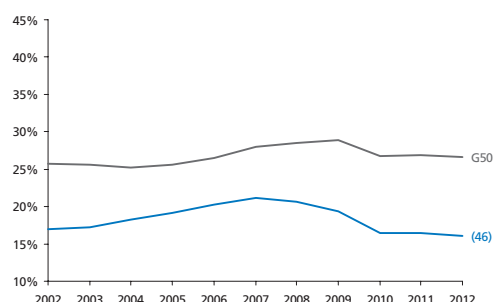
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

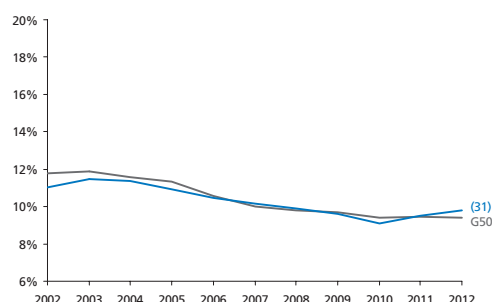
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

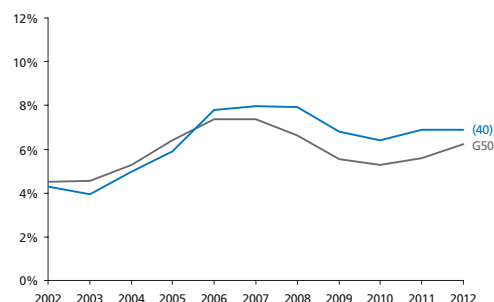
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

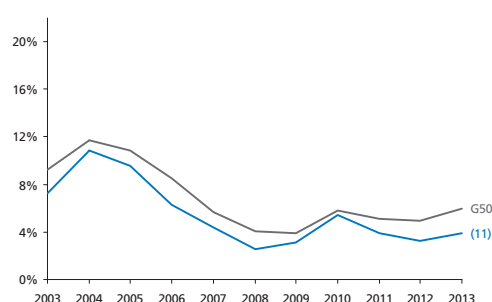
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

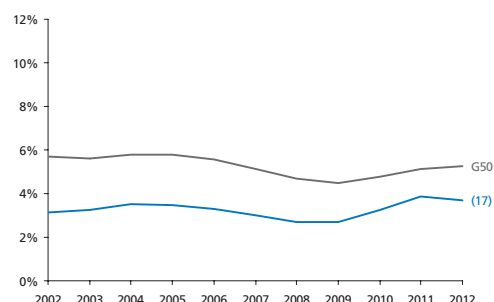
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

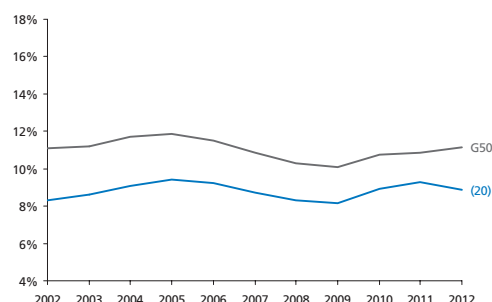
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

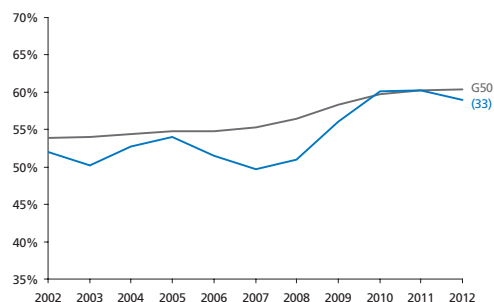
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

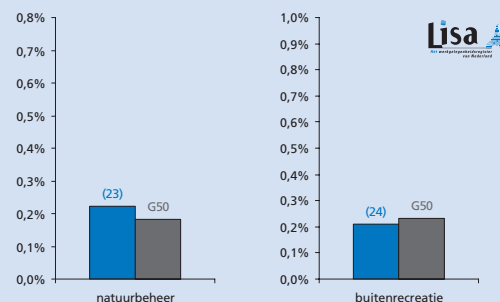
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

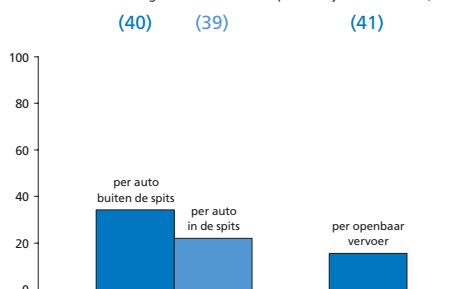
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

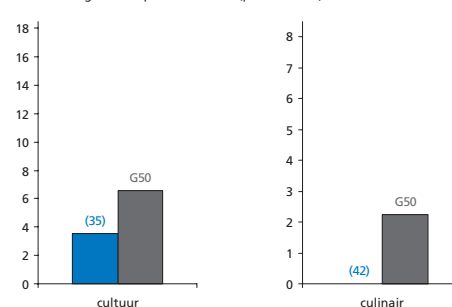
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

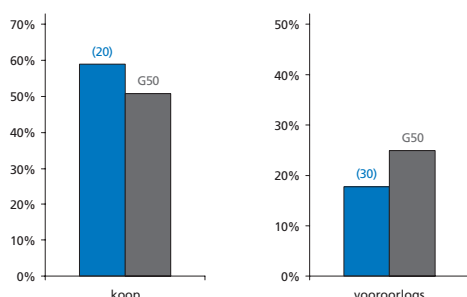
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

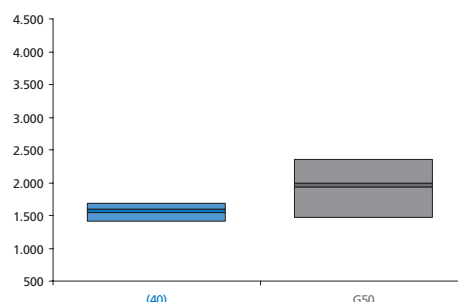
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

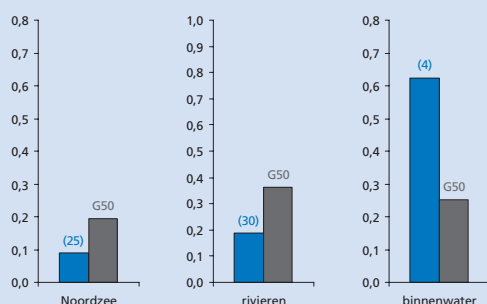
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

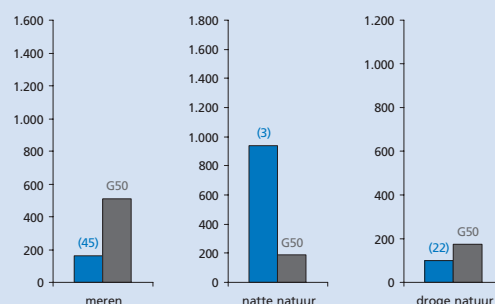
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

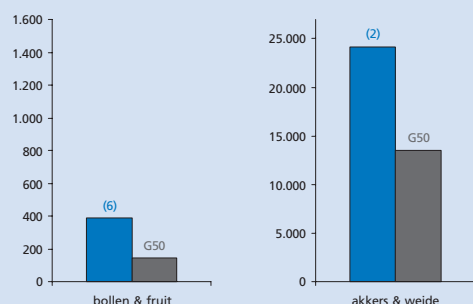
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

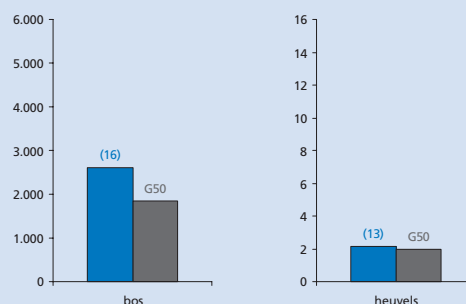
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

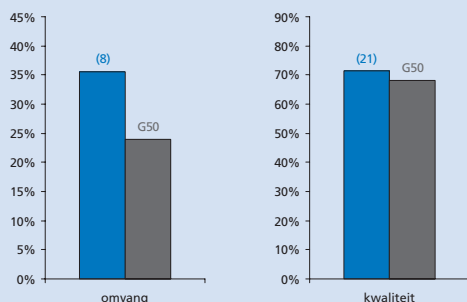
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

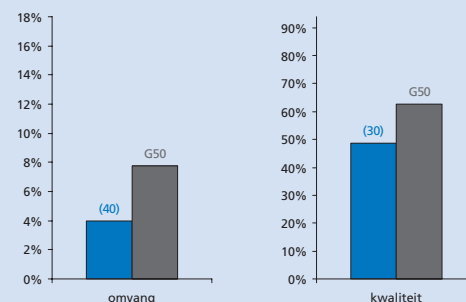
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Breda

Met 178.256 inwoners de
9^e gemeente van
N e d e r l a n d

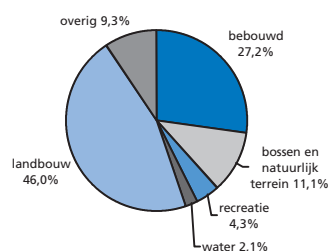
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Breda
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 12.868 ha

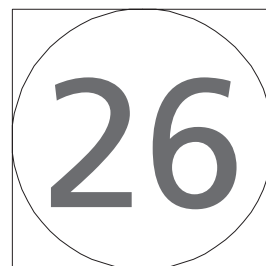
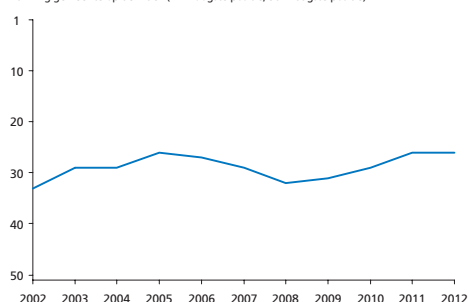
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(23)
cultureel aanbod	(32)
veiligheid	(29)
percentage koopwoningen	(18)
nabijheid natuurgebieden	(18)
culinair aanbod	(13)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(31)
woon aantrekkelijkheidsindex	(26)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

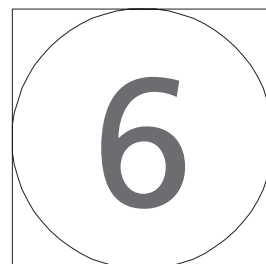
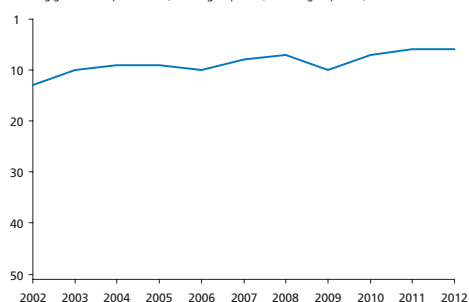
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(16)
werkloosheid	(11)
arbeidsongeschiktheid	(2)
armoede	(18)
percentage laagopgeleiden	(11)
participatie vrouwen	(20)
banen	(19)
percentage groeisectoren	(18)
sociaal-economische index	(6)

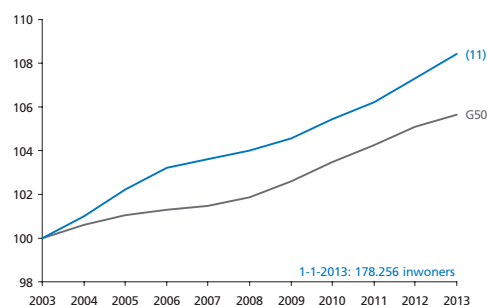
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

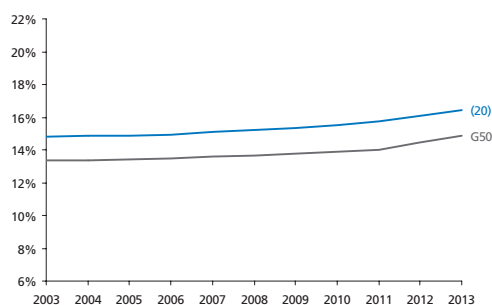
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

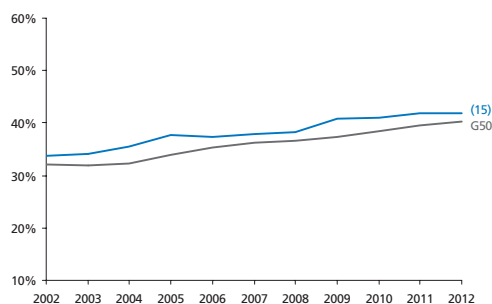
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

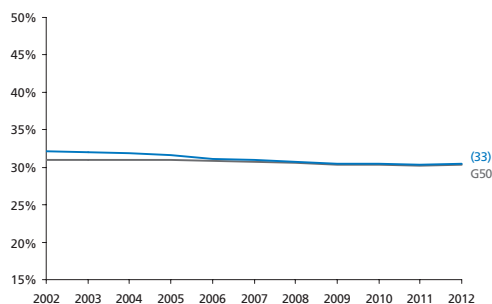
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

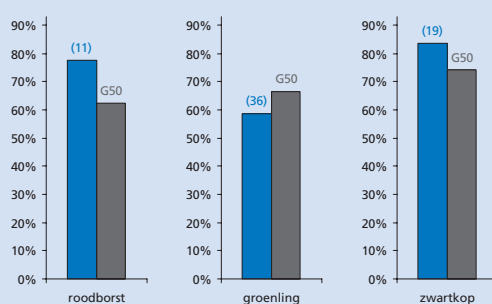
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

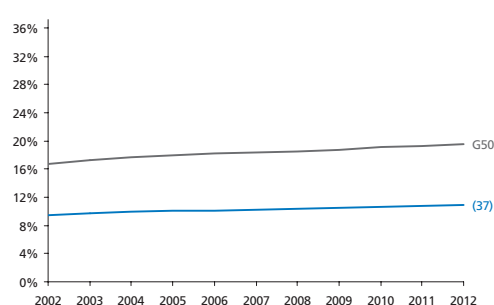
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

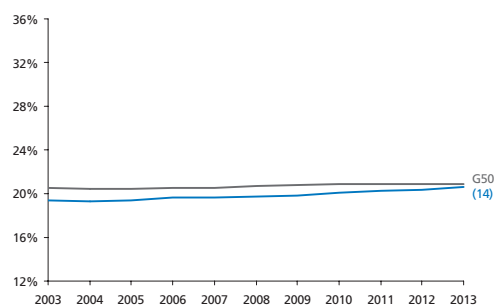
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

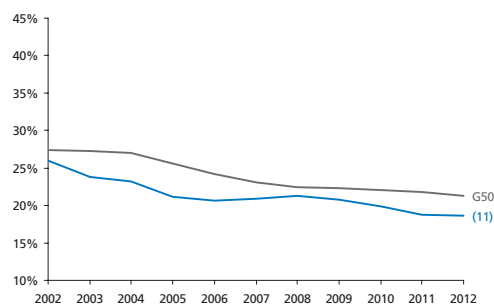
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

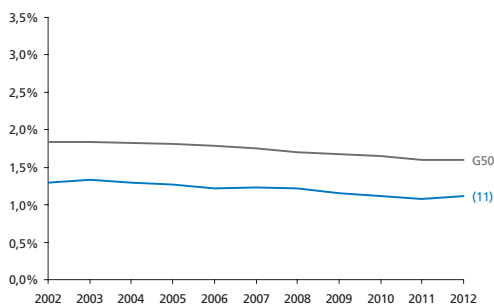
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

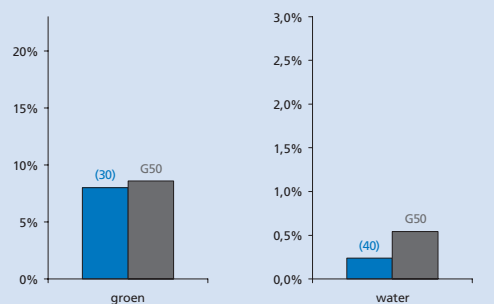
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

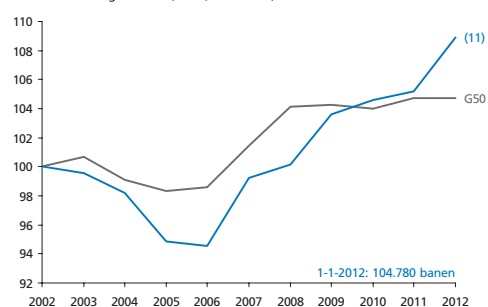
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

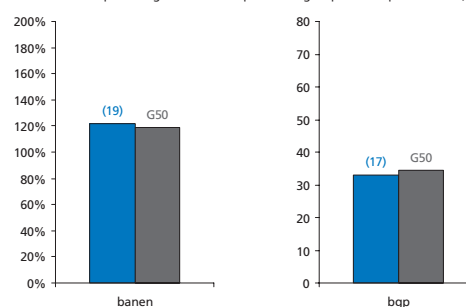
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

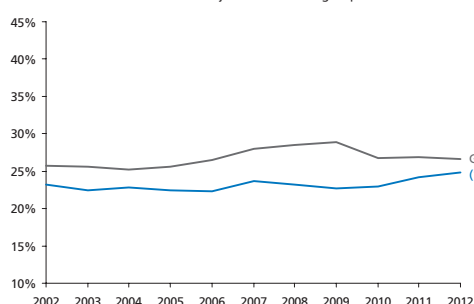
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

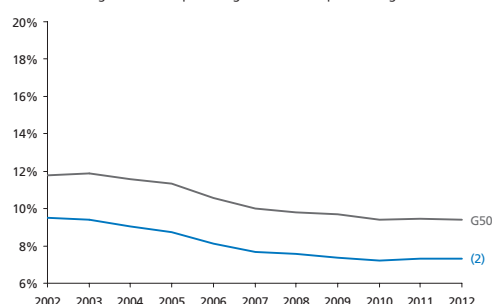
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

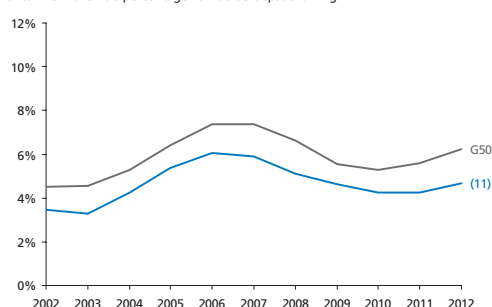
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

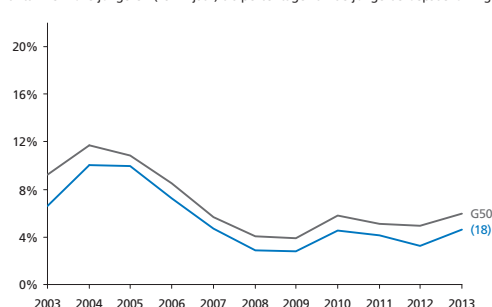
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

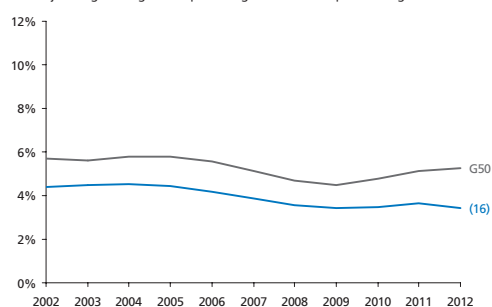
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

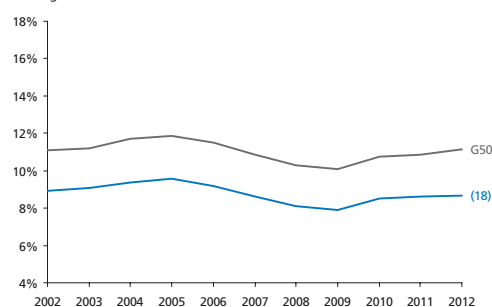
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

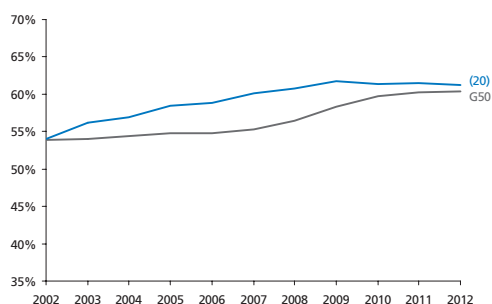
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

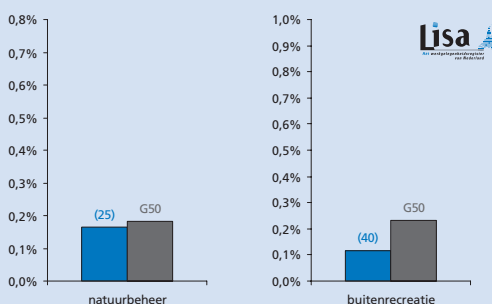
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

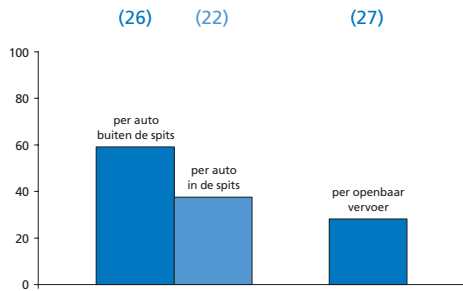
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

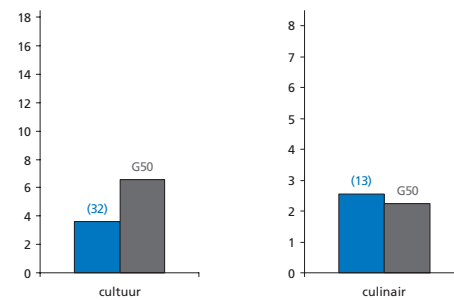
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

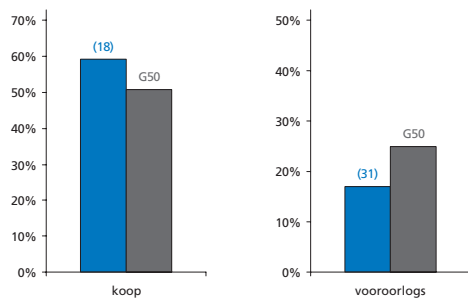
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw.) en culinaire kwaliteit (index)

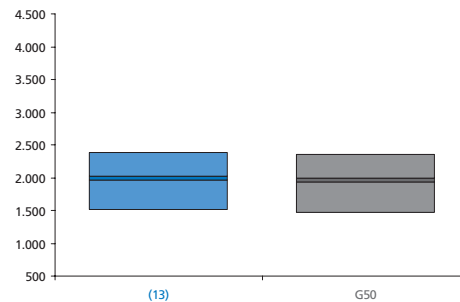
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

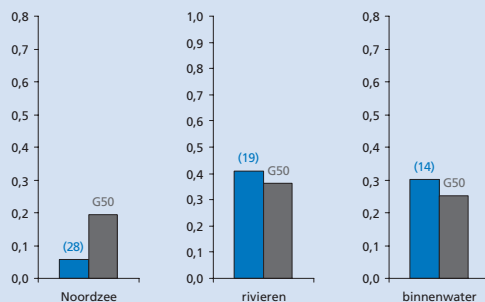
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

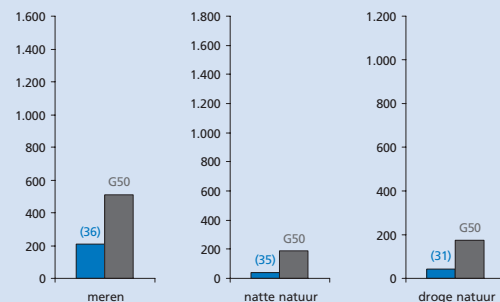
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

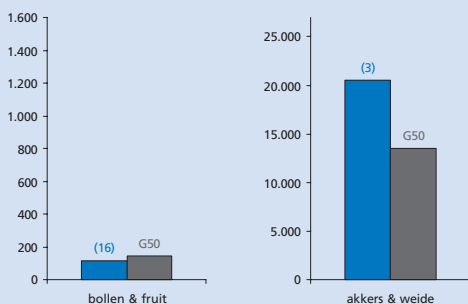
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

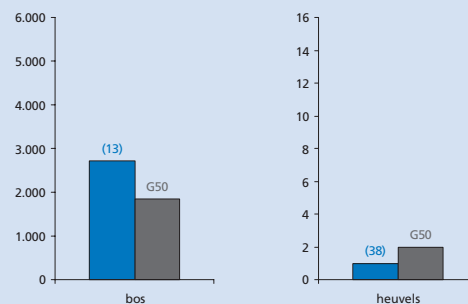
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

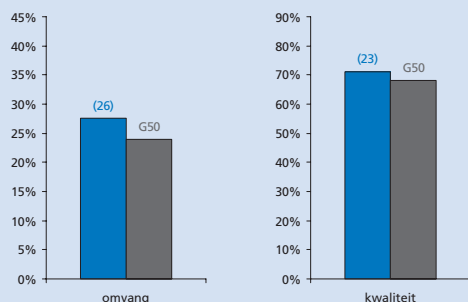
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvelslandschap (hoogteverschil in meters)

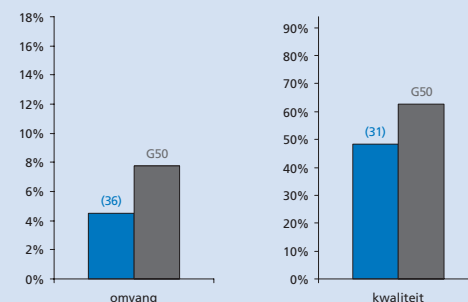
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Met 99.085 inwoners de
27^e gemeente van
Nederland

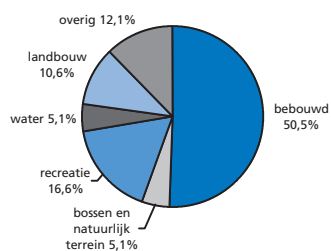
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Delft
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 2.406 ha

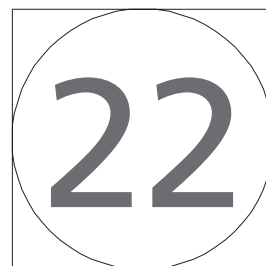
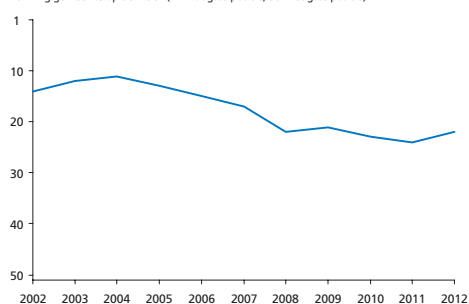
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(9)
cultureel aanbod	(33)
veiligheid	(11)
percentage koopwoningen	(48)
nabijheid natuurgebieden	(34)
culinair aanbod	(15)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(11)
woon aantrekkelijkheidsindex	(22)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

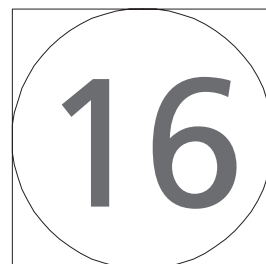
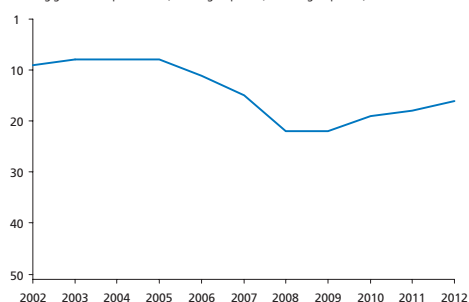
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(34)
werkloosheid	(20)
arbeidsongeschiktheid	(6)
armoede	(28)
percentage laagopgeleiden	(15)
participatie vrouwen	(22)
banen	(30)
percentage groeisectoren	(14)
sociaal-economische index	(16)

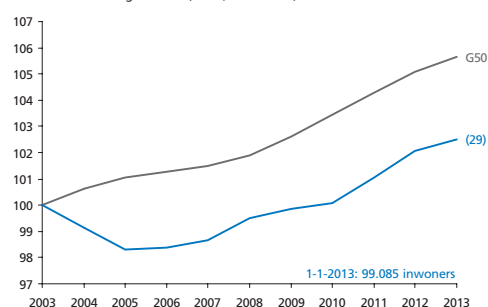
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

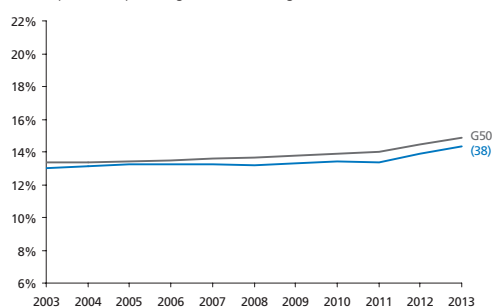
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

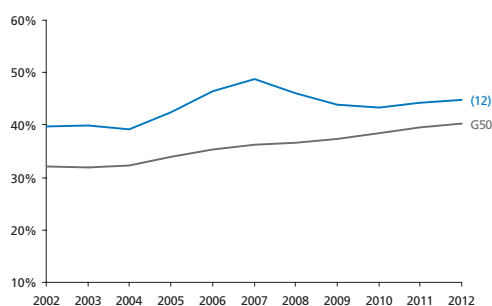
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

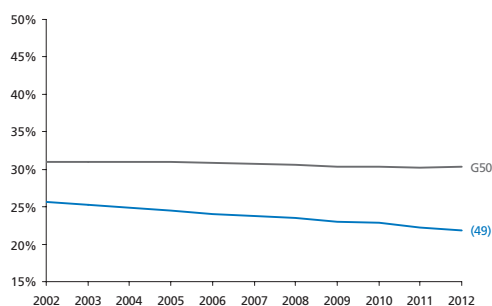
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

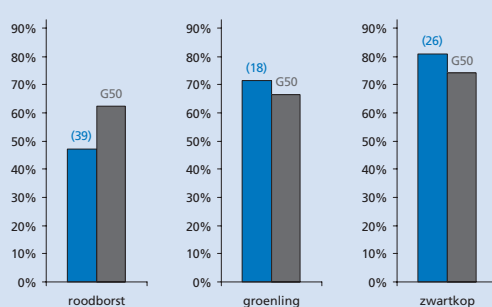
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

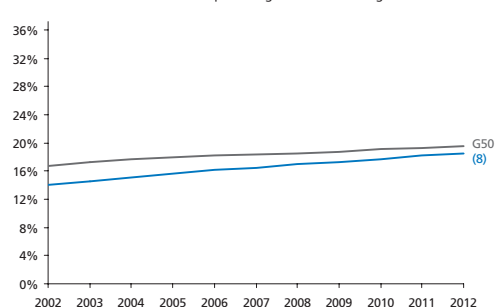
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

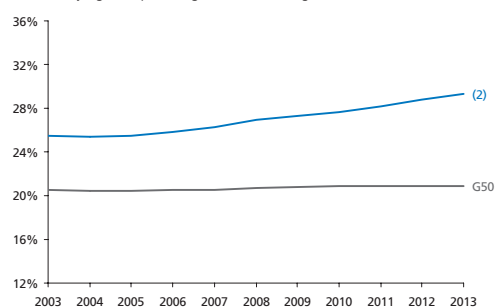
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

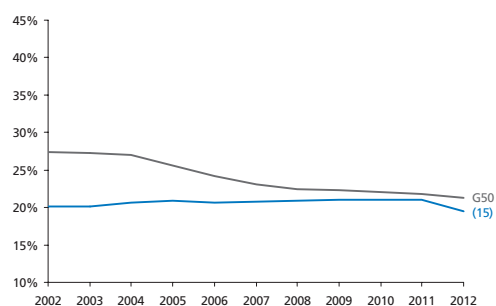
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

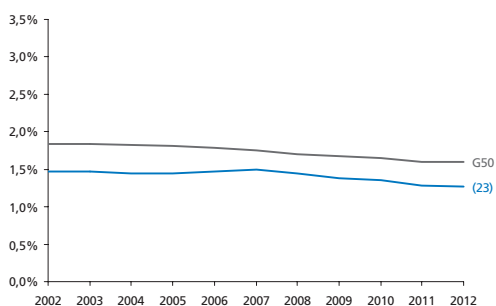
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

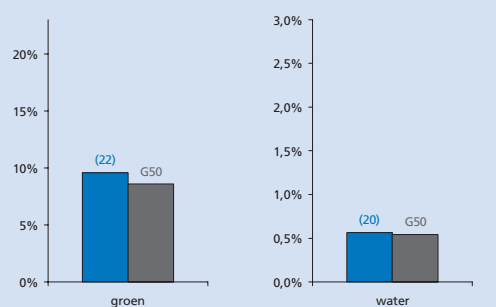
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

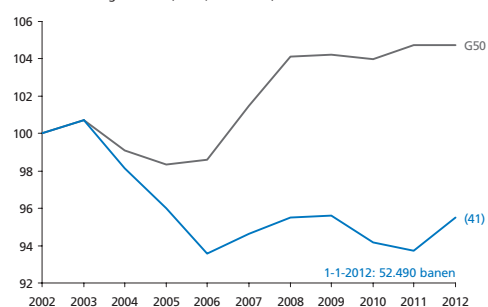
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

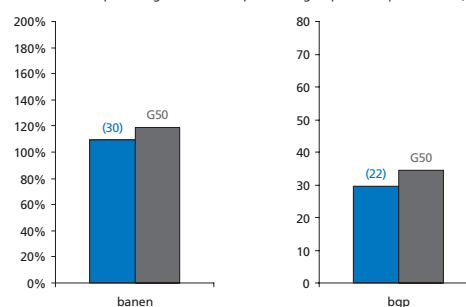
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

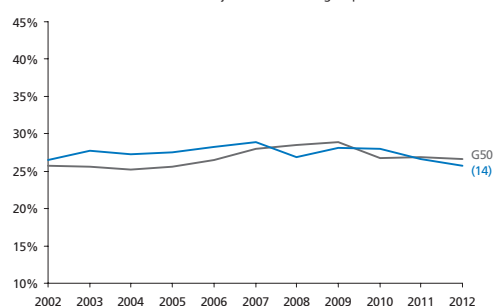
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

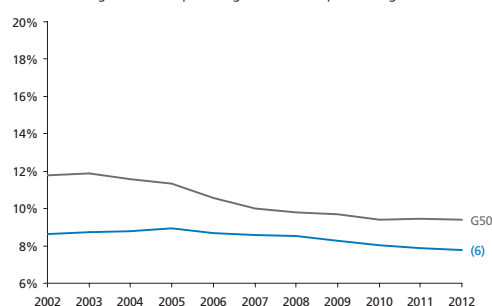
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

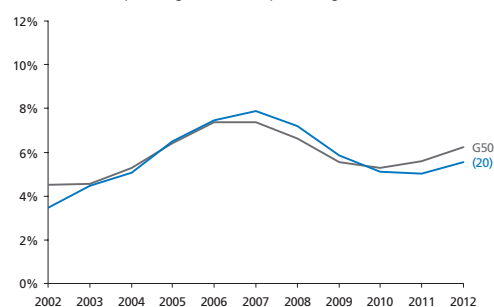
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

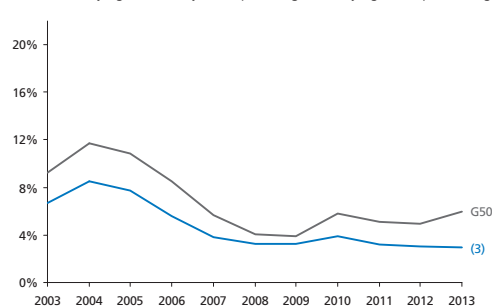
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

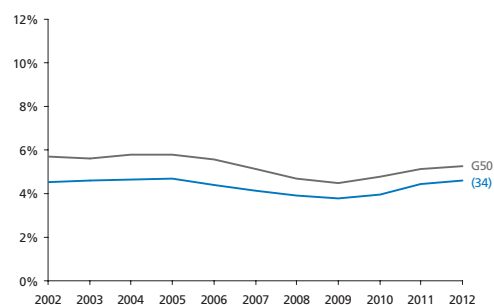
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

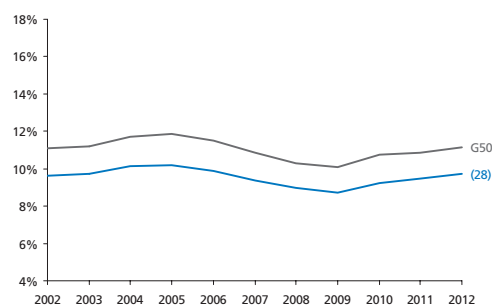
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

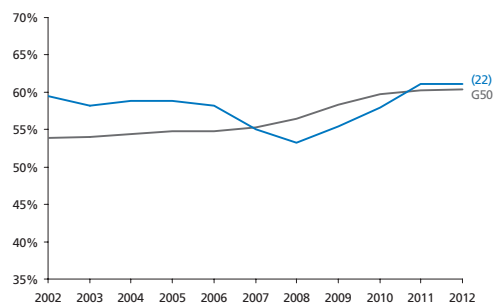
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

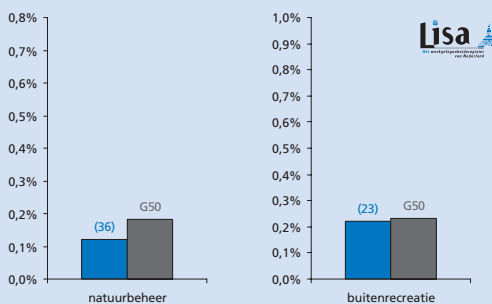
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

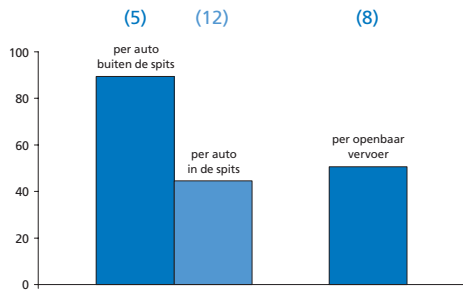
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

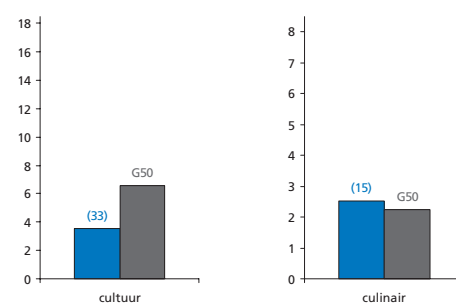
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

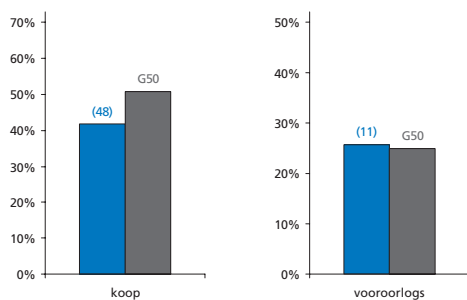
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

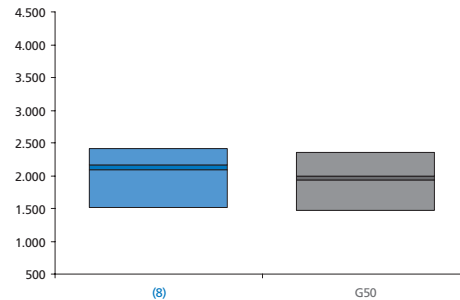
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

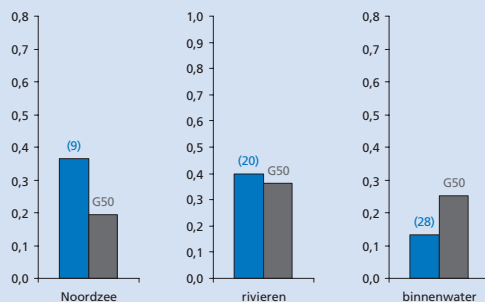
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

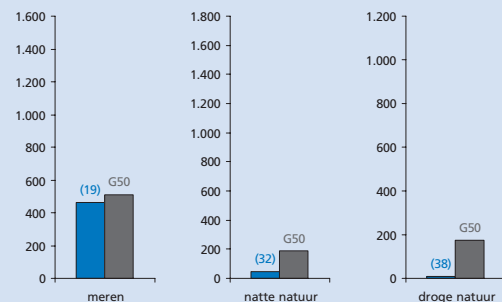
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

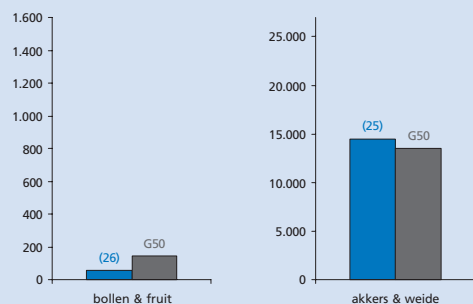
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

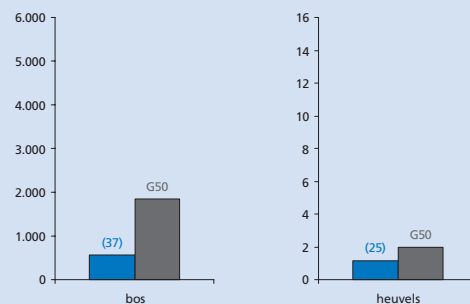
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

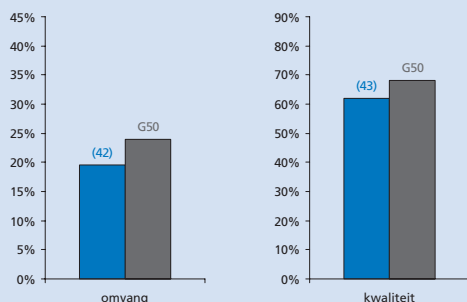
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvelslandschap (hoogteverschil in meters)

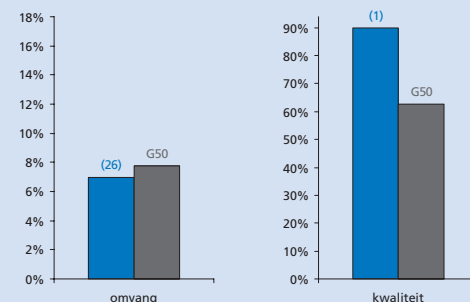
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Den Haag

Met 505.568 inwoners de

3^e gemeente van
Nederland

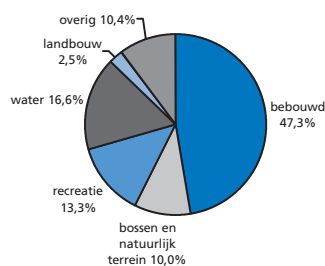
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Den Haag
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

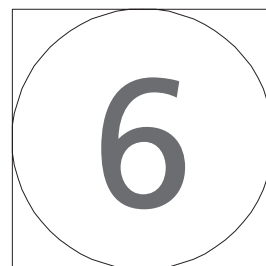
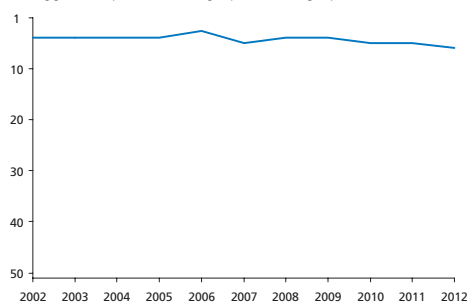
totale oppervlakte 9.812 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(4)
cultureel aanbod	(8)
veiligheid	(41)
percentage koopwoningen	(43)
nabijheid natuurgebieden	(32)
culinair aanbod	(6)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(4)
woon aantrekkelijkheidsindex	(6)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

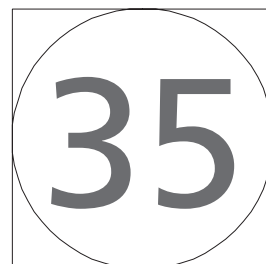
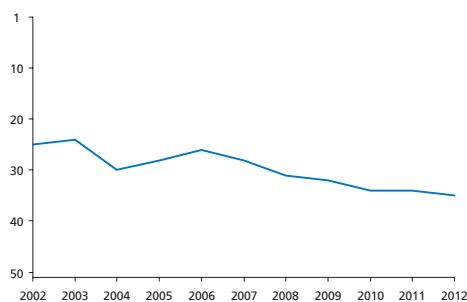

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

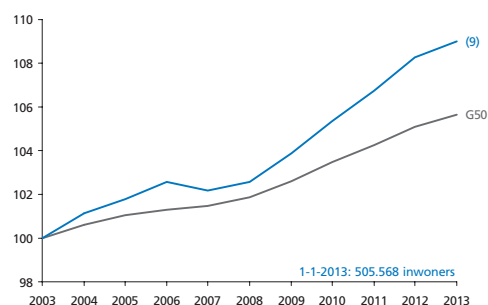
	Ranking
bijstand	(46)
werkloosheid	(34)
arbeidsongeschiktheid	(20)
armoede	(43)
percentage laagopgeleiden	(31)
participatie vrouwen	(36)
banen	(29)
percentage groeisectoren	(7)
sociaal-economische index	(35)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

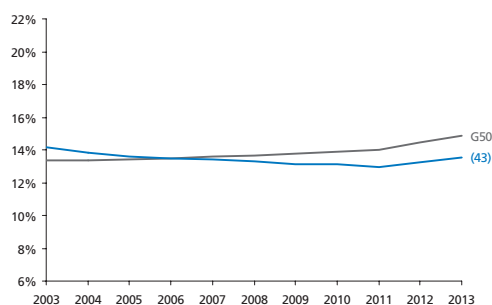
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

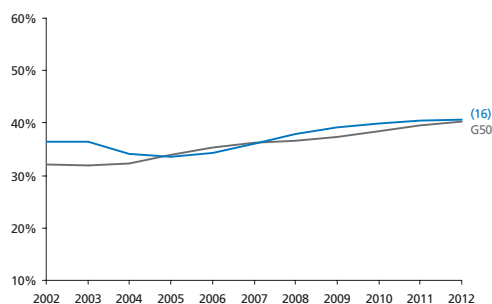
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

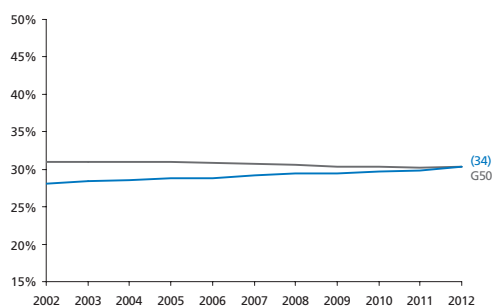
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

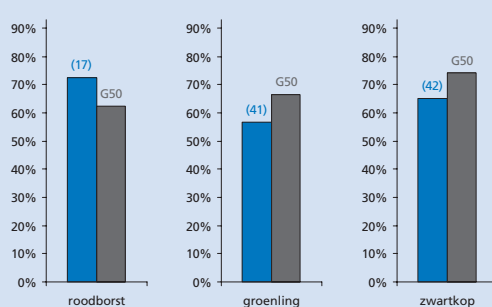
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

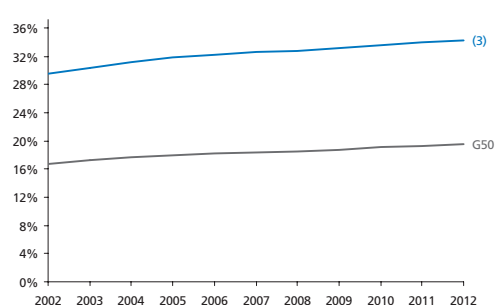
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

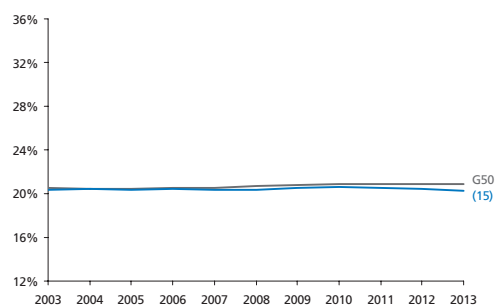
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

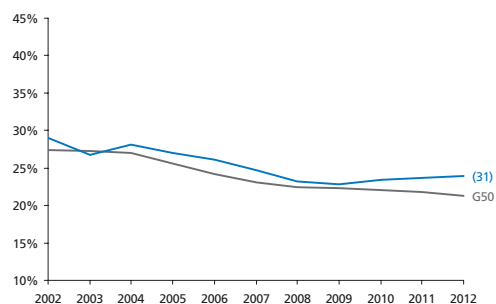
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

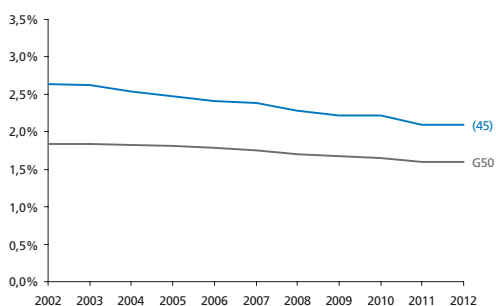
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

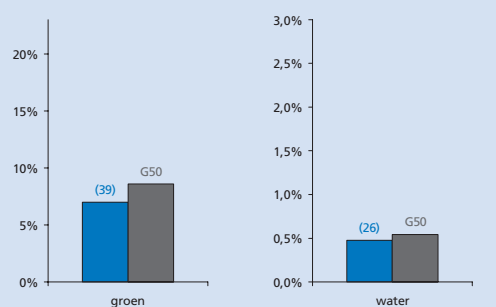
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

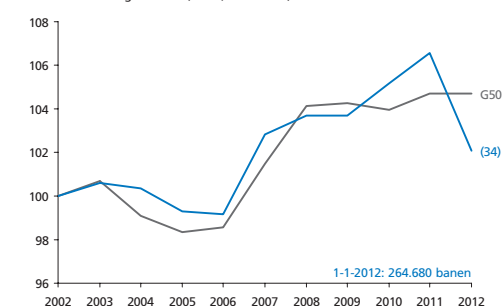
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

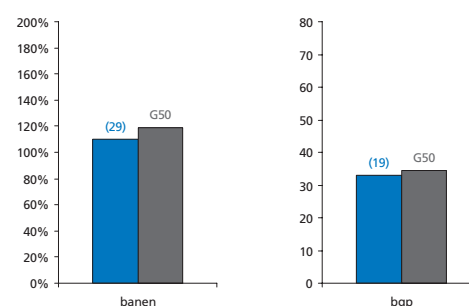
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

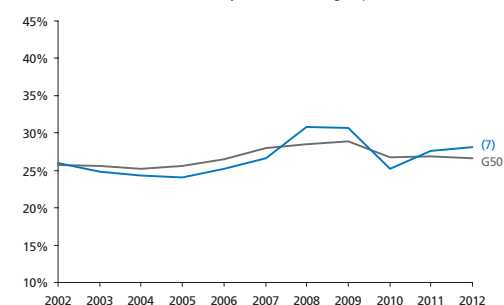
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

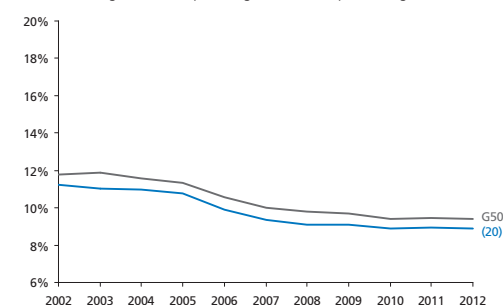
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

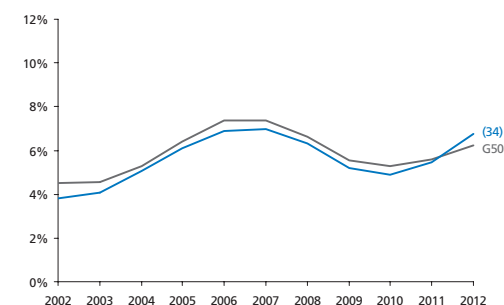
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

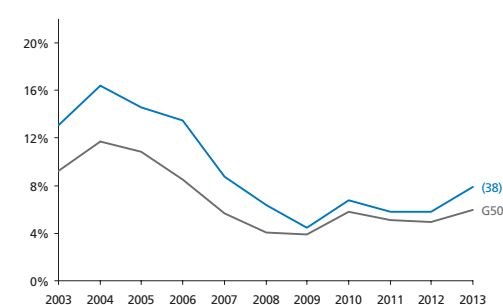
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

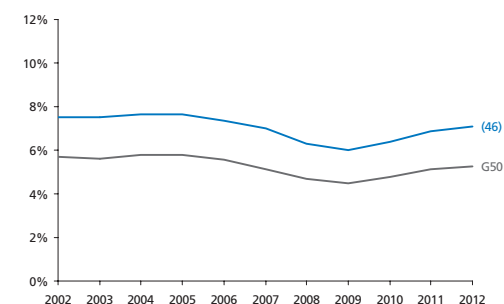
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

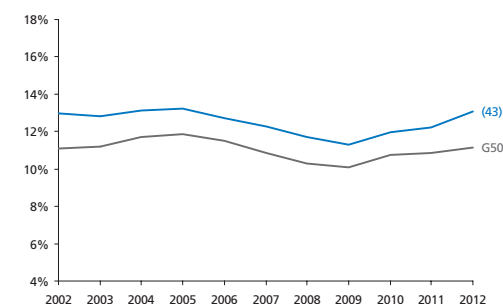
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

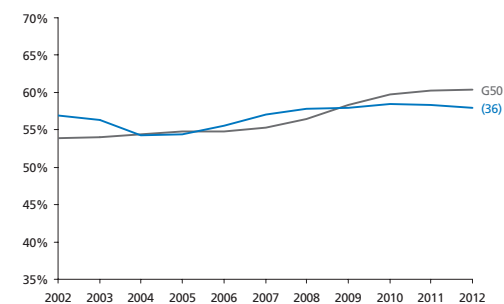
Armoede

Percentage huishouders met inkomen < 105% van het sociaal minimum

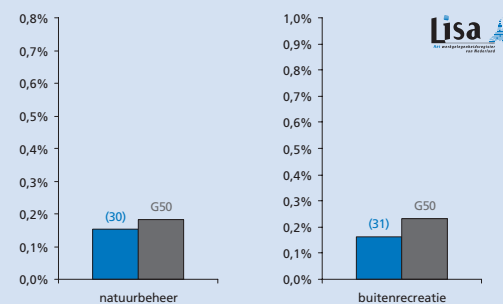
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

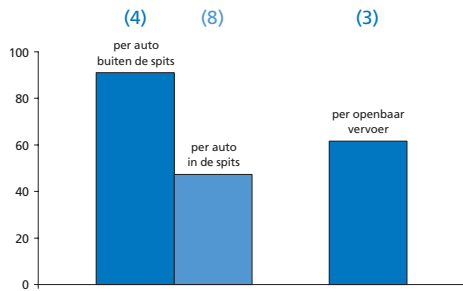
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

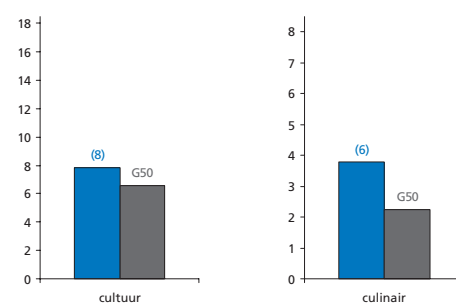
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

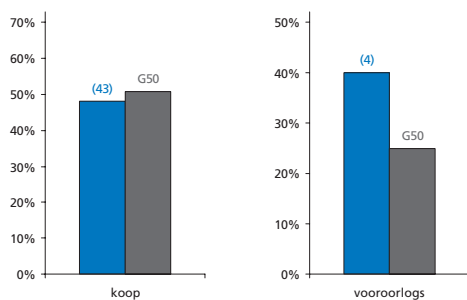
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw.) en culinaire kwaliteit (index)

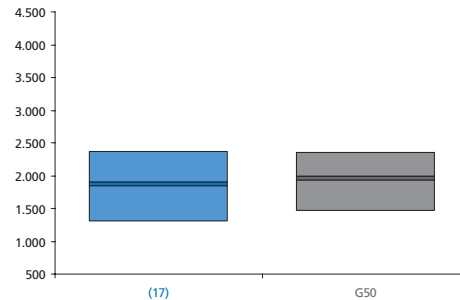
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

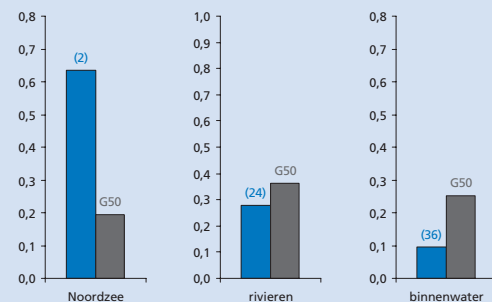
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

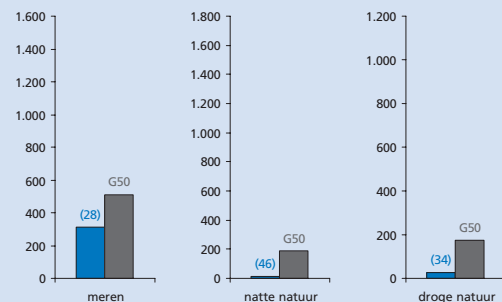
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

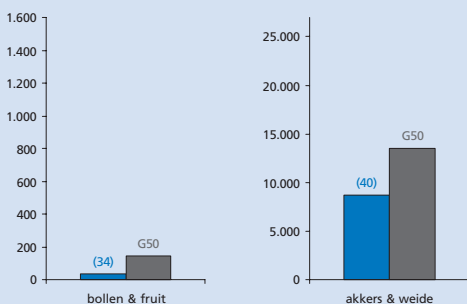
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

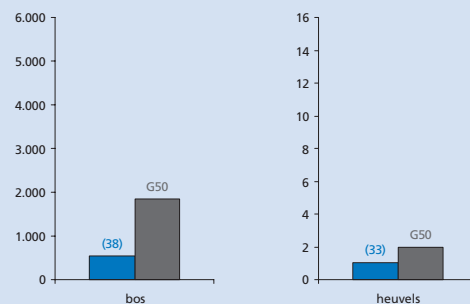
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

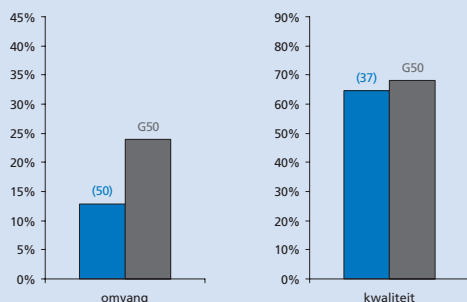
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

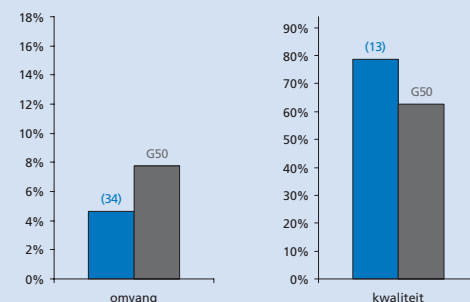
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Deventer

Met 98.526 inwoners de
28^e gemeente van
Nederland

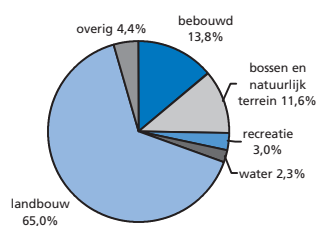
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Deventer
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

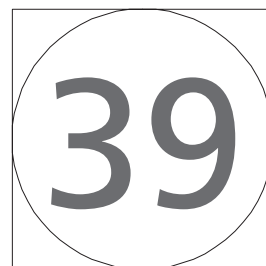
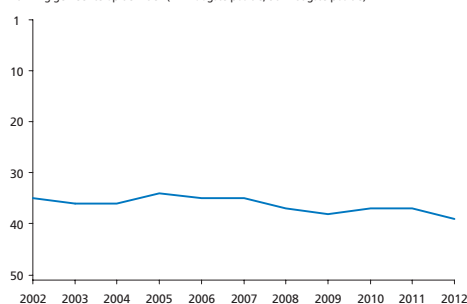
totale oppervlakte 13.433 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(37)
cultureel aanbod	(34)
veiligheid	(21)
percentage koopwoningen	(21)
nabijheid natuurgebieden	(12)
culinair aanbod	(30)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(17)
woon aantrekkelijkheidsindex	(39)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

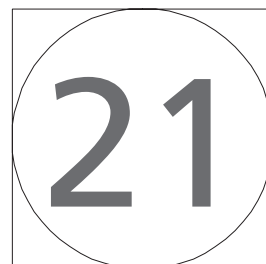
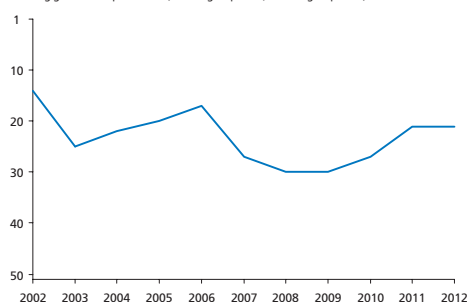

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

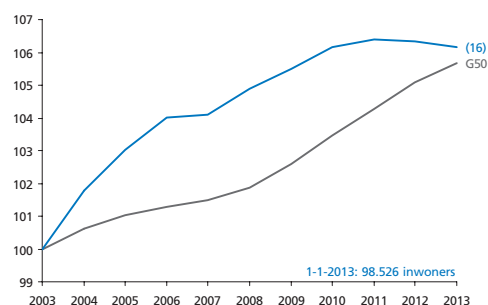
	Ranking
bijstand	(20)
werkloosheid	(24)
arbeidsongeschiktheid	(34)
armoede	(21)
percentage laagopgeleiden	(21)
participatie vrouwen	(12)
banen	(33)
percentage groeisectoren	(15)
sociaal-economische index	(21)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

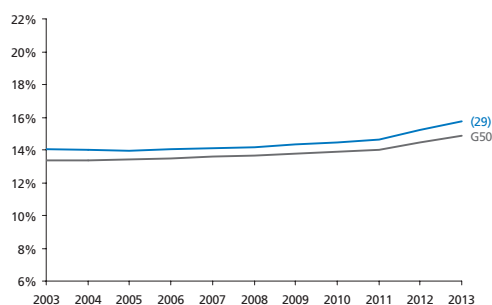
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

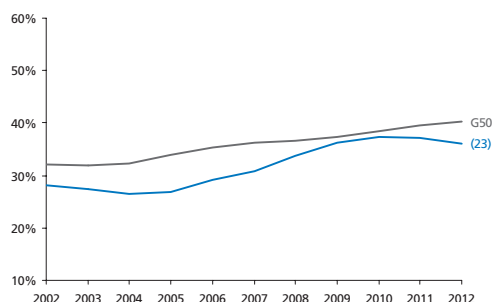
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

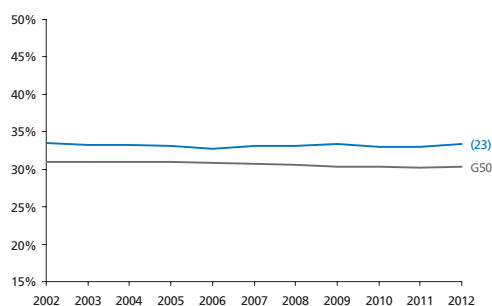
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

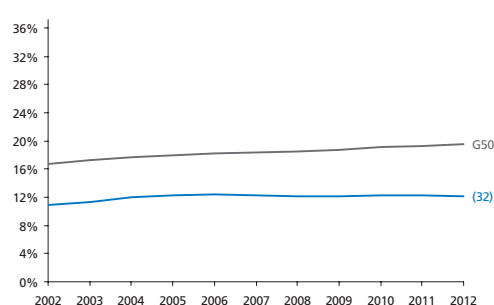
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

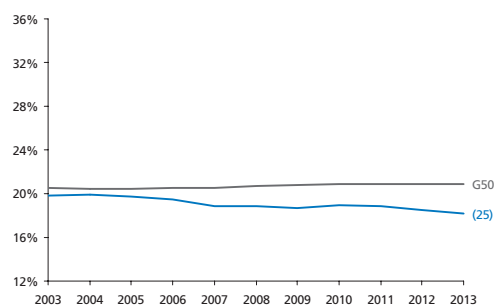
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

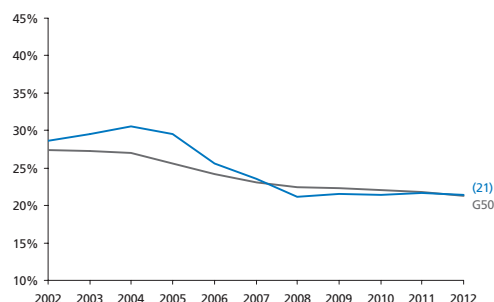
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

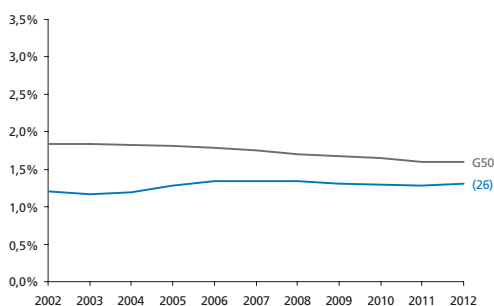
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

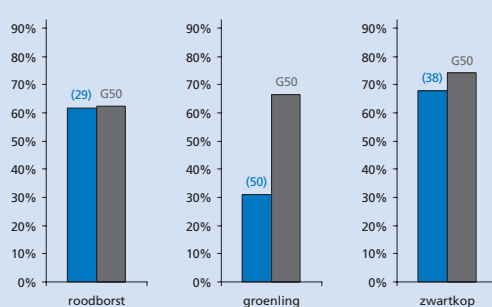
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

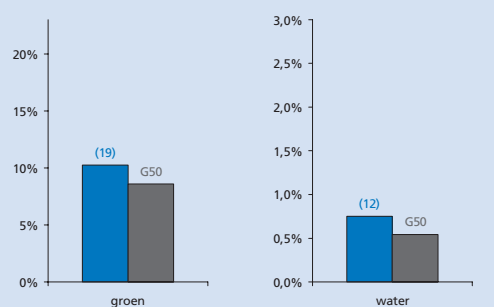
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

Natuurlijkehebbbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

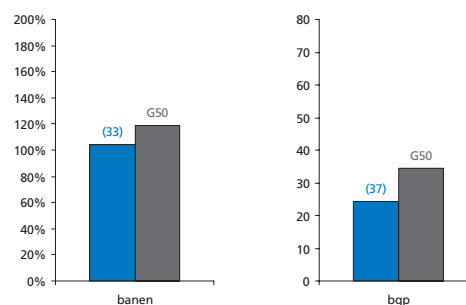
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

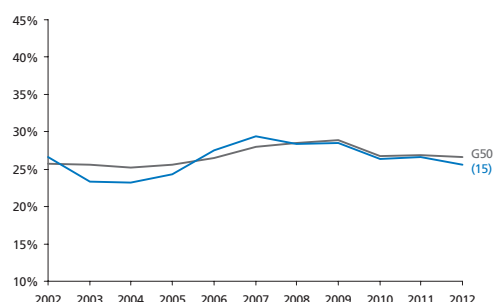
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

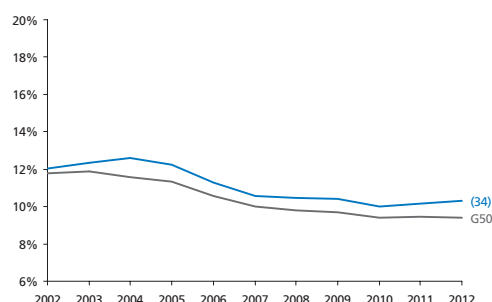
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

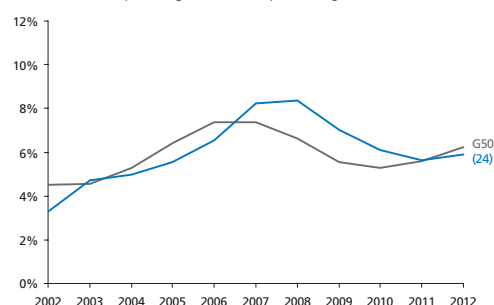
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

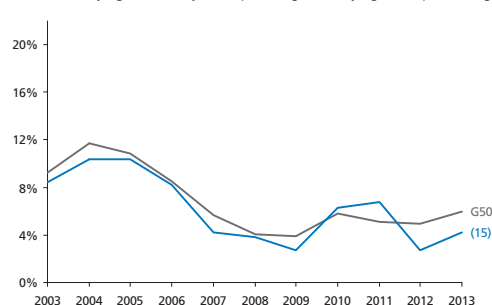
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

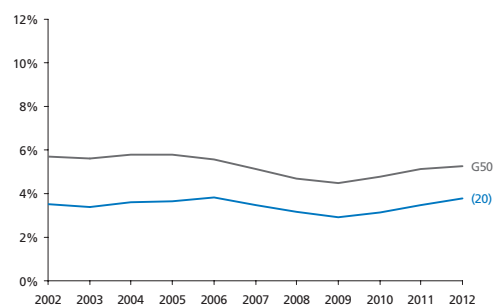
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

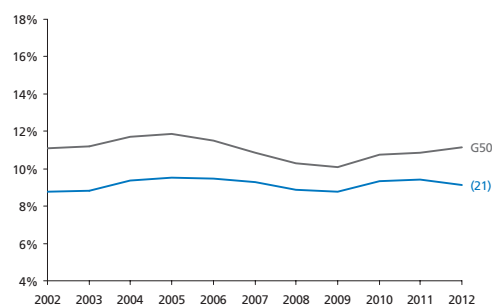
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

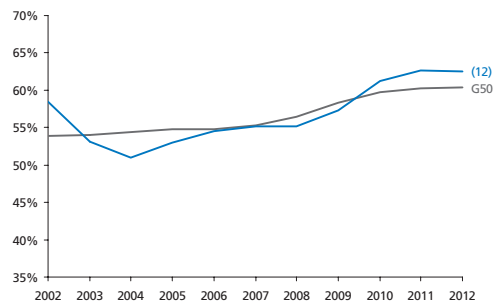
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

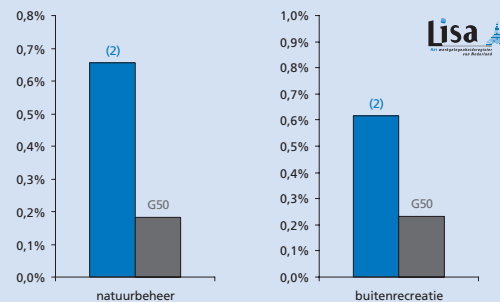
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

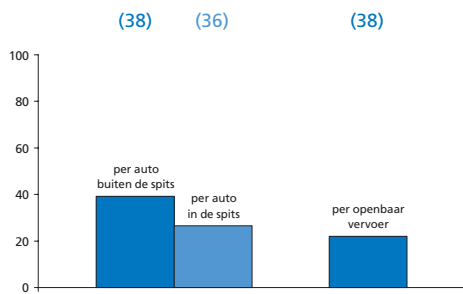
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

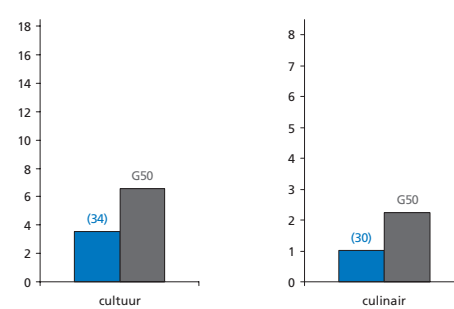
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

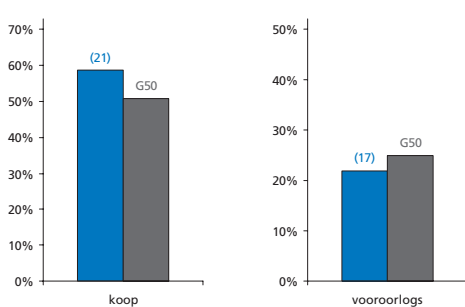
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

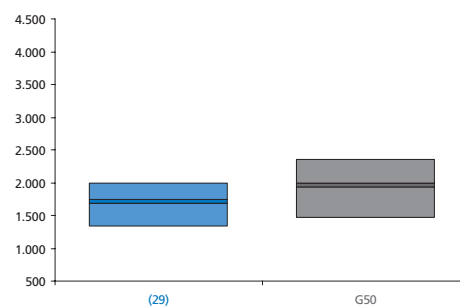
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

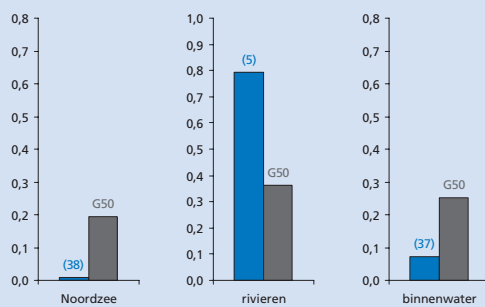
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

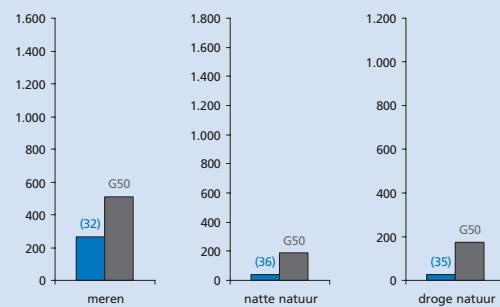
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

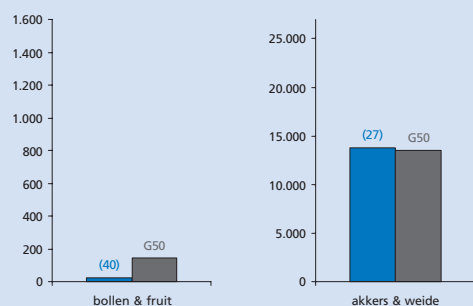
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

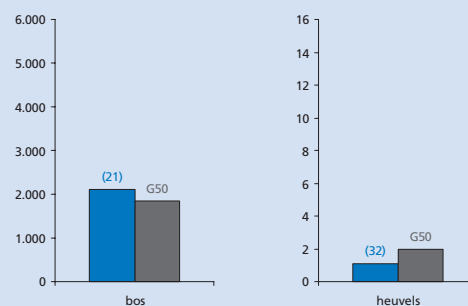
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

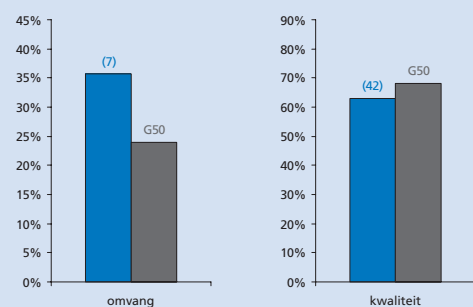
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

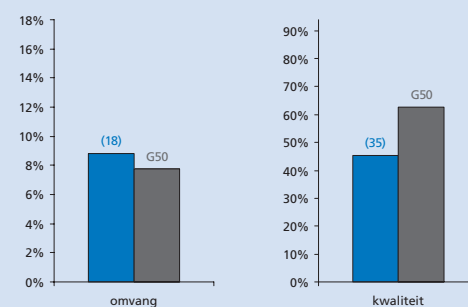
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Dordrecht

Met 118.528 inwoners de

23^e gemeente van
Nederland

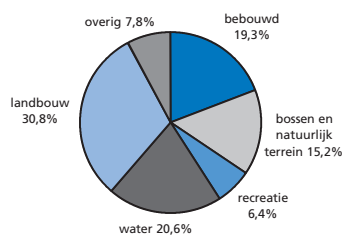
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Dordrecht
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 9.947 ha

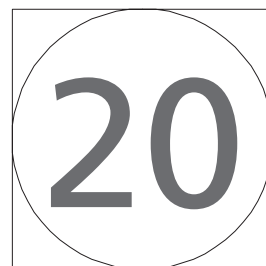
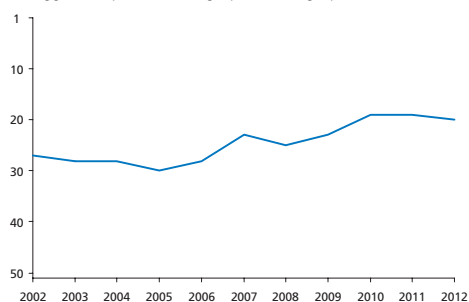
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(14)
cultureel aanbod	(25)
veiligheid	(36)
percentage koopwoningen	(16)
nabijheid natuurgebieden	(17)
culinair aanbod	(23)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(16)
woon aantrekkelijkheidsindex	(20)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

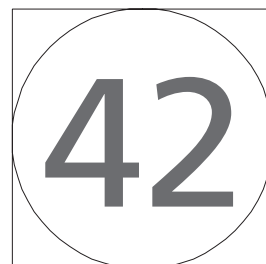
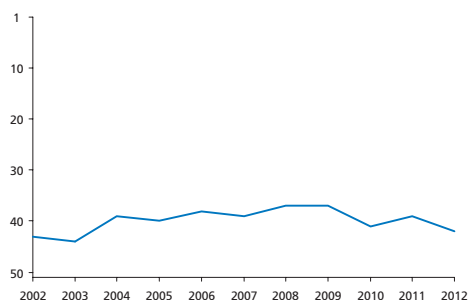
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(37)
werkloosheid	(26)
arbeidsongeschiktheid	(25)
armoede	(34)
percentage laagopgeleiden	(38)
participatie vrouwen	(35)
banen	(38)
percentage groeisectoren	(44)
sociaal-economische index	(42)

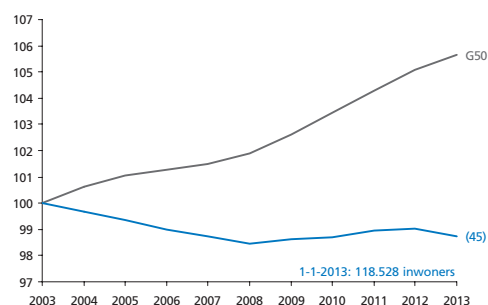
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

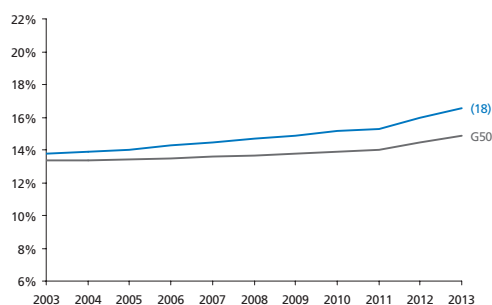
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

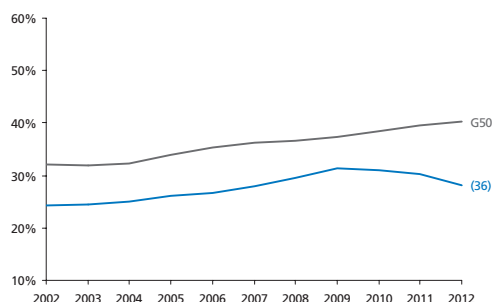
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

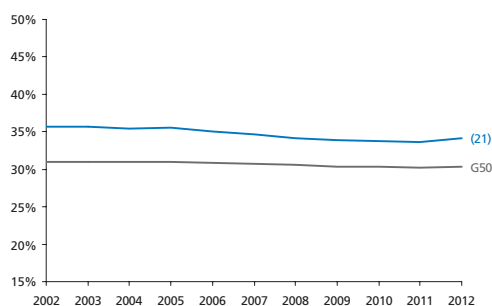
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

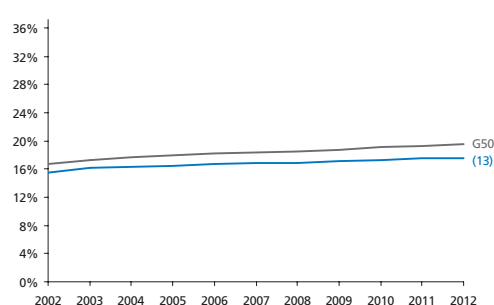
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

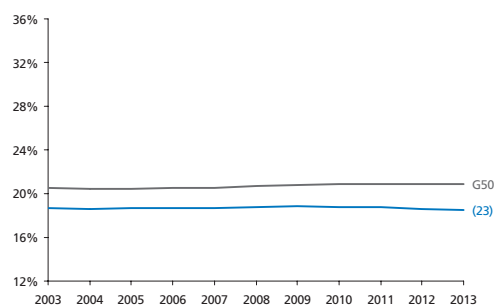
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

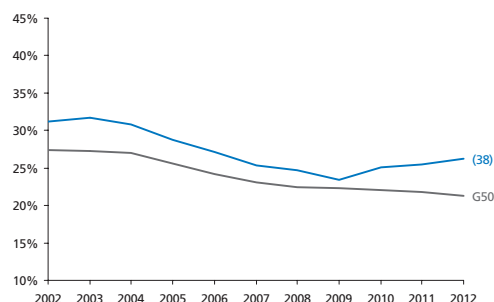
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

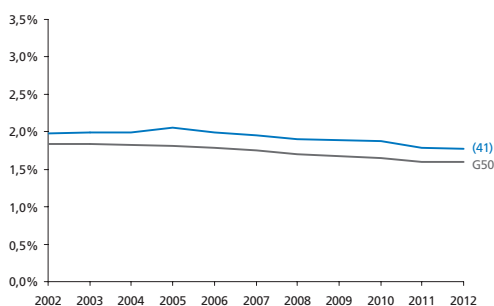
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

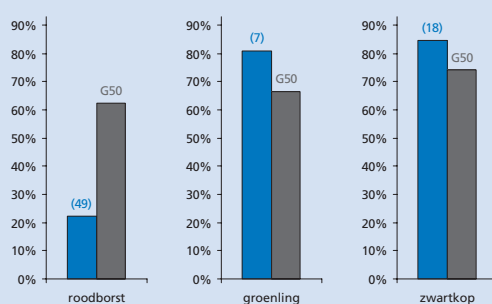
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

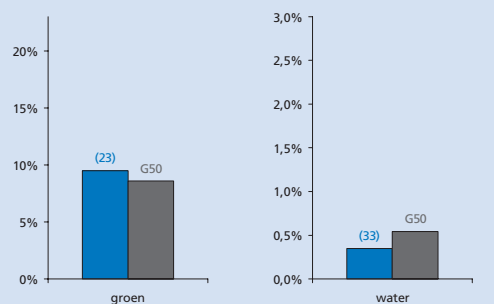
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

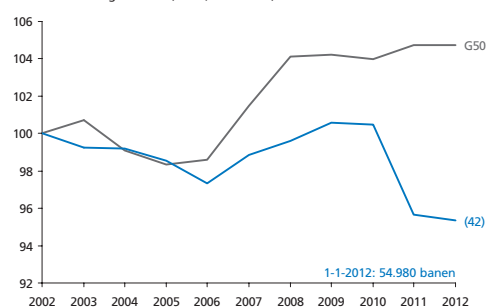
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

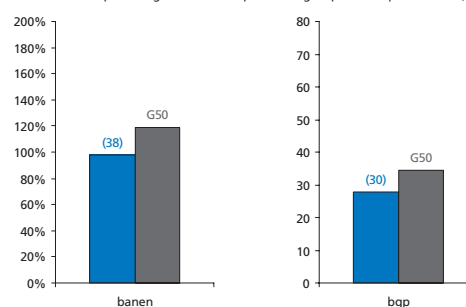
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

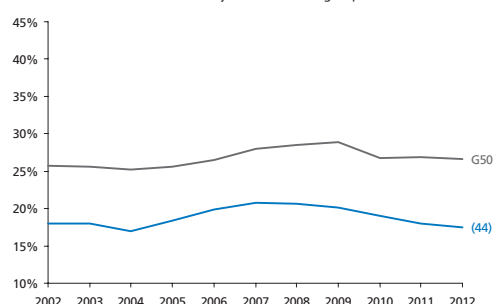
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

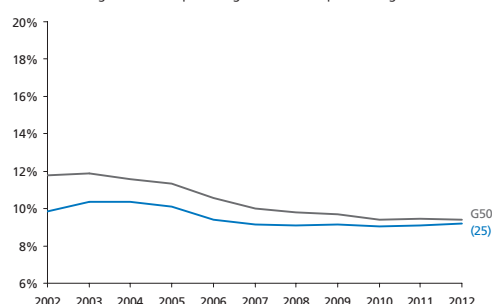
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

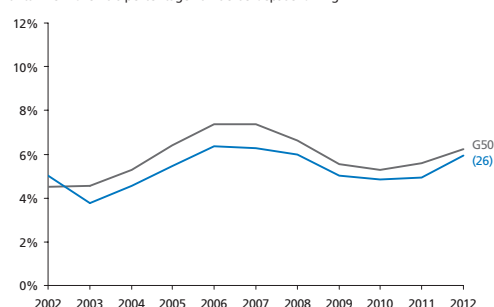
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

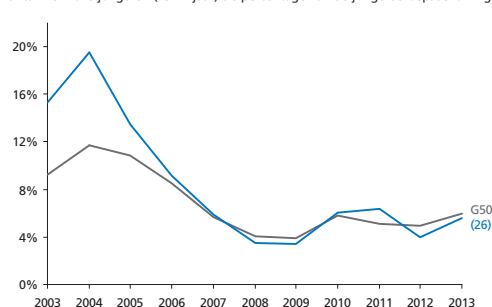
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

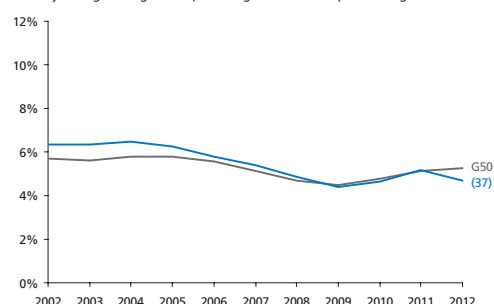
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

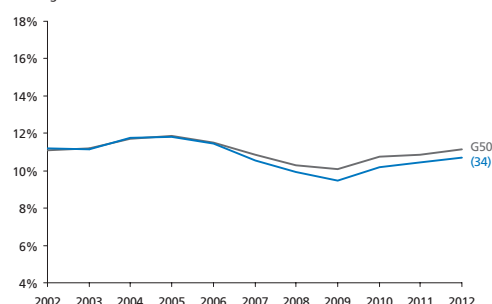
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

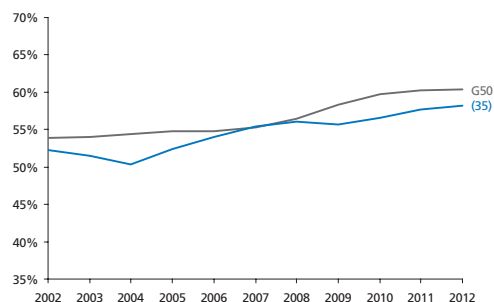
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

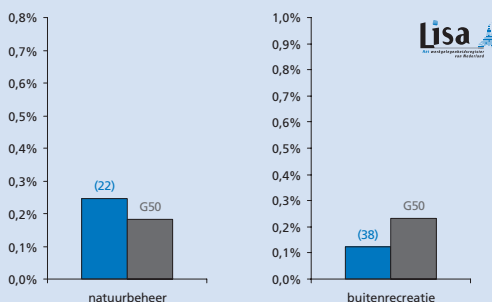
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

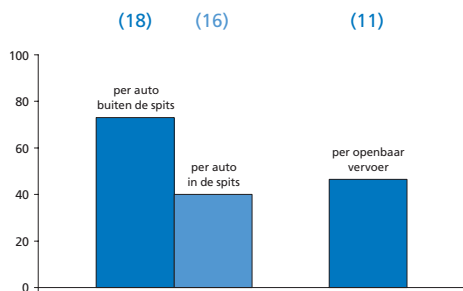
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

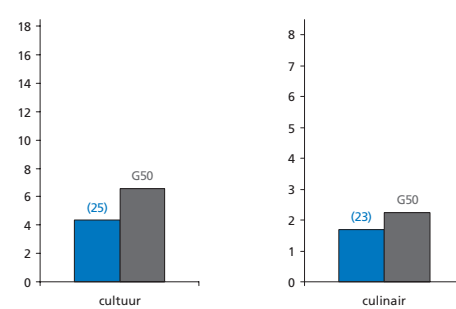
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

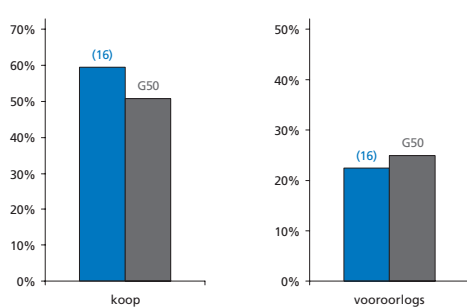
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

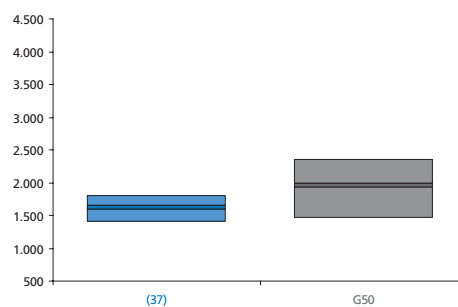
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

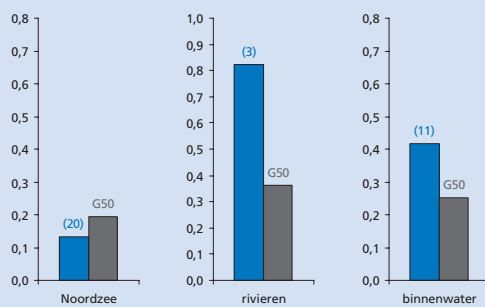
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

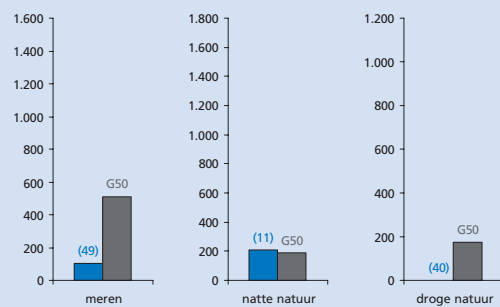
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

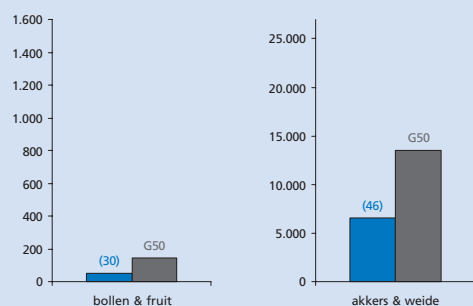
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

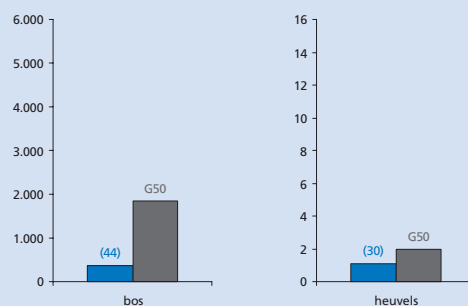
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

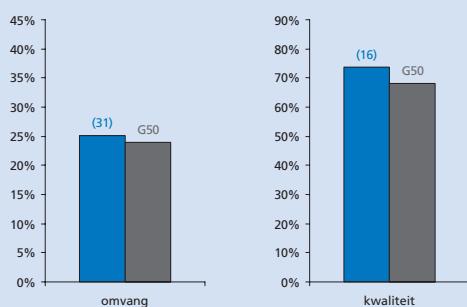
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

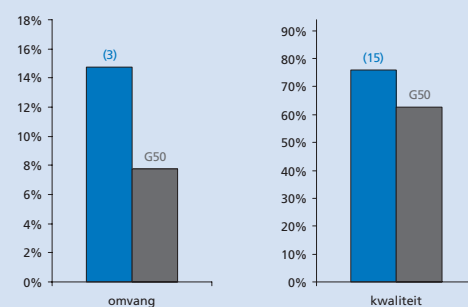
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Ede

Met 109.810 inwoners de

24^e gemeente van
Nederland

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

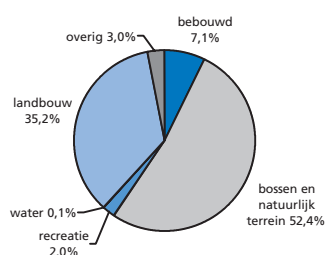
■ Ede

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 31.862 ha

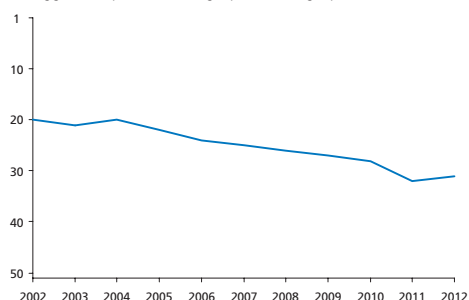
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(29)
cultureel aanbod	(50)
veiligheid	(2)
percentage koopwoningen	(2)
nabijheid natuurgebieden	(8)
culinair aanbod	(24)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(38)
woon aantrekkelijkheidsindex	(31)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

31

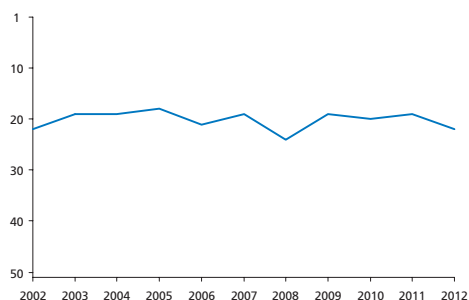
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(4)
werkloosheid	(3)
arbeidsongeschiktheid	(24)
armoede	(4)
percentage laagopgeleiden	(30)
participatie vrouwen	(48)
banen	(27)
percentage groeisectoren	(42)
sociaal-economische index	(22)

Ranking

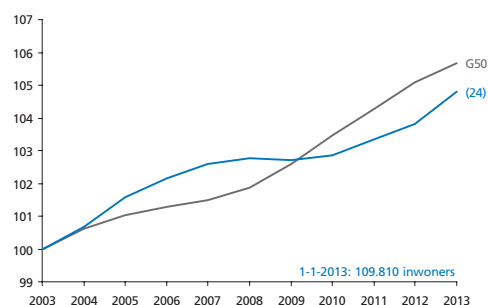
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

22

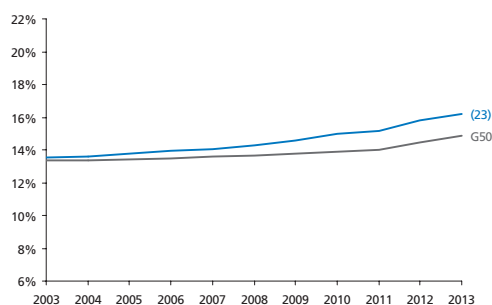
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

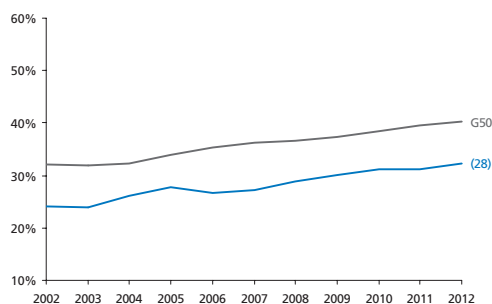
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

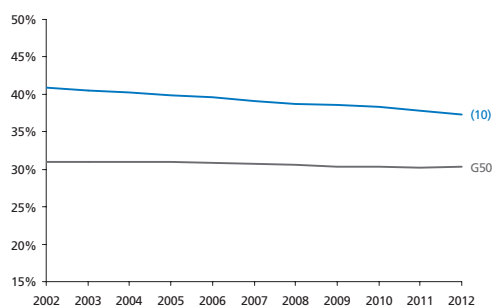
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

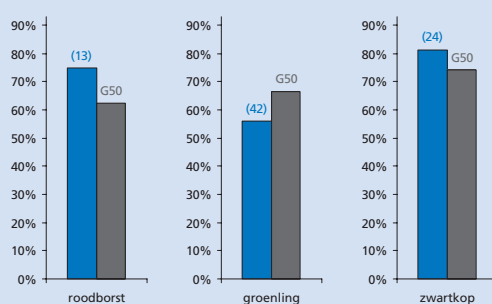
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

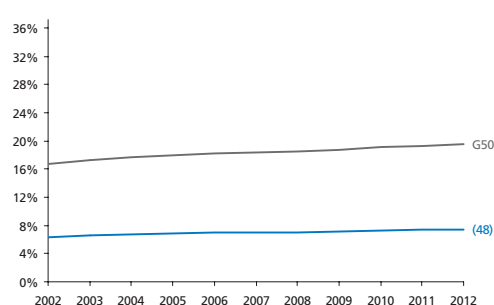
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

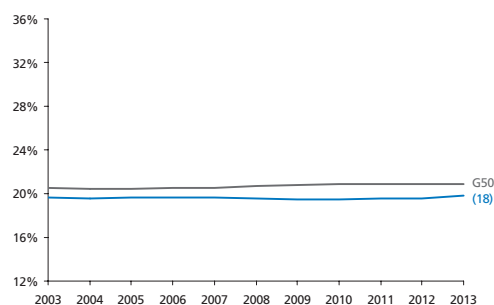
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

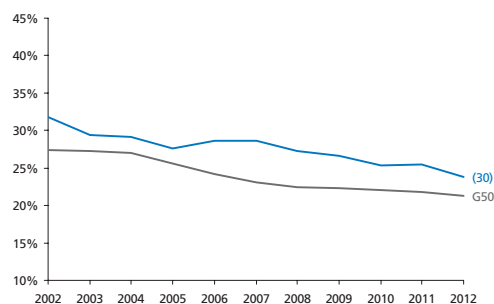
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

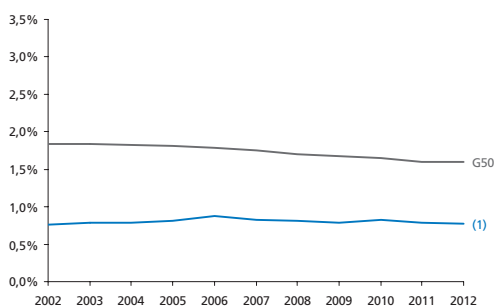
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

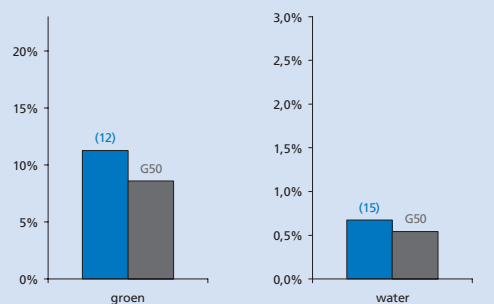
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

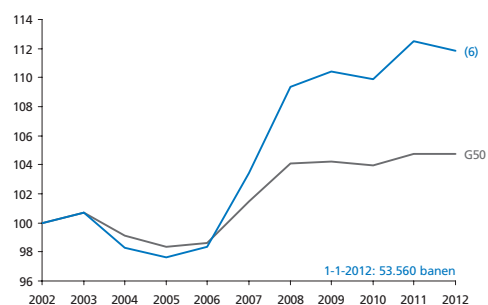
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

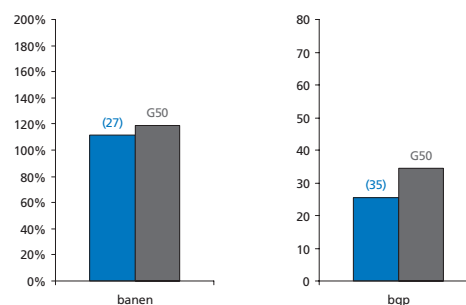
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

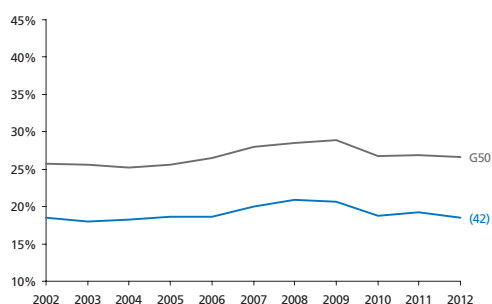
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

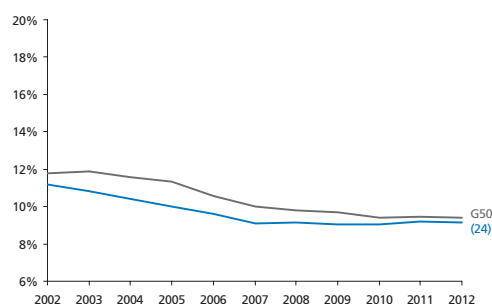
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

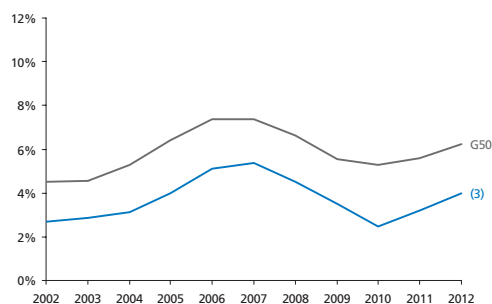
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

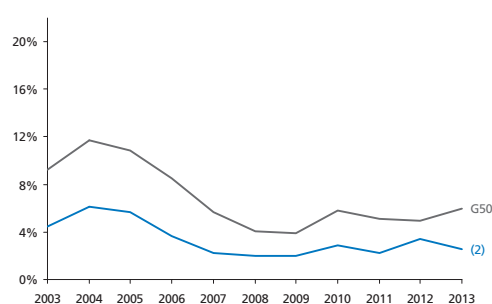
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

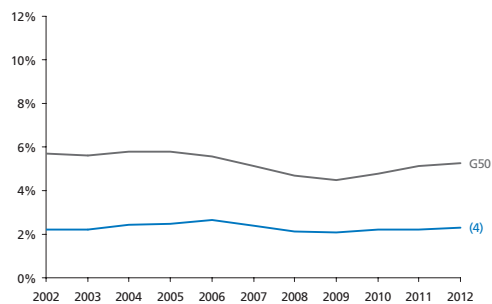
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

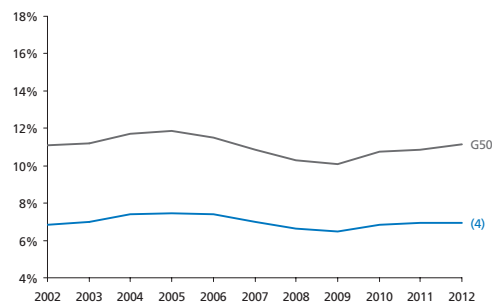
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

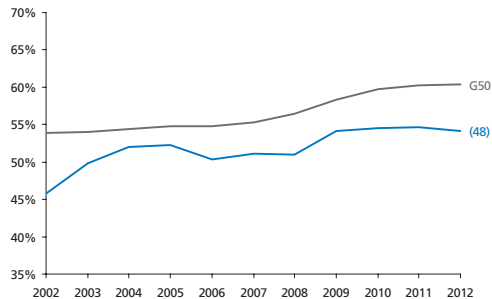
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

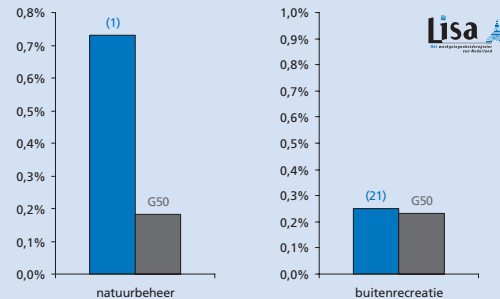
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

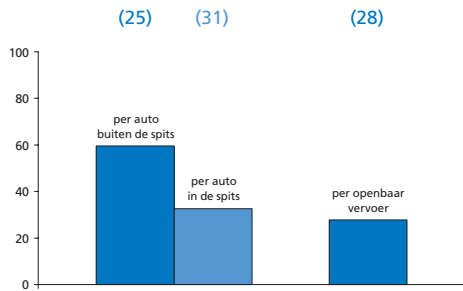
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

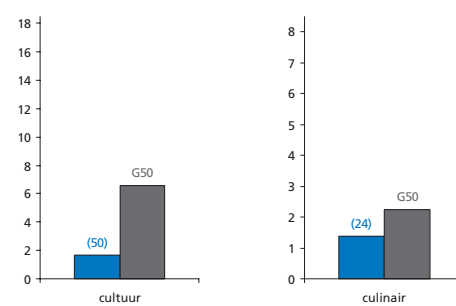
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

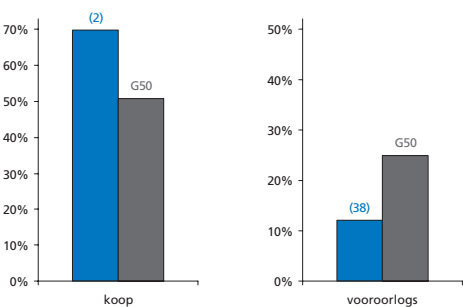
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

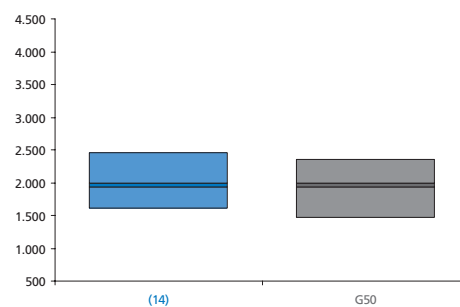
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

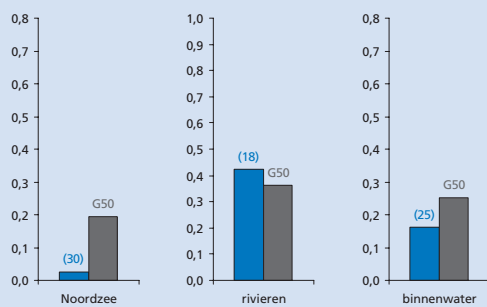
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

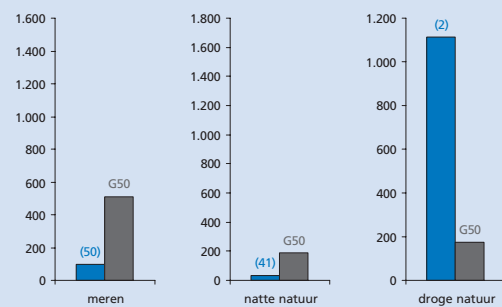
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

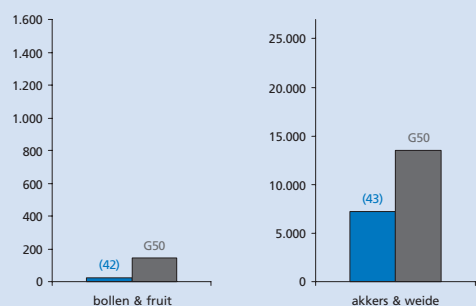
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

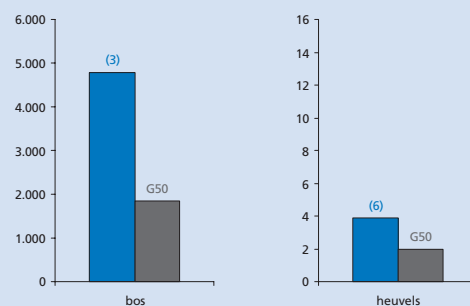
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

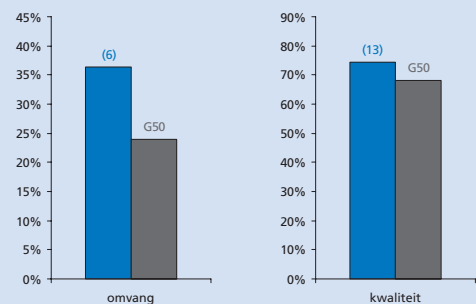
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

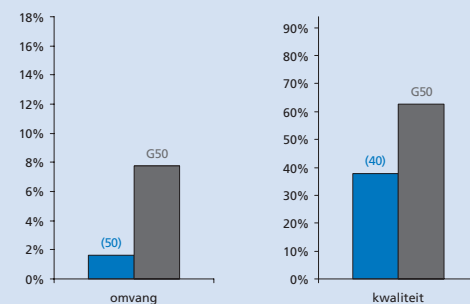
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Eindhoven

Met 218.456 inwoners de

5^e gemeente van
N e d e r l a n d

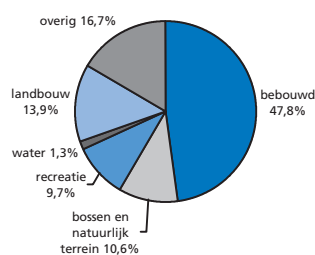
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Eindhoven
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 8.887 ha

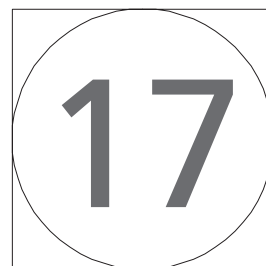
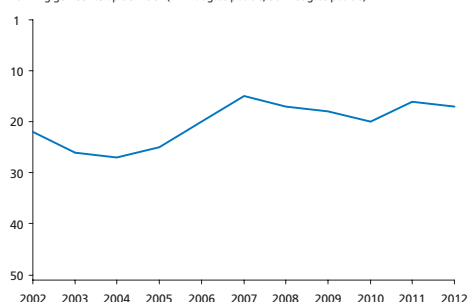
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(26)
cultureel aanbod	(12)
veiligheid	(43)
percentage koopwoningen	(41)
nabijheid natuurgebieden	(26)
culinair aanbod	(11)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(33)
woon aantrekkelijkheidsindex	(17)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

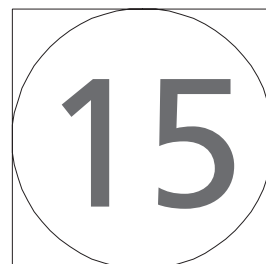
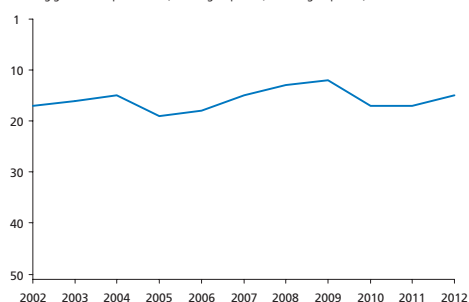
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(30)
werkloosheid	(27)
arbeidsongeschiktheid	(28)
armoede	(30)
percentage laagopgeleiden	(10)
participatie vrouwen	(33)
banen	(4)
percentage groeisectoren	(3)
sociaal-economische index	(15)

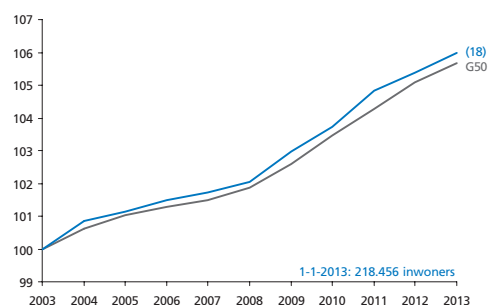
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

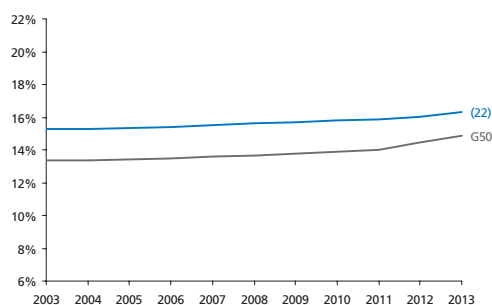
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

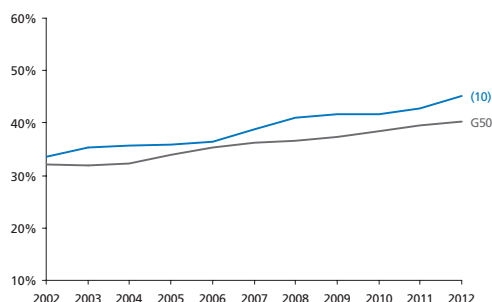
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

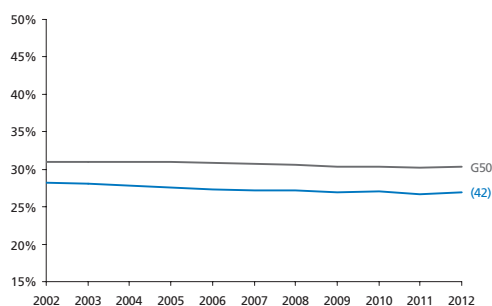
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

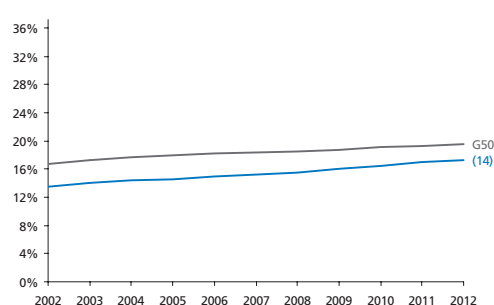
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

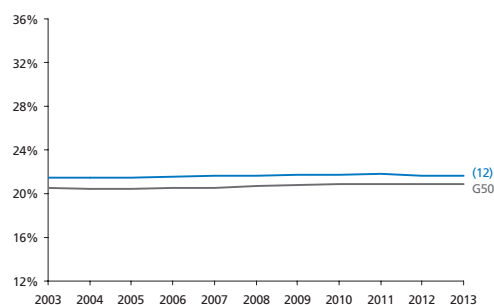
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

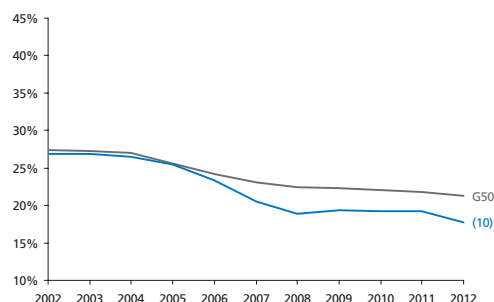
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

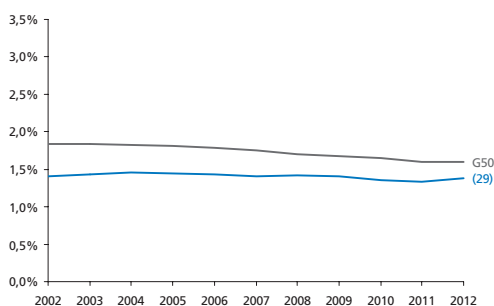
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

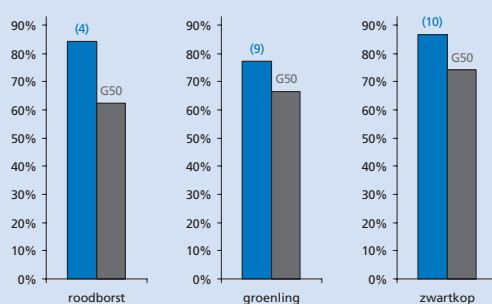
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

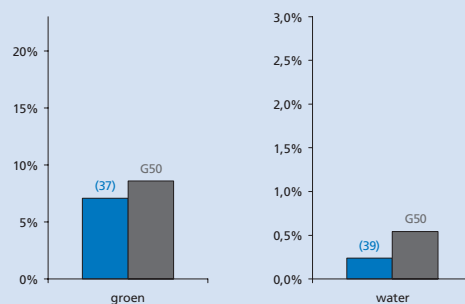
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

Natuurlijke liefhebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

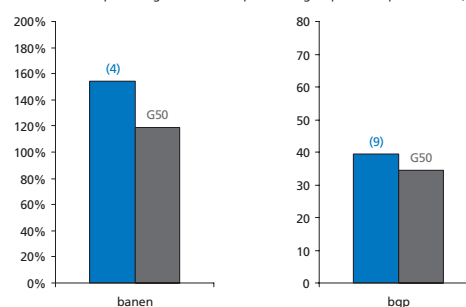
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

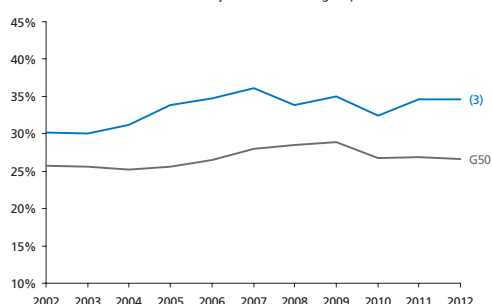
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

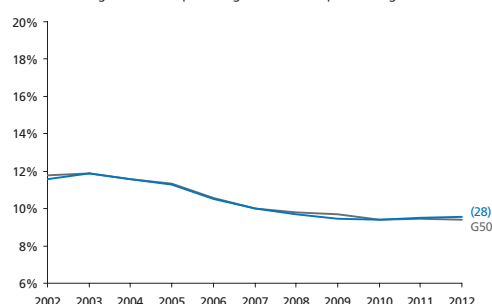
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

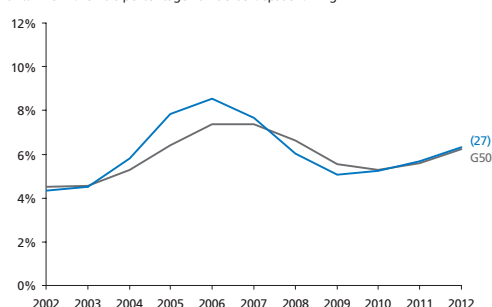
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

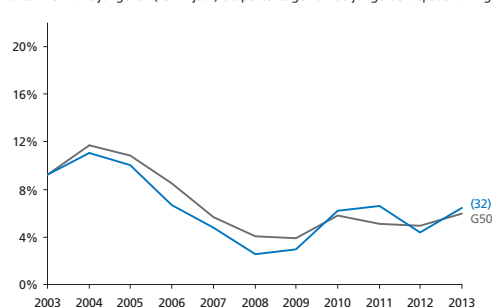
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

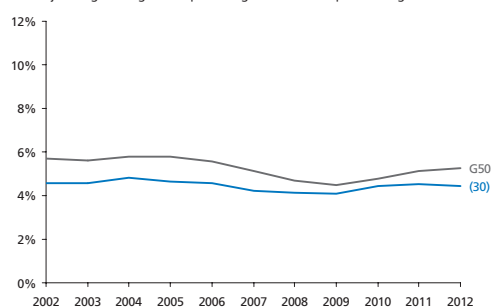
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

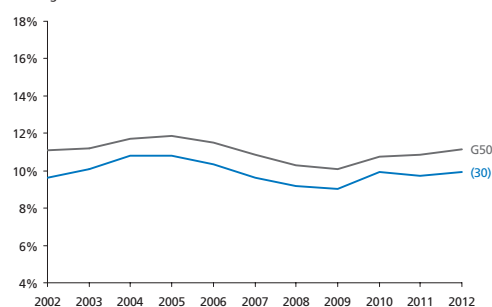
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

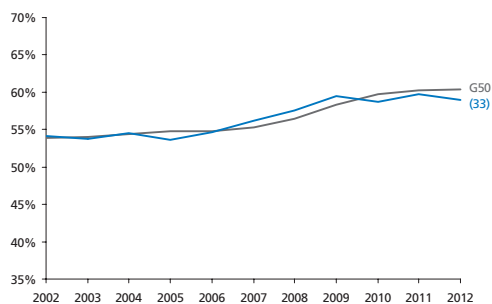
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

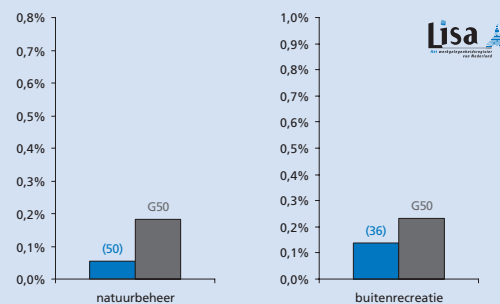
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

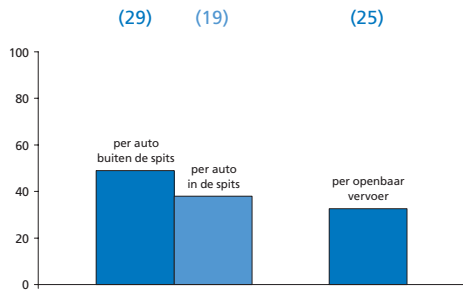
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

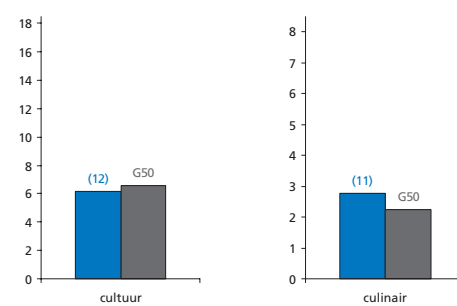
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

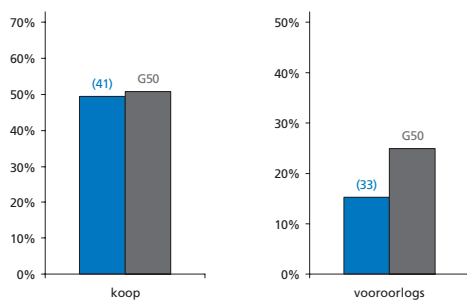
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

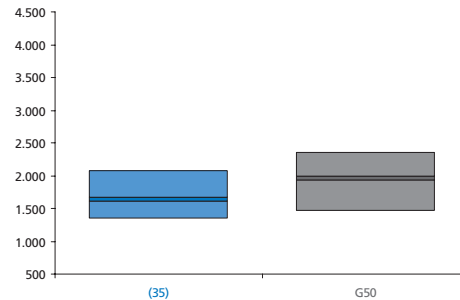
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

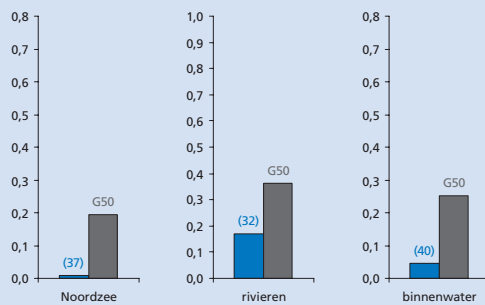
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

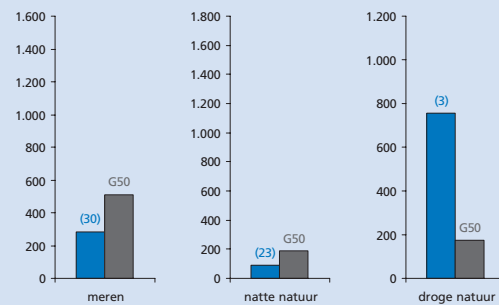
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

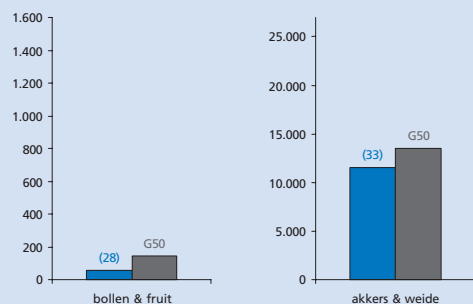
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

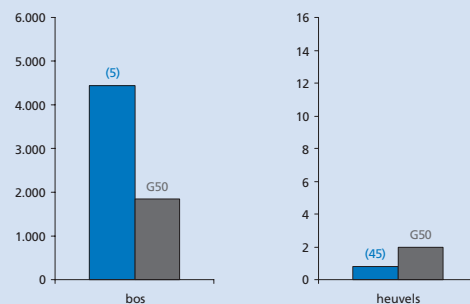
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

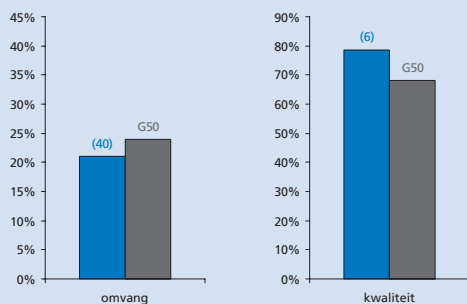
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

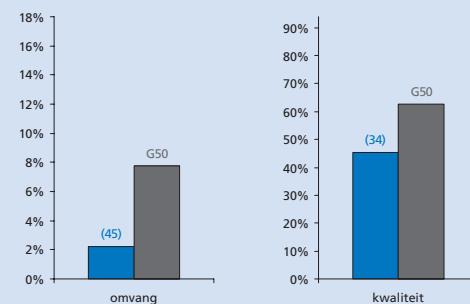
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Emmen

Met 108.411 inwoners de

25^e gemeente van
N e d e r l a n d

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

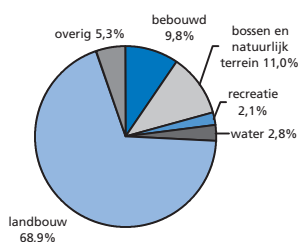
■ Emmen

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 34.625 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

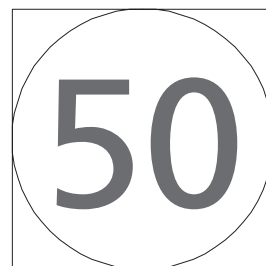
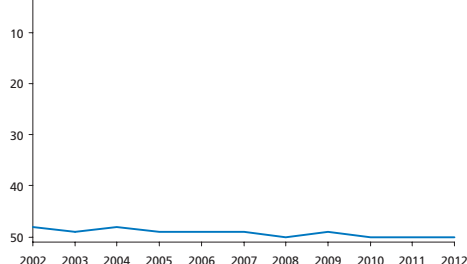
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(50)
cultureel aanbod	(47)
veiligheid	(18)
percentage koopwoningen	(8)
nabijheid natuurgebieden	(31)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(37)
woon aantrekkelijkheidsindex	(50)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

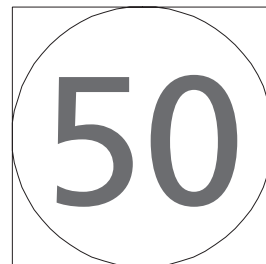
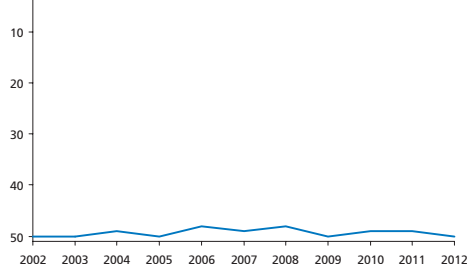
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bijstand	(38)
werkloosheid	(47)
arbeidsongeschiktheid	(48)
armoede	(27)
percentage laagopgeleiden	(50)
participatie vrouwen	(47)
banen	(36)
percentage groeisectoren	(31)
sociaal-economische index	(50)

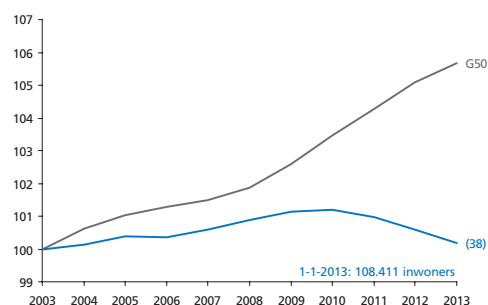
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

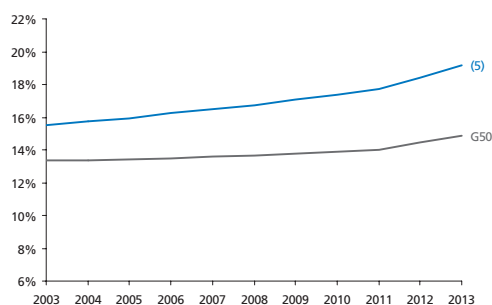
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

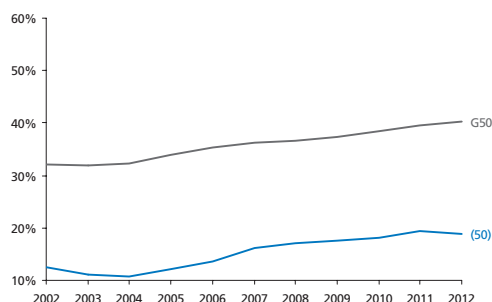
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

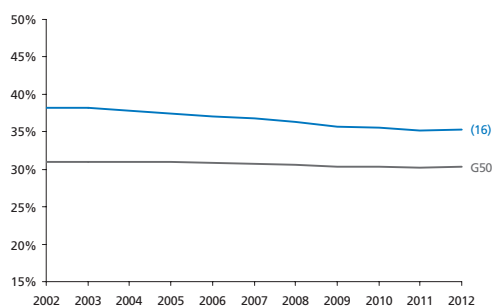
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

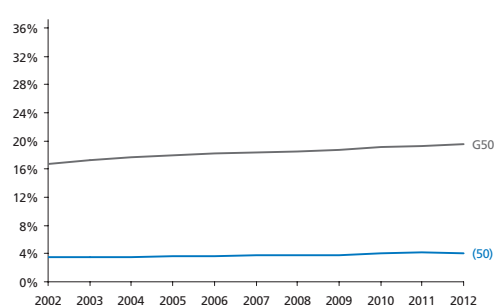
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

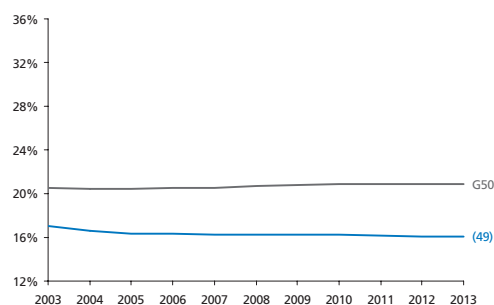
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

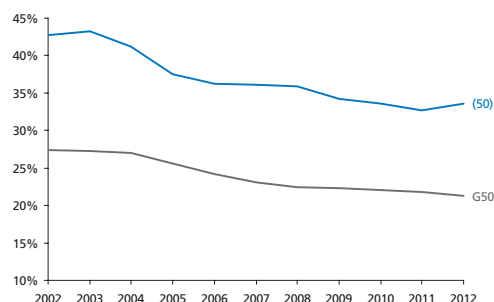
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

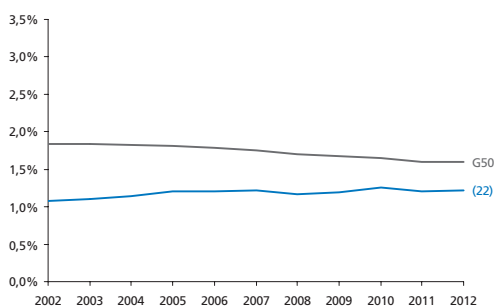
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

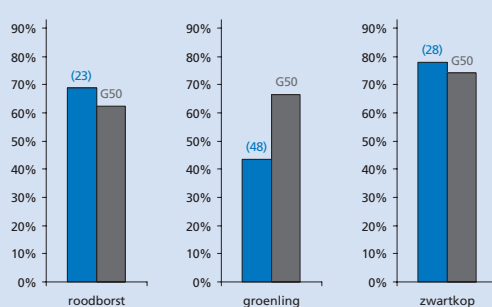
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

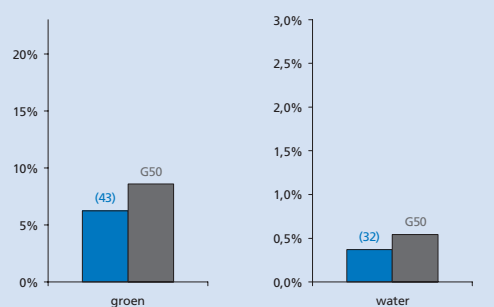
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

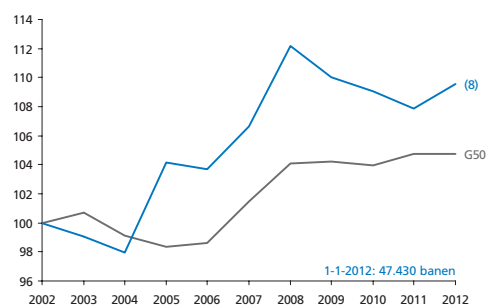
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

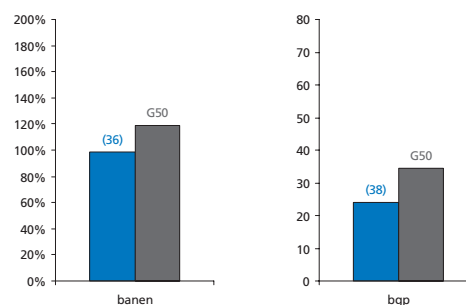
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

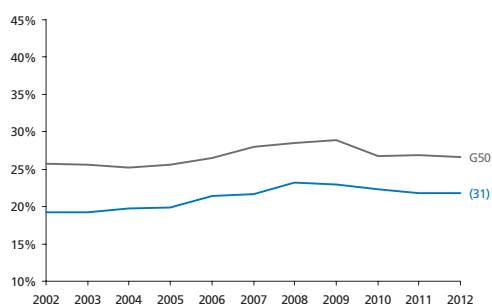
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

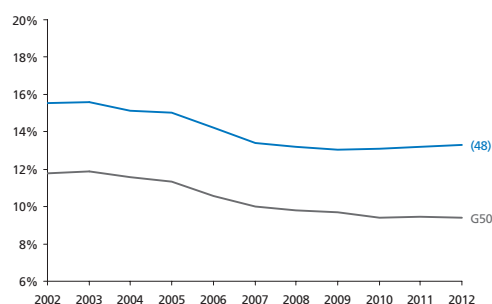
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

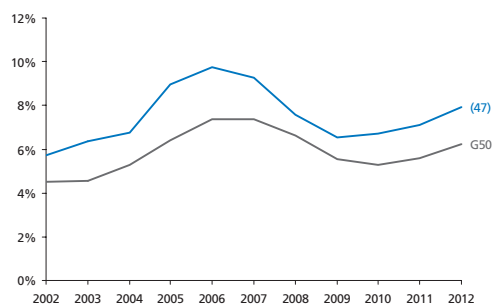
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

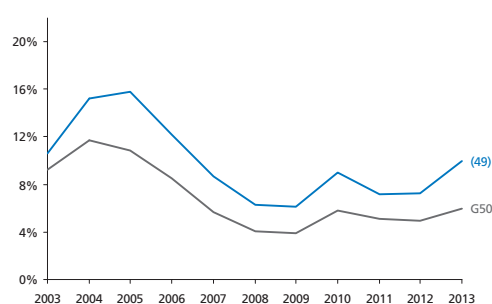
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

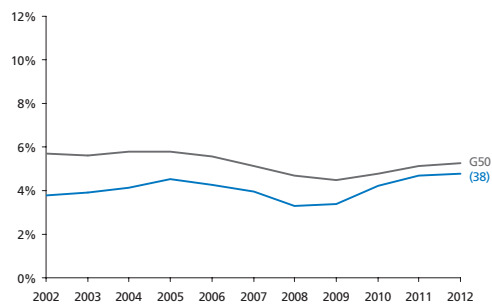
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

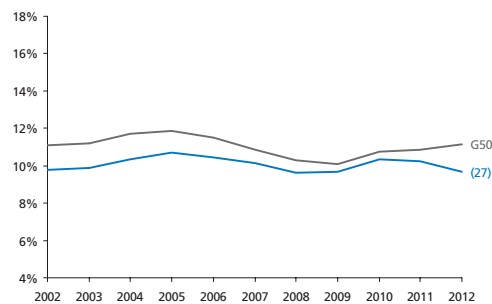
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

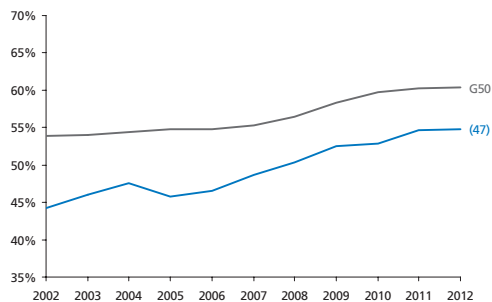
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

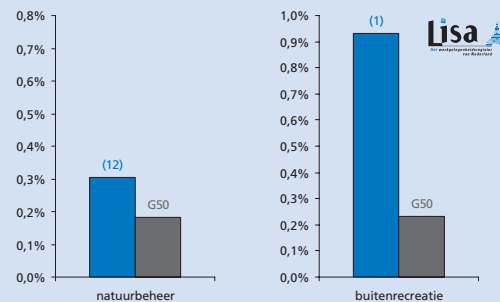
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

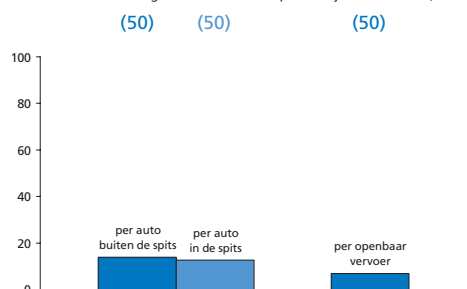
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

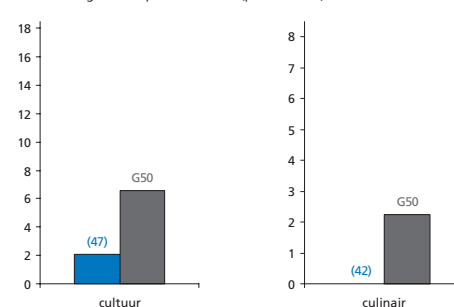
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

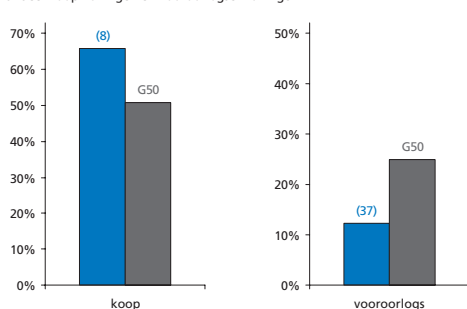
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

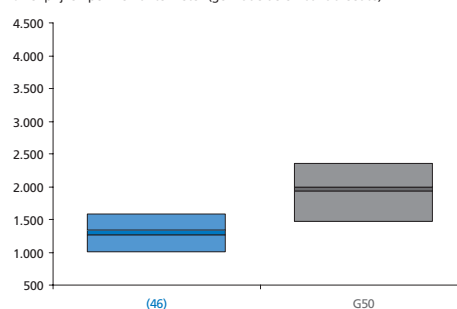
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

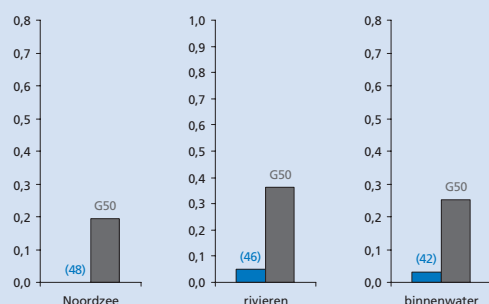
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

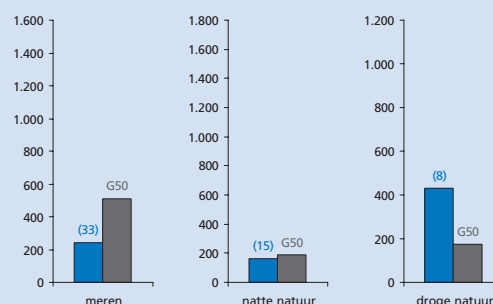
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

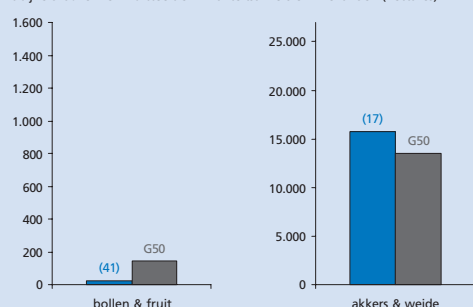
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

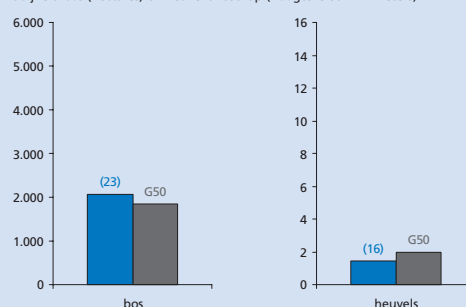
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

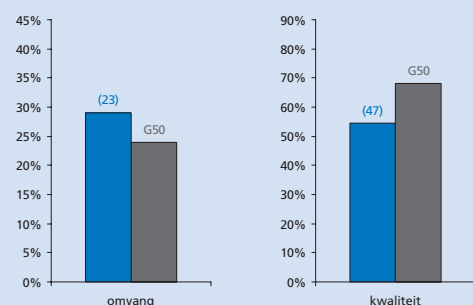
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvellandschap (hoogteverschil in meters)

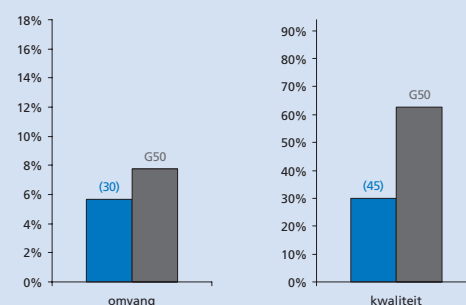
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Enschede

Met 158.639 inwoners de

11^e gemeente van
Nederland

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

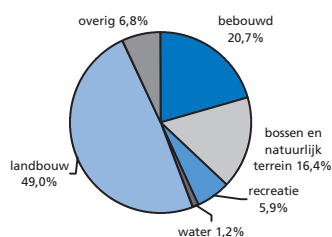
■ Enschede

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 14.272 ha

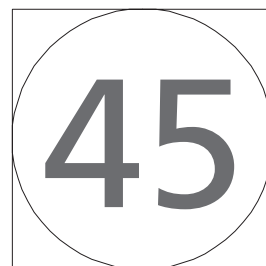
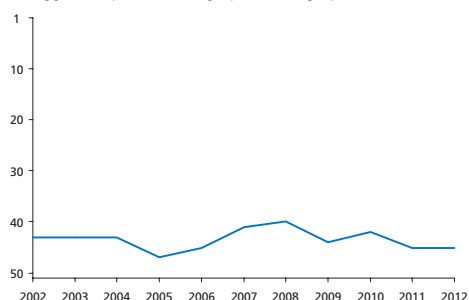
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(48)
cultureel aanbod	(20)
veiligheid	(27)
percentage koopwoningen	(33)
nabijheid natuurgebieden	(47)
culinair aanbod	(41)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(22)
woon aantrekkelijkheidsindex	(45)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

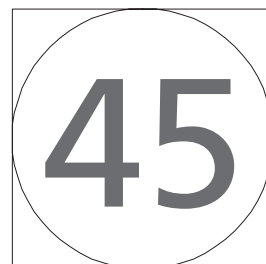
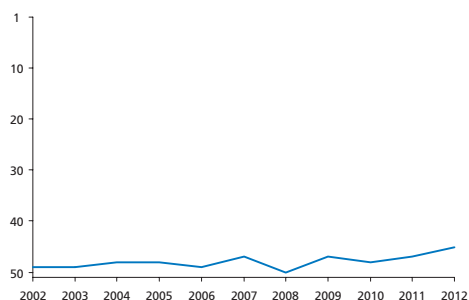
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(42)
werkloosheid	(45)
arbeidsongeschiktheid	(44)
armoede	(44)
percentage laagopgeleiden	(29)
participatie vrouwen	(39)
banen	(23)
percentage groeisectoren	(28)
sociaal-economische index	(45)

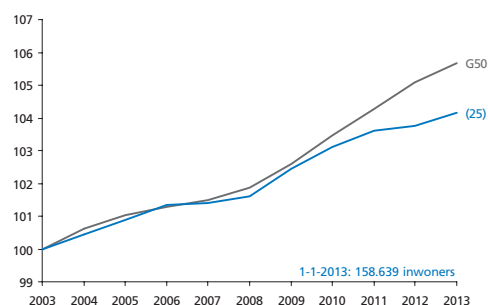
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

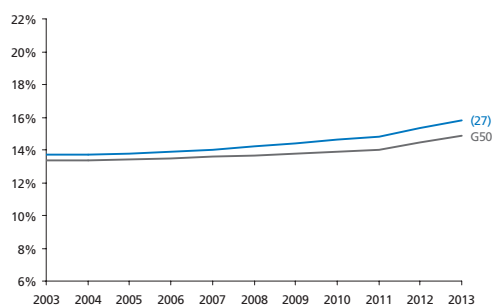
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

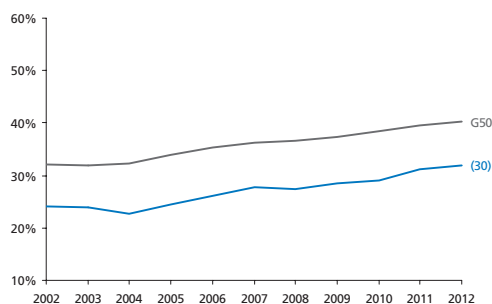
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

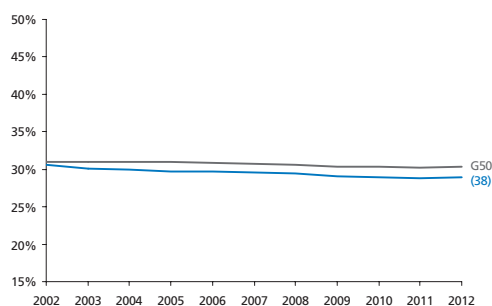
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

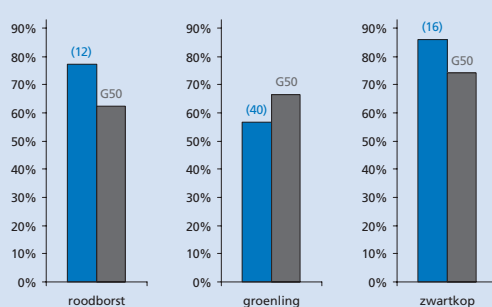
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

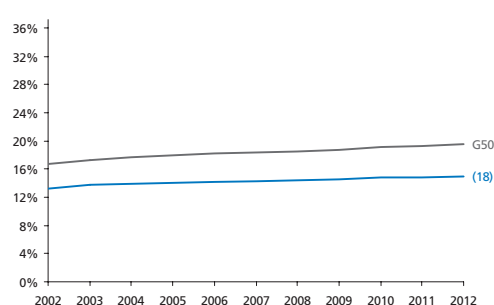
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

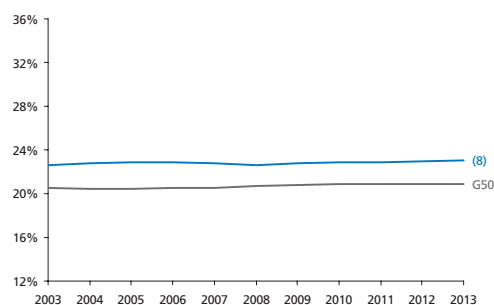
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

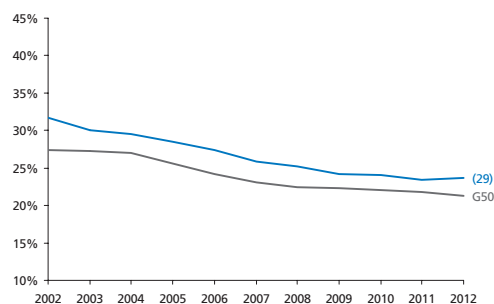
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

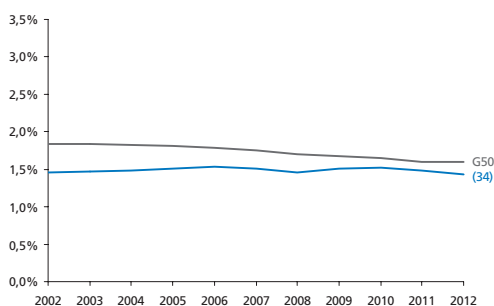
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

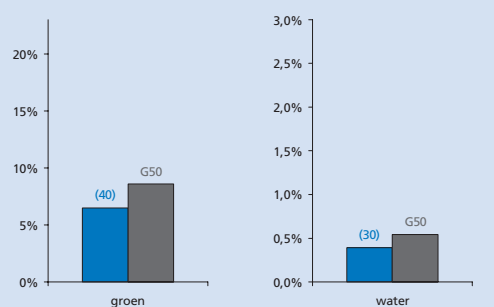
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

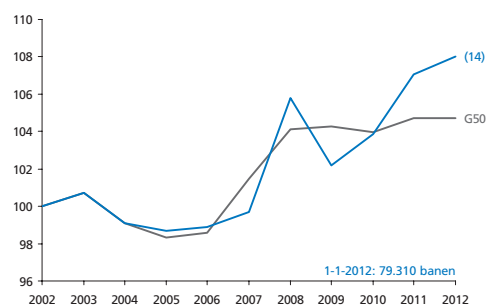
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

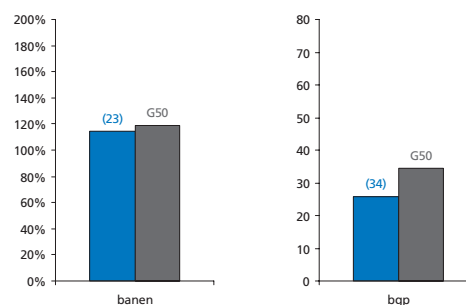
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

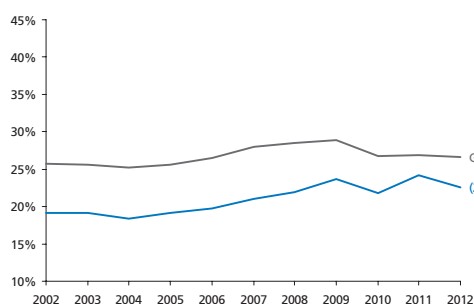
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

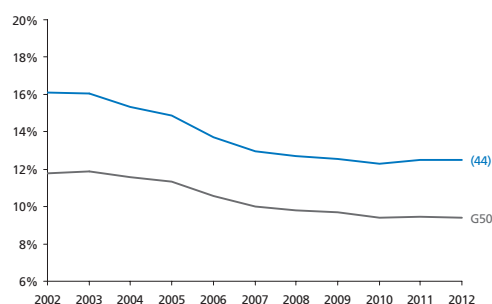
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

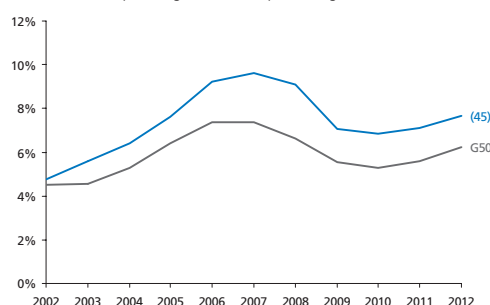
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

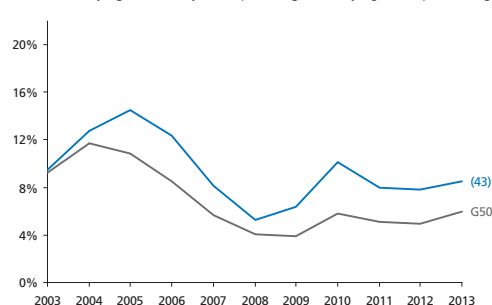
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

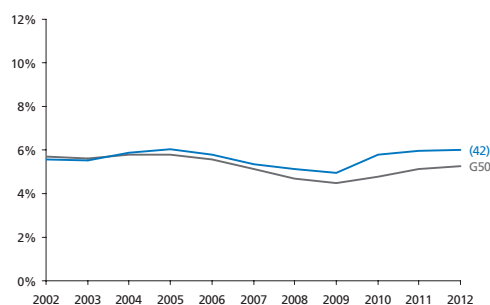
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

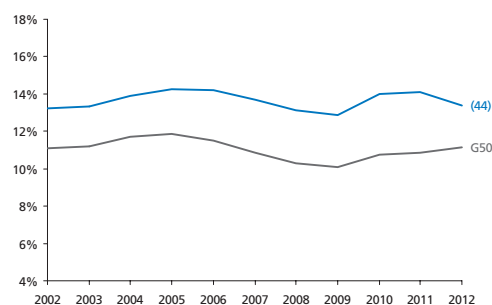
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

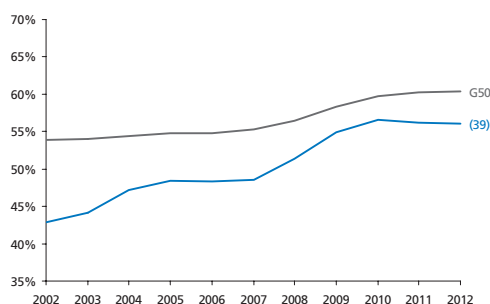
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

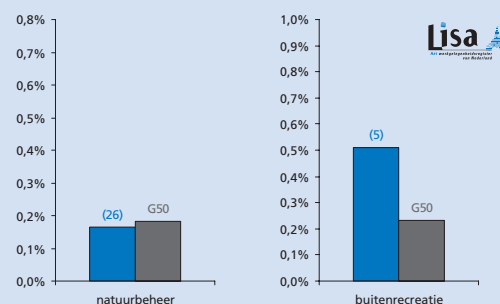
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

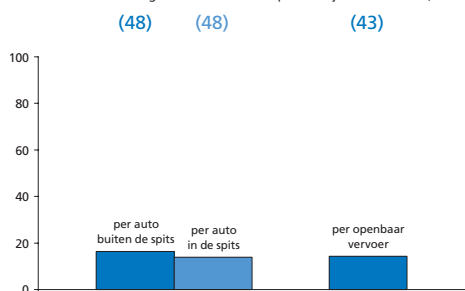
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

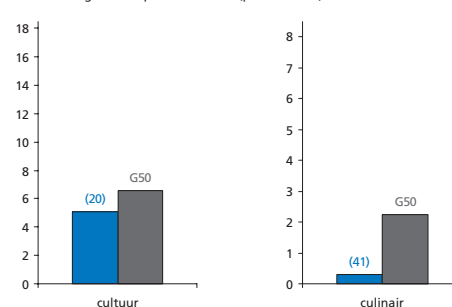
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

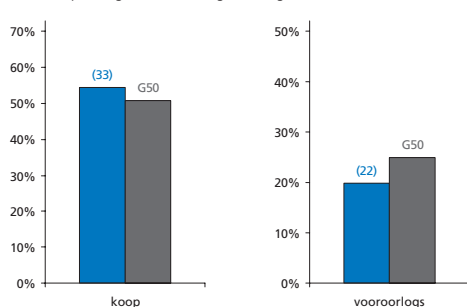
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

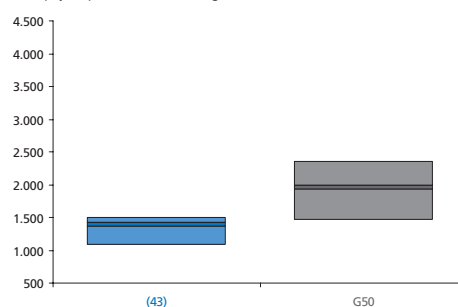
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

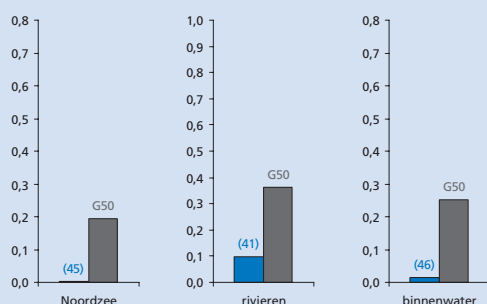
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

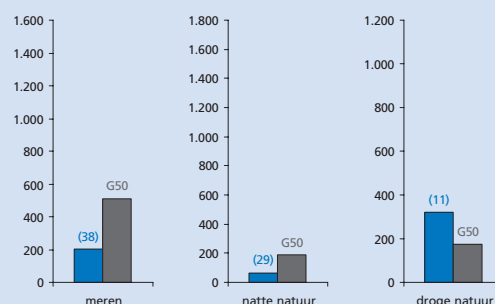
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

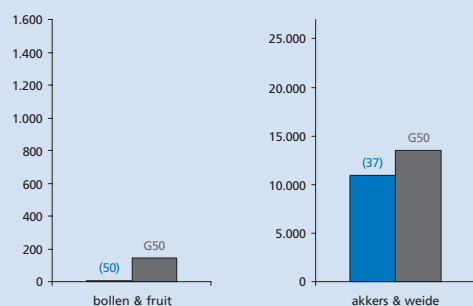
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

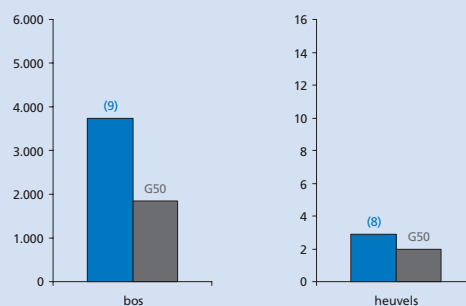
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

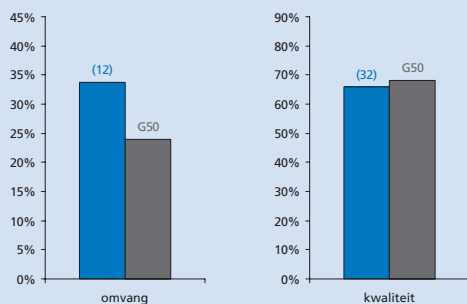
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

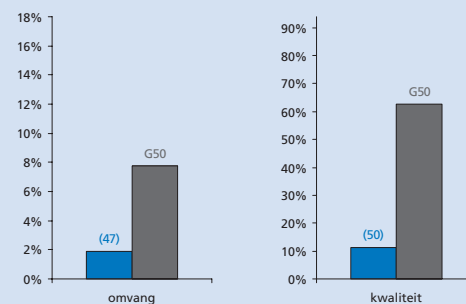
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Gouda

Met 70.912 inwoners de
47^e gemeente van
Nederland

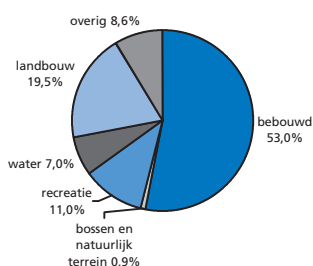
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Gouda
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 1.811 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

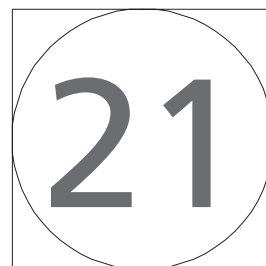
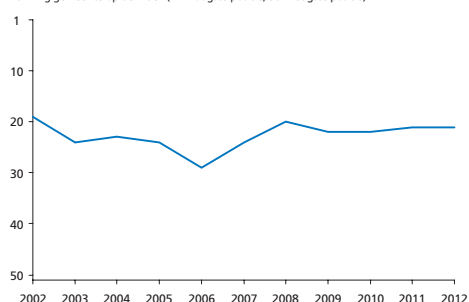
De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)
cultureel aanbod
veiligheid
percentage koopwoningen
nabijheid natuurgebieden
culinair aanbod
aanwezigheid universiteit
percentage vooroorlogse woningen
woon aantrekkelijkheidsindex

Ranking

(13)
(18)
(48)
(30)
(30)
(42)
(12)
(15)
(21)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

Sociaal-economische index

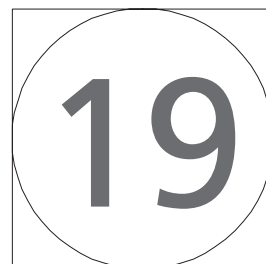
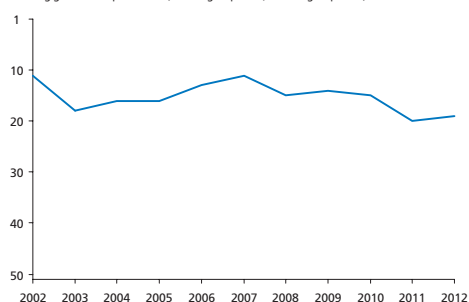
De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand
werkloosheid
arbeidsongeschiktheid
armoede
percentage laagopgeleiden
participatie vrouwen
banen
percentage groeisectoren
sociaal-economische index

Ranking

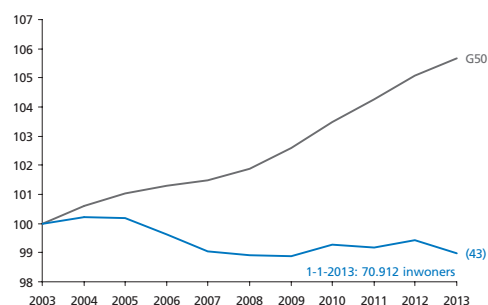
(18)
(12)
(17)
(33)
(17)
(26)
(24)
(32)
(19)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

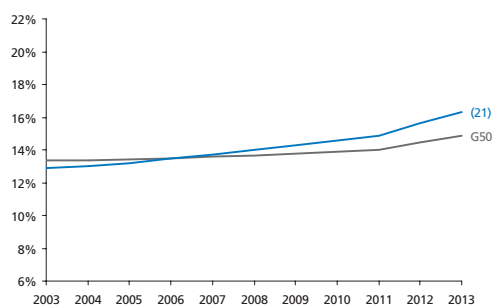
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

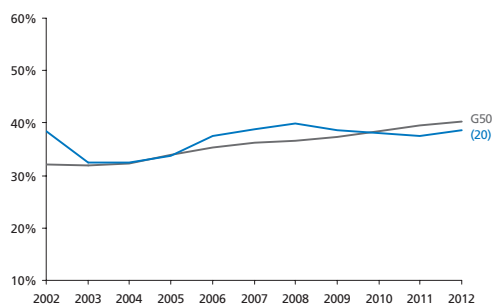
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

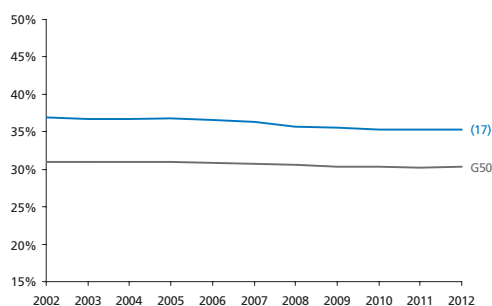
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

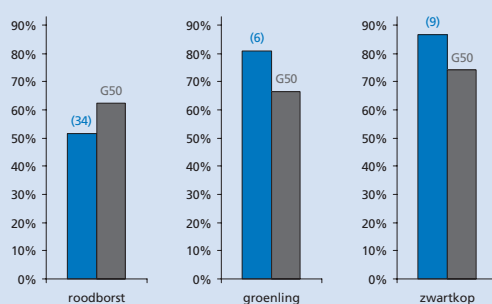
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

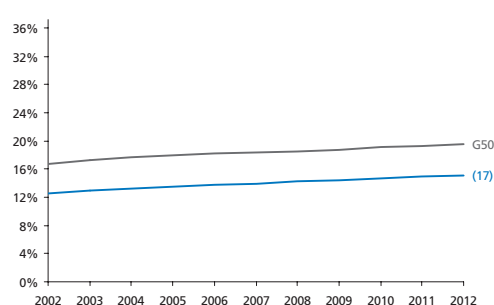
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

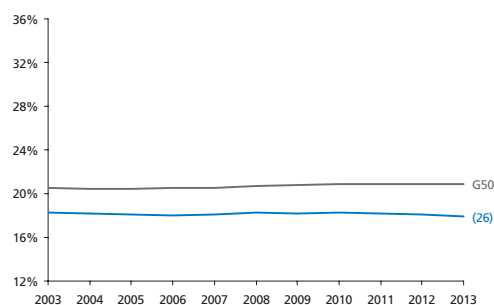
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

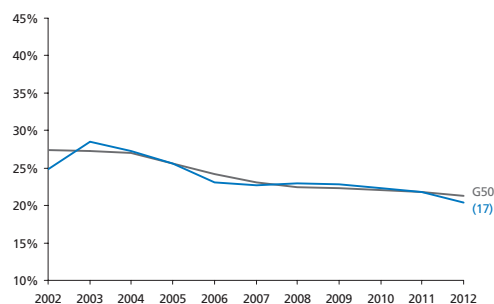
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

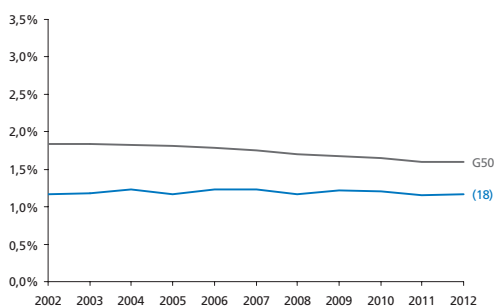
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

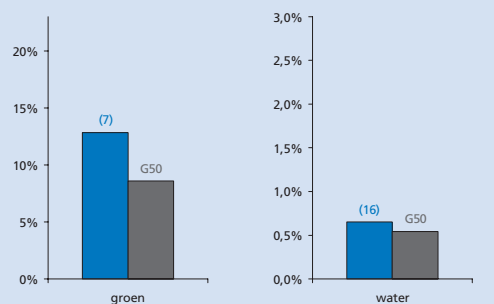
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

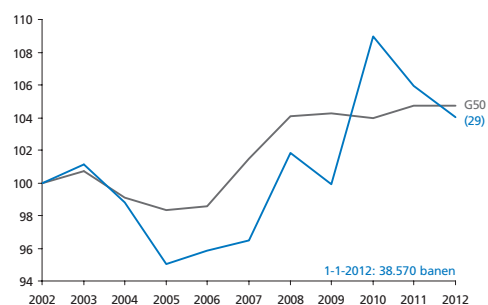
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

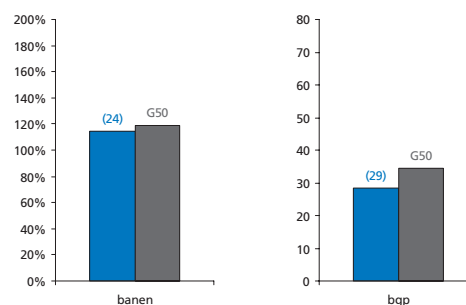
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

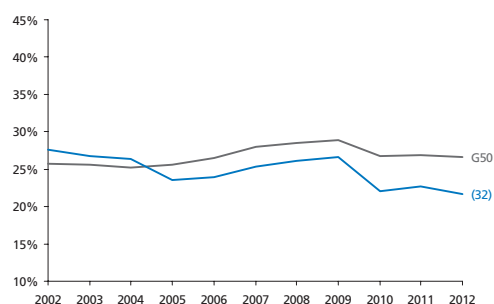
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

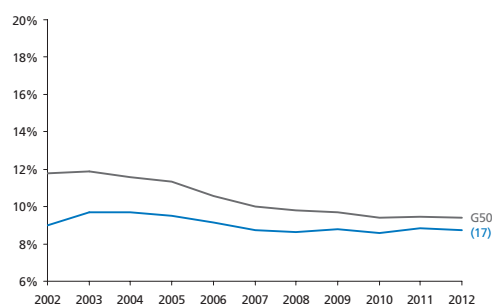
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

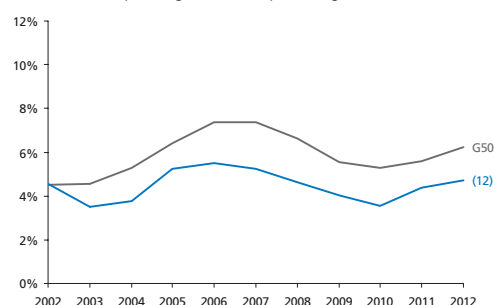
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

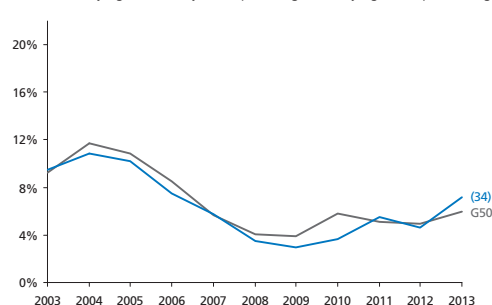
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

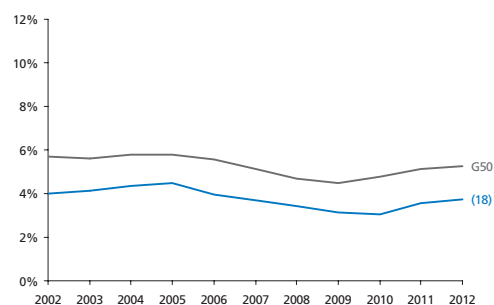
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

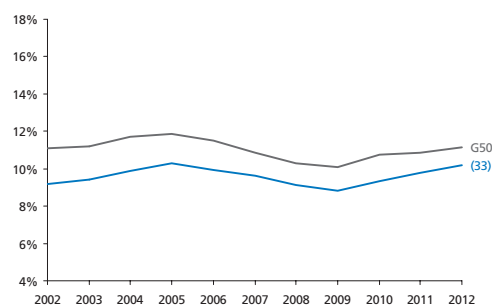
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

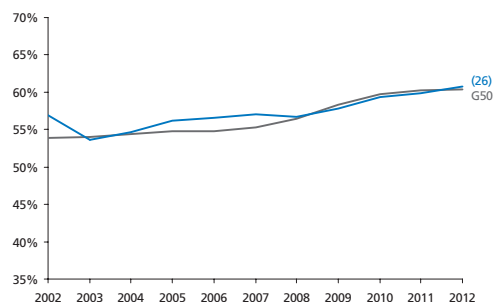
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

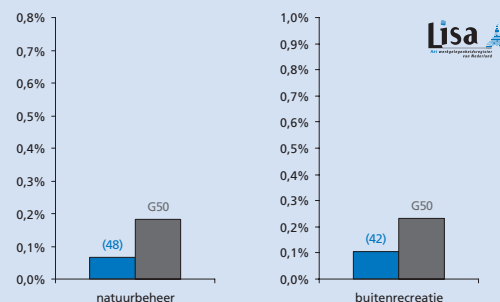
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

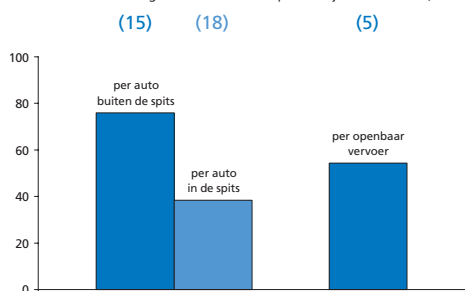
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

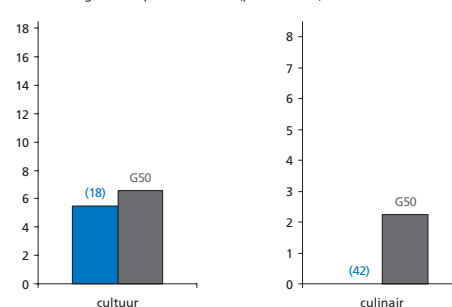
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

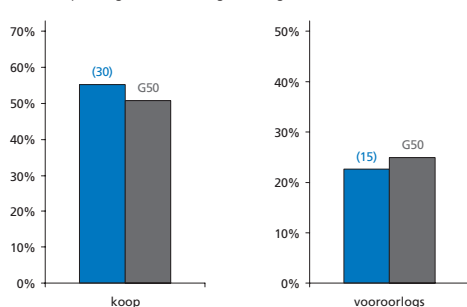
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

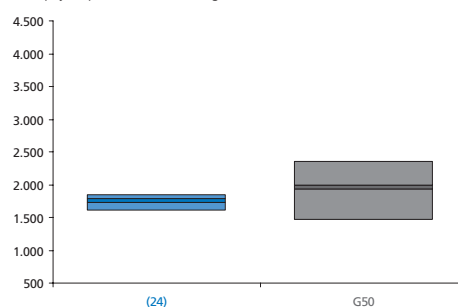
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

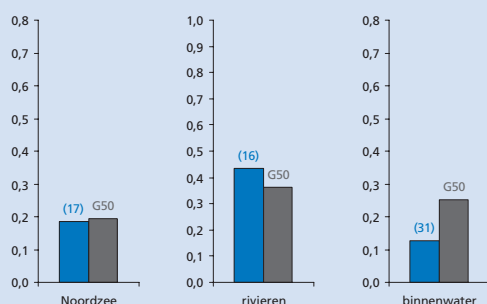
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

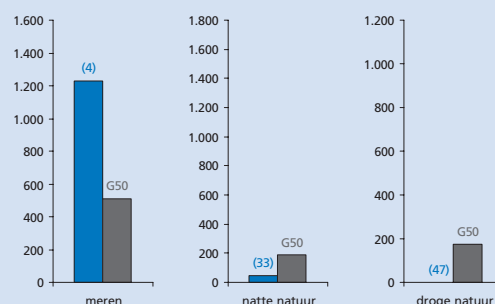
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

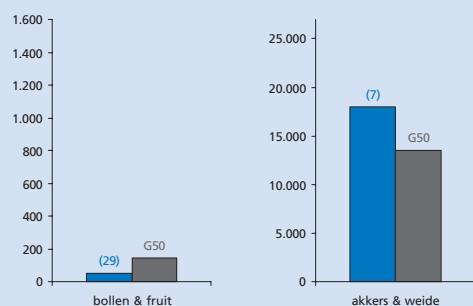
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

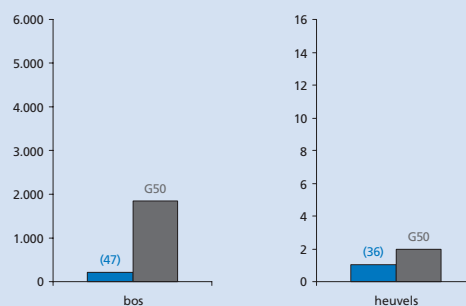
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

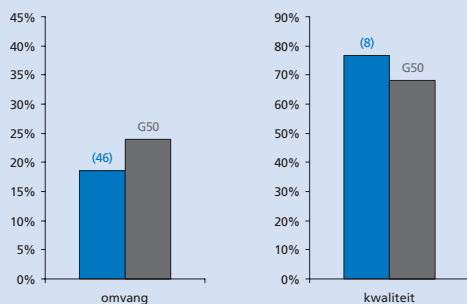
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

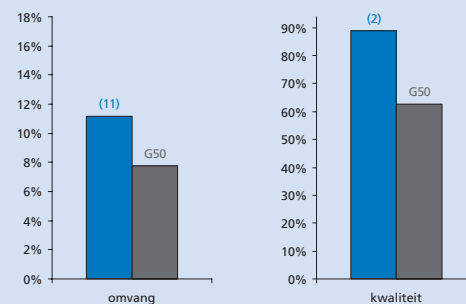
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Groningen

Met 195.405 inwoners de

7^e gemeente van
N e d e r l a n d

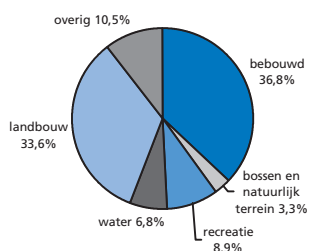
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Groningen
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 8.375 ha

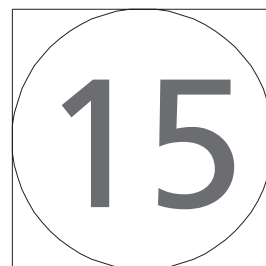
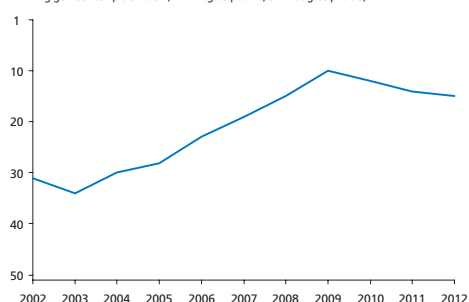
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(42)
cultureel aanbod	(4)
veiligheid	(47)
percentage koopwoningen	(46)
nabijheid natuurgebieden	(14)
culinair aanbod	(29)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(10)
woon aantrekkelijkheidsindex	(15)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

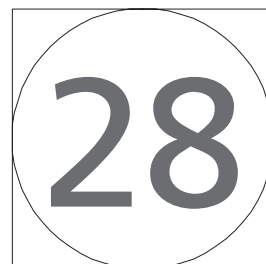
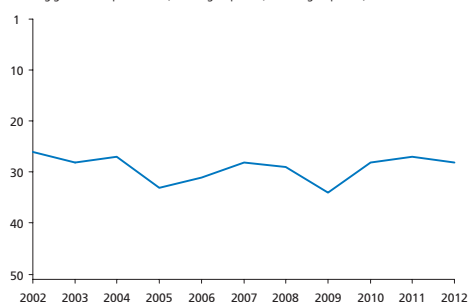
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(45)
werkloosheid	(49)
arbeidsongeschiktheid	(11)
armoede	(49)
percentage laagopgeleiden	(1)
participatie vrouwen	(31)
banen	(10)
percentage groeisectoren	(12)
sociaal-economische index	(28)

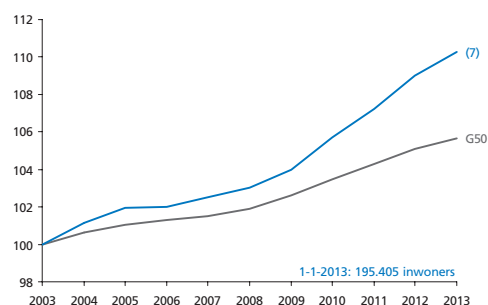
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

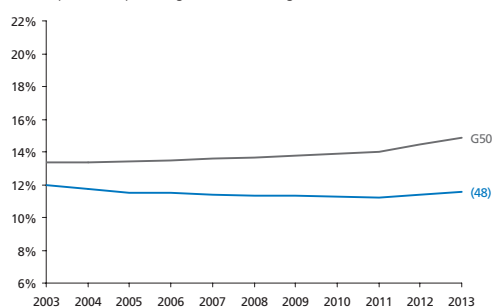
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

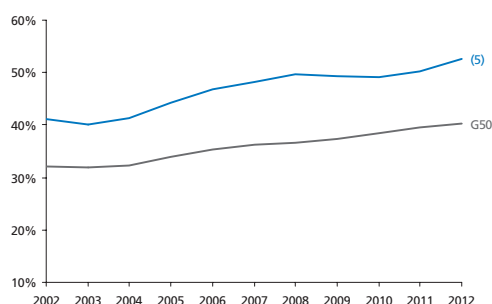
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

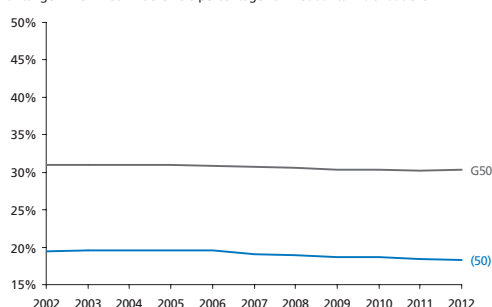
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

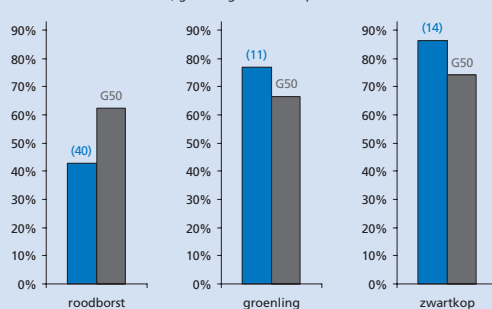
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

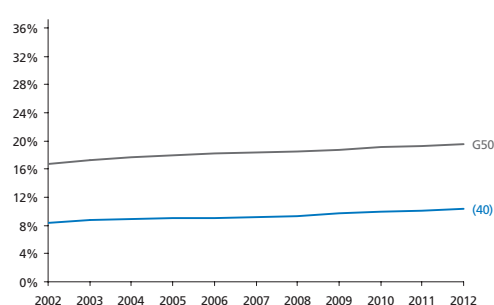
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

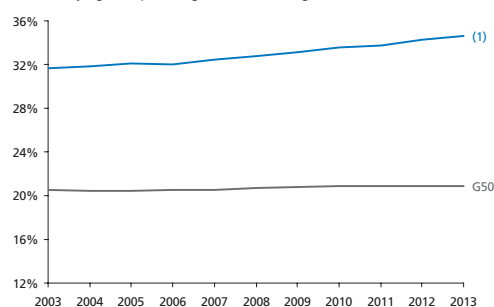
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

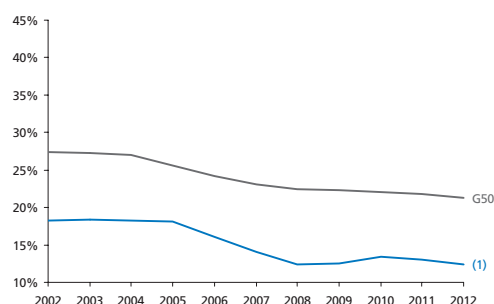
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

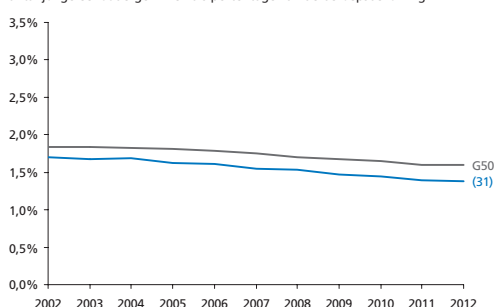
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

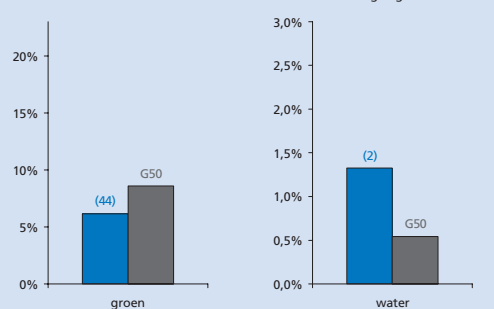
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

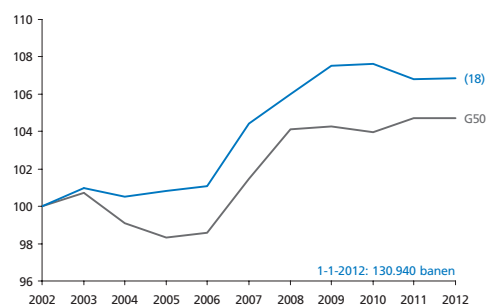
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

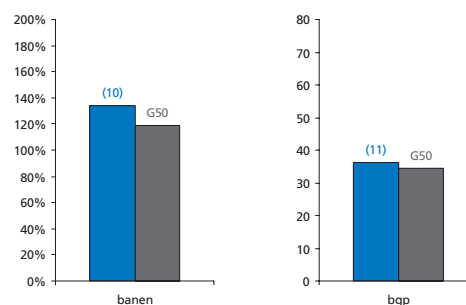
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

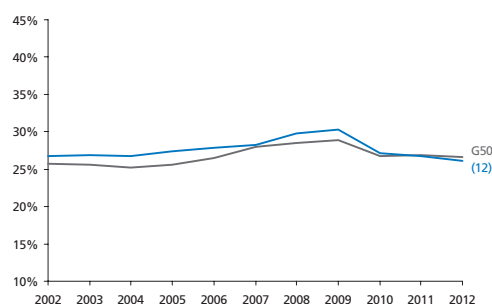
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

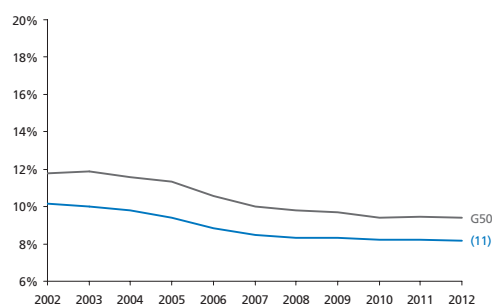
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

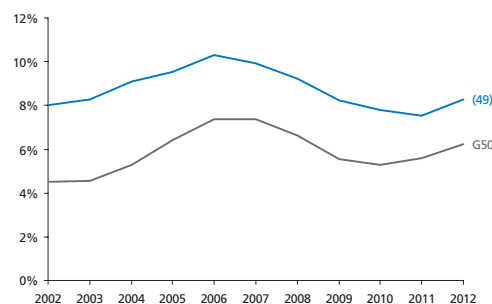
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

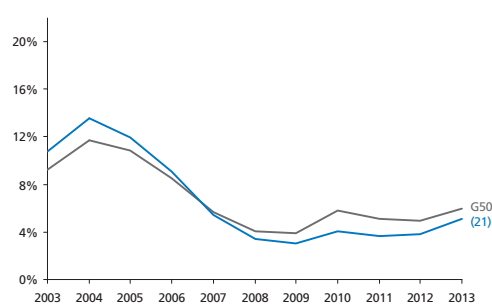
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

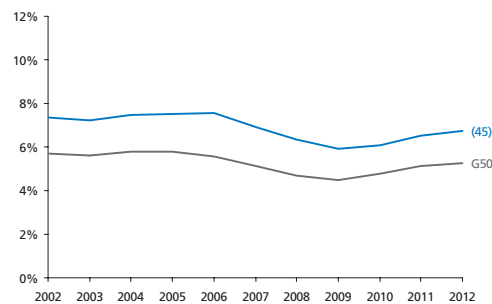
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

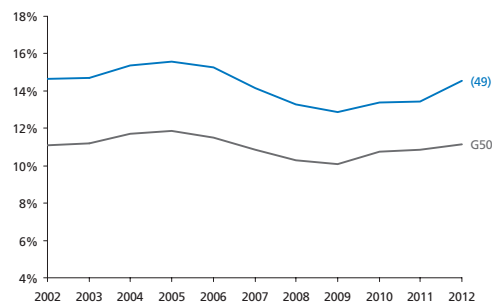
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

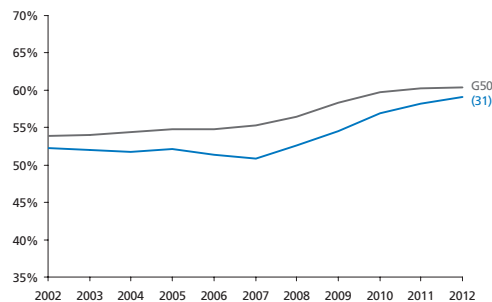
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

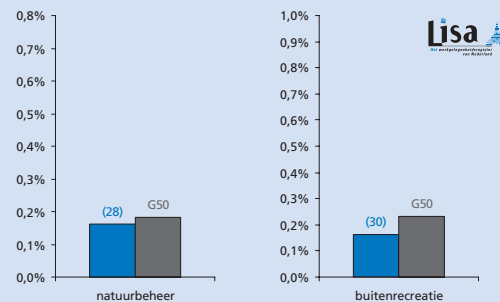
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

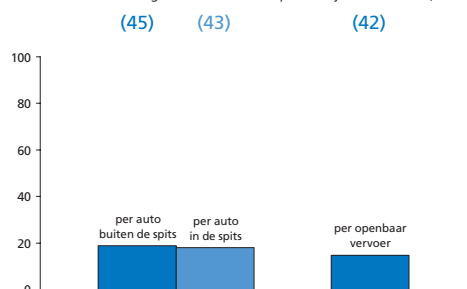
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

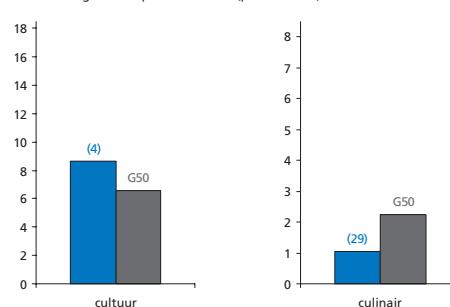
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

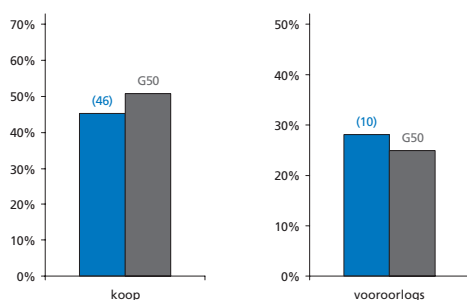
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw.) en culinaire kwaliteit (index)

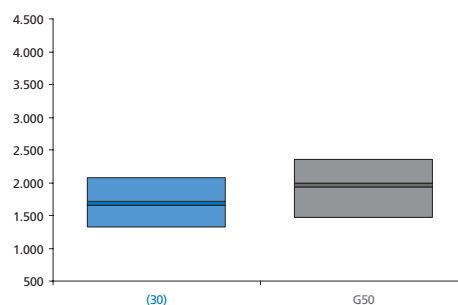
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

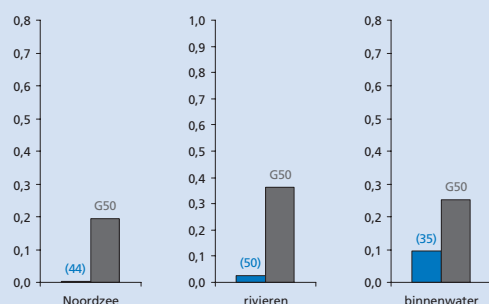
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

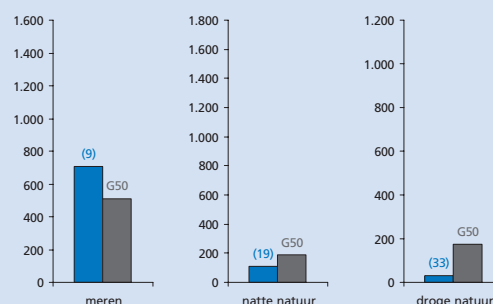
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

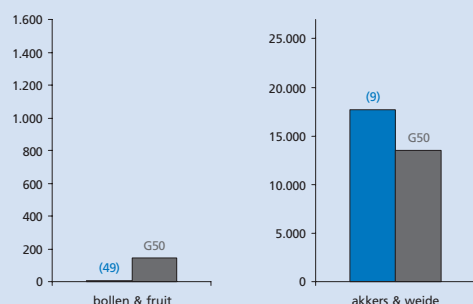
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

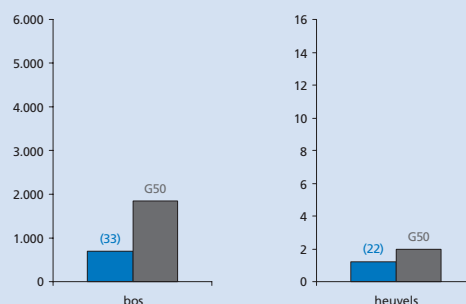
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

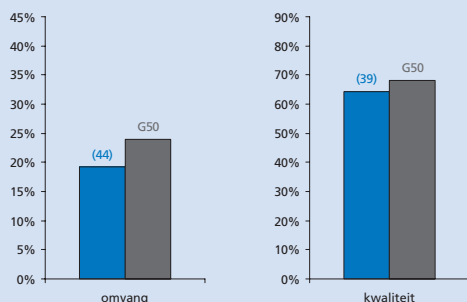
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

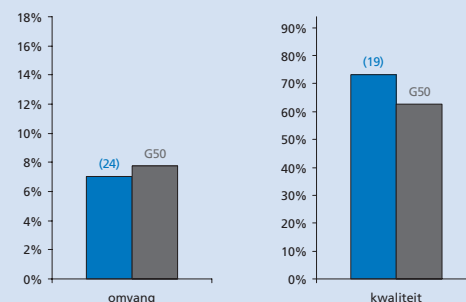
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Haarlem

Met 153.123 inwoners de

13^e gemeente van
Nederland

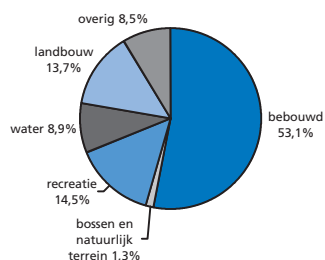
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Haarlem
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

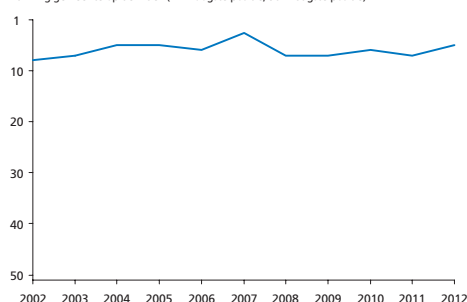
totale oppervlakte 3.209 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(19)
cultureel aanbod	(7)
veiligheid	(19)
percentage koopwoningen	(29)
nabijheid natuurgebieden	(38)
culinair aanbod	(12)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(1)
woon aantrekkelijkheidsindex	(5)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

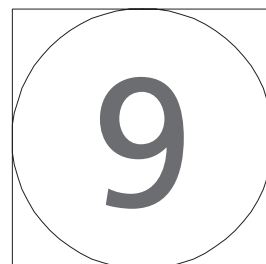
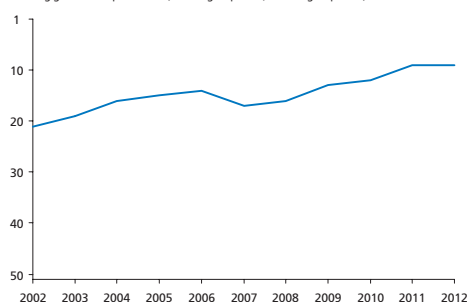

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

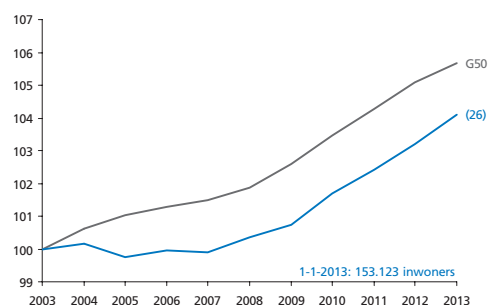
	Ranking
bijstand	(11)
werkloosheid	(13)
arbeidsongeschiktheid	(30)
armoede	(16)
percentage laagopgeleiden	(12)
participatie vrouwen	(1)
banen	(43)
percentage groeisectoren	(19)
sociaal-economische index	(9)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

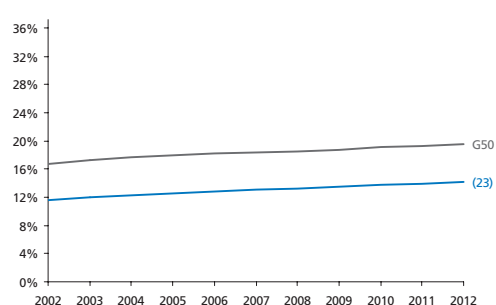
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

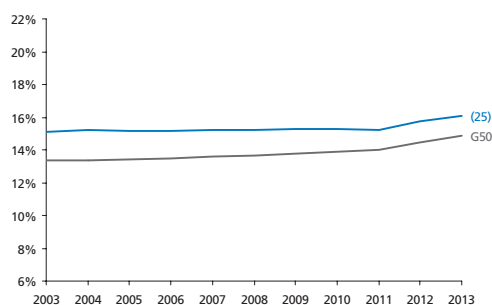
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

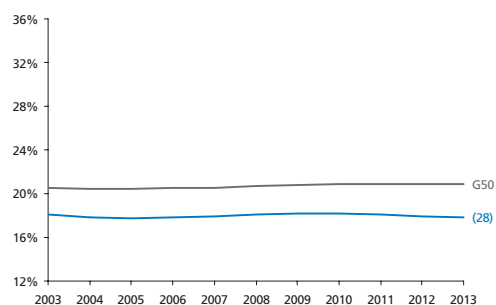
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

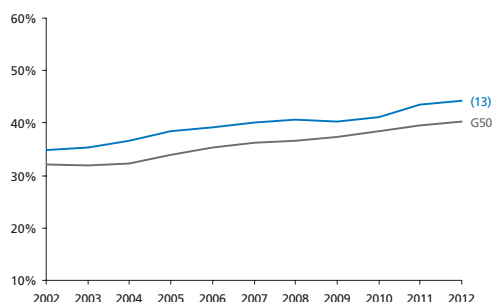
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

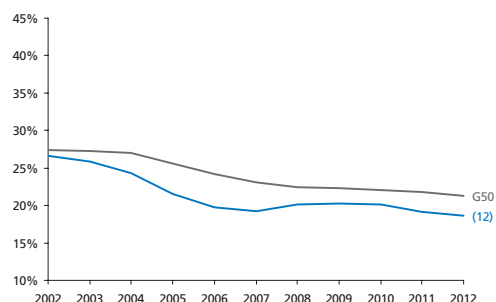
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

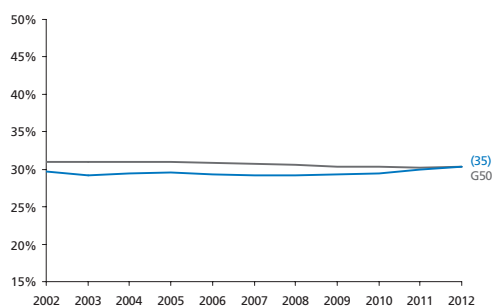
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

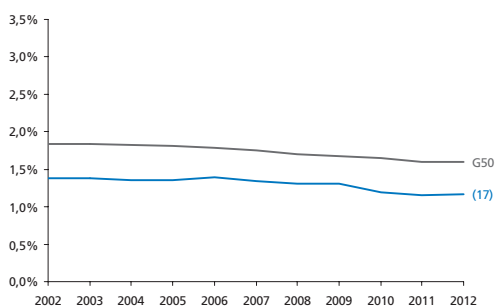
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

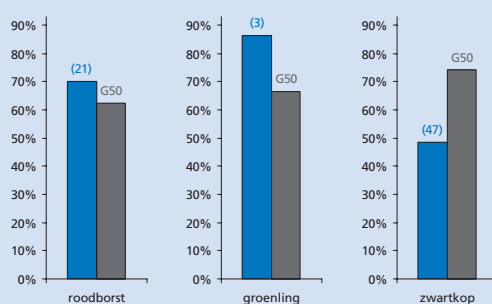
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

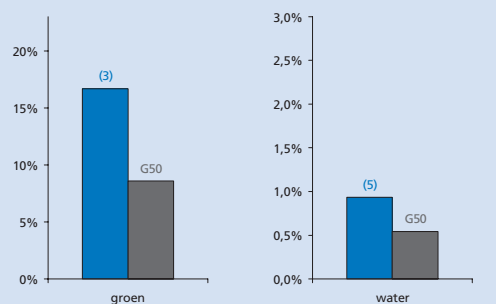
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

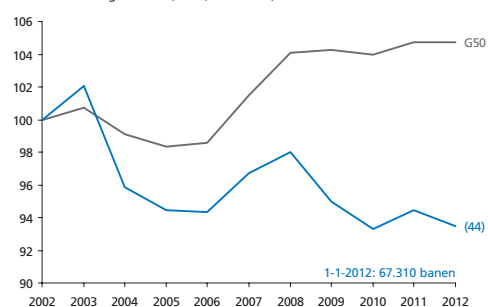
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

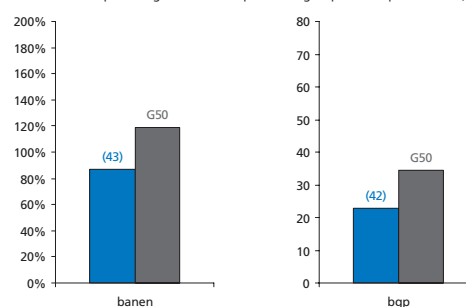
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

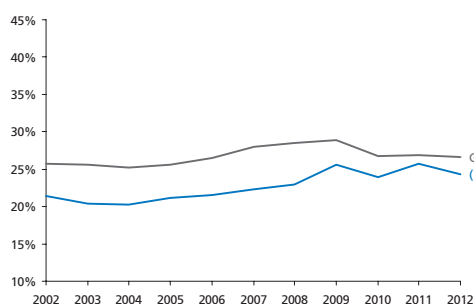
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

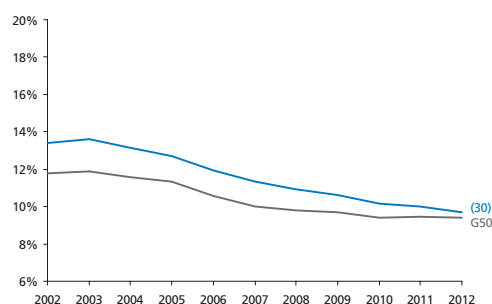
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

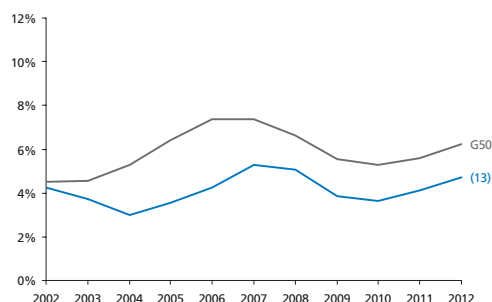
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

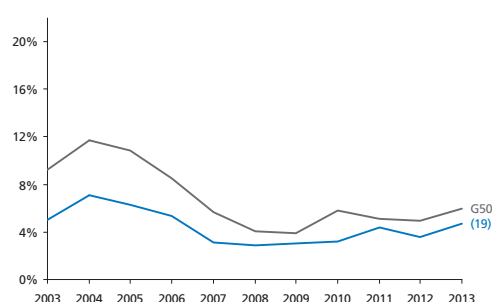
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

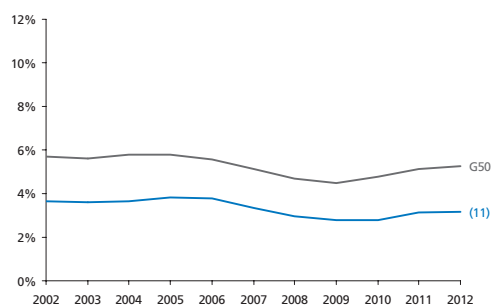
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

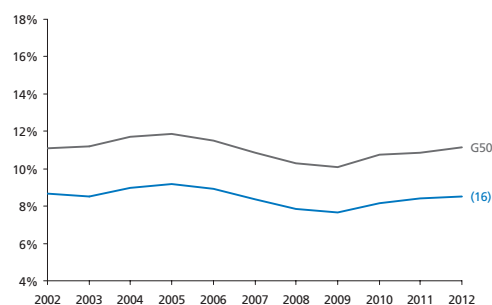
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

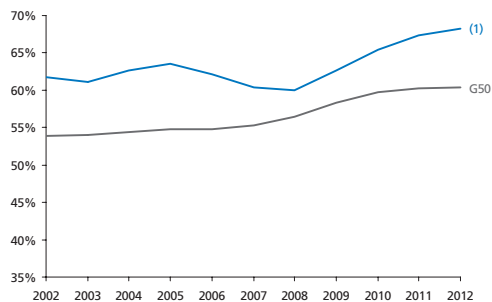
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

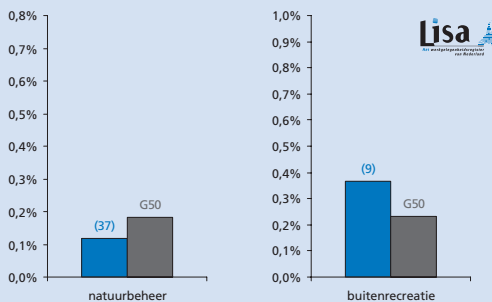
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

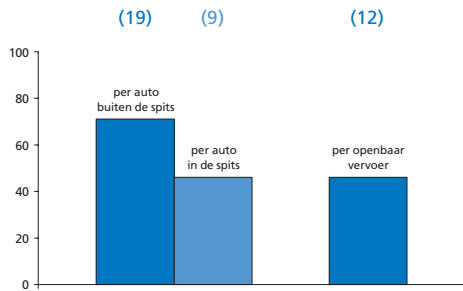
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

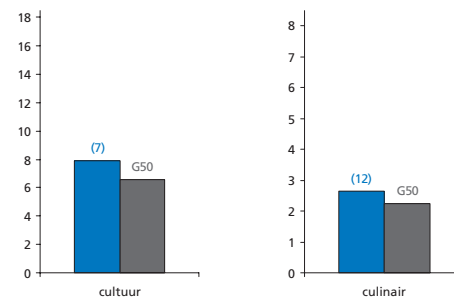
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

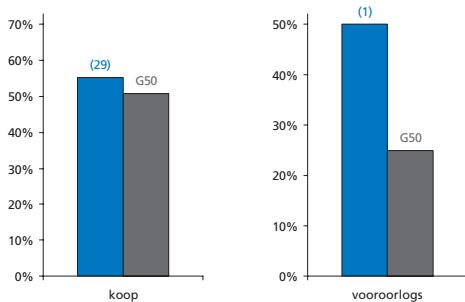
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw.) en culinaire kwaliteit (index)

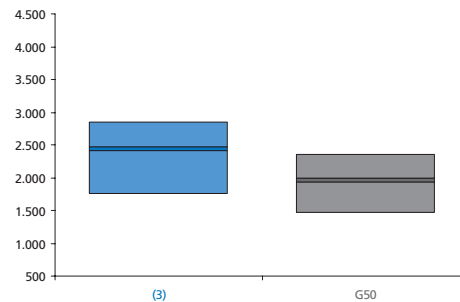
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

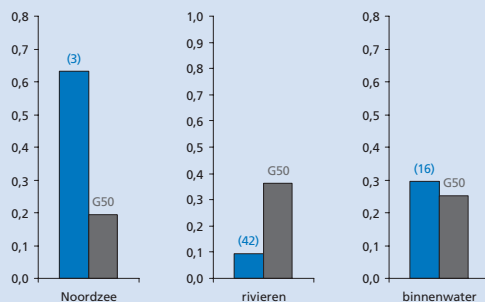
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

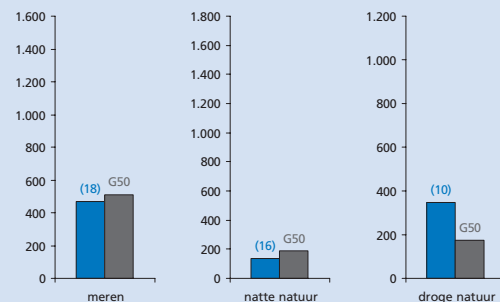
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

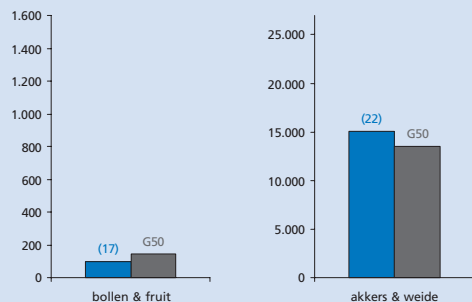
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

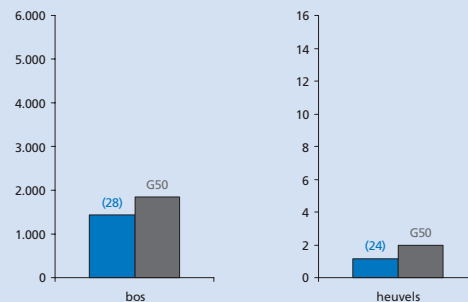
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

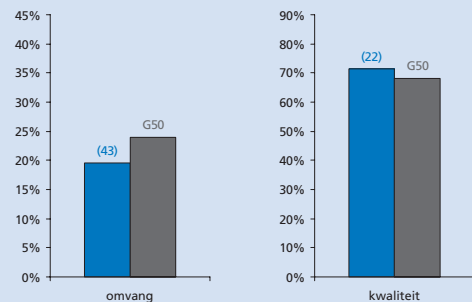
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

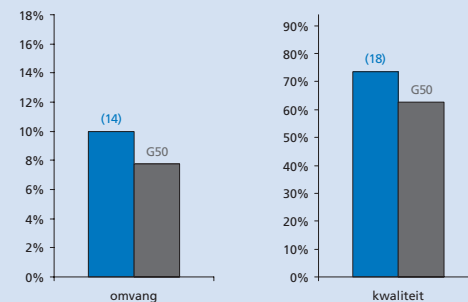
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Haarlemmermeer

Met 144.126 inwoners de

17^e gemeente van
Nederland

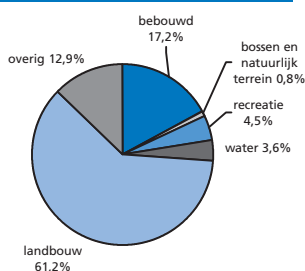
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Haarlemmermeer
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 18.529 ha

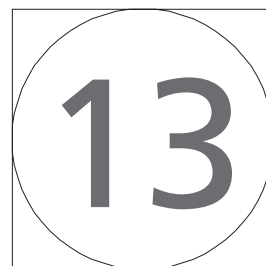
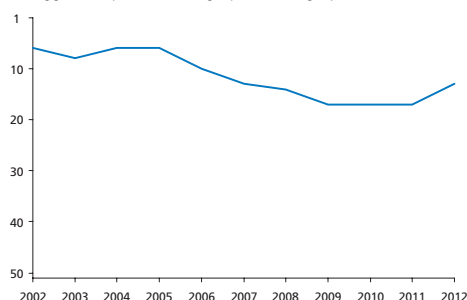
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(11)
cultureel aanbod	(30)
veiligheid	(3)
percentage koopwoningen	(1)
nabijheid natuurgebieden	(20)
culinair aanbod	(32)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(44)
woon aantrekkelijkheidsindex	(13)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

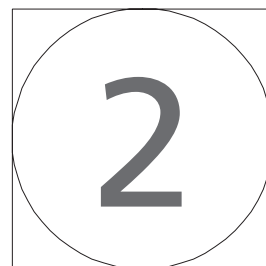
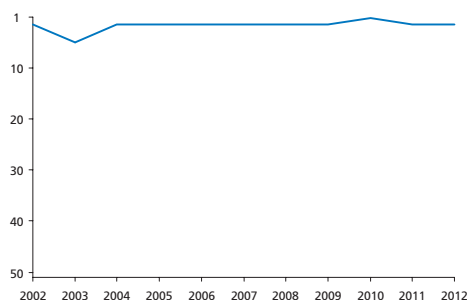
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(1)
werkloosheid	(4)
arbeidsongeschiktheid	(7)
armoede	(1)
percentage laagopgeleiden	(32)
participatie vrouwen	(6)
banen	(1)
percentage groeisectoren	(20)
sociaal-economische index	(2)

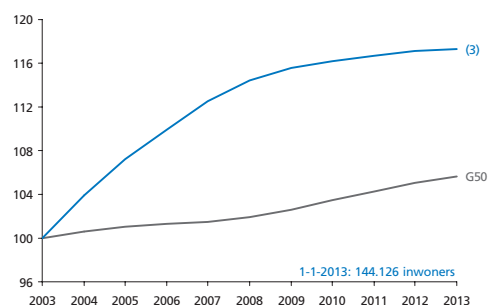
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

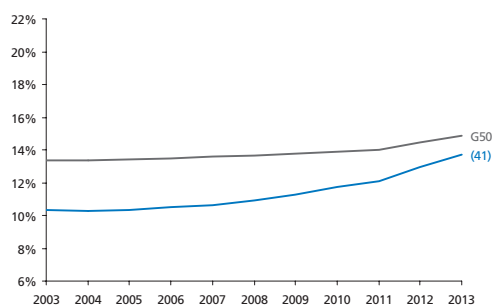
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

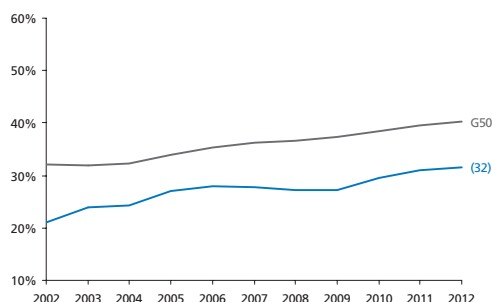
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

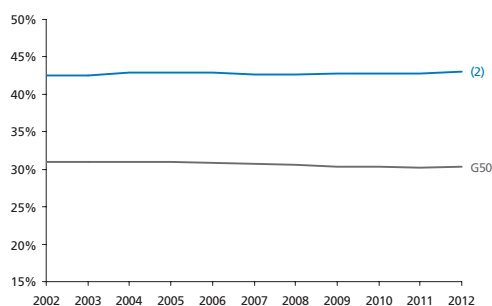
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

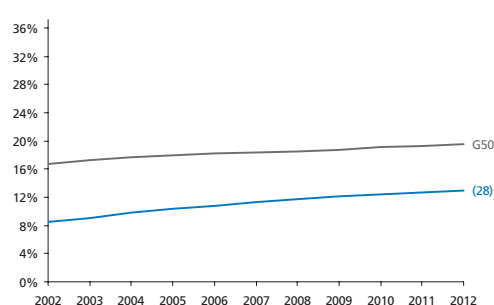
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

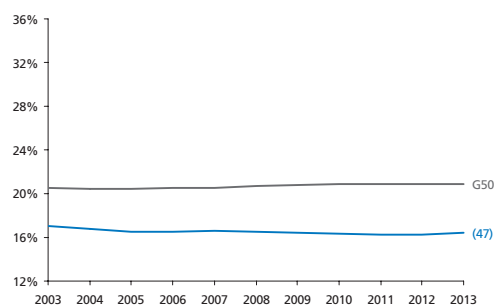
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

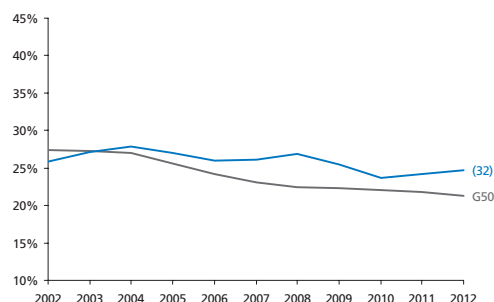
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

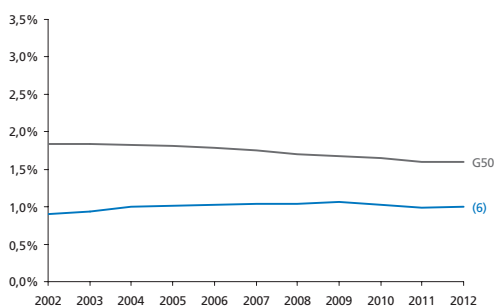
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

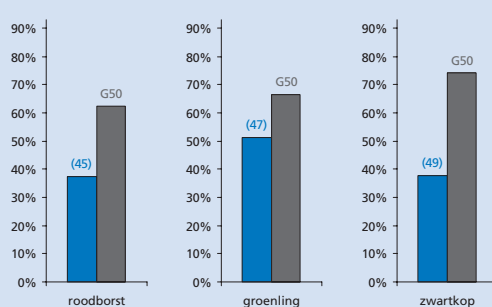
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

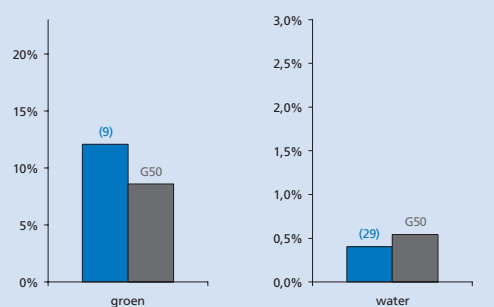
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

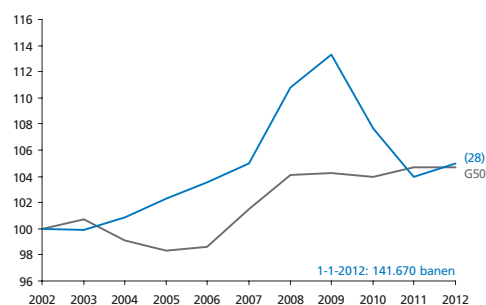
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

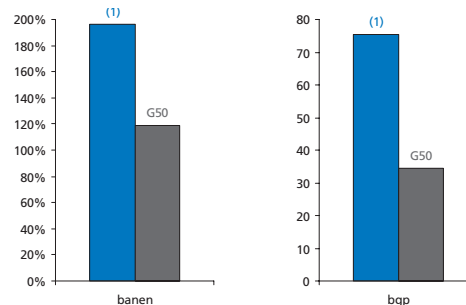
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

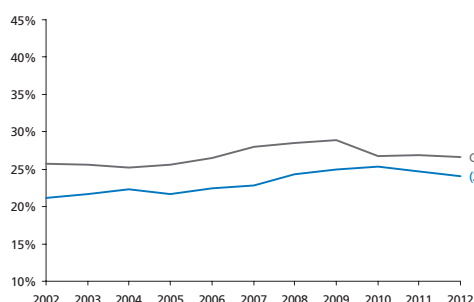
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

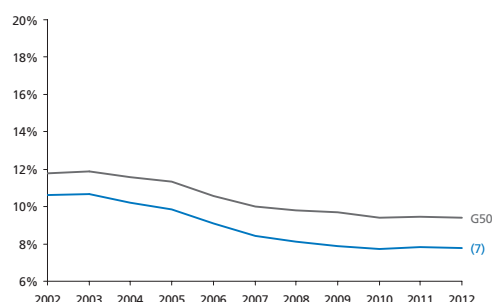
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

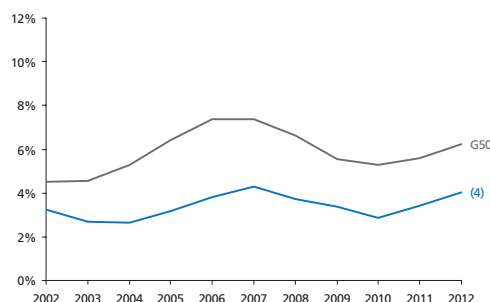
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

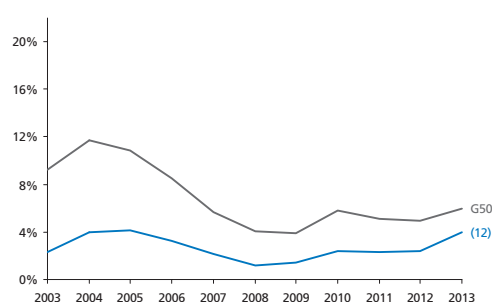
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

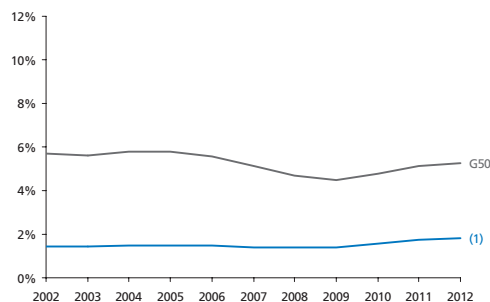
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

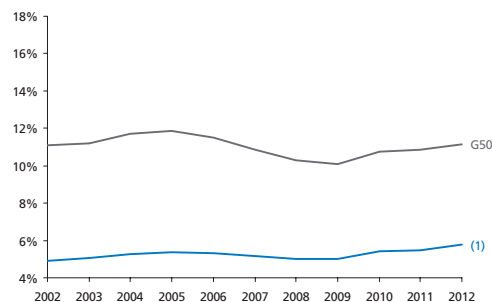
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

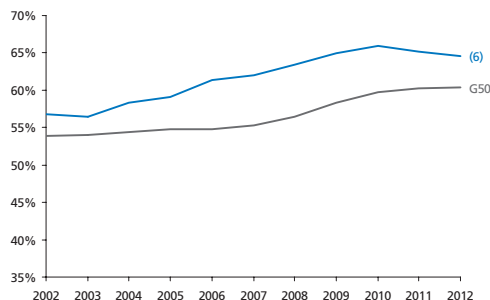
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

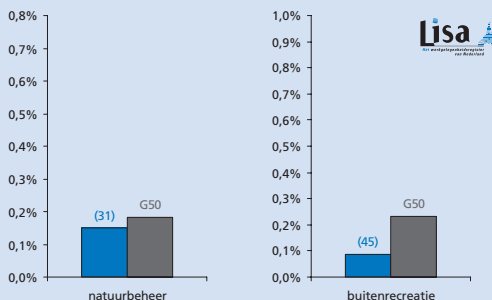
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

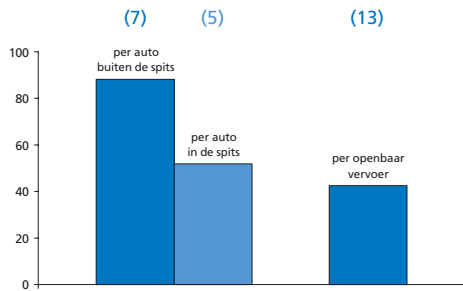
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

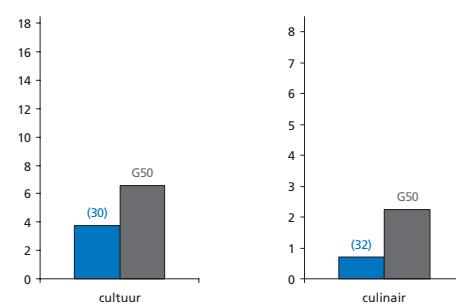
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

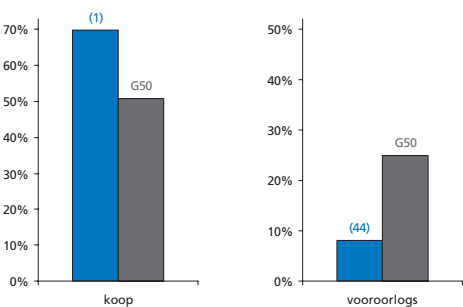
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

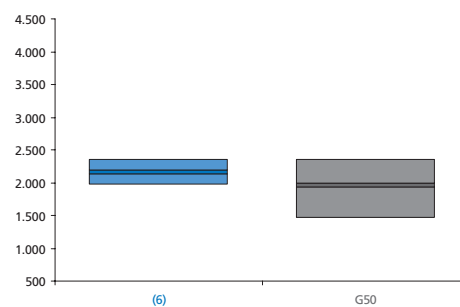
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

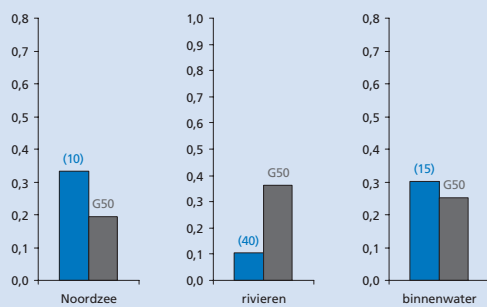
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

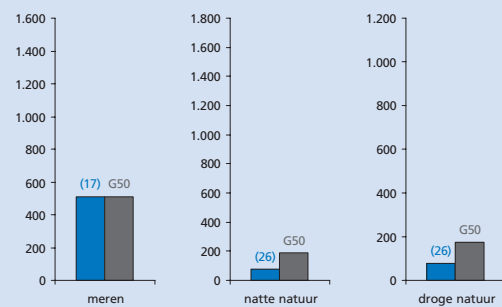
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

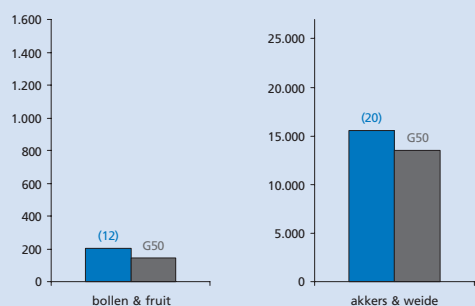
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

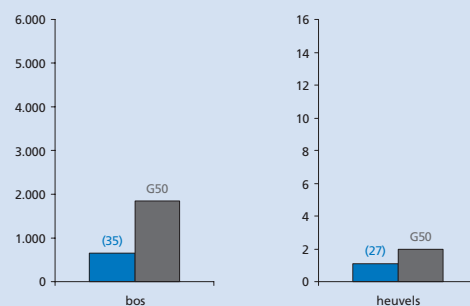
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

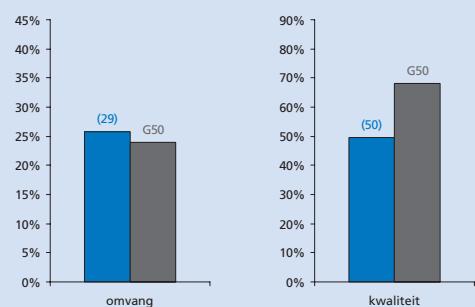
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvellandschap (hoogteverschil in meters)

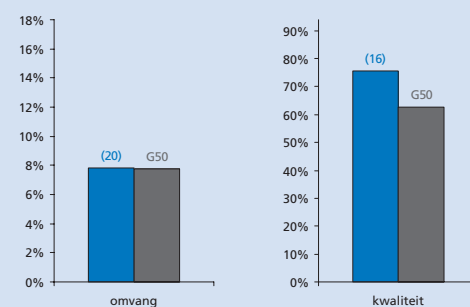
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Heerlen

Met 88.754 inwoners de

33^e gemeente van
Nederland

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

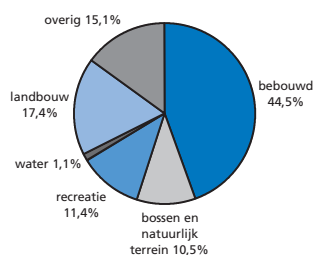
■ Heerlen

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

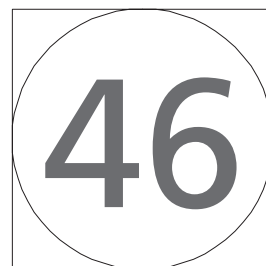
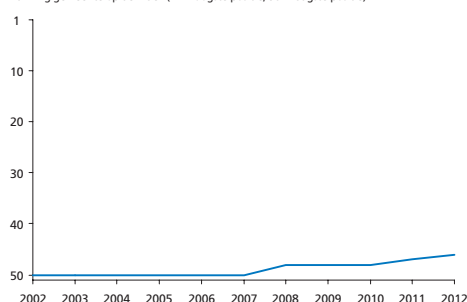
totale oppervlakte 4.553 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(46)
cultureel aanbod	(5)
veiligheid	(50)
percentage koopwoningen	(39)
nabijheid natuurgebieden	(49)
culinair aanbod	(35)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(29)
woon aantrekkelijkheidsindex	(46)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

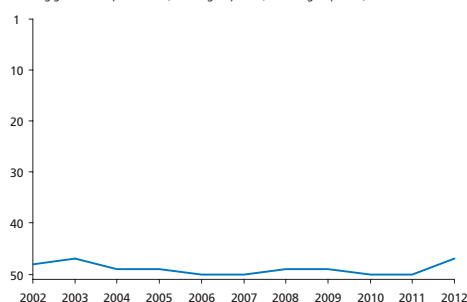

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

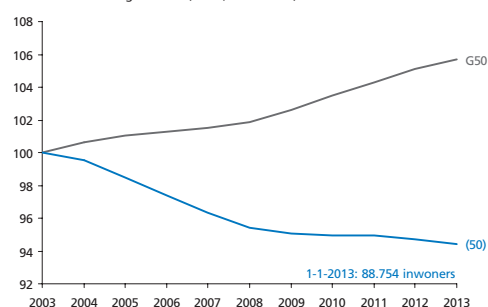
	Ranking
bijstand	(49)
werkloosheid	(48)
arbeidsongeschiktheid	(50)
armoede	(46)
percentage laagopgeleiden	(46)
participatie vrouwen	(50)
banen	(2)
percentage groeisectoren	(8)
sociaal-economische index	(47)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

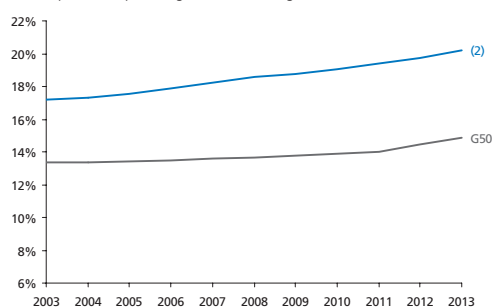
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

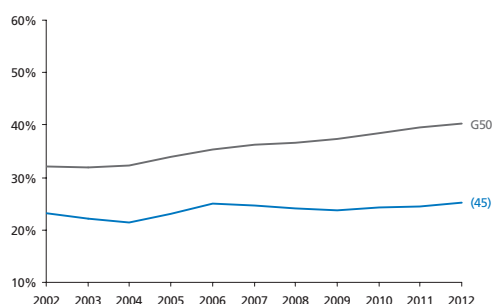
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

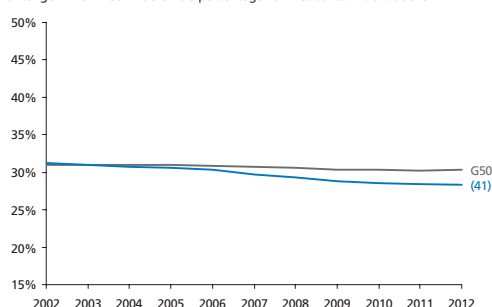
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

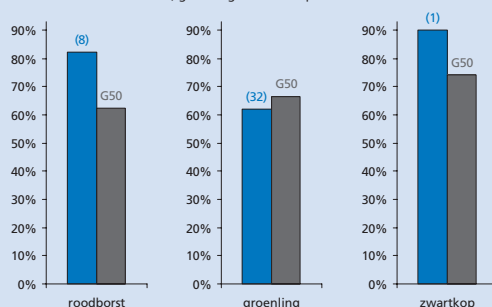
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

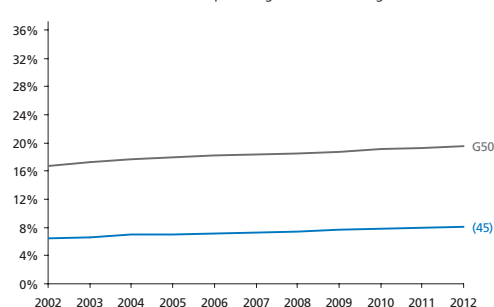
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

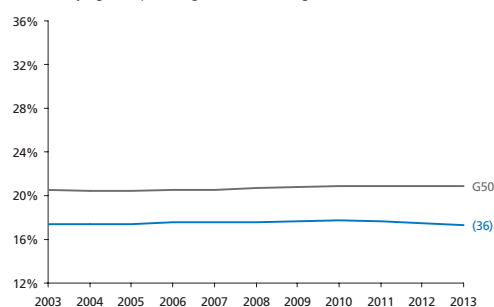
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

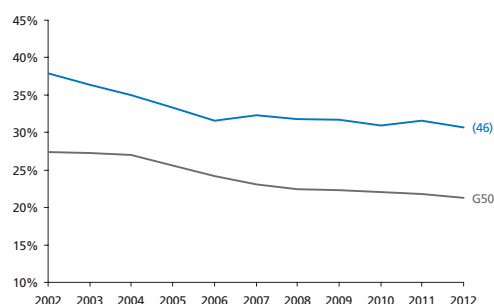
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

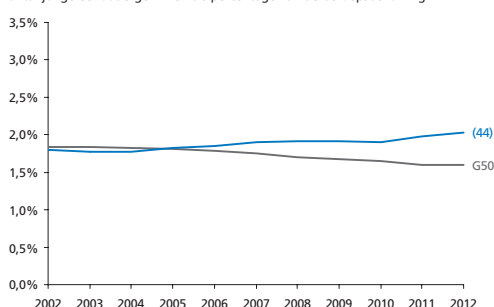
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

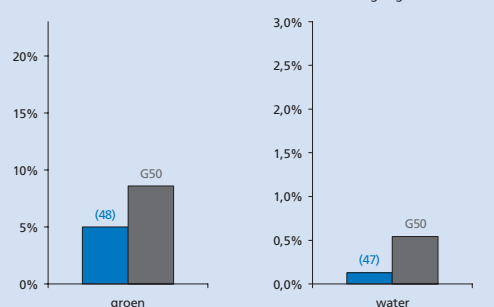
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

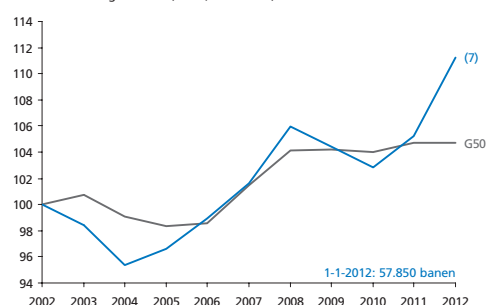
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

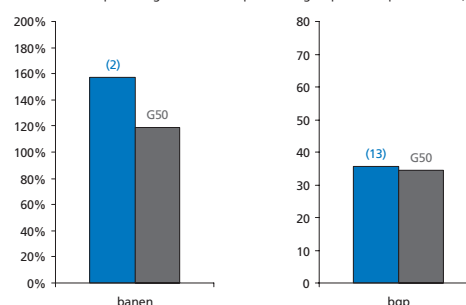
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

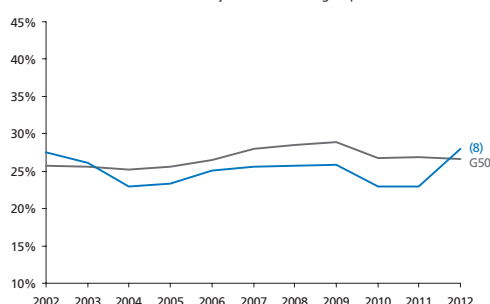
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

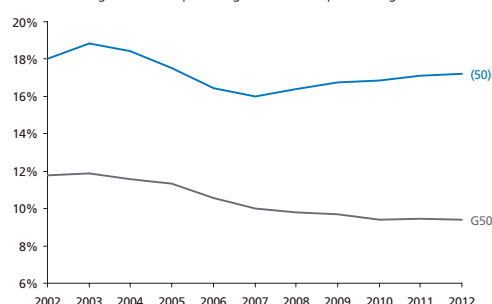
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

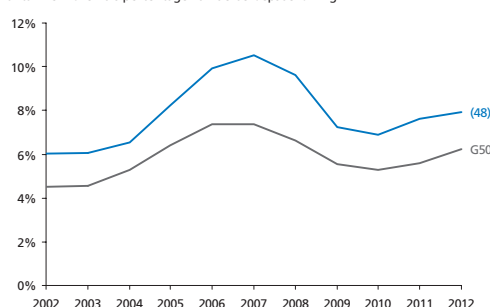
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

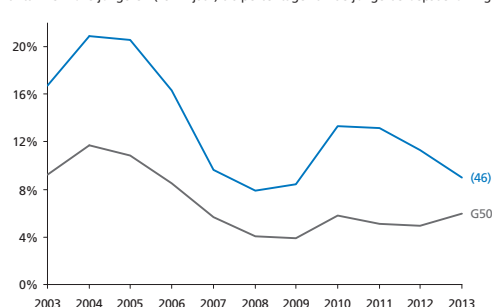
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

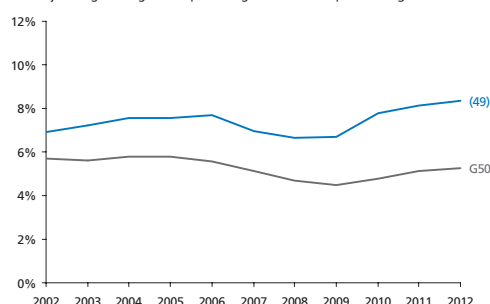
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

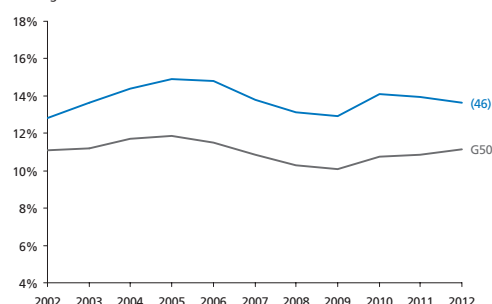
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

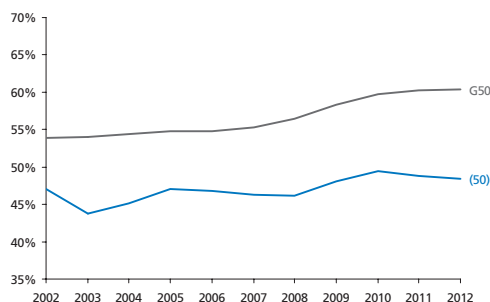
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

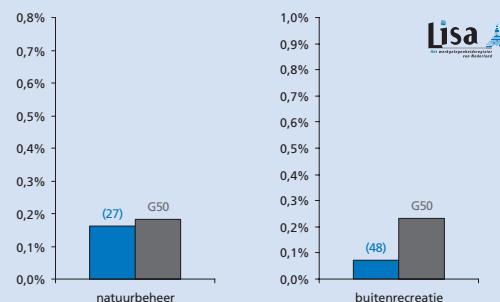
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

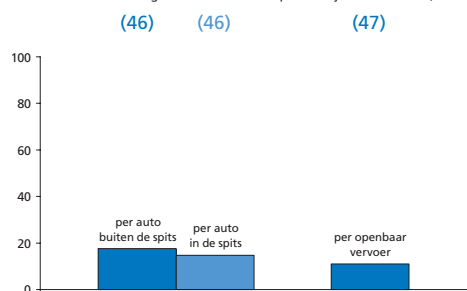
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

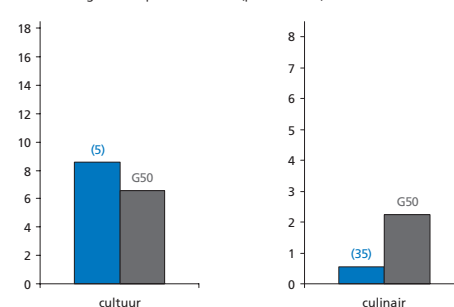
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

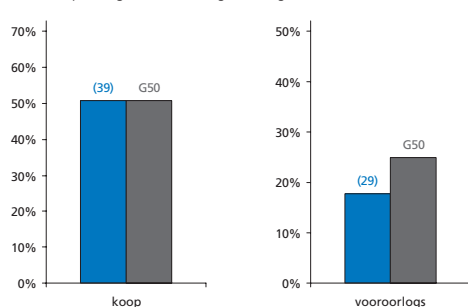
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

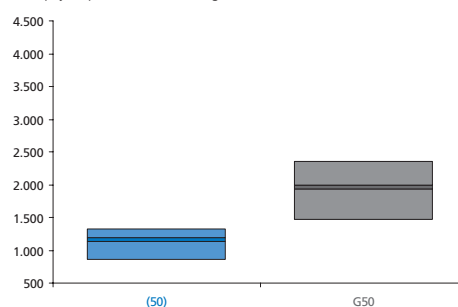
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

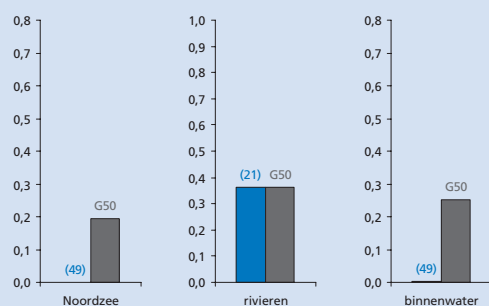
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

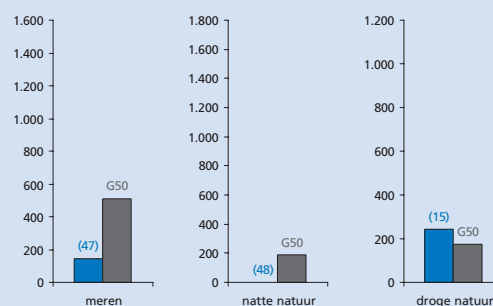
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

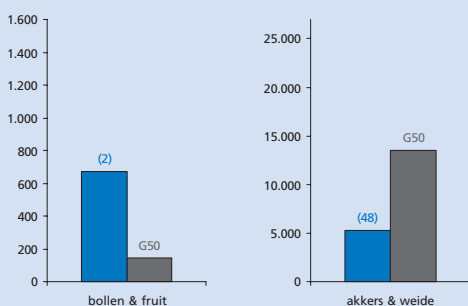
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

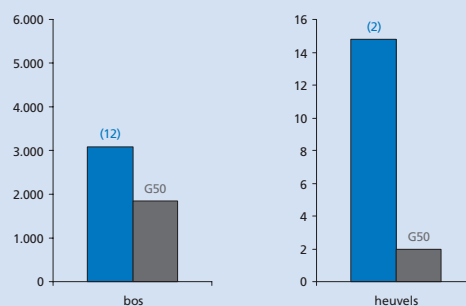
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

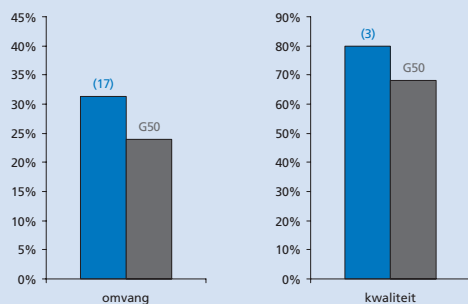
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

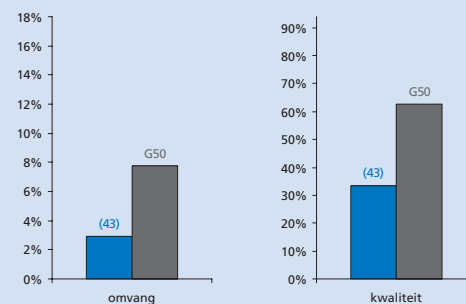
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Helmond

Met 89.025 inwoners de
32^e gemeente van
Nederland

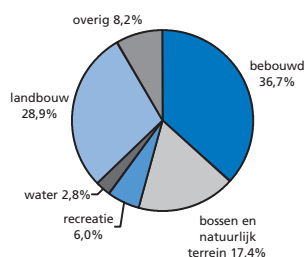
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Helmond
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

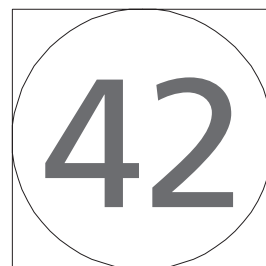
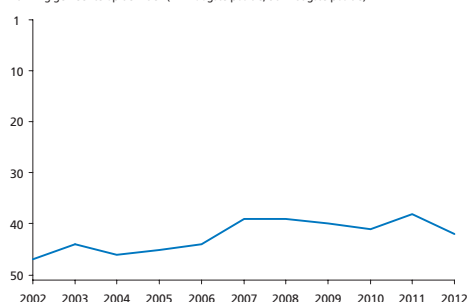
totale oppervlakte 5.475 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(32)
cultureel aanbod	(39)
veiligheid	(32)
percentage koopwoningen	(27)
nabijheid natuurgebieden	(36)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(45)
woon aantrekkelijkheidsindex	(42)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

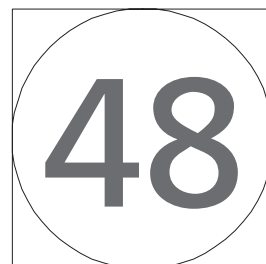
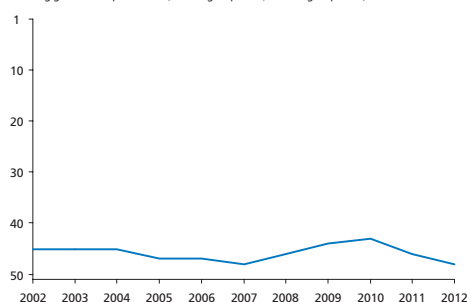

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

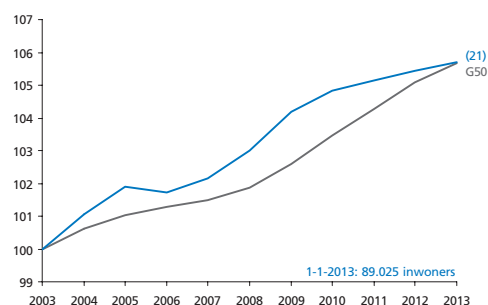
	Ranking
bijstand	(33)
werkloosheid	(36)
arbeidsongeschiktheid	(38)
armoede	(40)
percentage laagopgeleiden	(48)
participatie vrouwen	(38)
banen	(41)
percentage groeisectoren	(30)
sociaal-economische index	(48)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

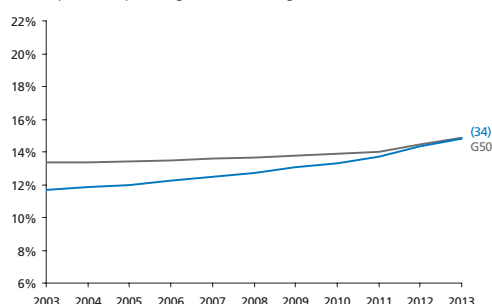
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

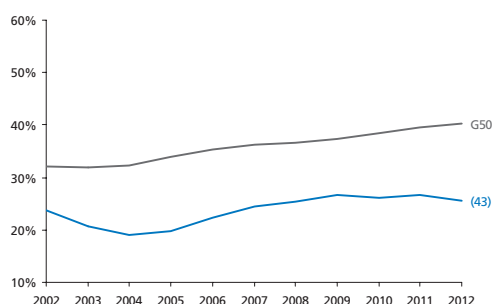
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

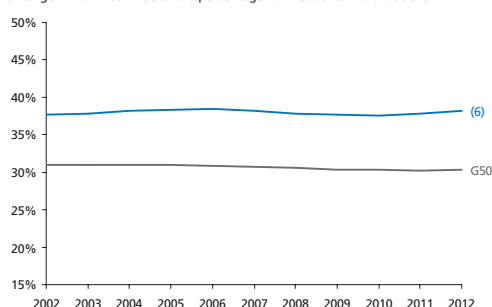
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

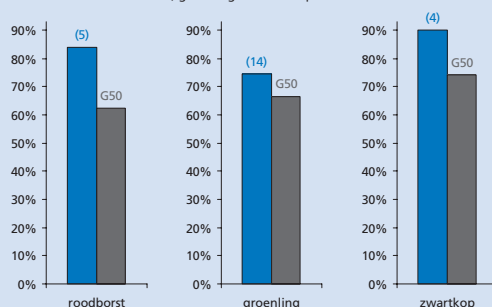
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

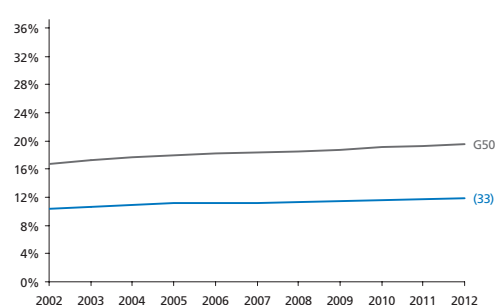
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

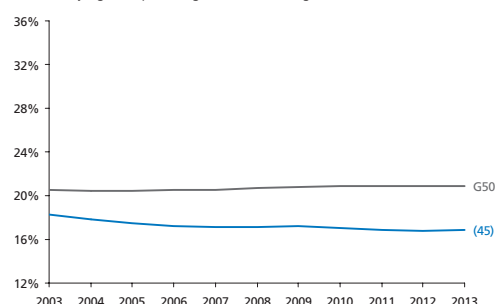
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

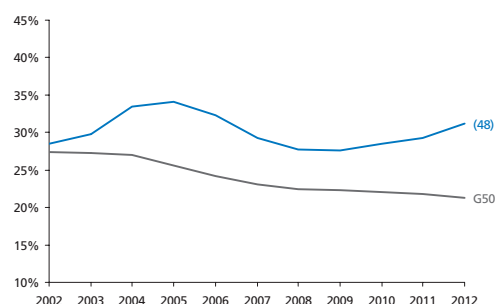
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

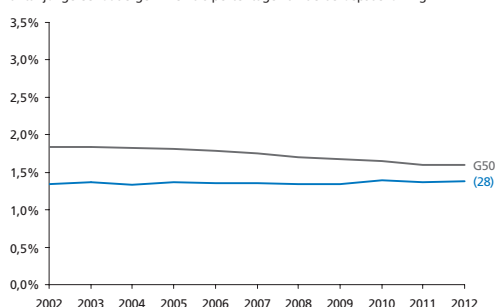
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

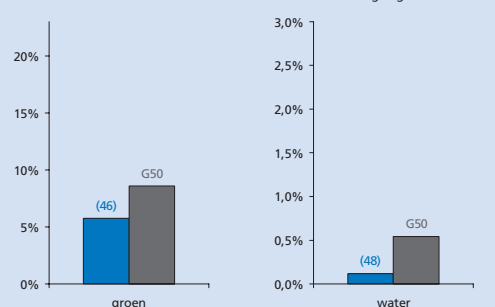
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

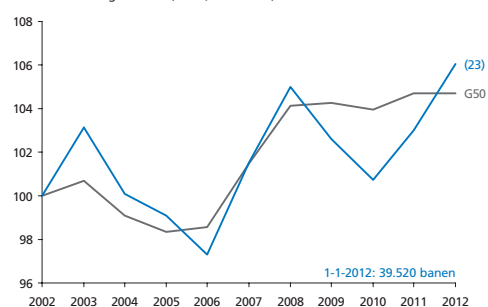
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

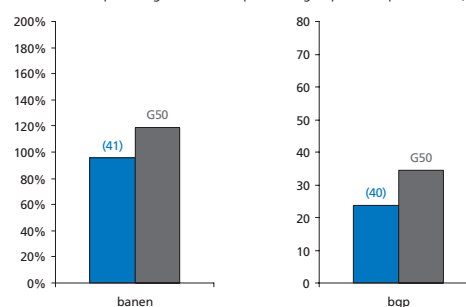
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

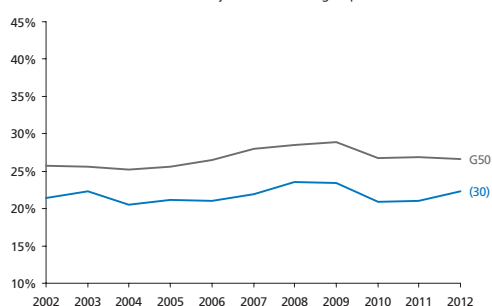
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

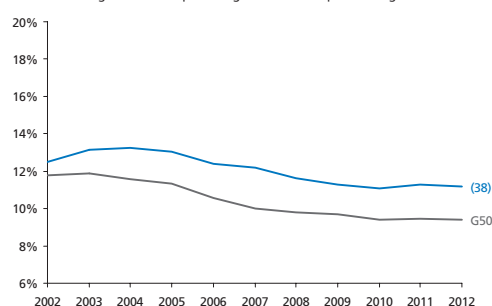
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

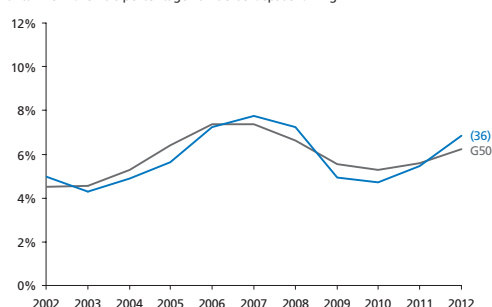
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

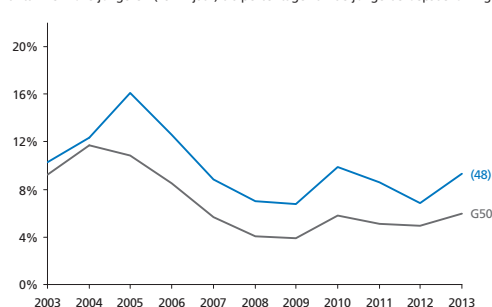
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

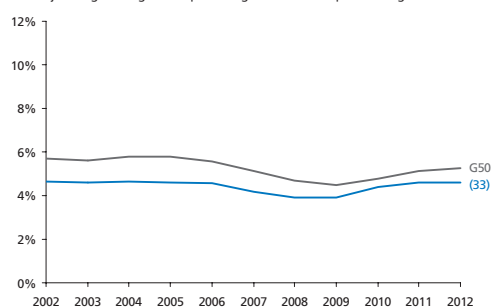
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

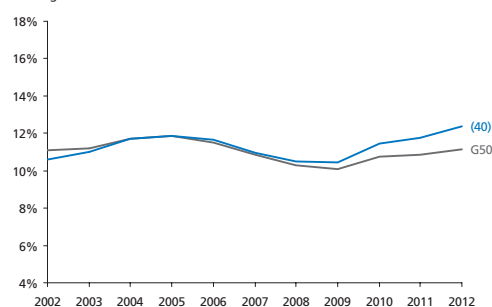
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

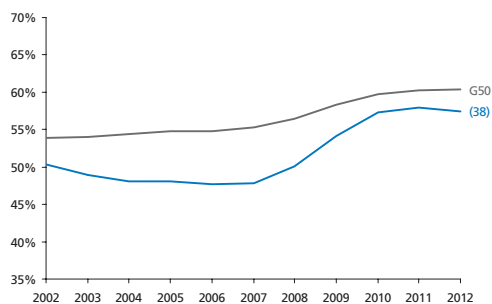
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

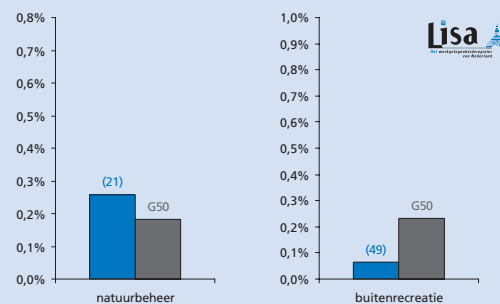
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

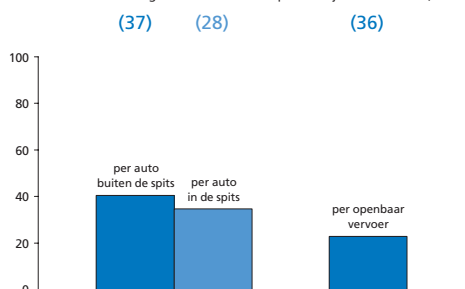
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

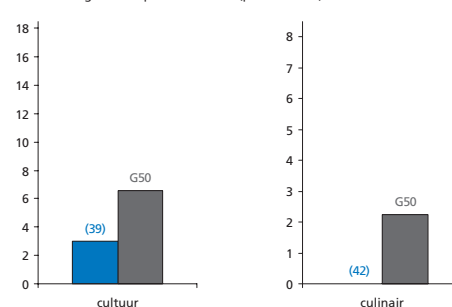
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

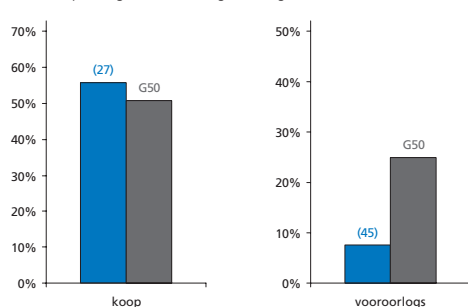
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

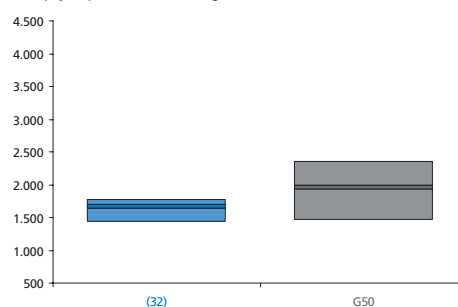
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

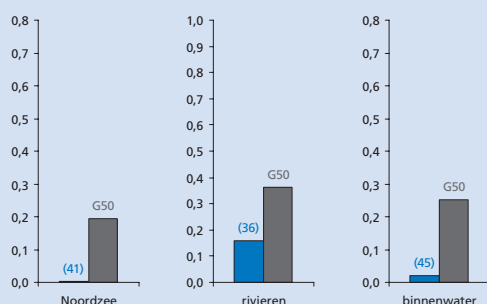
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

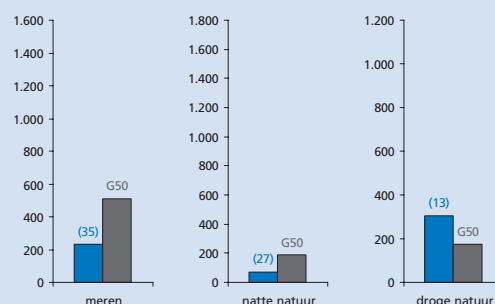
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

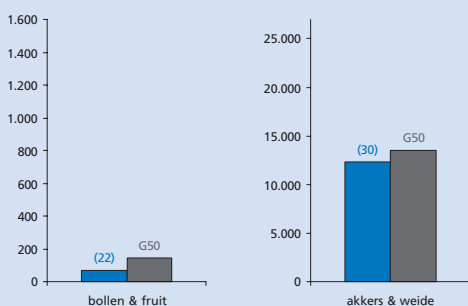
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

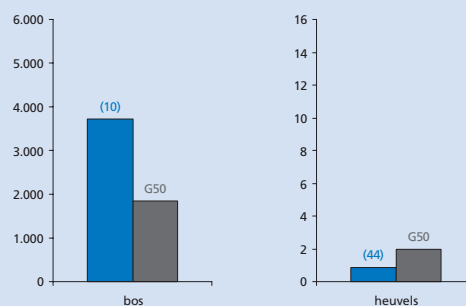
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

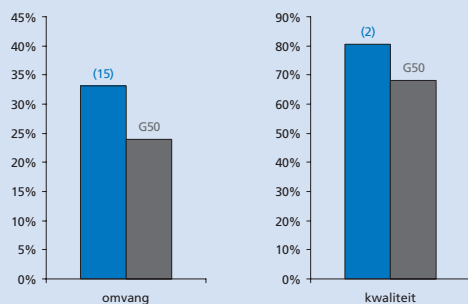
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

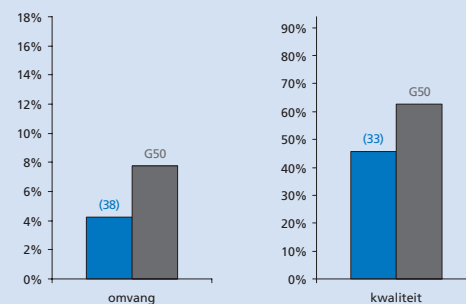
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Hengelo (O.)

Met 80.982 inwoners de

37^e gemeente van
Nederland

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

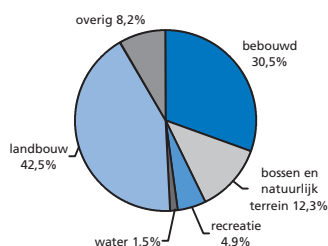
■ Hengelo (O.)

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 6.183 ha

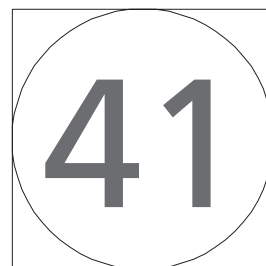
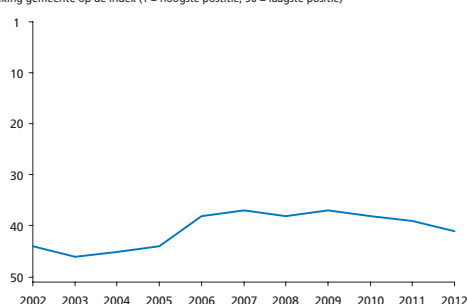
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(44)
cultureel aanbod	(21)
veiligheid	(9)
percentage koopwoningen	(26)
nabijheid natuurgebieden	(45)
culinair aanbod	(34)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(20)
woon aantrekkelijkheidsindex	(41)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

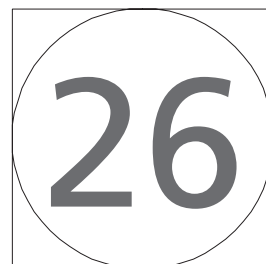
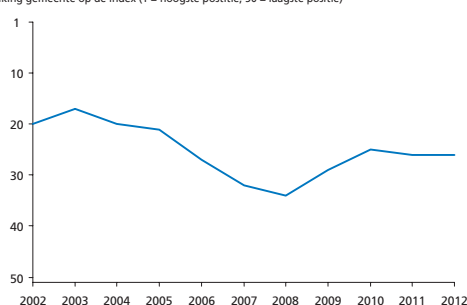
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(29)
werkloosheid	(25)
arbeidsongeschiktheid	(32)
armoede	(17)
percentage laagopgeleiden	(18)
participatie vrouwen	(25)
banen	(21)
percentage groeisectoren	(34)
sociaal-economische index	(26)

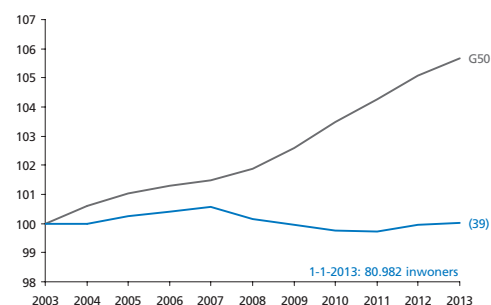
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

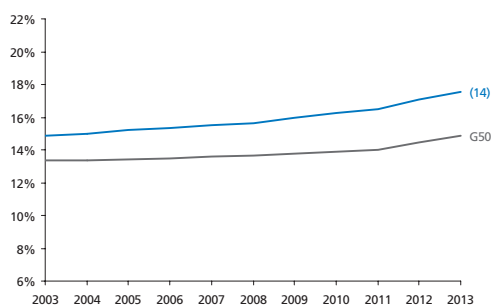
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

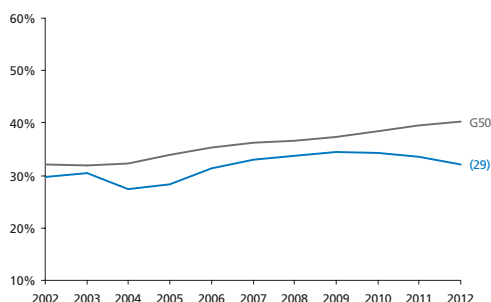
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

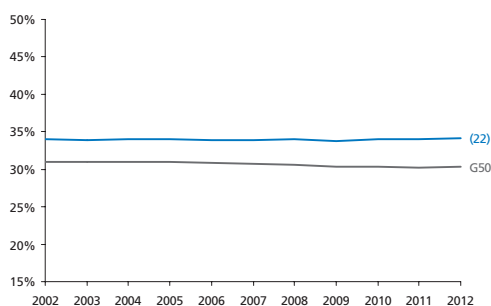
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

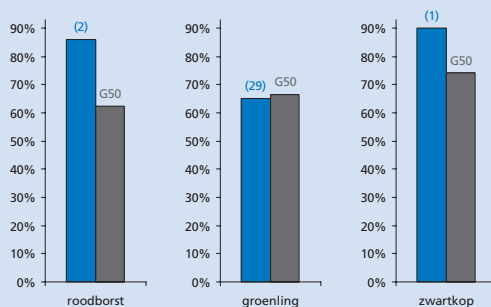
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

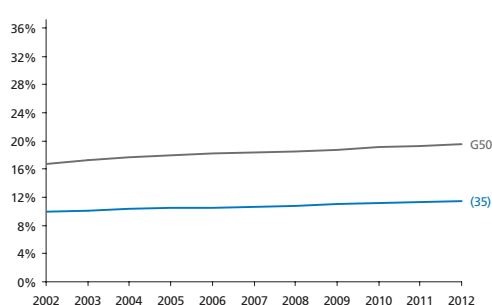
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

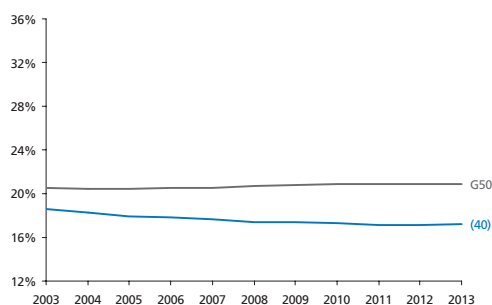
Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

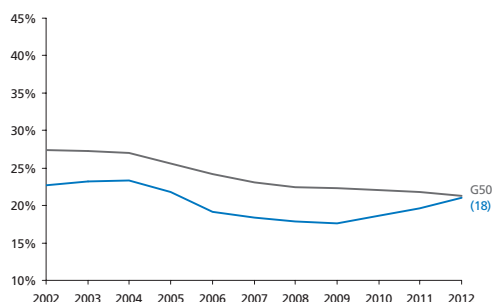
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

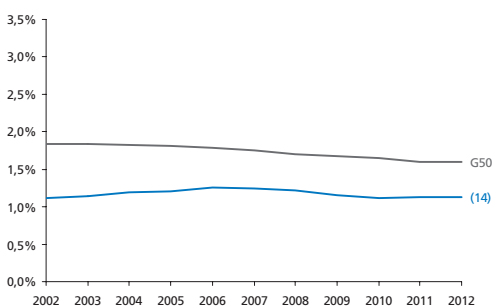
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

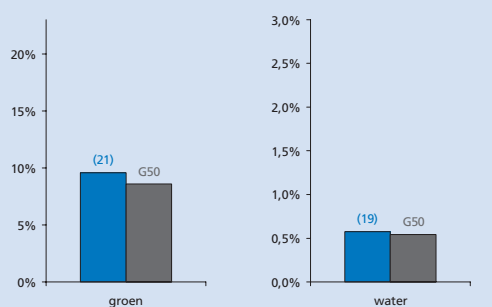
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

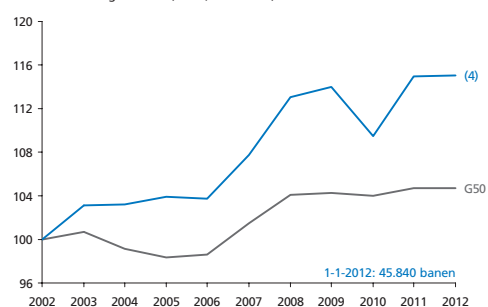
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

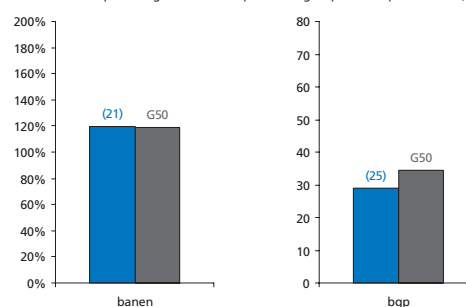
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

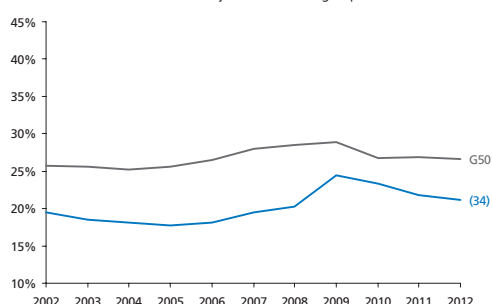
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

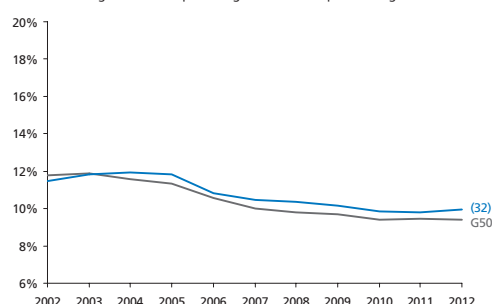
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

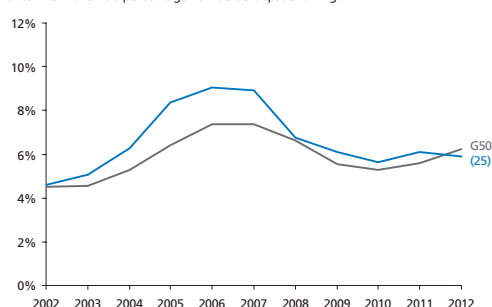
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

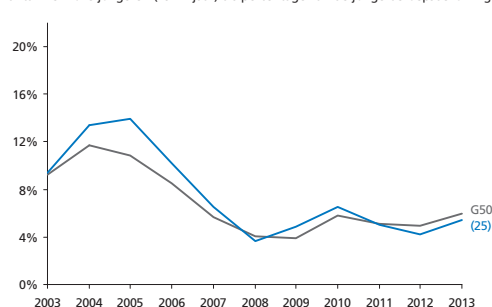
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

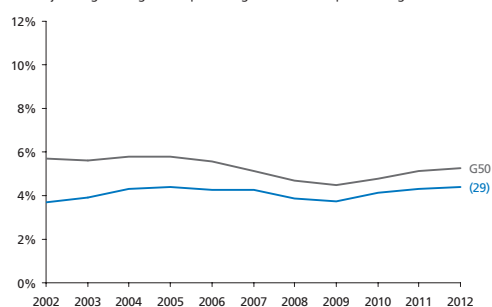
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

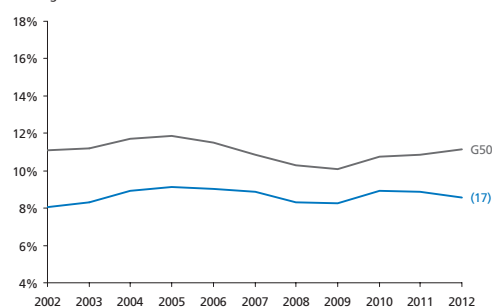
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

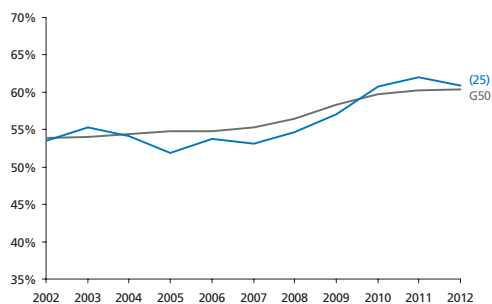
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

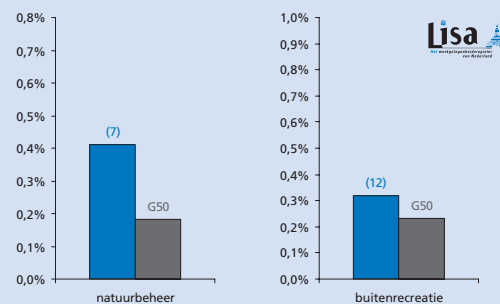
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

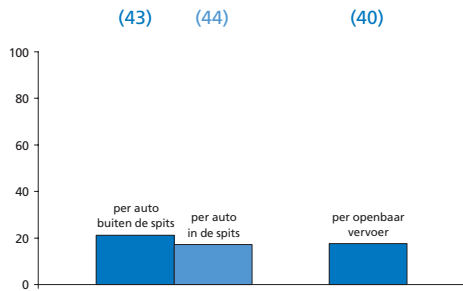
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

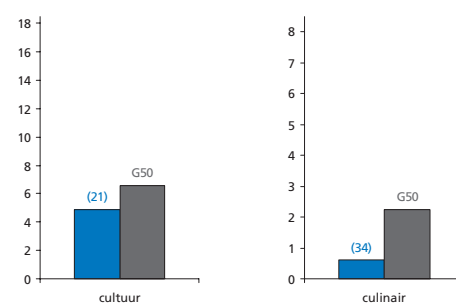
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

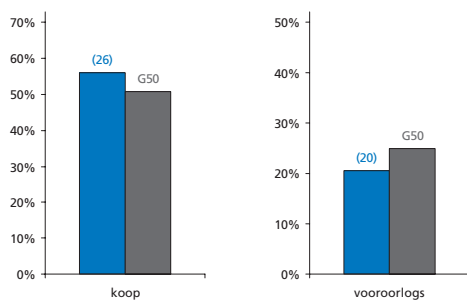
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw.) en culinaire kwaliteit (index)

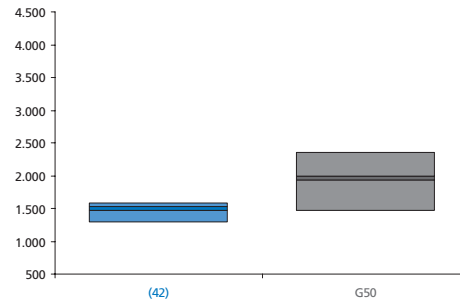
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

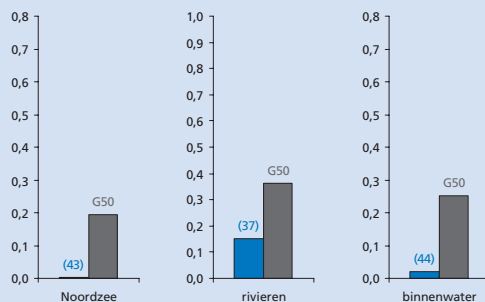
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

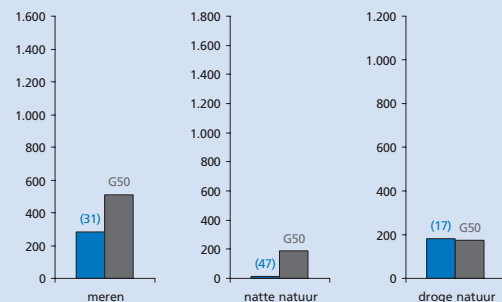
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

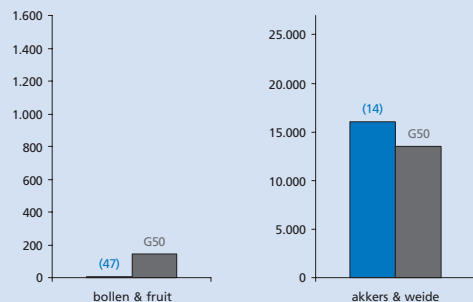
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

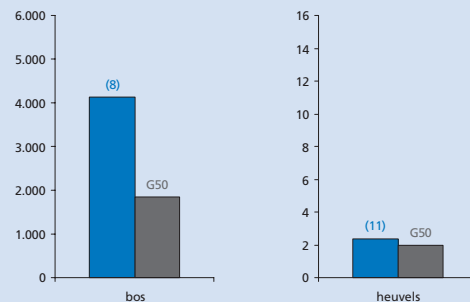
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

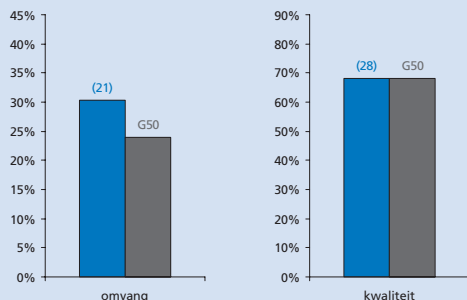
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvelslandschap (hoogteverschil in meters)

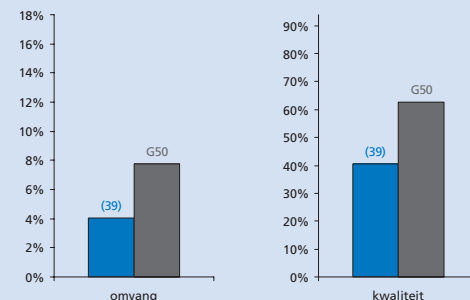
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

's-Hertogenbosch

Met 142.756 inwoners de

18^e gemeente van
N e d e r l a n d

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

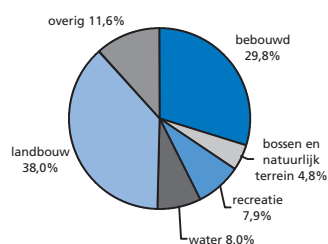
■ 's-Hertogenbosch

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 9.179 ha

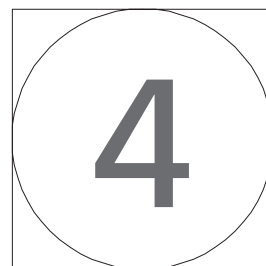
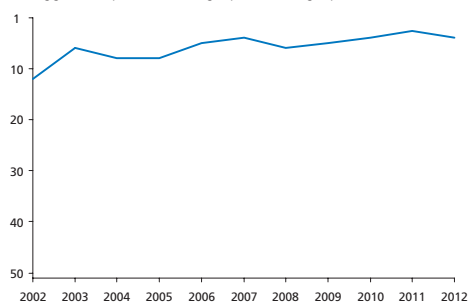
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(12)
cultureel aanbod	(2)
veiligheid	(39)
percentage koopwoningen	(35)
nabijheid natuurgebieden	(10)
culinair aanbod	(19)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(39)
woon aantrekkelijkheidsindex	(4)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

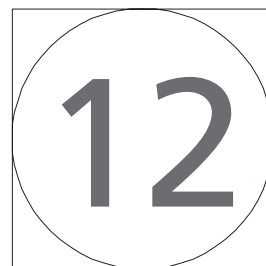
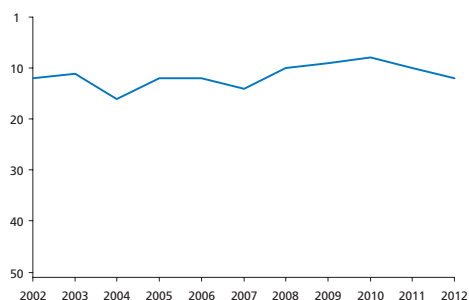
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(22)
werkloosheid	(22)
arbeidsongeschiktheid	(33)
armoede	(19)
percentage laagopgeleiden	(19)
participatie vrouwen	(27)
banen	(6)
percentage groeisectoren	(5)
sociaal-economische index	(12)

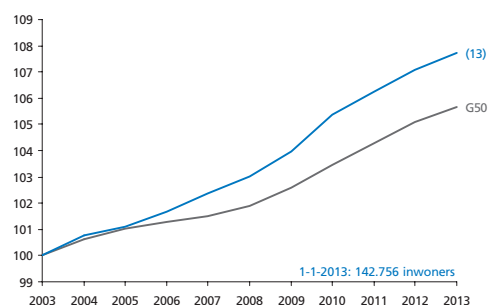
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

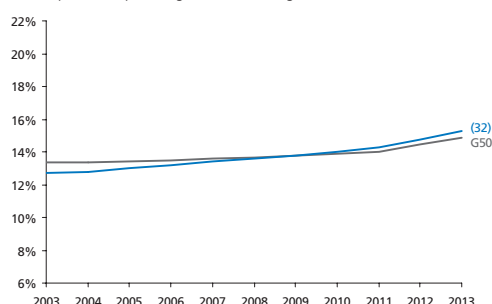
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

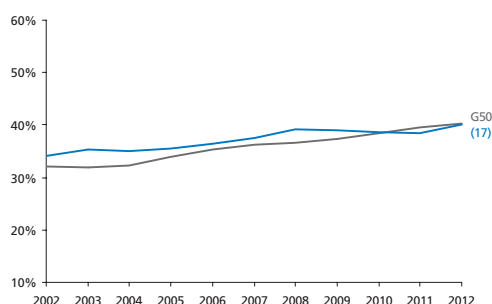
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

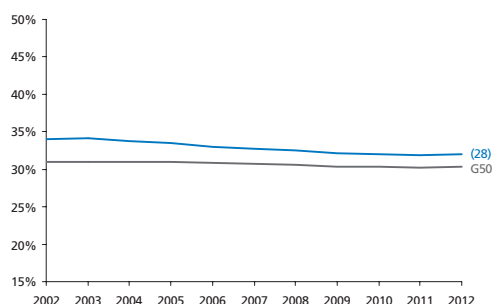
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

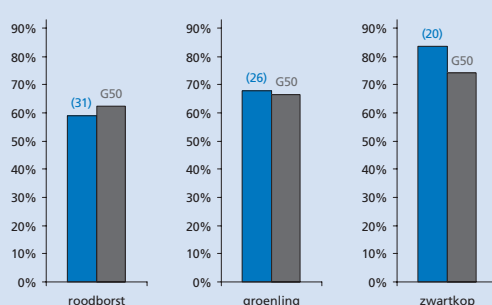
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

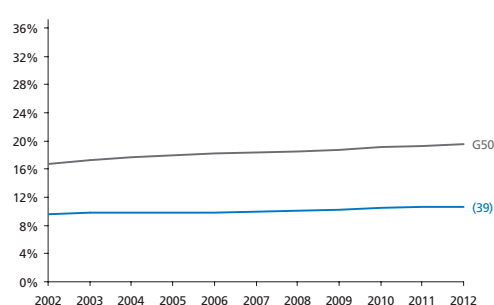
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

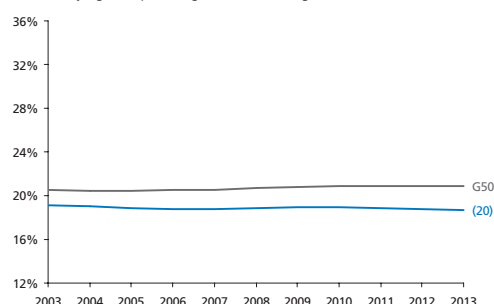
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

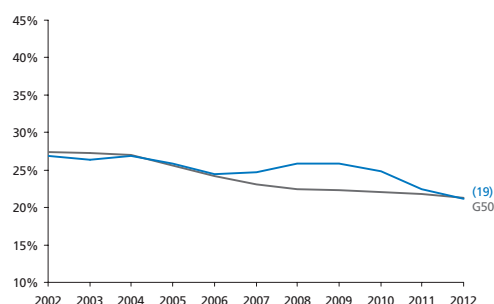
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

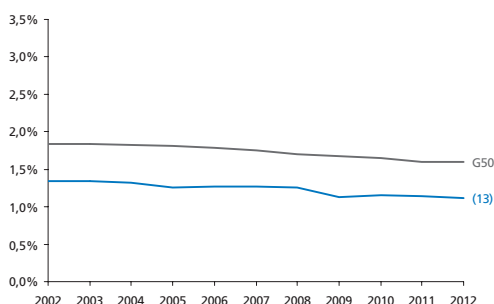
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

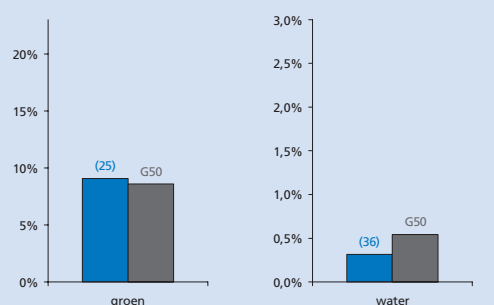
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

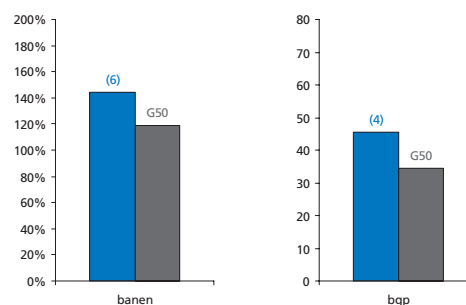
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

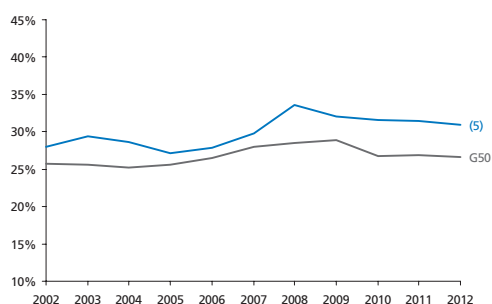
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

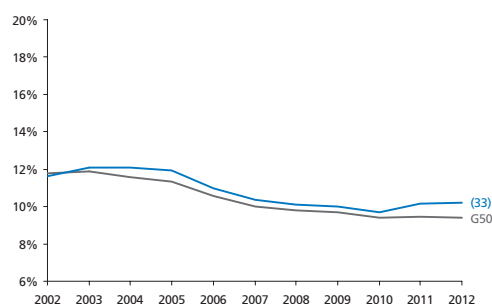
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

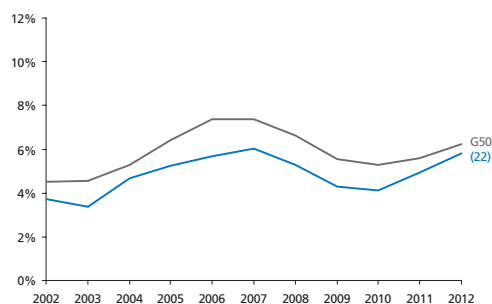
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

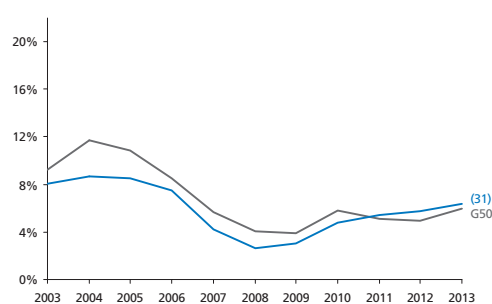
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

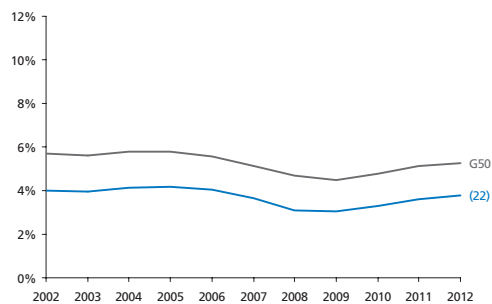
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

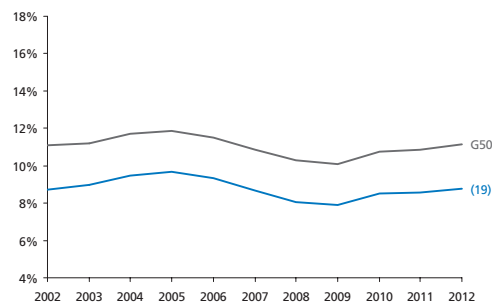
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

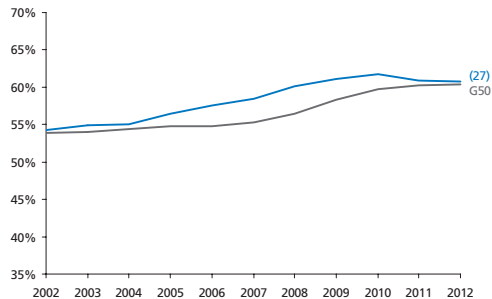
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

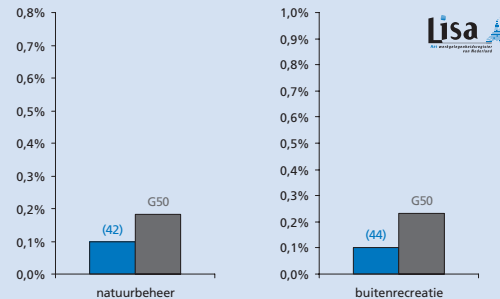
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

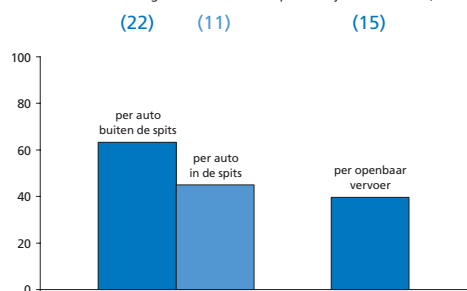
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

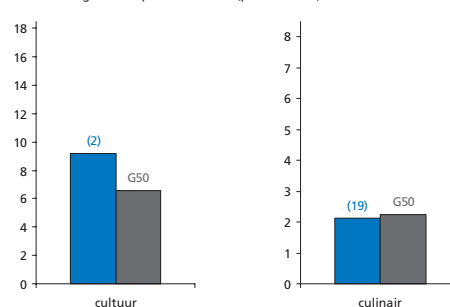
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

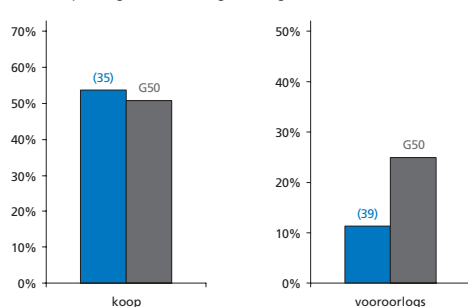
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

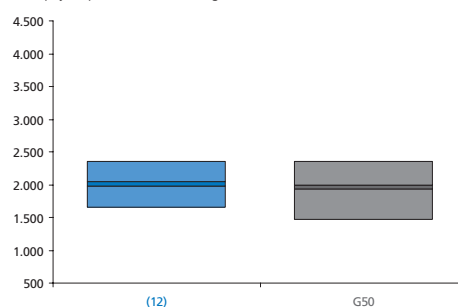
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

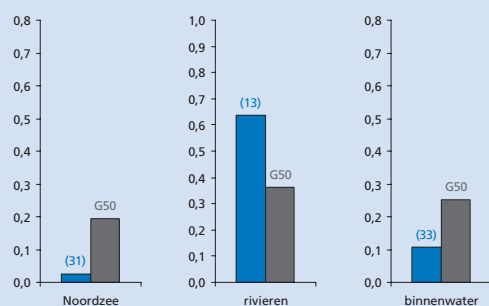
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

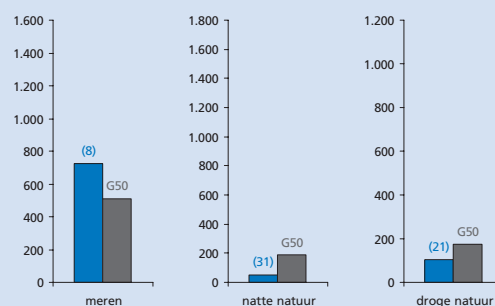
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

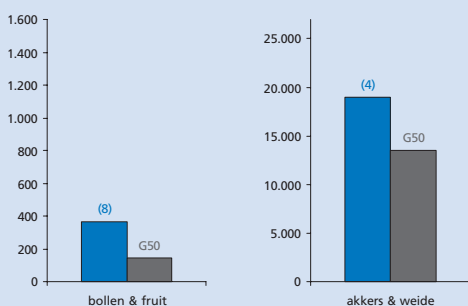
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

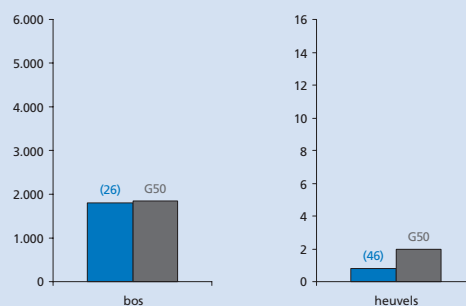
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

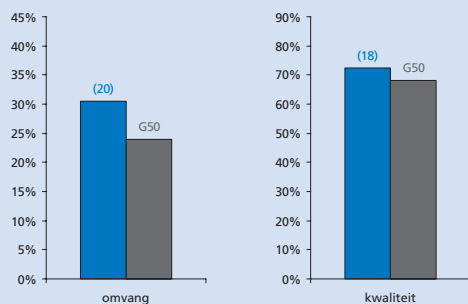
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

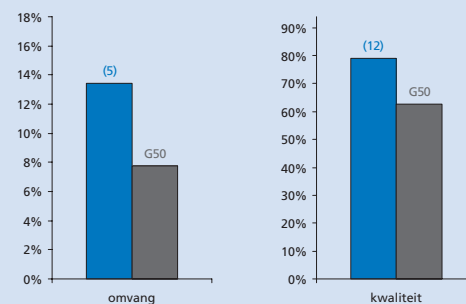
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Hilversum

Met 86.042 inwoners de

34^e gemeente van
Nederland

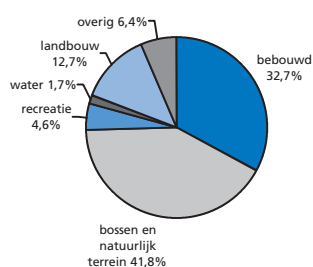
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Hilversum
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 4.635 ha

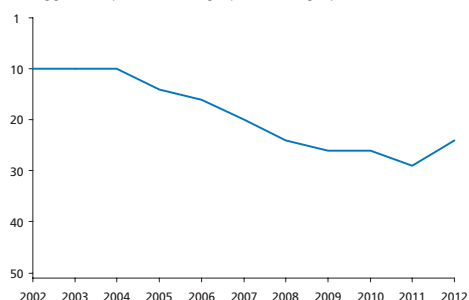
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(21)
cultureel aanbod	(46)
veiligheid	(14)
percentage koopwoningen	(32)
nabijheid natuurgebieden	(7)
culinair aanbod	(17)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(3)
woon aantrekkelijkheidsindex	(24)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

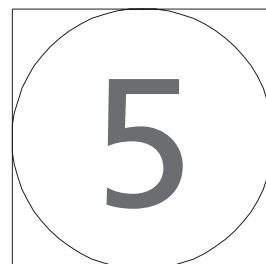
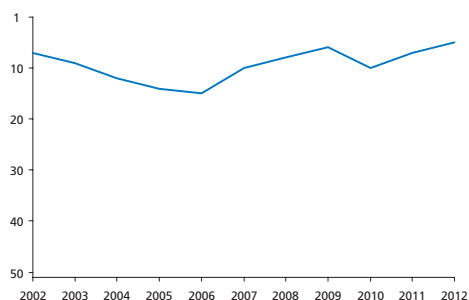
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(13)
werkloosheid	(1)
arbeidsongeschiktheid	(23)
armoede	(9)
percentage laagopgeleiden	(16)
participatie vrouwen	(8)
banen	(18)
percentage groeisectoren	(24)
sociaal-economische index	(5)

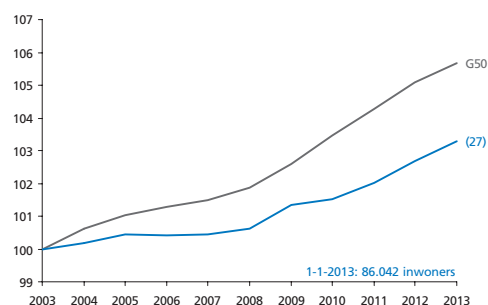
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

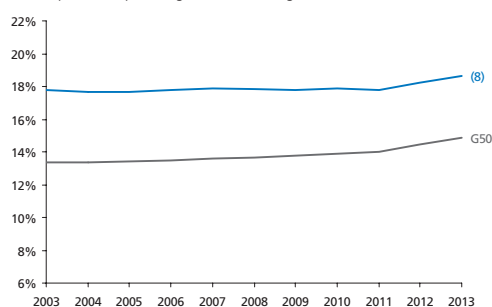
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

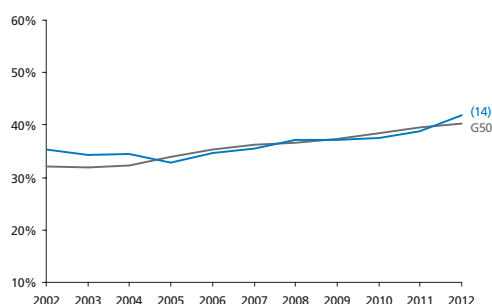
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

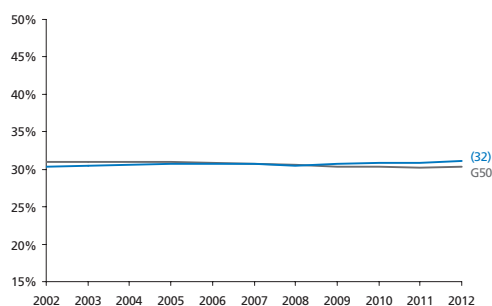
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

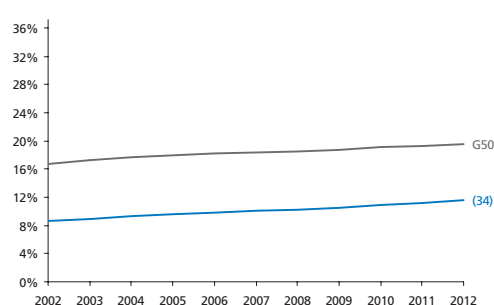
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

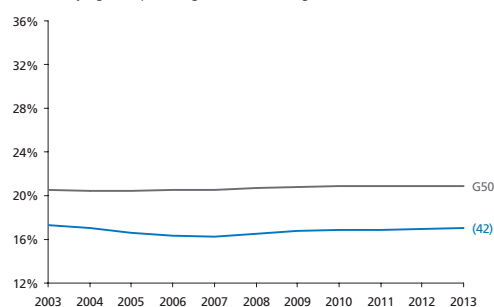
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

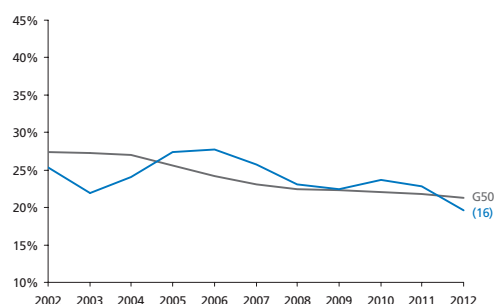
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

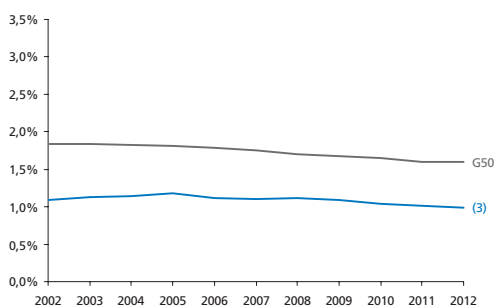
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

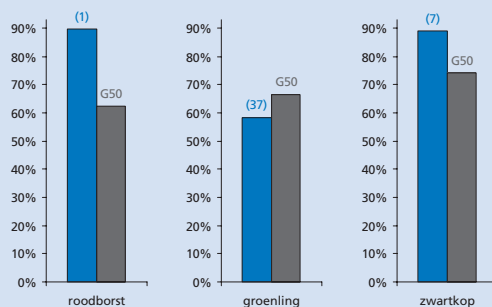
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

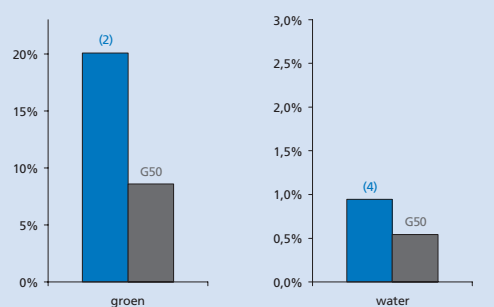
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

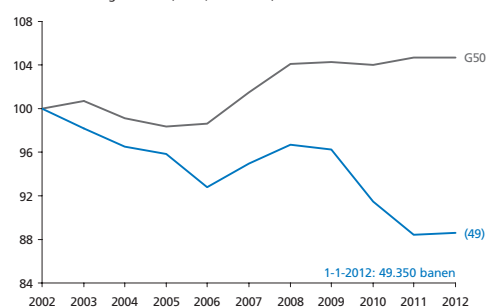
Natuurlijke liefhebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

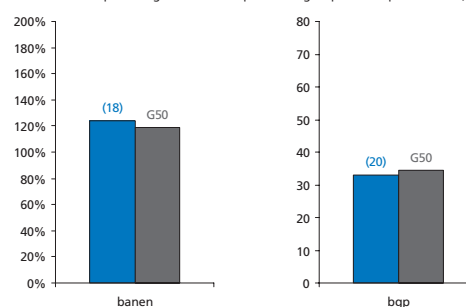
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

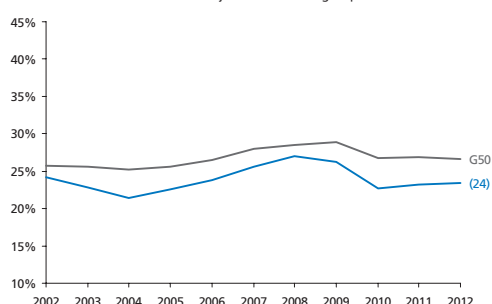
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

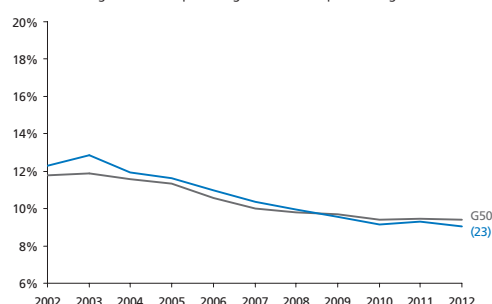
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

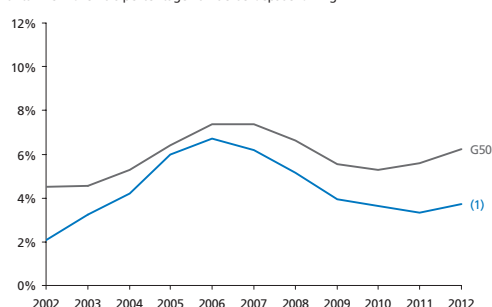
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

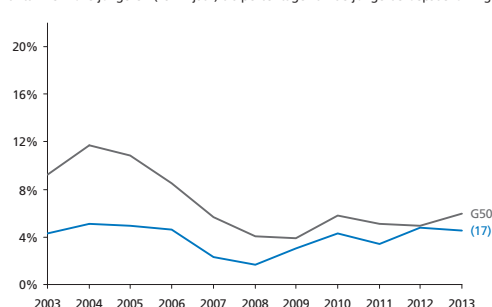
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

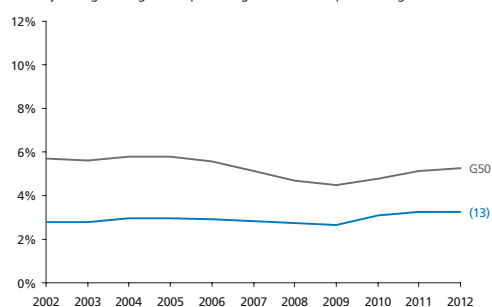
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

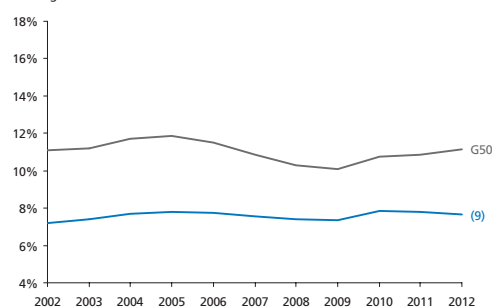
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

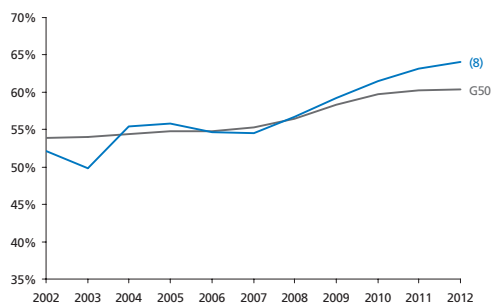
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

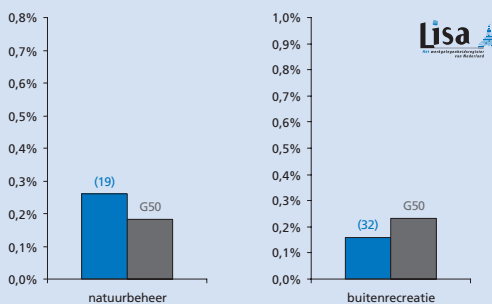
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

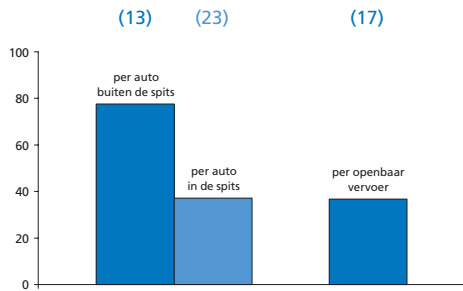
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

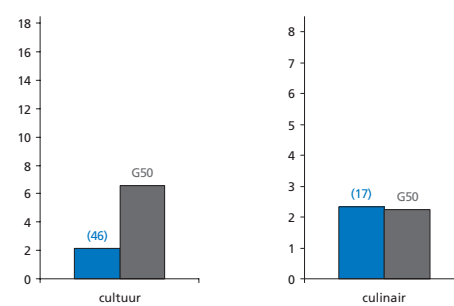
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

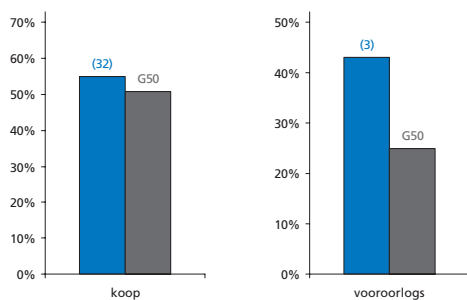
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

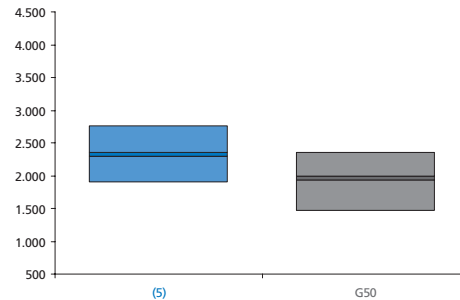
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

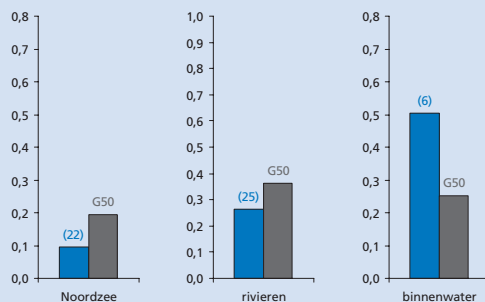
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

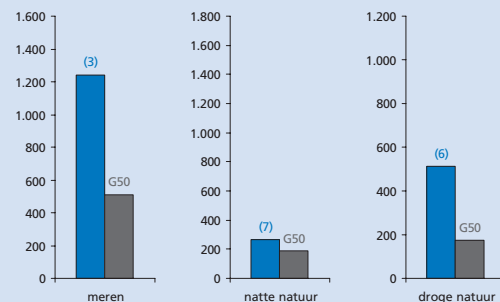
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

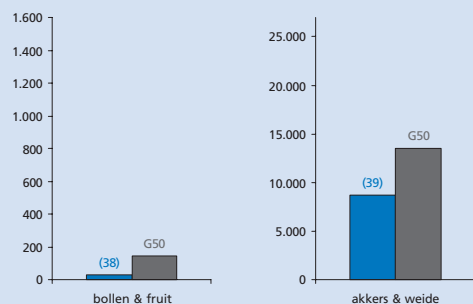
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

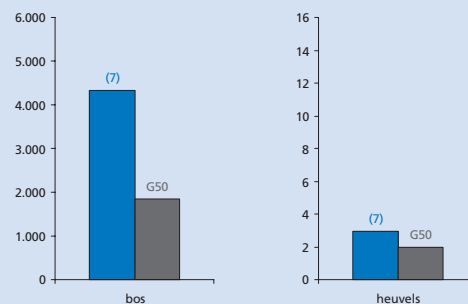
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

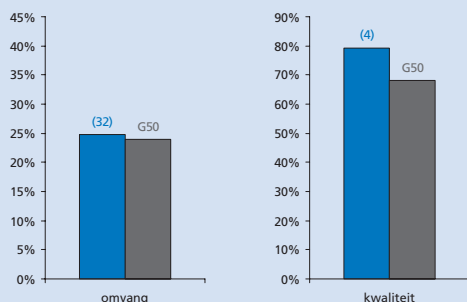
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

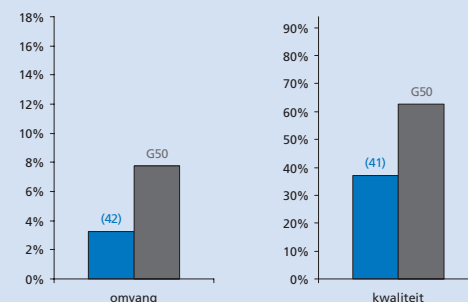
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Hoorn

Met 71.387 inwoners de
46^e gemeente van
Nederland

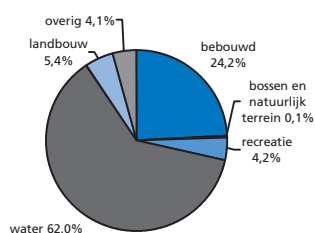
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Hoorn
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

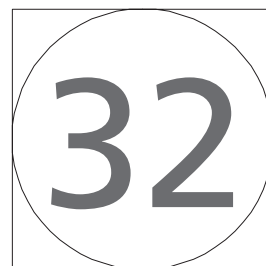
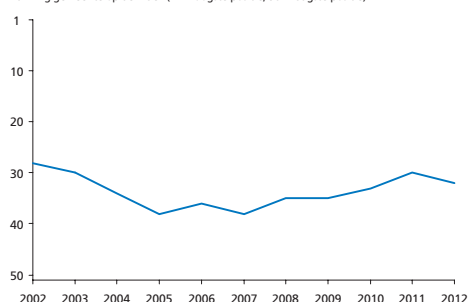
totale oppervlakte 5.325 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(40)
cultureel aanbod	(14)
veiligheid	(38)
percentage koopwoningen	(9)
nabijheid natuurgebieden	(28)
culinair aanbod	(10)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(40)
woon aantrekkelijkheidsindex	(32)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

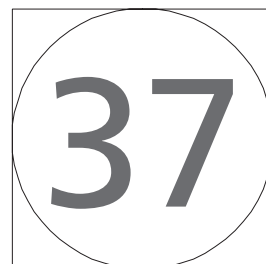
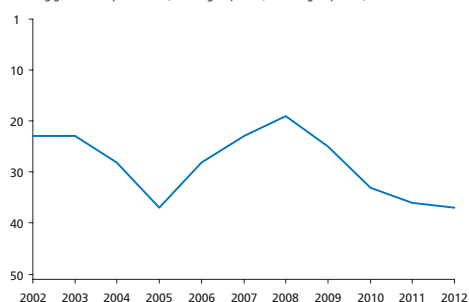

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

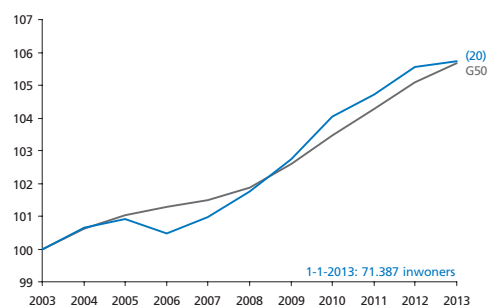
	Ranking
bijstand	(7)
werkloosheid	(21)
arbeidsongeschiktheid	(46)
armoede	(24)
percentage laagopgeleiden	(41)
participatie vrouwen	(37)
banen	(40)
percentage groeisectoren	(47)
sociaal-economische index	(37)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

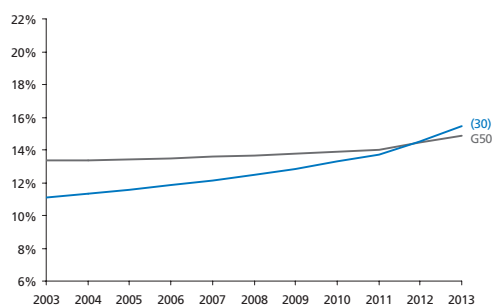
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

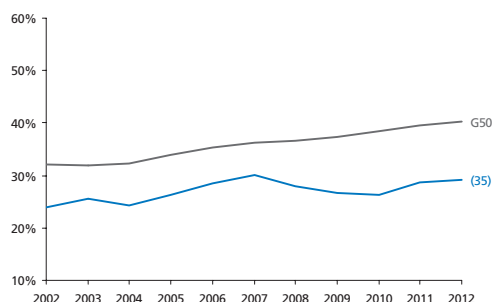
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

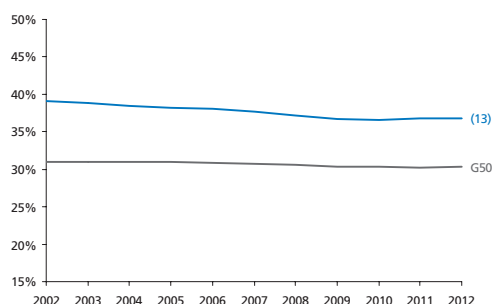
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

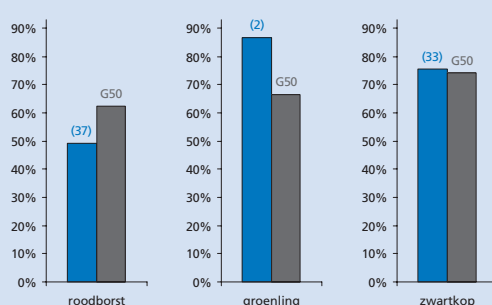
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

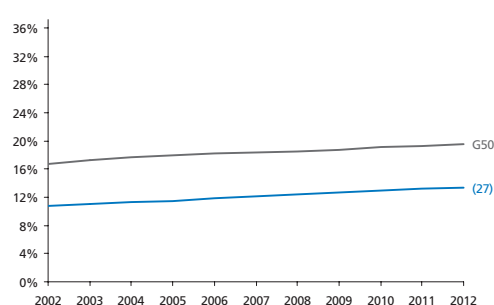
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

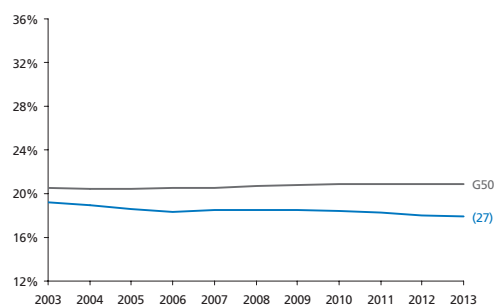
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

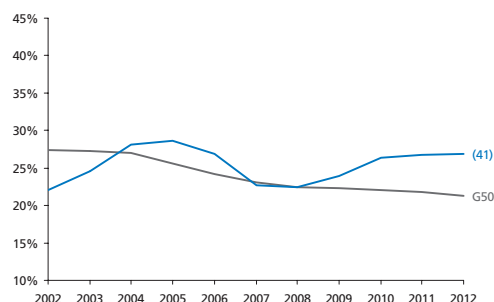
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

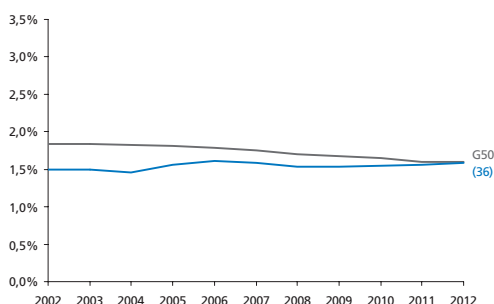
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

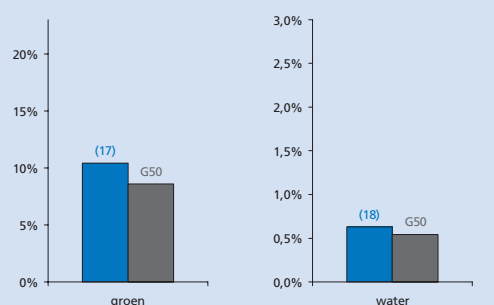
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

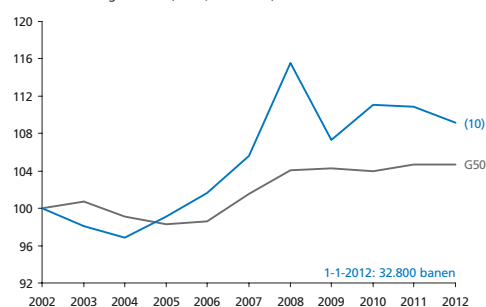
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

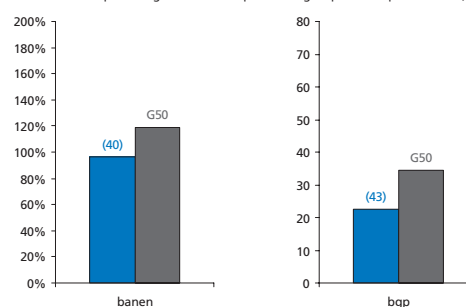
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

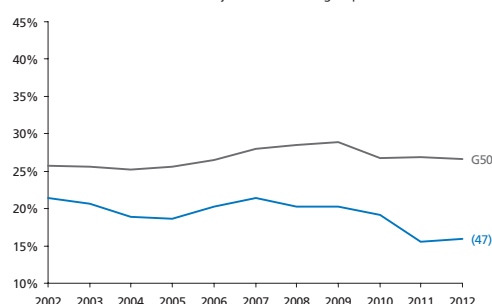
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

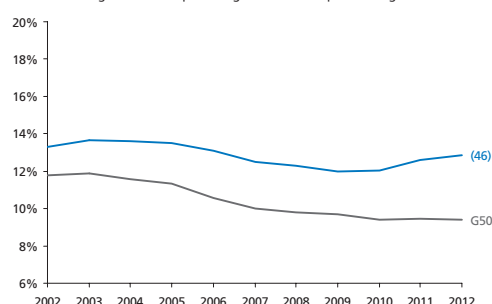
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

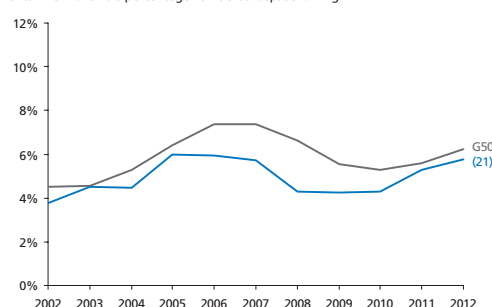
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

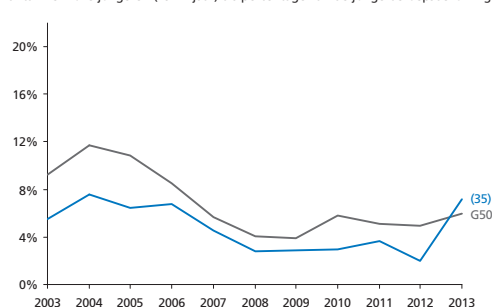
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

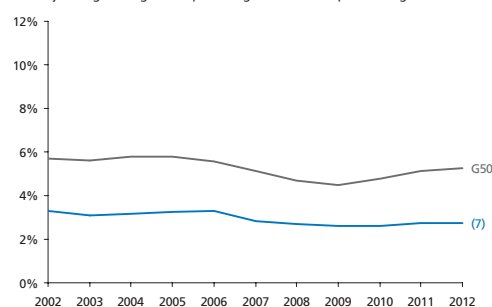
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

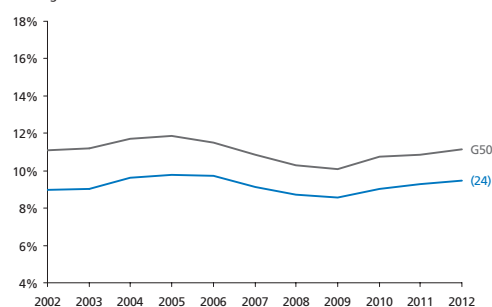
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

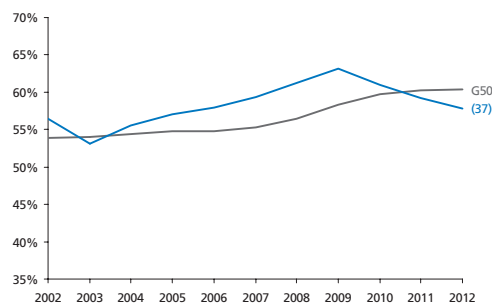
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

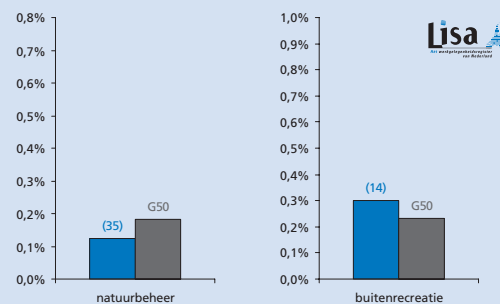
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

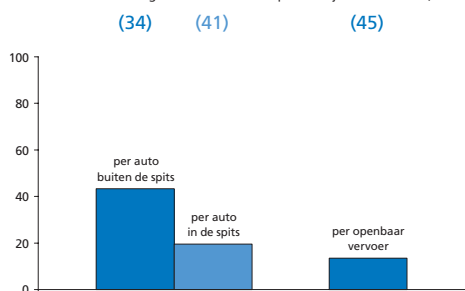
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

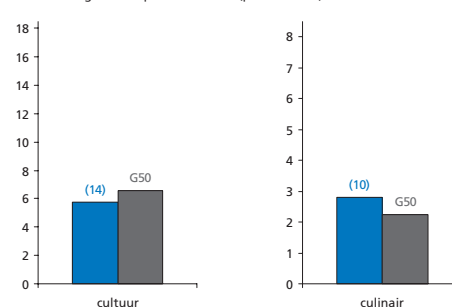
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

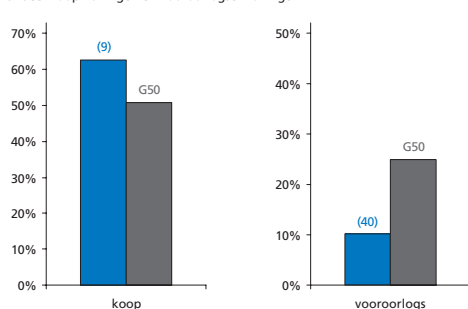
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

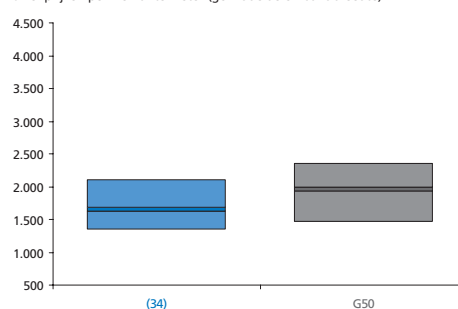
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

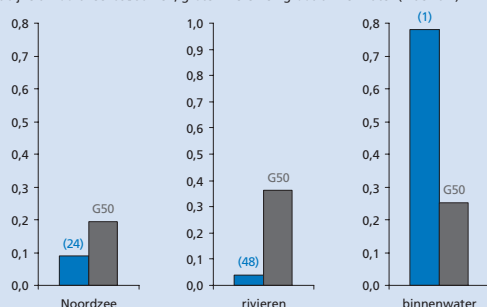
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

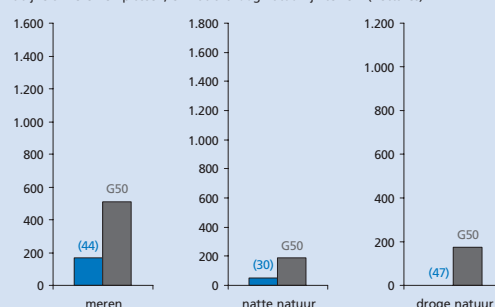
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

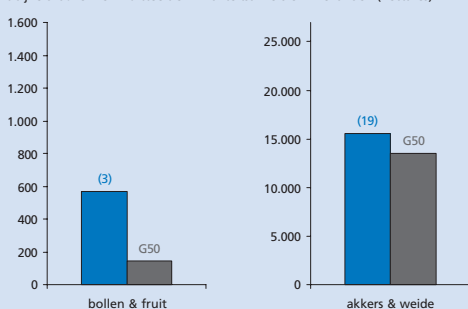
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

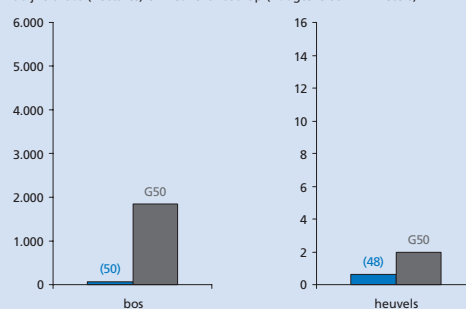
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

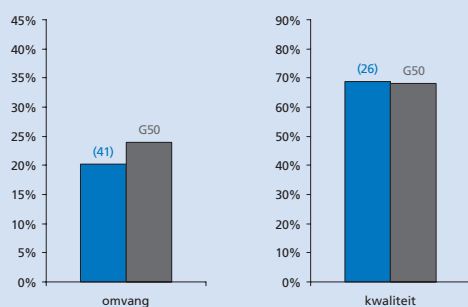
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvelslandschap (hoogteverschil in meters)

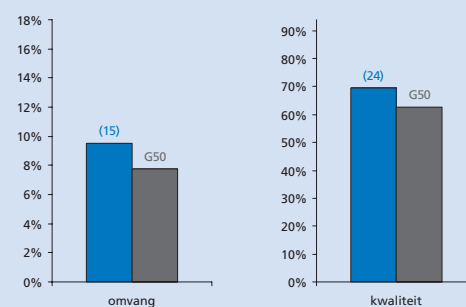
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Leeuwarden

Met 95.978 inwoners de

29^e gemeente van
N e d e r l a n d

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

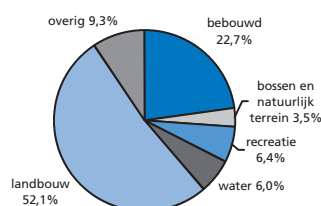
■ Leeuwarden

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 8.395 ha

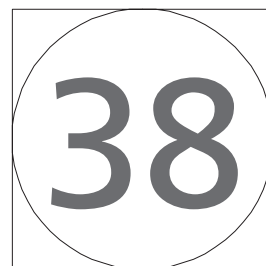
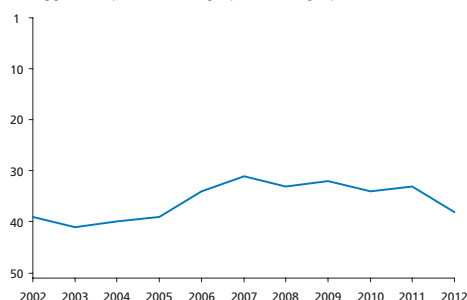
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(47)
cultureel aanbod	(15)
veiligheid	(46)
percentage koopwoningen	(31)
nabijheid natuurgebieden	(13)
culinair aanbod	(28)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(9)
woon aantrekkelijkheidsindex	(38)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

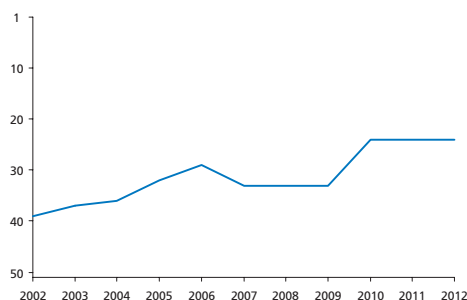
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(47)
werkloosheid	(44)
arbeidsongeschiktheid	(12)
armoede	(47)
percentage laagopgeleiden	(6)
participatie vrouwen	(21)
banen	(5)
percentage groeisectoren	(11)
sociaal-economische index	(24)

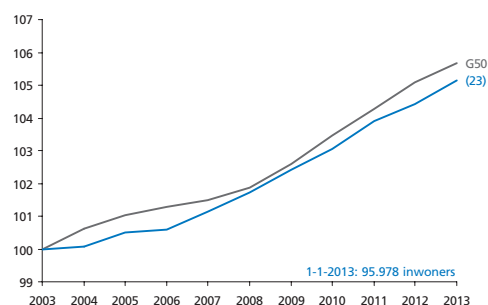
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

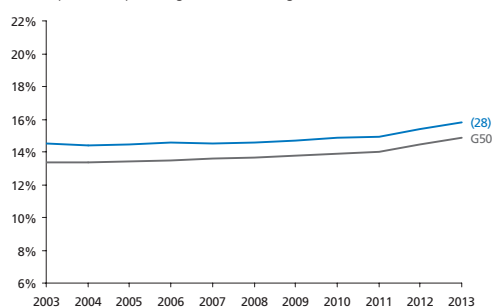
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

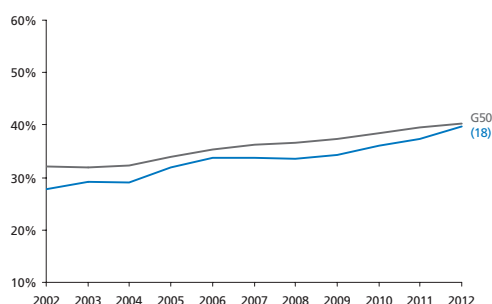
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

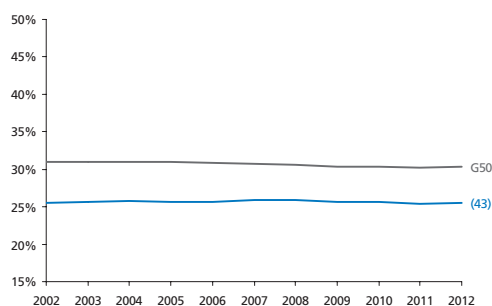
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

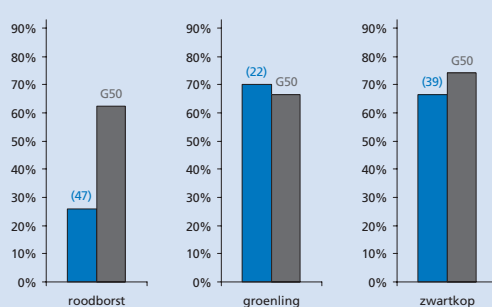
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

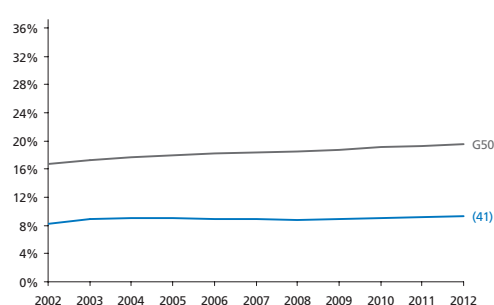
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

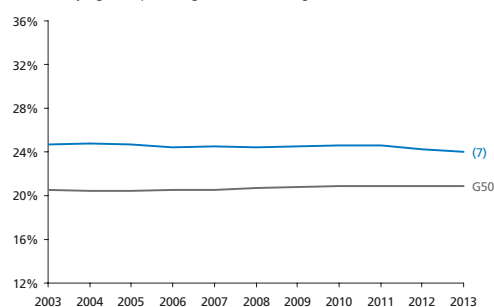
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

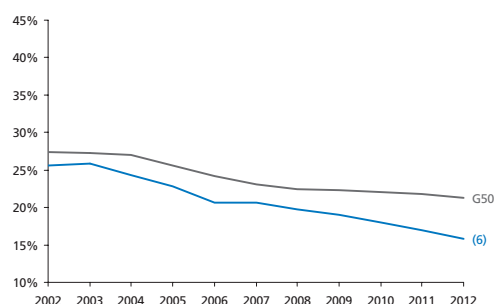
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

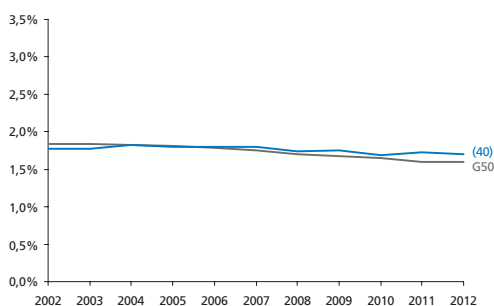
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

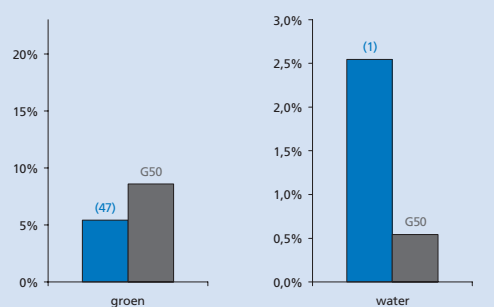
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

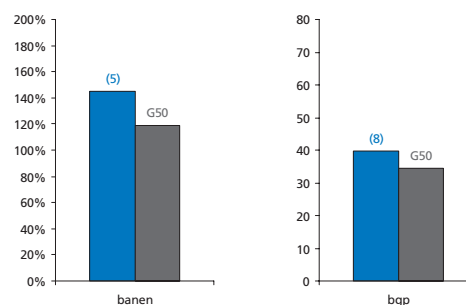
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

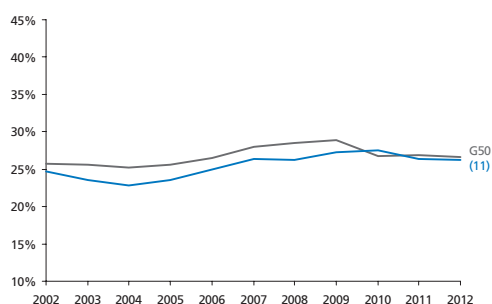
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

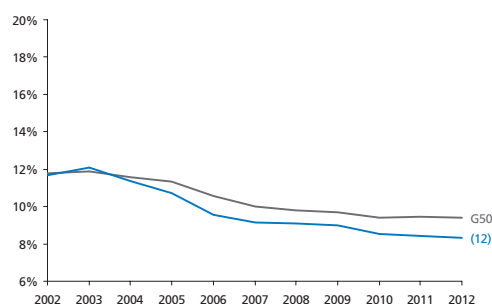
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

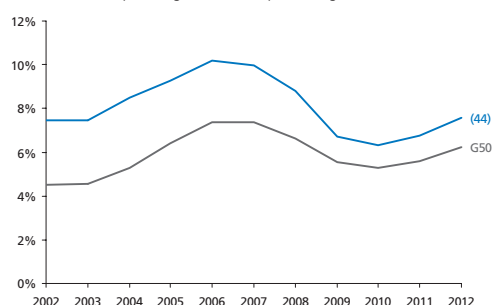
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

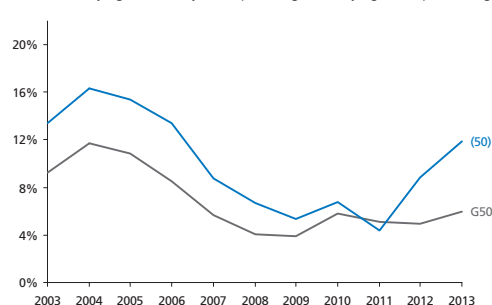
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

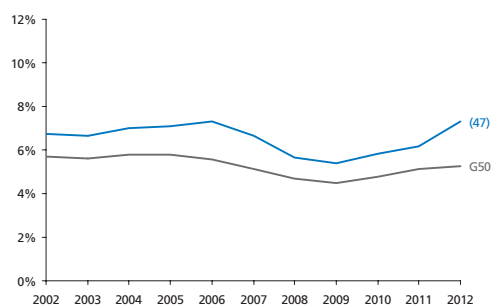
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

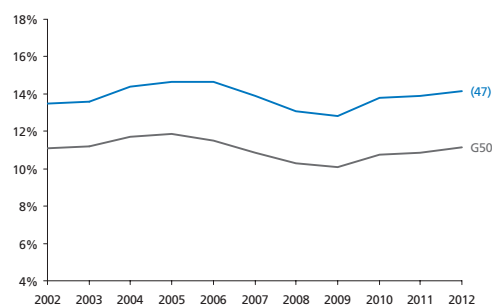
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

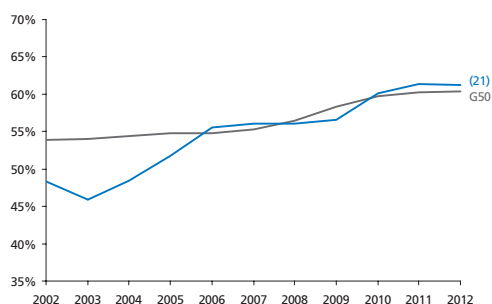
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

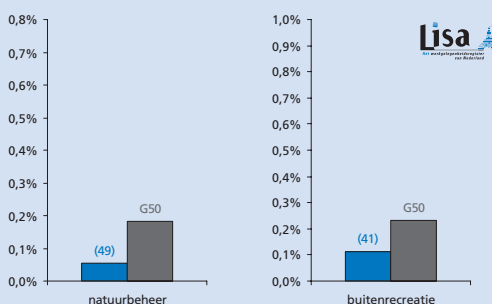
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

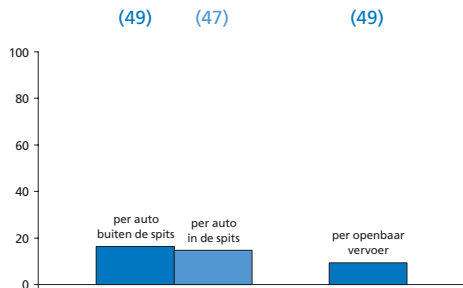
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

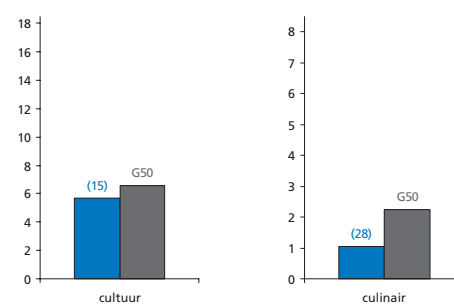
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

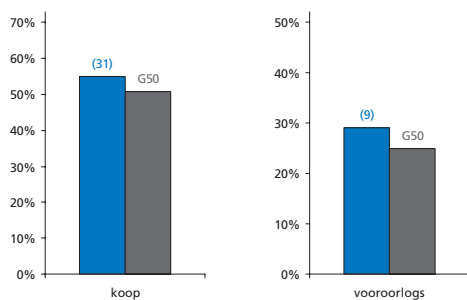
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

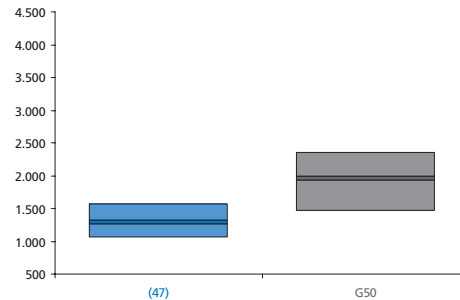
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

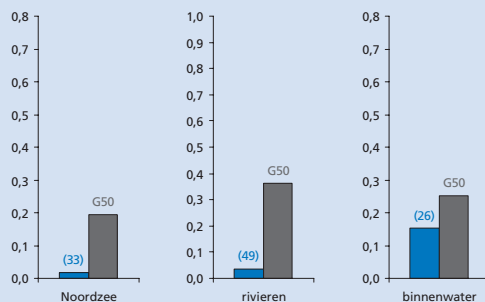
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

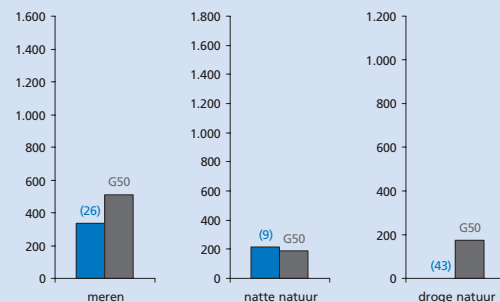
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

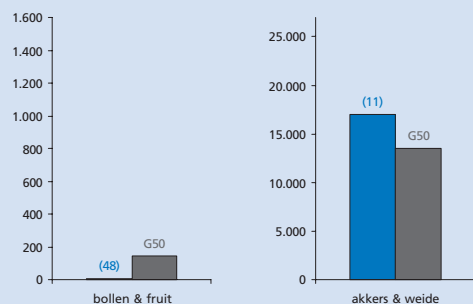
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

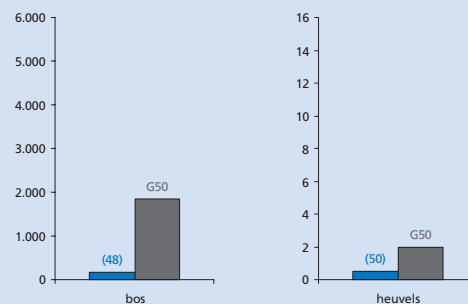
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

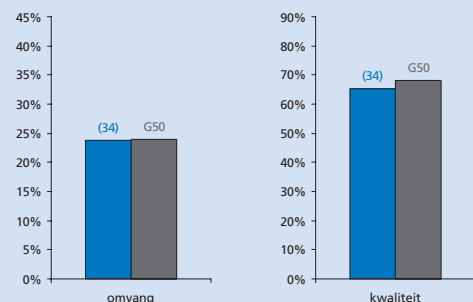
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvelslandschap (hoogteverschil in meters)

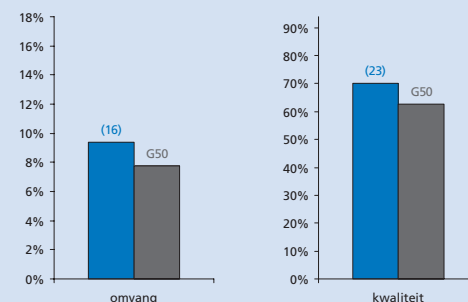
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Leiden

Met 119.746 inwoners de
22^e gemeente van
Nederland

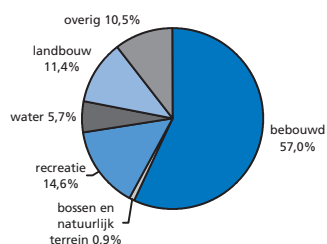
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Leiden
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

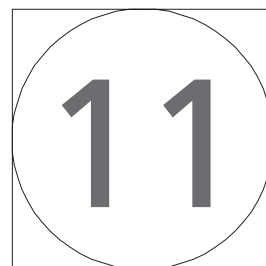
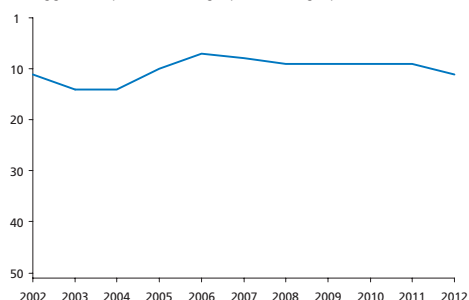
totale oppervlakte 2.327 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(18)
cultureel aanbod	(11)
veiligheid	(35)
percentage koopwoningen	(40)
nabijheid natuurgebieden	(44)
culinair aanbod	(16)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(5)
woon aantrekkelijkheidsindex	(11)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

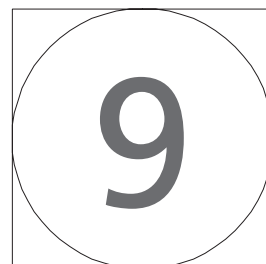
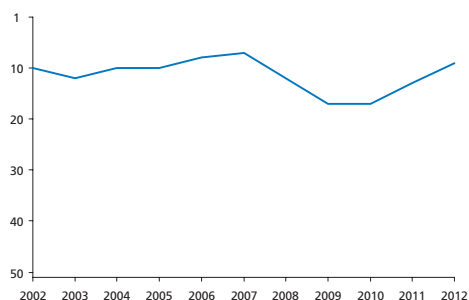

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

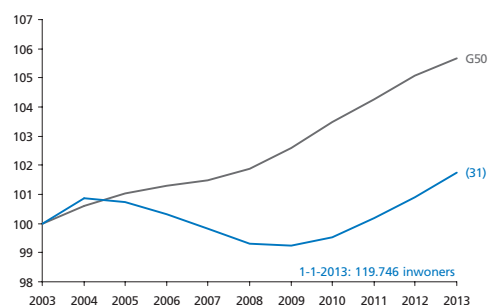
	Ranking
bijstand	(24)
werkloosheid	(9)
arbeidsongeschiktheid	(1)
armoede	(31)
percentage laagopgeleiden	(4)
participatie vrouwen	(7)
banen	(32)
percentage groeisectoren	(37)
sociaal-economische index	(9)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

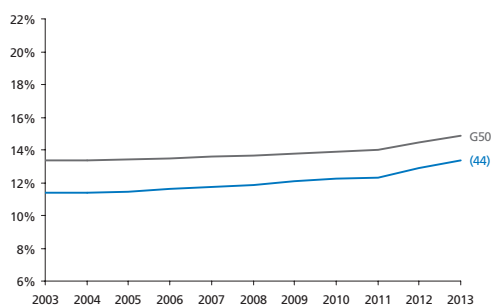
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

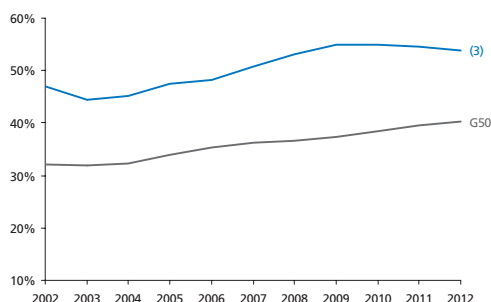
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

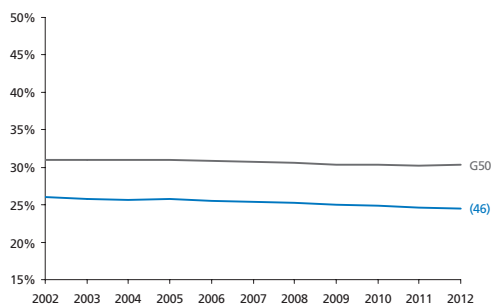
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

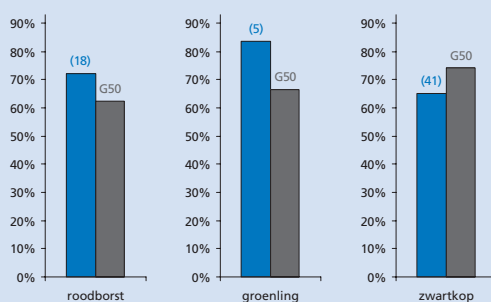
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

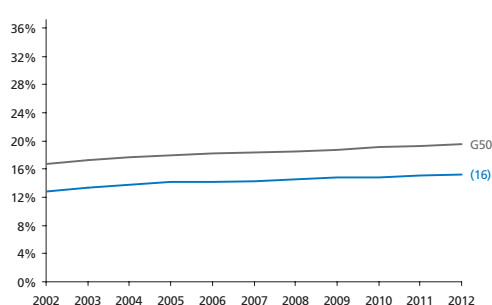
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

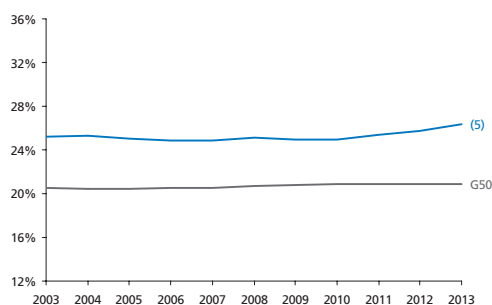
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

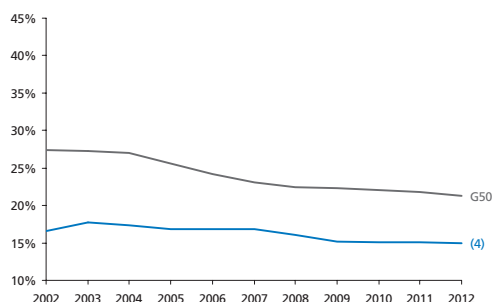
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

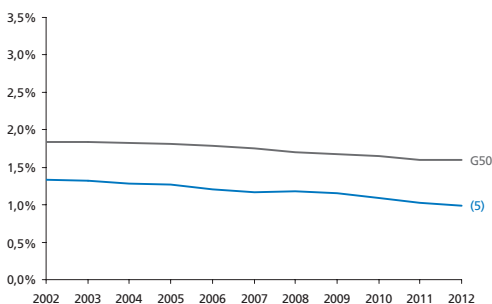
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

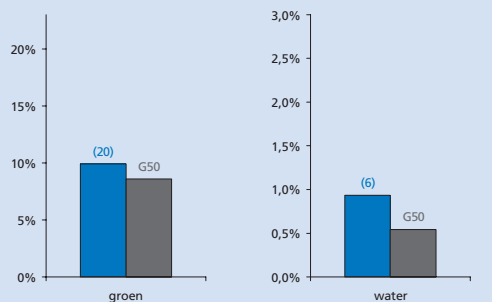
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

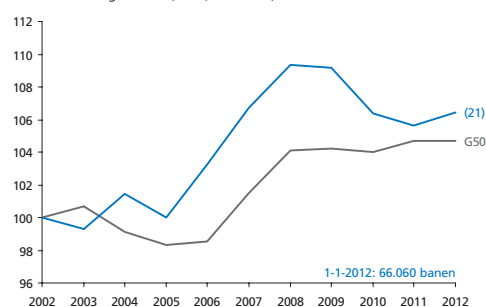
Natuurlijkebeheerders

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

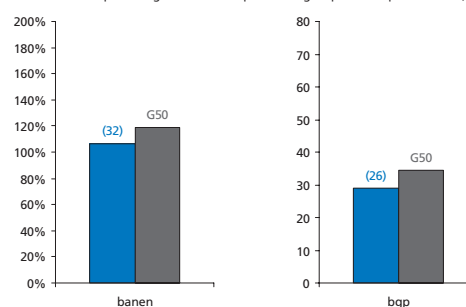
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

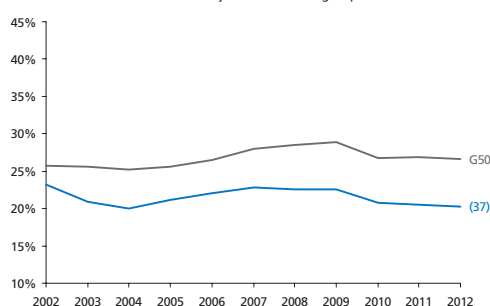
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

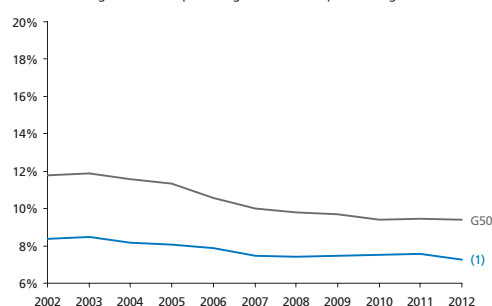
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

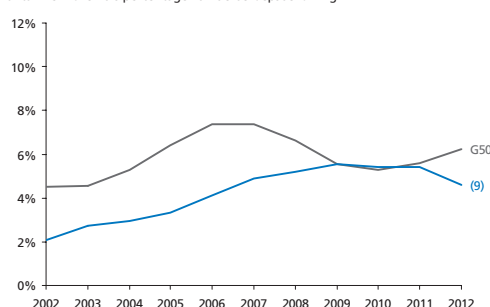
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

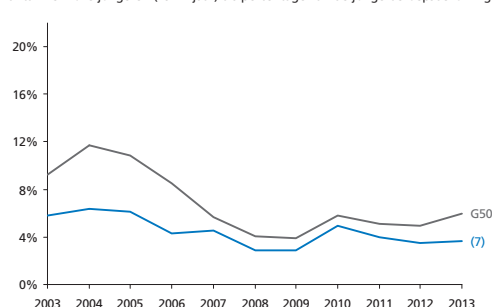
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

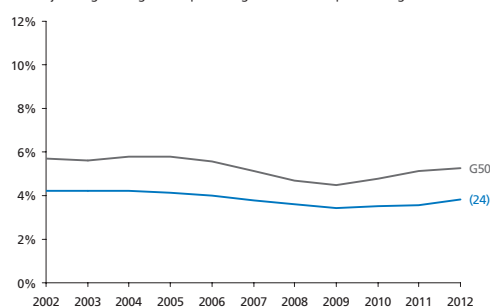
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

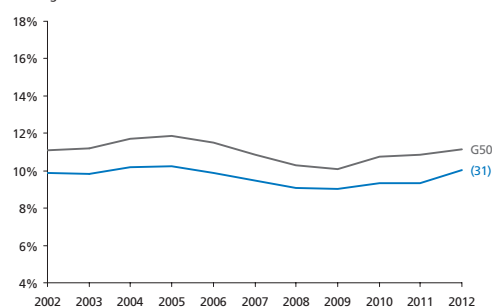
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

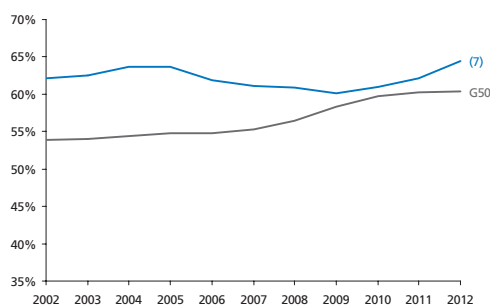
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

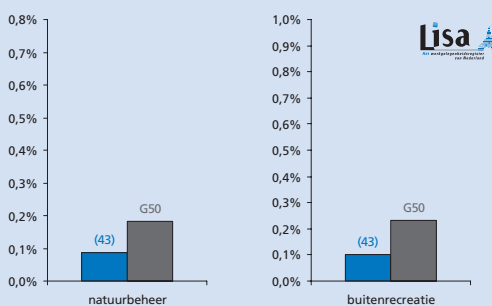
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

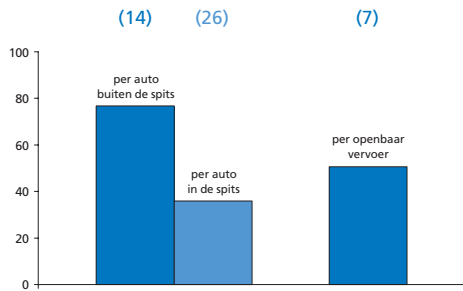
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

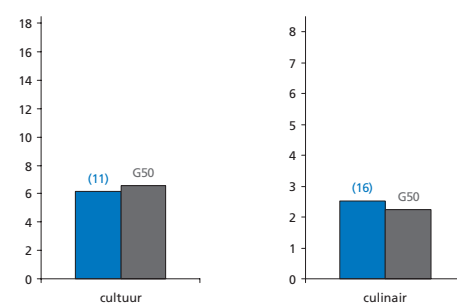
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

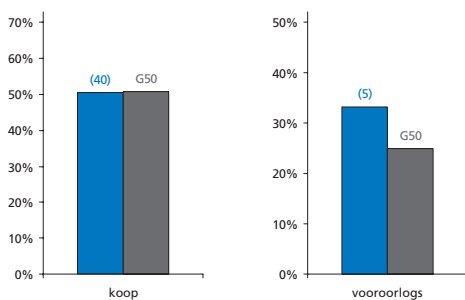
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw.) en culinaire kwaliteit (index)

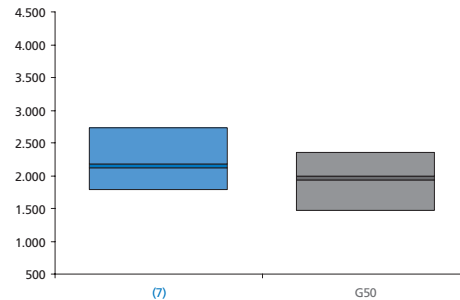
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

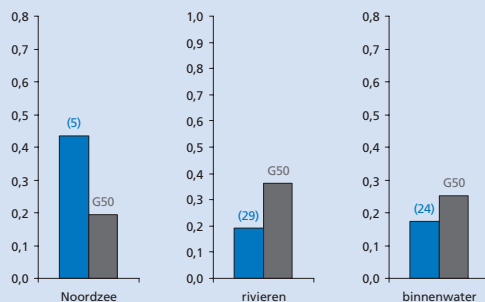
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

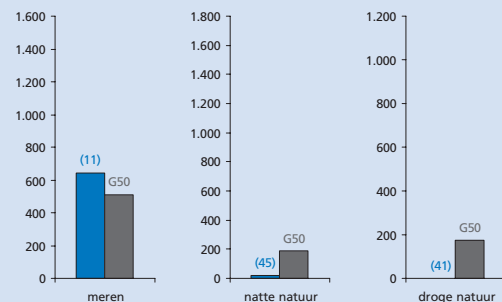
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

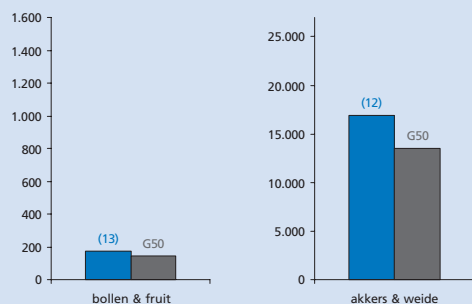
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

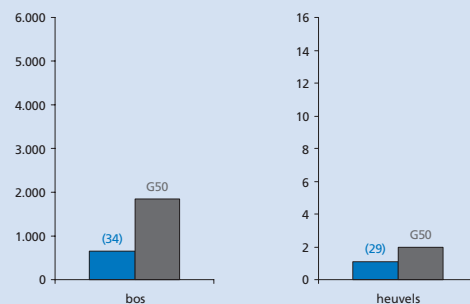
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

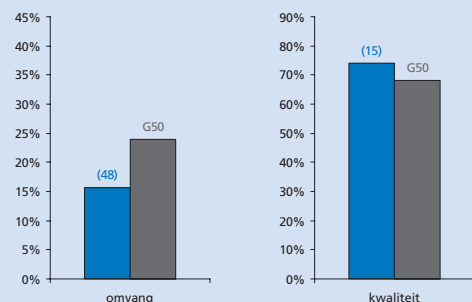
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

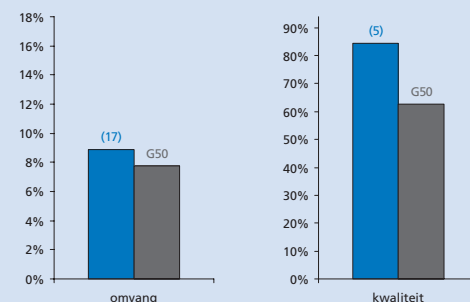
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Leidschendam-Voorburg

Met 72.561 inwoners de

44^e gemeente van
Nederland

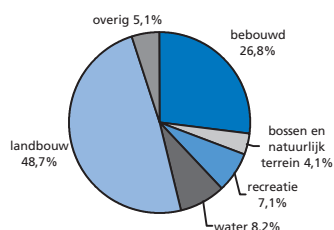
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Leidschendam-Voorburg
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 3.562 ha

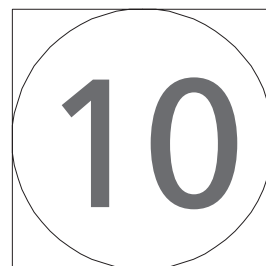
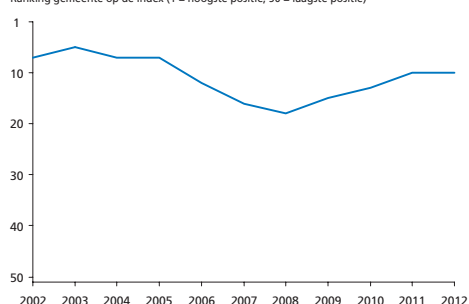
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(5)
cultureel aanbod	(45)
veiligheid	(4)
percentage koopwoningen	(22)
nabijheid natuurgebieden	(29)
culinair aanbod	(2)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(14)
woon aantrekkelijkheidsindex	(10)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

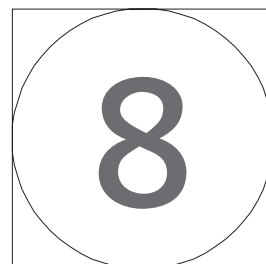
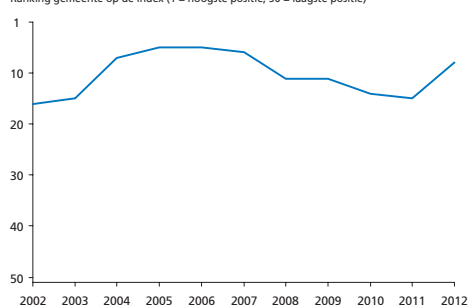
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(21)
werkloosheid	(7)
arbeidsongeschiktheid	(4)
armoede	(8)
percentage laagopgeleiden	(13)
participatie vrouwen	(16)
banen	(49)
percentage groeisectoren	(22)
sociaal-economische index	(8)

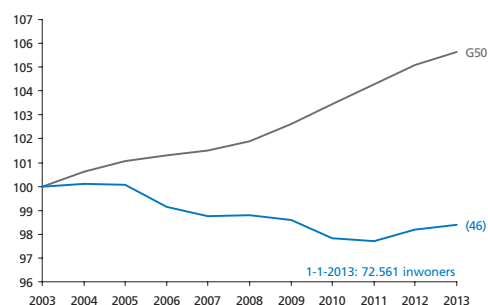
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

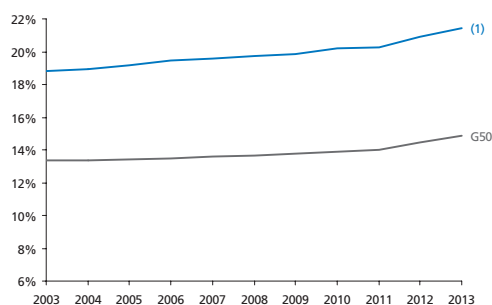
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

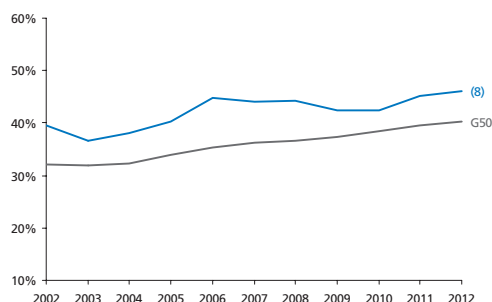
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

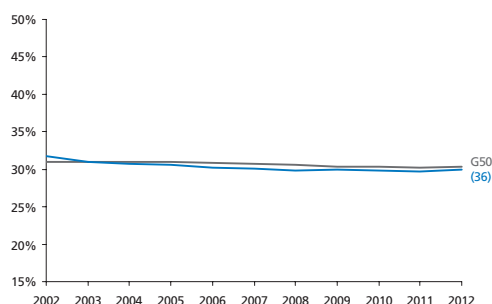
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

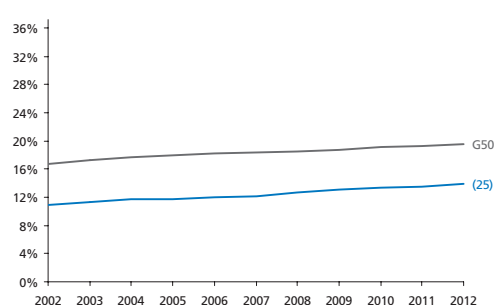
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

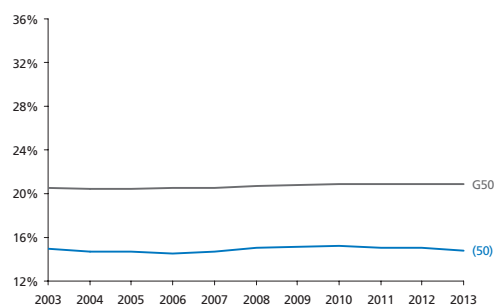
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

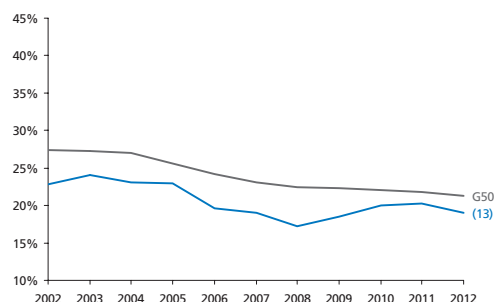
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

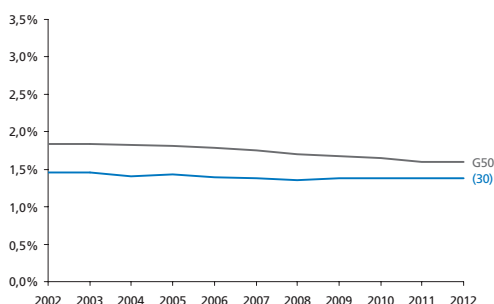
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

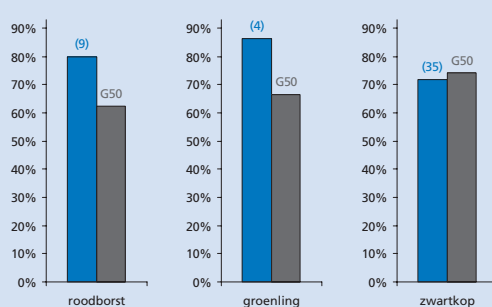
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

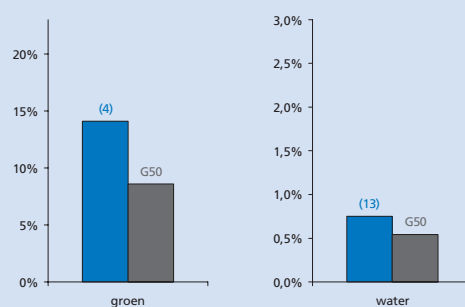
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

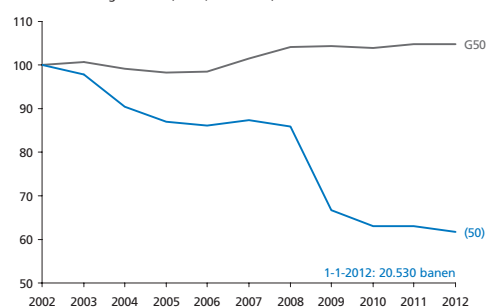
Natuurlijfheders

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

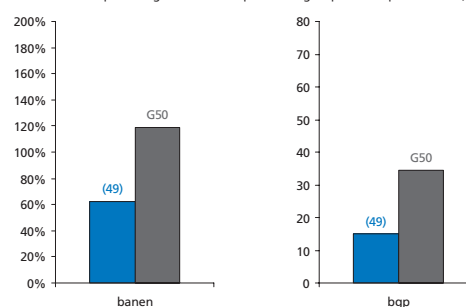
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

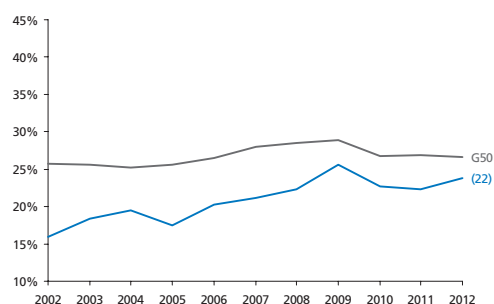
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

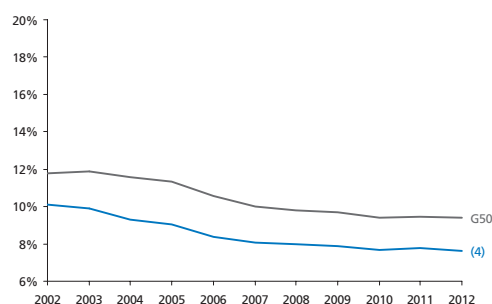
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

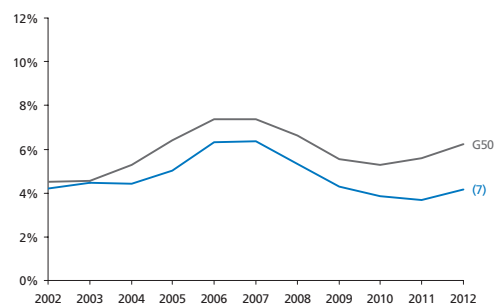
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

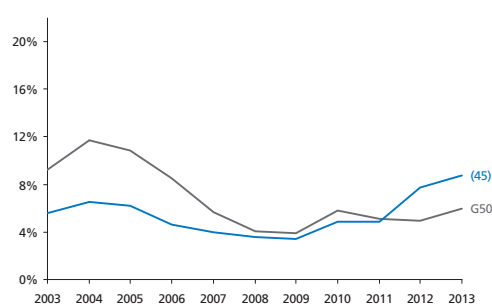
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

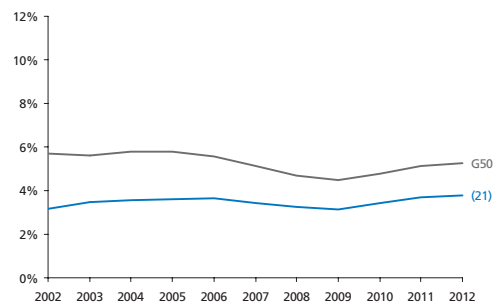
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

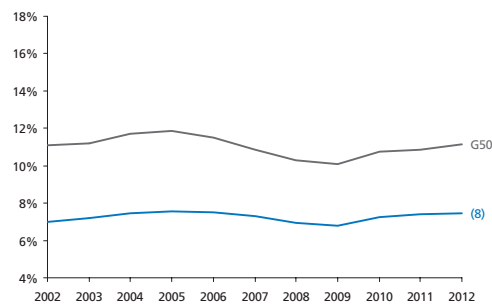
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

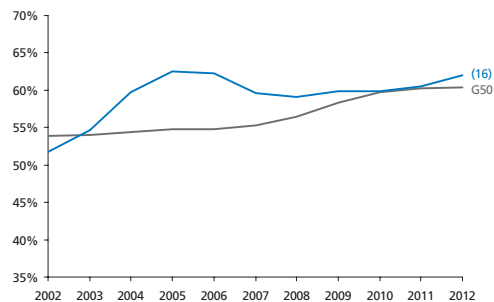
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

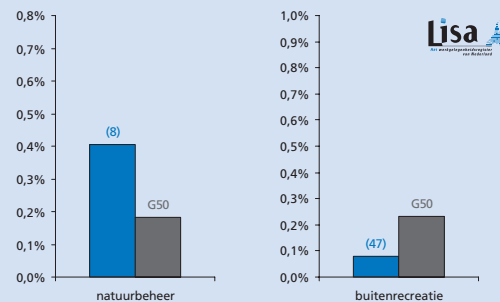
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

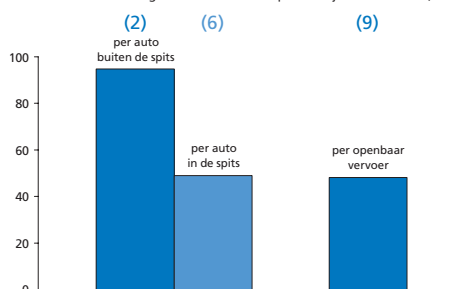
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

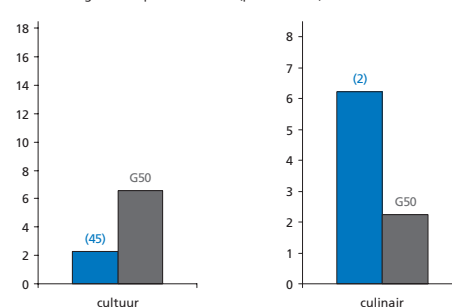
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

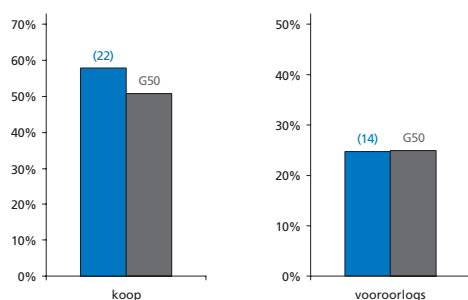
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

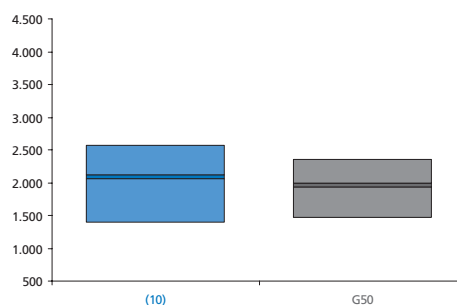
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

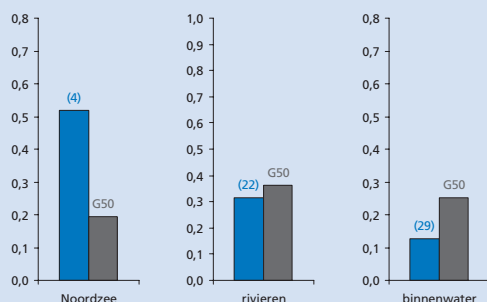
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

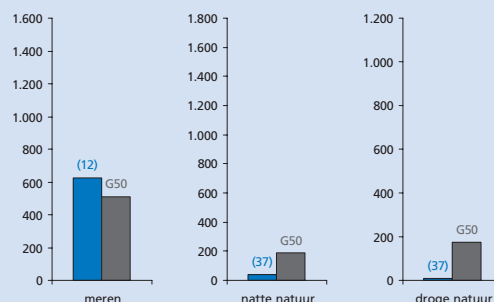
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

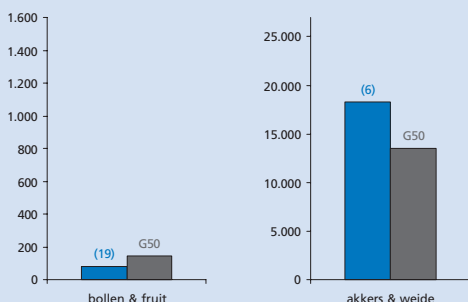
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

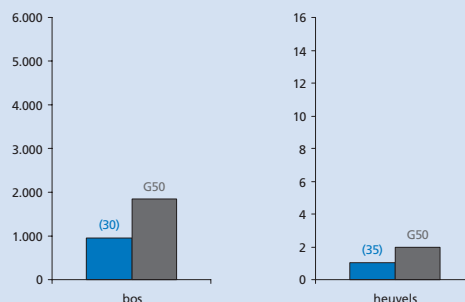
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

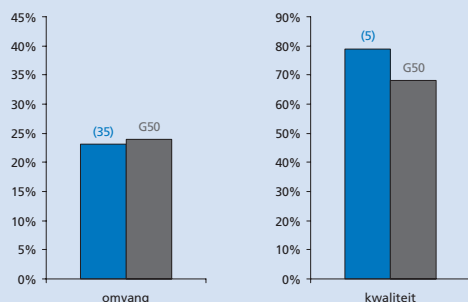
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvelslandschap (hoogteverschil in meters)

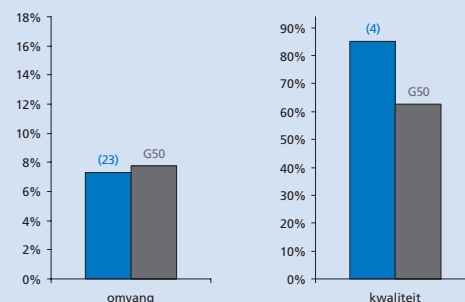
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Lelystad

Met 75.759 inwoners de
41^e gemeente van
Nederland

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

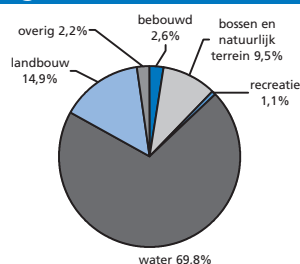
■ Lelystad

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

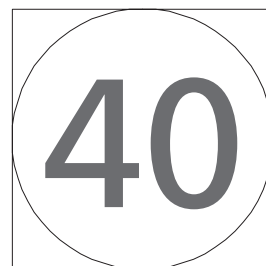
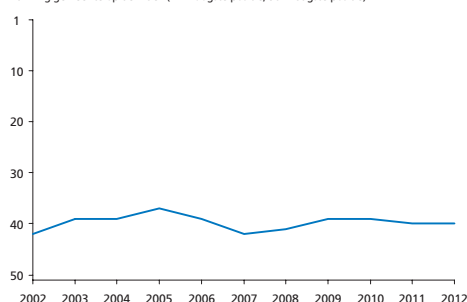
totale oppervlakte 76.545 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(38)
cultureel aanbod	(44)
veiligheid	(12)
percentage koopwoningen	(3)
nabijheid natuurgebieden	(5)
culinair aanbod	(26)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(49)
woon aantrekkelijkheidsindex	(40)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

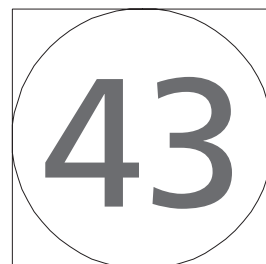
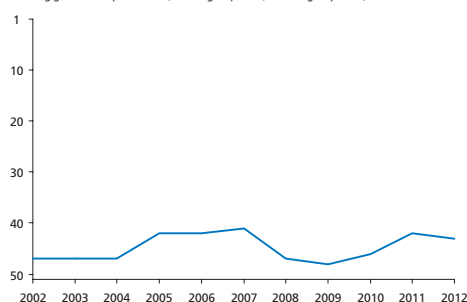

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

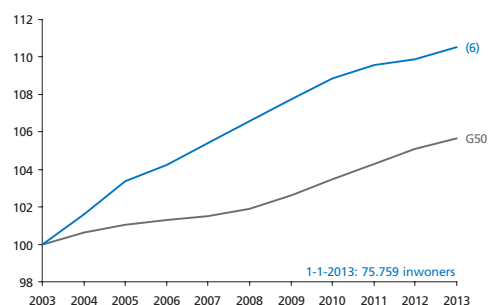
	Ranking
bijstand	(35)
werkloosheid	(42)
arbeidsongeschiktheid	(41)
armoede	(41)
percentage laagopgeleiden	(26)
participatie vrouwen	(14)
banen	(31)
percentage groeisectoren	(50)
sociaal-economische index	(43)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

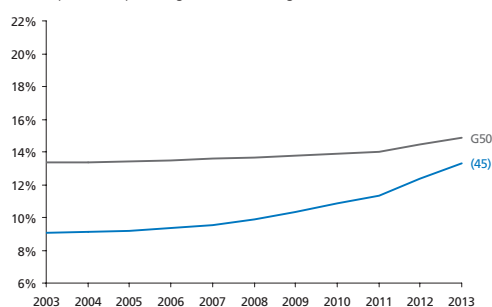
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

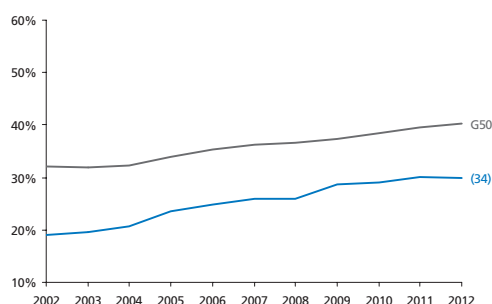
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

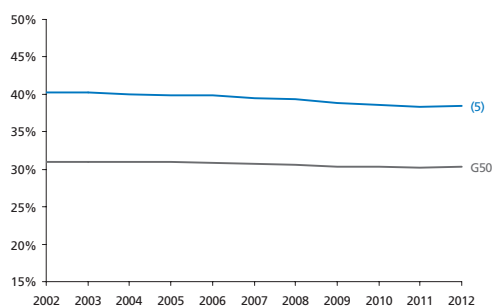
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

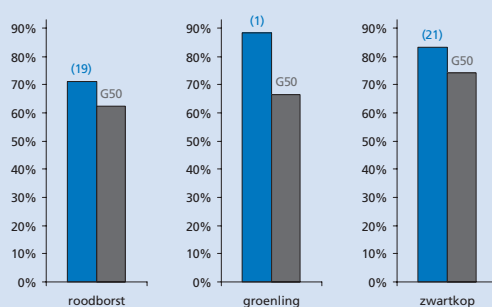
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

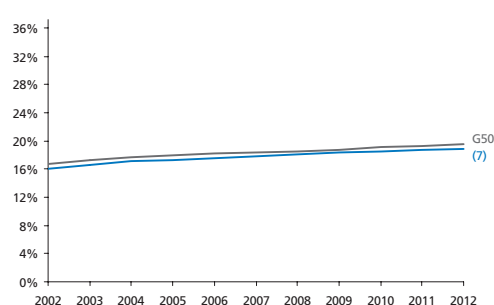
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

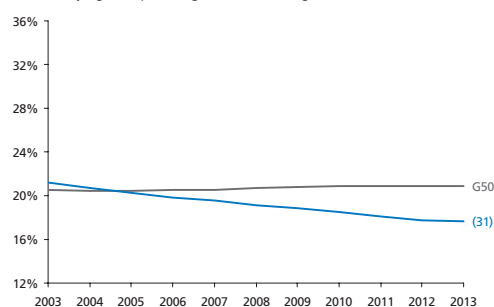
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

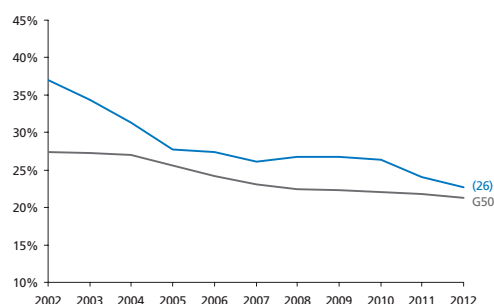
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

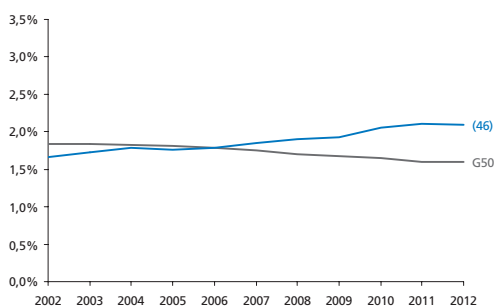
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

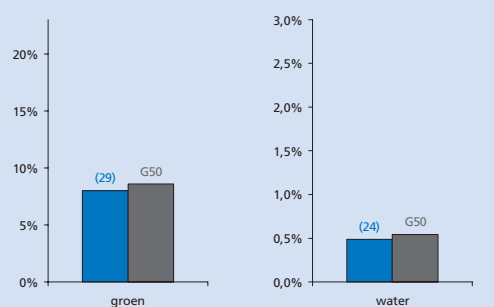
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

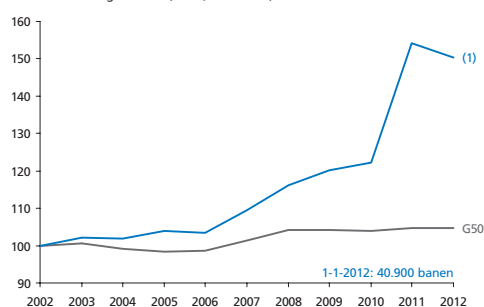
Natuurlijkehobbyers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

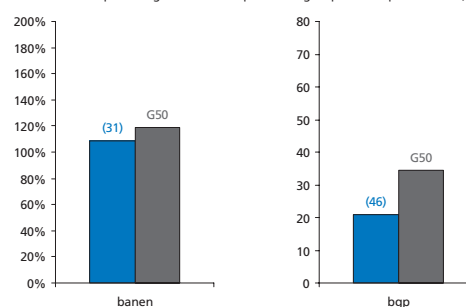
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

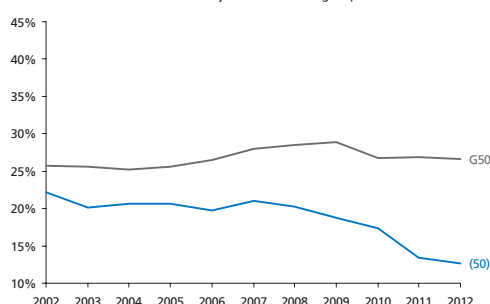
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

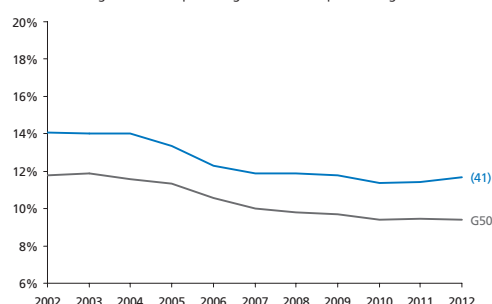
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

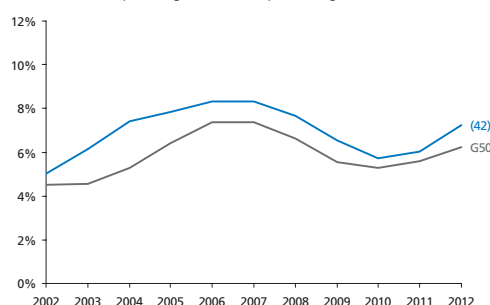
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

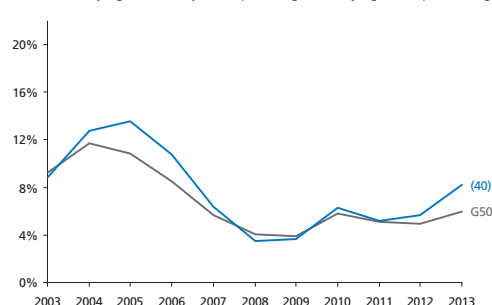
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

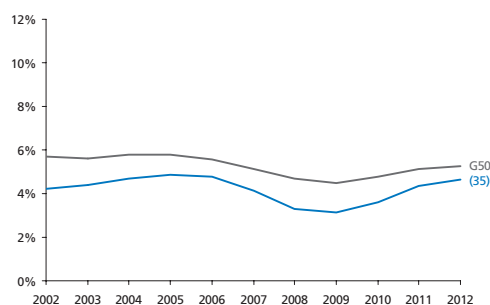
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

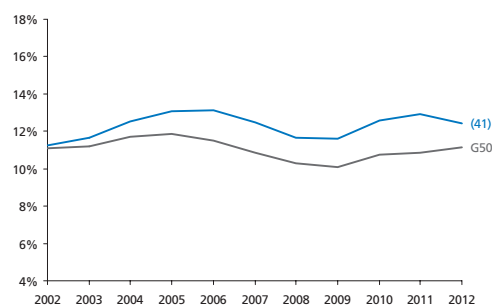
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

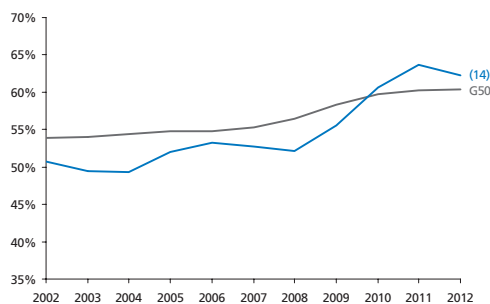
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

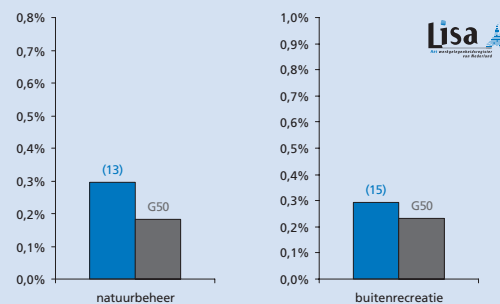
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

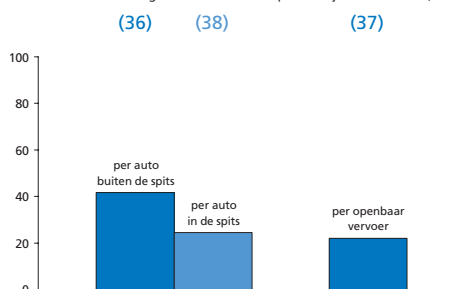
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

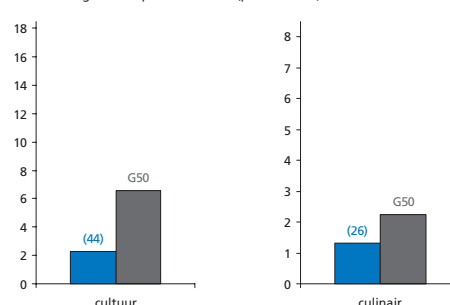
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

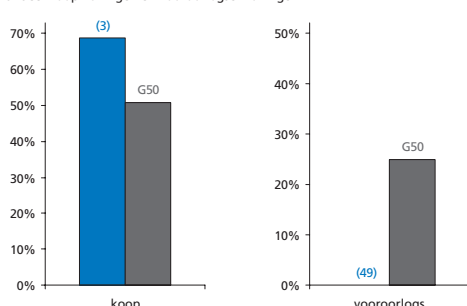
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

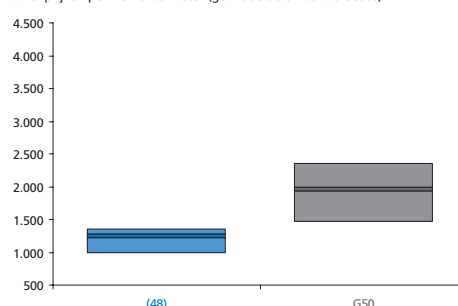
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

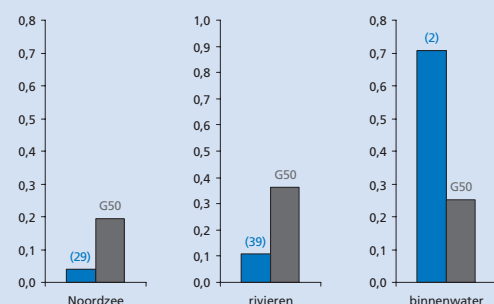
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

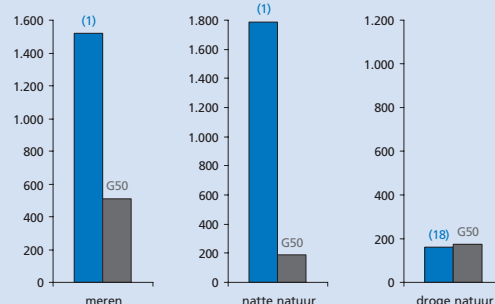
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

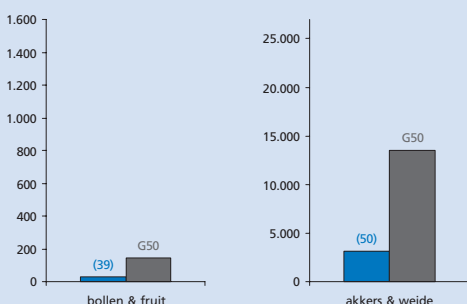
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

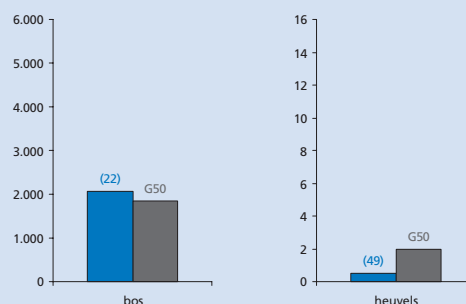
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

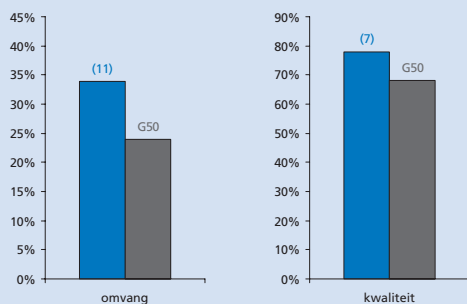
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvellandschap (hoogteverschil in meters)

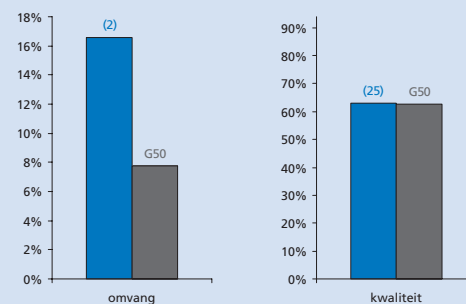
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Maastricht

Met 121.831 inwoners de

21^e gemeente van
N e d e r l a n d

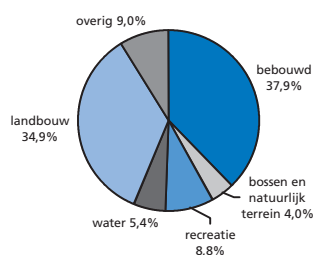
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Maastricht
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 6.003 ha

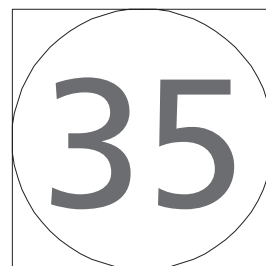
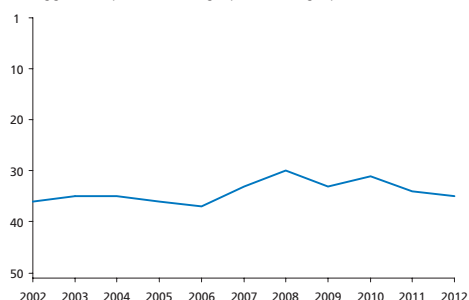
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(49)
cultureel aanbod	(9)
veiligheid	(33)
percentage koopwoningen	(47)
nabijheid natuurgebieden	(50)
culinair aanbod	(1)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(19)
woon aantrekkelijkheidsindex	(35)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

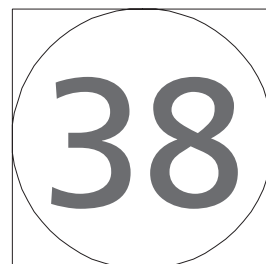
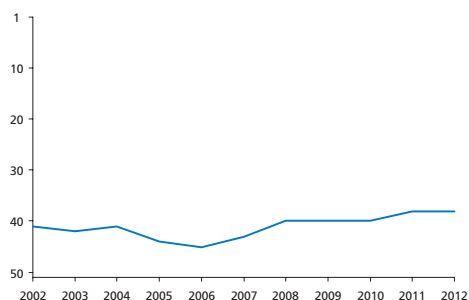
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(31)
werkloosheid	(43)
arbeidsongeschiktheid	(47)
armoede	(36)
percentage laagopgeleiden	(22)
participatie vrouwen	(49)
banen	(9)
percentage groeisectoren	(29)
sociaal-economische index	(38)

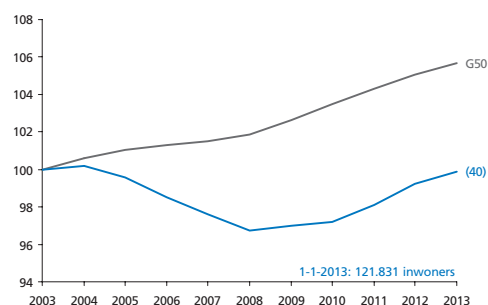
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

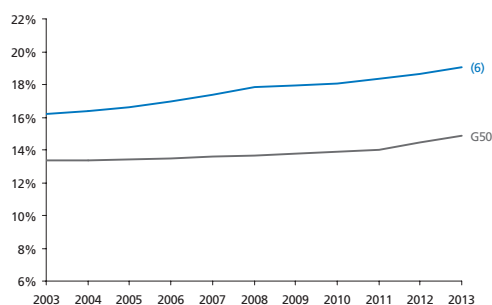
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

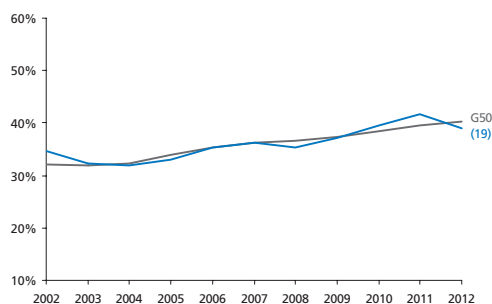
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

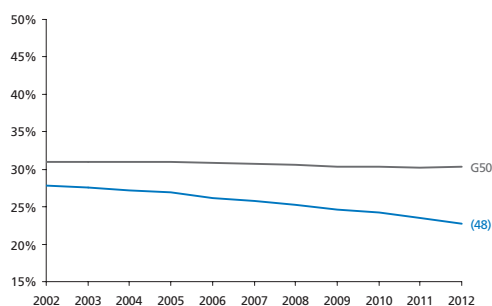
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

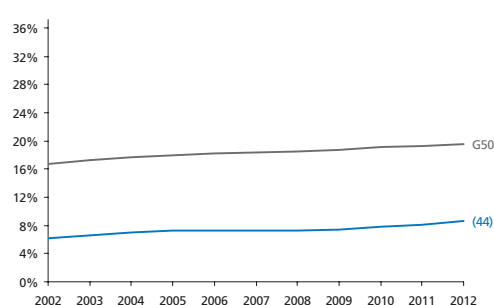
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

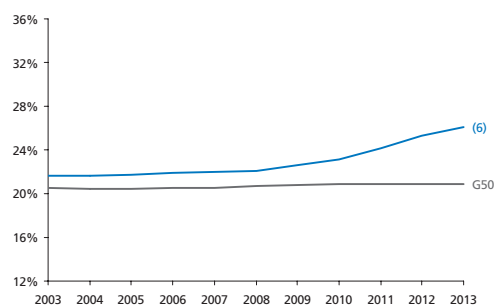
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

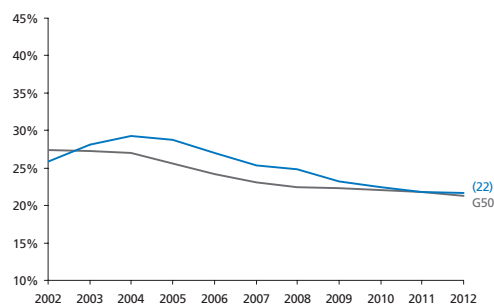
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

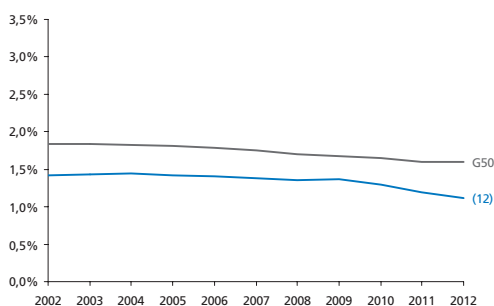
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

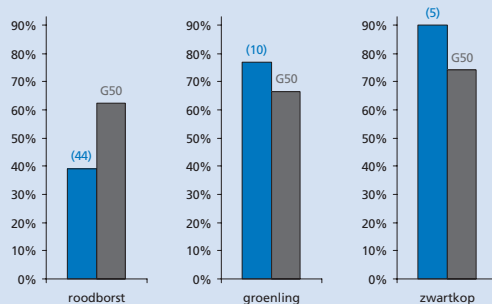
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

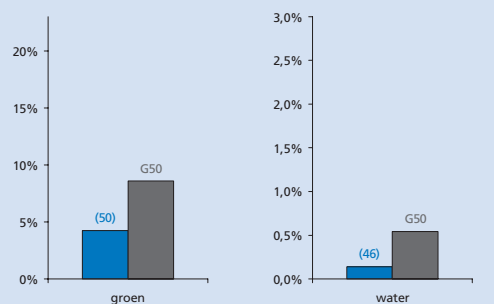
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

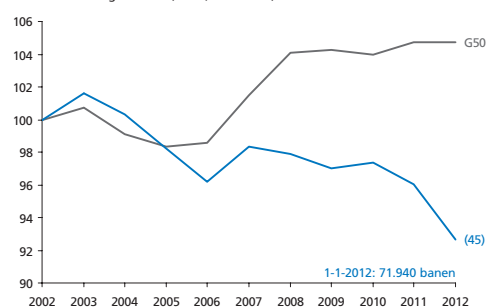
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

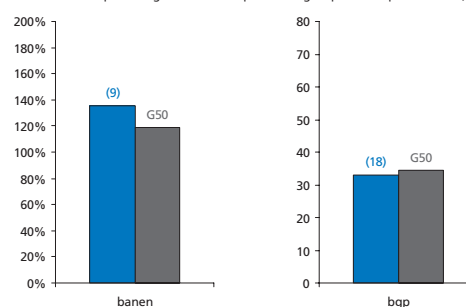
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

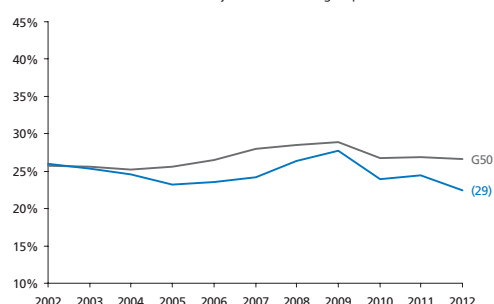
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

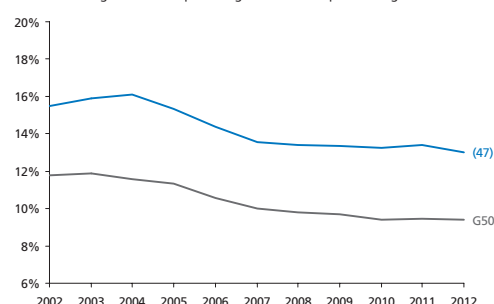
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

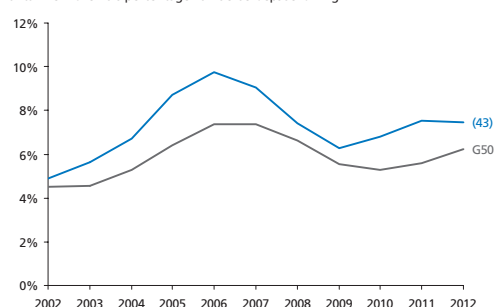
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

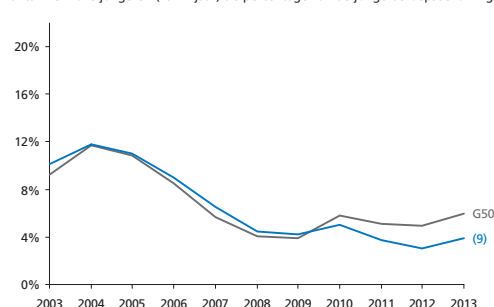
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

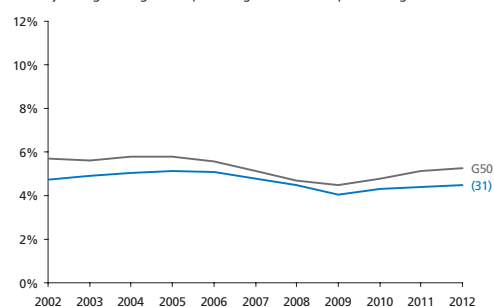
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

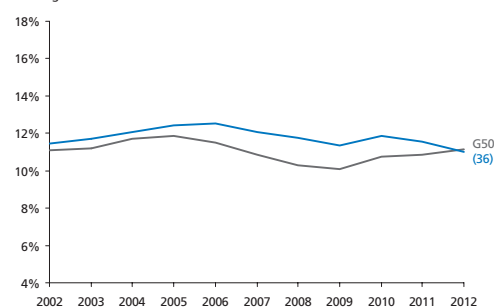
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

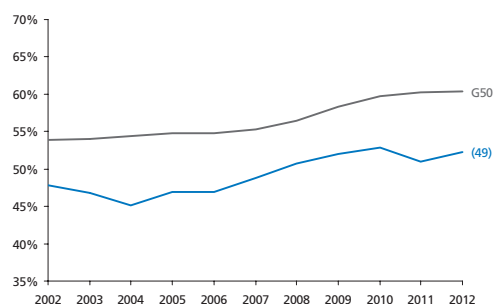
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

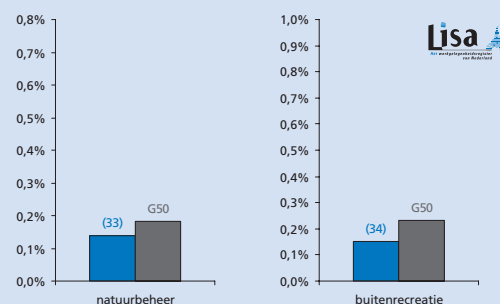
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

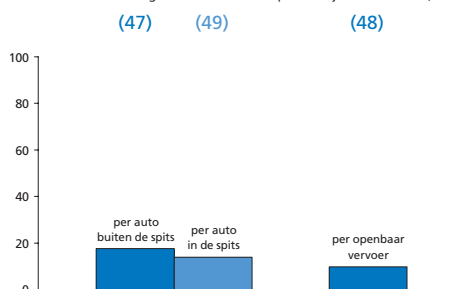
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

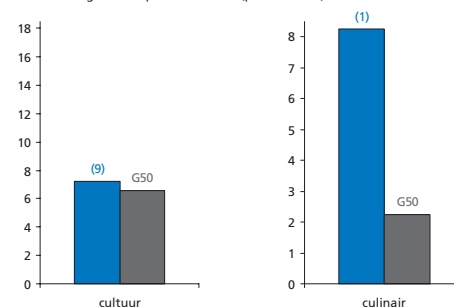
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

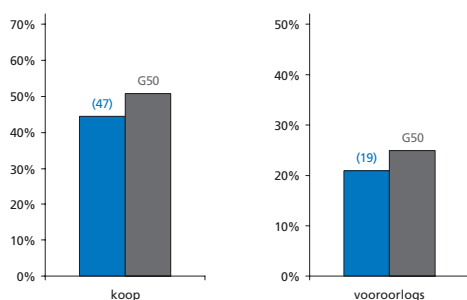
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

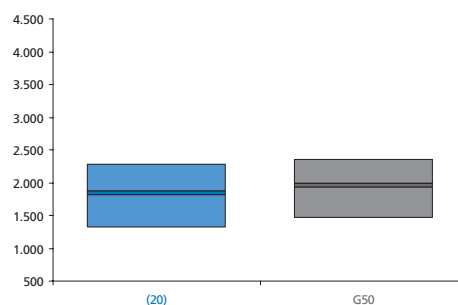
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

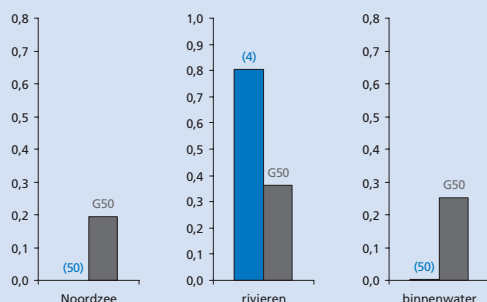
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

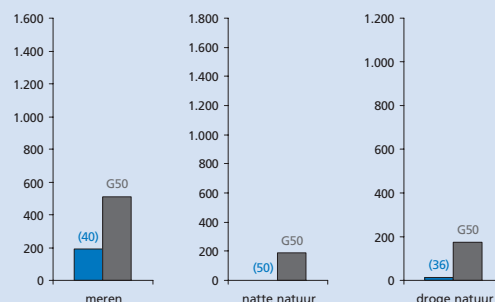
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

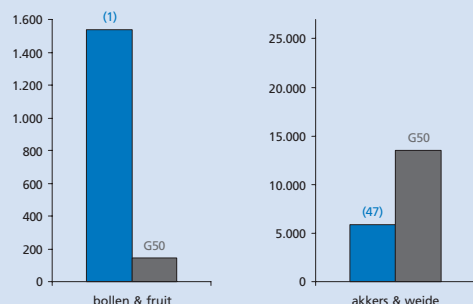
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

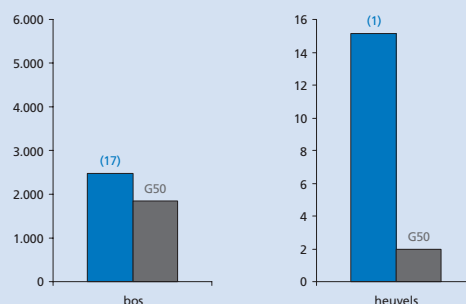
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

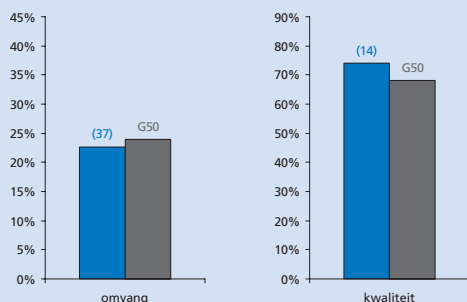
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

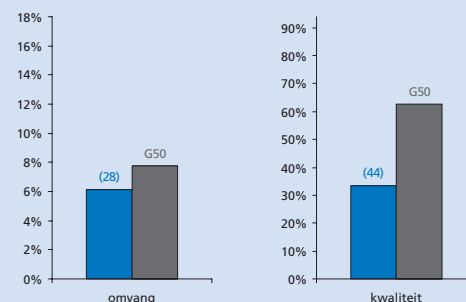
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Nijmegen

Met 166.369 inwoners de

10^e gemeente van
N e d e r l a n d

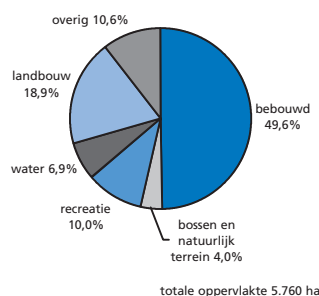
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Nijmegen
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

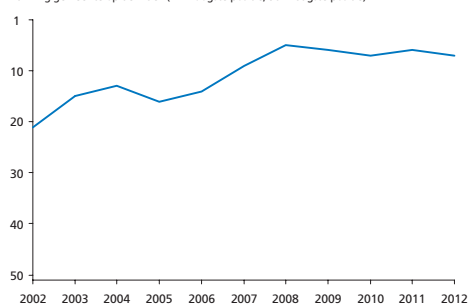

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(22)
cultureel aanbod	(6)
veiligheid	(26)
percentage koopwoningen	(44)
nabijheid natuurgebieden	(16)
culinair aanbod	(31)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(18)
woon aantrekkelijkheidsindex	(7)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

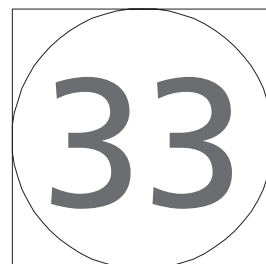
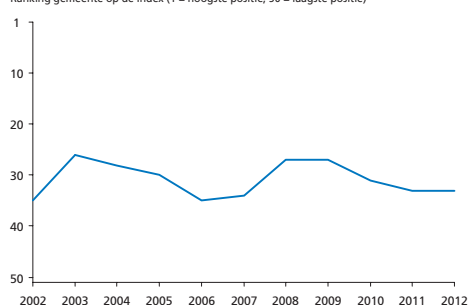

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

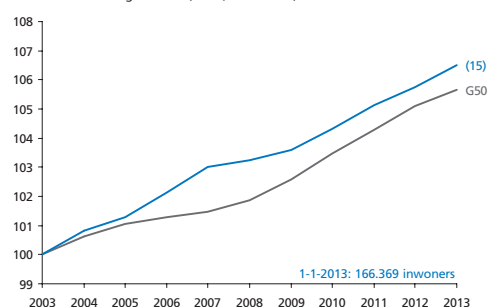
	Ranking
bijstand	(41)
werkloosheid	(28)
arbeidsongeschiktheid	(26)
armoede	(42)
percentage laagopgeleiden	(8)
participatie vrouwen	(30)
banen	(17)
percentage groeisectoren	(33)
sociaal-economische index	(33)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

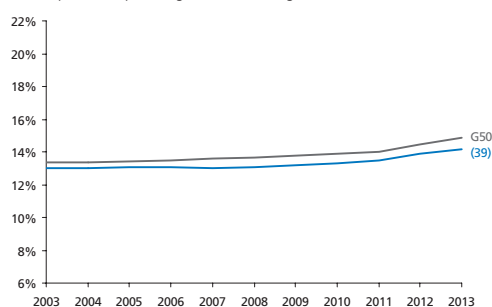
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

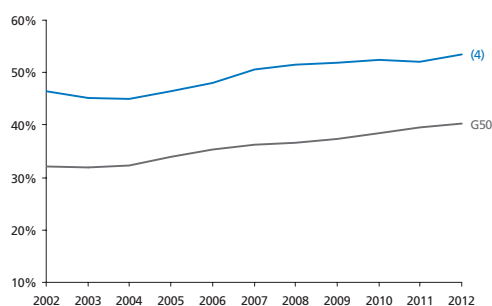
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

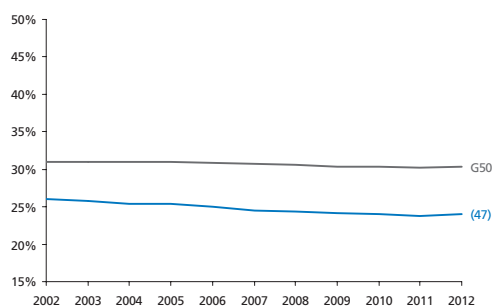
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

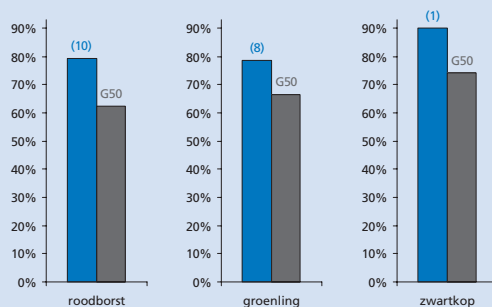
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

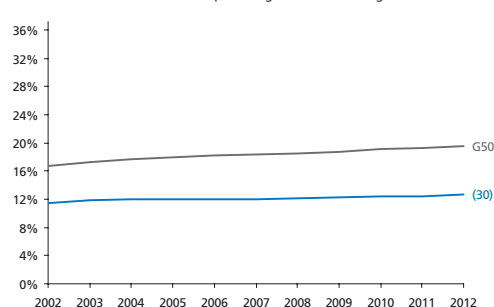
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

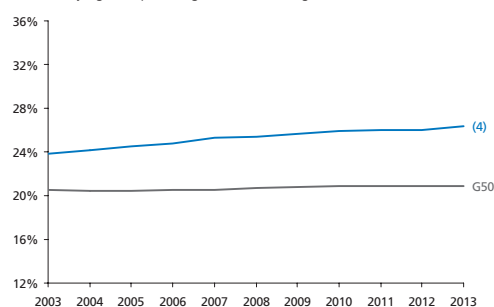
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

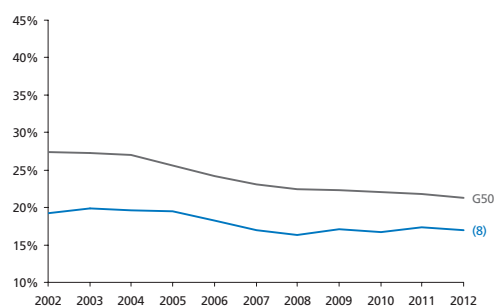
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

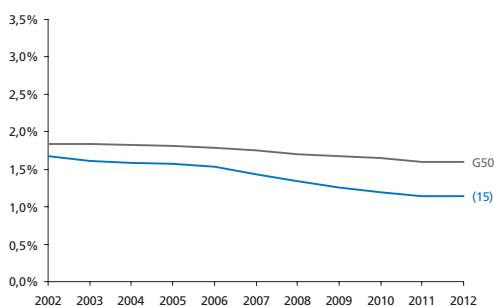
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

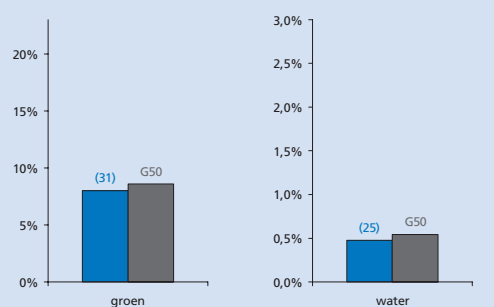
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

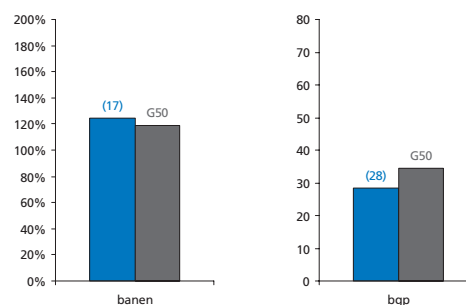
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

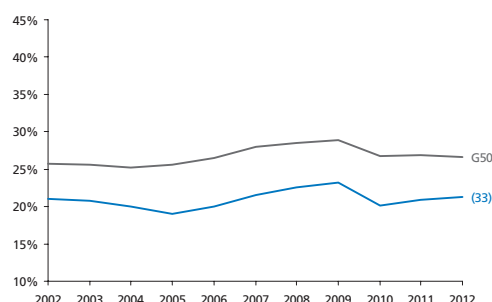
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

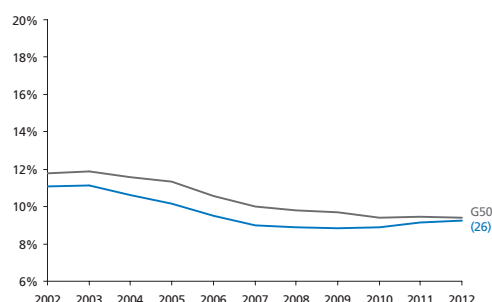
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

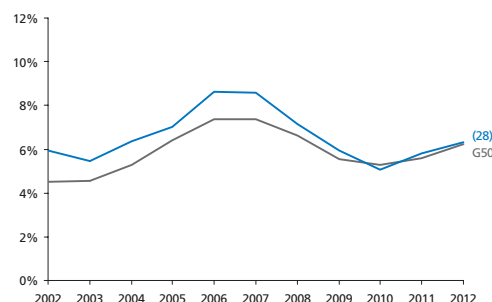
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

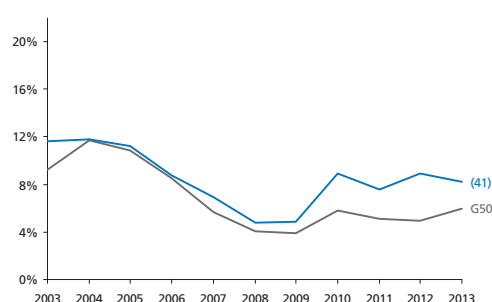
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

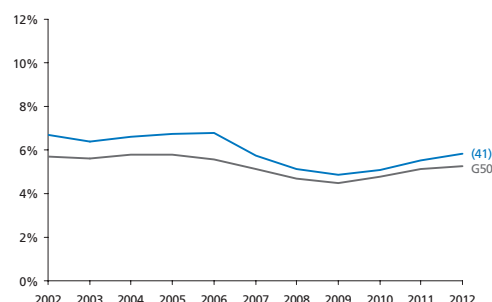
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

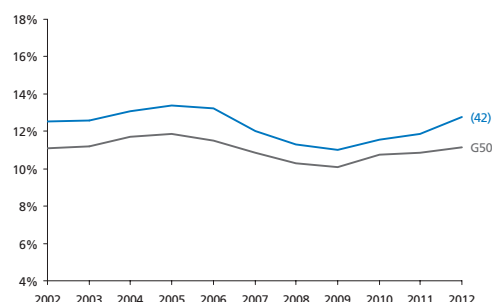
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

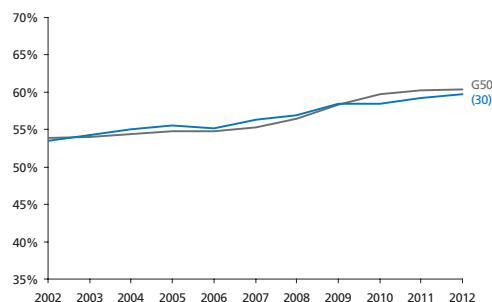
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

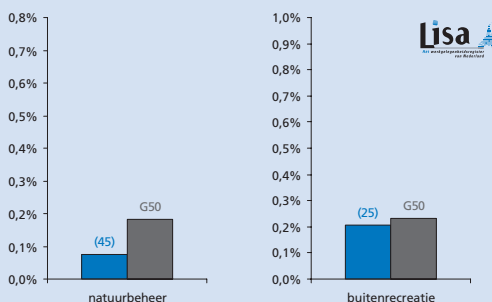
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

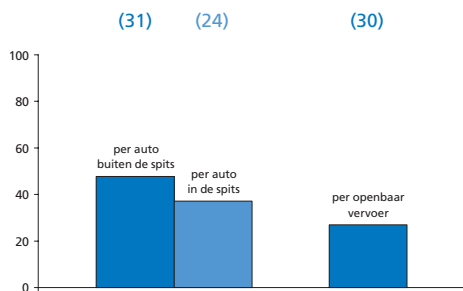
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

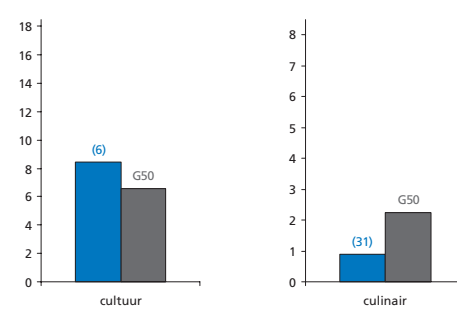
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

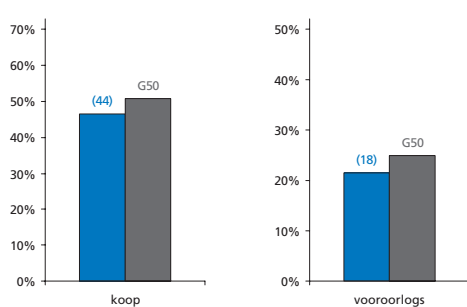
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

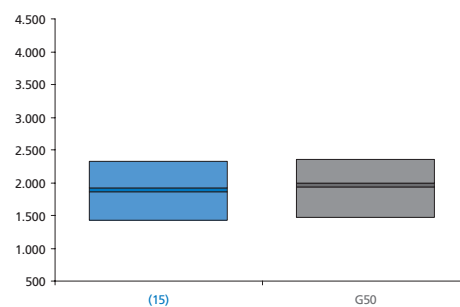
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

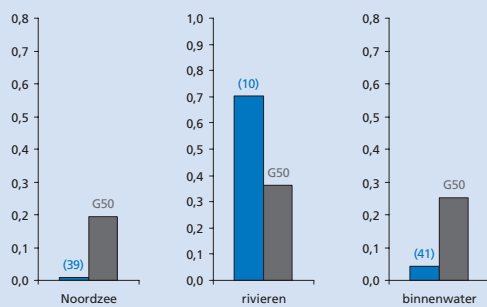
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

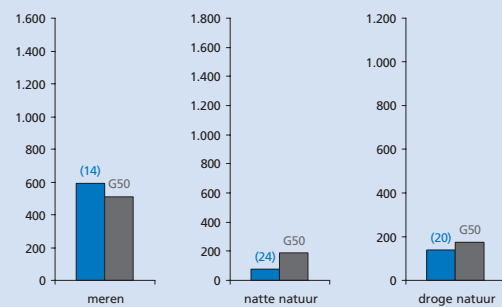
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

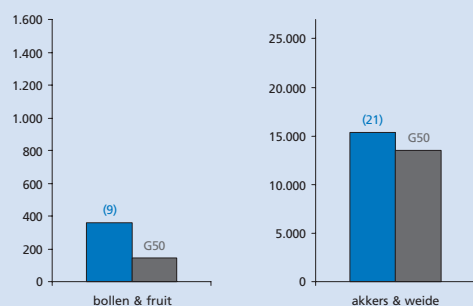
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

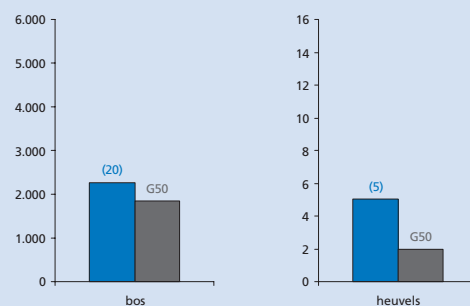
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

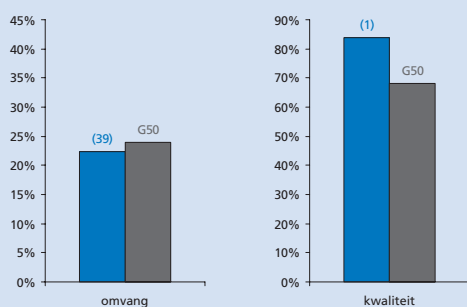
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvellandschap (hoogteverschil in meters)

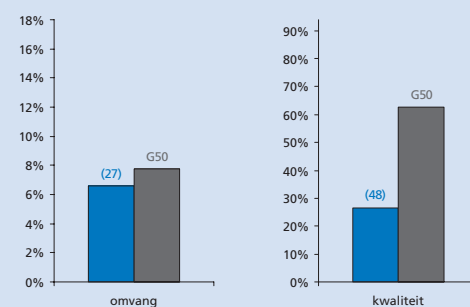
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Oss

Met 84.852 inwoners de
35^e gemeente van
Nederland

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

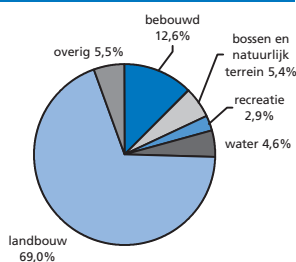
■ Oss

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 15.987 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)

(28)

cultureel aanbod

(38)

veiligheid

(7)

percentage koopwoningen

(4)

nabijheid natuurgebieden

(23)

culinair aanbod

(21)

aanwezigheid universiteit

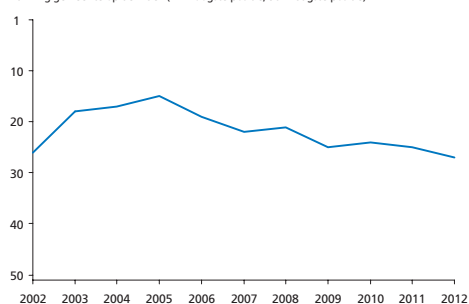
(12)

percentage vooroorlogse woningen

(43)

woon aantrekkelijkheidsindex

(27)

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bijstand

(5)

werkloosheid

(23)

arbeidsongeschiktheid

(43)

armoede

(10)

percentage laagopgeleiden

(36)

participatie vrouwen

(41)

banen

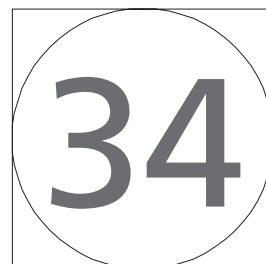
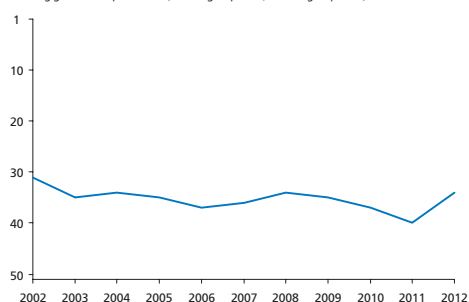
(35)

percentage groeisectoren

(43)

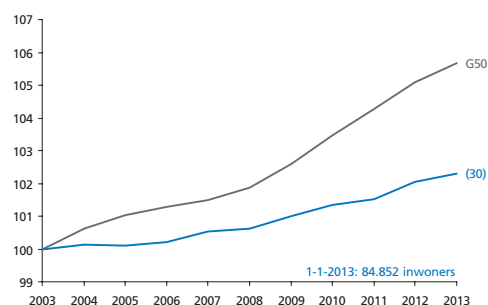
sociaal-economische index

(34)

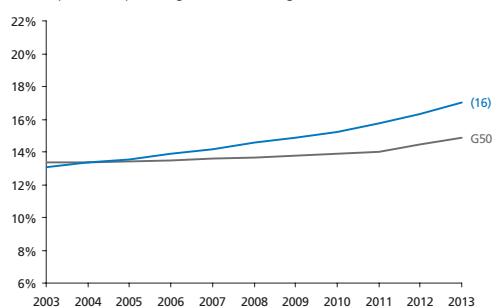
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

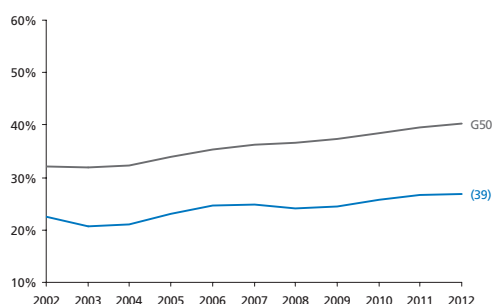
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

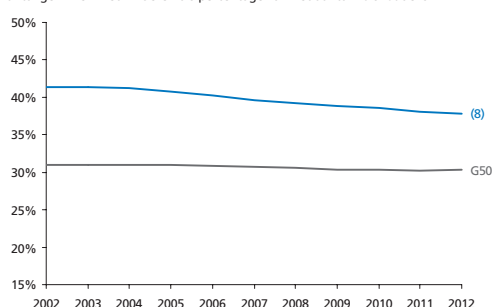
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

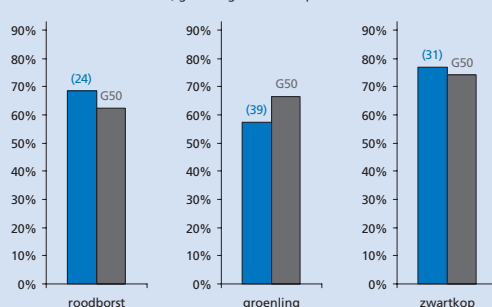
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

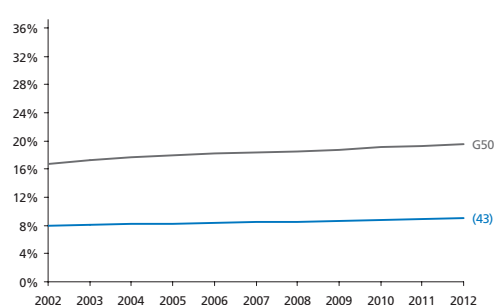
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

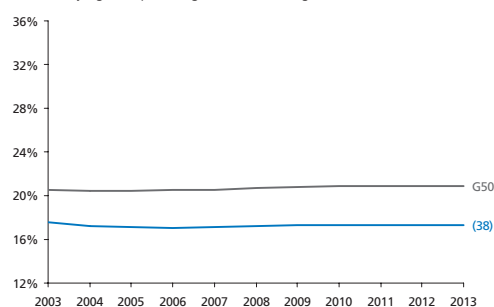
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

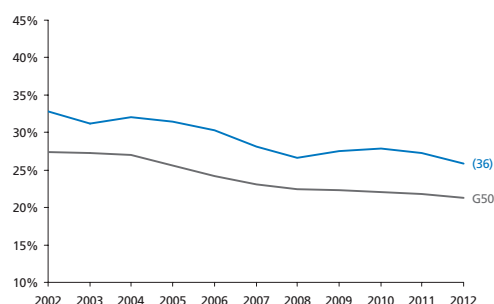
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

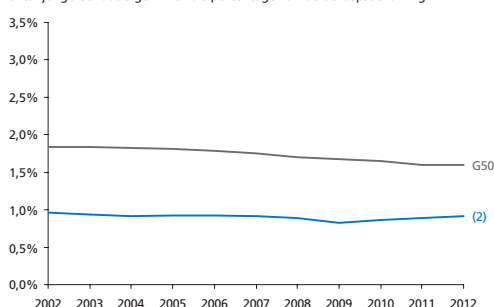
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

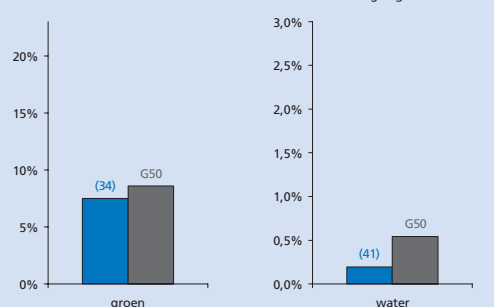
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

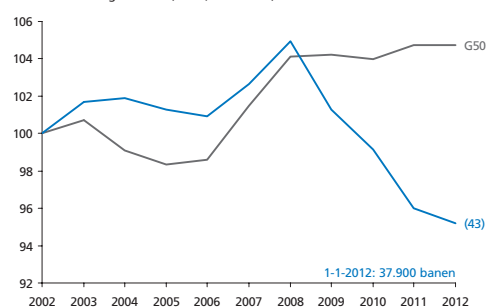
Natuurlijkehobbyers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

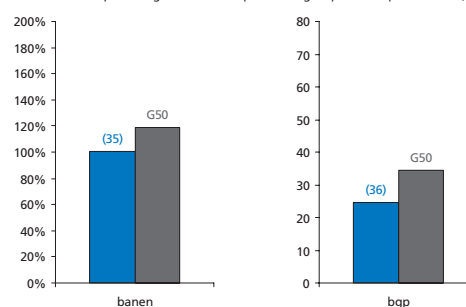
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

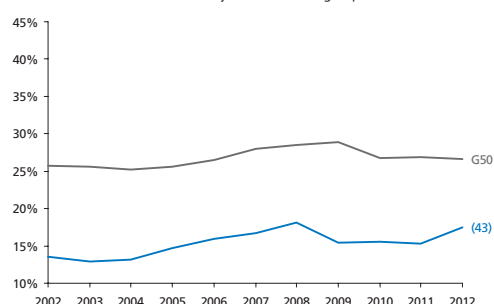
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

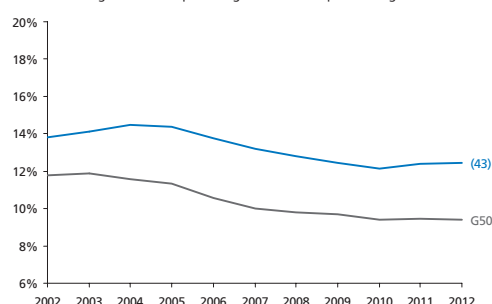
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

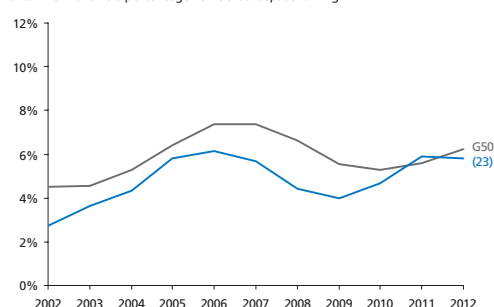
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

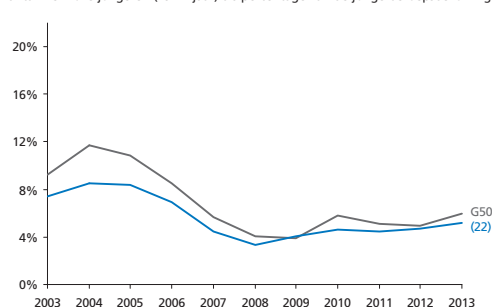
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

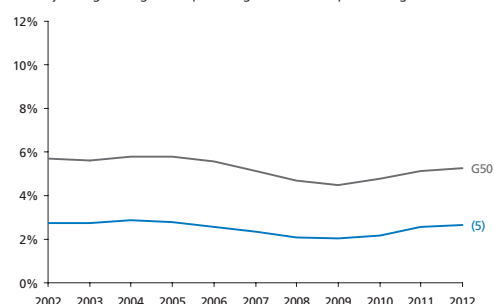
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

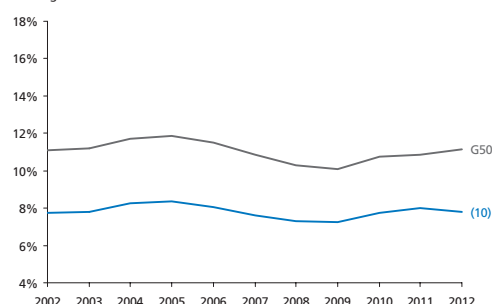
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

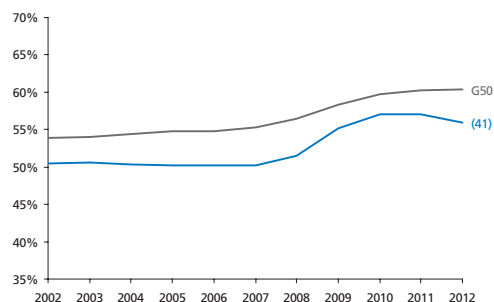
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

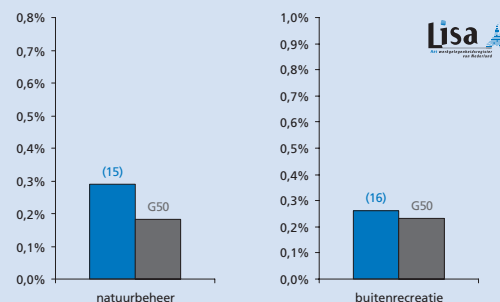
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

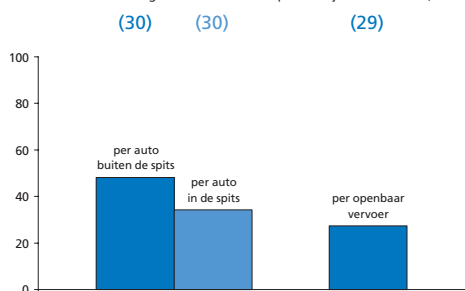
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

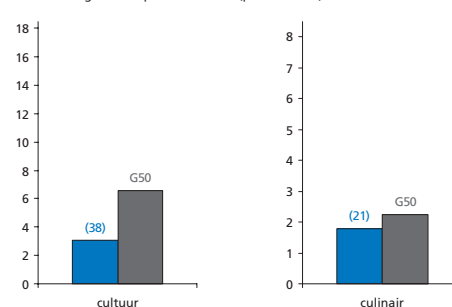
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

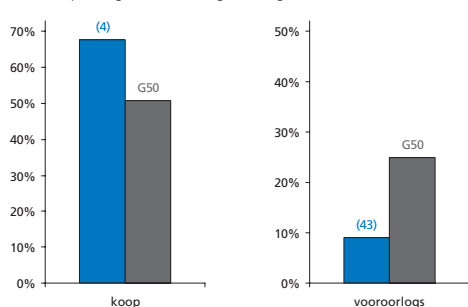
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

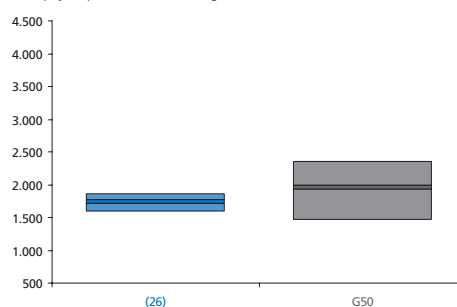
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

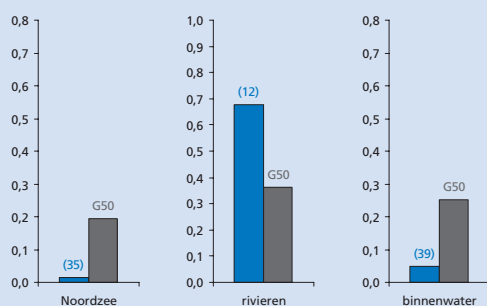
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

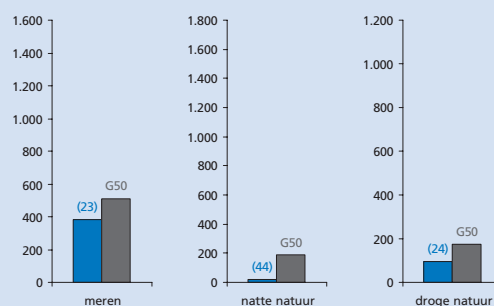
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

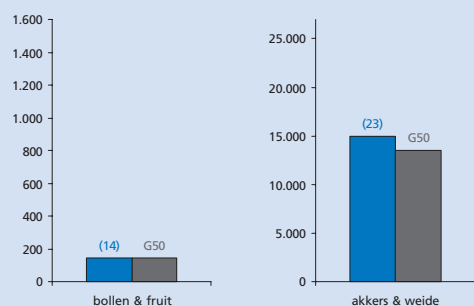
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

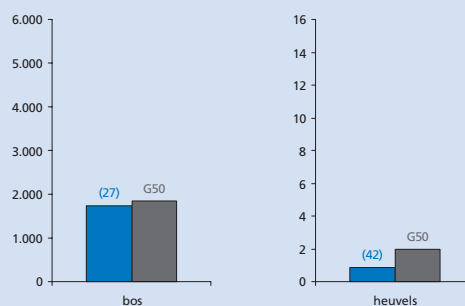
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

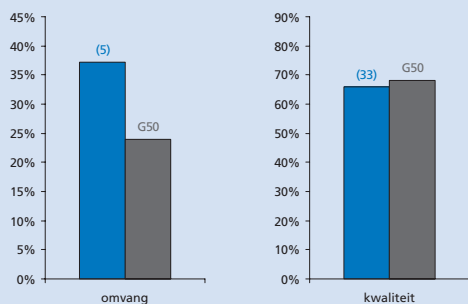
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

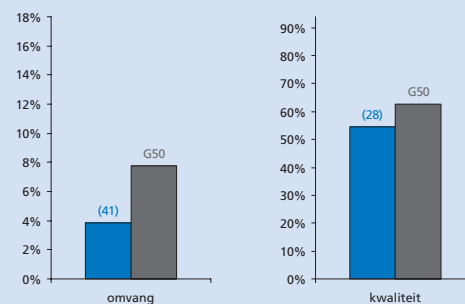
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Purmerend

Met 79.502 inwoners de

38^e gemeente van
Nederland

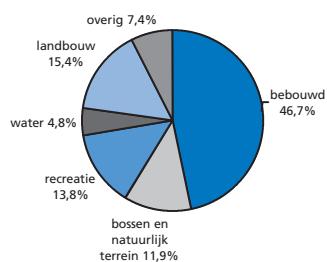
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Purmerend
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 2.456 ha

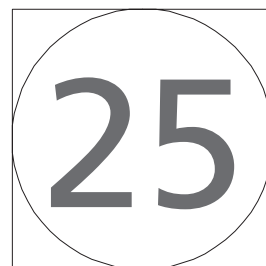
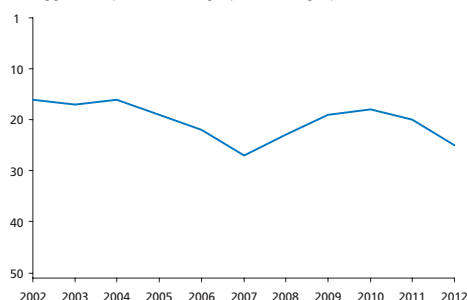
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(25)
cultureel aanbod	(24)
veiligheid	(28)
percentage koopwoningen	(13)
nabijheid natuurgebieden	(19)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(46)
woon aantrekkelijkheidsindex	(25)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

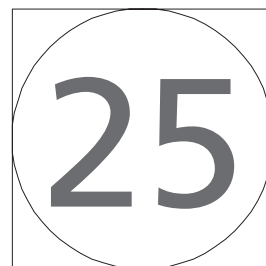
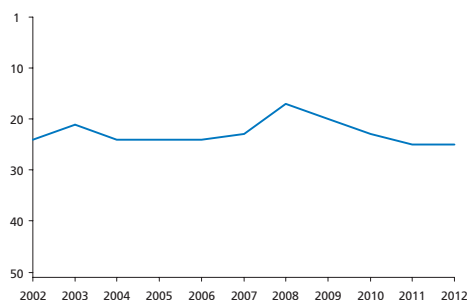
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(6)
werkloosheid	(15)
arbeidsongeschiktheid	(40)
armoede	(15)
percentage laagopgeleiden	(34)
participatie vrouwen	(2)
banen	(48)
percentage groeisectoren	(40)
sociaal-economische index	(25)

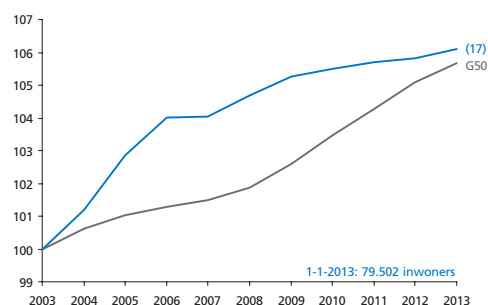
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

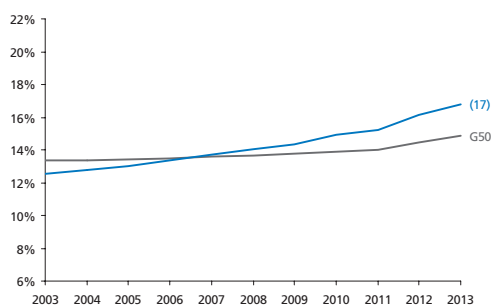
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

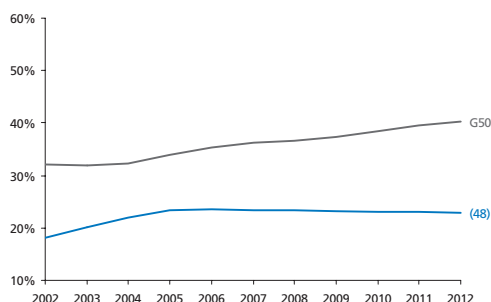
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

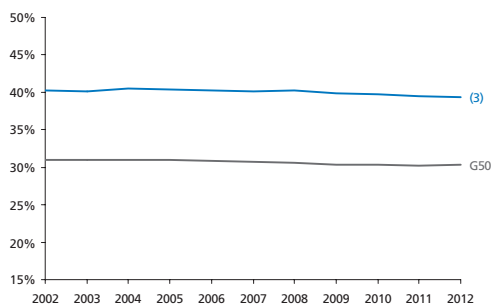
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

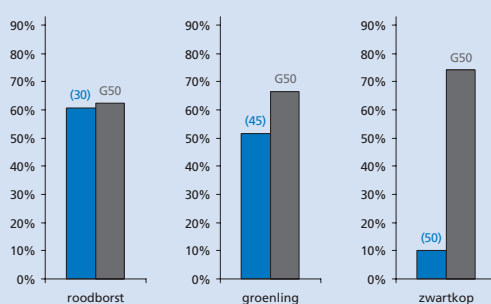
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

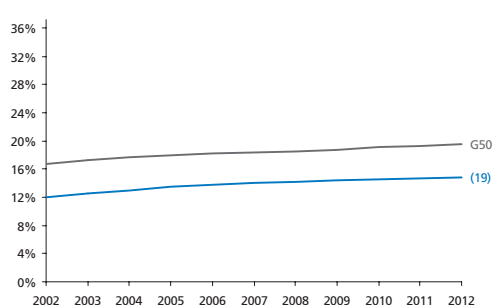
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

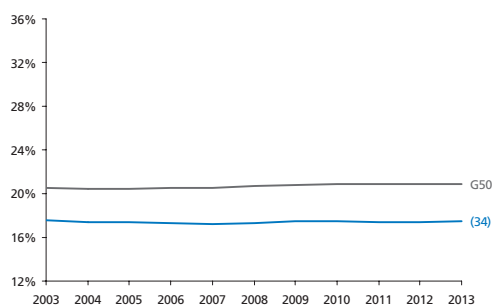
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

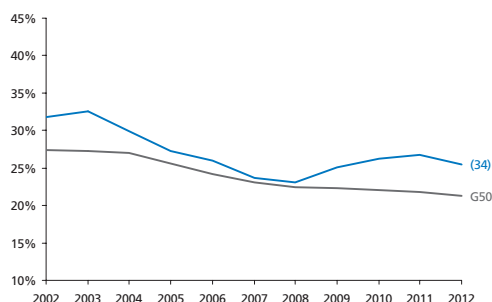
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

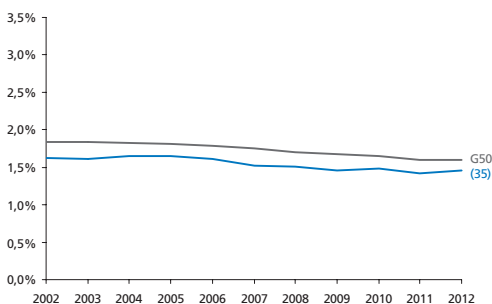
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

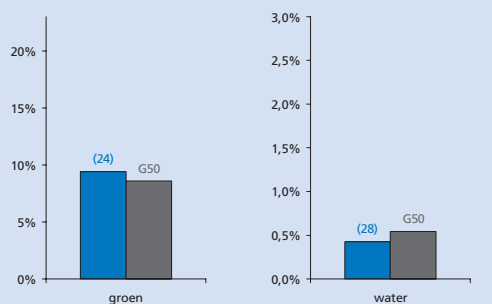
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

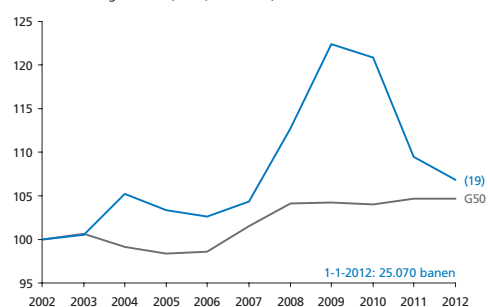
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

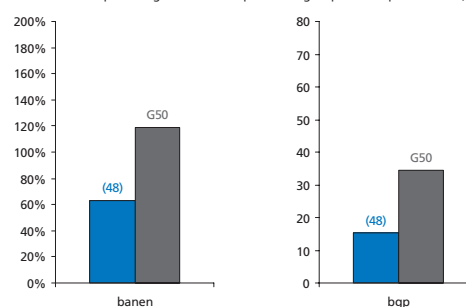
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

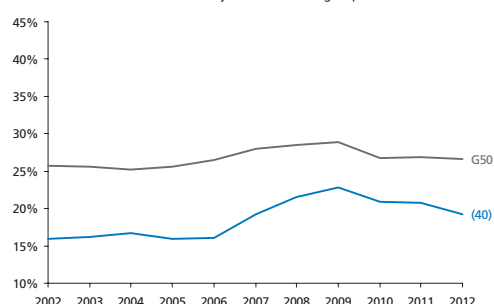
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

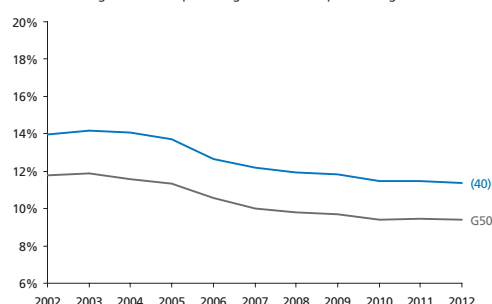
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

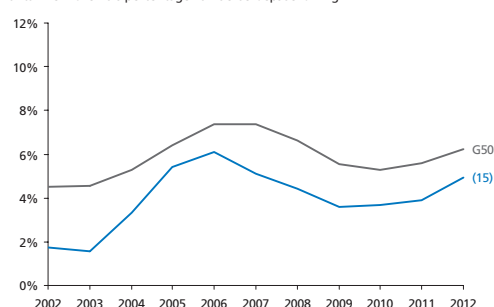
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

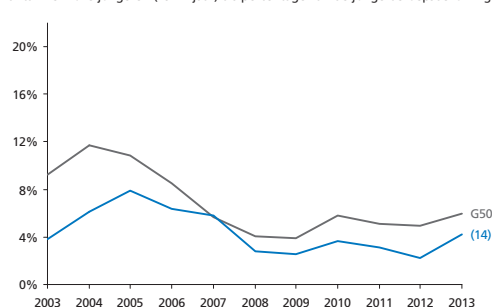
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

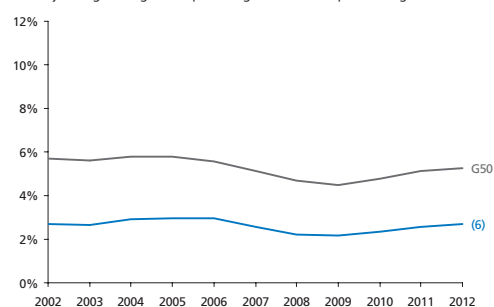
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

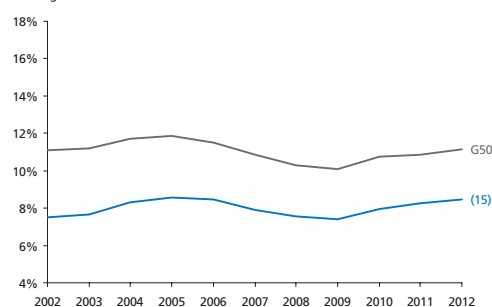
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

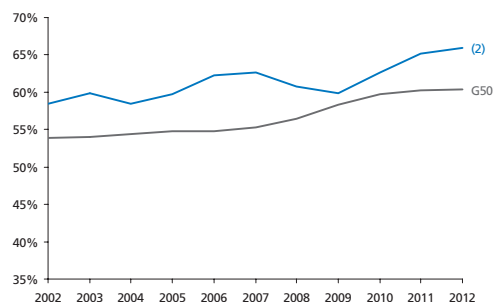
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

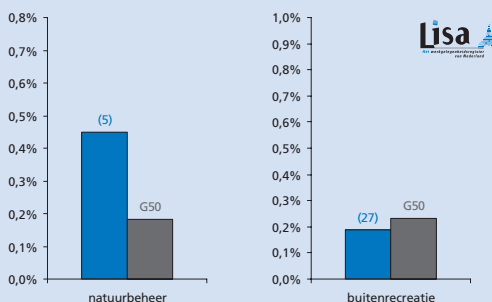
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

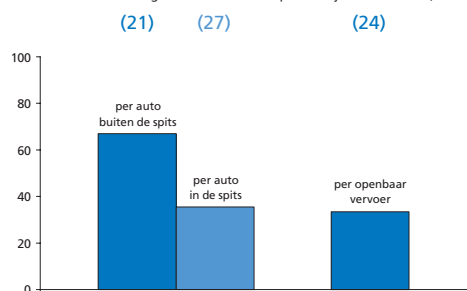
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

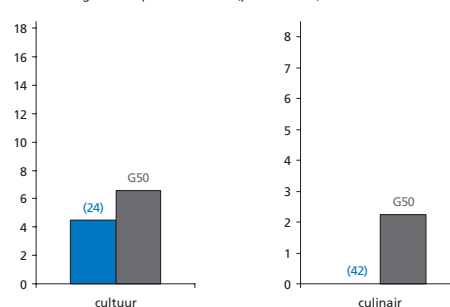
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

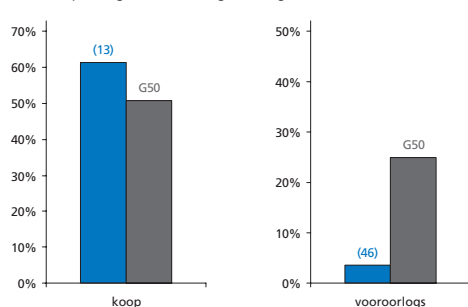
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

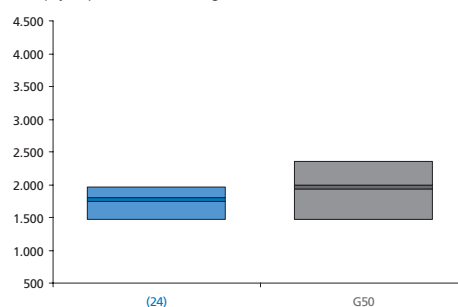
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

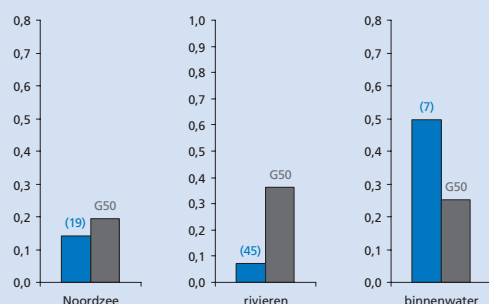
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

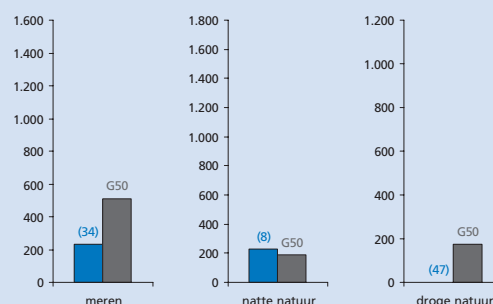
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

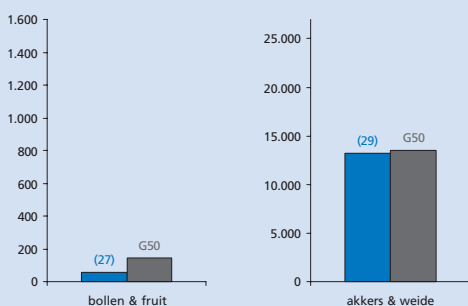
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

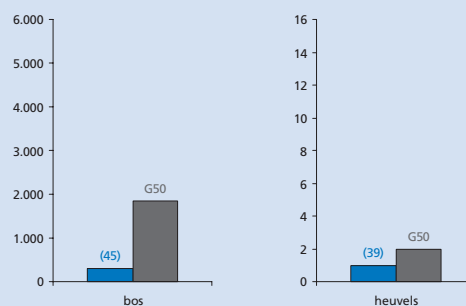
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

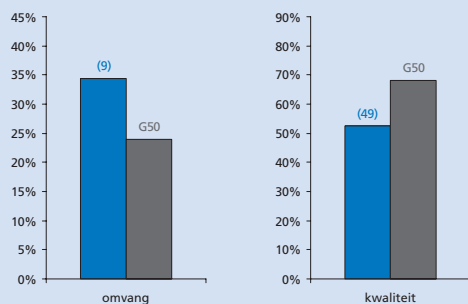
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

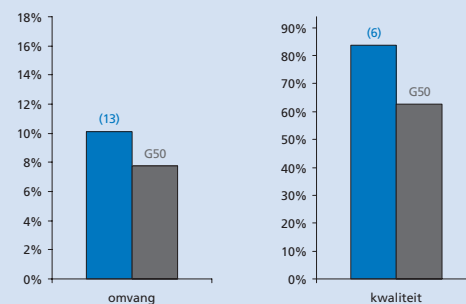
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Roosendaal

Met 77.171 inwoners de

39^e gemeente van
Nederland

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

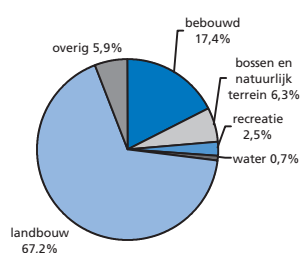
■ Roosendaal

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 10.716 ha

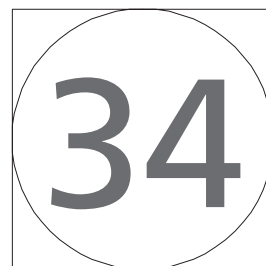
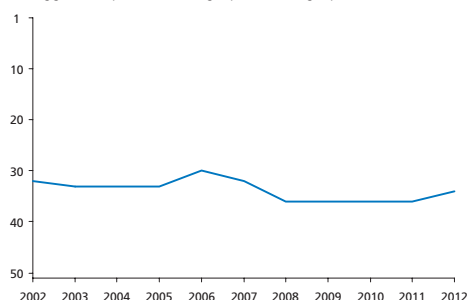
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(36)
cultureel aanbod	(40)
veiligheid	(22)
percentage koopwoningen	(7)
nabijheid natuurgebieden	(33)
culinair aanbod	(20)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(36)
woon aantrekkelijkheidsindex	(34)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

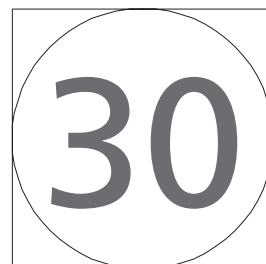
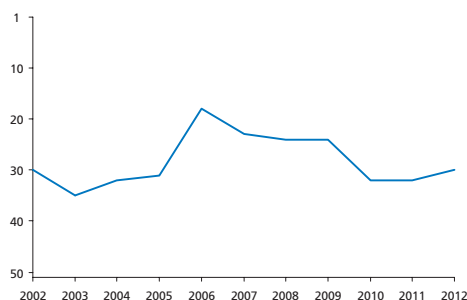
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(10)
werkloosheid	(38)
arbeidsongeschiktheid	(21)
armoede	(13)
percentage laagopgeleiden	(37)
participatie vrouwen	(31)
banen	(28)
percentage groeisectoren	(38)
sociaal-economische index	(30)

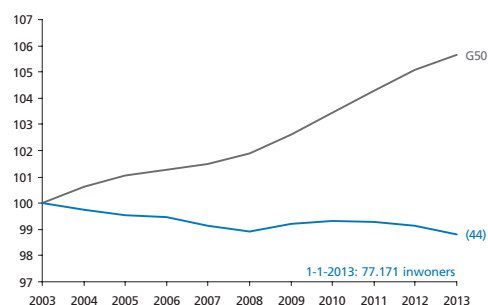
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

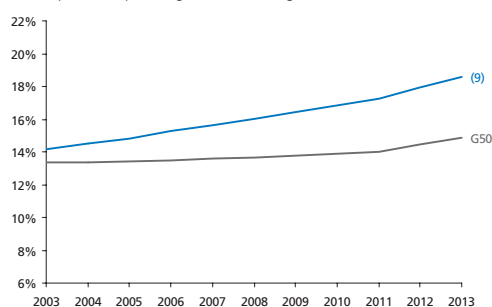
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

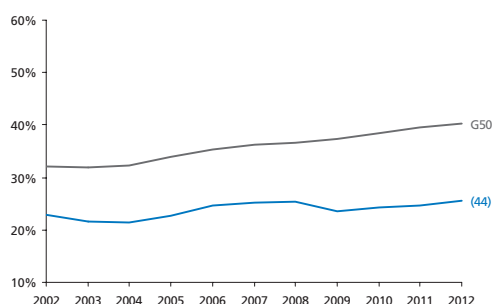
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

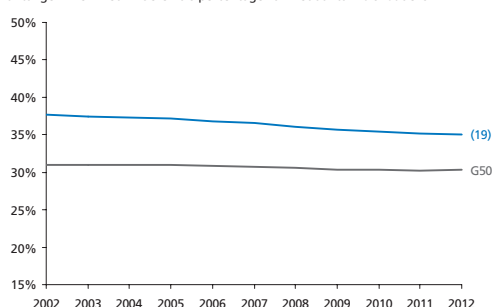
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

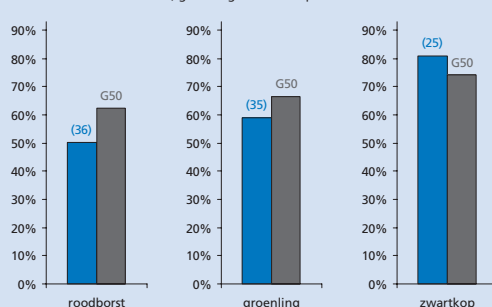
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

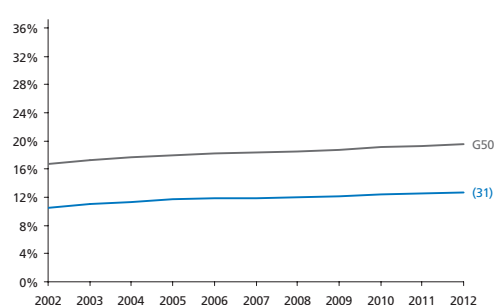
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

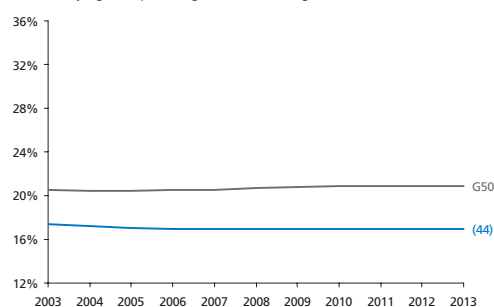
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

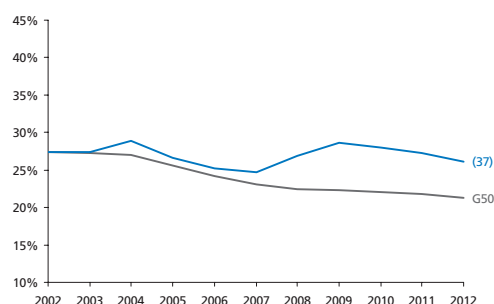
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

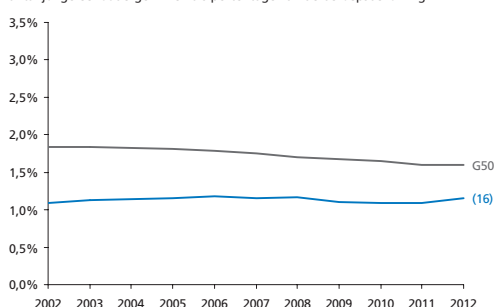
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

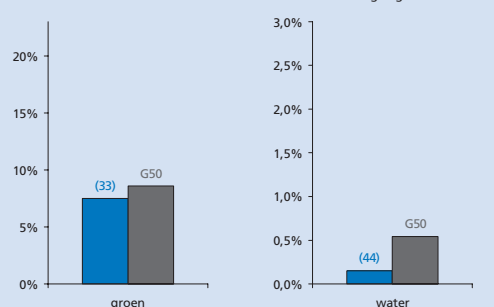
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

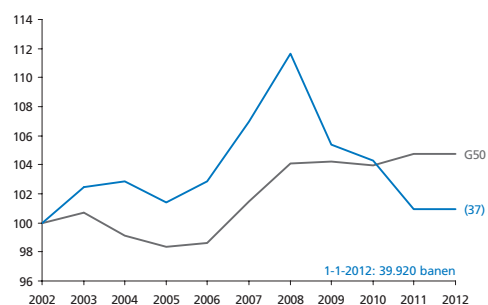
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

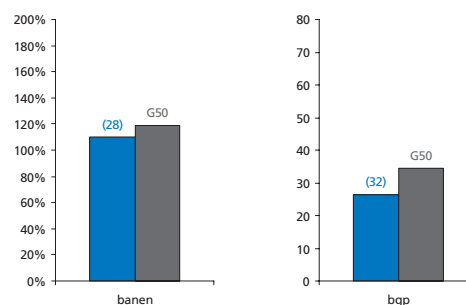
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

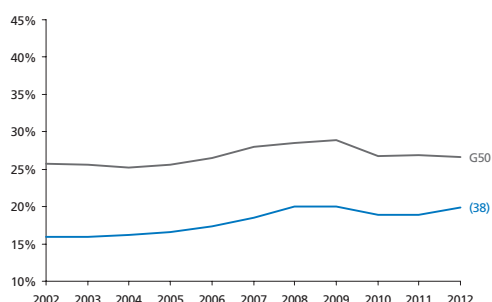
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

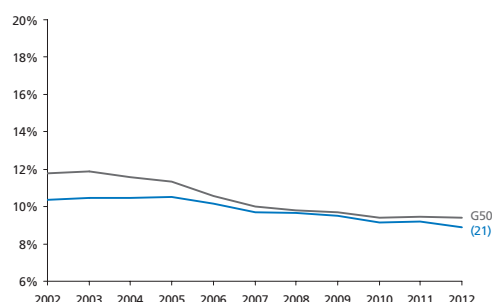
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

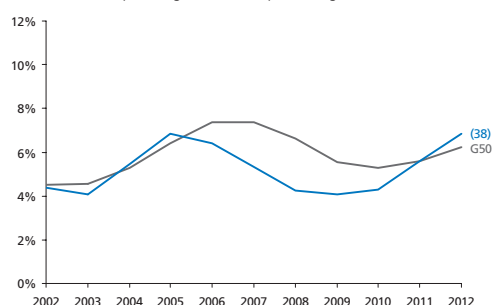
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

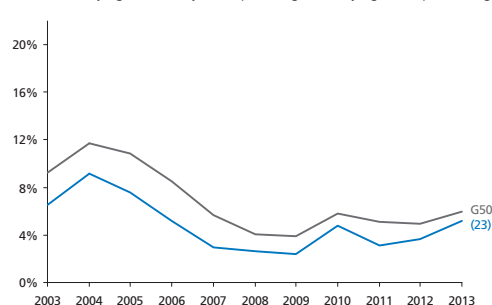
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

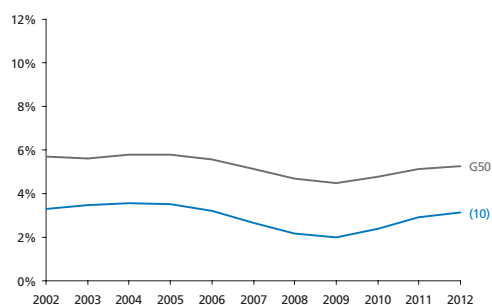
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

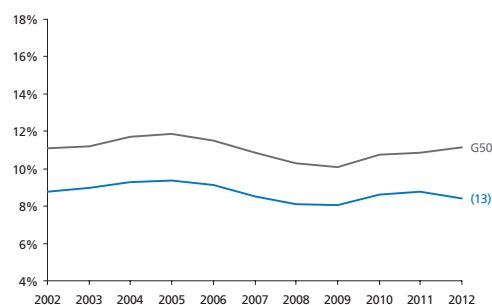
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

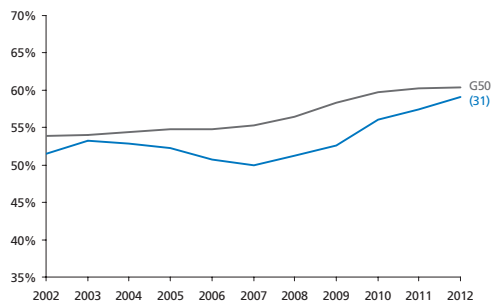
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

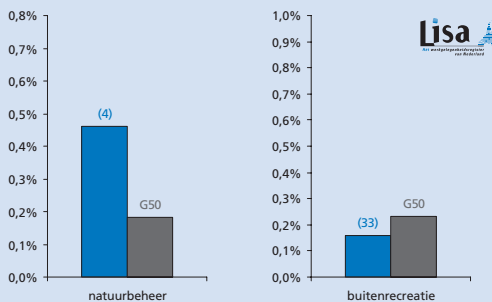
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

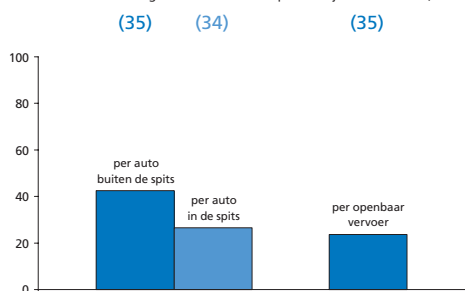
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

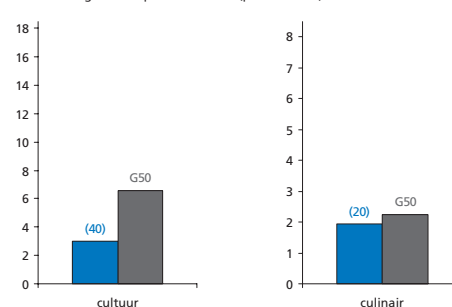
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

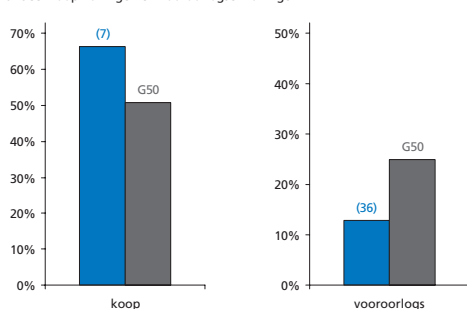
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw.) en culinaire kwaliteit (index)

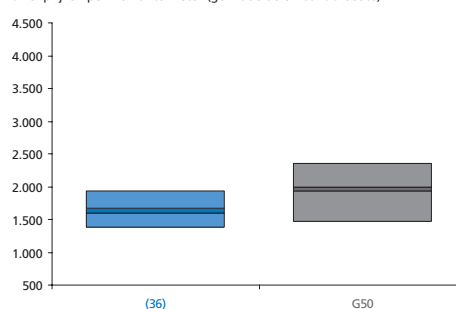
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

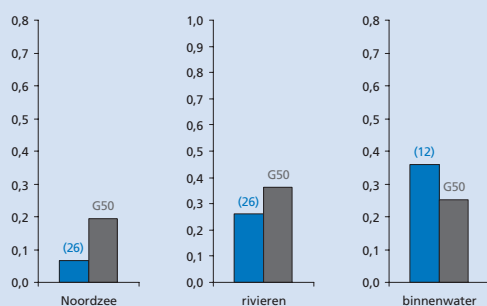
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

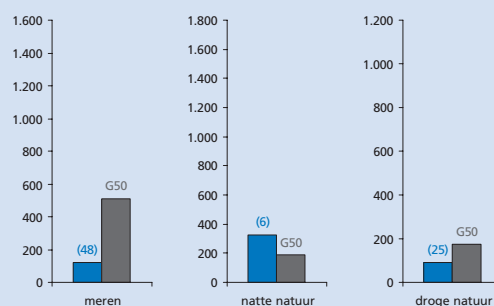
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

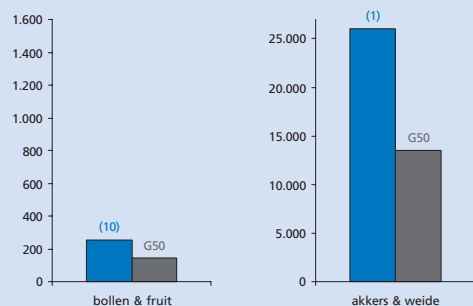
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

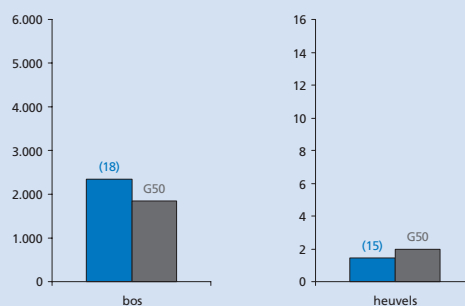
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

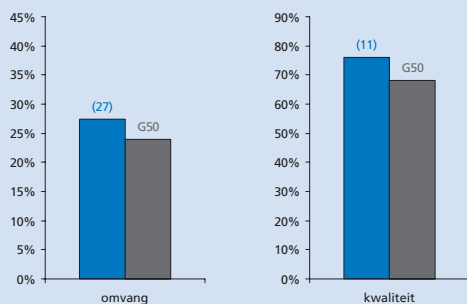
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

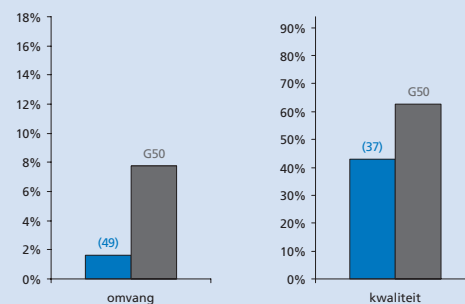
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Rotterdam

Met 615.726 inwoners de

2^e gemeente van
N e d e r l a n d

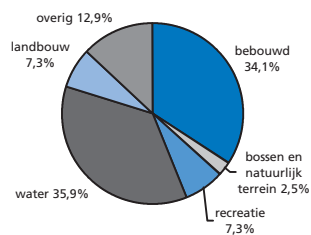
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Rotterdam
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 32.579 ha

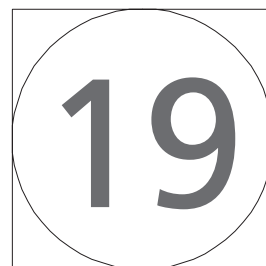
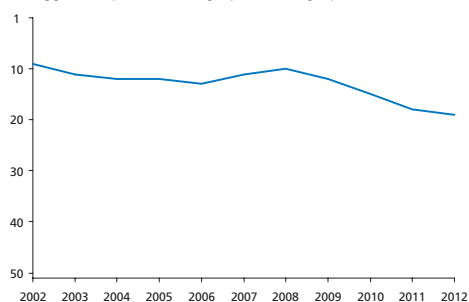
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(7)
cultureel aanbod	(19)
veiligheid	(49)
percentage koopwoningen	(49)
nabijheid natuurgebieden	(24)
culinair aanbod	(18)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(7)
woon aantrekkelijkheidsindex	(19)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

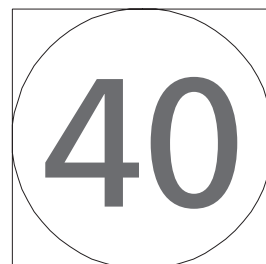
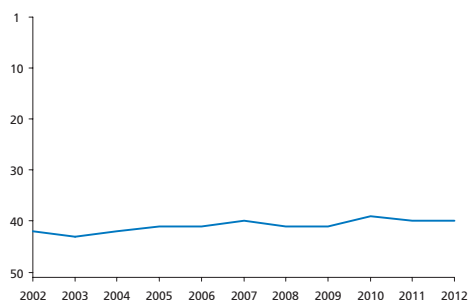
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(50)
werkloosheid	(50)
arbeidsongeschiktheid	(10)
armoede	(50)
percentage laagopgeleiden	(39)
participatie vrouwen	(44)
banen	(13)
percentage groeisectoren	(17)
sociaal-economische index	(40)

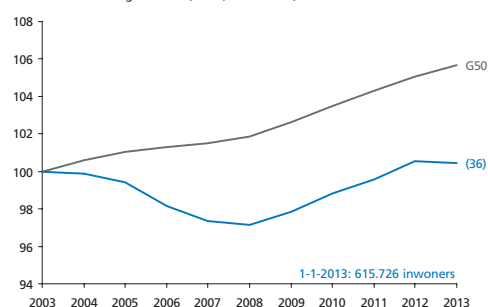
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

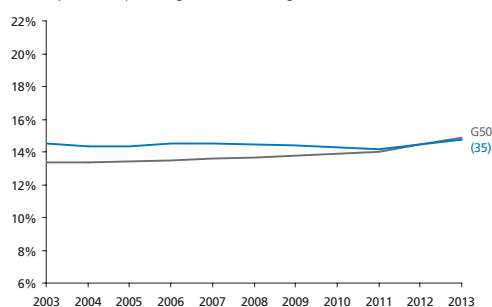
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

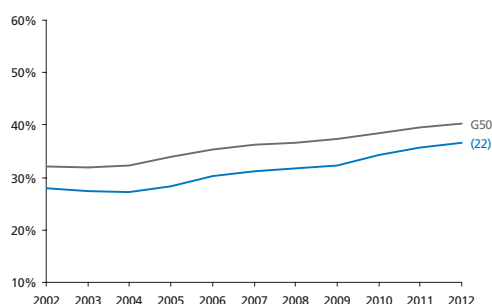
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

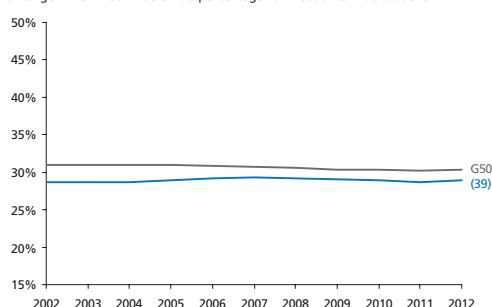
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

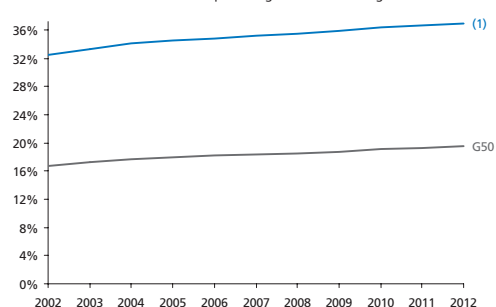
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

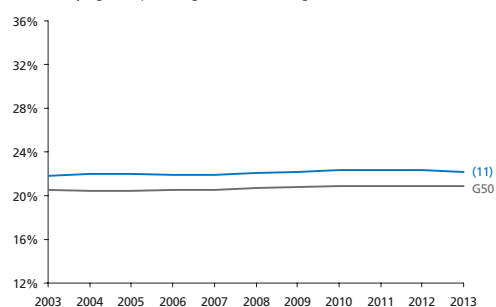
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

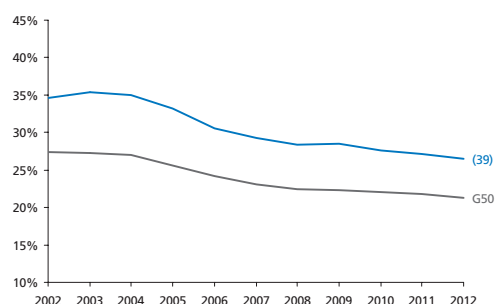
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

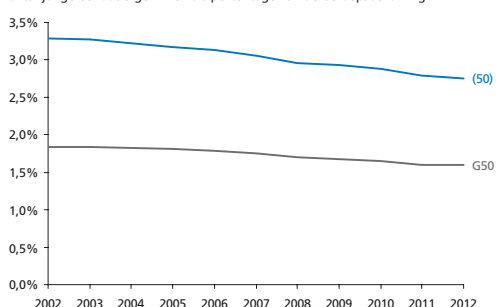
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

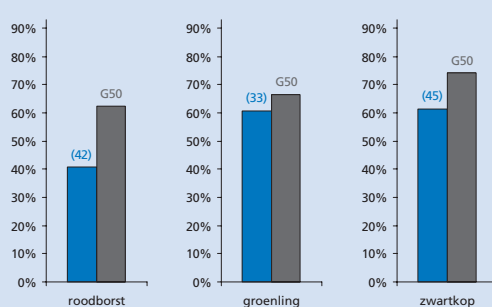
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

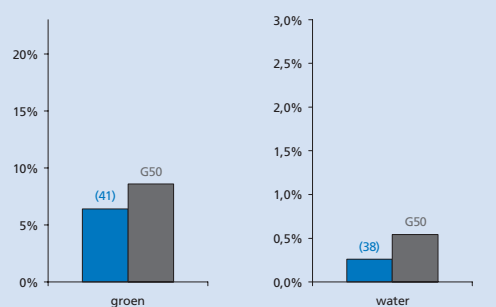
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

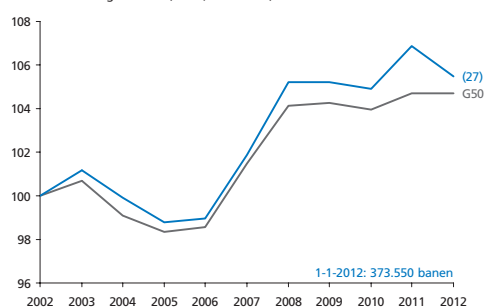
Natuurlijkehobbyers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

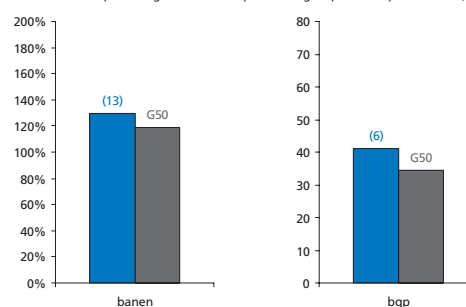
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

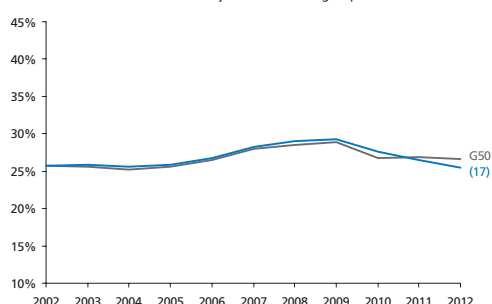
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

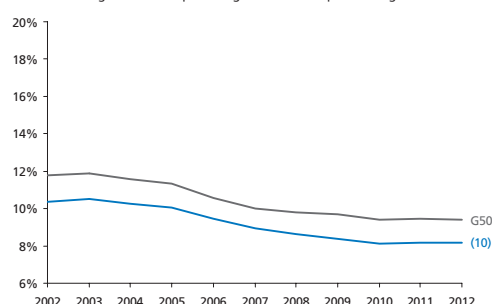
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

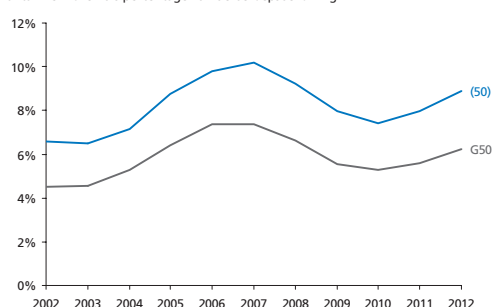
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

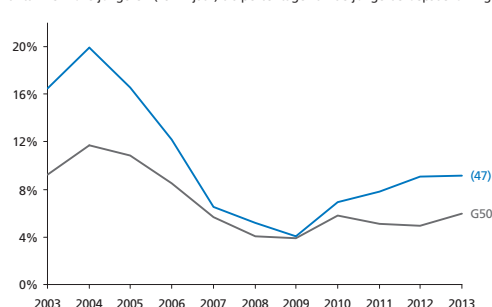
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

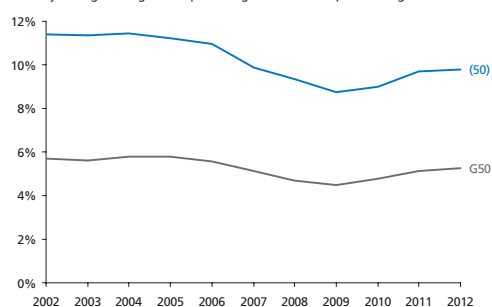
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

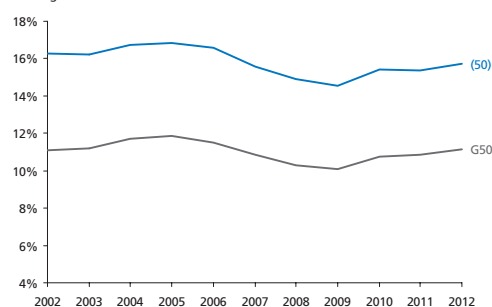
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

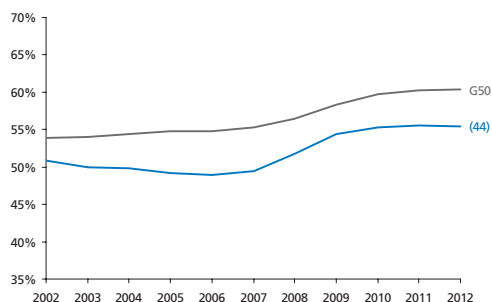
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

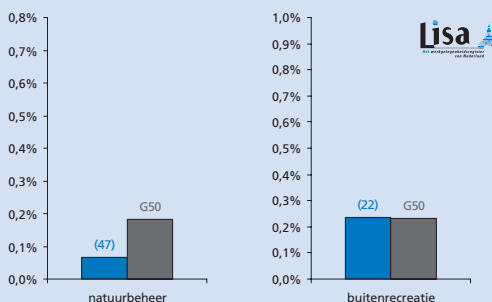
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

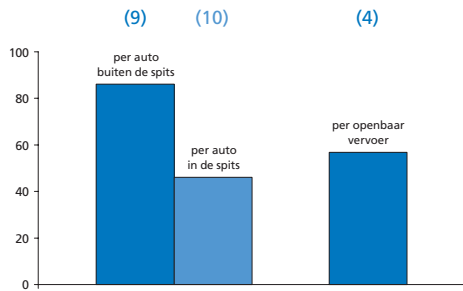
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

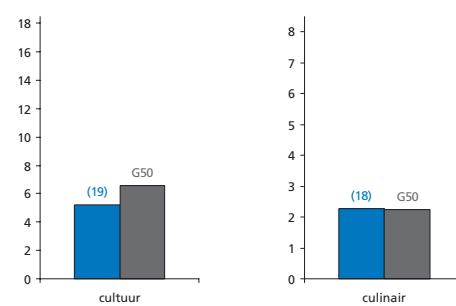
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

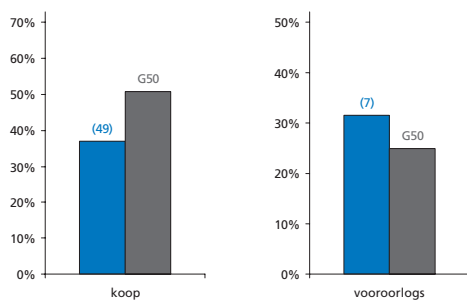
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

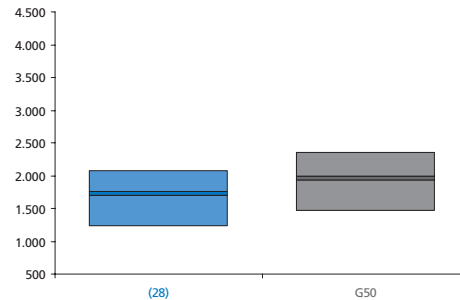
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

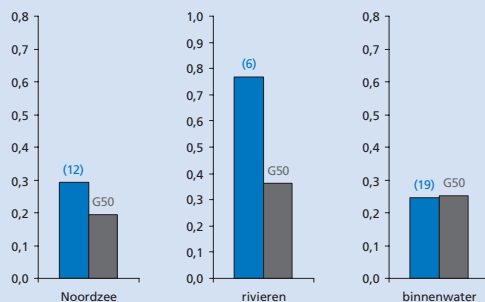
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

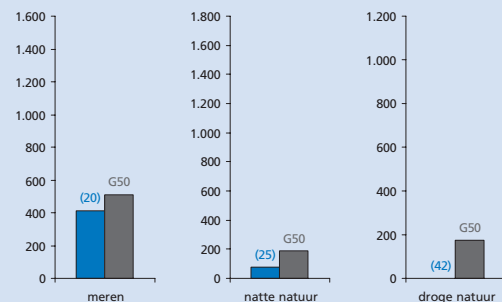
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

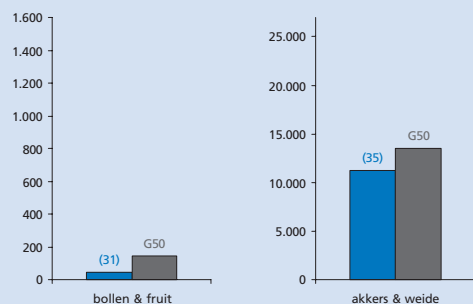
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

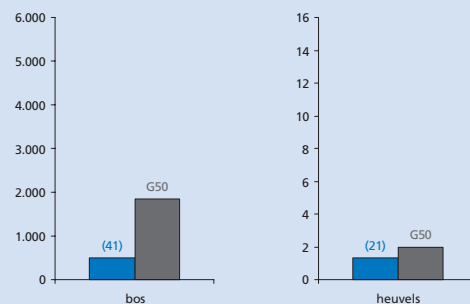
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

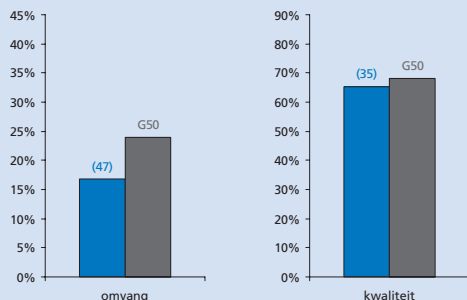
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

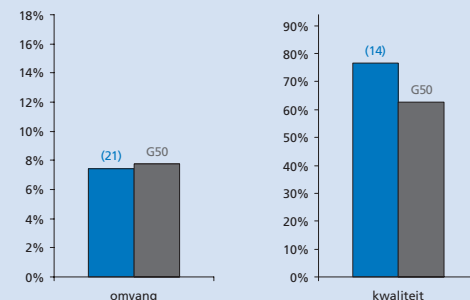
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Schiedam

Met 76.354 inwoners de
40^e gemeente van
Nederland

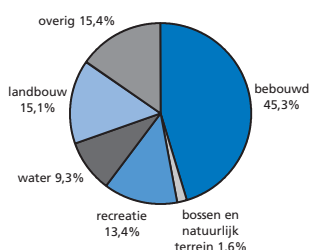
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Schiedam
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 1.986 ha

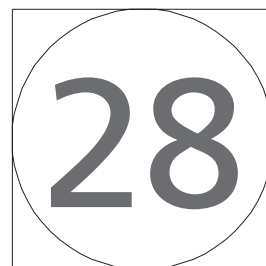
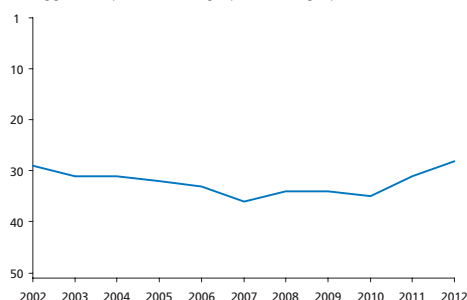
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(10)
cultureel aanbod	(41)
veiligheid	(25)
percentage koopwoningen	(34)
nabijheid natuurgebieden	(22)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(8)
woon aantrekkelijkheidsindex	(28)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

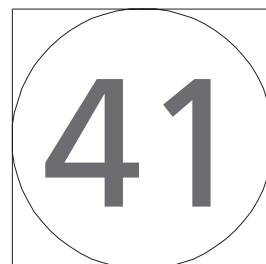
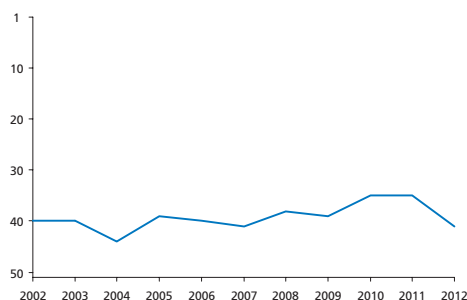
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(40)
werkloosheid	(33)
arbeidsongeschiktheid	(13)
armoede	(38)
percentage laagopgeleiden	(47)
participatie vrouwen	(43)
banen	(39)
percentage groeisectoren	(23)
sociaal-economische index	(41)

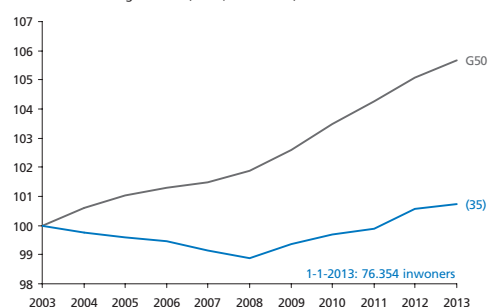
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

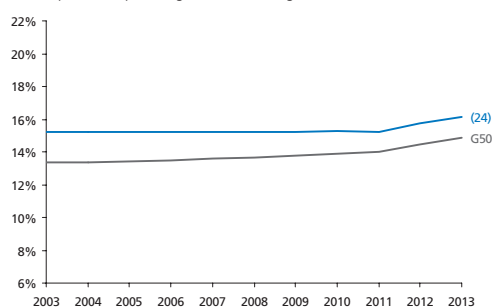
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

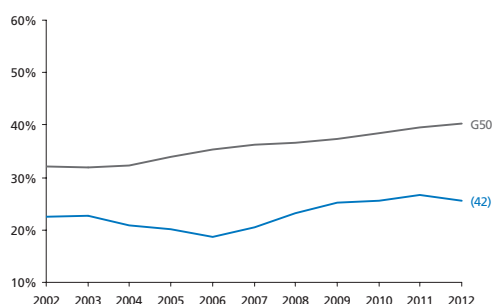
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

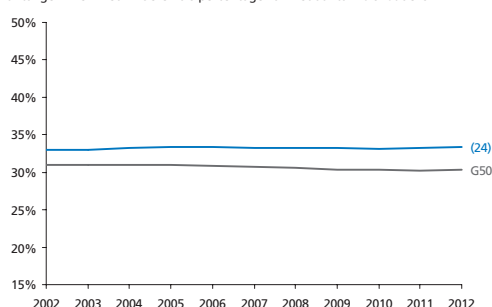
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

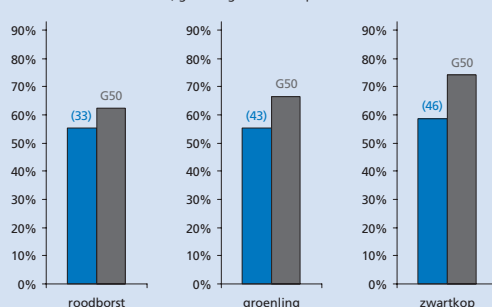
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

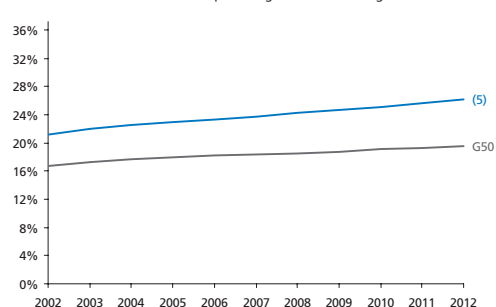
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

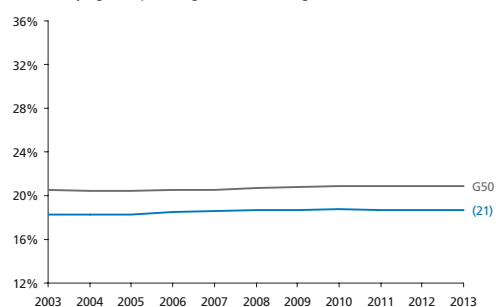
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

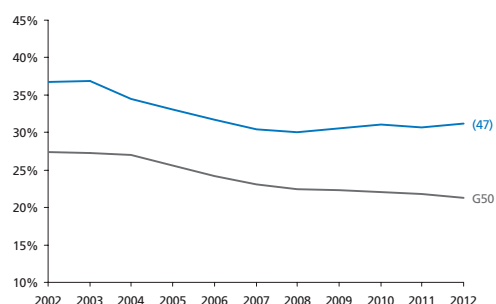
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

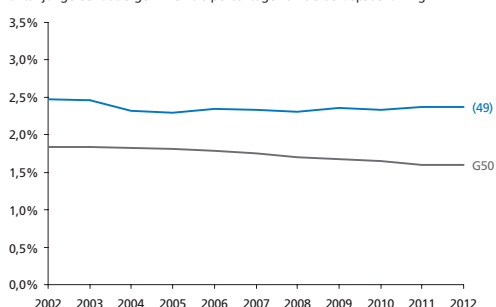
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

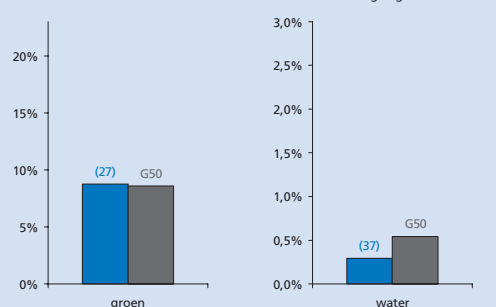
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

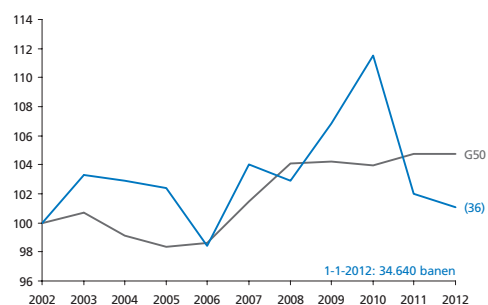
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

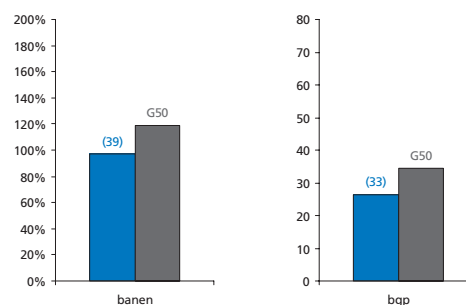
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

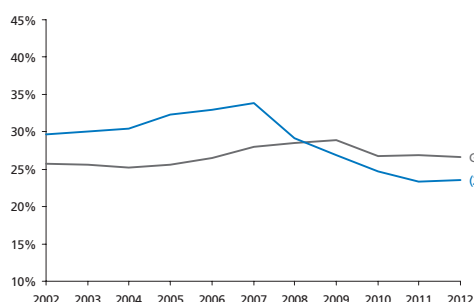
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

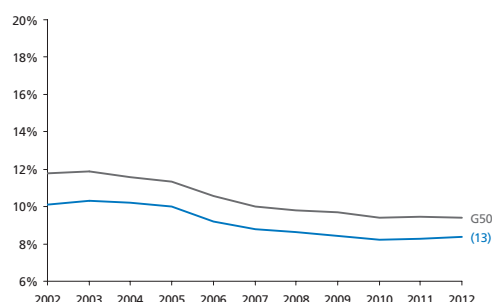
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

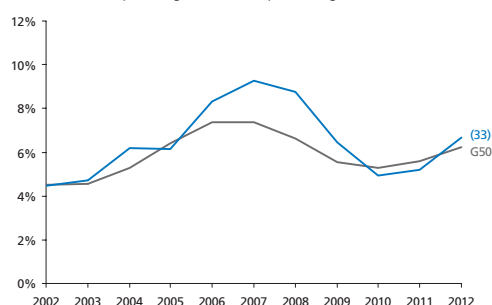
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

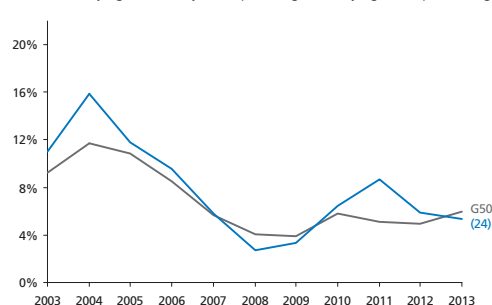
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

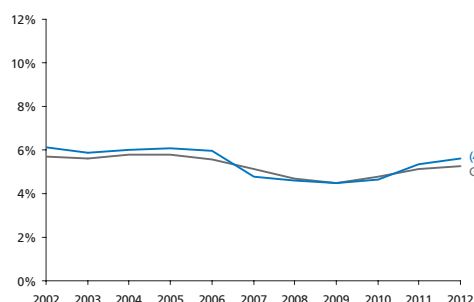
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

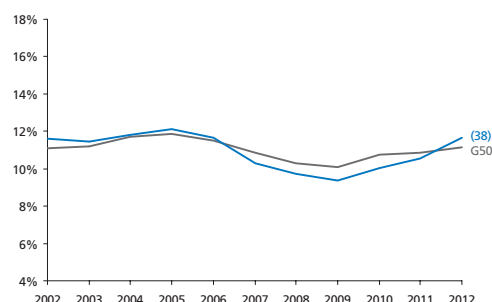
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

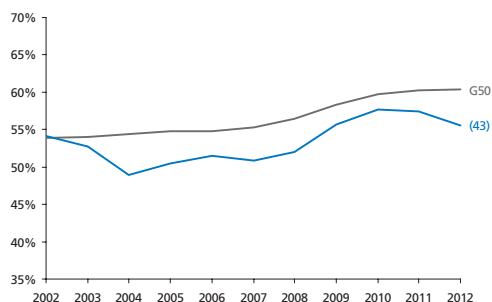
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

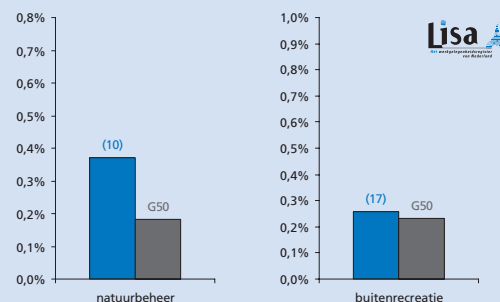
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

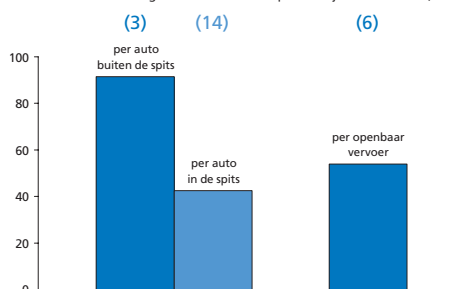
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

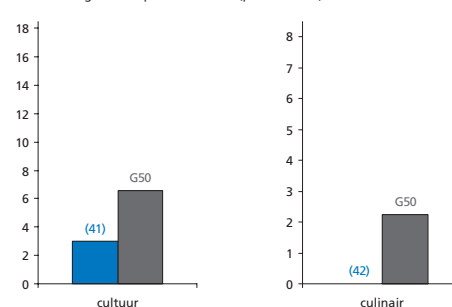
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

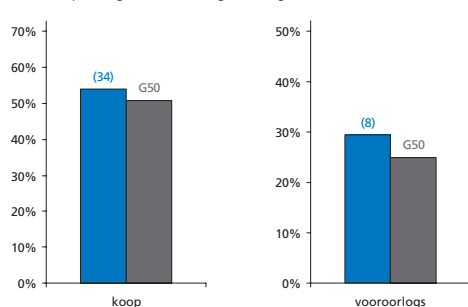
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

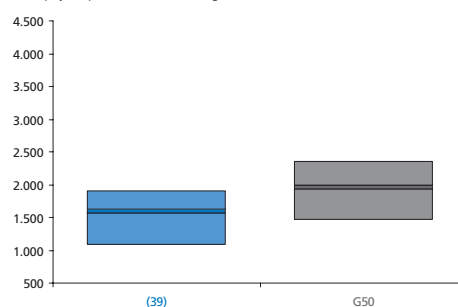
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

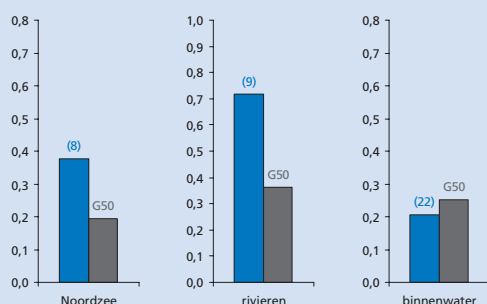
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

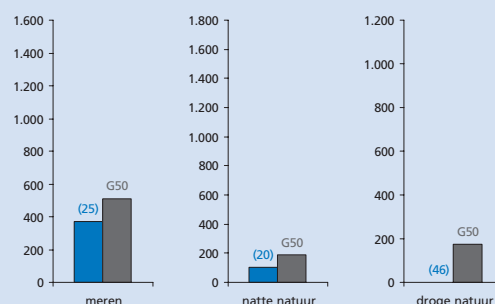
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

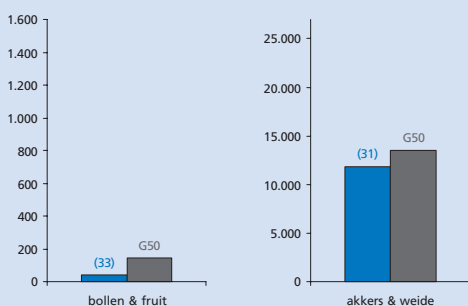
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

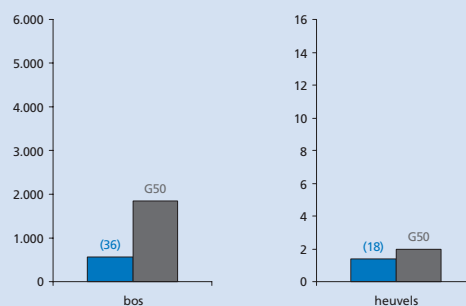
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

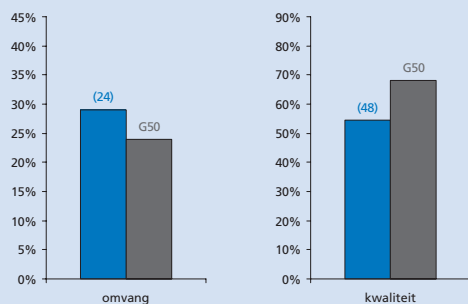
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

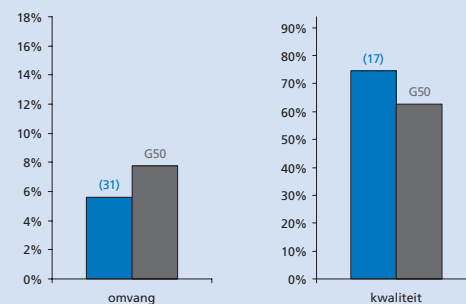
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Sittard-Geleen

Met 94.047 inwoners de

31^e gemeente van
Nederland

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

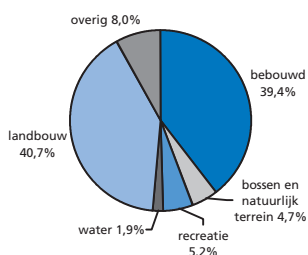
■ Sittard-Geleen

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 8.053 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

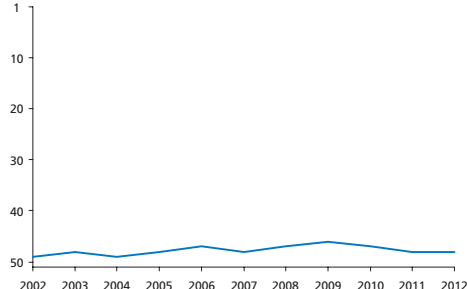
De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(45)
cultureel aanbod	(28)
veiligheid	(31)
percentage koopwoningen	(15)
nabijheid natuurgebieden	(48)
culinair aanbod	(36)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(35)
woon aantrekkelijkheidsindex	(48)

Ranking

48

Sociaal-economische index

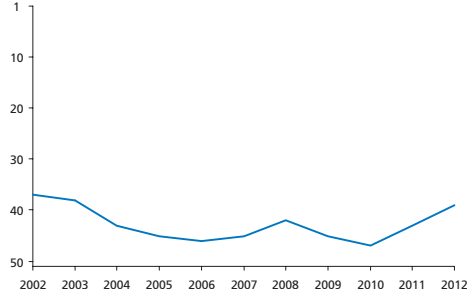
De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bijstand	(36)
werkloosheid	(30)
arbeidsongeschiktheid	(49)
armoede	(26)
percentage laagopgeleiden	(28)
participatie vrouwen	(46)
banen	(16)
percentage groeisectoren	(36)
sociaal-economische index	(39)

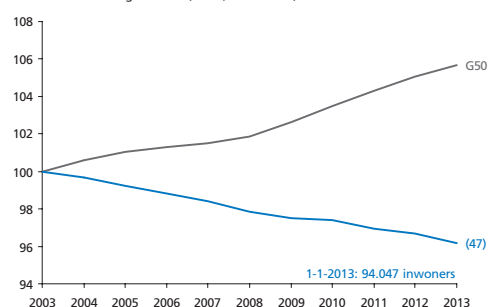
Ranking

39

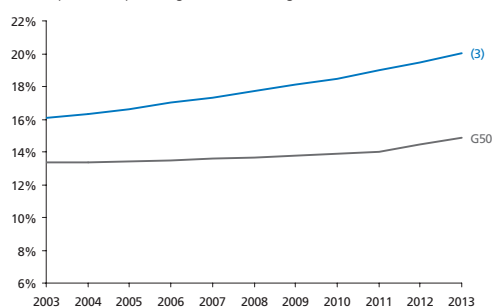
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

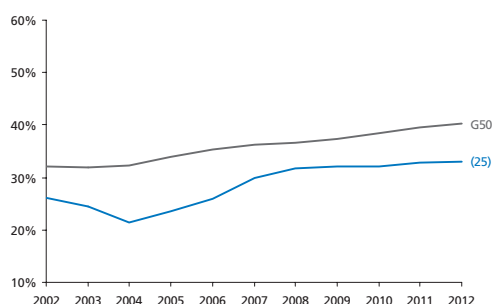
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

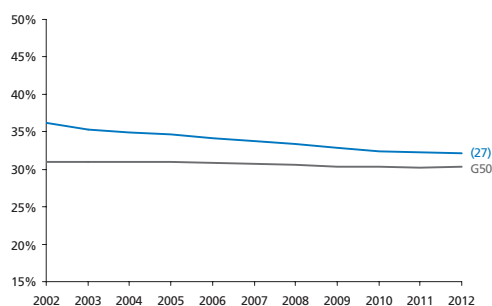
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

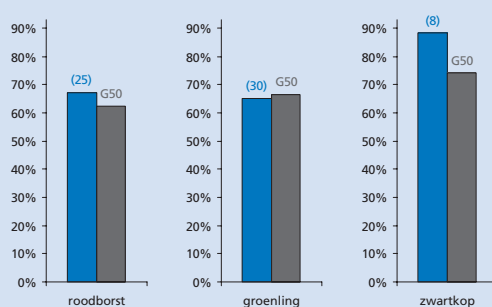
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

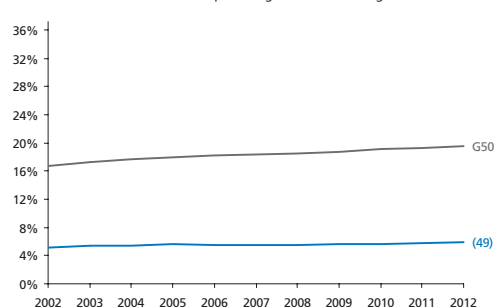
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

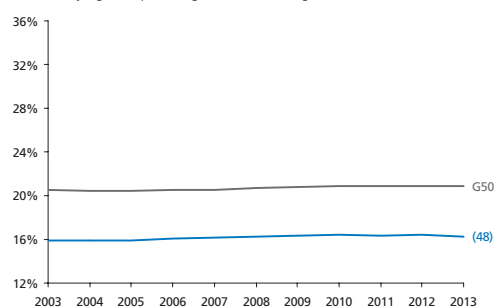
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

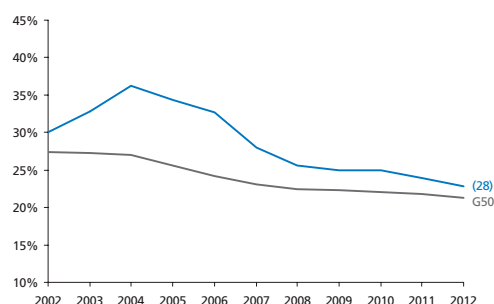
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

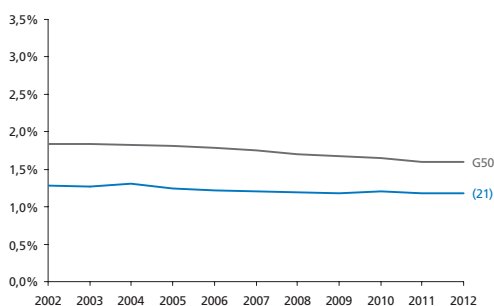
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

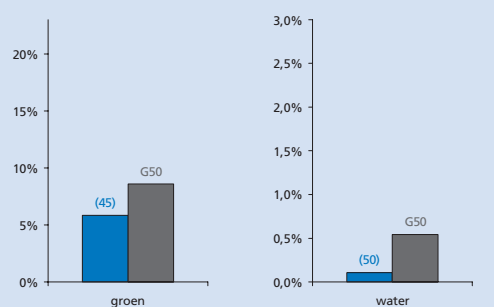
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

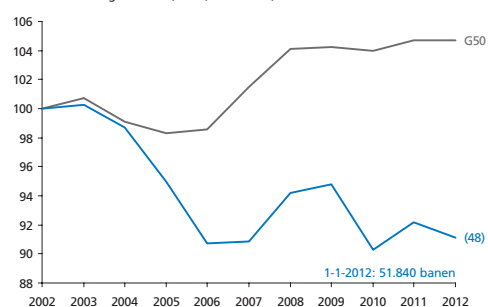
Natuurliehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

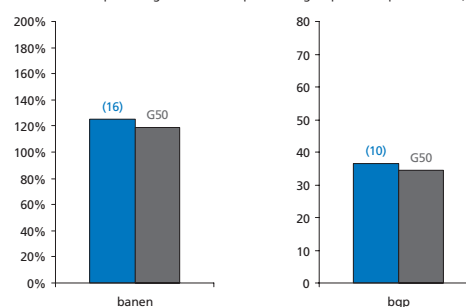
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

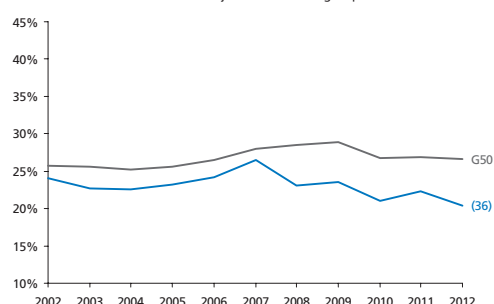
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

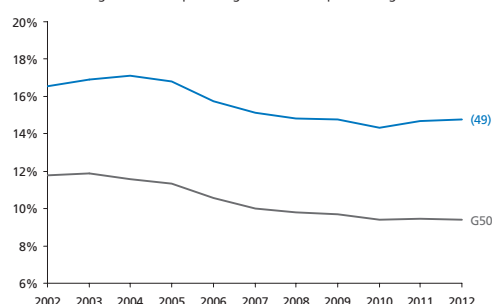
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

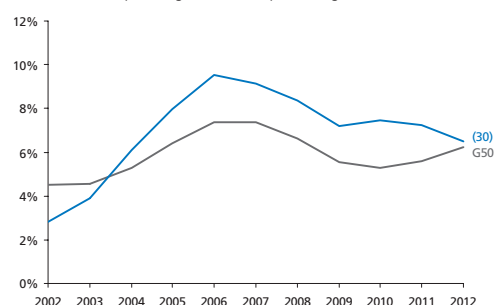
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

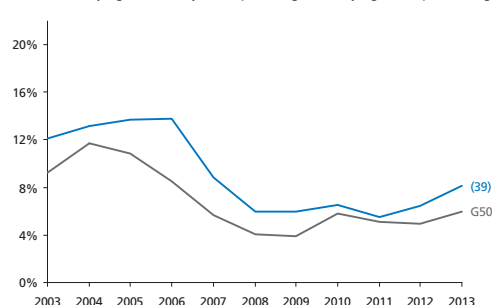
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

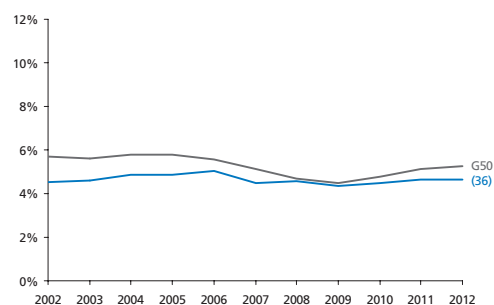
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

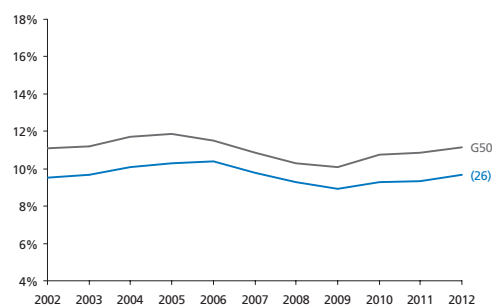
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

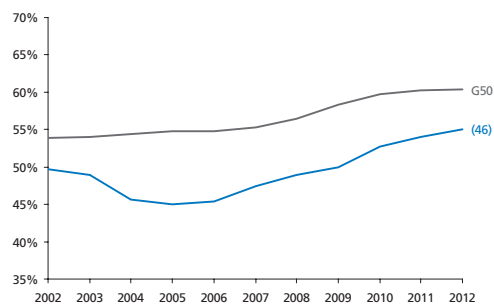
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

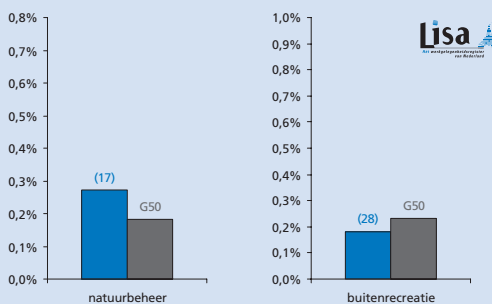
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

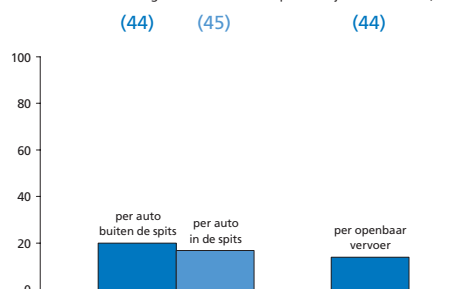
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

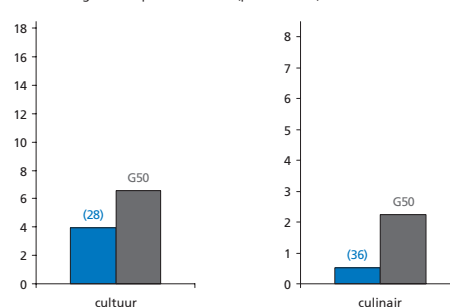
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

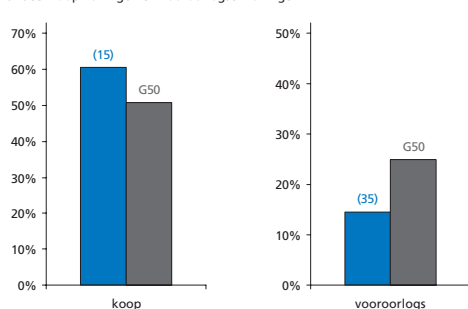
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

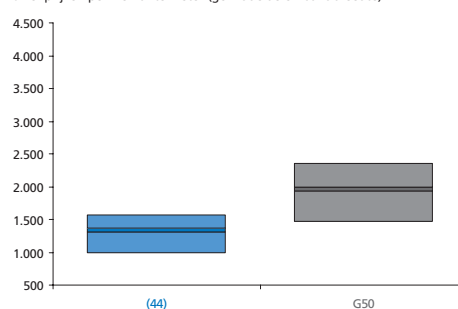
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

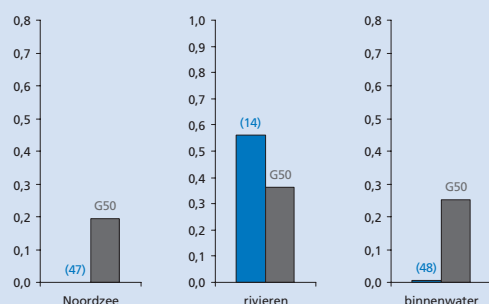
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

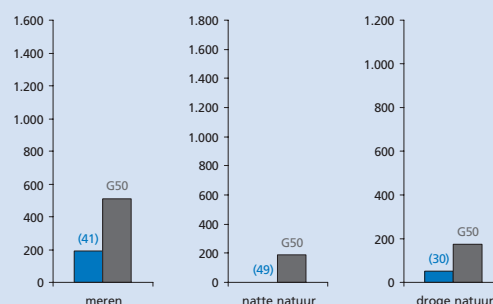
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

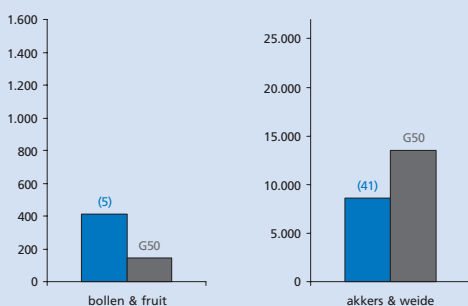
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

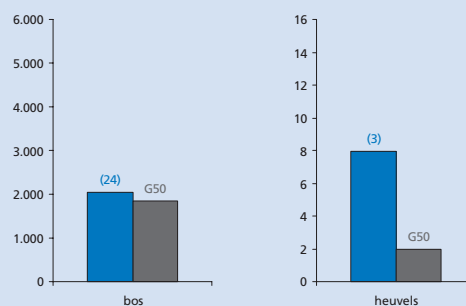
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

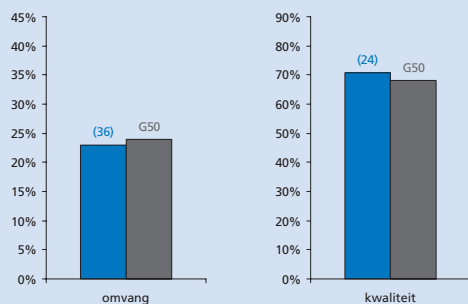
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvelslandschap (hoogteverschil in meters)

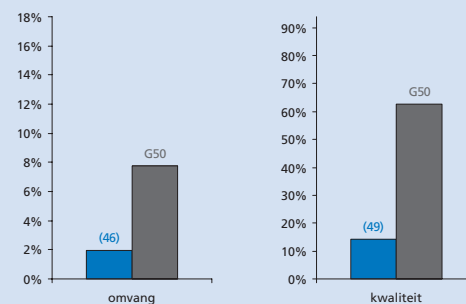
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Spijkenisse

Met 72.332 inwoners de

45^e gemeente van
Nederland

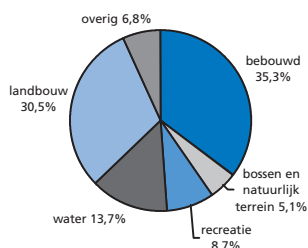
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Spijkenisse
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

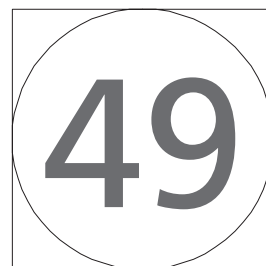
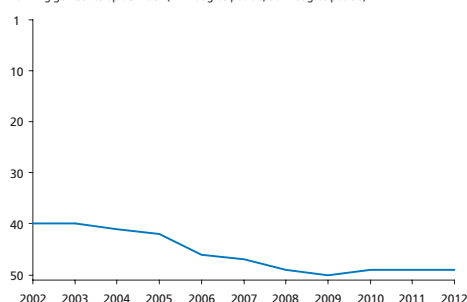
totale oppervlakte 3.027 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(31)
cultureel aanbod	(48)
veiligheid	(42)
percentage koopwoningen	(23)
nabijheid natuurgebieden	(43)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(48)
woon aantrekkelijkheidsindex	(49)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

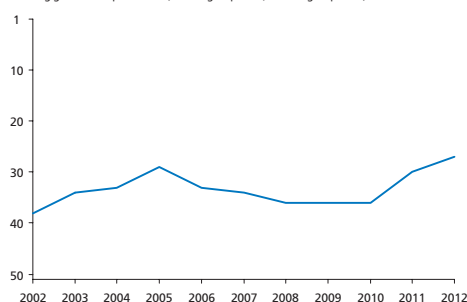

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

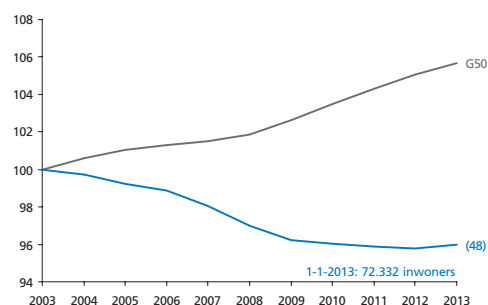
	Ranking
bijstand	(25)
werkloosheid	(19)
arbeidsongeschiktheid	(15)
armoede	(11)
percentage laagopgeleiden	(44)
participatie vrouwen	(17)
banen	(50)
percentage groeisectoren	(26)
sociaal-economische index	(27)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

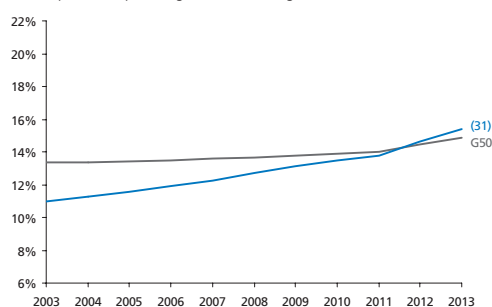
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

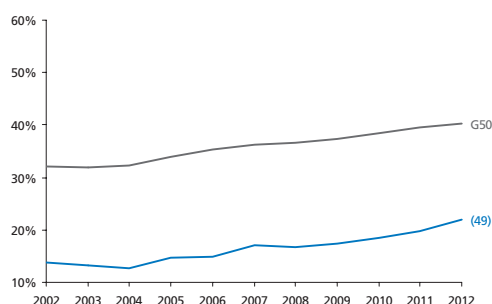
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

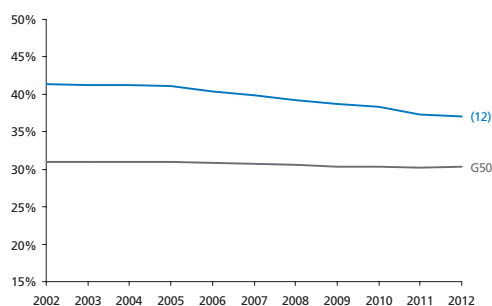
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

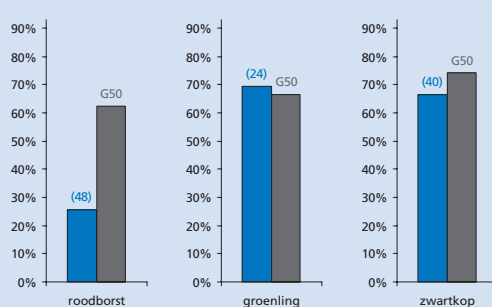
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

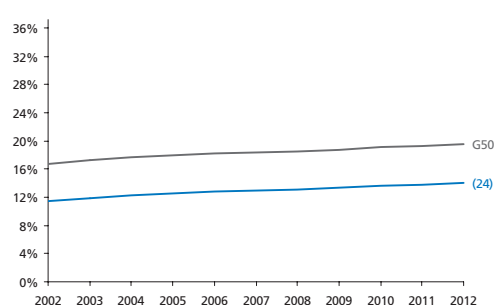
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

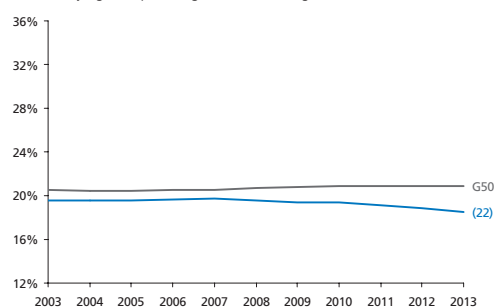
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

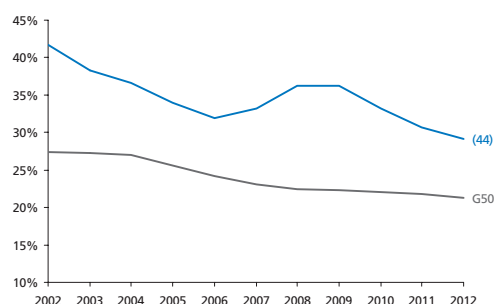
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

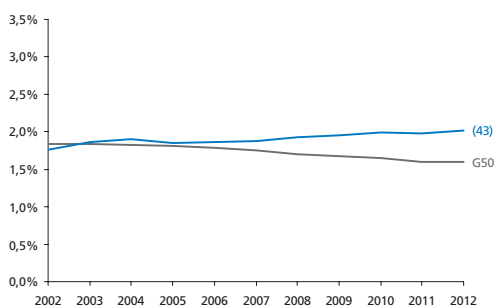
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

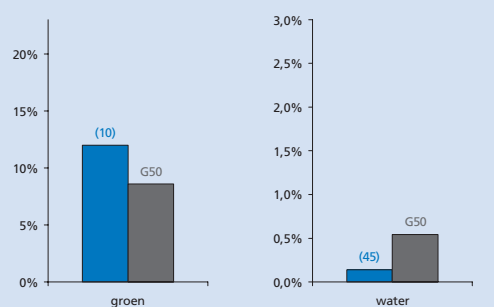
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

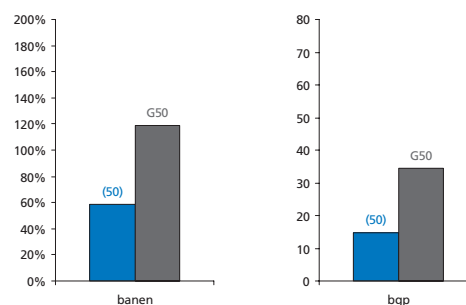
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

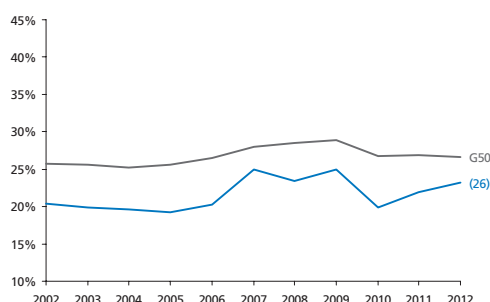
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

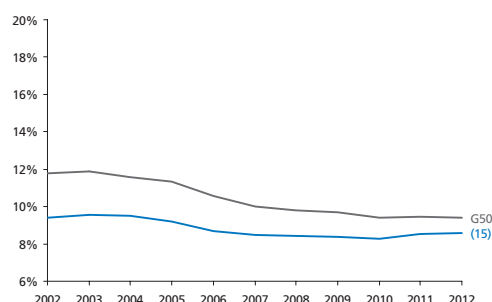
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

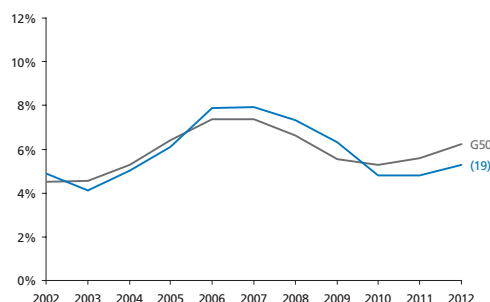
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

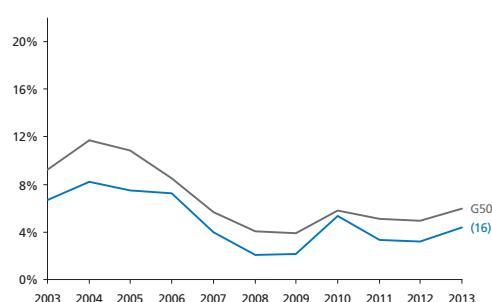
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

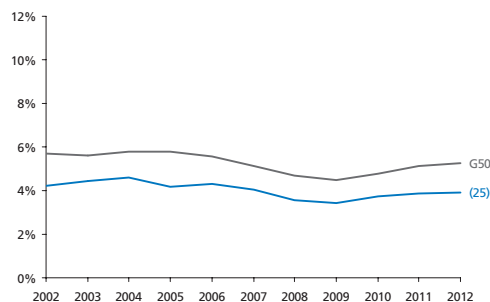
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

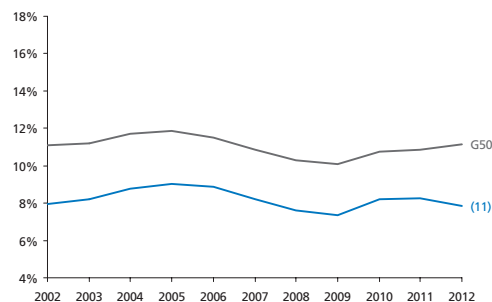
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

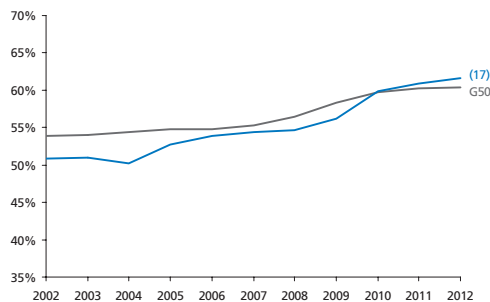
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

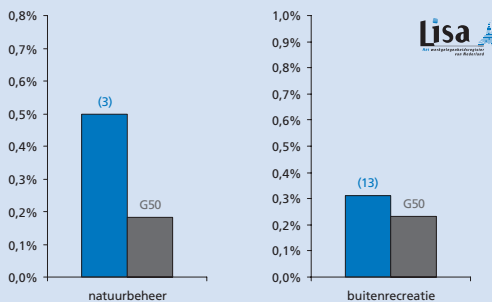
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

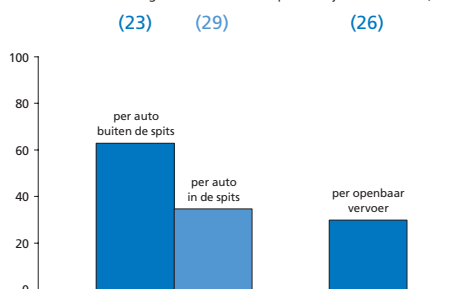
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

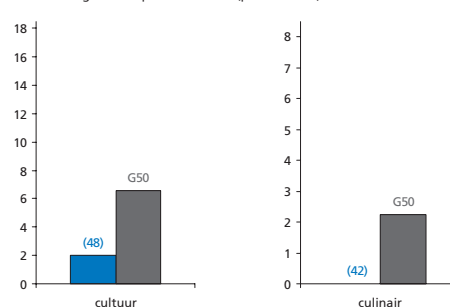
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

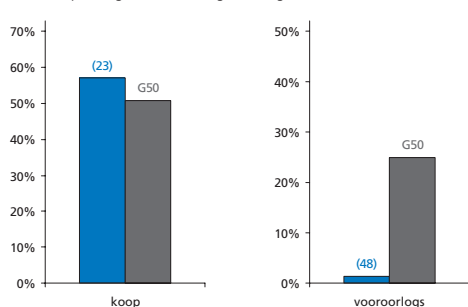
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

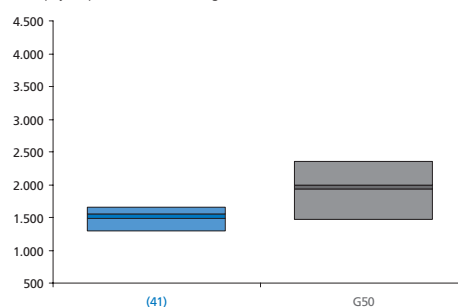
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

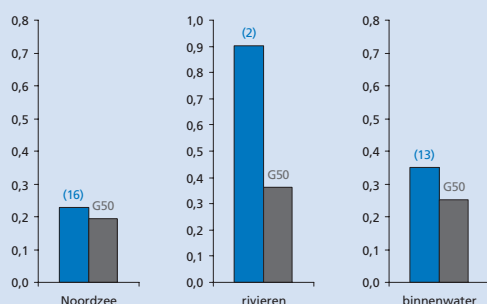
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

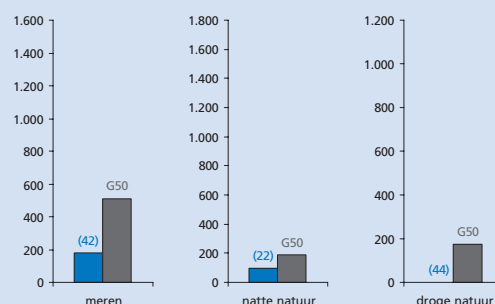
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

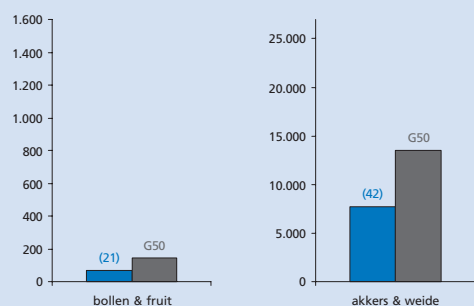
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

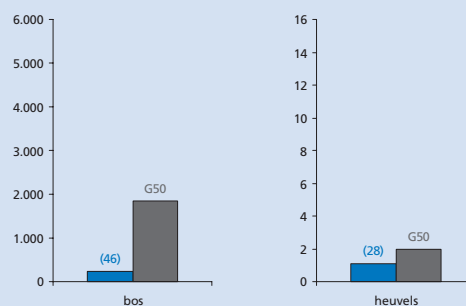
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

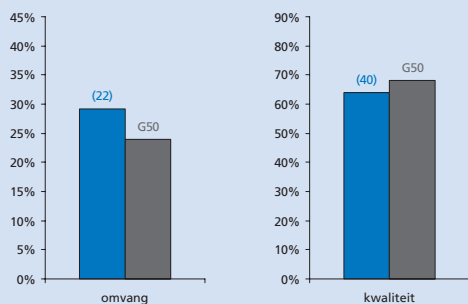
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

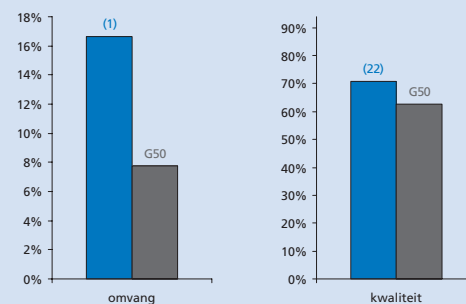
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Tilburg

Met 208.470 inwoners de

6^e gemeente van
N e d e r l a n d

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

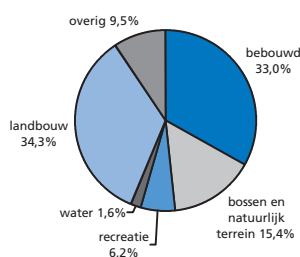
■ Tilburg

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 11.918 ha

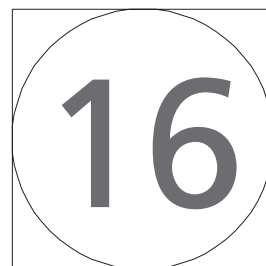
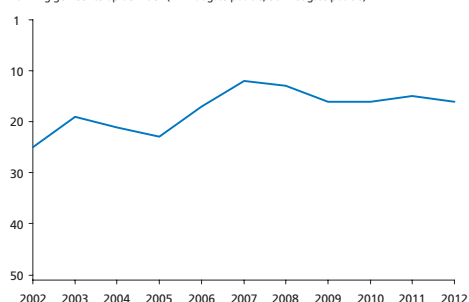
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(24)
cultureel aanbod	(13)
veiligheid	(40)
percentage koopwoningen	(19)
nabijheid natuurgebieden	(25)
culinair aanbod	(38)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(28)
woon aantrekkelijkheidsindex	(16)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

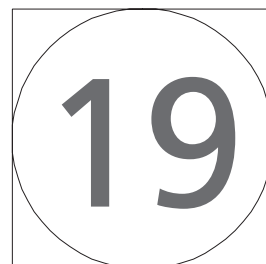
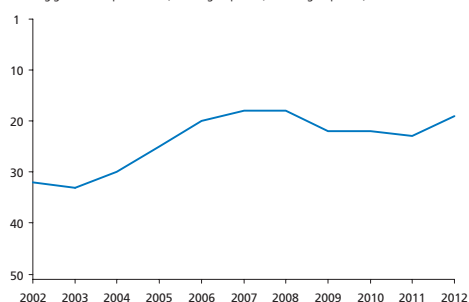
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

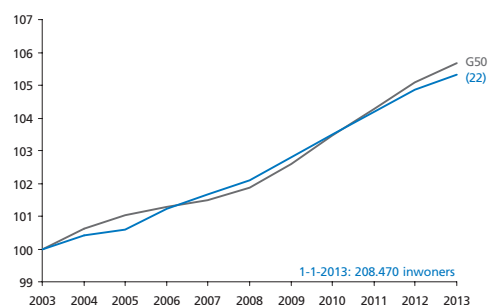
bijstand	(32)
werkloosheid	(29)
arbeidsongeschiktheid	(19)
armoede	(35)
percentage laagopgeleiden	(25)
participatie vrouwen	(11)
banen	(22)
percentage groeisectoren	(6)
sociaal-economische index	(19)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

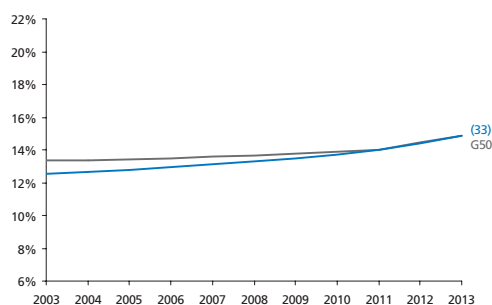
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

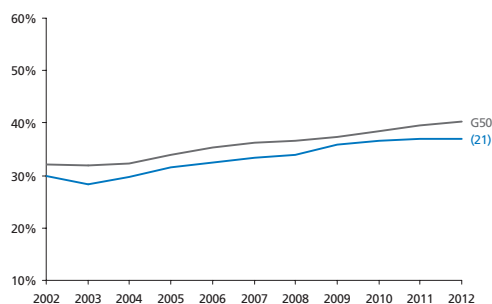
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

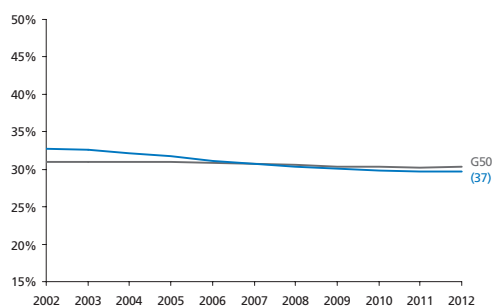
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

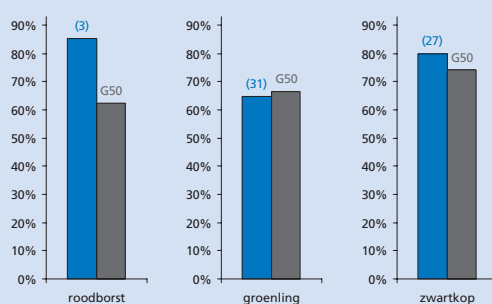
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

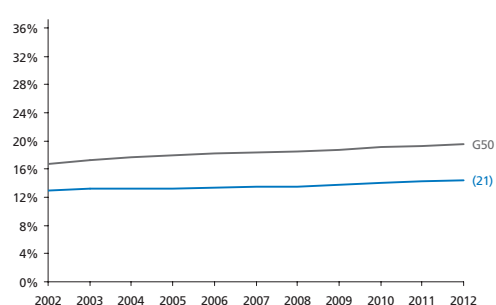
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

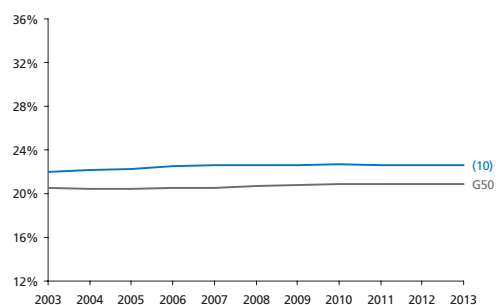
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

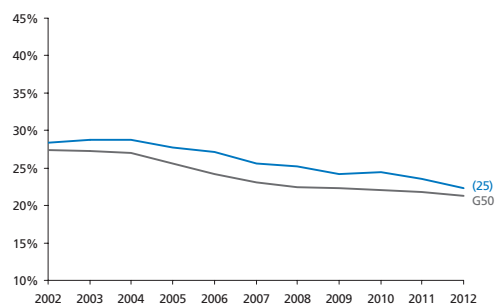
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

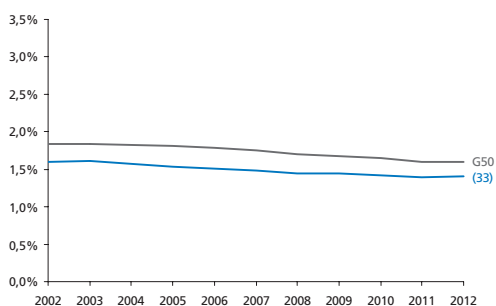
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

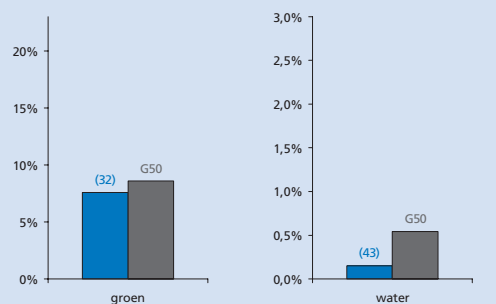
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

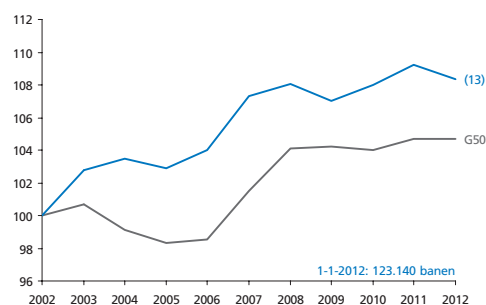
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

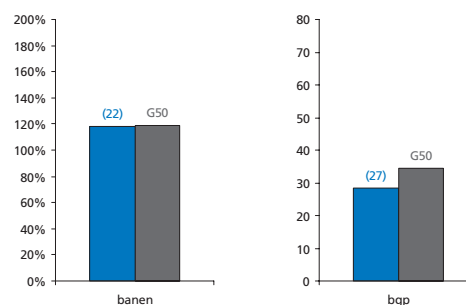
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

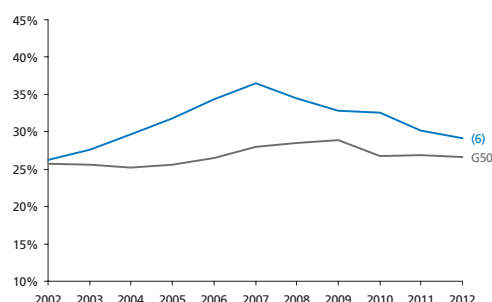
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

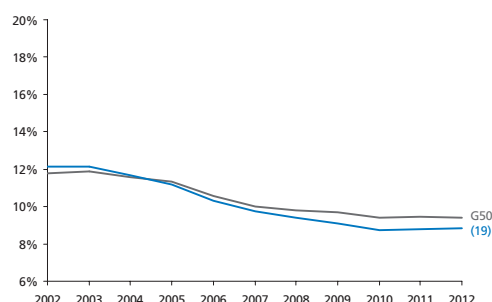
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

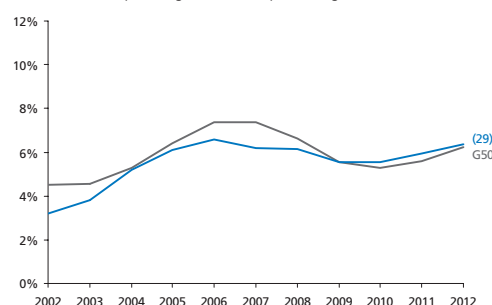
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

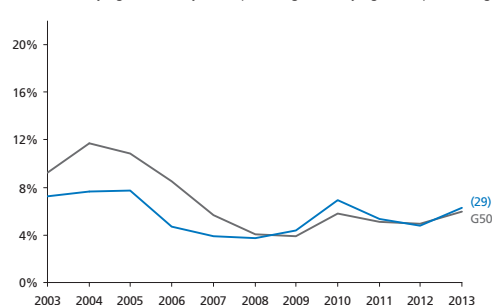
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

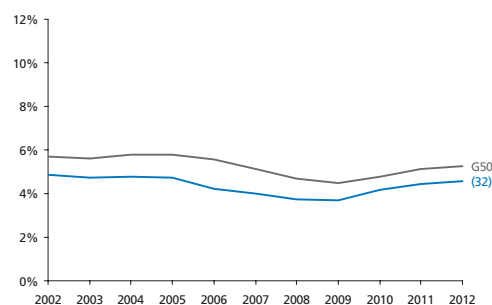
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

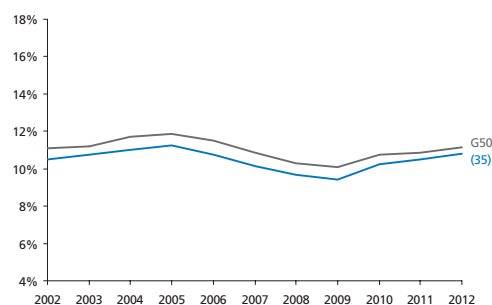
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

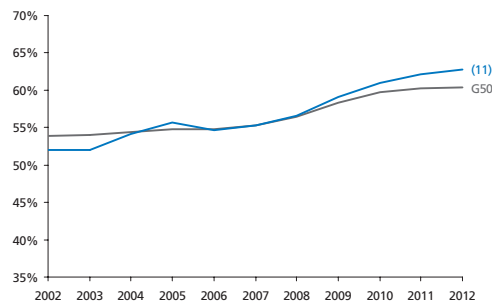
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

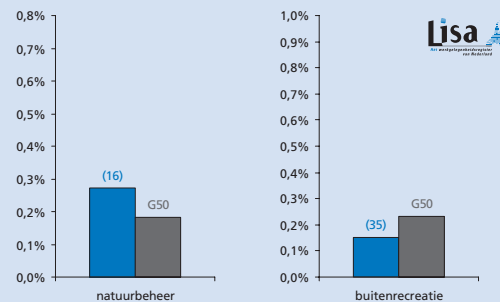
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

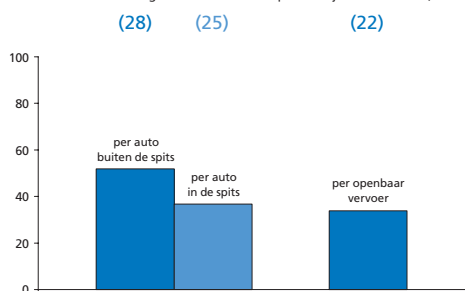
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

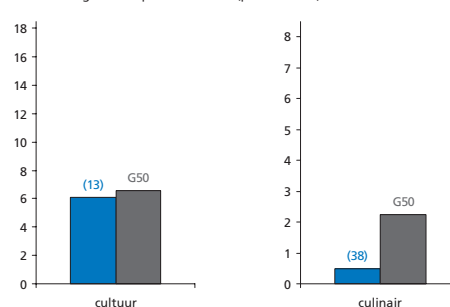
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

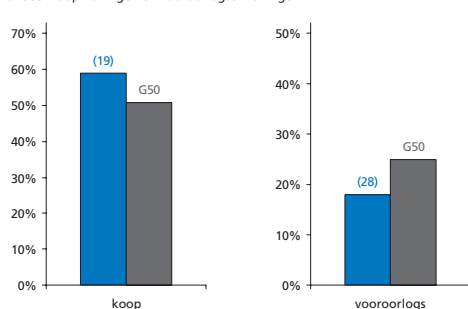
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

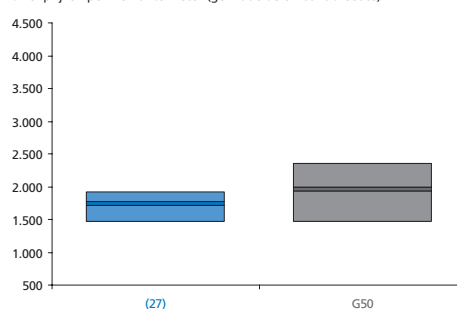
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

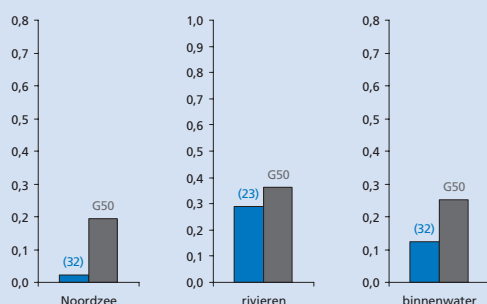
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

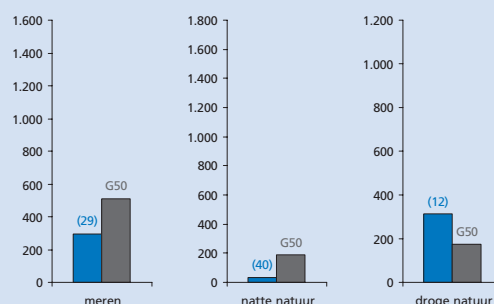
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

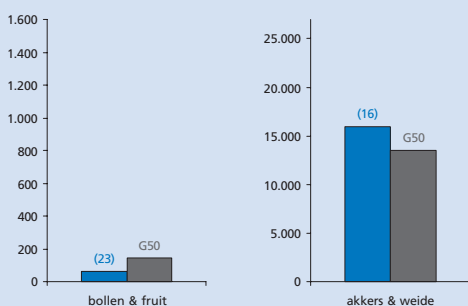
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

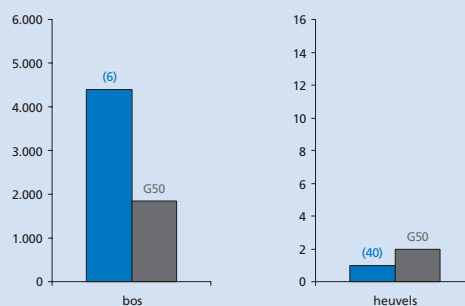
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

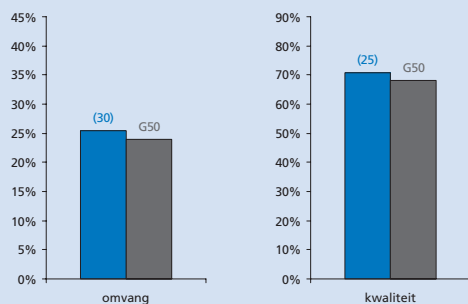
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

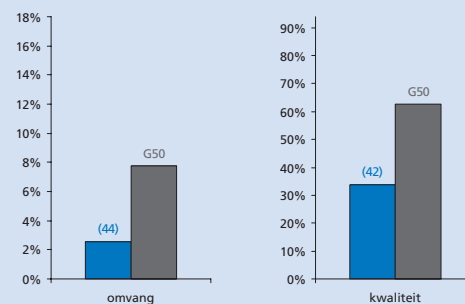
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Utrecht

Met 321.989 inwoners de

4^e gemeente van
N e d e r l a n d

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

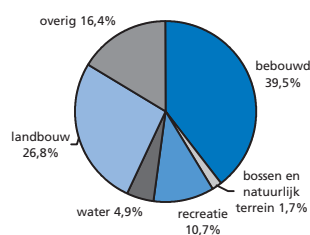
■ Utrecht

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

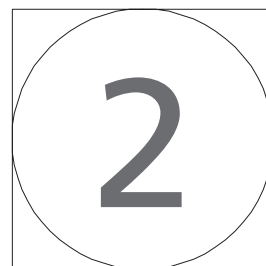
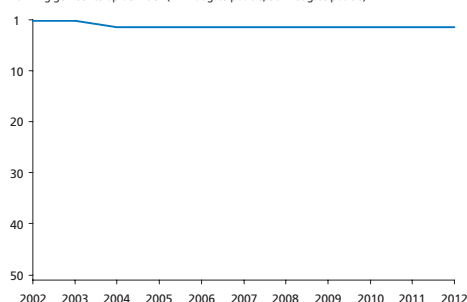
totale oppervlakte 9.921 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(2)
cultureel aanbod	(3)
veiligheid	(30)
percentage koopwoningen	(37)
nabijheid natuurgebieden	(2)
culinair aanbod	(22)
aanwezigheid universiteit	(1)
percentage vooroorlogse woningen	(6)
woon aantrekkelijkheidsindex	(2)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

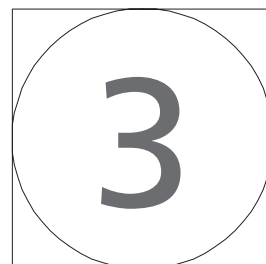
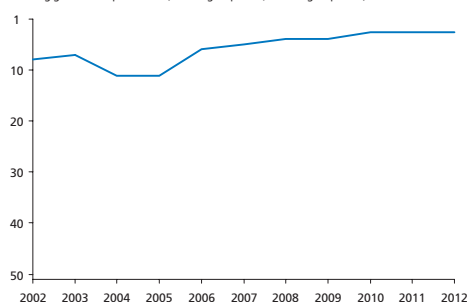

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

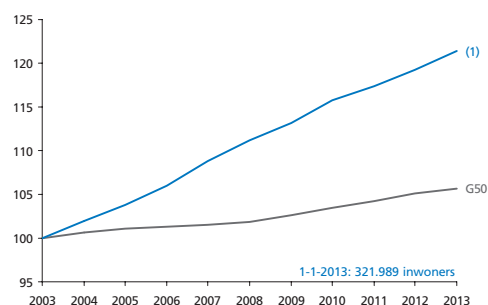
	Ranking
bijstand	(26)
werkloosheid	(18)
arbeidsongeschiktheid	(5)
armoede	(29)
percentage laagopgeleiden	(2)
participatie vrouwen	(3)
banen	(7)
percentage groeisectoren	(4)
sociaal-economische index	(3)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

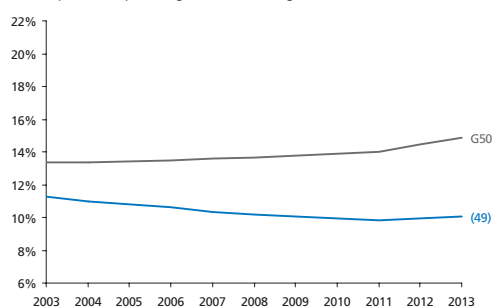
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

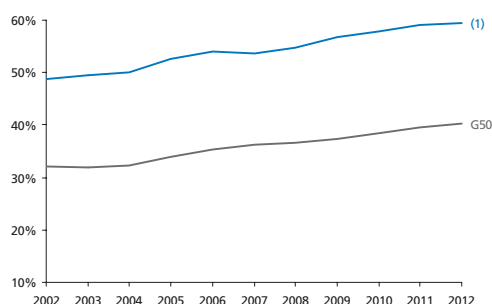
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

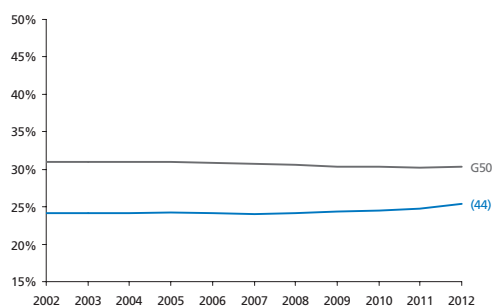
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

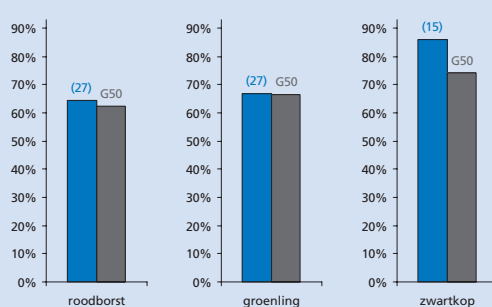
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

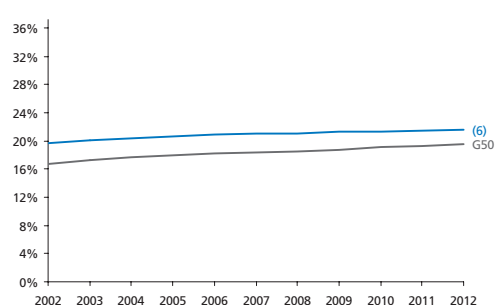
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

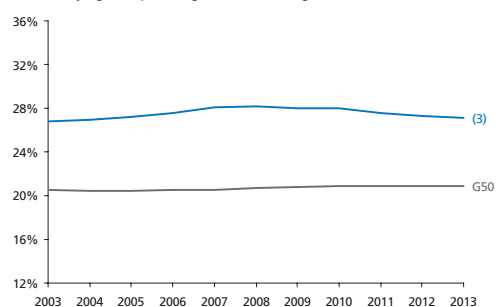
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

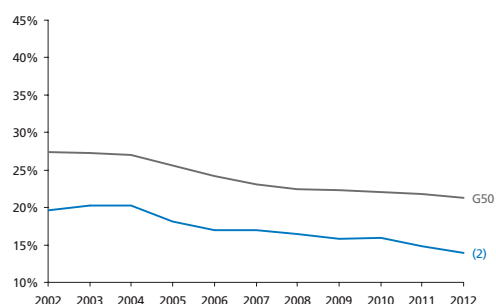
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

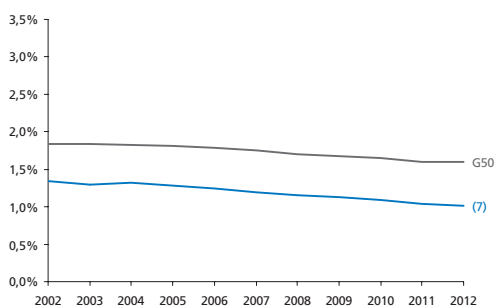
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

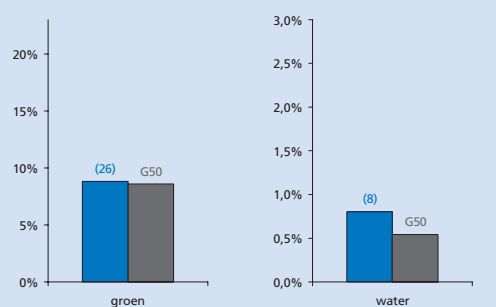
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

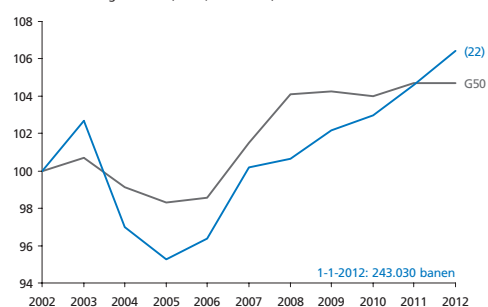
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

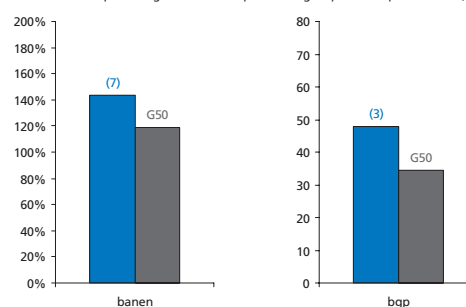
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

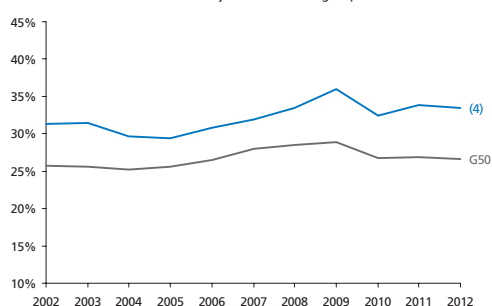
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

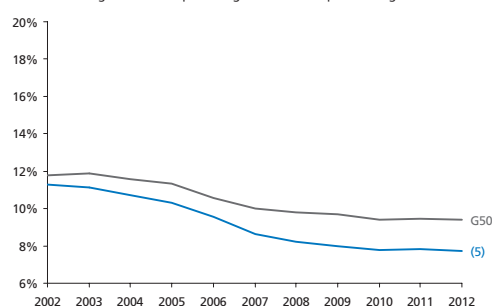
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

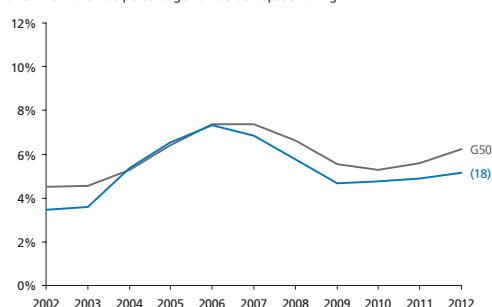
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

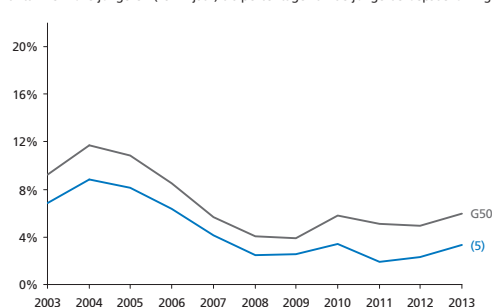
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

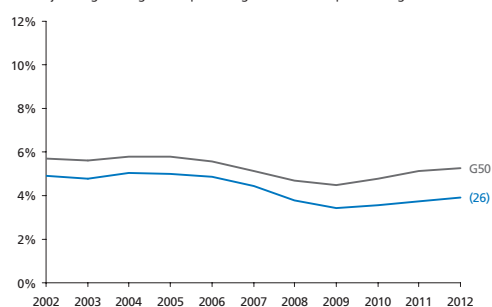
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

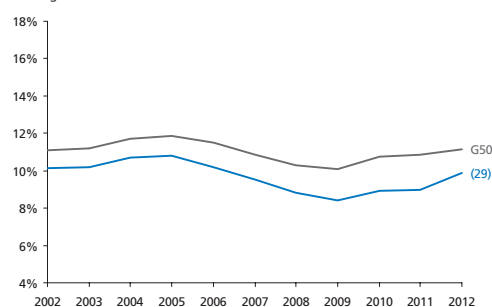
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

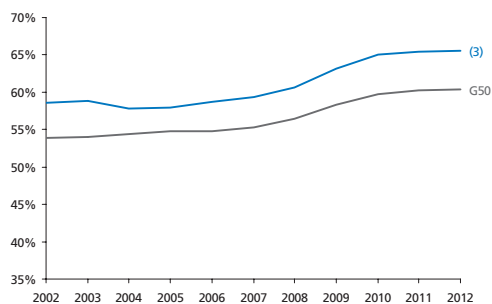
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

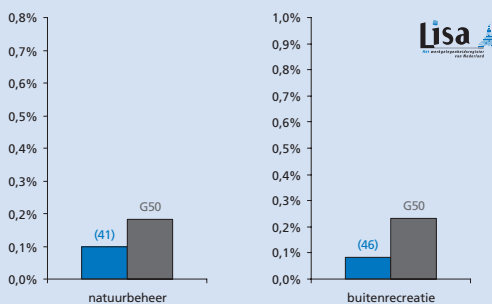
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

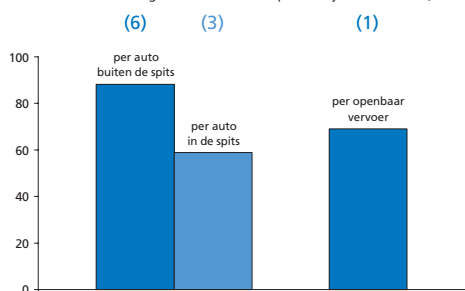
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

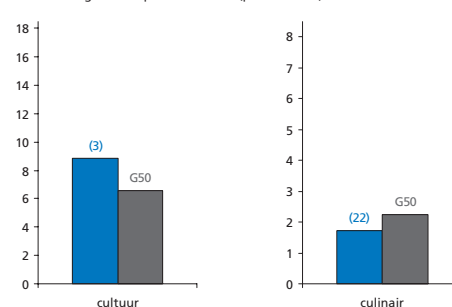
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

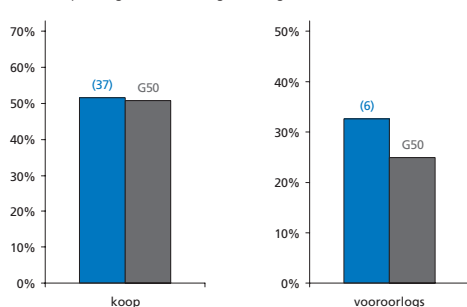
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

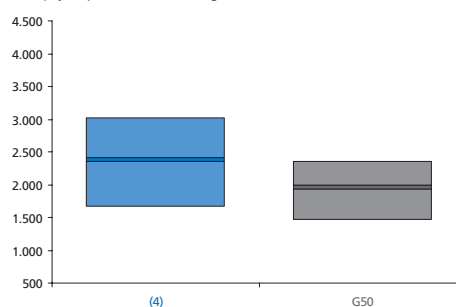
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

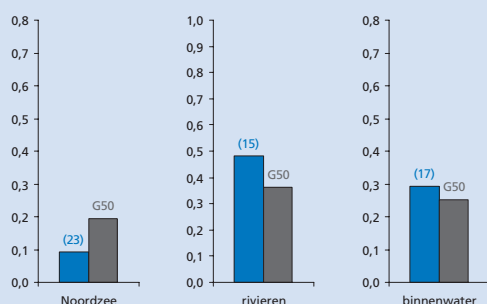
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

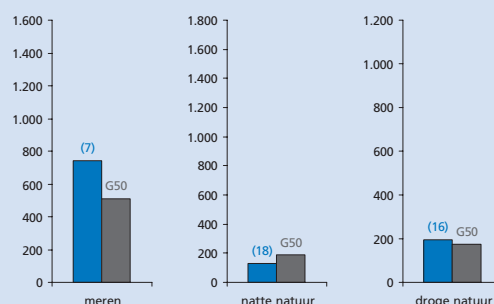
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

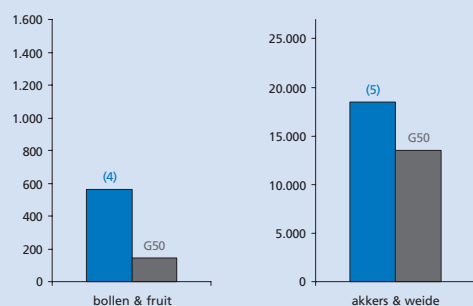
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

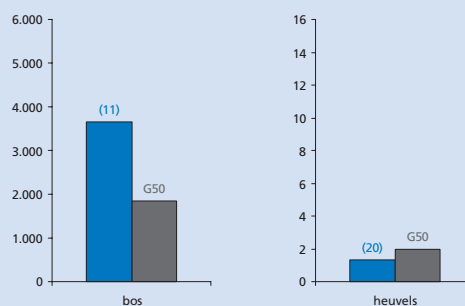
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

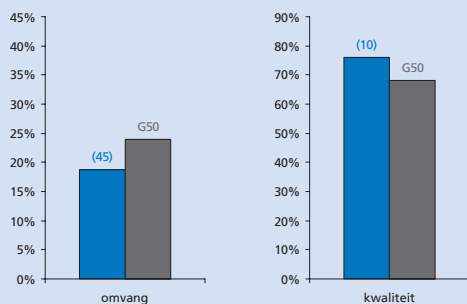
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

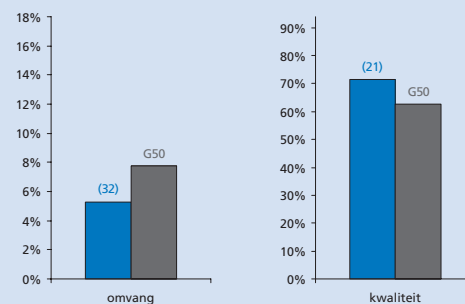
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Velsen

Met 67.145 inwoners de
49^e gemeente van
N e d e r l a n d

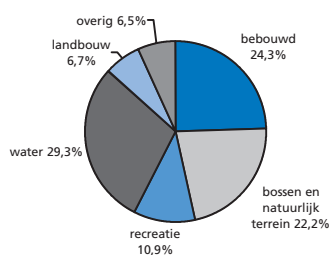
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Velsen
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 6.305 ha

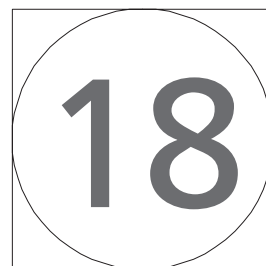
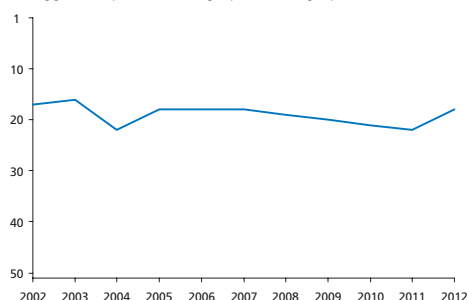
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(27)
cultureel aanbod	(17)
veiligheid	(5)
percentage koopwoningen	(24)
nabijheid natuurgebieden	(35)
culinair aanbod	(7)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(13)
woon aantrekkelijkheidsindex	(18)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

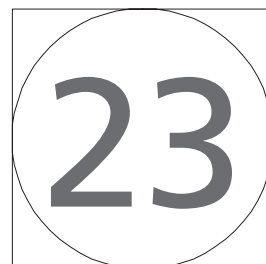
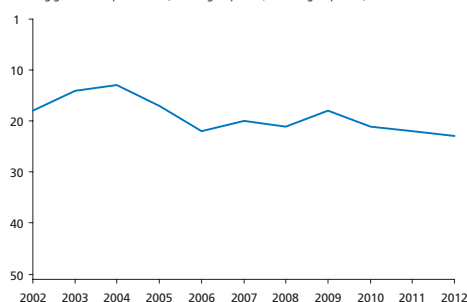
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(8)
werkloosheid	(5)
arbeidsongeschiktheid	(29)
armoede	(5)
percentage laagopgeleiden	(45)
participatie vrouwen	(5)
banen	(37)
percentage groeisectoren	(49)
sociaal-economische index	(23)

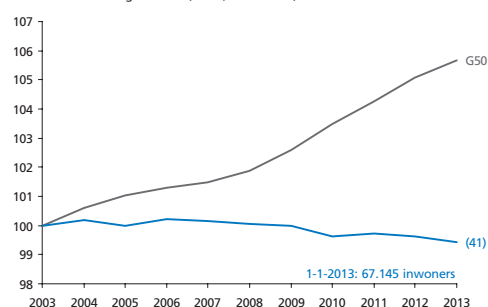
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

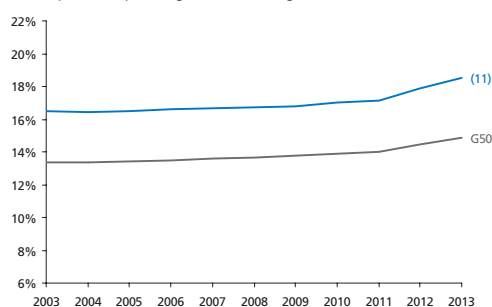
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

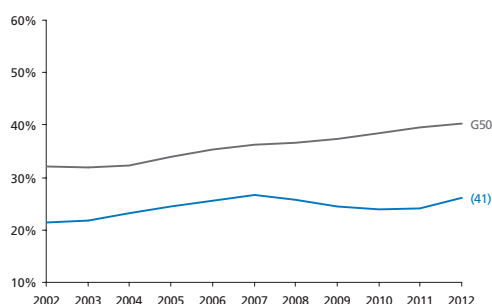
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

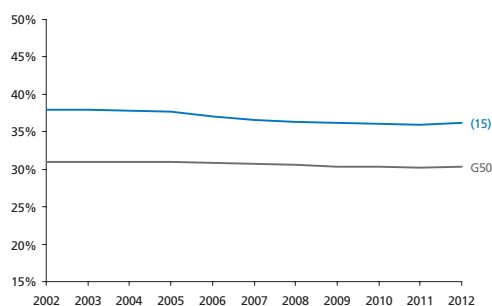
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

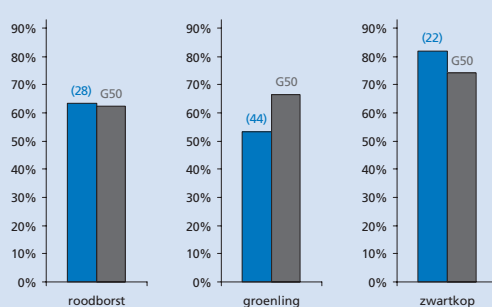
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

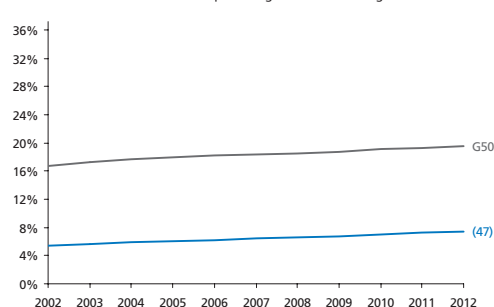
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

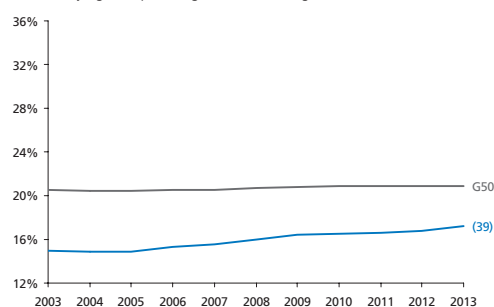
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

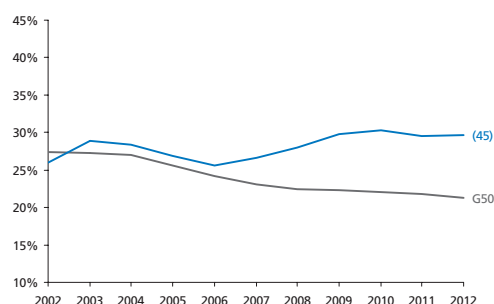
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

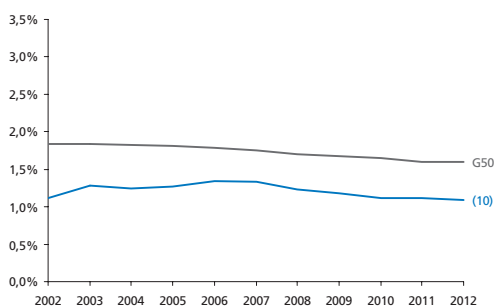
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

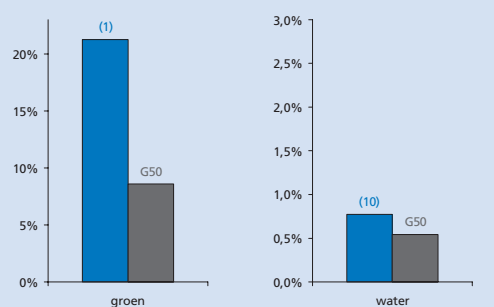
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

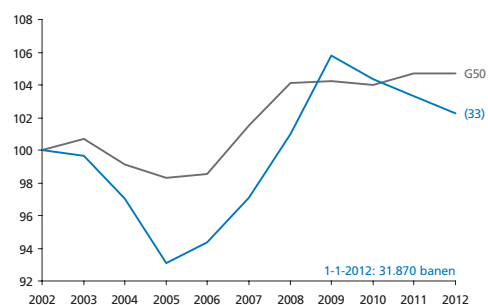
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

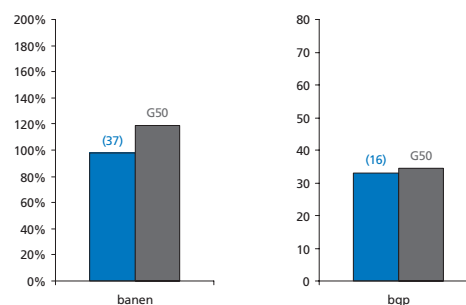
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

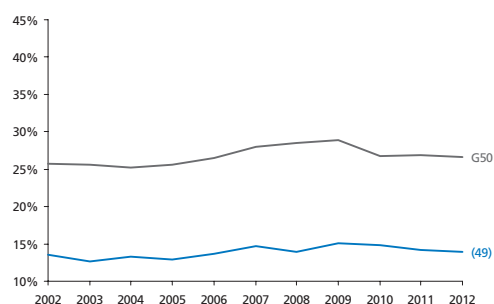
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

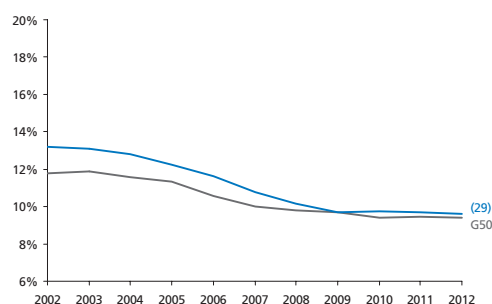
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

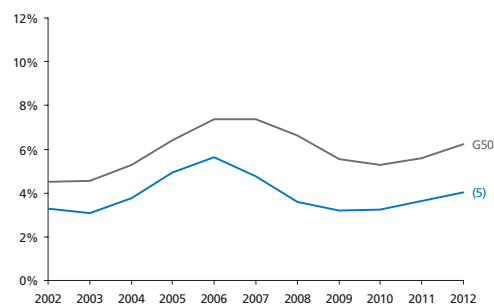
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

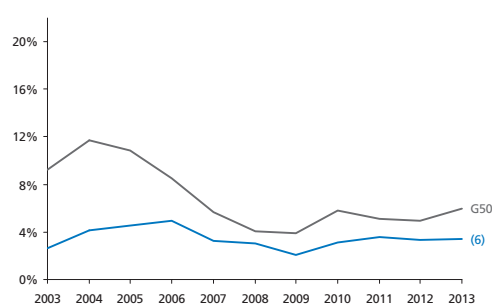
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

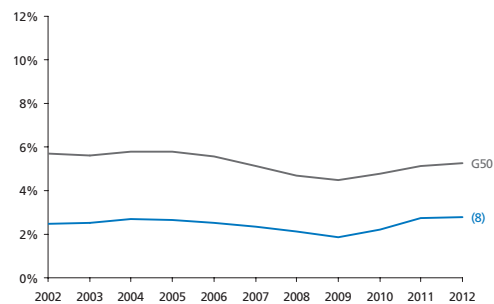
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

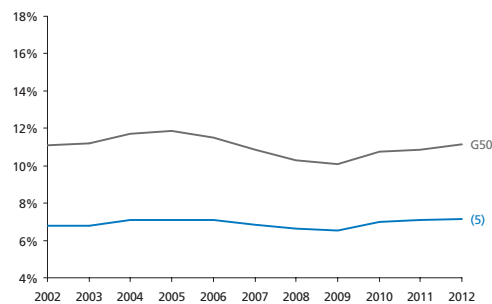
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

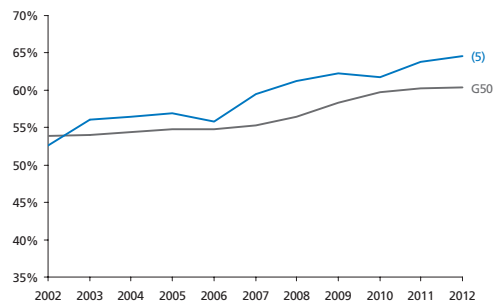
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

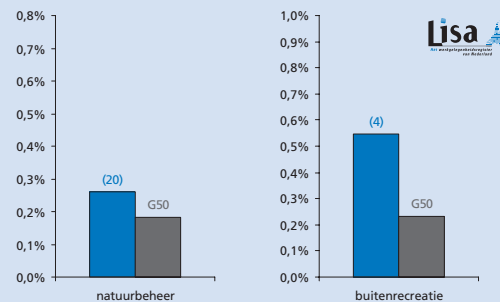
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

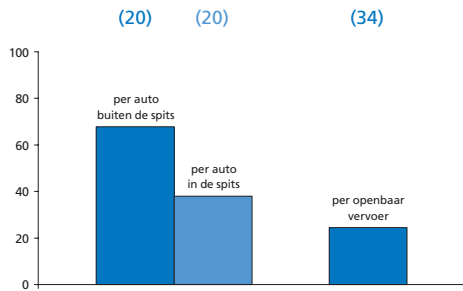
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

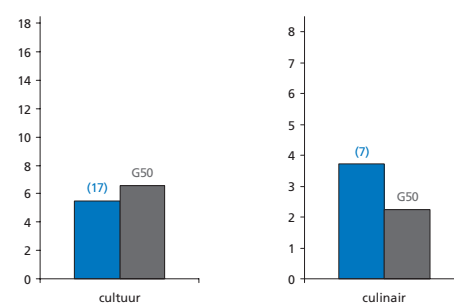
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

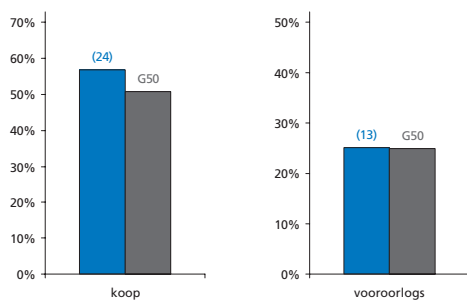
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

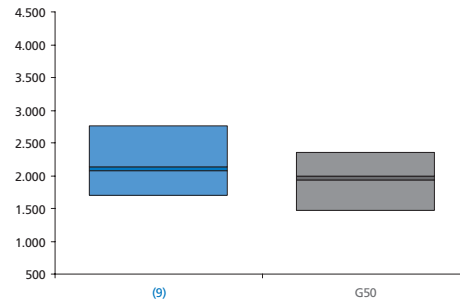
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

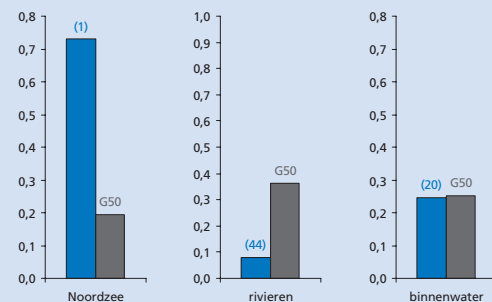
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

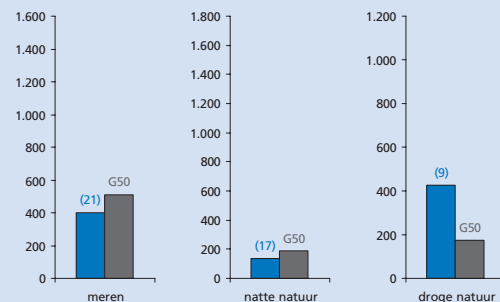
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

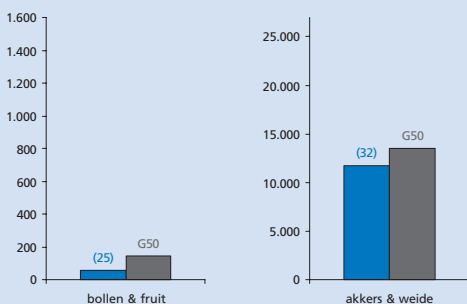
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

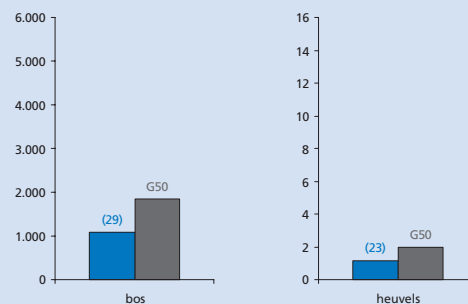
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

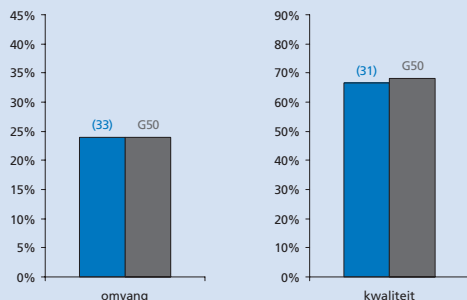
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

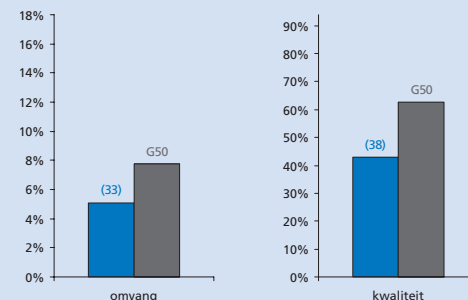
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Venlo

Met 100.158 inwoners de

26^e gemeente van
Nederland

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

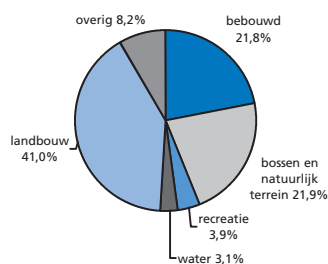
■ Venlo

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 12.899 ha

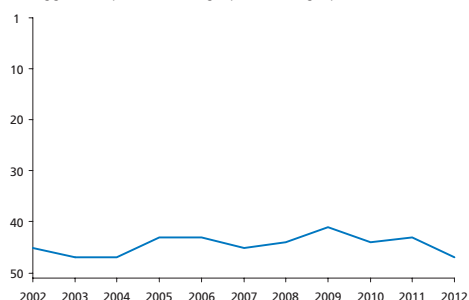
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(43)
cultureel aanbod	(31)
veiligheid	(34)
percentage koopwoningen	(11)
nabijheid natuurgebieden	(46)
culinair aanbod	(8)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(34)
woon aantrekkelijkheidsindex	(47)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

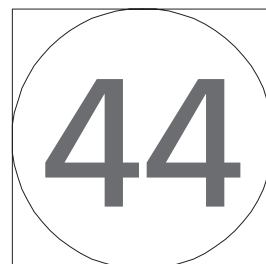
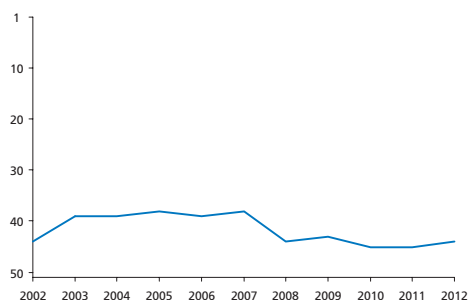
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(27)
werkloosheid	(41)
arbeidsongeschiktheid	(35)
armoede	(37)
percentage laagopgeleiden	(49)
participatie vrouwen	(40)
banen	(12)
percentage groeisectoren	(45)
sociaal-economische index	(44)

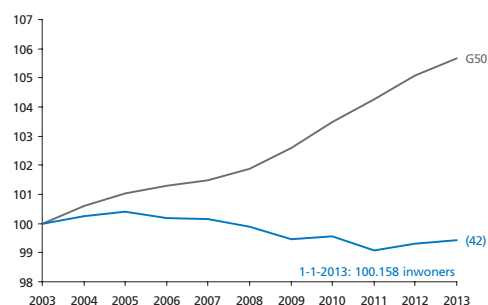
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

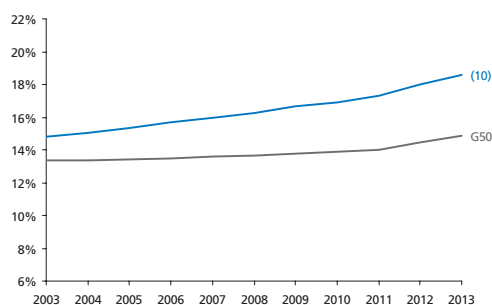
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

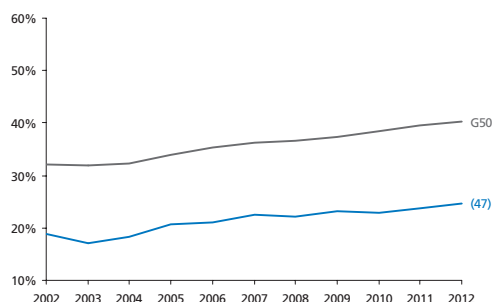
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

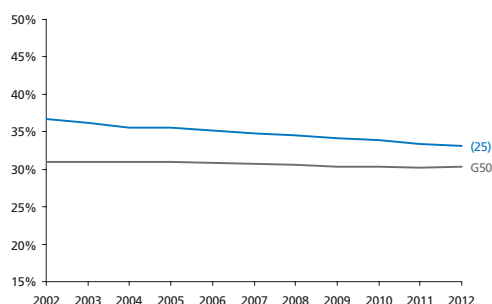
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

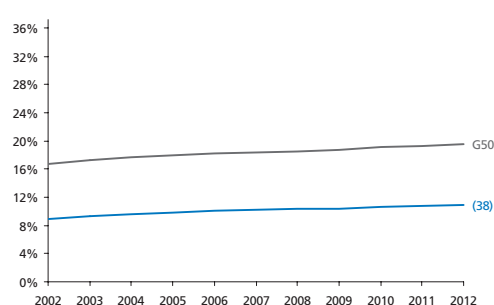
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

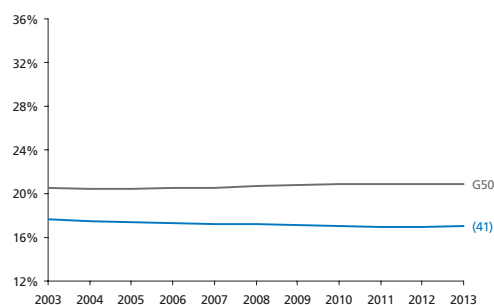
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

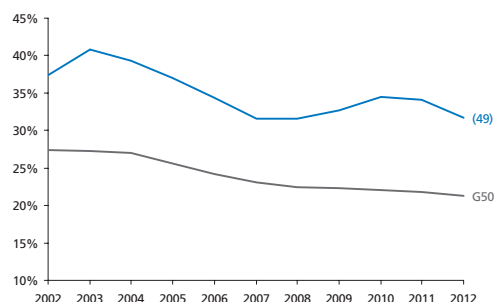
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

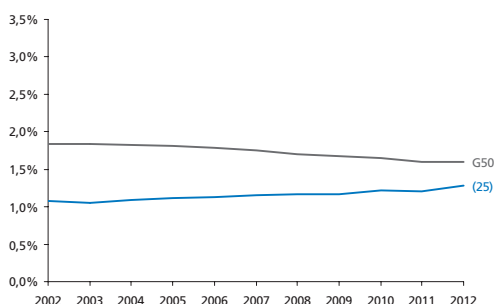
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

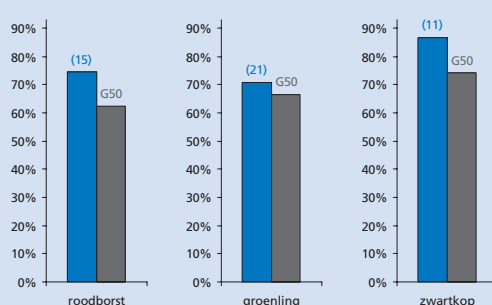
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

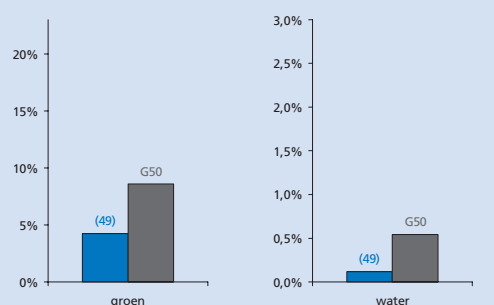
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

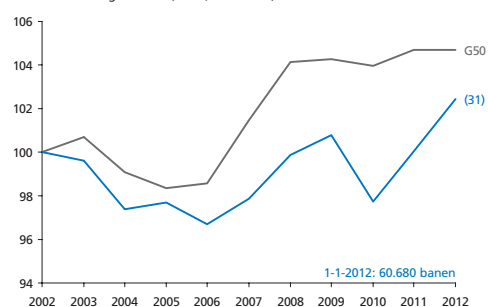
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

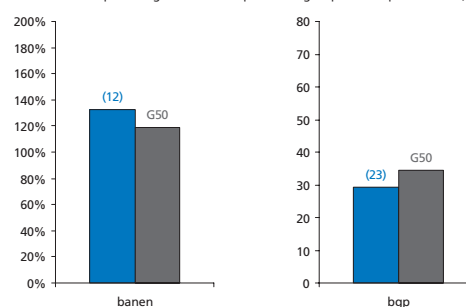
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

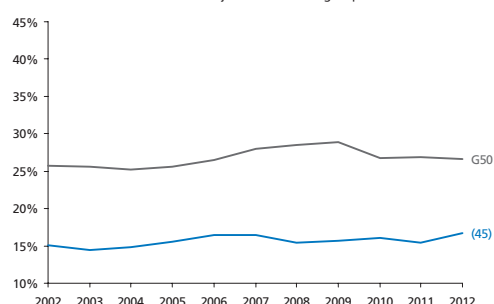
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

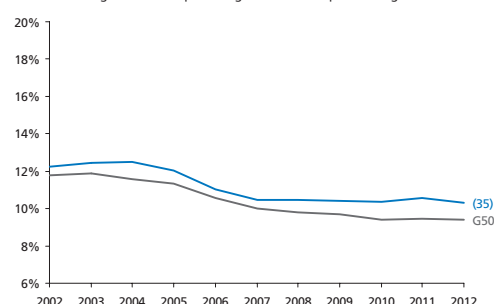
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

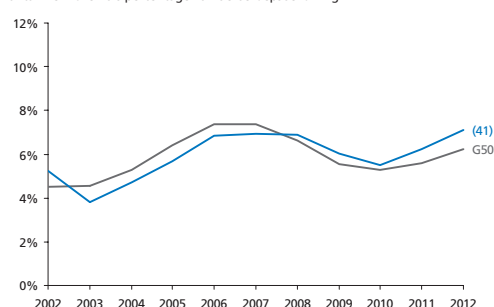
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

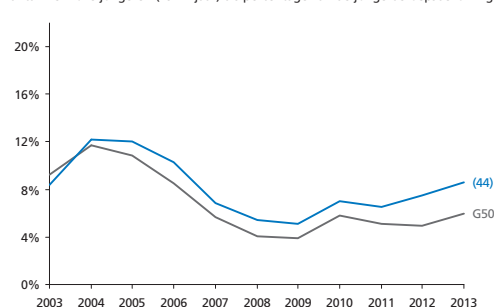
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

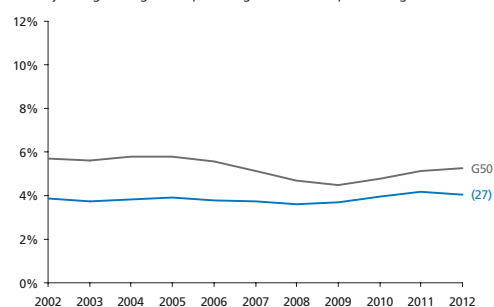
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

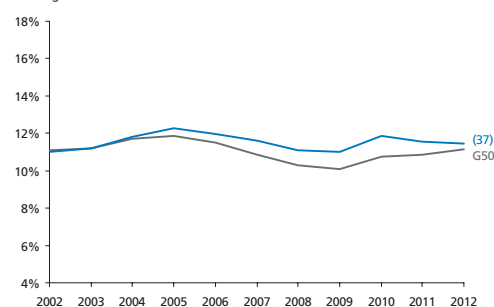
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

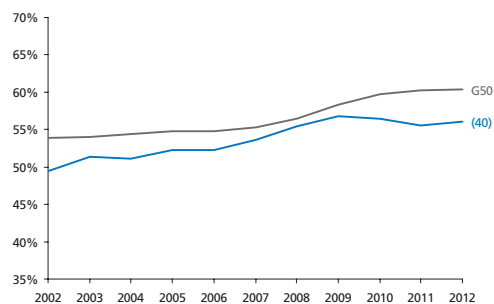
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

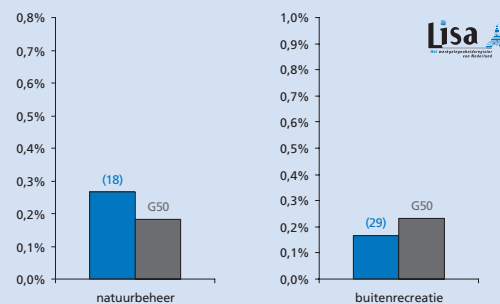
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

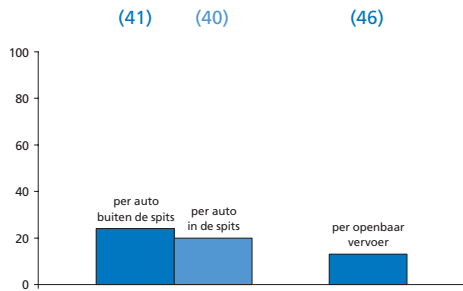
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

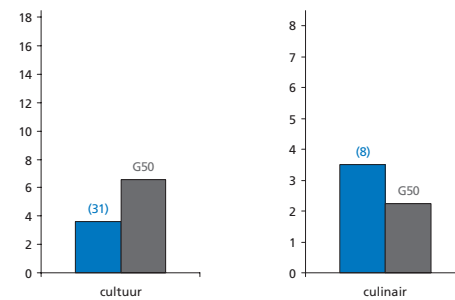
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

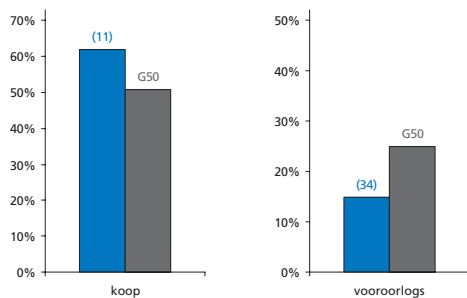
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

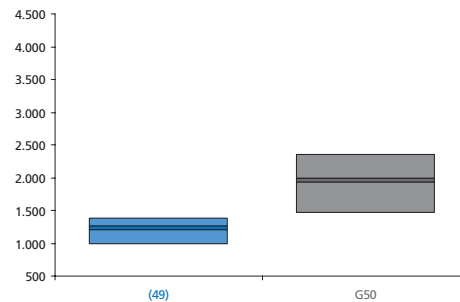
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

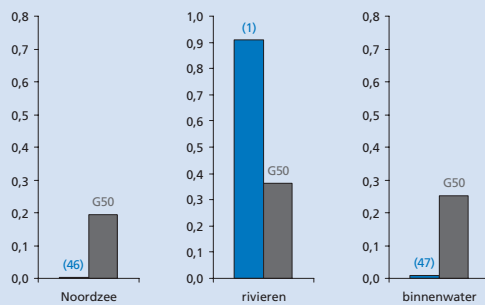
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

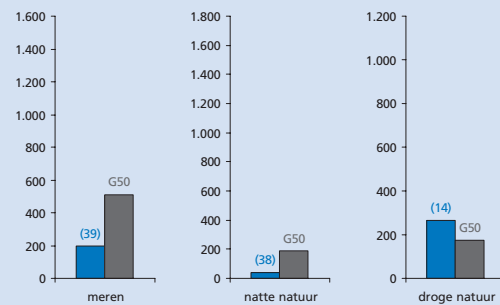
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

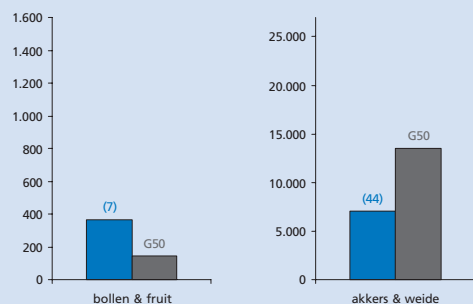
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

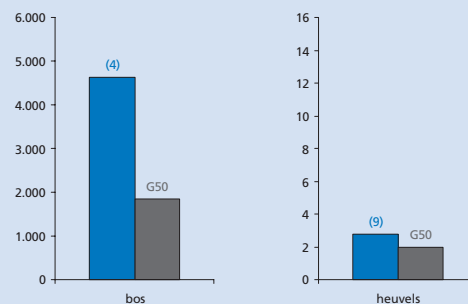
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

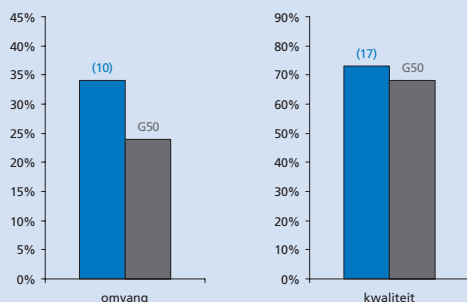
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

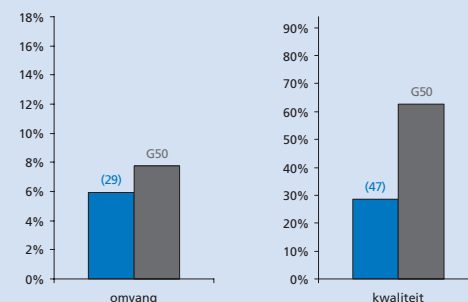
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Vlaardingen

Met 70.889 inwoners de

48^e gemeente van
Nederland

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

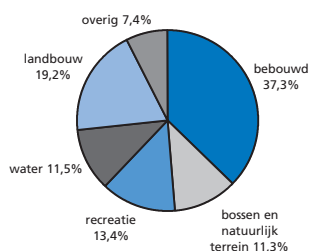
■ Vlaardingen

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 2.669 ha

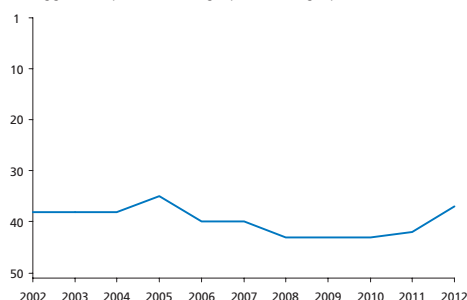
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(20)
cultureel aanbod	(23)
veiligheid	(13)
percentage koopwoningen	(45)
nabijheid natuurgebieden	(37)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(23)
woon aantrekkelijkheidsindex	(37)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

37

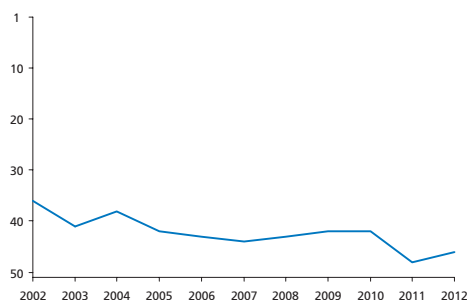
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(39)
werkloosheid	(46)
arbeidsongeschiktheid	(16)
armoede	(25)
percentage laagopgeleiden	(43)
participatie vrouwen	(42)
banen	(46)
percentage groeisectoren	(39)
sociaal-economische index	(46)

Ranking

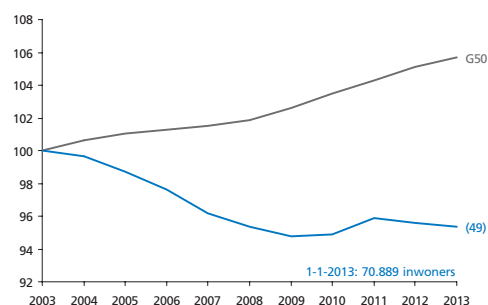
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

46

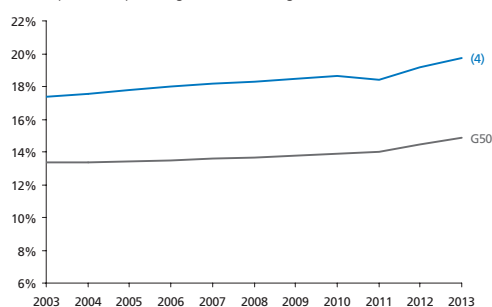
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

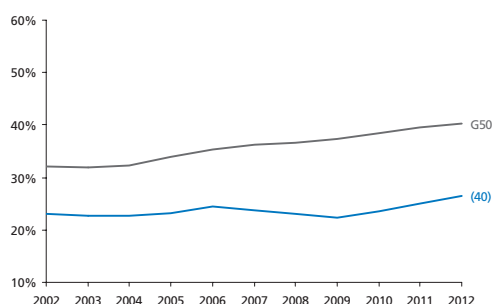
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

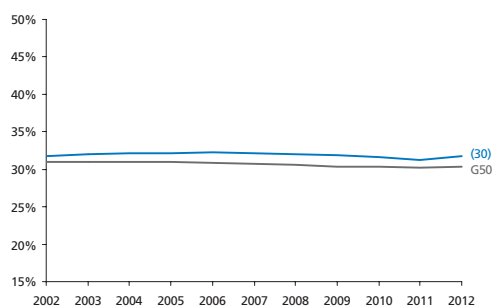
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

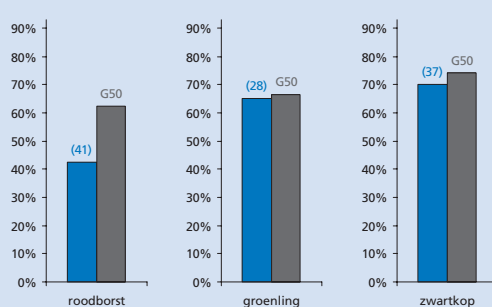
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

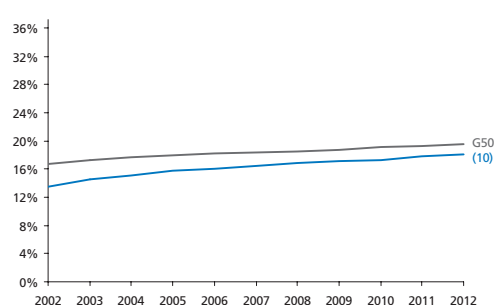
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

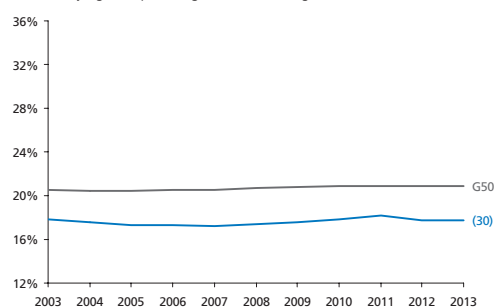
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

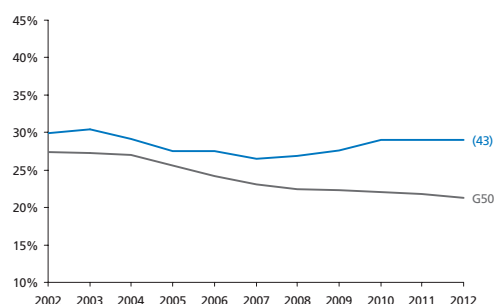
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

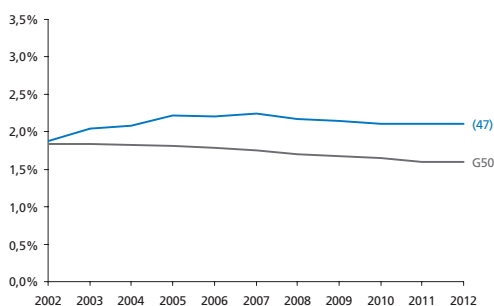
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

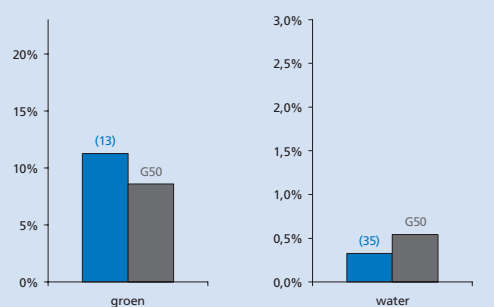
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

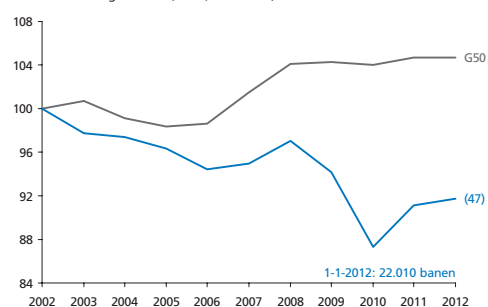
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

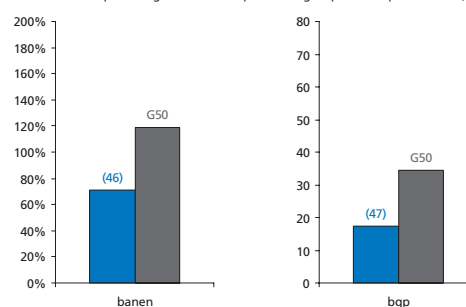
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

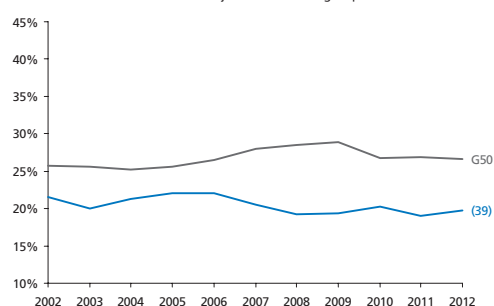
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

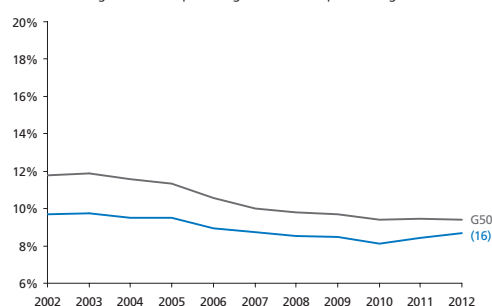
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

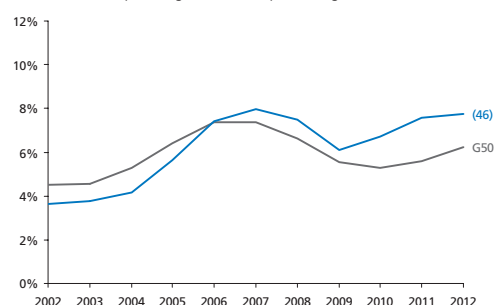
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

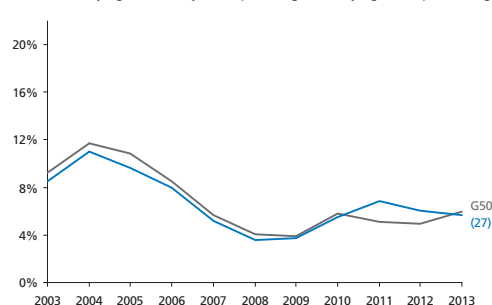
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

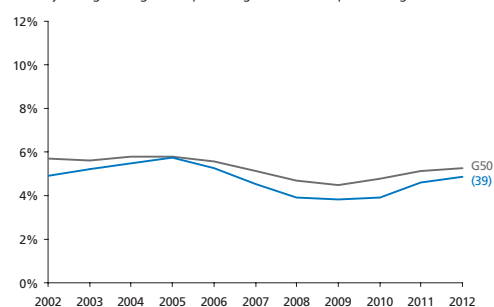
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

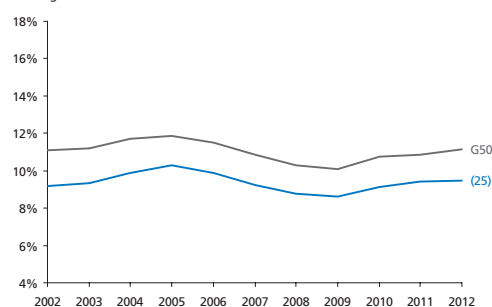
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

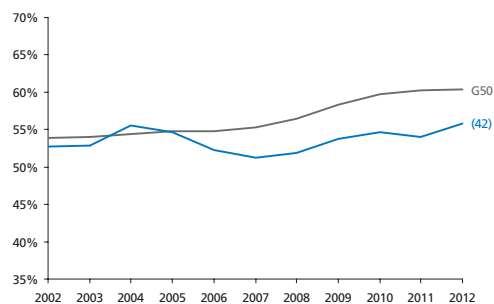
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

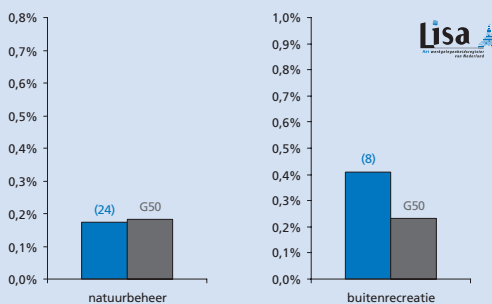
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

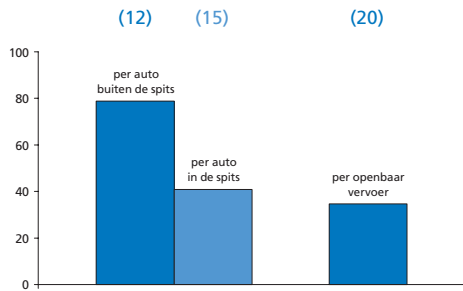
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

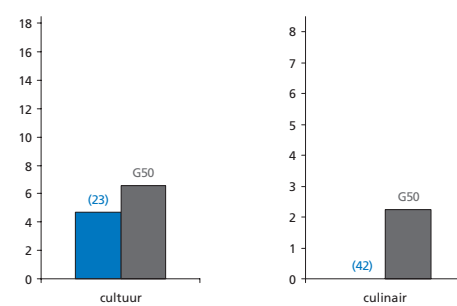
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

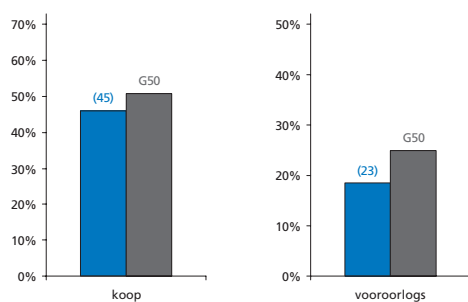
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw.) en culinaire kwaliteit (index)

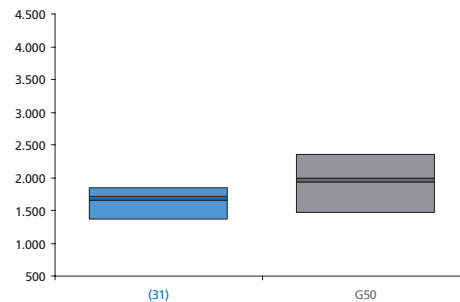
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

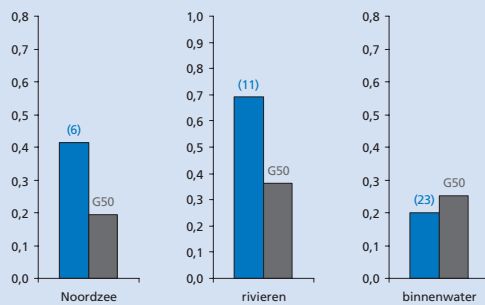
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

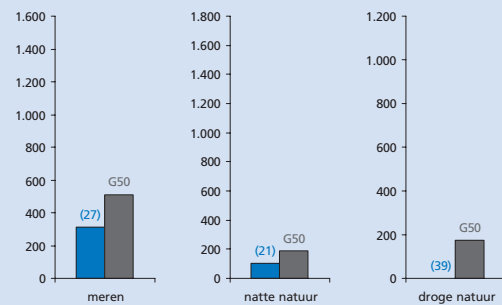
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

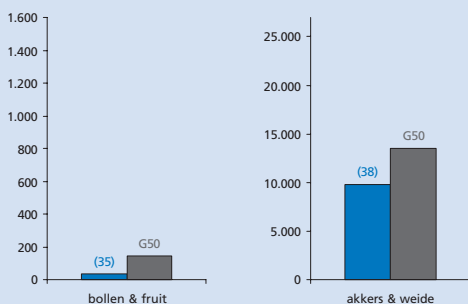
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

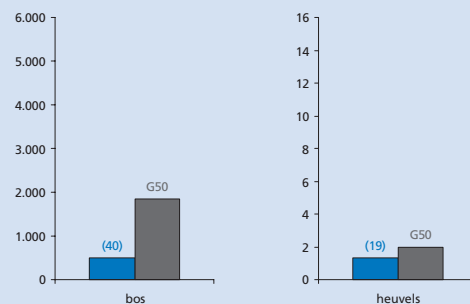
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

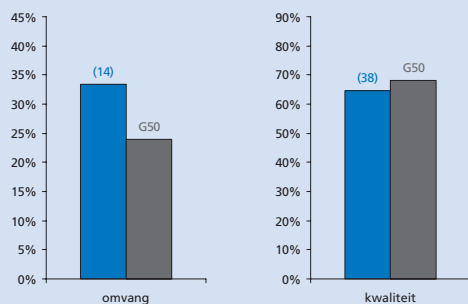
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvellandschap (hoogteverschil in meters)

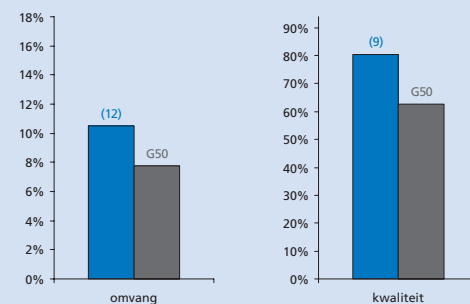
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Zaanstad

Met 149.561 inwoners de

16^e gemeente van
N e d e r l a n d

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

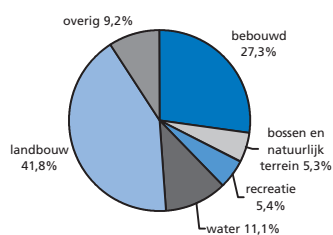
■ Zaanstad

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 8.324 ha

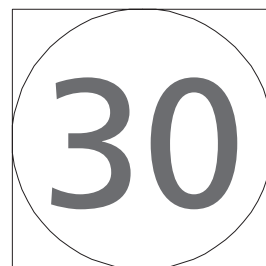
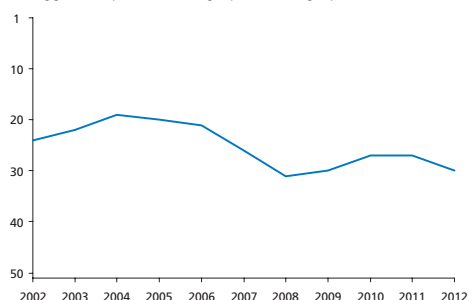
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(15)
cultureel aanbod	(43)
veiligheid	(15)
percentage koopwoningen	(38)
nabijheid natuurgebieden	(21)
culinair aanbod	(40)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(21)
woon aantrekkelijkheidsindex	(30)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

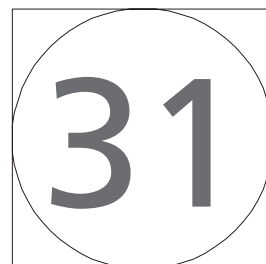
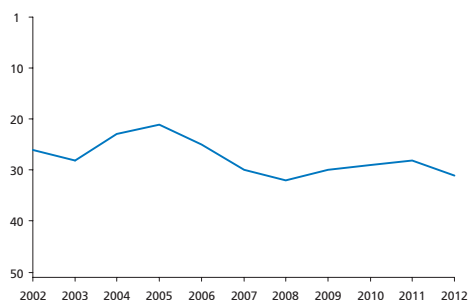
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(15)
werkloosheid	(16)
arbeidsongeschiktheid	(39)
armoede	(14)
percentage laagopgeleiden	(35)
participatie vrouwen	(22)
banen	(45)
percentage groeisectoren	(35)
sociaal-economische index	(31)

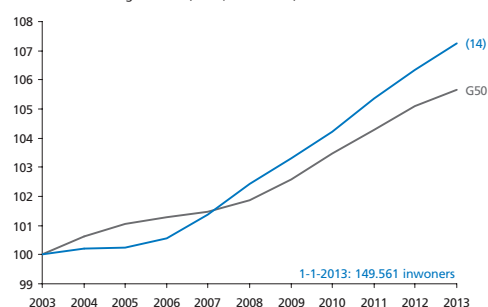
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

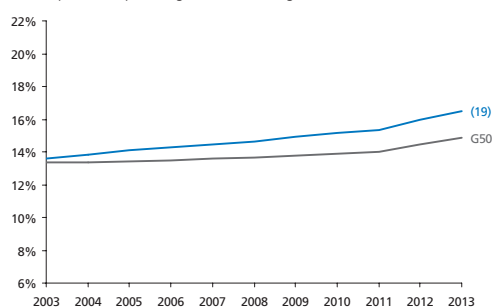
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

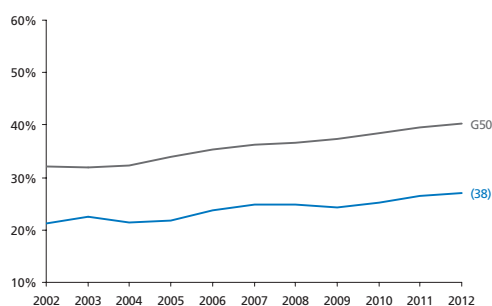
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

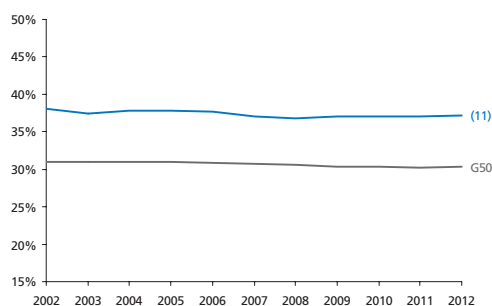
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

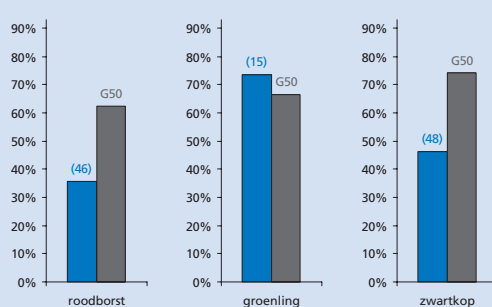
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

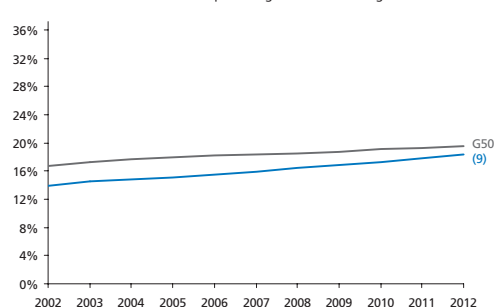
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

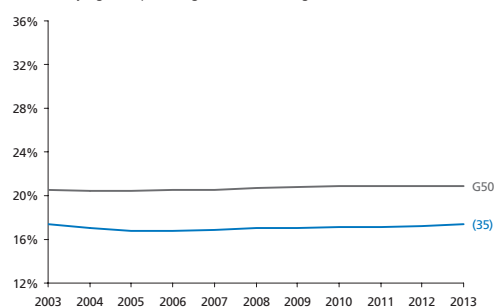
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

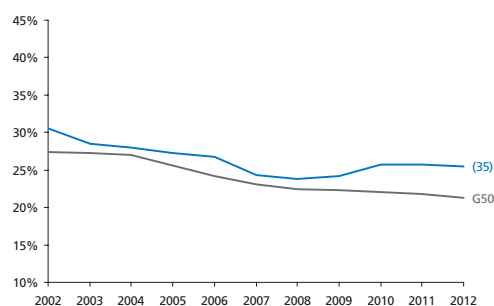
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

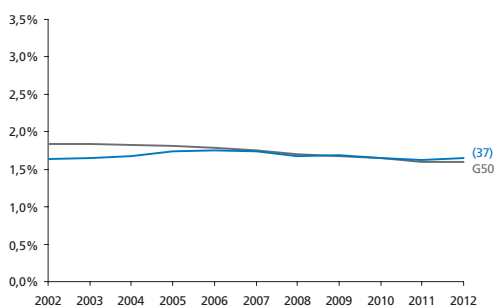
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

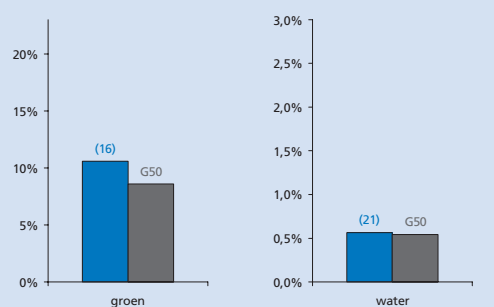
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

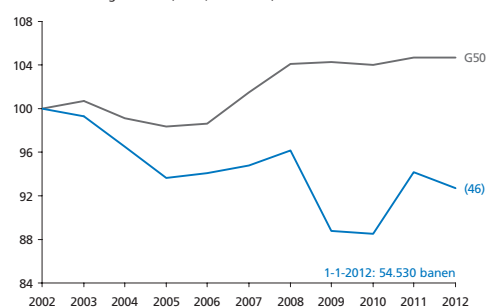
Natuurlijkebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

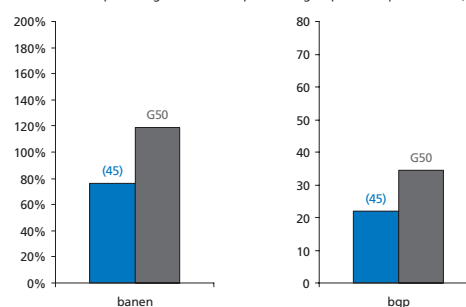
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

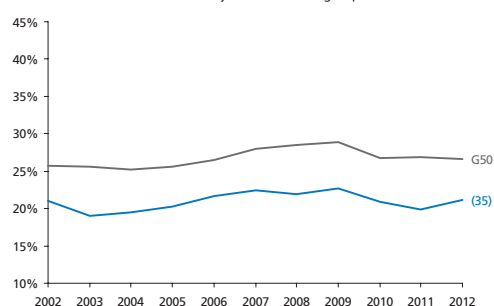
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

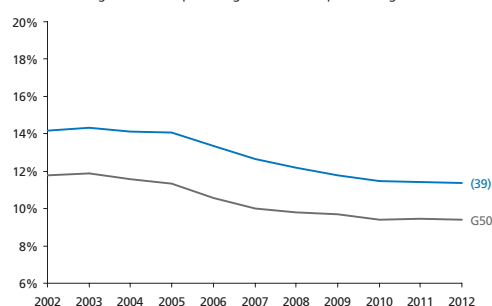
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

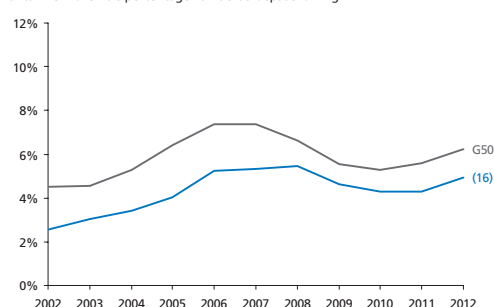
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

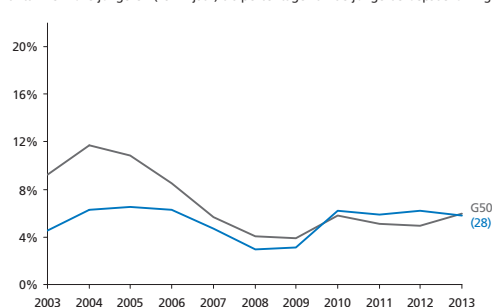
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

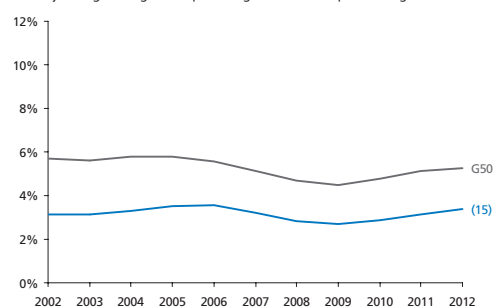
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

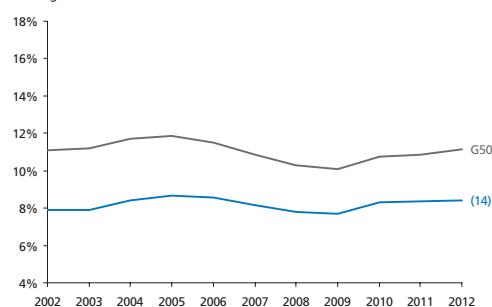
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

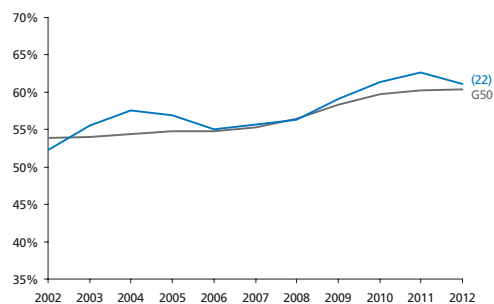
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

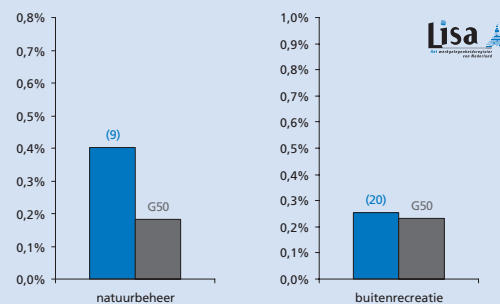
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

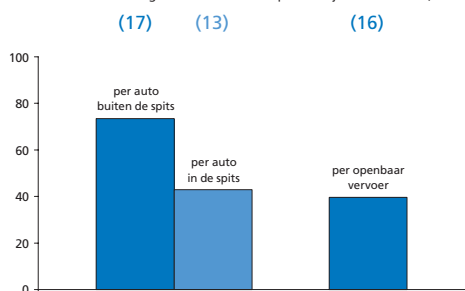
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

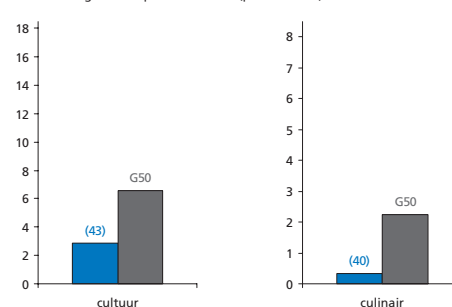
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

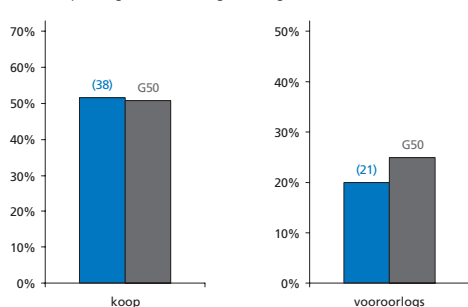
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw.) en culinaire kwaliteit (index)

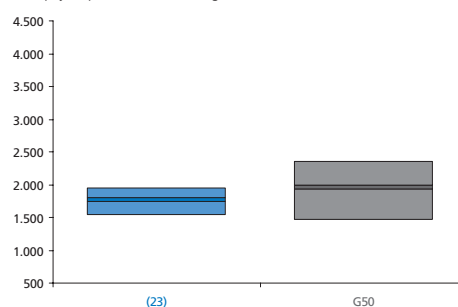
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

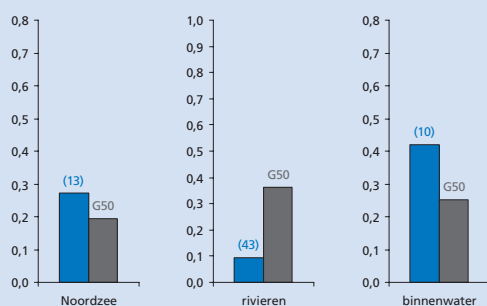
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

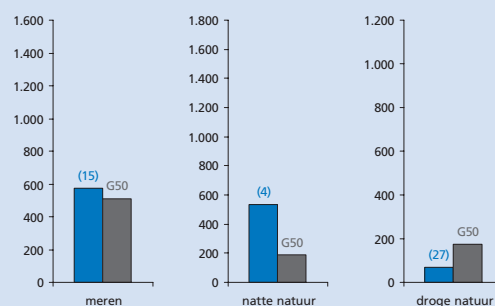
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

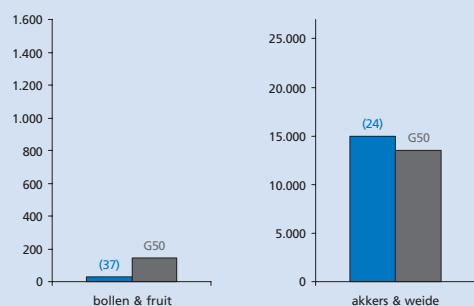
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

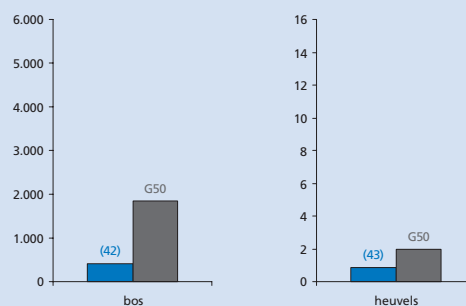
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

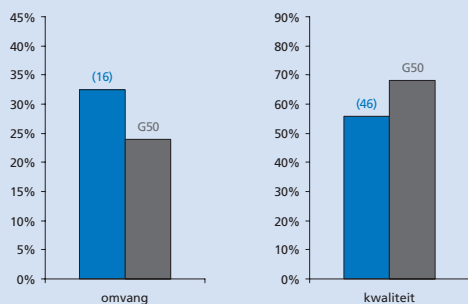
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvellandschap (hoogteverschil in meters)

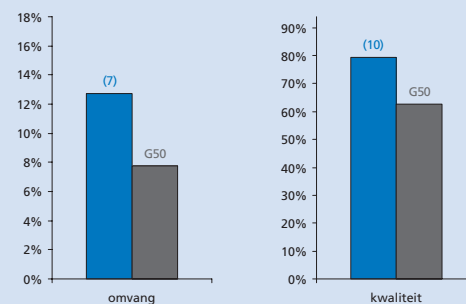
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Zoetermeer

Met 123.064 inwoners de

19^e gemeente van
Nederland

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

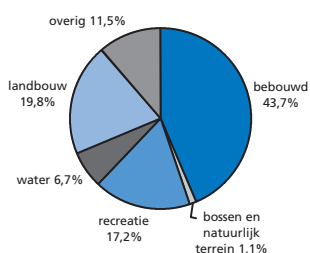
■ Zoetermeer

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 3.705 ha

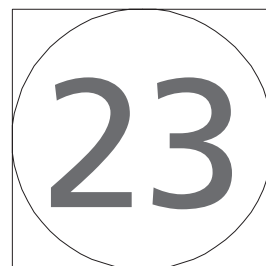
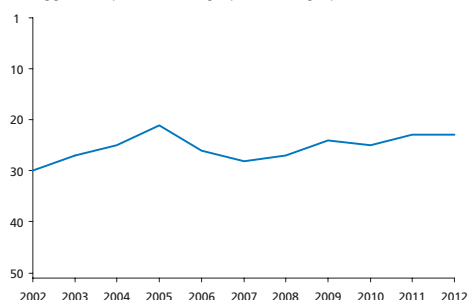
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(6)
cultureel aanbod	(29)
veiligheid	(17)
percentage koopwoningen	(28)
nabijheid natuurgebieden	(39)
culinair aanbod	(39)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(47)
woon aantrekkelijkheidsindex	(23)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

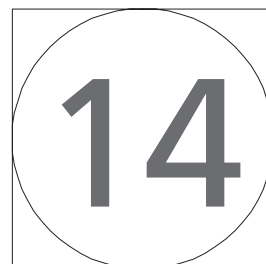
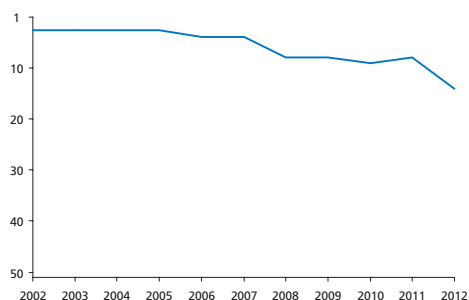
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(19)
werkloosheid	(14)
arbeidsongeschiktheid	(9)
armoede	(12)
percentage laagopgeleiden	(20)
participatie vrouwen	(24)
banen	(44)
percentage groeisectoren	(16)
sociaal-economische index	(14)

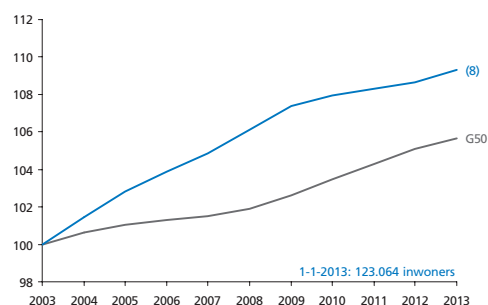
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

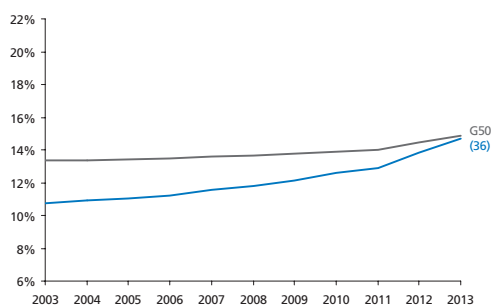
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

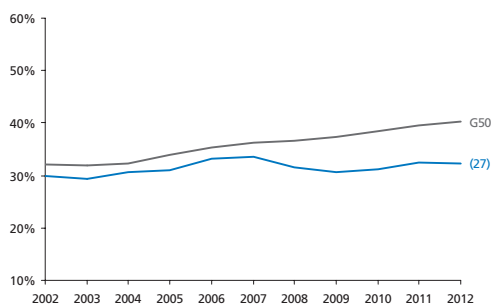
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

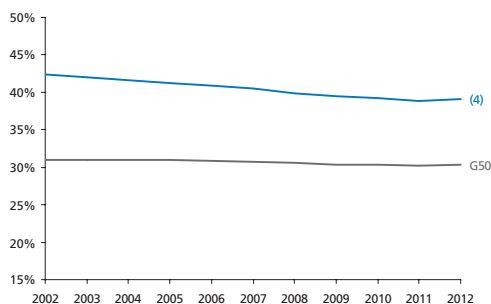
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

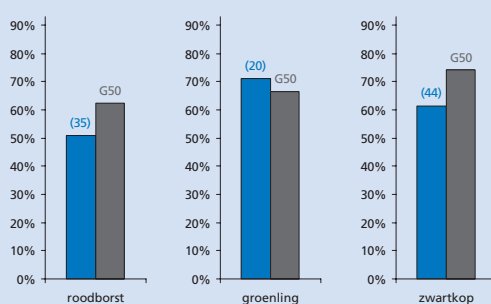
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

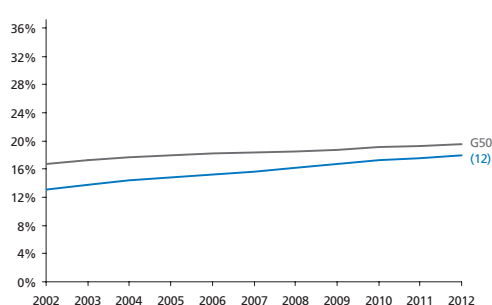
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

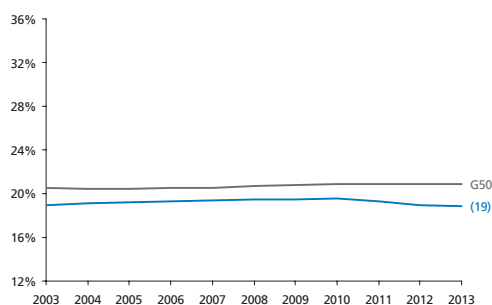
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

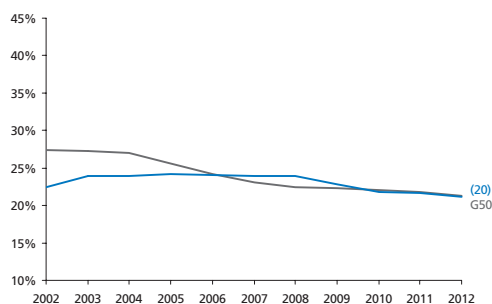
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

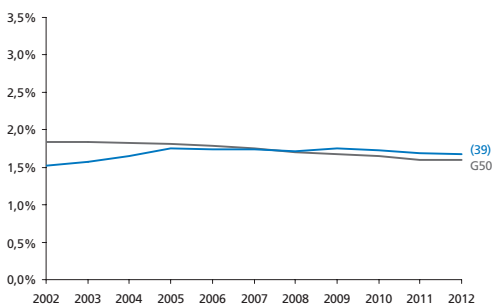
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

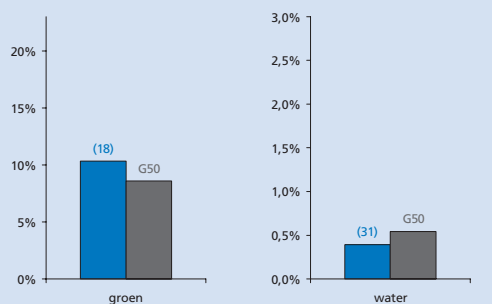
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

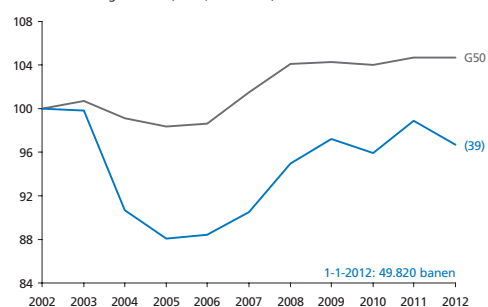
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

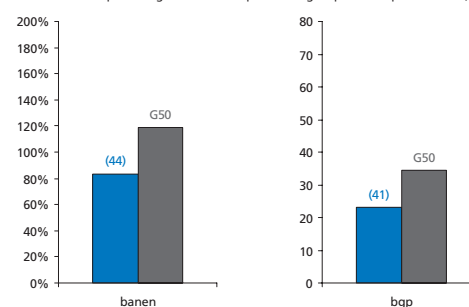
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

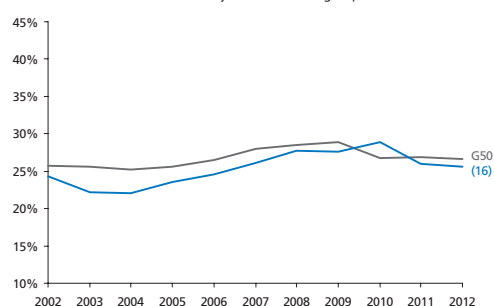
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

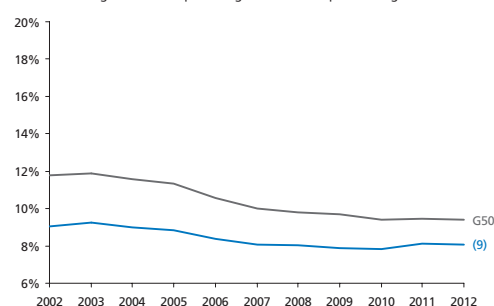
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

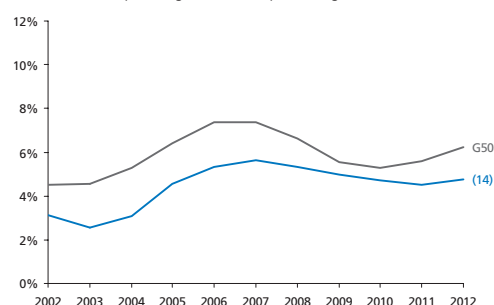
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

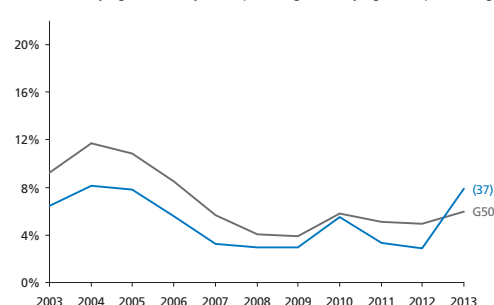
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

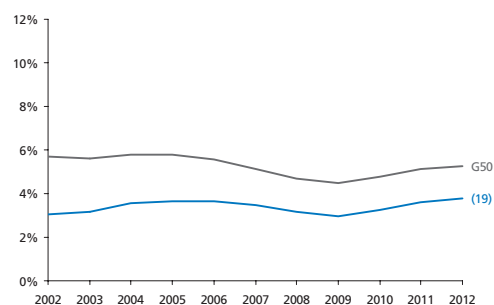
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

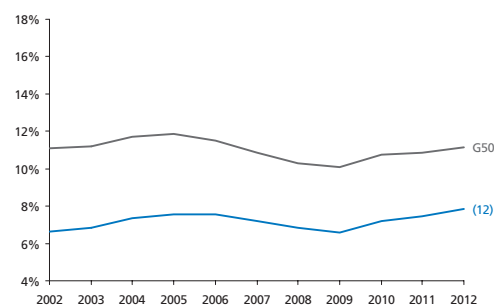
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

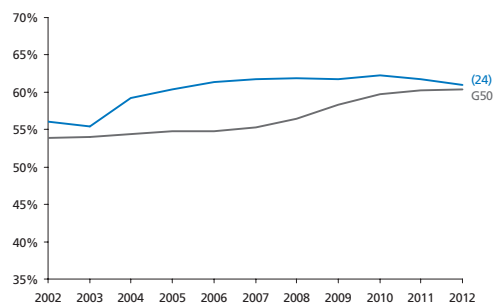
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

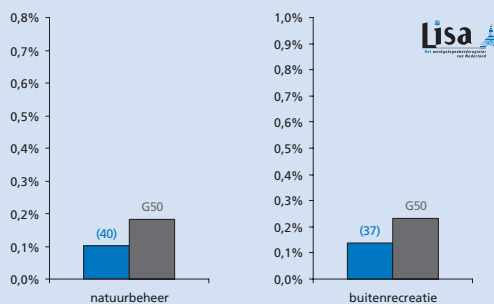
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

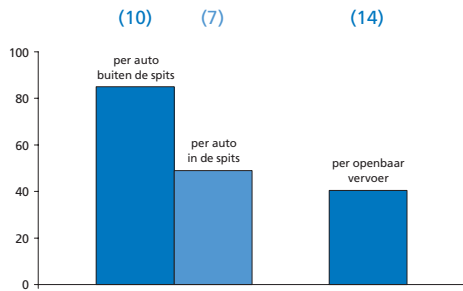
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

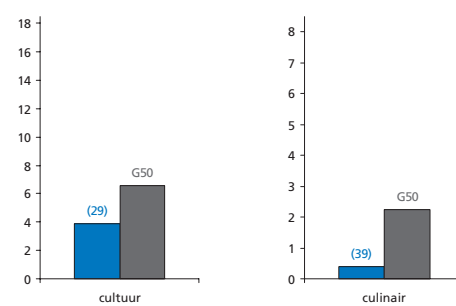
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

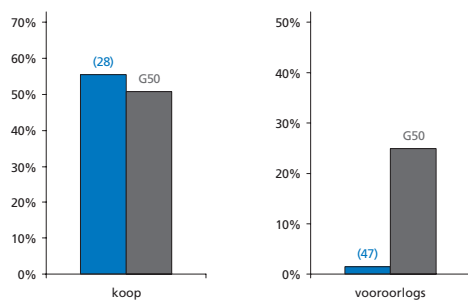
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

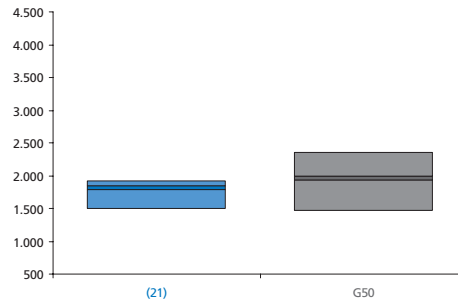
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

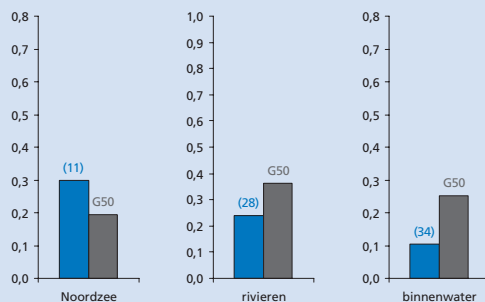
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

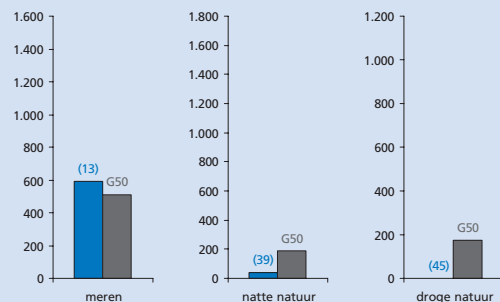
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

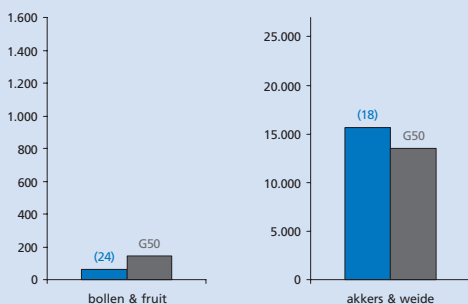
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

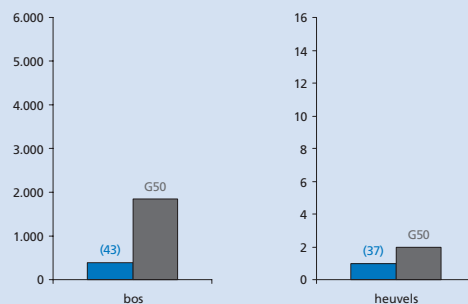
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers en -weiden (hectares)

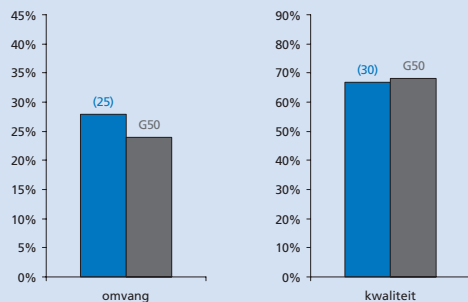
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvels (hoogteverschil in meters)

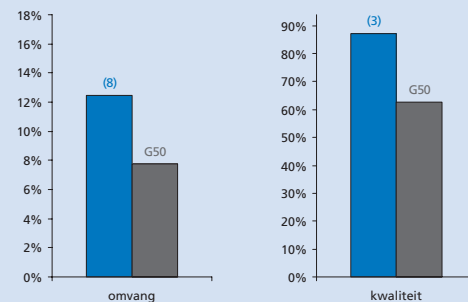
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

Zwolle

Met 122.486 inwoners de

20^e gemeente van
Nederland

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

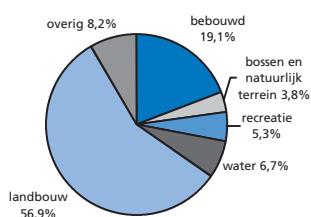
■ Zwolle

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

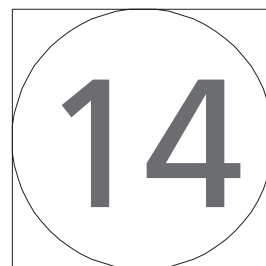
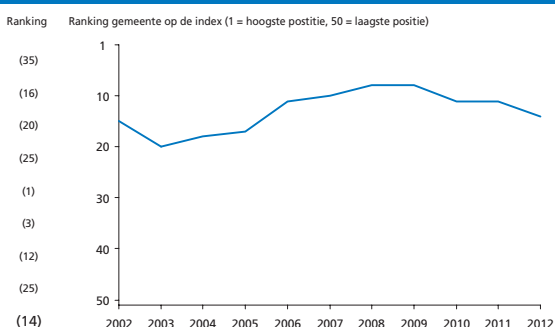

totale oppervlakte 11.936 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

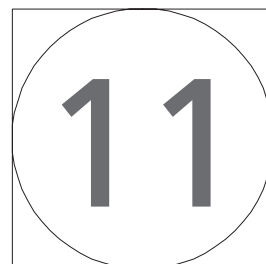
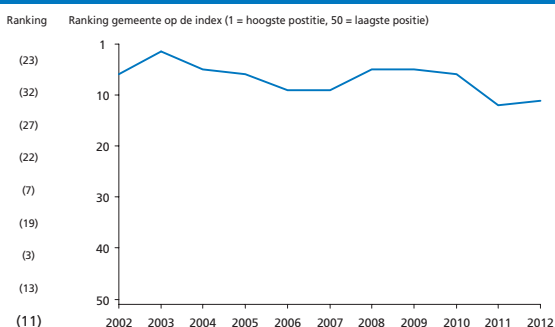
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(35)
cultureel aanbod	(16)
veiligheid	(20)
percentage koopwoningen	(25)
nabijheid natuurgebieden	(1)
culinair aanbod	(3)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(25)
woon aantrekkelijkheidsindex	(14)

Sociaal-economische index

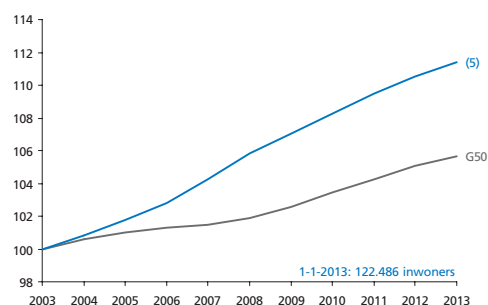
De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(23)
werkloosheid	(32)
arbeidsongeschiktheid	(27)
armoede	(22)
percentage laagopgeleiden	(7)
participatie vrouwen	(19)
banen	(3)
percentage groeisectoren	(13)
sociaal-economische index	(11)

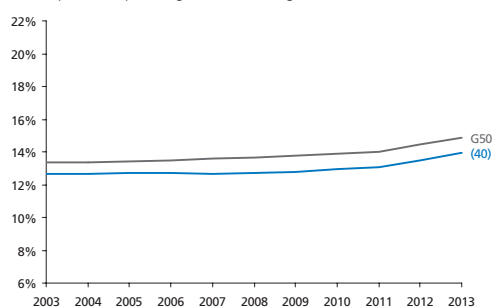
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2003 = 100)

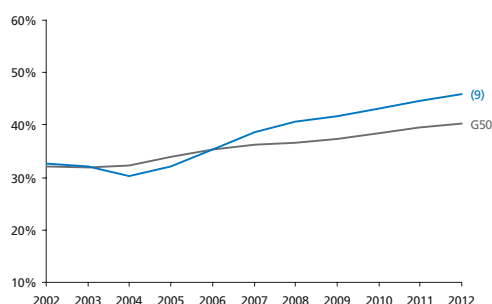
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking

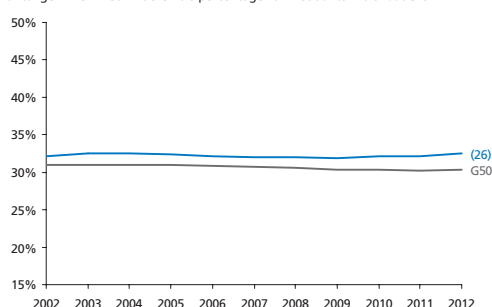
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

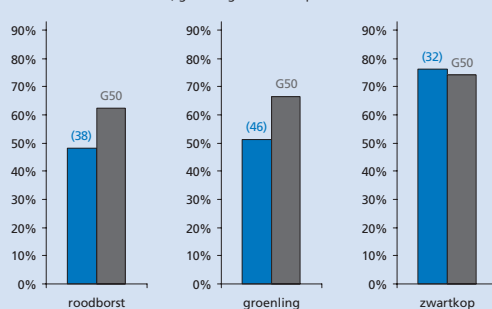
Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het aantal huishoudens

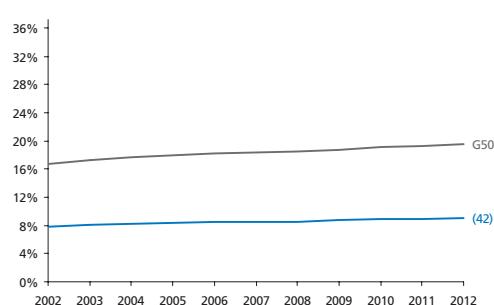
Stadsvogels

Relatieve dichtheid roodborst, groenling en zwartkop

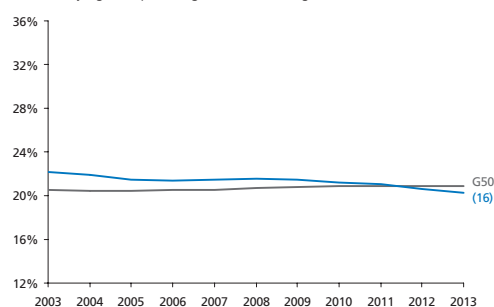
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

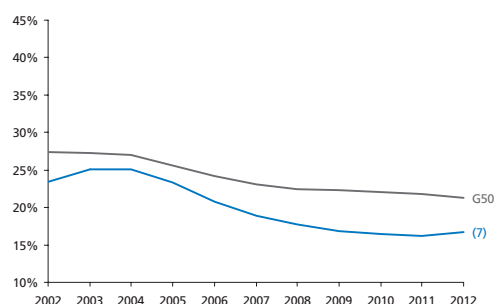
Vergroening

Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking

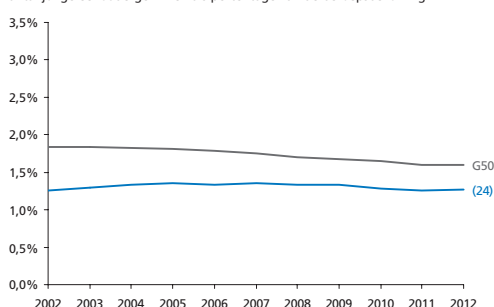
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

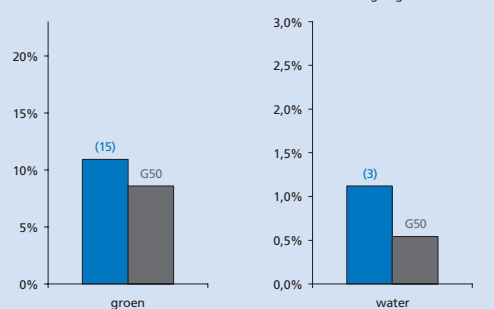
Eenoudergezinnen

Aantal jonge eenoudergezinnen als percentage van de beroepsbevolking

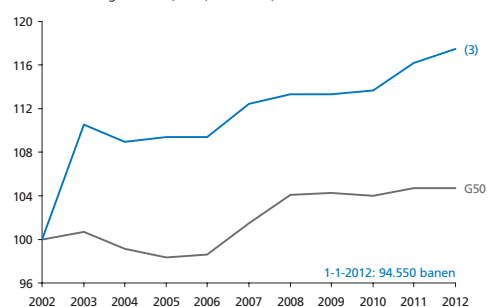
Natuurlijkehebbers

Aandeel huishoudens dat lid/donateur is van natuurbeschermingsorganisaties

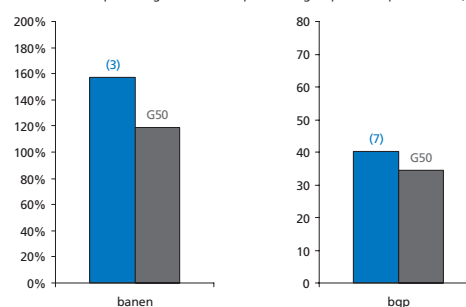
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2002 = 100)

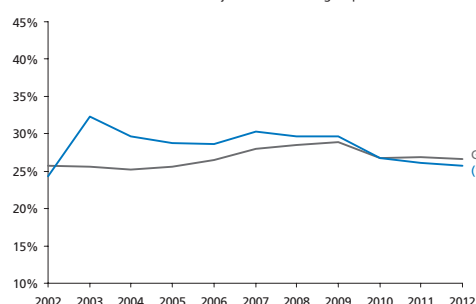
Banen en Bruto gemeentelijk product (bgp)

Aantal banen als percentage van de beroepsbevolking en productie per inwoner (in € 1000)

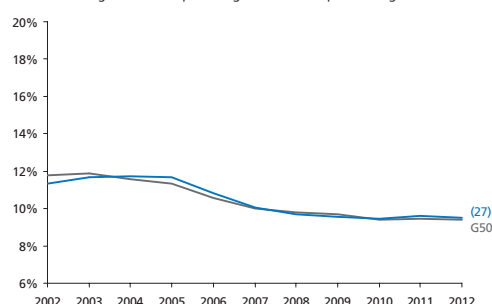
Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als perc vh totaal aantal banen

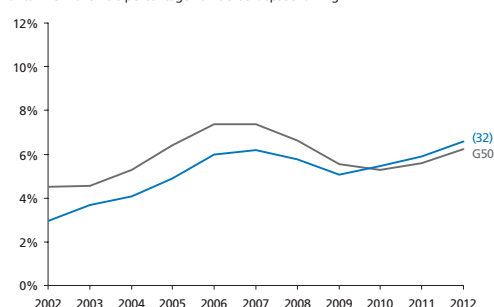
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

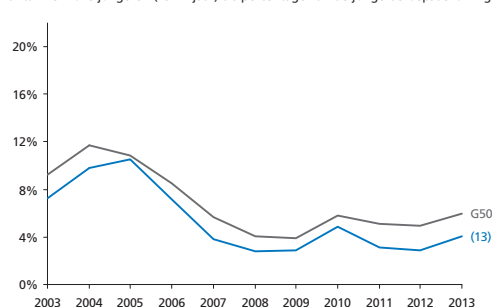
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

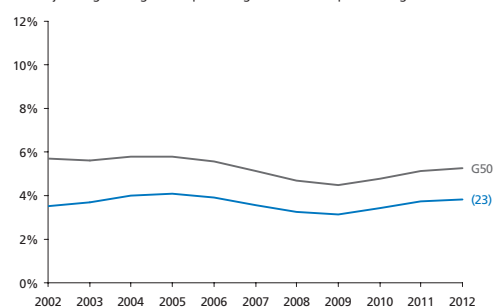
Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15-24 jaar) als percentage van de jonge beroepsbevolking

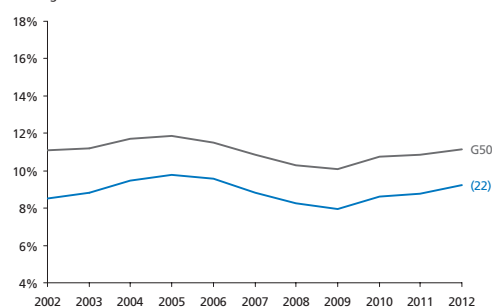
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de beroepsbevolking

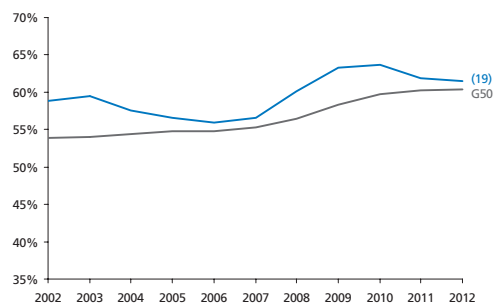
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

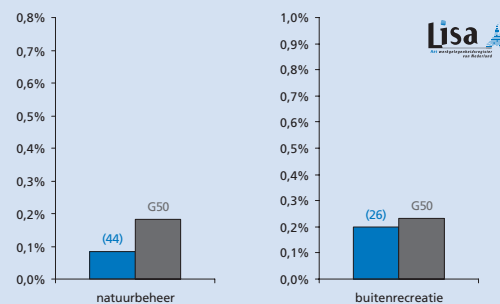
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

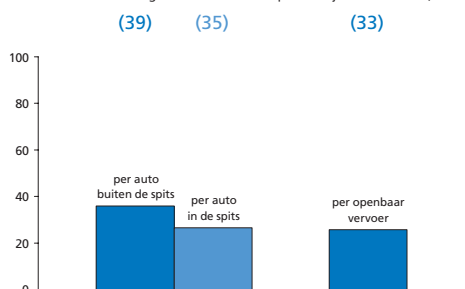
Natuurbescherming en recreatie

Aandeel banen in natuurbeheer en buitenrecreatie als perc vh totaal aantal banen

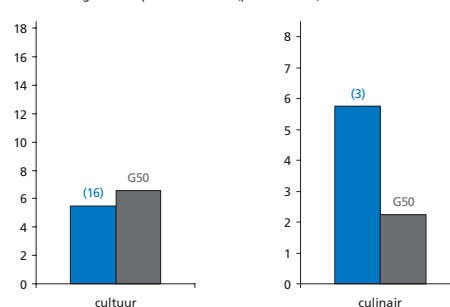
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

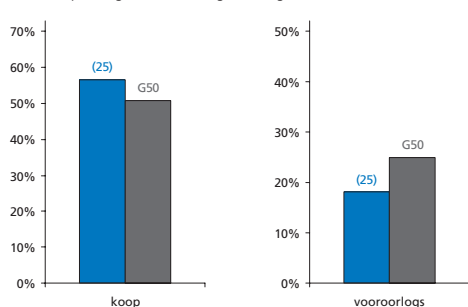
Cultuur en culinair

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten (per 1000 inw) en culinaire kwaliteit (index)

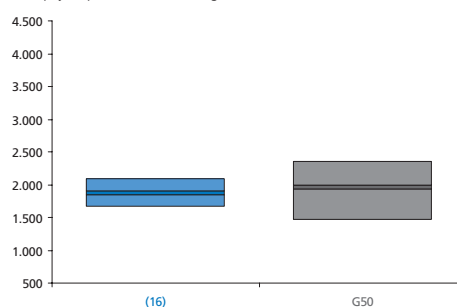
Woningvoorraad

Aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen

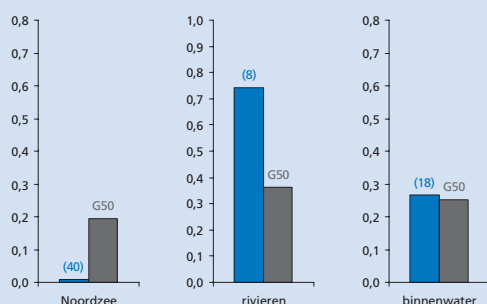
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

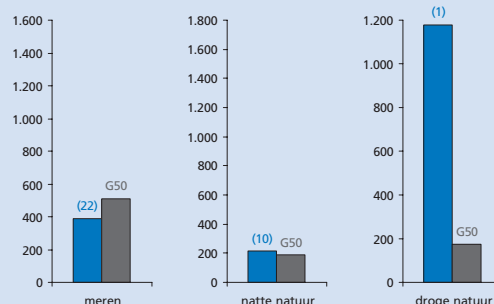
Kust, grote rivieren en groot binnenwater

Nabijheid Noordzeekust/duinen, grote rivieren en groot binnenwater (index 0-1)

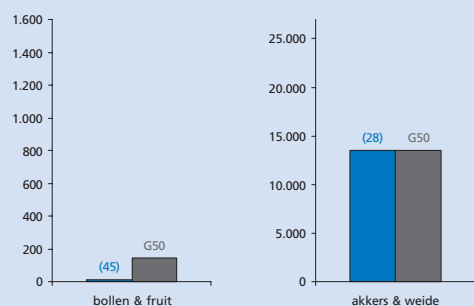
Meren, natte en droge natuur

Nabijheid meren en plassen, en nat & droog natuurlijk terrein (hectares)

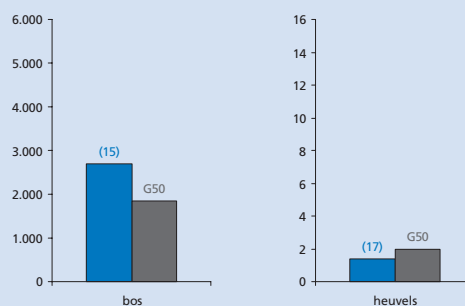
Kwalitatief agrarisch landschap

Nabijheid bollen- en fruitteelt en kwaliteitsakkers -weilanden (hectares)

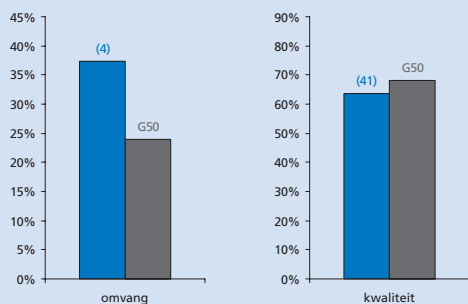
Bos en heuvels

Nabijheid bos (hectares) en heuvellandschap (hoogteverschil in meters)

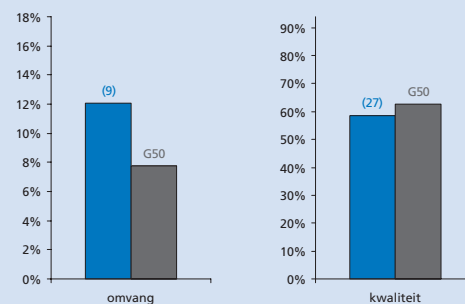
Groen in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (stadsvogels) van groen in de woonomgeving

Water in de wijk

Omvang (aandeel) en kwaliteit (watervogels) van water in de woonomgeving

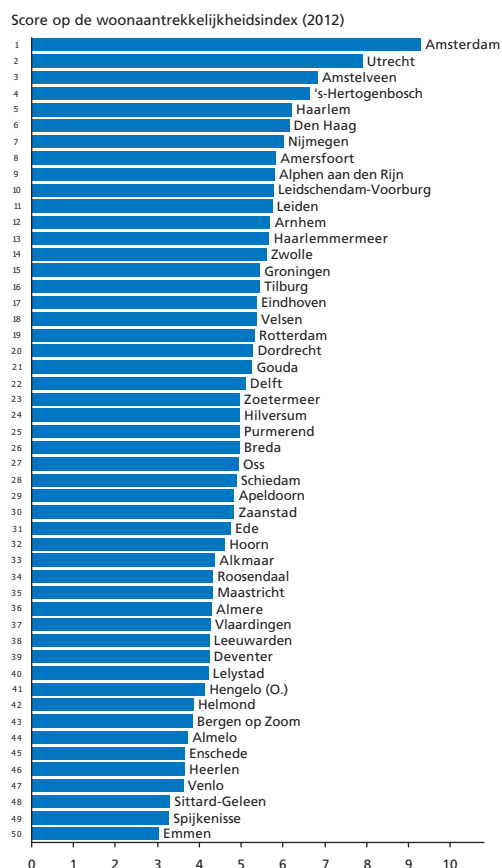

Deel III

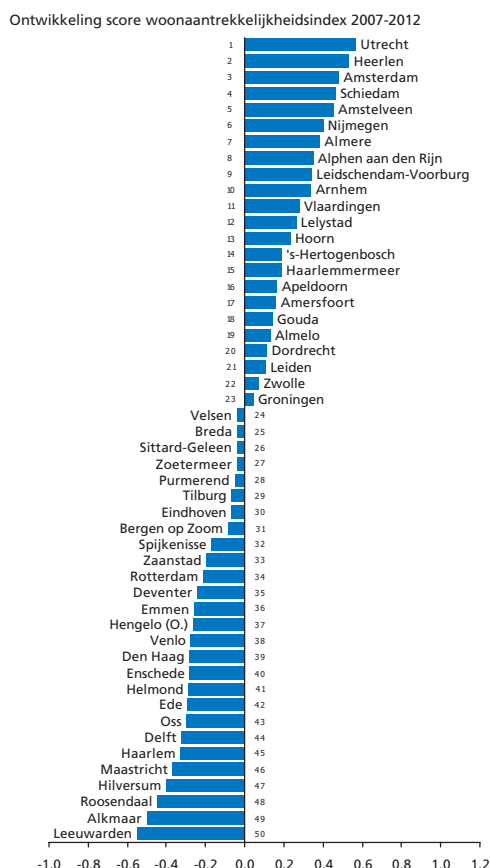
Ranglijsten

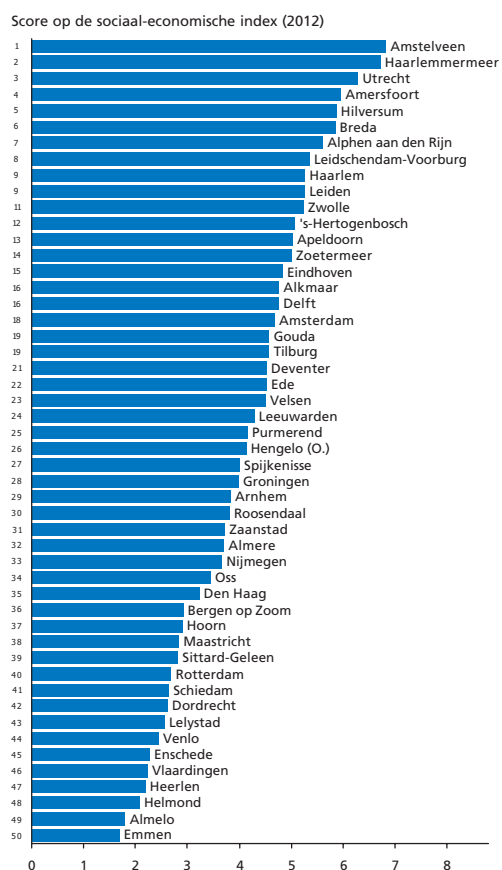
Woon aantrekkelijkheidsindex

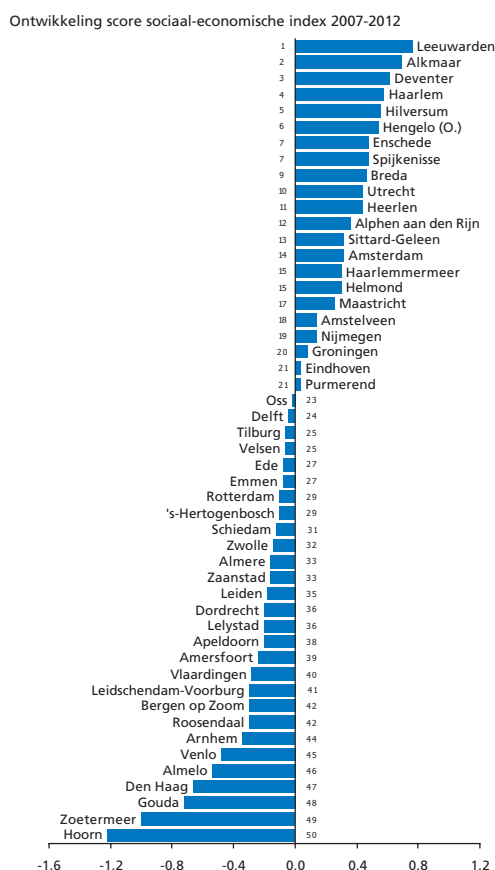
Stijgers en dalers

Sociaal-economische index

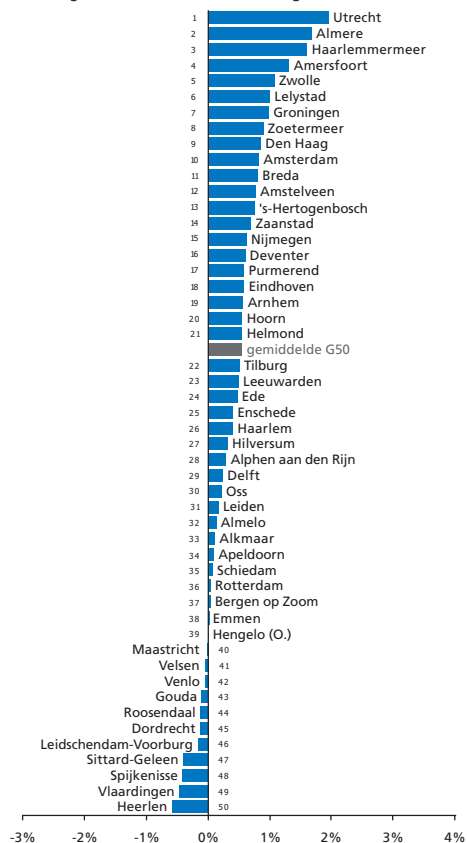

Stijgers en dalers

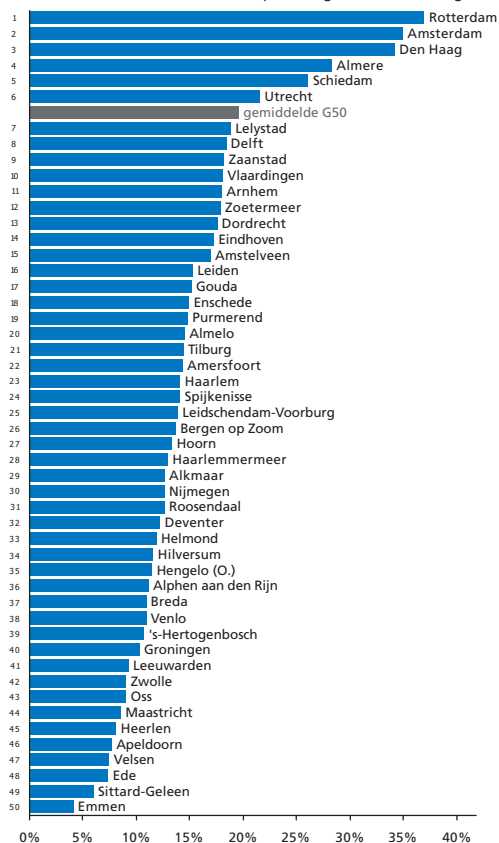
Bevolkingsontwikkeling

Ontwikkeling van het aantal inwoners in de gemeente (2003-2013)

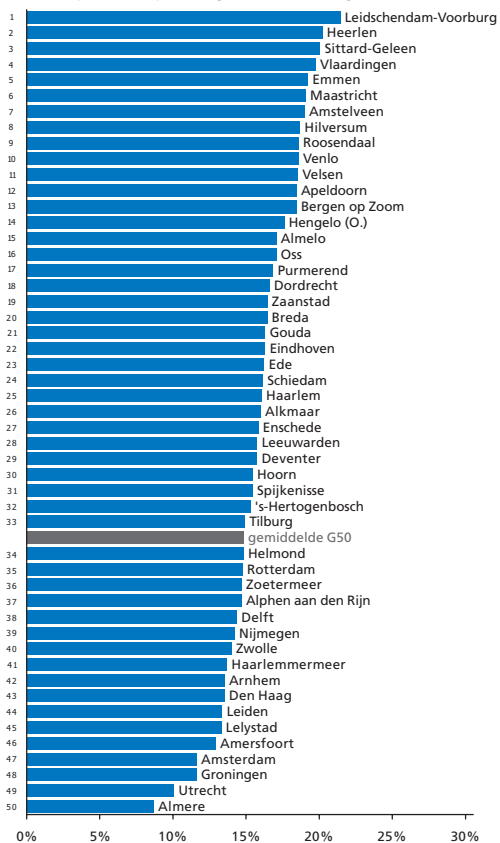
Alloctonen

Aantal niet-westerse alloctonen als percentage van de bevolking

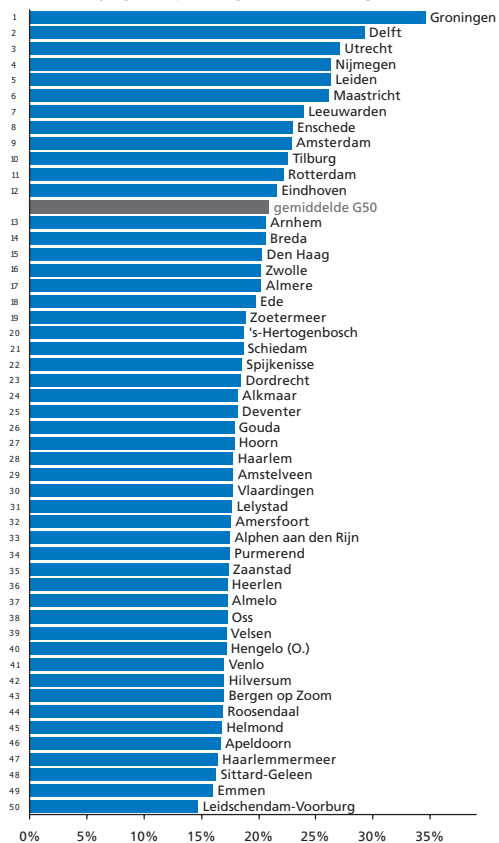
Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de bevolking (1-1-2013)

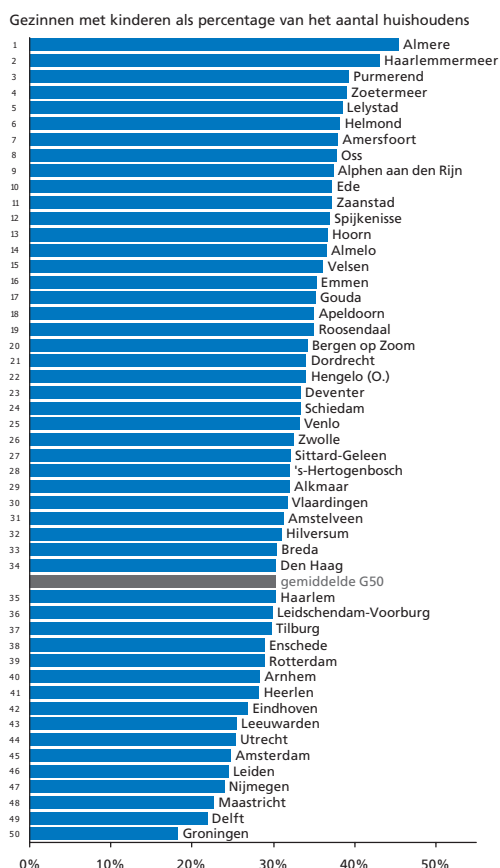

Vergroening

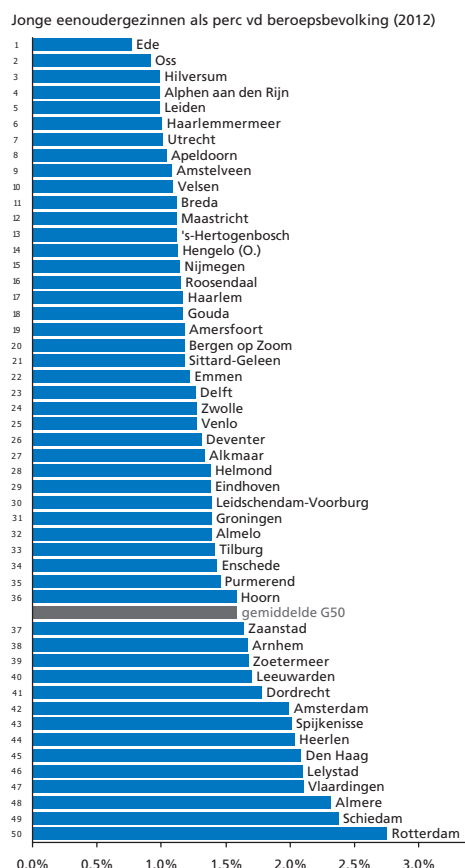
Aantal 15-29-jarigen als percentage van de bevolking (1-1-2013)

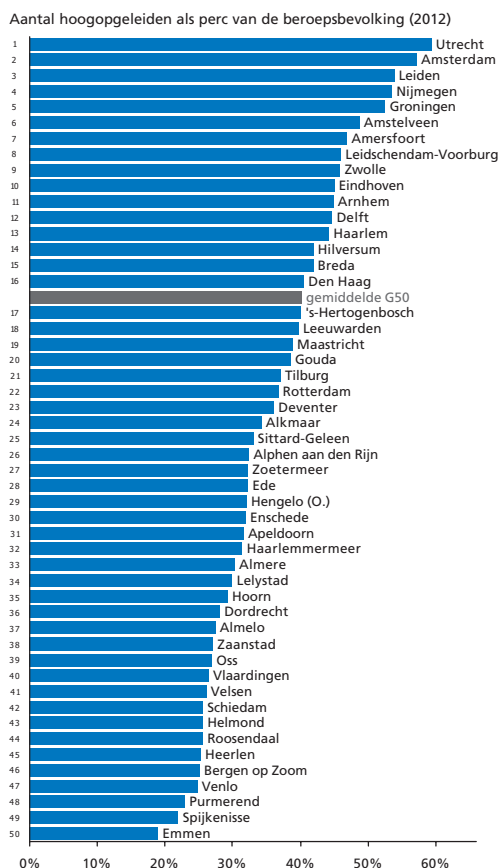
Gezinnen met kinderen

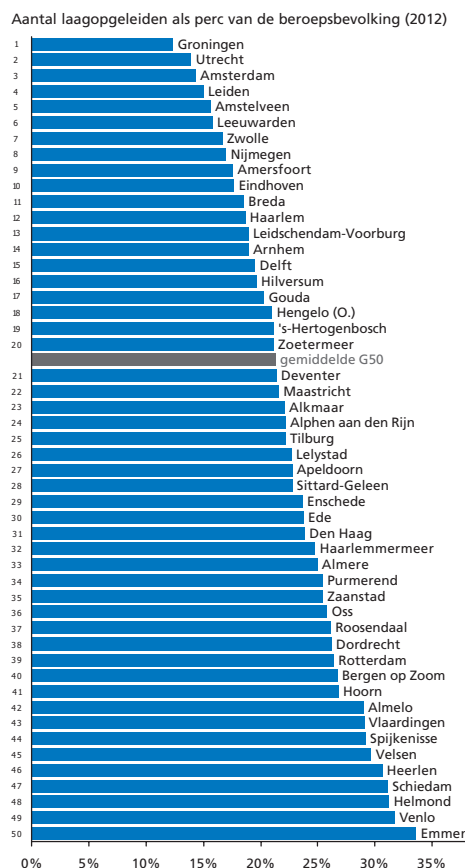
Eenoudergezinnen

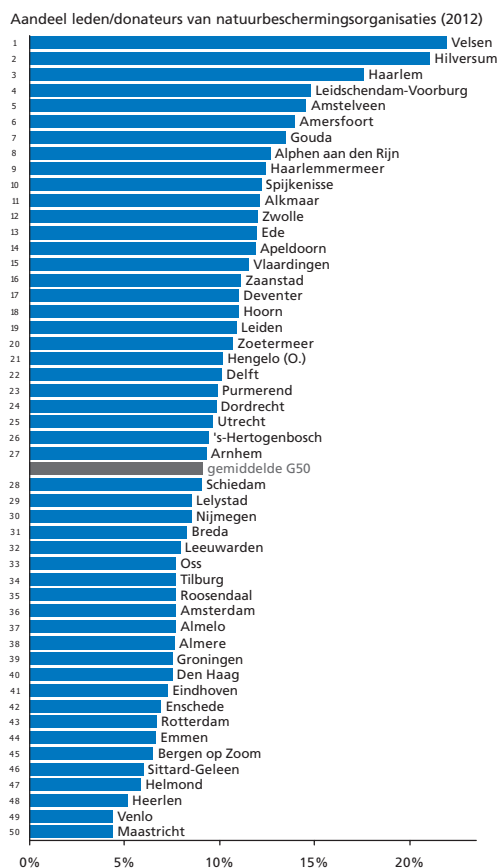
Hoogopgeleiden

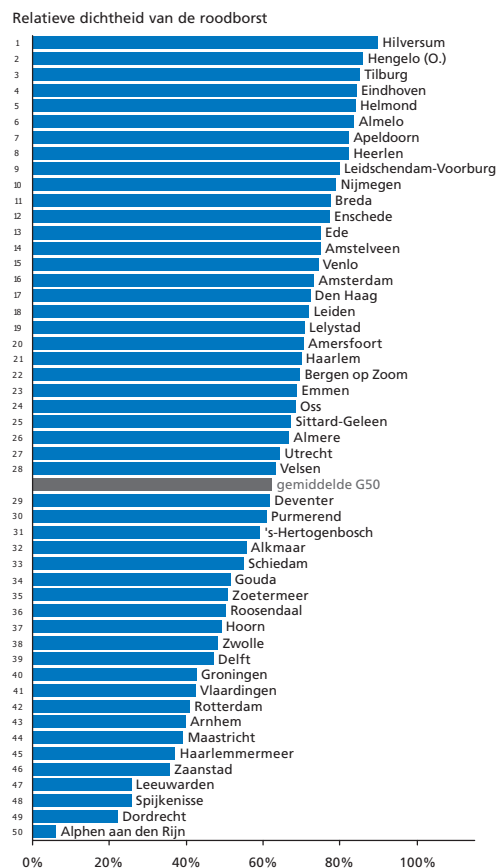
Laagopgeleiden

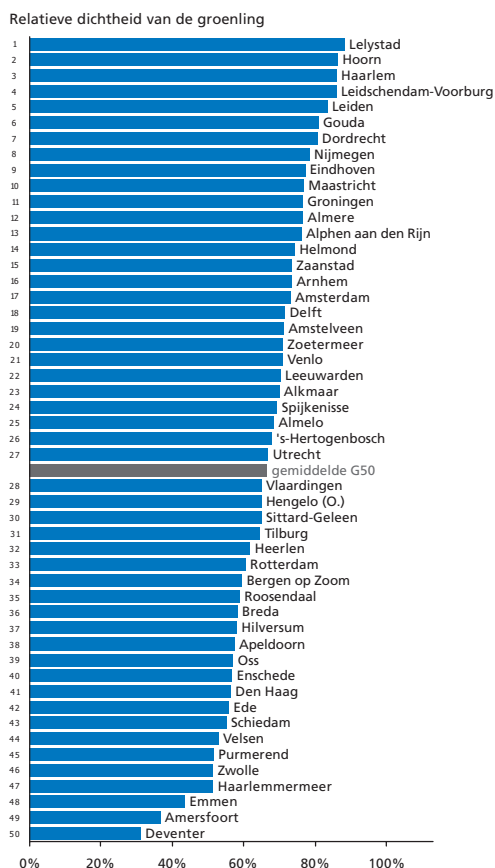
Natuurlijkehebbers

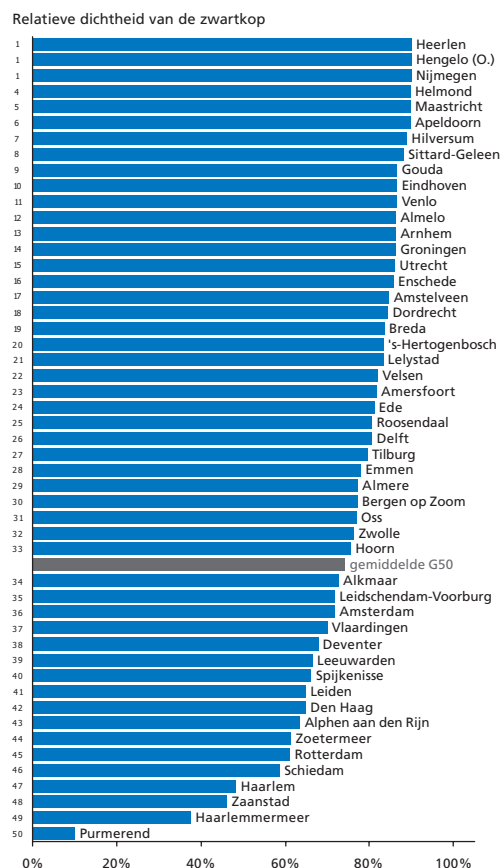
Roodborst

Groenling

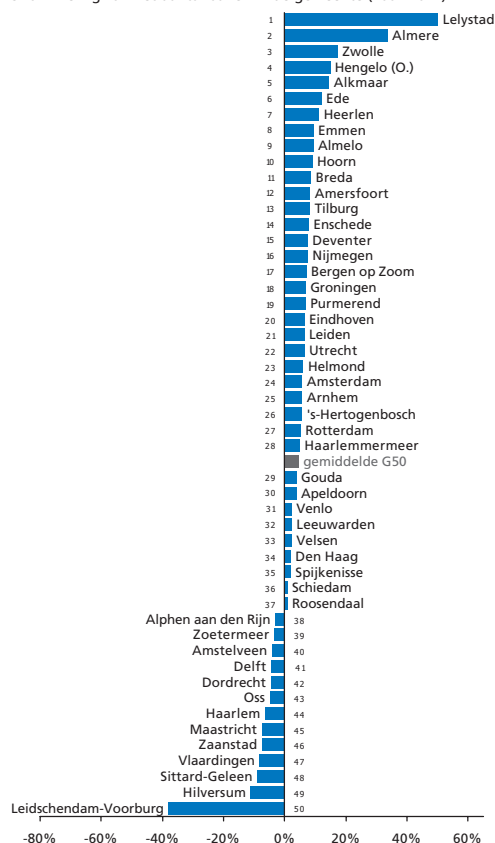

Zwartkop

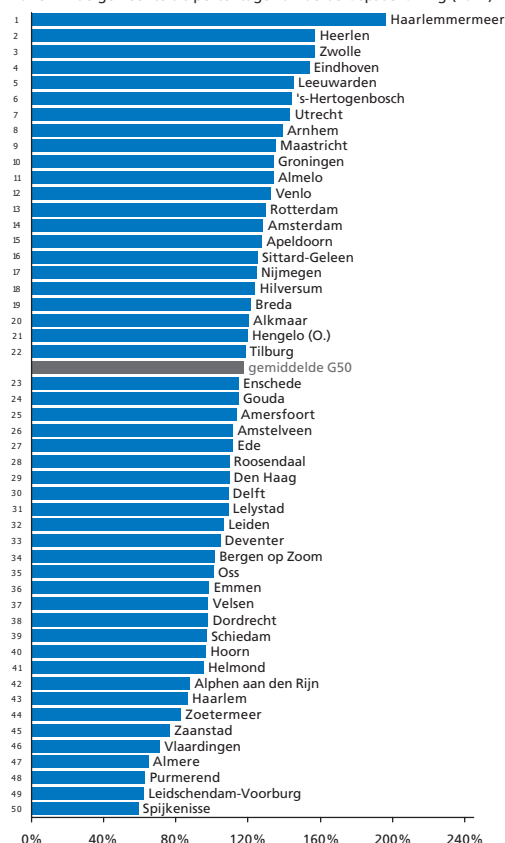
Werkgelegenheidsontwikkeling

Ontwikkeling van het aantal banen in de gemeente (2002-2012)

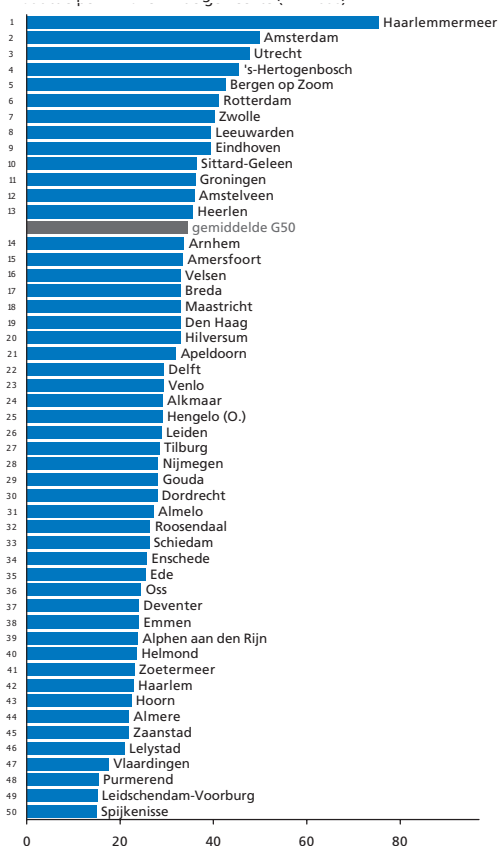
Werkgelegenheidsquote

Banen in de gemeente als percentage van de beroepsbevolking (2012)

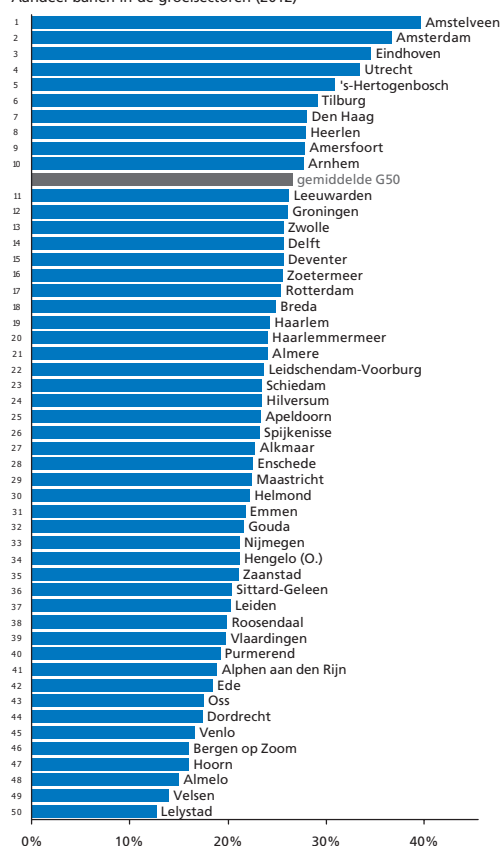
Bruto gemeentelijk product

Productie per inwoner in de gemeente (in € 1000)

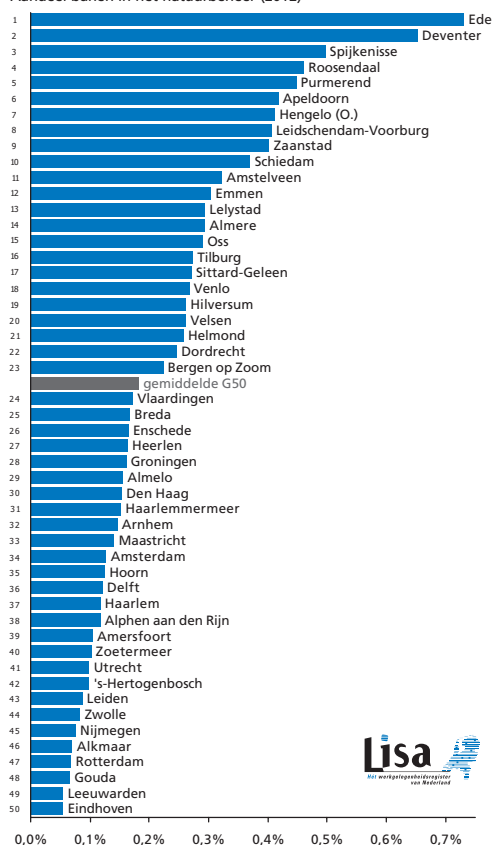
Groeisectoren

Aandeel banen in de groeisectoren (2012)

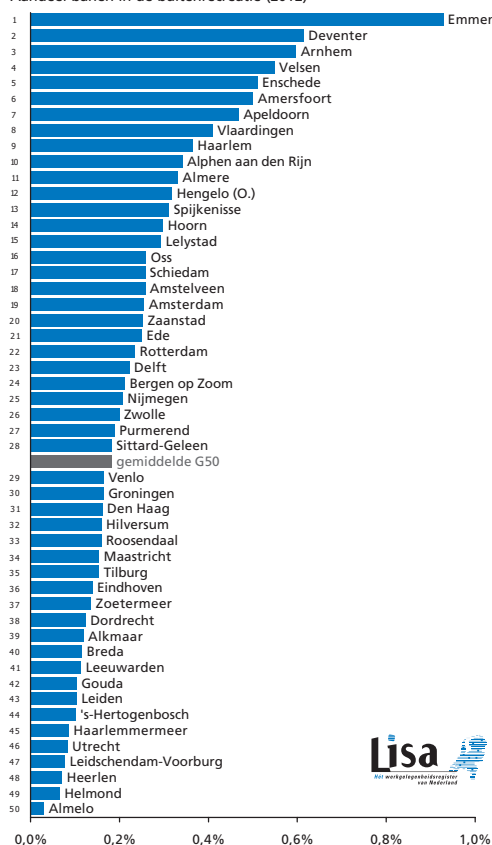
Natuurbeheer

Aandeel banen in het natuurbeheer (2012)

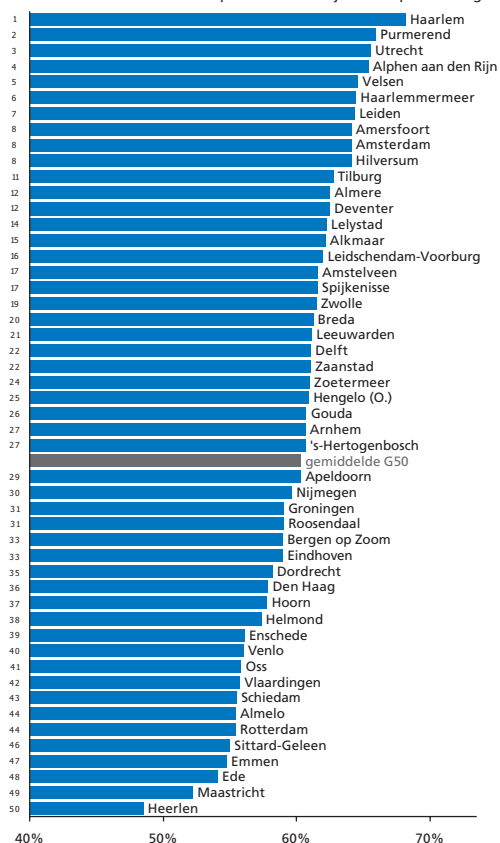
Buitenrecreatie

Aandeel banen in de buitenrecreatie (2012)

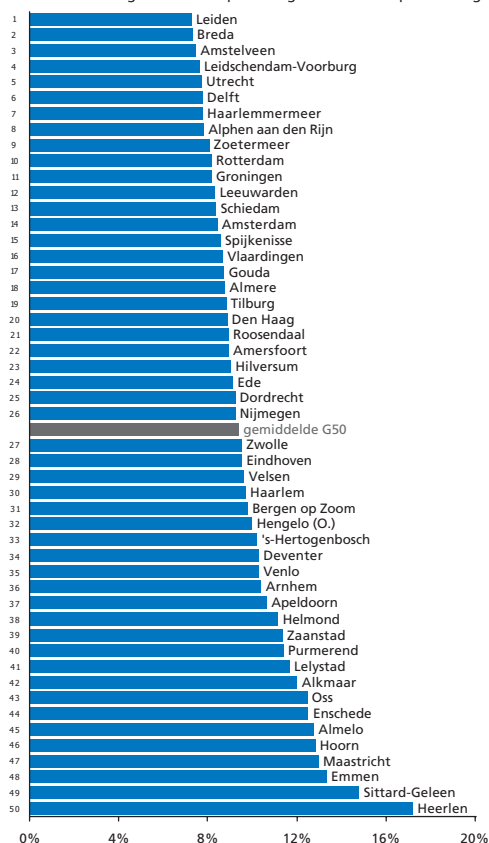
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als perc vd vrouwelijke beroepsbevolking

Arbeidsongeschiktheid

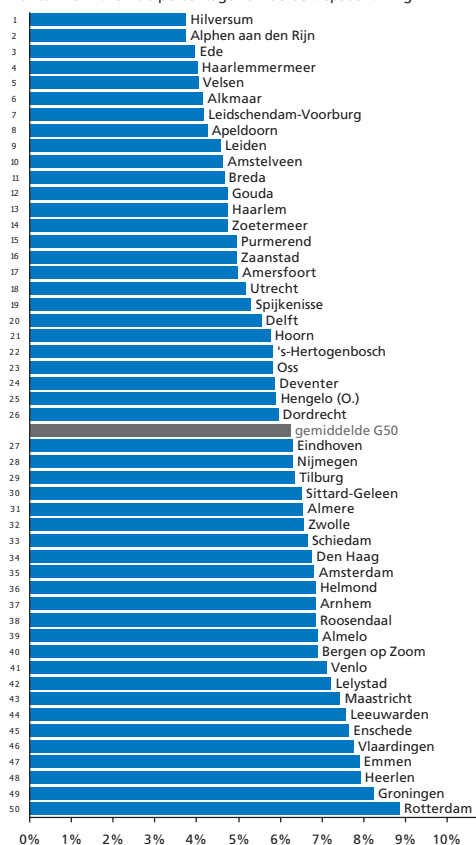
Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

Ranglijsten

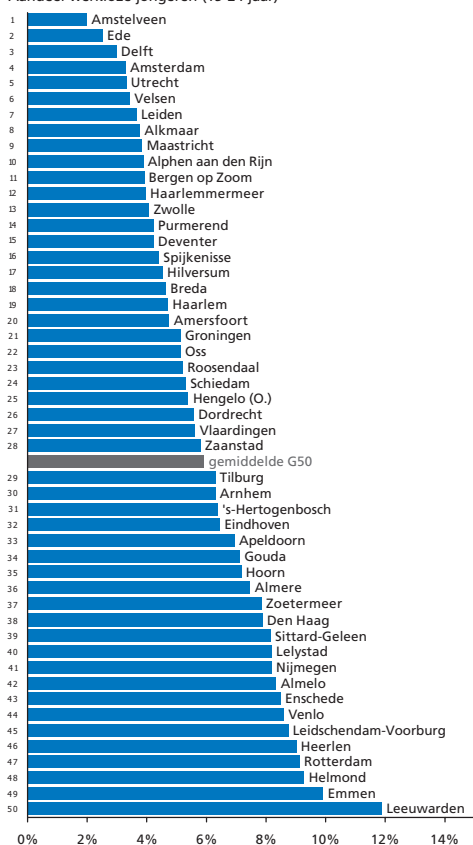
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

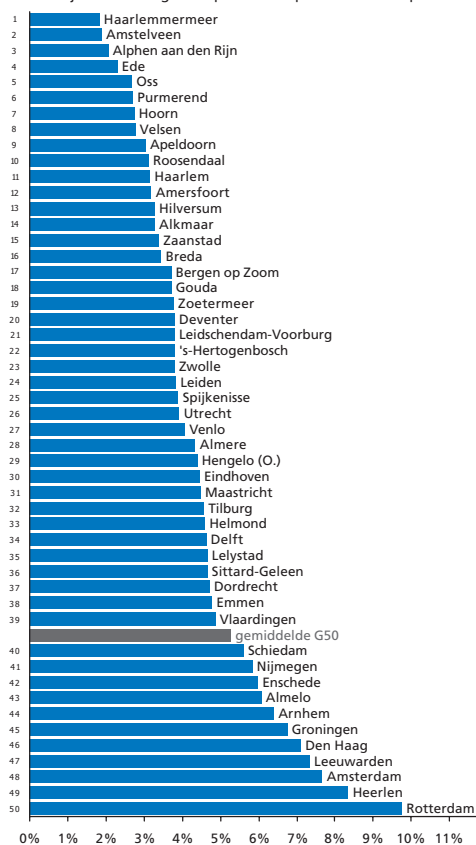
Jeugdwerkloosheid

Aandeel werkloze jongeren (15-24 jaar)

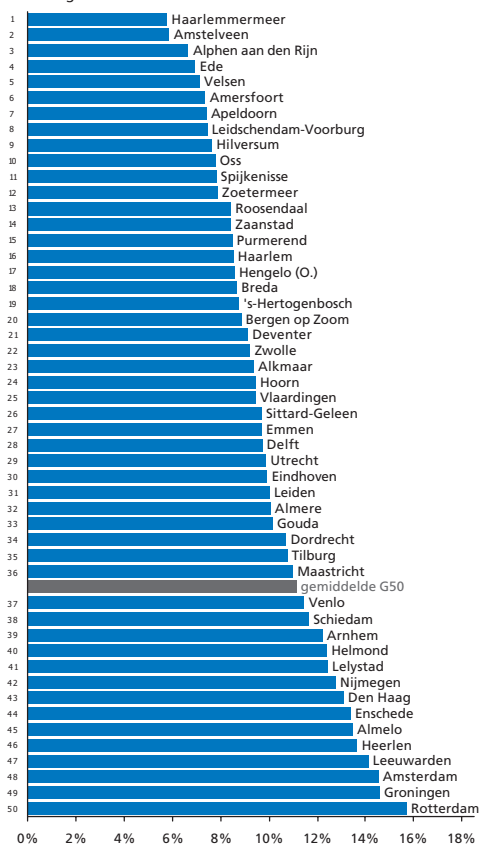
Bijstand

Aantal bijstandontvangers als perc van de potentiële beroepsbevolking

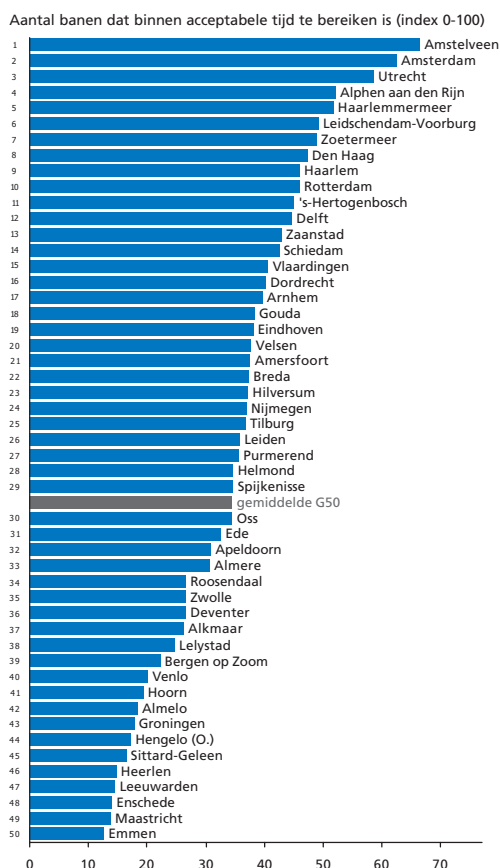

Armoede

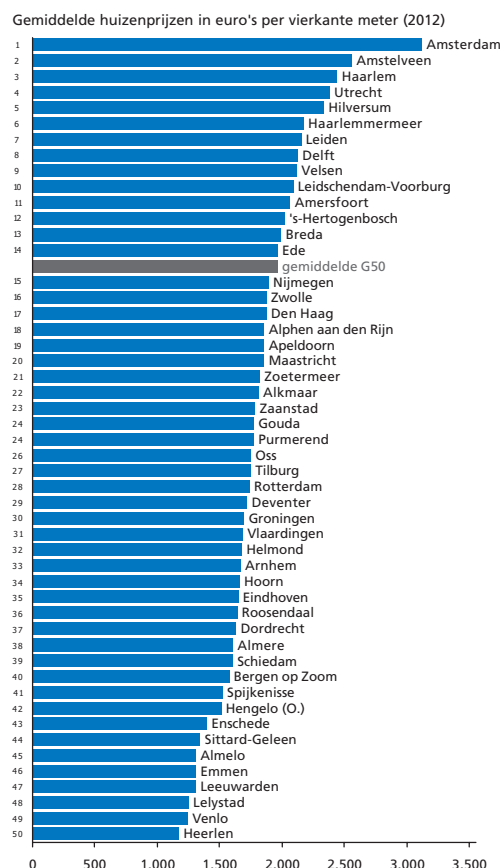
Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

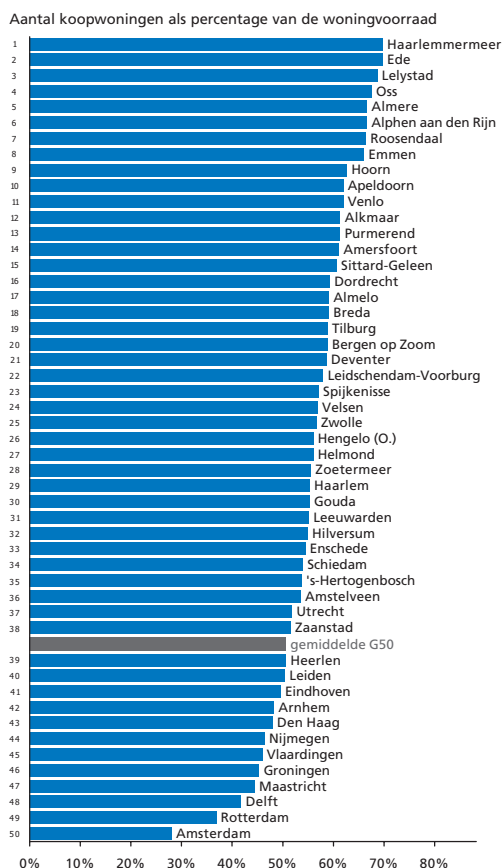
Bereikbaarheid

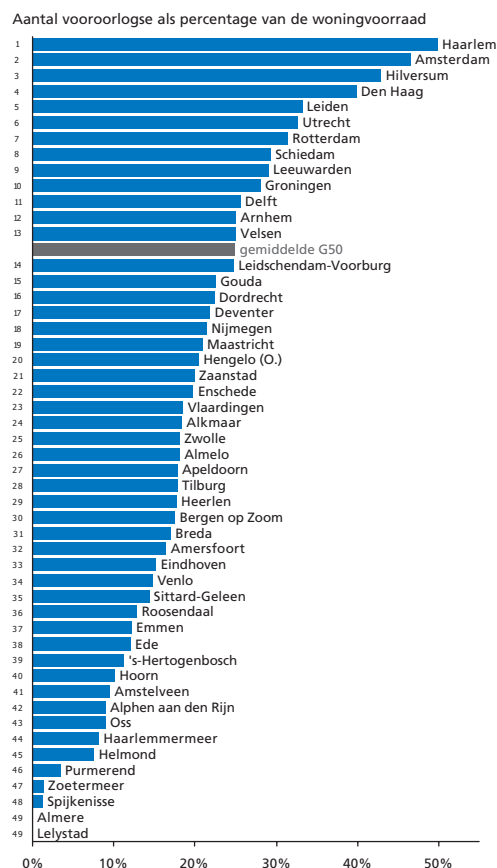
Huizenprijzen

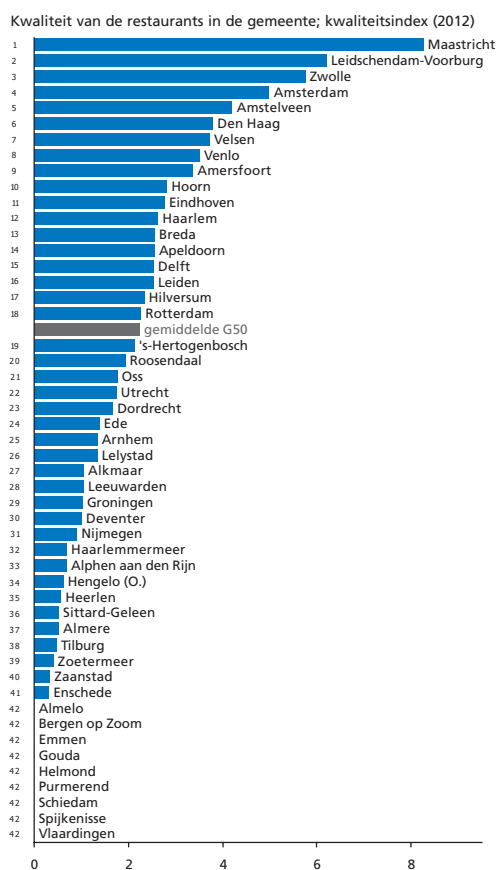
Koopwoningen

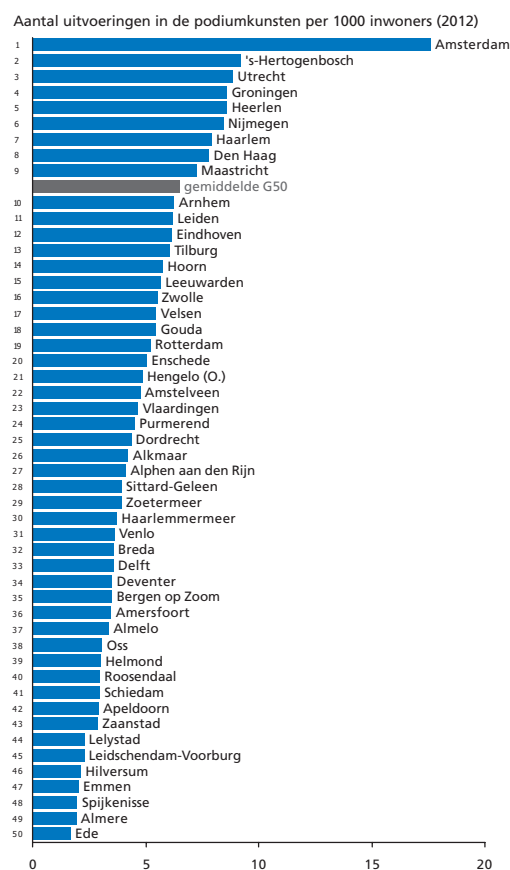
Vooroorlogse woningen

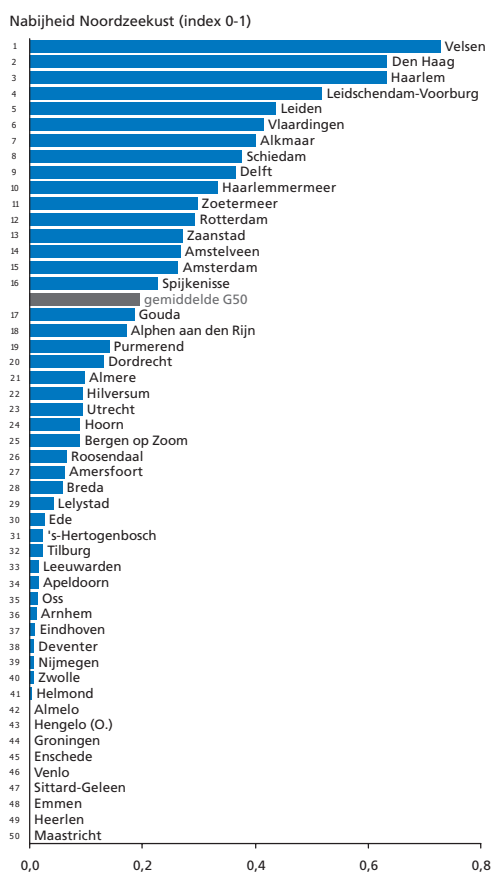
Culinaire kwaliteit

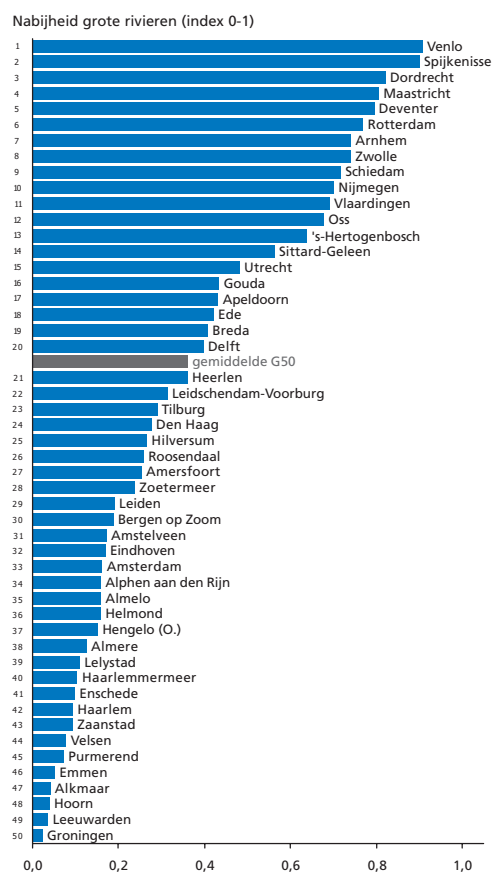
Podiumkunsten

Noordzeekust en duinen

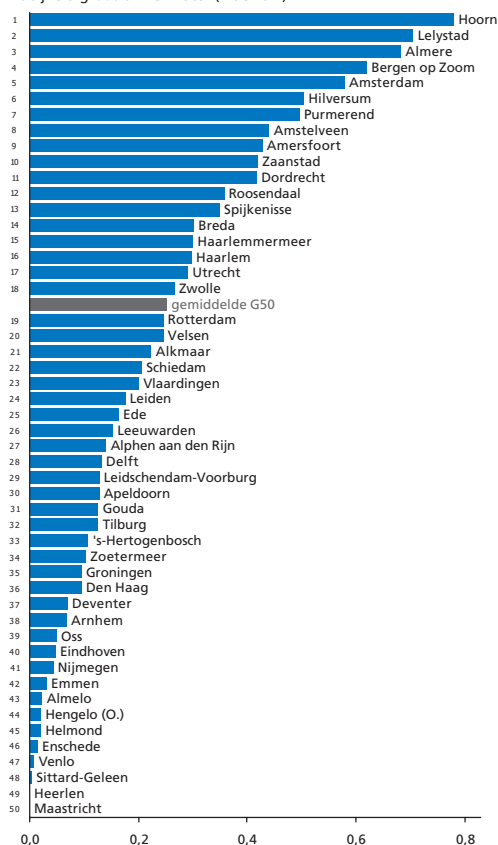

Grote rivieren

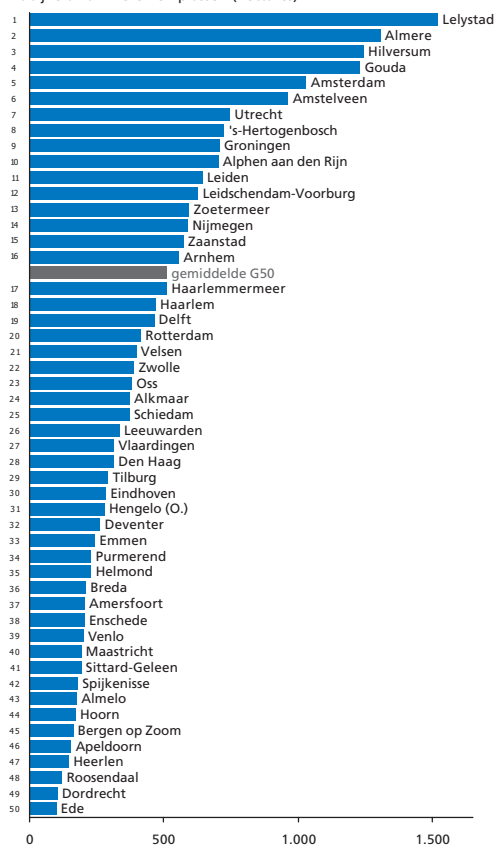
Groot binnenwater

Nabijheid groot binnenwater (index 0-1)

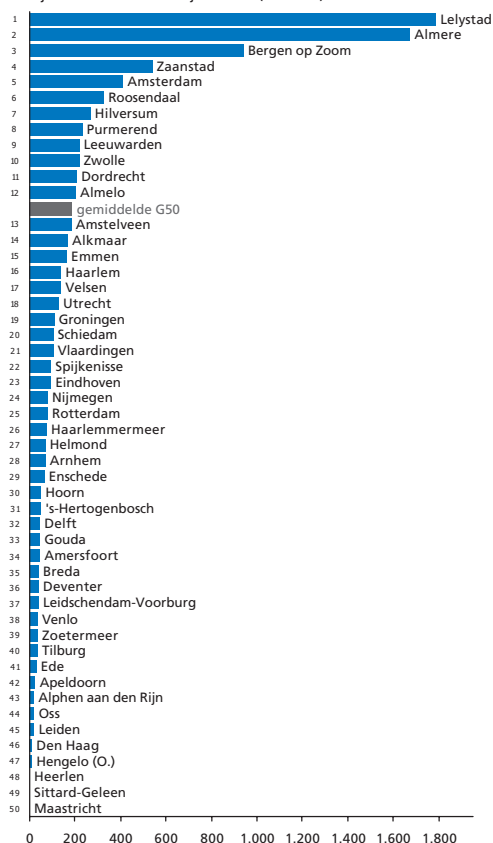
Meren en plassen

Nabijheid van meren en plassen (hectares)

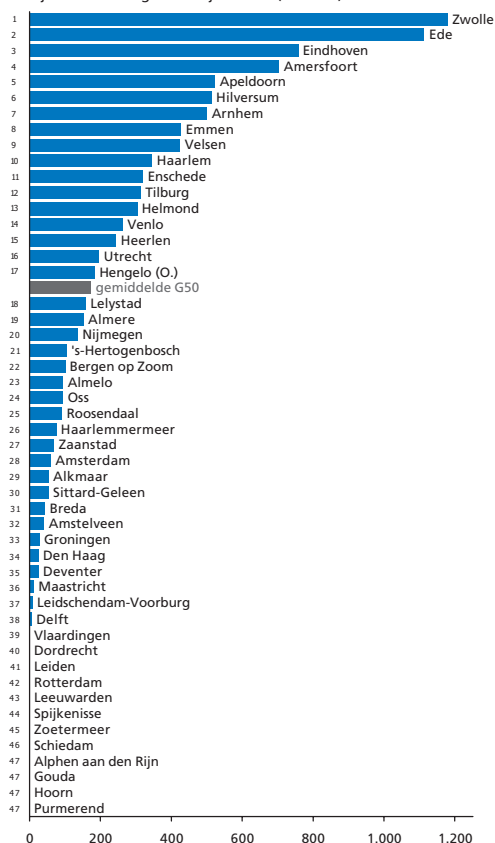
Nat natuurlijk terrein

Nabijheid van nat natuurlijk terrein (hectares)

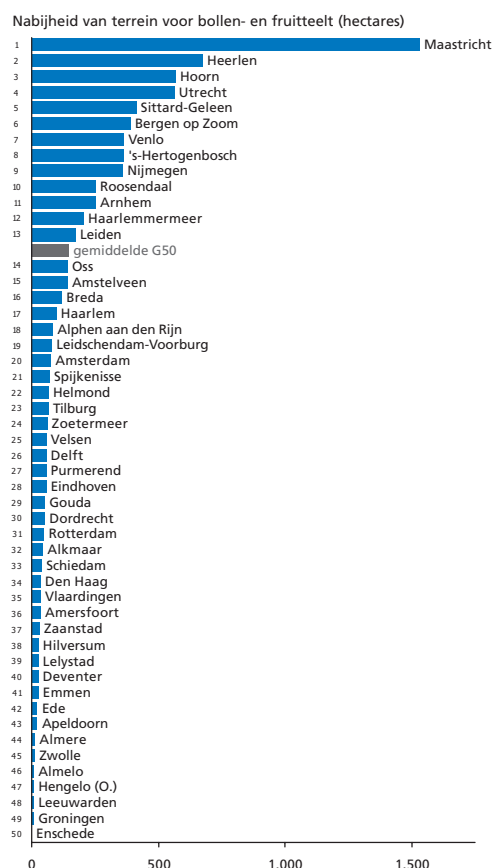

Droog natuurlijk terrein

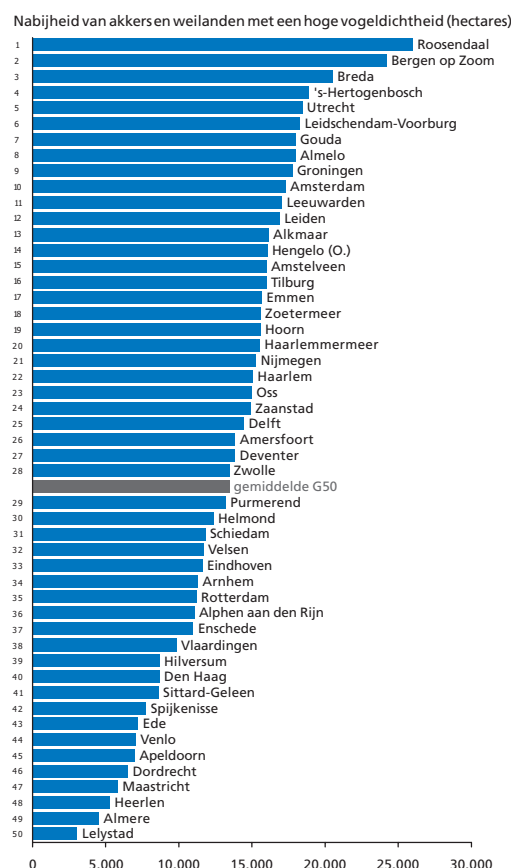
Nabijheid van droog natuurlijk terrein (hectares)

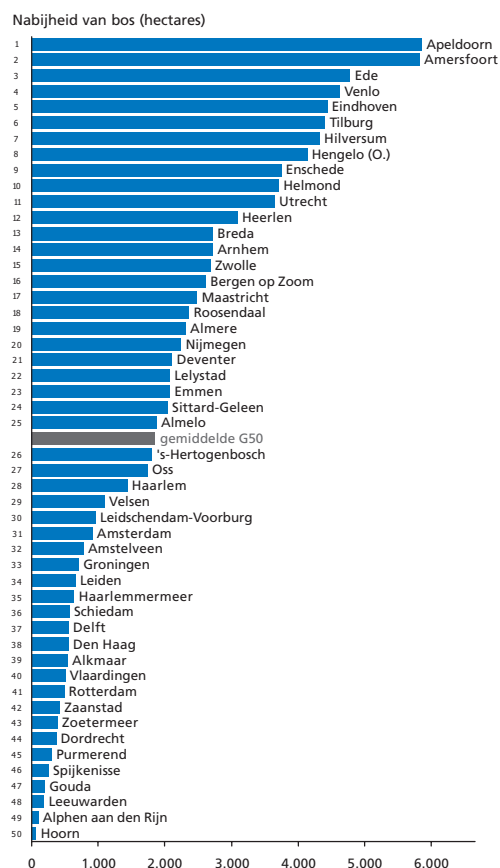
Bollenvelden en boomgaarden

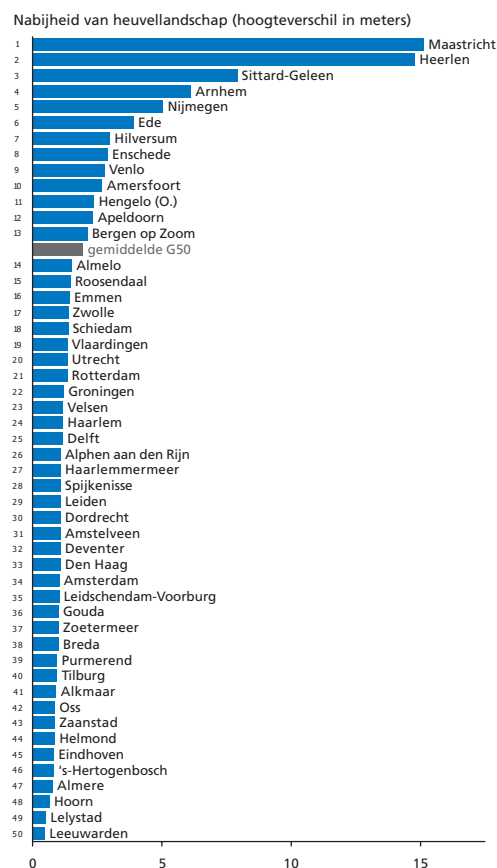
Kwaliteitsakkers en -weilanden

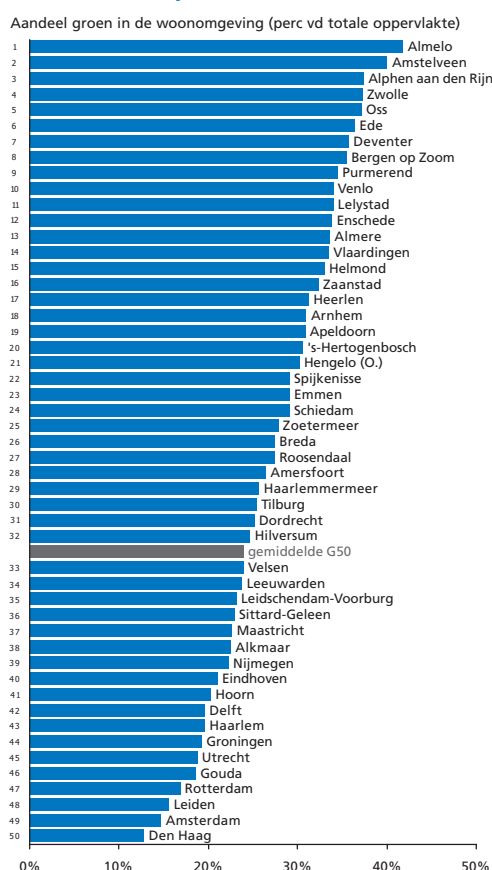
Bos

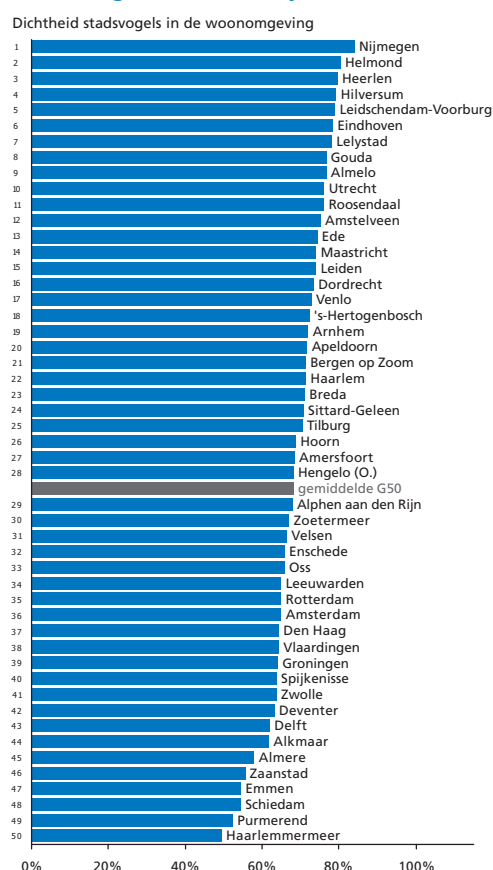
Heuvelandschap

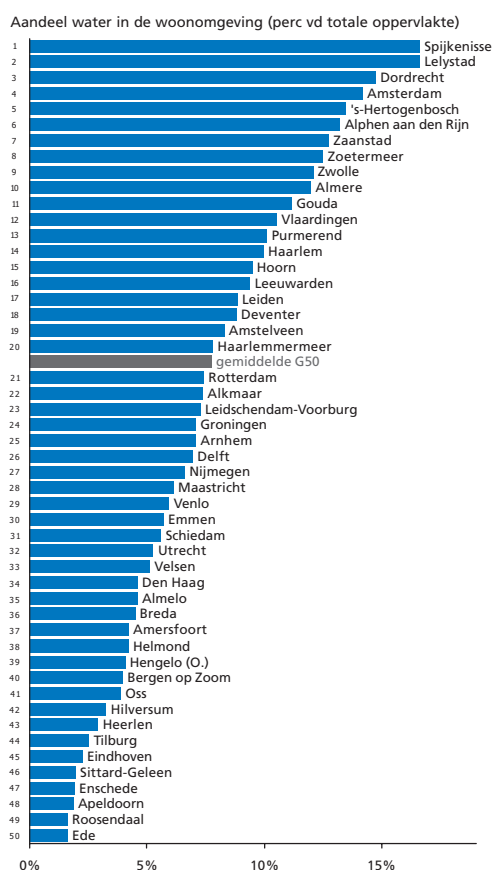
Groen in de wijk

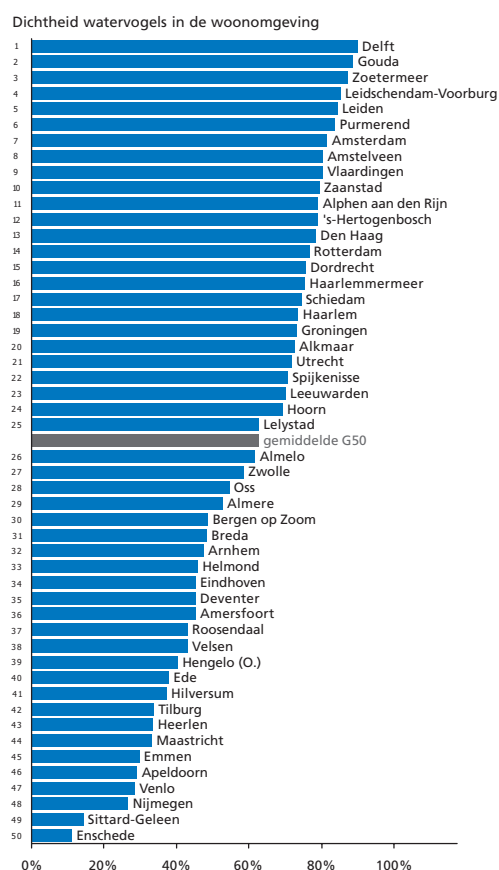
Kwaliteit groen in de wijk

Water in de wijk

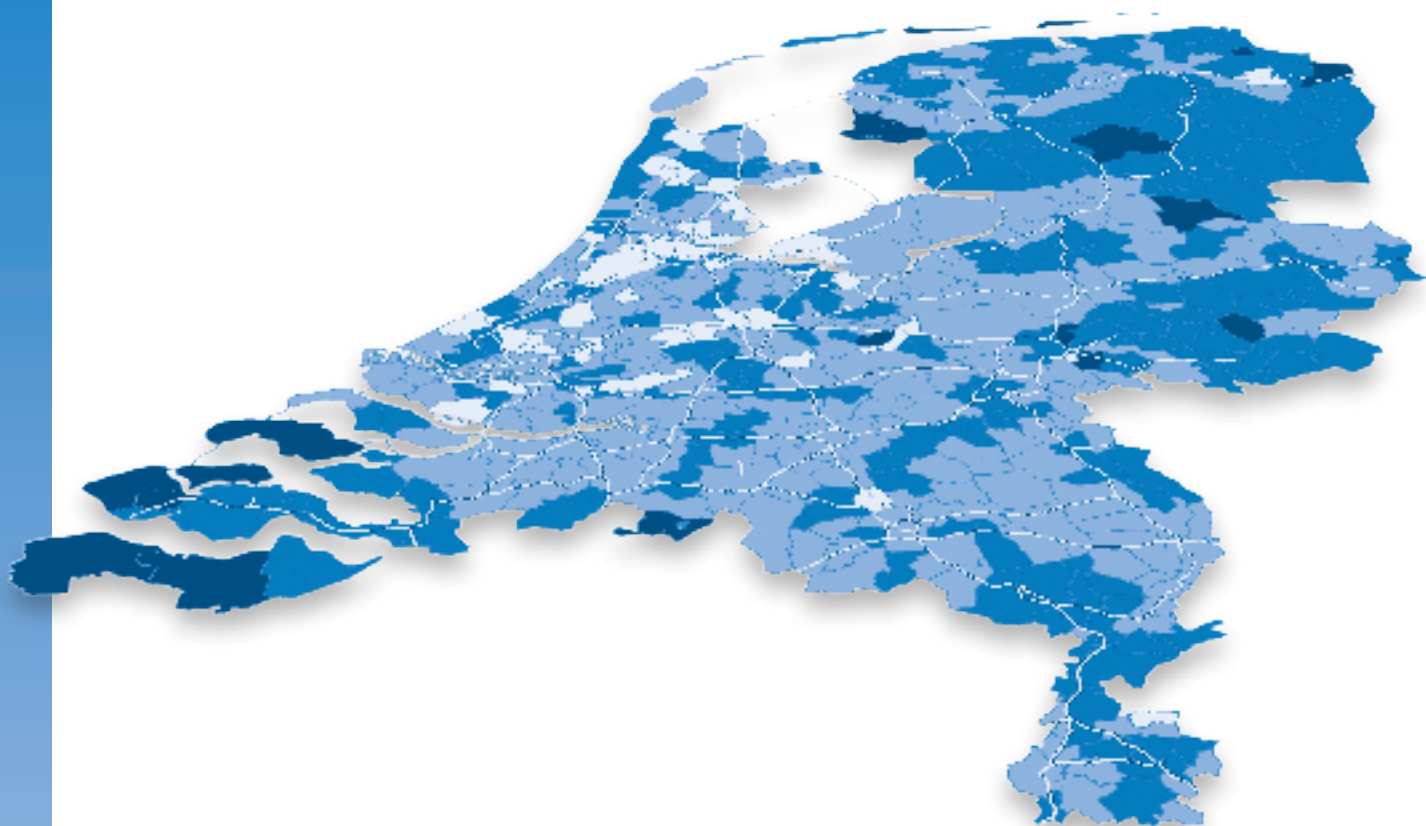
Kwaliteit water in de wijk

Deel IV

Beschrijving van de indicatoren

Beschrijving van de indicatoren

In de *Atlas voor gemeenten* worden de 50 grootste gemeenten van Nederland op meer dan 50 punten vergeleken. Die 50 gemeenten zijn geselecteerd op basis van de bevolkingsomvang op 1 januari 2004. Sindsdien is de selectie van gemeenten niet meer aangepast omdat daarmee de vergelijkbaarheid door de tijd wordt gegarandeerd, en wordt voorkomen dat door gemeentelijke herindelingen grote niet-stedelijke gemeenten zoals de gemeente Westland in de Atlas worden vergeleken met stedelijke gemeenten. In de toekomst is het de bedoeling om naast een Atlas voor grote stedelijke gemeenten, ook een Atlas voor de overige (niet-stedelijke) gemeenten van Nederland uit te brengen. Nu al is het mogelijk om voor een specifieke gemeente een maatwerk Atlas of een STADSFOto te laten maken (zie voor meer informatie hierover: www.atlasvoorgemeenten.nl).

De indicatoren waarop de gemeenten in de Atlas worden vergeleken zijn onderverdeeld in de categorieën 'algemene informatie', 'bevolking', 'sociaal-economische positie' en 'woonaantrekkelijkheid'. In deel II van deze Atlas is van de indicatoren uit die categorieën per gemeente (indien mogelijk) de ontwikkeling door de tijd gepresenteerd, vergeleken met het gemiddelde van de G50. In deel III is per indicator een ranglijst opgenomen met de positie van de 50 gemeenten ten opzichte van elkaar. In dit vierde deel worden alle indicatoren beschreven die in de *Atlas voor gemeenten 2013* zijn opgenomen. Van die indicatoren worden de bron en de manier van samenstelling vermeld. De bron geeft telkens aan waar de ruwe data vandaan komen. Een opsomming van de gebruikte bronnen staat achter in dit deel. De gegevens zijn echter in alle gevallen door de samenstellers van de Atlas grondig bewerkt. Als geen bron vermeld staat is Atlas voor gemeenten zelf bronhouder.

Pagina 1 Algemene informatie

De eerste pagina per gemeente in deel II bevat algemene informatie over de gemeente zoals het aantal inwoners, de geografische ligging en het grondgebruik. Bovendien zijn op deze pagina de samengestelde indices gepresenteerd: de sociaal-economische positie en de woonaantrekkelijkheid.

Naam gemeente

De samenstelling van gemeenten is herhaaldelijk gewijzigd. De belangrijkste wijzigingen betreffen samenvoegingen van gemeenten. Andere wijzigingen zijn grenscorrecties. Dikwijls zijn er ook kleine wijzigingen waarbij

slechts enkele tientallen personen en een paar huizen betrokken zijn. Daarnaast zijn er grenswijzigingen waarbij alleen een stuk grond van de ene naar de andere gemeente gaat. Een vergelijking van cijfers uit verschillende jaren is niet zinvol wanneer deze cijfers betrekking hebben op verschillende gemeente-indelingen. Daarom zijn alle gegevens in deze Atlas – dus ook de historische data en de data over 2012 en per 1 januari 2013 – omgerekend naar de gemeente-indeling van 1 januari 2012. Voor de gemeentegrenscorrecties is gebruikgemaakt van het Historisch Bestand Gemeenten van het CBS. Dat bestand geeft van elke grenswijziging het aantal personen, het aantal woningen en het oppervlak dat is overgedragen van de ene naar de andere gemeente. Ook naamswijzigingen zijn hierin opgenomen. Met behulp van de cijfers uit dat bestand is voor elke gemeente berekend hoeveel procent van de inwoners, woningen en oppervlakte in de nieuwe indeling bestaat uit inwoners, woningen en oppervlakte van een andere gemeente uit de oude indeling. Op basis van deze berekening zijn cijfers uit een oude gemeente-indeling omgerekend naar cijfers in de nieuwe gemeente-indeling.

Aantal inwoners

De omvang van de bevolking op 1 januari 2013 (CBS, StatLine).

Rang omvang gemeente

Het rangnummer van de gemeente op basis van de bevolkingsomvang op 1 januari 2013.

Geografische ligging

Op een kaart van Nederland zijn de contouren aangegeven van alle gemeenten die in de Atlas zijn opgenomen. De op deze pagina's beschreven gemeente is blauw ingekleurd.

Grondgebruik

De totale oppervlakte van de gemeente, en de verdeling over de categorieën bebouwing, bos en natuur, recreatie, landbouw en water (bron: CBS Bodemstatistiek).

Woon aantrekkelijkheid

De woonaantrekkelijkheidsindex laat zien hoe aantrekkelijk een gemeente gevonden wordt om in te wonen. De woonaantrekkelijkheid van een gemeente is gemeten aan de hand van een index waarin acht factoren zijn opgenomen. De factoren hebben in de index elk een eigen gewicht meegekregen. De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat, in volgorde van gewicht, uit de

bereikbaarheid van banen, het culturele aanbod (podiumkunsten), veiligheid (een gewogen samengestelde index op basis van het aantal geweldsmisdrijven en vernielingen), het aandeel koopwoningen in de woningvoorraad, de nabijheid van natuurgebieden,¹ de kwaliteit van het culinaire aanbod, de aanwezigheid van een universiteit en het historische karakter van de stad (het percentage woningen gebouwd vóór 1945). De selectie van de factoren die deel uitmaken van de woonaantrekkelijkheidsindex en de bijbehorende wegingsfactoren zijn de uitkomst van een objectieve econometrische analyse.² Dus niet op basis van een enquête en de subjectieve beleving van mensen, maar op basis van het feitelijke (woon)gedrag. Met een econometrische analyse is dat woongedrag van economisch kansrijke Nederlandse huishoudens onderzocht. De vraag naar woningen in de gemeenten is in verband gebracht met zoveel mogelijk factoren die op deze vraag van invloed zouden kunnen zijn. Op die manier is onderzocht wat de factoren zijn die de aantrekkingskracht van een stad op kansrijke bevolkingsgroepen bepalen. Bovendien wijst de analyse uit welk gewicht elke factor heeft ten opzichte van de andere factoren. Die factoren met bijbehorende wegingen leveren de woonaantrekkelijkheidsindex op. De bereikbaarheid van banen weegt daarin het zwaarst. Vanuit gemeenten in de Randstad zijn ondanks files meer banen te bereiken dan vanuit gemeenten in de grensregio's. Daarom staan veel gemeenten in de Randstad hoog op de ranglijst van de woonaantrekkelijkheidsindex.

Ontwikkeling woonaantrekkelijkheid

Behalve de samenstelling van de woonaantrekkelijkheidsindex voor het jaar 2012 en de positie op de ranglijst van meest aantrekkelijke gemeenten, is per gemeente ook de ontwikkeling van de relatieve positie op de ranglijst voor woonaantrekkelijkheid opgenomen. Bij sommige gemeenten zijn daarin flinke schommelingen zichtbaar. Dat komt omdat de rangnummers door de tijd worden vergeleken. Van veel gemeenten liggen de waarden van de woonaantrekkelijkheidsindex dicht bij elkaar. Het gevolg daarvan is dat een lichte verslechtering van bijvoorbeeld het veiligheidsniveau ten opzichte van gemeenten met een vergelijkbare waarde op de index, een gemeente in één klap een aantal plaatsen kan laten dalen op de ranglijst. In deel III van de

Atlas is een ranglijst opgenomen van de grootste stijgers en dalers op de woonaantrekkelijkheidsindex over de laatste vijf jaar. Daar is de ontwikkeling op de feitelijke scores getoond. De ontwikkeling van de score kan vanzelfsprekend afwijken van de ontwikkeling in rangnummers. De scores op de woonaantrekkelijkheidsindex zijn overigens met terugwerkende kracht gecorrigeerd voor gemeentelijke herindelingen. Daardoor kunnen de rangscores voor vroegere jaren in deze Atlas enigszins afwijken van die in eerdere Atlassen.

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit het aandeel personen in de bijstand, het werkloosheidspercentage, het aandeel arbeidsongeschikten, het percentage huishoudens met een inkomen lager dan 105% van het sociaal minimum, het aandeel personen met een lage opleiding, de netto participatiegraad van vrouwen, de werkgelegenheid (het aantal banen in de gemeente als percentage van de beroepsbevolking) en het percentage banen in groeisectoren (financiële en zakelijke dienstverlening). De samenstelling van de sociaal-economische index is niet afgeleid uit een kwantitatieve analyse, maar gebaseerd op kwalitatieve kennis over arbeidsmarkt, werkgelegenheid en lokale economie. Voor het bepalen van de index is per kenmerk de rangorde van de gemeenten bepaald. Het rangnummer wordt gedeeld door vijftig om de score van de gemeente op een bepaald onderdeel te verkrijgen. De sociaal-economische index is de som van die scores en wordt op zijn beurt weer gesorteerd op rang. De gemeente met rangnummer 1 heeft de beste sociaal-economische positie. Op elke pagina 1 van deel II staan ook de rangnummers van elk onderdeel uit de index.

Sociaal-economische index door de tijd

De sociaal-economische index door de tijd laat de ontwikkeling van de positie (rangnummers) op de sociaal-economische index zien. Gemeentelijke herindelingen blijken effect te hebben gehad op de sociaal-economische positie van gemeenten. Op basis van nieuwe gemeente-indelingen is de sociaal-economische index voor eerdere jaren herberekend. De Atlas gaat elk jaar van de nieuwste gemeente-indeling en de nieuwste beschikbare cijfers uit, en houdt die ook aan voor de eerdere jaren. Daardoor kunnen ook voor de eerdere jaren lichte wijzigingen zijn opgetreden ten opzichte van de index in de vorige Atlas, maar is wel de vergelijkbaarheid door de tijd gegarandeerd.

¹ Voor de nabijheid van natuurgebieden is dezelfde indicator als de afgelopen tien jaar gebruikt. Weliswaar zijn in deze Atlas veel nieuwe indicatoren voor de nabijheid van groen & water ontwikkeld, maar in verband met de vergelijkbaarheid van de score met die van eerdere jaren, zijn die niet in de woonaantrekkelijkheidsindex verwerkt.

² Zie: G.A. Marlet, 2009: De aantrekkelijke stad (VOC Uitgevers, Nijmegen), hoofdstuk 5.

Pagina 2 Bevolking

Elke tweede pagina in deel II van de Atlas bevat grafieken met informatie over de ontwikkeling en de samenstelling van de bevolking van de betreffende gemeente, vergeleken met het gemiddelde van de 50 grootste gemeenten.

Bevolking

De totale omvang van de bevolking in de gemeente (bron: CBS).

Allochtonen

Het aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de totale bevolking (bron: CBS). Allochtonen zijn alle personen van wie minstens één ouder in het buitenland is geboren. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen personen die zelf ook in het buitenland zijn geboren (de eerste generatie) en personen die in Nederland zijn geboren (de tweede generatie). Autochtonen zijn personen van wie de beide ouders in Nederland ter wereld kwamen, ongeacht het land waar zij zelf zijn geboren. In bijvoorbeeld Australië geboren kinderen van Nederlandse emigranten worden dus niet tot de allochtonen gerekend. De groep allochtonen is door het CBS op grond van het geboorteland van de persoon onderverdeeld in westers en niet-westers, tenzij de persoon in Nederland is geboren. In dat geval is de onderverdeling in westers en niet-westers bepaald aan de hand van het geboorteland van de moeder. Is die ook in Nederland geboren, dan is het geboorteland van de vader bepalend voor de onderverdeling in westers en niet-westers. Tot de categorie niet-westers behoren allochtonen uit Turkije, Afrika, Latijns-Amerika en Azië, met uitzondering van Japan en Indonesië.

Vergrijzing

Het aantal mensen van 65 jaar en ouder als aandeel van de totale bevolking in de gemeente (bron: CBS).

Vergroening

Het aantal mensen tussen 15 en 29 jaar als percentage van de totale bevolking in de gemeente (bron: CBS).

Hoogopgeleiden

Het aantal personen met een universitaire of hbo-opleiding (de SOI-niveaus 5, 6 en 7) als percentage van de beroepsbevolking in de gemeente (bron: CBS/EBB).

Laagopgeleiden

Het aantal personen met maximaal een lagere opleiding als percentage van de beroepsbevolking in de gemeente (bron: CBS/EBB). Onder lager onderwijs vallen de opleidingen op niveau 1, 2 en 3 van de zogenoemde SOI

(Standaard Onderwijsindeling). Dit is het gehele basisonderwijs en de eerste fase van het voortgezet onderwijs: lbo, vbo, vmbo, mavo en de eerste drie leerjaren van havo en vwo, plus het laagste niveau van het beroeps-onderwijs, vergelijkbaar met de huidige assistentenopleiding (mbo kwalificatieniveau 1).

Gezinnen met kinderen

Aantal gezinnen met kinderen als percentage van het totaal aantal gezinnen (bron: CBS).

Eenoudergezinnen

Het aantal jonge huishoudens met kinderen en slechts één ouder in de leeftijd tussen 20 en 39 jaar, als percentage van de potentiële beroepsbevolking (bron: CBS). Mensen die in een dergelijke gezinssituatie verkeren, blijken meer kans te hebben om werkloos te zijn.³

Stadsvogels

Als indicatie voor de dichtheid aan vogels in de stad is de Broedvogelatlas⁴ gebruikt. Op basis van vogeltellingen is in de Broedvogelatlas een maat voor de relatieve dichtheid van de verschillende vogelsoorten gemaakt; de kans dat je een bepaalde vogelsoort op een bepaalde plek binnen 10 minuten tegenkomt.⁵ Uit die Atlas zijn drie specifieke stadsvogels geselecteerd die iets kunnen zeggen over de omvang en kwaliteit van (bomen in) parken & plantsoenen en (heggen & struiken in) tuinen in steden: de roodborst, groenling en zwartkop.⁶

Natuurliefhebbers

Het aantal leden en donateurs van natuurbeschermingsorganisaties in de gemeente als percentage van het totaal aantal huishoudens in de gemeente. Voor groene natuurliefhebbers is hiervoor gebruikgemaakt van de ledenadministratie van de Vereniging Natuurmonumenten, de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap en de Stichting Das & Boom. Voor het in kaart brengen van de liefhebbers van water en kust is gebruikgemaakt van de ledenadministratie van de Waddenvereniging en de Stichting Duinbehoud.

³ G.A. Marlet, M. Bosker, C.M.C.M. van Woerkens, 2008: De schaal van de stad. Stadsspecifieke kansen en problemen, en de schaal waarop ze spelen (Atlas voor gemeenten, Utrecht).

⁴ F. Hustings, J.W. Vergeer (red.), 2002: Atlas van de Nederlandse broedvogels, 1998-2000 (KNNV Uitgeverij, Utrecht).

⁵ Ibidem, p. 25.

⁶ R. Kwak, J. Louwe Kooijmans, Stadsvogelbalans 2009 (Vogelbescherming Nederland, Zeist).

Pagina 3 Sociaal-economische positie

In deel II wordt op elke derde pagina de sociaal-economische situatie van een gemeente onder de loep genomen. Veel van de hier gepresenteerde factoren maken ook deel uit van de sociaal-economische index (zie beschrijving bij pagina 1).

Werkgelegenheid

De werkgelegenheid is de geïndexeerde (2002=100) ontwikkeling van het totaal aantal banen in de gemeente. Het gaat hier om banen van werknemers, zelfstandigen zijn hierin niet meegeteld. In 2006 is het CBS overgestapt op een nieuw registratiesysteem dat is gebaseerd op de Polisadministratie welke wordt beheerd door het UWV Werkbedrijf en is gevuld met werknemersgegevens uit de loonaangiften die werkgevers bij de Belastingdienst indienen. Om de vergelijkbaarheid met de tijdreeksen in eerdere Atlassen te continueren is met behulp van Lisa-data (www.lisa.nl) voor 2007 een 'las' gemaakt tussen de oude EWL-data van het CBS en de nieuwe regionale werkgelegenheidsdata gebaseerd op de Polisadministratie.

Bruto gemeentelijk product (bgp)

Het bgp is het aantal banen per inwoner in de gemeente vermenigvuldigd met de gemiddelde toegevoegde waarde van die banen (ofwel: de productie per inwoner).⁷ Verschillen in economische omvang en prestaties tussen landen worden doorgaans gemeten aan de hand van het bruto binnenlands product: de som van de toegevoegde waarde van alle economische activiteiten in een land. De toegevoegde waarde is het verschil tussen de verkoopprijs van een product of dienst en de kosten voor het intermediair verbruik (de inkoop van de hiervoor gebruikte productiefactoren die nodig zijn om een product of dienst te kunnen aanbieden). Het Centraal Bureau voor de Statistiek publiceert deze indicator voor de stand van de nationale economie. Daarnaast publiceert het CBS de zogenaamde regionale rekeningen op het niveau van COROP-gebieden, waaronder een aantal stedelijke regio's. Daarmee kan worden bepaald in hoeverre een gemiddelde medewerker in de chemie in Noordoost-Groningen een hogere of lager productiviteit heeft dan een gemiddelde medewerker in de chemie in de regio Rijnmond. Maar het is niet mogelijk om het verschil in productiviteit tussen bijvoorbeeld een gemiddelde medewerker in de chemie in Rotterdam en Vlaardingse te meten. Daarom is een nieuwe maat voor

het bruto gemeentelijk product (bgp) ontwikkeld, op basis van de Valuator van Bridgis.⁸

Groeisectoren

Aantal banen in de financiële en zakelijke dienstverlening als percentage van het totaal aantal banen (bron: CBS en Lisa). In verband met consistentie met eerdere Atlassen zijn de nieuwste gegevens op basis van SBI08 omgerekend naar de oude definitie op basis van SBI93.

Arbeidsongeschiktheid

Het aantal personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA, WAO, WAZ en Wajong) als percentage van de beroepsbevolking (bronnen: CBS en UWV Werkbedrijf).

Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking (bron: CBS/EBB).

Jeugdwerkloosheid

Het aantal jongeren tussen 15 en 24 jaar dat werk zoekt (bron: UWV Werkbedrijf) als percentage van de beroepsbevolking tussen 15 en 24 jaar (bron: CBS/EBB). Het aantal werkloze jongeren tussen 15 en 24 jaar is het aantal zogenoemde niet-werkende werkzoekende jongeren dat is ingeschreven bij het UWV Werkbedrijf. Daarmee is waarschijnlijk een deel van de jeugdwerkloosheid in kaart gebracht. Voor werkzoekende jongeren is inschrijving bij het UWV Werkbedrijf immers geen verplichting of noodzaak omdat werkzoekende jongeren vaak toch geen recht hebben op een uitkering. Het totaal aantal werkloze jongeren uit de EBB blijkt dan ook af te wijken van de cijfers van het UWV Werkbedrijf, maar die bron is ongeschikt voor een vergelijking op gemeenteniveau omdat daarvoor de steekproef te klein is. De omvang van de totale beroepsbevolking tussen 15 en 24 jaar is wel gebaseerd op de EBB van het CBS. Er is een model gebruikt om te corrigeren voor de systematische afwijkingen die in de EBB zitten en schommelingen die niet het gevolg zijn van feitelijke ontwikkelingen. Die correctiemethodiek levert een betrouwbare beroepsbevolking op en dus een betrouwbare vergelijking tussen gemeenten.

Bijstand

Het aantal personen met een WWB- (Wet Werk en Bijstand), IOAZ- (Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen), of IOAW-uitkering (Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze

⁷ Zie voor een uitgebreide beschrijving van de gehanteerde methode: G. Marlet, F. Otto, R. Ponds, 2013: Het Bruto gemeentelijk product. Te downloaden via: atlasvoorgemeenten.nl.

⁸ Zie: www.bridgis.nl

werknemers) als percentage van de bevolking tussen 20 en 64 jaar (bron: CBS).

Armoede

Het percentage huishoudens met een inkomen lager dan 105% van het sociaal minimum. Dat percentage is gebaseerd op een modelschatting dat het aantal huishoudens met een inkomen lager dan 105% van het sociaal minimum schat op basis van het aantal inwoners en het aantal 65-plussers (bron: CBS), het aantal ontvangers van een bijstandsuitkering (ABW, IOAW en IOAZ, bron: CBS), het aantal ontvangers van een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA, WAO, WAZ en Wajong, bronnen: CBS en UWV Werkbedrijf) en het aantal ontvangers van een WW-uitkering (bronnen: CBS en UWV Werkbedrijf). Het percentage huishoudens met een minimuminkomen wordt vervolgens berekend door het aantal arme huishoudens te delen door het aantal particuliere huishoudens, exclusief studentenhuishoudens.

Participatie vrouwen

De participatiegraad van vrouwen, gedefinieerd als de werkzame vrouwelijke beroepsbevolking gedeeld door het aantal vrouwen tussen 15 en 64 jaar. Daarvan is vervolgens door het CBS een driejaarsgemiddelde genomen (bron: CBS/EBB).

Natuurbeheer

Het aantal banen in het natuurbeheer (bosbouw, dienstverlening voor de bosbouw, exploitatie van bossen, kampeerterreinen, landschapsverzorging en natuurbehoud) als percentage van het totaal aantal banen in de gemeente, op basis van het Lisa-bestand.

Buitenrecreatie

Het aantal banen in de buitenrecreatie (atletiek, dieren- en plantentuinen, kinderboerderijen, hengelsport, jachthavens, overige buitensport, paardensport en maneges, roei-, kano-, zeil- en surfsport e.d., sportvelden, tennis, veldsport in teamverband (geen voetbal), veldvoetbal, verzorgen van vistochten, wielersport, zwem- en onderwatersport en zwembaden) als percentage van het totaal aantal banen in de gemeente, op basis van het Lisa-bestand.

Pagina 4 Woon aantrekkelijkheid

De laatste pagina per gemeente is volledig gereserveerd voor factoren die van invloed zijn op de aantrekkingskracht van een gemeente op verhuizende huishoudens.⁹ Veel van deze factoren maken ook deel uit van de woon-aantrekkelijkheidsindex (zie beschrijving bij pagina 1).

Bereikbaarheid van banen

Bij de bereikbaarheid van banen gaat het om de bereikbaarheid van werk vanuit de gemeente, vanuit het perspectief van de inwoners (huishoudens). Ofwel: hoe goed kunnen mensen die in de betreffende gemeente wonen een gevarieerd aanbod banen in die gemeente en alle andere gemeenten in Nederland bereiken? Daarbij tellen banen die verder weg liggen minder zwaar mee dan banen dichtbij. De bereikbaarheid van banen is gebaseerd op de gemiddelde reistijdwaardering van Nederlandse werknemers. Daarbij is gerekend met werkelijke reistijden. De bereikbaarheid van banen is berekend voor de auto buiten de spits (eerste staafje in de figuur), de bereikbaarheid per auto in de spits (tweede staafje) en de bereikbaarheid per openbaar vervoer. De verschillen tussen de drie staafjes in de figuur geven aan in welke mate die bereikbaarheid verslechtert als gevolg van files (het verschil tussen het eerste en het tweede staafje), en of de gemeente in de spits beter bereikbaar is per auto of per openbaar vervoer (het verschil tussen het tweede en het derde staafje). Bron: Rijkswaterstaat Data-ICT-Dienst.

Cultuur

Het aantal uitvoeringen in de podiumkunsten in de gemeente. Onder podiumkunsten vallen theatervoorstellingen (toneel, ballet, dans, cabaret, musical), klassieke muziek en popmuziek (waaronder jazz, lichte muziek en wereldmuziek). Klassieke muziek bevat ook de categorie opera. Voor het aanbod podiumkunsten is gebruikgemaakt van het aantal voorstellingen in de theaters en poppodia die aangesloten zijn bij de Vereniging voor Schouwburg en Concertgebouwdirecties (VSCD), de Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals (VNPF), het Nederlands Uitburo of die opgenomen zijn in het bestand van EM-Cultuur en waarvoor de data bij de afzonderlijke instellingen verzameld zijn.¹⁰

⁹ Zie voor de bijbehorende theorie en empirische analyses: G.A. Marlet, 2009: De aantrekkelijke stad (VOC Uitgevers Nijmegen).

¹⁰ Zie voor een uitvoerige beschrijving van de gebruikte methode en bronnen: N. van den Berg, G. Marlet, R. Ponds, C. van Woerkens, 2011: Podiumpeiler 2011. Jaarlijkse monitor voor de podiumkunsten en de muziekindustrie (VOC Uitgevers, Nijmegen).

Het Lisa-bestand

Lisa is een databestand met gegevens over alle vestigingen in Nederland waar betaald werk wordt verricht. De kerngegevens per vestiging hebben een ruimtelijke component (adresgegevens) en een sociaal-economische component (werkgelegenheid en economische activiteit).

Door de beschikbaarheid van dit type beschrijvende gegevens voor heel Nederland kan het Lisa vestigingenregister beschouwd worden als het basisbestand voor sociaal-economisch en ruimtelijk onderzoek. Van elk willekeurig geografisch niveau en van elke activiteit kan bijvoorbeeld de werkgelegenheid(sontwikkeling) in beeld worden gebracht.

Omdat Lisa ook (historische) informatie over vestigingen van de overheid, het onderwijs, de gezondheidszorg en de vrije beroepsbeoefenaars registreert, is Lisa uniek in zijn soort. Verder zijn Lisa-gegevens eenvoudig te koppelen aan andersoortige bestanden waardoor Lisa voor vele beleidsvelden en beleidsmakers een waardevol instrument is. Het Lisa werkgelegenheidsregister bevat informatie over meer dan 1.000.000 vestigingen in Nederland. Landsdekkende informatie is beschikbaar vanaf 1996.

Voor welke beleidsdoelen worden de Lisa-data zoal gebruikt? Uit de vele toepassingsmogelijkheden enkele voorbeelden: ontwikkeling werkgelegenheidsbeleid, planning van bedrijfs- en kantoorlocaties, ontwikkeling startersbeleid, ontwikkeling economisch beleid voor specifieke sectoren zoals de creatieve industrie, kennisintensieve bedrijvigheid, ICT en R&D, milieubeleid, verkeers- en vervoersbeleid, toerisme- en recreatiebeleid, beleid op het terrein van externe veiligheid.

Welke informatie is beschikbaar:

Het Lisa-bestand bevat gegevens van meer dan 1 miljoen vestigingen. Per vestiging zijn voor heel Nederland de volgende gegevens opgenomen: naam vestiging, vestigingsadres, correspondentieadres, activiteitscode (SBI 2008), aantal mannen fulltime, vrouwen fulltime, mannen parttime, vrouwen parttime (incl. uitzendkrachten), telefoonnummer en gemeentecode.

Meer informatie:

Lisa Projectorganisatie, Enschede
053 - 482 50 80
info@lisa.nl
www.lisa.nl

Culinair

Het kwalitatieve aanbod van restaurants is gemeten aan de hand van het oordeel van de rapporteurs van restaurantgids *Lekker* en de Michelinids. In de Michelinids zijn ongeveer zeventig Nederlandse restaurants opgenomen. De restaurantgids *Lekker* presenteert jaarlijks vijfhonderd Nederlandse kwaliteitsrestaurants. Bovendien wordt uit deze vijfhonderd een top 100 samengesteld. Om tot de culinaire kwaliteitsindicator te komen hebben gemeenten per restaurant met vermelding in de *Lekker* één punt gekregen. Vermelding in de top 100 leverde één bonuspunt op, en de eerste plaats nog eens één bonuspunt (in totaal dus drie punten voor het restaurant op de eerste plaats in de *Lekker*). Elke ster in de Michelinids leverde eveneens een punt op (een restaurant met drie sterren kreeg dus drie punten, gelijk aan een eerste plaats in de *Lekker* top 100). Al die punten zijn vervolgens opgeteld, zodat feitelijk een gemiddelde is genomen van het oordeel van de *Lekker*-rapporteurs en de Michelin-rapporteurs. De score per gemeente is tot slot gedeeld door de bevolkingsomvang. De kwaliteitsindicator is zo een maat voor de dichtheid van kwa-

liteitsrestaurants in een bepaalde gemeente. Die indicator is uiteindelijk weergegeven als het aantal culinaire kwaliteitspunten per 50.000 inwoners.

Koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad (bron: Ministerie van WWI).

Vooroorlogse woningen

Aantal vooroorlogse woningen (met bouwjaar voor 1940) als percentage van de woningvoorraad (bron: Ministerie van WWI). Er blijkt de laatste jaren een aantal belangrijke verschuivingen te hebben plaatsgevonden in de scores van gemeenten, die volgens de bronhouder het gevolg zijn van toevoegingen van woningen anders dan door nieuwbouw, zoals splitsingen van woonruimtes of verbouw van niet-woongebouwen tot woonruimten (bijvoorbeeld de transformatie van (industriële) erfgoed tot woningen).

Huizenprijzen

Als indicator voor huizenprijzen is de mediane verkoopprijs in de gemeente en de bijbehorende bandbreedte opgenomen. Op die manier is niet alleen het prijsniveau, maar ook de variatie in prijzen binnen de gemeente met die in de andere gemeenten te vergelijken. De ondergrens van de bandbreedte is de laagste prijs van de 90% duurste wijken in de gemeente, de bovengrens van de bandbreedte is de hoogste prijs van de 90% goedkoopste woningen. Als basis voor deze indicator dienden de huizenprijzen per vierkante meter op 4-positie-postcodeniveau (bron: NVM).

Nabijheid Noordzeekust

Vanuit elke woonlocatie in Nederland is de kortste reistijd tot de Noordzeekust (bron: CBS) bepaald. Die kortste reistijd tot de Noordzeekust is vervolgens gemiddeld over alle woonlocaties in de gemeente. En dat gemiddelde per gemeente is vervolgens omgerekend tot een index tussen 0 en 1, waarbij een waarde 1 zou betekenen dat de hele gemeente aan zee ligt.

Nabijheid grote rivieren

Vanuit elke woonlocatie in Nederland is de kortste reistijd tot een van de grote rivieren bepaald. Onder grote rivieren worden de rivieren verstaan die worden gevoed door de Rijn en de Maas, naast de Rijn en de Maas zelf zijn dat de Waal, de IJssel en de Merwede (bron: CBS Bestand Bodemgebruik). De kortste reistijd tot een van die grote rivieren is vervolgens gemiddeld over alle woonlocaties in de gemeente. En dat gemiddelde per gemeente is vervolgens omgerekend tot een index tussen 0 en 1, waarbij een waarde 1 zou betekenen dat de hele gemeente aan een grote rivier ligt.

Nabijheid groot binnenwater

Vanuit elke woonlocatie in Nederland is de kortste reistijd tot groot binnenwater bepaald. Onder groot binnenwater worden het IJsselmeer en Markermeer, de Oosterschelde en Westerschelde en het Haringvliet en de Grevelingen verstaan (bron: CBS Bestand Bodemgebruik). De kortste reistijd tot een van die grote binnenwateren is vervolgens gemiddeld over alle woonlocaties in de gemeente. En dat gemiddelde per gemeente is vervolgens omgerekend tot een index tussen 0 en 1, waarbij een waarde 1 zou betekenen dat de hele gemeente aan groot binnenwater ligt.

Nabijheid overige meren

De nabijheid van meren is gebaseerd op het TOP-10NL-bestand van het Kadaster. Met de bijbehorende afstandsvervalcurve (zie deel I van deze Atlas) is per woonlocatie bepaald hoeveel hectares aan meren er

binnen acceptabele afstand van die woning liggen. Daarvan is het gemiddelde van alle woonlocaties in de gemeente genomen.

Nabijheid natuurlijk terrein

Binnen de categorie natuur is onderscheid gemaakt tussen open (in de zin van geen bos) droog natuurlijk terrein en open nat natuurlijk terrein. Droog natuurlijk terrein bestaat uit duinen, heide, uiterwaarden, en dergelijke. Omdat de nabijheid van duinen vrijwel identiek bleek te zijn aan de nabijheid van de Noordzeekust zijn de duinen uit de indicator voor de nabijheid van droog natuurlijk terrein gelaten. Bij nat natuurlijk terrein moet gedacht worden aan rietvelden, moeras en hoogveen. Met de bijbehorende afstandsvervalcurve is per woonlocatie bepaald hoeveel hectares aan natuurlijk terrein er binnen acceptabele afstand van die woning liggen. Daarvan is het gemiddelde van alle woonlocaties in de gemeente genomen.

Nabijheid bollen en fruit

De categorie 'agrarisch terrein' uit het bodembestand van het CBS bevat alle typen grond voor land- en tuinbouw, dus grond voor tuinbouw, akkerbouw en grasland voor hooi en veeteelt. Met de zogenoemde landbouwtellingen per gemeente (bron: CBS) is dat agrarische gebied per 4-positie-postcodegebied proportioneel onderverdeeld in de categorieën glastuinbouw, bloembollen & fruitteelt, akkerbouw en grasland. In deel II en III van deze Atlas is op basis van de bijbehorende afstandsvervalcurve de nabijheid van gebieden waar bollen- en fruitteelt plaatsvindt opgenomen.

Nabijheid kwaliteitsakkers en -weiland

Als indicatie voor de natuurlijke en landschappelijke kwaliteit van agrarisch terrein is de Broedvogelatlas¹¹ gebruikt. Op basis van vogeltellingen is in de Broedvogelatlas een maat voor de relatieve dichtheid van de verschillende vogelsoorten gemaakt; de kans dat je een bepaalde vogelsoort op een bepaalde plek binnen 10 minuten tegenkomt.¹² Uit de Broedvogelatlas zijn specifieke weidevogels¹³ en akkervogels¹⁴ geselecteerd. De nabijheid van gebieden met een hoge concentratie van die vogels is in de hedonische prijsanalyses getest als indicator voor de nabijheid van kwaliteitsakkers en -weiland. De combinatie van twee soorten akker- en weidevogels bleek daarbij de meest robuuste resultaten

¹¹ F. Hustings, J.W. Vergeer (red.), 2002: Atlas van de Nederlandse broedvogels, 1998-2000 (KNNV Uitgeverij, Utrecht).

¹² Ibidem, p. 25.

¹³ Scholekster, kievit, grutto en tureluur.

¹⁴ Patrijs, fazant en geelgors.

op te leveren: de scholekster en de patrijs. De combinatie van nabijheid van gebieden met een hoge concentratie van die vogelsoorten is dan ook als indicator voor de nabijheid van kwaliteitsakkers- en weiland in de Atlas opgenomen.

Nabijheid bos

De nabijheid van bos is gebaseerd op het bodembestand van het CBS. Met de bijbehorende afstandsvervalcurve is per woonlocatie bepaald hoeveel hectares bos er binnen acceptabele afstand van die woning liggen. Daarvan is het gemiddelde van alle woonlocaties in de gemeente genomen.

Nabijheid heuvelland

Binnen een straal van vijf kilometer van een woonlocatie (een 6-positie-postcodegebied om precies te zijn) is de hoogte ten opzichte van Nieuw Amsterdams Peil (NAP) van alle andere woonlocaties (6-positie-postcodegebieden) bepaald. Vervolgens is de gemiddelde hoogte van al die punten uitgerekend. De standaarddeviatie van de afwijking van de feitelijke hoogten van de woonlocaties in dat gebied ten opzichte van dat gemiddelde is de indicatie voor de heuvelachtigheid van dat gebied. Daarvan is een ruimtelijk gemiddelde genomen, op basis van de afstandsvervalcurve die ook voor de andere indicatoren voor de nabijheid van natuur is gebruikt. Het gaat in theorie immers niet alleen om de (uitzicht)waarde van het wonen in een heuvelachtig gebied, maar ook om de nabijheid van heuvellandschap om dicht bij huis in te kunnen fietsen of wandelen.

Groen in de wijk

Als bron voor groen in de wijk is het TOP10NL-bestand van het Kadaster genomen. In dat bestand worden de verschillende 'terreinen' in Nederland gedetailleerd afgebakend. De definitie van een terrein is een 'zichtbaar begrensd stuk grond, niet zijnde een van de andere opdelende ruimtelijke objecten (wegdeel of waterdeel). Daarvan zijn enerzijds grasland (parken, plantsoenen en groenstroken) en anderzijds verschillende boomsoorten (boomgaarden, boomkwekerijen, gemengd bos, fruitbomen, loofbomen, naaldbomen en populieren) genomen. Grasland wordt gezien als een indicator voor de aanwezigheid van parken, plantsoenen en groenstroken in de wijk. De combinatie van de aanwezigheid van verschillende boomsoorten wordt gezien als een goede indicator voor bosjes, perkjes en boomstroken in de woonwijk.

Water in de wijk

Voor binnenstedelijk water is de combinatie genomen van de oppervlakte aan meren en waterloop binnen een buurt/wijk. De bron daarvoor is het TOP10NL-bestand van het Kadaster. In dat bestand worden de verschillende 'waterdelen' in Nederland gedetailleerd afgebakend. Van die 'waterdelen' zijn voor het bepalen van de aanwezigheid van water in de wijk dus de meren en waterloop genomen, omdat daaronder ook vijvers, grachten en sloten vallen.

Kwaliteit groen & water in de wijk

Als indicator voor de kwaliteit van binnenstedelijk groen & water is gebruikgemaakt van de Broedvogelatlas.¹⁵ Het voordeel van deze bron is dat de data landsdekken, en op een zeer laag schaalniveau beschikbaar zijn. Het nadeel is dat de gegevens nogal verouderd zijn (2000). Een alternatief zijn de tellingen uit het Meetnet Urbane Soorten (MUS), dat specifiek gericht is op vogels in het stedelijke gebied. Die gegevens zijn wel actueel, maar er zijn 'slechts' 7000 telpunten verspreid over 700 (van de ruim 4000) postcodegebieden, waardoor geen dekkend beeld voor alle steden in Nederland mogelijk is, en deze cijfers ongeschikt zijn voor deze analyses.¹⁶ Per type groen & water zijn vogelsoorten geselecteerd die als indicator voor de kwaliteit daarvan zouden kunnen dienen. Als indicatie voor de kwaliteit van binnenstedelijk groen is onderscheid gemaakt tussen twee typen binnenstedelijk groen: (bomen in) parken & plantsoenen en (heggen & struiken in) tuinen. Daar zijn de meest kenmerken vogelsoorten (de zogenoemde *flag-ship species*) bij gezocht, die iets kunnen zeggen over de kwaliteit van dat type stedelijk groen. Voor (heggen en stuiken) in tuinen zijn dat de winterkoning, heggenmus, roodborst, tuinfluiter, zwartkop, huismus en kneu. Voor (bomen in) parken en plantsoenen de Turkse tortel, grote bonte specht, merel, zanglijster, tjiftjaf, fitis, pimpelmees, koolmees, ekster, zwarte kraai, vink en groenling. In de hedonische prijsmethode bleek de aanwezigheid van een combinatie van de Turkse tortel, de grote bonte specht, de tjiftjaf, de ekster, de vink en de groenling de meest robuuste resultaten op te leveren. Kennelijk zijn dat de soorten die de beste indicatie geven voor de kwaliteit van het binnenstedelijke groen dat door mensen in hun woonomgeving wordt gewaardeerd. Dezelfde aanpak is gevolgd voor de kwaliteit van het water in de wijk. Daarvoor zijn uiteindelijk de waterhoen en de meerkoet geselecteerd.

¹⁵ F. Hustings, J.W. Vergeer (red.), 2002: Atlas van de Nederlandse broedvogels, 1998-2000 (KNNV Uitgeverij, Utrecht).

¹⁶ R. Kwak, J. Louwe Kooijmans, Stadsvogelbalans 2009 (Vogelbescherming Nederland, Zeist).

Bronnen

Bridgis (www.bridgis.nl)

Broedvogelatlas (www.sovon.nl)

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Bestand Bodemgebruik (BBG)

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Centrum voor beleidsstatistiek

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Enquête beroepsbevolking (EBB)

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Enquête Werkgelegenheid en Lonen (EWL)

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Historisch Bestand Gemeenten

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Landbouwtellingen

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Polisadministraties UWV

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), RIO

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), StatLine (www.cbs.nl)

EM-Cultuur

Kadaster, TOP10NL

Lekker, de restaurantgids van Nederland (www.lekker.nl)

Lisa vestigingenregister (www.lisa.nl)

Michelingids, Restaurantclassificatie

Ministerie van Binnenlandse Zaken/WWI, Systeem woningvoorraad (SYSWOV)

Ministerie van Infrastructuur & Milieu, Atlas groene gebiedscategorieën

Nederlands Uitburo (NUB, www.uitburo.nl)

Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen (NVM), Woningmarktinformatiesysteem (www.nvm.nl)

Rijkswaterstaat Data-ICT-Dienst

Stichting Das & Boom

Stichting Duinbehoud

UWV Werkbedrijf

Vereniging Natuurmonumenten

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap

Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Locatie gemeentehuizen

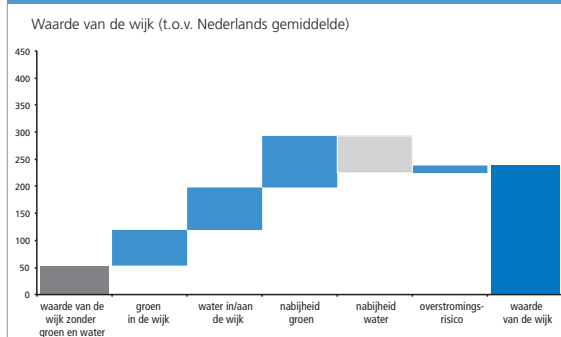
Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals (VNPF)

Vereniging van Schouwburgen en Concertgebouwdirecties (VSCD)

Waddenvereniging

Natuurwaardekaart

De waarde van groen & water voor Nijmegen Centrum

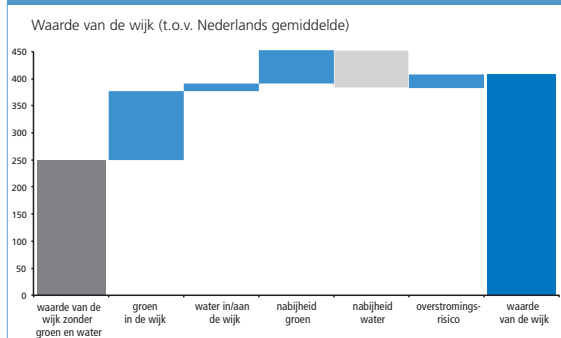

Niet alleen groen & water in de woonwijk zelf, maar ook groen & water verder weg wordt gewaardeerd. De nabijheid van groen & water bepaalt – naast de beschikbaarheid van werk en voorzieningen – ongeveer een kwart van de verschillen in waarde tussen de woonlocaties in Nederland.

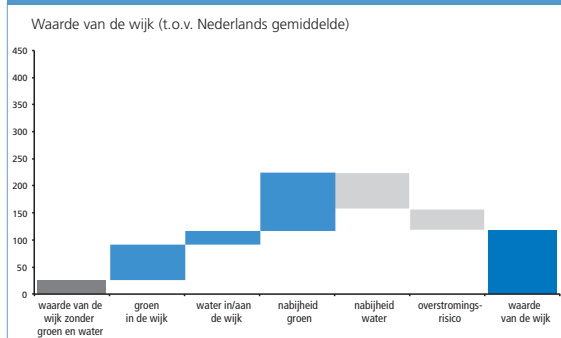
Omdat de concurrentie tussen woonlocaties toeneemt, en niet elk (nieuw) huis meer automatisch wordt verkocht, is het van belang om te weten hoe de waardering van de woonlocaties in een gemeente kan worden verklaard, en wat de bijdrage van groen & water daaraan is. Dat inzicht verschaft de Natuurwaardekaart.

Met de Natuurwaardekaart wordt de bijdrage van de nabijheid van natuur aan de aantrekkingskracht van een gemeente ingeschat. Ook wordt de bijdrage van de nabijheid van groen & water aan de waarde van de verschillende woonlocaties in die gemeente geanalyseerd.

De waarde van groen & water voor Kwakkenberg

De waarde van groen & water voor Lent

Op die manier is de Natuurwaardekaart een hulpmiddel voor de gemeente bij het kiezen voor uitgekiende nieuwe woonlocaties, of het verbeteren van bestaande locaties. Daarmee kan de gemeente zorgen voor een optimale mix tussen de nabijheid van enerzijds werk en voorzieningen, en anderzijds groen & water. En voor een duurzaam aantrekkelijk woonklimaat, waarmee krimp en leegstand worden voorkomen.

Kijk voor meer informatie op:
www.atlasvoorgemeenten.nl

De waarde van groen & water voor Neerbosch

